Prof. Dr. M. Es'ad COŞAN

HADİS DERSLERİ 22

Hazırlayan:

Dr. Metin ERKAYA

بسم الله الرحمن الرحيم

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 7
KISALTMALAR 9
PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN 11
01. ALLAH MÜ'MİNİN DUASINI SEVER 21
a. Mü'minin Duası 23
b. Yalan Söylemek ve Münafıklık 31
c. Yalanın Şakası Olmaz 37
d. Yusuf AS'ın Fazîleti 38
e. İnsanların Ahirette Yüzüstü Sürünmesi 45
02. ZEKÂT VERMEYENİN CEZASI 47
a. Zekât Vermeyenin Cezası 49
b. Her Hastalığın Şifası Vardır 61
c. Zikirlerin Arş-ı A'lâ'ya Ulaşması 66
03. İSLÂM TEMİZLİK DİNİ 85
a. Suyun Kirlenmesi 86
b. Temizlik Su İle Yapılır. 90
c. Temizlik İmanın Yarısıdır. 102
d. Ezanın ve Lebbeyk'in Faydası 106
04. MÜ'MİN VE İYİLİK 109
a. Hiçbir İyiliği Hor Görmeyin! 110
b. Mü'mine Ecir Kazandıran İyilikler 117
c. Mü'minin Kabri Yeşil Cennet Bahçesi 131
d. Amellerin Bir Sûrete Bürünmesi 143
05. EVLENMEKTE HAYIR VAR! 148

a. Cennet Hanımları 149
b. Allah Kullarını Cennete Çağırıyor 156
c. Kadınlara Dikkat Edin! 162
d. Haramdan Sakınanın Mükâfâtı 170
e. Murabıtın Mükâfâtı 172
06. GÜNÜMÜZDE MURÂBITLIK 175
a. Kâfirlerin Mü'minlere Saldırması 177
b. Dünyâ Sevgisinin Zararı 191
c. Murabıtın Mükâfâtı 196
d. Yardım İstemek Şu Üç Kişiye Caizdir 197
e. İştişare Edene Allah Yardım Eder 200
07. ALLAH'IN DİNİNE HİZMET 206
a. Cihad İçin At Beslemek 208
b. Tarihî Çevreyi Korumak 211
c. Medâr-ı İftiharımız Olan Şeylere Sahip Çıkalım! 214
d. Cihad İçin Masraf Etmek 218
e. Müslümanların Korunması 222
f. Allah'ın Dininin Yardımcıları Olalım! 229
08. PEYGAMBER EFENDİMİZ'E UYMAK 237
a. Cenaze Yakınlarının Ağlamasından Rahatsız Olur 239
b. Kur'an'a ve Sünnete Sarıl! 245
d. Cenaze Kendisine Hizmet Edenleri Tanır 262
e. Kişi Öldüğü Elbise İle Diriltilir 263
f. Cumaya Erken Gelmenin Mükâfâtı 264
g. Ye'cüc ve Me'cüc'den Sonra Hayat 265
09. ASHABA VE EVLİYAYA SÖĞMEK 267

a. Ashab-ı Kiram'ın Aleyhinde Konuşmayın! 269
b. Hocamız'dan Birkaç Hatıra 276
c. İslâm Her Şeyi Hoş Görmez..... 279
d. Şeyhler Kullara Allah'ı Sevdirir..... 289
e. Evliyâya Söğmeyin! 292
10. PEYGAMBER SIFATLARI 301
a. Peygamber Sıfatlarından Üç Sıfat 302
b. Sadık Rüyâ..... 304
c. İyi Bir Gidiş..... 307
d. Güleç Yüzlülük 316
e. İtidalli, Dengeli Olmak 317
f. Temizlik 322
11. GÜZEL AHLÂK (İSKENDERPAŞA'DA SON SOHBET)..... 329
a. Bugün Önemli Bir Gün 329
b. Başladığımız Hayırlı İşleri Devam Ettirelim! 331
c. Sünnîler de Hz. Ali Taraftarıdır 333
d. Güzelliğin En Güzeli 335
e. Müslümanın Kardeşini Düşünmesi 340
f. Selâm Allah'ın Selâmı 343
g. İslâm Giderse İnsaf da Gider 346
h. Nefis Terbiyesi Tasavvufla Olur 352
i. Hatm-i Hàcegân ve Dua 359
j. Zikir Dersi Tarifi 364

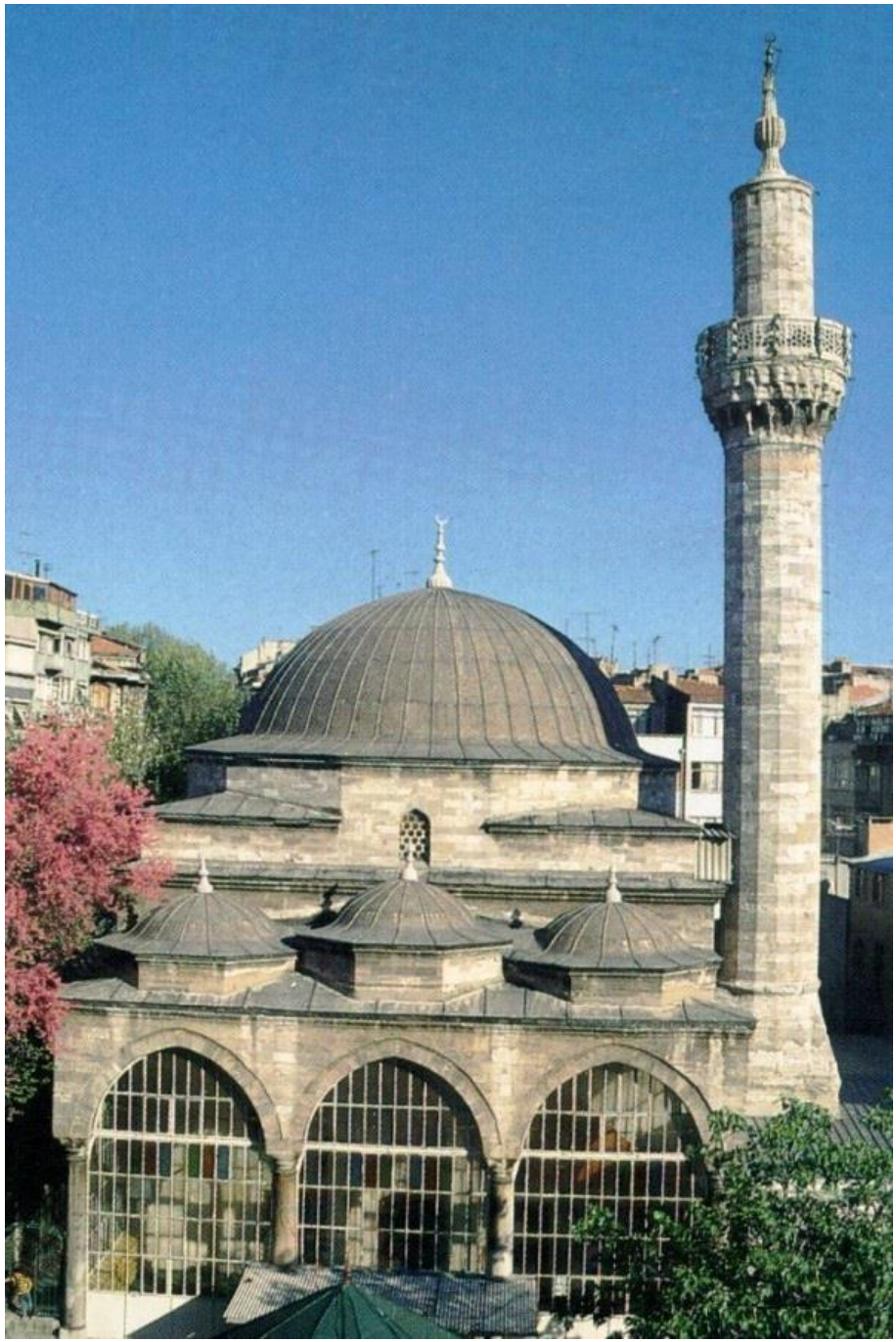

ÖNSÖZ

Gümüşhâneli Hazretleri, tasavvufî bir camiada bir hadis koleksiyonunu, yâni *Râmûzü'l-Ehàdîs*'i ders kitabı olarak ortaya koymuştur. Bu, tasavvuf tarihinde çok mühim ve önemli bir hadisedir. Sonra da, "Bizim şu hadis koleksiyonumuzu dikkatle okursanız, kısa zamanda muhakkik bir alim olursunuz!" buyurmuştur.

Râmûzü'l-Ehâdis, her hadis metninin ilk kelimesi esas alınarak alfabetik olarak sıralanmış hadislerden oluşmaktadır. Her hadis metninin sonunda, hadisin alındığı kaynak, râvi ve bazen de hadisin sıhhati hakkında bilgi verilmiştir.

Gümüşhâneli Hazretleri'nin, az sözle çok mânâ veren, ezberlenmesi kolay, vecîz ve alimlerce muteber 7101 hadisi bir araya getirmesiyle oluşan bu eser, iki bölümden oluşmaktadır: İlk bölüm genel konularda 6400 hadis-i şerif ihtiva etmektedir. İkinci bölüm ise, Peygamber Efendimiz'in evsaf ve şemâilini anlatan 701 hadisten oluşmaktadır. Müellif bu eseri, 125'i aşkın kaynağa müracaat ederek hazırlamıştır.

Müslümanın şeriatin çizgisinden kaymaması için emniyet, hadis-i şeriftedir. Hadis-i şerife sarılmayan kimse, şeriatın çizgisinde devam edemez, ayağı kayar. Çünkü şeriatın çizgisi kıl kadar incedir, kılıç kadar keskindir. Ona ancak hadis-i şerife sarılarak, hadis-i şerif yolunda yürüyerek, takvâ yolunu yol edinerek, ihlâs ile hareket ederek ulaşılabilir.

Onun için, Gümüşhaneli Hazretleri tarafından başlatılan *Râmûzü'l-Ehâdis* dersleri, bu dergâhın mürşidleri tarafından devam ettirilmiştir. İskenderpaşa Camii'nde Mehmed Zâhid Kotku (Rh.A) Hazretleri bu dersleri 1977 yılına kadar sürdürmüş; 1977'den itibaren ise, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocamız ders yapmıştır. Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin vefatından sonra, Ankara'da da düzenli olarak hadis dersleri başlatmışlardır. 28 Şubat dönemi dolayısıyla yurtdışına çıkana kadar bu dersleri devam ettirmişlerdir. Yurt dışına çıkmadan önceki son hadis dersi, 4 Mayıs 1997 Pazar günü İskenderpaşa Camii'de yapılmıştır.

Hadis Dersleri, bu derslerin yazıya aktarılması ve yayına hazırlanmasıyla oluşmuştur. Elinizdeki 22. ciltte 6 Ekim 1996 – 4 Mayıs 1997 tarihleri arasındaki 11 adet ders yer almaktadır. Bu ciltle *Hadis Dersleri* tamamlanmış olmaktadır. Toplam 427 dersten oluşmaktadır.

Hocaefendi'nin konulara yaklaşımı, açıklamaları, değerlendirmeleri ve tavsiyeleri okuyucunun istifadesine sunulmuştur. Konuşma üslûbunu da muhafaza ederek hazırladığımız bu eserin, okuyucuya pek çok şeyler kazandıracağını ümid ediyoruz.

Konuşmaların yazıya aktarılmasında emeği geçen ve kaset temininde yardımcı olan kardeşlerimize; teknik konularda yardım eden Abdüllatif, Ahmed Enis ve Lütfullah Erkaya'ya teşekkür ediyor ve eserin hayırlara vesile olmasını diliyoruz.

Dr. Metin ERKAYA
Sincan, Ocak 2021

KISALTMALAR

SAS	: *Salla'llàhu aleyhi ve sellem.*
AS	: *Aleyhi's-selâm.*
RA	: *Radıya'llàhu anh/ anhâ/anhümâ.*
Rh.A	: *Rahmetu'llàhi aleyh.*
KS	: *Kaddesa'llàhu sirrahû.*
RE.	: *Râmûzü'l-Ehàdîs*
ME.	: *Muhtâru'l-Ehàdîs*
RS.	: *Riyàzu's-Sàlihîn*
a.g.e.	: Adı geçen eser.
v.	: Vefatı.
vs.	: ve sâire
s.	: sayfa
(خ)	: Buhàrî, *Sahîh*
(م)	: Müslim, *Sahîh*
(د)	: Ebû Dâvud, *Sünen*
(ت)	: Tirmizî, *Sünen*
(ن)	: Neseî, *Sünen*
(ه)	: İbn-i Mâce, *Sünen*
(حم)	: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*
(عب)	: Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*
(ط)	: Tayâlisî, *Müsned*
(ش)	: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*
(ع)	: Ebû Ya'lâ, *Müsned*
(طب)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*
(طس)	: Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*
(قط)	: Dâra Kutnî, *Sünen*
(حل)	: Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*

(ق) : Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*

(هب) : Beyhakî, *Şuabü'l-İman*

(عق) : Ukaylî, *Duafâ*

(عد) : İbn-i Adiyy, *Kâmil fi'd-Duafâ*

(خط) : Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*

(كر) : İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*

(حب) : İbn-i Hibbân, *Sahîh*

(ك) : Hâkim, *Müstedrek*

(ض) : Ziyâ el-Makdisî, *el-Ehâdîsü'l-Muhtare*

(در) : Dârimî, *Sünen*

(خز) : İbn-i Huzeyme, *Sahîh*

(بر) : İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*

(غ) : Begavî, *Şerhü's-Sünneh*

(طح) : Tahâvî, *Şerhü Maâni'l-Âsâr*

PROF. DR. MAHMUD ES'AD COŞAN

(14 Nisan 1938 - 4 Şubat 2001)

14 Nisan 1938 (13 Safer 1357) tarihinde, Çanakkale'nin Ayvacık ilçesinin Ahmetçe köyünde doğdu. Babası Halil Necâti Efendi, annesi Şâdiye Hanım'dır. Anne ve baba tarafından soyu, Buhàra'dan Çanakkale'ye göç etmiş seyyidlere dayanır.

Küçük yaşta iken ailesi İstanbul'a taşındı. 1950'de İstanbul Vezneciler İlkokulu'nu, 1956'da Vefa Lisesi'ni bitirdi. Aynı yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap-Fars Filolojisi Bölümü'ne girdi. Arap Dili ve Edebiyatı, İran Dili ve Edebiyatı, Ortaçağ Tarihi ile Türk-İslâm Sanatı sertifikalarını alarak, 1960 yılında Edebiyat Fakültesi'nden mezun oldu.

Aynı yıl, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi'nde açılan asistanlık imtihanını kazanarak, Klasik-Dinî Türkçe Metinler Kürsüsü'ne asistan olarak girdi. Fakülte yayın komisyonunda iki yıl sekreterlik yaptı. 1965 yılında, XV. Yüzyıl şairlerinden olan *Hatiboğlu Muhammed ve Eserleri* konusunda doktora tezi vererek ilâhiyat doktoru ünvanını aldı. 1967-1968 yıllarında Ankara Yükseliş Mühendislik ve Mimarlık Özel Yüksek Okulu'nda *Türkçe ve Hümaniter Bilgiler* derslerini verdi.

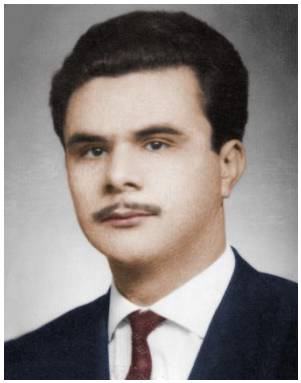

Askerlik görevine Tuzla Piyade Okulunda başladı (15 Ekim 1971). Ağrı Patnos'ta yedeksubay olarak tamamladı (31 Aralık 1972).

1973 yılında, *Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât* adlı doçentlik tezi ile doçent ünvanını aldı ve Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Türk-İslâm Edebiyatı Kürsüsü'ne öğretim üyesi olarak tayin edildi. 1977-1980 yıllarında Sakarya Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde Türk Dili ve Edebiyatı dersleri verdi. Yurtdışında çeşitli üniversitelerde misafir öğretim üyeliklerinde bulundu.

1982 yılında, *İbrâhim-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye* isimli

takdim teziyle ilâhiyat profesörü oldu. Sosyal ve kültürel faaliyetlere daha fazla zaman ayırabilmek düşüncesiyle, 1987 yılında emekliliğini isteyerek üniversiteden ayrıldı.

İlk dînî eğitimini ailesinde gördü. Dedesi Molla Mehmed Efendi, İstanbul'da medreselerde ilim tahsil etmiş ve Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hazretleri'ne intisab etmiş bir kimseydi. Çanakkale Savaşında şehid olmuştur.

Babası Halil Necâti Efendi, küçük yaşta köyünde hafızlığını tamamladı. Genç-liğinde Gümüşhaneli dergâ-hına mensub Çırpılarlı Hacı Ali Efendi'nin medresesine devam etti. İlk tasavvuf dersini de ondan aldı. Med-reseler kapandıktan sonra tekrar köyüne döndü. Şadiye Hanım'la evlendi (1928).

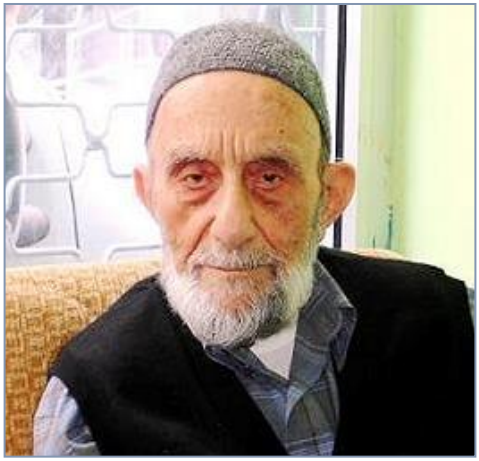

Şâdiye Hanım da aynı sülâleden zikir ehli, bilgili bir hanımdı. Bu evlilikten beşi erkek, ikisi kız, yedi çocukları oldu. Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, ailenin dördüncü çocuğudur.

Halil Necâti Efendi, çocuklarını okutmak amacıyla 1942 yılında İstanbul'a taşındı. Bir süre ticaretle meşgul oldu. O sırada, Şehzâdebaşı Damat İbrâhim Paşa Camii'nde Serezli Hasîb Efendi'nin sohbetlerine devam etti. Onun vefatından sonra, Kazanlı Abdül'aziz Efendi'ye intisab etti. Onun Ümmügülsüm Camii'ndeki sohbetlerine katıldı. Abdül'aziz Efendi'nin tavsiyesi ile girdiği müezzinlik imtihanını kazanarak, Fatih Müftülüğü'nde göreve başladı. Abdül'aziz Efendi'nin vefatından sonra (1952), irşad görevini sürdüren Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin sohbetlerine devam etti. Onun yakın dostlarından oldu.

Bu münasebetle, Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Hocaefendi, küçük yaşta hocaefendilerin meclislerinde bulundu, onların maddî ve manevî ilgilerine mazhar oldu.

Edebiyat Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1960 yazında Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri'nin kızı Muhterem Hanım'la evlendi. Aynı yılın sonbaharında, Ankara İlâhiyat Fakültesi'ndeki asistanlık görevi dolayısıyla Ankara'ya taşındılar.

İlâhiyat Fakültesi'ndeki öğretim üyeliği yıllarında, Hocaefendi'nin kapısı herkese açıktı. Öğrencilerin çok sevdiği ve saygı gösterdiği bir kimseydi. Talebe gelir, kapıyı çalar, derdini anlatır, cevabını alır, müsterih bir çehre ile ayrılırdı. Olaylı ve kavgalı zamanlarda öğrencilerin arasına girer, onları akl-ı selime davet eder, kavgaları önlemeye çalışırdı.

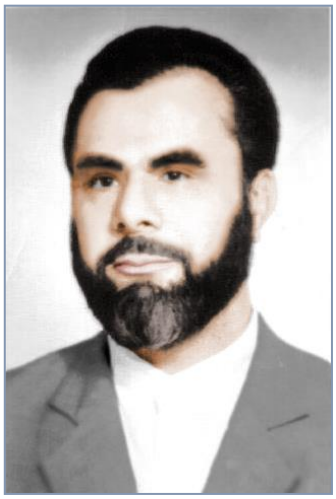

1960'lı yıllarda fakültede resmî ders olarak Kur'an-ı Kerim dersi yoktu. Öğrenciler kendi gayretleriyle, Arapça'dan, Farsça'dan faydalanarak Kur'an-ı Kerim öğrenmeğe çalışıyordu. Bunu gören Hocaefendi, müsait zamanlarında hasbî olarak, isteyenlere Kur'an-ı Kerim ve Osmanlıca dersleri veriyordu.

Öğrencilerini bilimsel araştırmalara, master ve doktora yapmaya teşvik ederdi. Öğretim üyeleri arasında saygınlığı vardı. Sahasında söz sahibi idi. Özellikle Türk-İslâm Edebiyatı'nda, ilk müracaat edilen kimseydi. Kendisinden önce profesör olmuş hocalar bile, ağır bir parça, çetin bir şiir oldu mu;

"—Es'ad Bey, şuna beraber bakabilir miyiz?" diye kendisine gelirlerdi. Herkese yardımcı olmaya çalışırdı.

İlk yıllar Kurtuluş'ta oturuyorlardı. Daha sonra Kalaba'ya taşındılar (1963). Evlerinin yakınında cami yoktu. Bir mescid açılması için önderlik etti. Daha sonra onun gayretleriyle bir dernek kurulup, cami yeri alındı. Üstte Kur'an Kur'an Kursu, altta cami olmak üzere cami inşaatının yapılmasına gayret etti. Buralarda zaman zaman hadis ve tefsir sohbetleri yaptı.

Komşuluk ilişkileri çok mükemmeldi. Bütün yorgunluklarına ve yoğunluklarına rağmen, komşularına da vakit ayırırdı. Karşılıklı ziyaretleşmeler olurdu. Ziyaretlerde tebessümü eksik etmezdi.

Ziyaret sırasında, kütüphaneden uygun bir kitap alır, orada bulunanlardan birisine bir yer açtırırdı. Sonra oradan bir miktar okuyarak sohbet ederdi.

Mehmed Zâhid Kotku Hazretleri, hemen her yıl Ankara'ya gelir, evlerinde bir süre misafir kalırdı. Ankara'nın çeşitli semtlerinde, çevre ilçelerde sohbetler, ziyaretler olurdu. Bazen de M. Es'ad Hocaefendi'yi de yanına alır, Anadolu'nun muhtelif şehirlerine beraber seyahat ederlerdi.

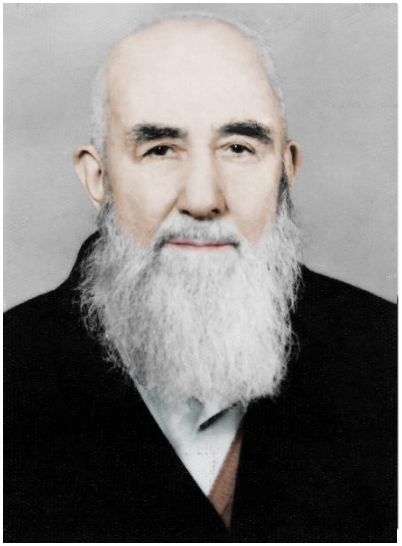

1977 Yılında, Mehmed Zâhid Kotku Efendi'nin bizzat elinden tutarak kürsüye oturtması ile İskenderpaşa Camii'nde *Râmûzü'l-Ehàdîs* derslerine başladı. Hafta sonlarında İstanbul'a gidiyor, pazar günü hadis dersini yapıp Ankara'ya dönüyordu.

Mehmed Zâhid Efendi'nin hastalığında, ameliyatında hep yakın hizmetinde bulundu. Son demlerinde de yanıbaşındaydı. Onun arzusu üzerine, 13 Kasım 1980 (5 Muharrem 1401) günü vefatından sonra, cemaatin eğitimiyle ve her türlü meselesiyle ilgilenme, tebliğ ve irşad görevini üstlendi.

Tasavvufî nisbeti; hocası Mehmed Zâhid Efendi vasıtasıyla Nakşibendî Tarikatı'nın, Hàlidiyye kolunun, Gümüşhâneviyye şubesidir. Ayrıca Kàdiriyye, Sühreverdiyye, Kübreviyye, Çeştiyye, Mevleviyye, Halvetiyye ve Bayrâmiyye tarikatlarından da irşada me'zundur.

Onun döneminde hadis derslerine ilgi daha da arttı. Cemaat yer bulamadığı için camiye ilâveler yapıldı, ders dinlenilecek yerler beş-altı kat genişletildi. Caminin yanındaki eski binalar alınarak camiye katıldı. Ayrıca Ankara, İzmir, Bursa, Sapanca, İzmit ve Eskişehir'de mutad hadis dersleri başlatıldı.

Mehmed Zahid Kotku Efendi'nin emri üzerine kurduğu "Hakyol

Vakfı"nın çalışmalarıyla bizzat ilgilendi, muhtelif yerlerde şubeler açtırdı. Eğitim ve yardımlaşma faaliyetini yaygınlaştırmak için çalışmalar yaptı. Sanat ve kültürle ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Kültür ve Sanat Vakfı"nı, sağlık hizmetleri için "Sağlık Vakfı"nı kurdurdu. Hanımların eğitimiyle ilgili olarak "Hanım Dernekleri"nin; çevre ile ilgili çalışmalar yapmak üzere "İlim, Ahlâk, Kültür ve Çevre Dernekleri"nin kurulmasını ve yaygınlaştırılmasını teşvik etti. Bu çalışmalarla toplumun güzel amaçlar için bir araya gelmesini, organize olmasını sağlamaya çalıştı.

Vakıflara ait, harabe haline gelmiş birtakım ecdad yadigârı eserlerin tamir ve tecdidiyle ilgilendi. Onların gayesine uygun olarak tekrar faaliyete geçmesini temin etti. (Ahmed Kâmil Tekkesi, Selâmi Mustafa Efendi Tekkesi, Şeyh Murad Efendi Dergâhı, Şadiye Hatun Şifâ Külliyesi...)

Eğitimin yaygınlaştırılması için basın ve yayın çalışmalarıyla ilgilendi. 1983 Eylülünde İslâm dergisi, 1985 Nisanında *Kadın ve Aile* ve *İlim ve Sanat* dergisi yayınlanmaya başladı. Daha sonra, Gülçocuk dergisi çıkartıldı. Sağlık ve bilimle ilgili konularda ise *Panzehir* dergisi yayınlandı. Vefa Yayıncılık adına yayınlanan bu dergilerle yakından ilgilendi ve makaleler yazdı.

Bu dergiler ilgilendikleri sahalarda kamuoyuna önderlik ettiler. Yayınladıkları yazılarla, araştırma dosyalarıyla ve İslâm dünyasından haberlerle halkımızın bilgilenmesine ve bilinçlenmesine katkıda bulundular. İyimser, ümit verici, yol gösterici yazılarla pek çok hayırlı gelişmelere sebep oldular. Haklarında sempozyumlar, doktora tezleri yapıldı. Bir ara İslâm dergisinin tirajı yüz bini aştı. *İslâm* ve *Kadın ve Aile* dergileri, 1998 Haziranına kadar aksamadan yayınlarını sürdürdüler.

Kitap yayıncılığı için Sehâ Neşriyat'ı kurdu; çeşitli dinî, edebî, tarihî, kültürel eserler neşredildi. Yayıncılığın geliştirilmesi, haftalık ve günlük yayınlara geçilebilmesi için çalışmalar başlattı. Onun gayretleriyle bir matbaa tesis edildi (Ahsen), dizgi tesisleri kuruldu (Dehâ).

Sesli ve görüntülü yayıncılık alanında hizmet etmek, millî ve mânevî değerlerimize uygun yayınlar yapmak üzere, *Ak-Radyo*

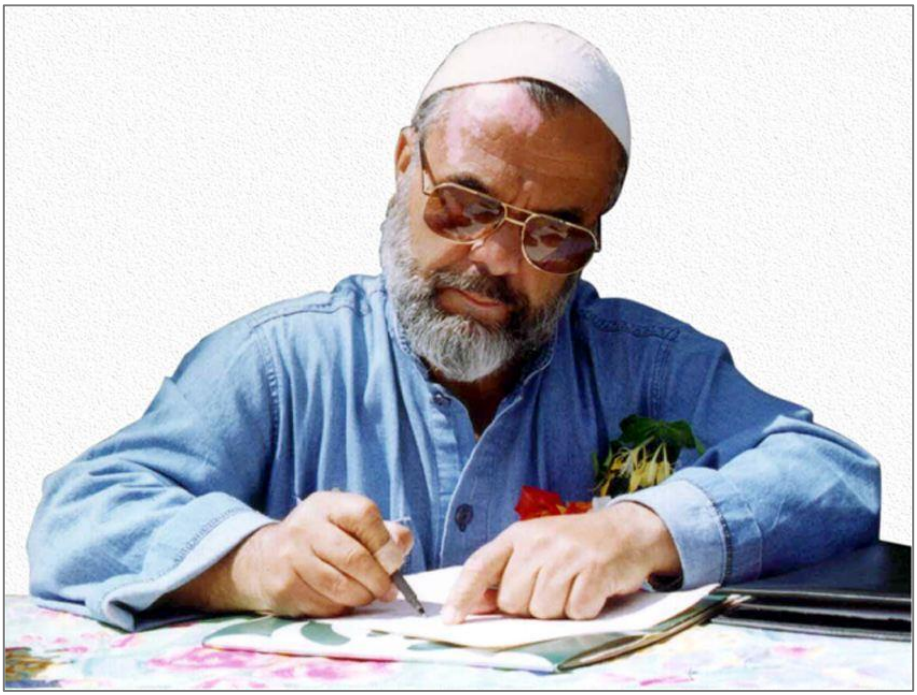

(AKRA) adı altında bir müessesenin kurulmasına öncülük etti (1992). Halen İstanbul'dan radyo yayınları yapılmakta; bu yayınlar uydu vasıtasıyla Türkiye'nin her yerinden, Orta Asya'dan ve Avrupa'dan dinlenebilmektedir.

Onun teşviki ile Ak-Televizyon adı altında Marmara Bölgesine yönelik bölgesel televizyon yayını başlatıldı (1997). Basın-yayın alanında *Sağduyu* isimli günlük bir gazete yayınlandı (3 Mayıs 1998 - 11 Temmuz 1999).

Kaliteli bir eğitimi temin etmek amacıyla, özel eğitim kurumlarının kurulmasını teşvik etti. Çeşitli illerde ilkokul öncesi, ilkokul ve orta öğrenime yönelik eğitim tesisleri, okullar ve dersaneler kurdurdu. (Asfa)

Halka güvenilir bir sağlık hizmeti verilmesi için poliklinikler ve hastaneler açılmasını teşvik etti. Başta İstanbul olmak üzere bir çok ilde sağlık kuruluşları hizmete açıldı. (Hayrunnisâ Hastanesi, Esmâ Hatun Hastanesi, Afiyet Hastanesi…)

Yurtdışındaki müslümanlarla diyaloğu sağlamak, ziyaretleri kolaylaştırmak amacıyla İskenderpaşa Turizm (İSPA) adı altında bir seyahat acentası kurulmasına öncülük etti. Bu şirket vasıtasıyla hac ve umre programları, çeşitli yurt içi ve yurt dışı geziler; aile ve eğitim toplantıları düzenlendi.

İlmî seviyesi yüksek hocalar yetiştirmek amacıyla İstanbul'da, Ankara'da, Konya'da ve Bursa'da hadis ve fıkıh enstitüleri açtırdı. Buralarda ilâhiyat fakültelerinde okuyan veya mezun olan kimselere, özel hocalardan Arapça, hadis, tefsir ve fıkıh dersleri verdirilmesini temin etti.

Sohbet ve vaazlarına yurt içinde ve yurt dışında büyük ilgi gösterilmesi ve çeşitli yerlere davet edilmesi, onun çok seyahat etmesine neden oldu. Avrupa'da, Kuzey Amerika'da, Afrika'da, Orta Asya'da ve Avustralya'da pek çok ziyaretler, vaazlar, sohbetler yaptı; eğitim programlarına katıldı.

Her yıl hac ve umre dolayısıyla değişik ülkelerden gelen müslümanlarla görüştü, diyalog kurdu. Hakkı ve hayrı, iyiyi ve güzeli tebliğ etme yönünde şumüllü ve verimli çalışmalar yapmaktan bir an bile geri kalmadı. Çevresini de daima bu tür

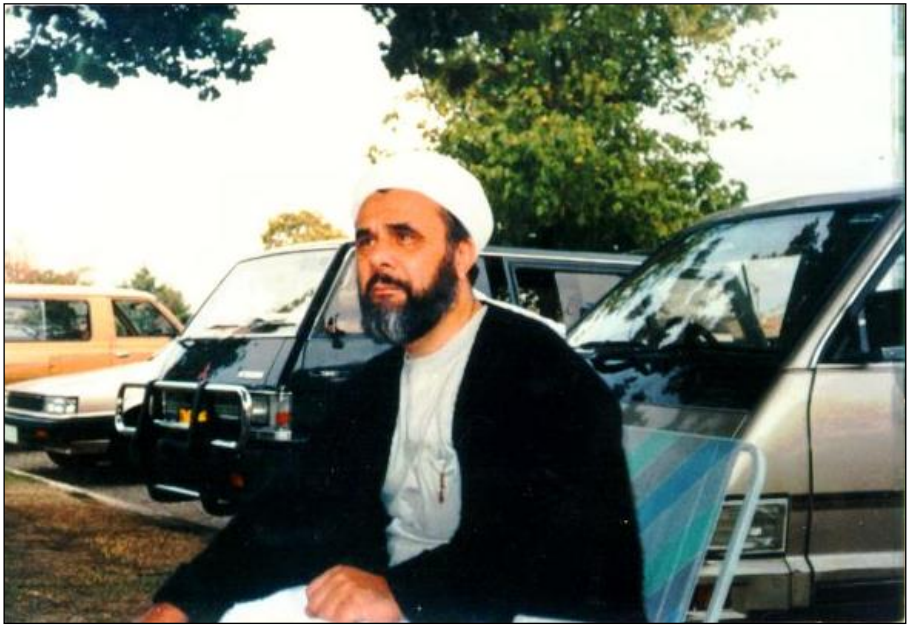

çalışmalara teşvik etti.

1997 Mayıs'ından itibaren hizmetlerini yurtdışında sürdürdü. 1998 yılında Avustralya'nın Brisbane şehrine yerleşti. Tebliğ ve irşad çalışmalarını Avustralya'nın her tarafına yaygınlaştırdı. Pek çok yerde camiler, kültür merkezleri açıldı. Brisban'daki camide, her gün sabah ve yatsı namazlarından sonra, hadis sohbeti yapıyordu.

Radyo sohbetleri yine devam etti. Cuma günleri Ak-Radyo'da yapmakta olduğu hadis sohbetlerine ilâve olarak, salı günleri tefsir sohbetleri yapmaya başladı (29 Eylül 1998). Fâtiha Sûresi'nden başladı. Her sohbette birkaç ayet-i kerime okuyup, izah ediyordu. Vefat etmeden önce yaptıkları son tefsir sohbetinde, Bakara Sûresi 224. ayetine kadar gelmişlerdi.

4 Şubat 2001 (10 Zilkade 1421) Pazar günü, bir cami açılışı yapmak için Grifit şehrine giderlerken, Avustralya yerel saatiyle 12'de (Türkiye saatiyle 04'te) Sydney civarında, Dubbo kasabası yakınlarında geçirdikleri elim bir trafik kazası sonucu, yanında bulunan damadı Prof. Dr. Ali Yücel Uyarel'le birlikte ahirete irtihal eylediler. Ani ölümleri ailesi, yakınları, sevenleri ve bütün müslümanlar tarafından derin bir üzüntüyle karşılandı.

Mübarek naaşları, Sydney'de Auburn Gelibolu Camii'nde kılınan cenaze namazından sonra Türkiye'ye getirildi (8 Şubat Perşembe). 9 Şubat Cuma günü, Fatih Camii'nde yüzbinlerin iştirak ettiği muhteşem bir cenaze namazından sonra, tekbirlerle, salevatlarla, dualarla, gözyaşlarıyla, Ebû Eyyûb el-Ensârî Hazretleri'nin kabri civarında, Eyüp Mezarlığında toprağa verildi.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad Coşan Rh.A, doğu dillerinden Arapça ve Farsça'yı, batı dillerinden Almanca ve İngilizce'yi bilmekteydi. Yurt içinde ve yurt dışında çok yönlü sosyal faaliyetlerini, tebliğ ve irşad çalışmalarını vefat edinceye kadar devam ettirdi.

Rûhu şâd, mekânı cennetî a'lâ olsun...

Yayınlanmış Eserleri:

01. Matbaacı İbrâhîm-i Müteferrika ve Risâle-i İslâmiye (1982)
02. Hacı Bektâş-ı Velî, Makàlât
03. Gayemiz (1987)

04. İslâm Çağrısı (1990)
05. Yeni Ufuklar (1992)
06. Çocuklarla Başbaşa
07. Başarının Prensipleri
08. Türk Dili ve Kültürü
09. İslâm'da Nefis Terbiyesi ve Tasavvufa Giriş (1992)
10. Avustralya Sohbetleri-1 (1992)
11. Avustralya Sohbetleri-2 (1994)
12. Avustralya Sohbetleri-3 (1995)
13. Avustralya Sohbetleri-4 (1996)
14. Yeni Dönemde Yeni Görevler (1993)
15. Haccın Fazîletleri ve İncelikleri (1994)
16. Zaferin Yolu ve Şartları (1994)
17. İslâm, Sevgi ve Tasavvuf (1994)
18. Sosyal Çalışmalarda Organizasyon ve Başarı (1994)
19. Güncel Meseleler-1 (1994)
20. Güncel Meseleler-2 (1995)
21. Hazret-i Ali Efendimiz'den Vecîzeler (1995)
22. Hacı Bektâş-ı Velî (1995)
23. Yunus Emre ve Tasavvuf (1995)
24. Başarı Yolunda Sevginin Gücü (1995)
25. İslâmî Çalışma ve Hizmetlerde Metod (1995)
26. Sosyal Hizmetlerde Hanımlar (1995)
27. Ramazan ve Takvâ Eğitimi (1996)
28. Tebliğ ve İrşad Çalışmaları (1996)
29. İslâm, Tasavvuf ve Hayat (1996)
30. Haydi Hizmete! (1997)
31. İslâm'da Eğitimin İncelikleri (1997)
32. Tasavvuf Yolu Nedir? (1997)
33. İmanın ve İslâm'ın Korunması-1 (1997)
34. İmanın ve İslâm'ın Korunması-2 (1998)
35. Allah'ın Gazabı ve Rızası (1997)
36. Mi'rac Gecesi (1998)
37. Doğru İnanç ve Güzel Kulluk (1998)
38. Ramazan ve Güzel Ameller (1998)

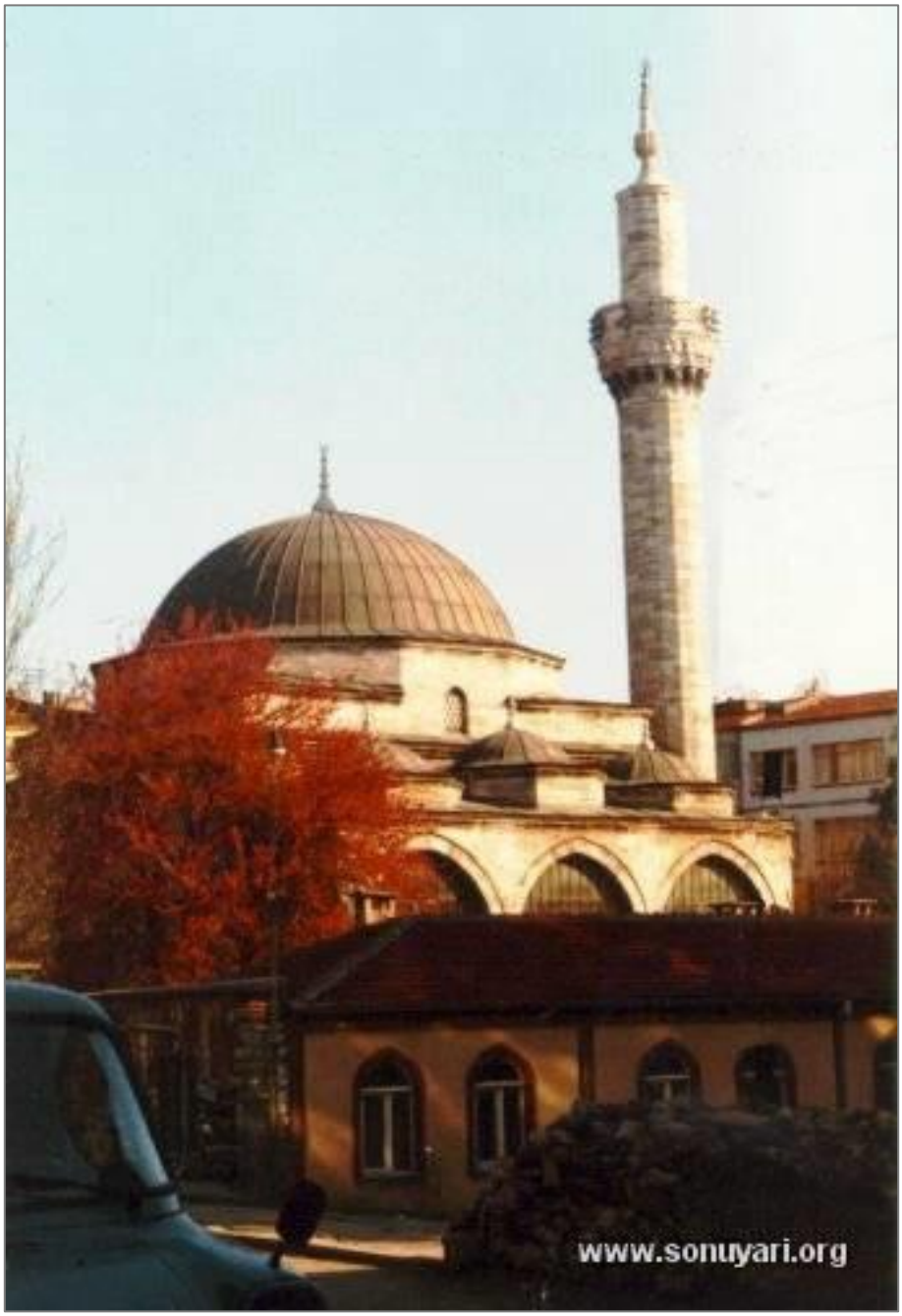
www.sonuyari.org

01. ALLAH MÜ'MİNİN DUASINI SEVER

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ecmaîn... Ve men tebiahû bi-ihsânin zevi's-sıdkı ve'l-vefâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الْكَافِرَ لَيَدْعُو اللهَ عَزَّ وَجَلَّ ، فِي حَاجَتِهِ ، فَتُقْضَى لَهُ عَاجِلاً ، وَإِن

الْمُؤْمِنَ لَيَدْعُو اللهَ تَعَالَى ، فَتُبْطَئُ عَلَيْهِ الإِجَابَةِ فَتَضَجُّ الْمَلاَئِكَةُ لِذَلِكَ ،

فَيَقُولُ اللهُ : إِنَّمَا أَجَبْتُ الْكَافِرَ لِئَلاَّ يَدْعُونِى ، وَلاَ يَذْكُرَنِى ، فَإِنِّى

أُبْغِضُهُ وَأُبْغِضُ صَوْتَهُ ، وَأُبْطِئُ لِلْمُؤْمِنِ لِئَلاَّ يَنْقَطِعَ عَنِّى وَ يَذْكُرَنِى ،

فَإِنِّى أُحِبُّهُ ، وَأُحِبُّ تَضَرُّعَهُ (الخليلى عن جابر)

RE. 106/18 (*İnne'l-kâfire leyed'u'llàhe azze ve celle fî hâcetihî, fetukdà lehû àcilen, ve inne'l-mü'mine leyed'ullàhe teàlâ fetübtaü aleyhi'l-icâbeti, fetedaccü'l-melâiketü li-zâlike, feyekùlü'llàhü: İnnemâ ecebtü'l-kâfire li-ellâ yed'uvenî, ve lâ yezkürenî feinnî übgıduhû ve übgıdu savtehû, ve übtıü li'l-mü'mini li-ellâ yenkatia annî, ve yezkürenî, feinnî ühibbühû ve ühibbü tadarruahû.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve mübârek, sevgili ve değerli kardeşlerim!

Allah cümlenizden razı olsun… Tatil gününüzü harcayıp, tercihinizi yapıp, burada Peygamber SAS Efendimiz'in mübarek hadisleri okunuyor diye uzaktan, yakından toplanıp geldiniz. Allah da sizi mükâfatlandırsın, iki cihan saadetine erdirsin…

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn verese-i nebî sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu diyarları fethetmiş olan mübarek fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye; salâtîn-i mâzıyyenin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu diyarlarda medfun bulunan enbiyâullah ve evliyâullah ve sàlihlerin, hassaten Yûşâ AS'ın ve Ebû Eyyûb el-Ensàrî Hazretleri'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsî eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu dersi dinlemeye gelmiş olan siz değerli, fedâkâr, kıymetli kardeşlerimin de ahirete göçmüş olan bütün

Müslüman ecdâd ü ceddât, akraba ü tallûkàtının, ihvân u ehevâtının, evlâd ü zürriyâtlarının ruhlarına hediye olsun; cümlesinin ruhları şâd olsun, makamları yücelsin, dereceleri yükselsin, Allah-u Teàlâ Hazretleri kabirlerini cennet bahçesi eylesin; kabrinde ceza çekip azab gören varsa, azapları kaldırılsın, affolunsun, seyyiatları hasenata döndürülsün, ruhları şad olsun diye;

Biz yaşayan müslümanlar da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürelim, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyelim, Peygamber Efendimizin sünnetine ittibâ edelim, şu insanların dağıldığı, şaşırdığı, tereddütlere düştüğü asırda Efendimiz'in sünnet-i seniyyesi nasıl yaşanırmış gösterelim, Efendimiz'in sünnetini ihyâ edelim, böylece şehid sevapları kazanalım diye:

Allah-u Teàlâ Hazretleri vücutlarımıza afiyet versin, hastalarımıza şifalar versin; evlatlarımızı ıslah eylesin, hayırlı evlat eylesin, hayınlı tahsiller nasib eylesin diye; cümlemize Rabbimz helâl, temiz, pâk bol rızıklar versin; hem kendimiz ihtiyaçlarımızı görelim, hem de kazancımızın fazlalarıyla hayır hasenat yapalım, vefatımızdan sonra da sevap kazanmamıza sebep olacak sadaka-i cariyeler tesis edelim, arkamızda bizi andıracak eserler bırakalım diye bir *Fâtiha*, on bir *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım, buyurun!

……

a. Mü'minin Duası

Okuduğumuz mübarek hadîs-i şerîfin yeri, *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabımızın 105. sayfasının 18. hadis-i şerifidir.

Peygamber SAS Efendimiz, Câbir RA'ın rivayet ettiğine göre buyuruyor ki:[1]

إِنَّ الْكَافِرَ لَيَدْعُو اللهَ عَزَّ وَجَلَّ ، فِي حَاجَتِهِ ، فَتُقْضَى لَهُ عَاجِلاً ، وَإِن

[1] *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.86, no1:3662; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.417, no:6595.

الْمُؤْمِنَ لِيَدْعُو اللهَ تَعَالَى ، فَتُبْطِئُ عَلَيْهِ الإِجَابَةِ فَتَضِجُّ الْمَلائِكَةُ لِذٰلِكَ ،

فَيَقُولُ اللهُ : إِنَّمَا أَجَبْتُ الْكَافِرَ لِئَلاَّ يَدْعُونِى ، وَلاَ يَذْكُرَنِى ، فَإِنِّى

أُبْغِضُهُ وَأُبْغِضُ صَوْتَهُ ، وَأُبْطِئُ لِلْمُؤْمِنِ لِئَلاَّ يَنْقَطِعَ عَنِّى ، وَيَذْكُرَنِى ،

فَإِنِّى أُحِبُّهُ ، وَأُحِبُّ تَضَرُّعَهُ (الخليلى عن جابر)

RE. 105/18 (*İnne'l-kâfire leyed'u'llàhe azze ve celle fî hâcetihî, fetukdà lehû àcilen, ve inne'l-mü'mine leyed'ullàhe teàlâ, fetübtaü aleyhi'l-icâbeti, fetedaccü'l-melâiketü li-zâlike, feyekùlü'llàhü: İnnemâ ecebtü'l-kâfire li-ellâ yed'uvenî, ve lâ yezkürenî feinnî übgıduhû ve übgıdu savtehû, ve übtıü li'l-mü'mini li-ellâ yenkatia annî, ve yezkürenî, feinnî ühibbühû ve ühibbü tadarruahû.*)

(*İnne'l-kâfire leyed'u'llàhe azze ve celle fî hâcetihî*) "Kâfir ihtiyacı görülsün, istediği şeyler kendisine verilsin diye başı sıkışınca ve bir şeye ihtiyacı olunca Allah'a dua eder. (*Fetukdà lehû àcilen*) Onun istediği hemen, çar çabuk, acilen kabul olur."

(*Ve inne'l-mü'mine leyed'u'llàhe teàlâ*) "Mü'min de ihtiyacı olduğu zaman Allah'a el açıp dua eder. (*Fetübtaü aleyhi'l-icâbeti*) Allah'ın o duayı kabul etmesi, o duaya icabet buyurması gecikmeli olur."

Tübtaü kelimesi mechul okunuyor. (*Fetedaccü'l-melâiketü li-zâlike*) "Bunun üzerine melekler feryada başlarlar. Üzüntülerinden meleklerin sesleri ayyuka çıkar. Feryâd u figâna başlarlar:

'—Allah Allah! Kâfirin istediği acilen hızlı veriliyor da mü'minin istediği gecikiyor! Ne oluyor?' diye dehşetten, hayretten, teessürden, teessüften, üzüntüden melekler feryada başlarlar."

(*Feyekùlü'llàhu*) Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurur ki:

(*İnnemâ ecebtü'l-kâfire*) "Ben kâfirin duasını sadece şu sebepten dolayı hemen kabul ettim. (*Li-ellâ yed'uvenî ve lâ yezkürenî*) Bana dua etmesin, beni anmasın diye hemen icabet ettim." Yani, "Uzatsam yine dua edecek, yine beni zikredecek. Duasını da sevmediğimden, beni zikretmesini de istemediğimden hemen istediğini verdim."

(*Feinnî übgıduhû ve übgıdu savtehû*) "Çünkü ben ona buğz

ediyorum, kızıyorum, sesine de kızıyorum. Ağız açıp da bana bir şey söylemesini de istemediğim için onun duasına icabet ettim."

(*Ve ebtıü li'l-mü'mini*) "Mü'minin duasına icabet etmeyi geciktirdim. (*Li-ellâ yenkatia annî*) Mü'min benden alâkasını kesmesin, gönlünü başka tarafa çevirmesin, daima gönlü benimle ilgili olsun… (*Ve yezkürenî*) Beni daima zikretsin, 'Aman yâ Rabbi!' desin diye. (*Feinnî ühibbühû*) "Çünkü ben o mü'min kulu seviyorum. (*Ve ühıbbü tadarruahû*) "Onun tazarru ve niyazını da seviyorum. Sevdiğim için onu biraz geciktiriyorum."

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfte böyle buyuruyor.

Muhterem kardeşlerim! Kâfir Allah'a dua eder mi? Eder.

Kâfirler kısım kısım, derece derecedir. Bir kısım kâfir vardır ki kapkaradır, kıpkızıldır, kaskatıdır, hiçbir şeye inanmaz. Bunlara "ateist" diyorlar. Normal, anormal; teist, ateist gibi başında "A" olumsuzluk bildiriyor. Teist, tanrıya inanan demek. Ateist, tanrıya inanmayan demek.

Burada bizim arkadaşlarımız konuşurlarken soruyorlarmış. Bazıları da:

"—Elbette ben ataistim. Atayı seviyorum." diyormuş.

Sanıyor ki atayı sevmek… Kelimeleri de bilmiyorlar. *Teos*; Yunanca'da, Rumca'da vs. tanrı mânasına geliyor. *Teist*, tanrıya inanalar zümresi; *ateist*, inanmayanlar zümresi… Tanrıya inananlar da iki grup; mü'minler ve kâfirler…

"—Tanrıya inanıyor da nasıl kâfir oluyor?"

Yanlış inanıyor da ondan… Gider de şarap tanrısı diye Baküs'e, aşk tanrısı diye Venüs'e, kocaman, iri, izbandud tanrı diye Zeus'a tapınırsa… Onun için heykel yaparsa… Olmadık şeyi; güneşi, ayı, ağacı, dağı, ovayı tanrı sanıp tapınırsa… Onun tanrı tanıması onu kurtarmaz, kâfirdir.

Neden? Allah'ı doğru tanıyamamış.

Bütün insanların Allah'ı doğru tanıması lazım! Allah'ı doğru tanımak için aslında insanlara gerekli âlet, edevat, malzeme verilmiş. Nedir bu âlet, edevat, malzeme?

Akıl, fikir, ilim, irfan, izan, peygamber, kitap… Allah bunların hepsini göndermiş. İlk insan Âdem AS'dan beri Allah insanlara kendi varlığını bildirmiş. Kendi başlarına, cahil, gafil, bilgisiz,

görgüsüz bırakmamış. İlk insan, ilk peygamber; Allah kullara doğru yolu gösteriyor. Âdem AS'a suhuf yani bazı vahiyler inmiş. Demek ki ilk insandan beri bilmesi lazım!

Ayrıca her insana akıl vermiş. Akıl, Allah'ın yarattığı en kıymetli varlıktır. Akıl ile insan doğruyu, eğriyi bilecek, gerçeğe ulaşacak. Allah'ın varlığını, birliğini anlayacak. Hem varlığını anlayacak hem de bir olduğunu anlayacak. Allah'ı tanıyacak, herhangi bir tanrıyı değil… Çinliler'in tanrısı, Afrika'daki yamyamların tanrısı, Avustralya'daki Aborijinler'in tanrısı… Tangır tungur tanrı… Onların kıymeti yok! Allah'ı tanıyacak! Kâinatı yaratan Rabbü'l-âlemîn'i, âlemlerin Rabbi'ni tanıyacak.

Hem de doğru tanıyacak! Onu şaşırmadan bulacak ve hem de onu doğru bilecek. Sıfatlarını doğru bilecek. Yanlış sıfatlarla bilirse;

"—Allah bunu bilmez, Allah buna akıl erdiremez, Allah bunu anlamaz, Allah bunu görmez, Allah'ın gücü buna yetmez." deyiverse, isterse Allah'a inansın, böyle dedi mi tepe taklak cehenneme, uçuruma gider.

Allah'ı sıfatlarıyla doğru bilmesi, yalan yanlış bilmemesi lazım!

Bunları bilmek her akıllı insan için mümkündür. Çünkü Allah akıl vermiş, göz vermiş, kulak vermiş… İlim, irfan imkânı var. İnsanoğlunda anlama, dinleme kabiliyeti var. Onun için herkes Allah'ı doğru bilmek zorunda. Fakat herkes Allah'ı doğru bilmediği için insanlar bir Allah'ı tanıyanlar bir de tanımayanlar diye ayrılıyor. Tanımayanlar kıpkızıl, kapkara, kaskatı, bomboş… Maalesef tanrıyı tanıyanların da hepsi Allah'ı tanımıyor. Kimisi tanrı diye olmadık şeylere tapınıyor.

Allah, peygamberler göndermiş; onların insanlara doğruyu öğretmek bakımından hiçbir faydası olmamış mı?

Olmuş ama Allah'ı tanıyanların bir kısmı da maalesef Allah'ın sıfatlarında şirke, küfre düşmüşlerdir. Hatta bazen bir müslüman bile söylediği bir sözden, sahip olduğu bir yanlış kanaatten dolayı, "Ben müslümanım." dese bile bağıra bağıra küfrün içine düşer, kâfir olarak ölür gider. Onun için Allah'ı doğru bilmek, dosdoğru tanımak çok mühim bir iştir. İşte bunu bazı kimseler yapamıyor.

Allah bilgisi, inancı var ama çürük… Elma var ama kurtlanmış, ürümüş. Et var ama kokmuş, yenmez, işe yaramaz. Tanrı inancı var ama kokuşmuş, pis, murdar. İnsanı iğrendiren inançlar var, kıymeti yok!..

İşte o Tanrıyı hiç tanımayanlar değil de, inananlar Allah'a bazen el kaldırır, dua ederler.

Kur'ân-ı Kerîm diyor ki… Okumamız, bilmemiz lazım! Cümle cihan halkının bilmesi lazım, istisnası yok. Allah Kur'an göndermiştir, herkes bilecek, çaresi yok!

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ (المائدة:٧٢)

(*Lekad kefere'llezîne kàlû inna'llàhe hüve'l-mesîhü'bnü meryem*) "Meryem'in oğlu İsâ tanrıdır diyenler, kâfir oldu." (Mâide, 5/72) diye Kur'an-ı Kerim bildiriyor.

Bak, hıristiyanlar da kâfir!

قَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللهِ (التوبة: ٣٠)

(*Kàleti'l-yehûdü uzeyrunni'bnu'llàh*) "Yahudiler, 'Üzeyir Allah'ın oğludur' dediler." (Tevbe, 9/30)

Yahudiler de Üzeyir isimli peygamberi yanlış değerlendirip "Tanrının oğlu" demişler, onlarda da şirk var, küfür var.

Onun için İncil geldi, İncil'i bozdular, muhafaza edemediler. Allah'ı, Hz. İsa AS doğru anlattı ama onlar doğru anlayamadılar. Hz. İsa'ya "Allah'ın oğlu" dediler. Mucizelerini görünce, "Olsa olsa tanrıdır." dediler. "İncil ona indiğine göre kendisi değil, olsa olsa oğlu olur." dediler. Sapıttılar, dalalete düştüler.

Anlaşılıyor ki bazı insanların tanrı inancı var.

"—Ben inançlı bir insanım."

Yetmez! İnançlısın ama neye inanıyorsun? Tarih boyunca kavimler bir şeylere inanmışlar, sen neye inanıyorsun? Güneşe mi, aya mı, yılana mı, öküze mi, yıldıza mı tapıyorsun? Kutsal dağlar varmış, kimisi onlara tapınıyor. Onların aklına göre kutsal hayvanlar varmış. Eskimolar beyaz ayıya tapıyor. Tarih boyu dinler tarihinin bize anlattığı saçmalıklar var.

İşte böyle Tanrı inancı olan kâfir, Allah'a dua eder. Ama Allah ne kendisini ne de niyazını, konuşmasını, duasını, tazarrusunu seviyor. Hiçbir şeyini sevmiyor. Sevmediği, gazab ettiği, buğz ettiği için, "Verin şuna istediğini, verin de sussun." diyor. Hemen veriyor.

Mü'min de tazarru ediyor. Allah mü'mine de verişini yavaşlatır. Bu ne demek? Mü'mine icabet etmeyecek değil, mü'minin duasını kabul etmiyor değil; tehir ettiriyor, frene basıyor, yavaşlatıyor.

Neden?

Mü'mini seviyor; tazarrusunu, niyazını seviyor. "Şu kuluma bak! Geceleyin kalktı, abdest aldı, gözyaşları içinde seccadede nasıl ağlıyor… Nasıl güzel zikrediyor… Nasıl âşık-ı sâdık… Nasıl Allah aşkından yüreği cayır cayır yanıyor… Nasıl Allah için canını vermeye hazır… 'Yâ Rabbi! Canım, malım, her şeyim feda olsun.' diyor."

Mü'mini seviyor, mü'minin zikrini, tazarrusunu, niyazını seviyor; tehir ediyor, vermemek değil… Neden?

Kur'ân-ı Kerîm'de Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ (المؤمن: ٦٠)

(*Ve kàle rabbükümü'd'ùnî estecib leküm*) "Rabbiniz şöyle buyurdu: Ey kullarım, bana dua edin; ben duanıza mutlaka karşılık veririm, duanızı kabul ederim!" (Mü'min, 40/60)

Mutlaka mü'minin duasına icabet edeceğini beyan ediyor. İcabet üç şekilde olur: Ya istediğini aynen verir.

"—Yâ Rabbi, şu imtihanı geçeyim!"

Tamam, istediği ve cevaplarını bildiği sorular gelir. Yoksa kitabın hepsini bilmiyor, sıkı bir imtihana tâbi tutulsa sınıfta kalır ama Allah duasını kabul etti.

Bazen benim bile başıma geldi. Üç tane konuyu çalışıyor, yüreği ağzına geliyor, mümeyyizlerin, imtihan heyetinin karşısında imtihana giriyor. Bir tanesi diyor ki:

"—Söyle bakalım, şu nasıldır?"

Yüreği ağzına geliyor. Çalıştığı konulardan bir tanesini soruyor. Şıkır şıkır cevaplandırıyor. Öteki mümeyyiz diyor ki:

"—Şu mesele nasıldır?"

O da çalıştığı konu, onu da şıkır şıkır cevaplandırıyor. Öteki mümeyyiz diyor ki:

"—İyi, maşallah! Ben de bir tane soruyorum. Söyle bakalım, şu nedir?"

O da üçüncü öğrendiği konu. Şakır şakır cevap verince mümeyyizler korkuyorlar:

"—Bu kitabı yuttu galiba, her şeyi biliyor." sanıyorlar.

Değil! Bir soru daha sorsalar bilemeyecek. Üç konu çalıştı, Allah'a dua etti, Allah istediği üç soruyu çıkarttı. Çok oldu, böyle şeyler çok olmuştur. Demek ki Allah bazen kulun istediğini aynen verir.

Bazen istediği kendisine uygun değildir. O kendi menfaatine uygun sanıyor, istiyor ama uygun olmadığından vermez. Daha âlâsını vermek için...

"—Aman yâ Rabbi! Şu otomobile, şu uçağa yetişeyim. Kırmızı ışıklar yeşil olsun da, yollar tenha olsun da, ben havaalanına yetişeyim!"

Yetişemiyor, kaçırıyor;

“—Allah duamı kabul etmedi.” diye düşünüyor.

Meraklanma!..

Bizim Ankara’da başımıza geldi. Bir uçağı kaçırdık, ondan sonraki uçağa bindik, ondan önce gittik. Bizden önce kalkan uçaktan önce İstanbul’a geldik. Ötekisinin modeli pervaneliymiş, o bir buçuk saatte İstanbul’a geldi, biz daha önce geldik. Demek ki:

“—Kulum sen İstanbul’a daha çabuk mu ulaşmak istiyorsun? Meraklanma! Bu uçağa yetiştir diyorsun ama bu uçak seni oraya yetiştirmez. Meraklanma, ben seni daha evvel İstanbul’a yetiştireceğim.” diye… Sen de sanıyorsun ki; “Hay Allah! Uçak kalktı, bir buçuk uçağını kaçırdım.”

Korkma! İki buçuk uçağı daha önce gidecek. Havaalanına daha çabuk inecek. Bazen böyle kabul eder.

Bazen de istediği şey dünyada yapılması mümkün olmayan bir şeydir, o zaman ahirette sevap verir. Meselâ:

“—Yâ Rabbi! Şu hastamız iyi olsun, yaşasın!”

İyi ama eceli geldi, müddeti tamam oldu, çare yok, ölecek, ölmesi lazım, kaderin hükmü bu…

“—Yâ Rabbi! İyi olsun, şifa bulsun, sulara ve saireye okuyalım, üfleyelim.”

Okumanın, üflemenin faydası var mı? Var, duanın çok faydalı olduğunu hadis kitapları anlatıyor. Çok faydalı ama o hasta için değil. Allah ona yazmış, perşembe günü ölecek, çare yok. O zaman ölüyor ama bu kul dua ettiğinden dolayı ahirete sevap kazanıyor. Esrarı bu! Duayla ilgili…

Mü’min kulununkini sevdiği için geciktiriyor. Bazen insan bir bebeği, çocuğu sever;

“—Vay canına! Bıcır bıcır, güzel konuşuyor. İki karış boyunda çocuk ama neler biliyor, maşallah. Büyümüş de küçülmüş. Ne güzel tatlı tatlı konuşuyor.” diye konuşturur.

“—Hoca dede, bana şunu ver.”

“—İyi, vereceğim ama çok güzel konuşuyor, yanımdan ayrılmasın. Biraz daha… Vereceğim şeyi arkaya saklıyorum filan… Konuşturuyorum.”

“—Neden?”

“—Çok sevdim, biraz daha bıcır bıcır konuşsun diye.”

Allah-u Teàlâ Hazretleri mü'min kulunu, tazarrusunu ve niyazını sevdiğinden daha çok tazarru, niyaz etsin diye vermeyi geciktiriyor. Meleklerin feryâd u figânına Allah-u Teàlâ Hazretleri izahta bulunmuş, onlara böyle anlatmış.

Aziz ve muhterim kardeşlerim!

Duayla ilgili çok başka incelikler ve sırlar var. Meselâ, genişlik zamanında Allah'ı anmayan, Allah'ı zikretmeyen, Allah'ı düşünmeyen, Allah'a ibadet etmeyen müslümana başı dara sıkıştığı zaman, "Aman yâ Rabbi!" dese, Allah icabet etmez.

Neden?

"—Evvelce aklın neredeydi? Şimdi başın sıkıştı, geliyorsun!"

Meselâ, böyle sebepler var. Bu, bir sebep…

Sakalı göbeğine kadar, başında sarık, elinde asa, sırtında cübbe var; dış görünüş tamam... Ama Allah duasını kabul etmiyor.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

"—Nasıl kabul etsin ki yediği haram, giydiği haram..."

Allah kabul etmez. Demek ki helalinden yemek şartı varmış.

Demek ki Allah'ı genişlik zamanlarda unutmamak lazım ki Allah duasını kabul etsin. Bu, bir sebep… Böyle incelikler var...

Duaların kabul edildiği mühim zamanlar var. Tam dua edilecek zamanlar var. Mesela ezan ile kàmet arasında dua çok kabul olur. Mesela yağmur yağdığı zamanki dua… Allah'ın rahmeti iniyor, tam zamanı, çok kabul olur. Meselâ, müslüman ordusu düşman ordusuna saldırdığı zaman dualar çok kabul olur.

Duaların kabul olunduğu mübarek saatler, geceler, kandiller, gündüzler vardır. Onlara riayet etmek de gerekiyor. Dua bir mühim ibadet, birçok incelikleri var.

b. Yalan Söylemek ve Münafıklık

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[2]

إِنَّ الْكَذِبَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ النِّفَاقِ (الخرائطى في مساوئ

[2] Harâitî, *Mesâviü'l-Ahlâk*, c.I, s.117, no:107; Ebû Ümâme RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.III, s.624, no:8212; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.419, no:6600.

الأخلاق عن أبى أمامة)

RE. 106/1 (*İnne'l-kezibe bâbün min ebvâbî'n-nifâk*) "Yalan söylemek münafıklık kapılarından bir kapıdır."

Münafıklığın çeşitlerinden bir çeşittir demek... Münafıklığın bariz alâmeti, alâmet-i fârikası yalancılıktır.

Peygamber SAS Efendimiz bu konuda buyurmuş ki:[3]

آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلاَثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ ، وَإِذَا

اؤْتُمِنَ خَانَ (حم. خ. م. ت. ن. عن أبي هريرة ؛ ابن النجار

عن ابن مسعود)

RE. 5/4 (*Âyetü'l-münâfikı selâsün*) "Münâfığın alâmeti üçtür:

1. (*İzâ haddese kezebe*) Konuştuğu zaman, yalan söyler."

Yalanı dolanı çok söyler, yalanın bini bir paraya gider. Her şeyi yalan, aldatma, kandırma…

2. (*Ve izâ veade ahlefe*) Vaad ettiği zaman, vaadinden döner, vaadini yerine getirmez.

"—Tamam, tamam! Şöyle yapacağım, böyle yapacağım, görüşeceğim, seni biraz sonra telefonla arayacağım." Bekle ki arasın, bekle ki yapsın.

3. (*Ve ize'tümine hàne*) Kendisine emniyet olunduğu, güvenildiği zaman, güveni boşa çıkartır, emanete hıyanet eder." diye buyurmuş.

---

[3] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.21, no:33; Müslim, *Sahîh*, c.I, s.78, no:59; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.19, no:2631; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.116, no:5021; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.357, no:8670; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XI, s.406, no:6533; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.206, no:4803; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.85, no:11240; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.329, no:11127; İbn-i Asâkir, Târih-i Dimaşk, c.XIV, s.59; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.426, no:8315; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Mekârimü'l-Ahlâk*, c.I, s.46, no:118; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.35, no:53; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.35; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.IV, s.475, Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.167, no:842; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.19, no:22; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.53, no:60.

Verilen bütün bu bilgilerden anlaşılan, münafık nasıl bir insan? Güvenilmeyen bir insan! İtimada şâyân olmayan insan. Ne yapacağı belli olmaz, kaypak insan. Sözünü, vaadine, işine güvenilmez. Münafık bu!

Yalan; münafıklığın çeşitlerinden, münafıklığa götüren kapılardan bir kapıdır. Münafıklığın bölümlerinden bir bölümdür. Bir insan yalan söylerse, kendisinde biraz münafıklık var, demektir. Bir de vaadinde durmazsa biraz daha münafıklık var, demektir. Bir de hainse, kendisine itimat eden insanları aldatıyorsa… Hacca giderken para vermiş;

"—Al şu parayı, dönüşte ver."

Dönüşte;

"—Ver paramı…" diyor.

"—Yok, öyle bir şey! Sen bana para vermedin. İstediğin yere git, istediğin yere şikâyet et."

"—Allah'a şikâyet ederim. Başına yıldırım yağdırır… Hemen adliyeye mi gideceğim sanıyorsun? Allah'a şikâyet ederim, mahvolur, perişan olursun."

Hain! İtimadı suistimal ediyor, boşa çıkartıyor; münafık budur. Hepsi birden olursa tam, katıksız, karışıksız, halis münafık olur.

"—Hocam! Ben iyi bir insanım. Namaz da kılarım ama iş icabı, geçim icabı bazen yalan da söylüyoruz."

O zaman münafıklıktan biraz var sende. Yüz gram iki yüz gram, beş kilo on kilo, bir ton iki ton; biraz münafıklık var.

Bu hadisten ne çıkıyor?

Yalan söylememek lazım! Peygamber SAS'in en çok kızdığı kötü huylardan birisi yalan söylemekmiş. Çok kızarmış Peygamber Efendimiz.

"—Mü'min şu hatayı yapabilir mi?"

Yapmaması lazım ama yapar. Nefsine uyar, şeytana uyar; yapar.

"—Mü'min şu hatayı da yapar mı?

Yapmaması lazım ama yapar.

"—Mü'min yalan söyler mi?

Hayır, asla! Mü'min dosdoğru olur, yalan söylemez!

"—Pekiyi hocam! Yalanın caiz olduğu, söylenebileceği yerler de

var, diye duyduk?”

Evet, doğru duymuşsun. Peygamber Efendimiz söylüyor, yalan bazı yerlerde caiz olur. Mesela harpte düşmana doğru söylenmez. Yakalandın, düşman seni sorguya çekiyor; sen de müslümansın, sakallısın, hacısın, doğruyu mu söyleyeceksin? Hayır, harp hud’adır, aldatmacadır.

Sahâbe-i kirâm harp edecekleri zaman harp meydanına gittiler. Komutan emretti:

“—Her biriniz on tane, yirmi tane, otuz tane ateş yakın!”

Çok çok ateş yaktılar. Bir ateş yeter bir adama ama sayı uzaktan on-yirmi misli fazla göründü. Düşman yanına gelemiyor, uzaktan bakıyor;

“—Vay be! Ovaya bak, ateş dolu! Ne kadar fazla miktarda müslüman, mücahid gelmiş, kaçalım biz buradan.” diye korktu.

İşte aldatma yaptılar. Yanlış mı oldu bu? Hayır, harp hud’adır, aldatmacadır. Onun için harpte yalan söylemek olur.

Nasreddin Hoca’nın ters huylu oğlu gibi, işi yanlış yerde kullanmamak lazım! Düşmanın karşısında bülbül gibi dosdoğruyu söylüyor; olur mu öyle, orada söylenmez. Çünkü harp hiledir…

İki kimse dargın; onları barıştırmak, arasını bulmak, tekrar dost etmek için yalan söylenebilir. Maksat dargınlık olmasın, İslâm’da dargınlık haramdır. Onun için:

“—O, o sözü söylememiş.”

“—Sana söylemiş.”

“—Hayır, bana öyle bir laf hiç söylemedi.”

Halbuki söylemişti. Neden? Ara bozulmasın, kızgınlık artmasın, düşmanlık devam etmesin diye… Arayı bulmak için o zaman da yalan söylenebilir.

Başka? Peygamber Efendimiz;

“—Karı-koca arasında aile muhabbeti devam etsin diye hilâf-ı hakikat sözler söylenebilir.” diyor.

O ne demek? Kadın kocasını, koca karısını yalanla dolanla aldatacak mı? Hayır! O mânaya değil. Muhabbet olsun diye…

“—A benim sultanım, canım, efendim! Sen dünyada bir tanesin. Eşin, menendin yok, güzeller güzelisin. Gönlümün sultanısın, emret sultanım.”

Aile muhabbeti olması için…

Günah mı böyle şeyler söylemek?

Hayır! Aile muhabbetini Allah seviyor. Geçen gün bir hadîs-i şerîf okudum. Melekler üç eğlenceye gelirler:

Bir, ok yarışlarına gelirler.

Neden? Müslüman nişancı olmayı öğrenecek…

İki, süvarilik yarışlarına gelirler. Burada sakın Veliefendi çayırında atlı spor kumarını oynayanlar kedilerine pay çıkarmasınlar. Kumar İslâm'da haram… Kumarsız olarak herkes iyi at yetiştirip, "Ben daha hızlı gidiyorum." diye, o çeşit yarış… Bu cihada yarıyor.

"—Hocam bunlar değişik olabilir mi?"

Olabilir belki. İyi araba kullanmak, iyi uçak, helikopter kullanmak, iyi deniz aracı kullanmak, harpte yarayacak cihazları kullanmak, tank kullanmasını bilmek filan... Bu devirde bunları bilmesi lazım! Benim ihvanımın, İskenderpaşalılar'ın cebinde üç tane ehliyeti olmalı; kara nakil vasıtaları ehliyeti, pilot ehliyeti, kaptan ehliyeti… Denizde kaptanlık yapmasını, her türlü cihazı

kullanmasını, havada uçak uçurmasını bilsin. Tank, cemse, ağır vasıtalı araç, yük taşıyan araç vesaire... İdare kısmına oturduğu zaman şaşırmasın, afallamasın, her şeyi çalıştırabilsin.

Neden?

Peygamber Efendimiz atların yarışmasında ve ok yarışmasında meleklerin bulunacağını, bunları severek meleklerin takip ettiğini bildiriyor.

Üçüncüsü, Peygamber Efendimiz, "Evli hanım ile beyi arasındaki latifeleşmede de melekler hazır bulunur." diyor. Aile muhabbeti içinde latifeleşmek de bu sınıfa giriyor.

"—Bu çeşit eğlence ile adam ve kadın cinsel keyiflerini tatmin ediyorlar. Buradan sevap mı olur?"

Evet! Haramda o arzularını tatmin etselerdi günah olacaktı. Helal yoldan olmasını Allah sevapla mükâfatlandırıyor. Nikâhta, evlilikte bereket ve sevap var. Nikâhsız zina olursa onda büyük günah var. İslâm böyle.

"—Hocam nikâhta da sevap var mı?"

Nikâhta çok sevap var. Karı ile koca arasındaki evlilik işlerinde de sevap var mı? Evet, çok sevap var. Birbirleriyle şakalaşmalarında, latifeleşmelerinde çok sevap var.

Bunların kökü nereye gidiyor?

Ailede muhabbet olacak. Bay ile bayan arasında sevgi olacak. Hanım beyine karşı, bey de hanımına karşı saygı ve sevgi duyacak. Ailenin içinde yaratılışın, fıtratın icabı olan, insanların neslinin üremesine sebep olan duygular mükemmel bir şekilde tatmin olacak da dışarıda harama göz ucuyla bile bakmayacak. "Vay canına! Şu kadının boyuna bak, selvi gibi." demeyecek. Gözü pabucunda…

Nakşî Tarikati'nde prensiplerden birisi nedir?

Nazar ber kadem: Gözü pabucunda olmak! Gözünü iyi kollayacak, harama bakmayacak. Tabii, bu başka mânalara da gelebilir; tarikatteki seyr u sülûkuna dikkat etsin, demek de olabilir. O ayrı!

Bu mühim bir meseledir; gözler dışarıda harama bakmayacak. Hepsi nikahla evin içinde olmuş bitmiş olacak.

c. Yalanın Şakası Olmaz

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[4]

إِنَّ الكَذِبَ يُكْتَبُ كَذِبًا ، حَتَّى أَنَّ الْكُذَيْبَةَ تُكْتَبُ كُذَيْبَةً

(حم. طب. هب. عن أسماء بنت عميس)

RE. 106/2 (*İnne'l-kezibe yüktebü keziben, hattâ enne'l-küzeybete tüktebü küzeybeten.*) "Yalanın şakası yoktur, yalan olarak defterine yazılır."

Küçücük bir yalan olsa, defterine küçücük bir yalan olarak yazılır. Hani bazen insan yaptığı yalanın tesiri azdır, mühim değildir diye umursamaz, küçük bir yalan söyler.

Burası *küzeybe* de okunabilir, *kezîbe* diye harekelenmiş ama ism-i tasgîr sîgası ile olabilir. Hattâ (*inne'l-küzeybete tüktebü küzeybeten*) de okunabilir.

Yalanın küçüğü, büyüğü olmaz; küçüğü de, büyüğü de yazılır. Onun için hiç yalan söylenmemeli!

"—Şaka söyledim, Nisan bir şakası yaptım."

Nisan bir şakası gâvuristandan ithal edilme bir uyduruk, günahlı şakadır.

"—Bugün Nisan bir olduğundan bu yalanı sana söyledim."

İslâm'da, Nisan birde yalan söylemek serbest değil! Yalan her zaman yalandır. Büyük yalan büyük yalandır, küçük yalancık da küçük yalancık olarak deftere girer ve işin sonu fena olur. Onun için müslüman kale gibi dosdoğru olacak.

"—Hocam! Şaka yaparken nasıl yapacağız?"

Şaka yaparken ciddi şaka yapacaksın. Yalandan şaka olmaz. Yalanla kurulmuş şaka İslâm'da yoktur. Şaka ciddi olur. Nasıl?

Peygamber SAS Efendimiz akrabasından ihtiyar bir kadına dedi ki:

---

[4] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.438, no:27511; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXIV, s.155, no:400; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.210, no:4821; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.78, no:6151; Esmâ bint-i Umeys RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.621, no:8213; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.420, no:6602.

"—İhtiyarlar cennete girmeyecek."

Kadıncağız üzülecek gibi oldu, üzüldü. İhtiyarlar cennete girmeyecekse, kendisi de ihtiyar.

"—Gençleşerek girecek." dedi. "Cennete civan gibi, nevcivan olarak girecek!" diye müjdeledi.

Öyle! Yalan değil, sözü doğru ama latife yaptı.

Sonra yine yakını olan, sevdiği bir hatuna:

"—Ne o, senin gözünde aklık var." dedi.

O da, "Ne olmuş gözüme bir hastalık mı gelmiş." filan diye telaşlandı, ayna aramaya başladı. O zaman dedi ki;

"—Her insanın gözünde bir ak yok mudur?"

Ortası kara, mavi, yeşil veya ela; bir kenarında gözünün akı var... "Senin gözünde ak var." deyip öyle latife yaptı.

Demek ki hiç yalan söylemeyeceğiz. Şaka yaparken bile ciddi sözler üzerine şaka yapacağız. Latifeyi latif yapacağız. Karşı tarafın hoşuna gitmeyecek bir şekilde şaka olmaz.

"—Öyle bir şaka yaptın ki, neredeyse sekte-i kalpten vefat edecektim. Böyle şaka olur mu?"

Karanlıkta çıkmış da karşısına, çarşafı bürünmüş, eline bilmem ne almış… Adamın yanında ruhsatlı silahı vardır, çeker, korkusundan seni kurşunlar. Öyle şaka mı olur? Şakanın da latif olması lazım!

d. Yusuf AS'ın Fazîleti

Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerifte, eskiden yaşamış peygamberlerden bazısını zikrediyor. Buyuruyorlar ki:[5]

إِنَّ الْكَرِيمَ ابْنَ الْكَرِيمِ ، ابْنِ الْكَرِيمِ ، ابْنِ الْكَرِيمِ : يُوسُفُ بْنُ يَعْقُوبَ بْنِ إِسْحَقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِمُ السَّلَام ؛ وَلَوْ لَبِثْتُ فِي السِّجْنِ مَا لَبِثَ ثُمَّ أَتَانِي

[5] Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.293, no:3116; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.416, no:9369; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.212, no:605; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.116, no:2657; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.338, no:5932; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.369, no:11254; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.X, s.272; Ebû Hüreyre RA'dan.

الرَّسُولُ أَجَبْتُ ؛ ورَحْمَةُ اللهِ عَلَى لُوطٍ ، إنْ كَانَ لَيَأْوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ ،

إِذْ قَالَ: لَوْ أَنَّ لِي بِكُمْ قُوَّةً ، أَوْ آوِي إِلَى رُكْنٍ شَدِيدٍ ؛ فَمَا بَعَثَ اللهُ بَعْدَهُ

نَبِيًّا ، إِلاَّ فِي ذِرْوَةٍ مِنْ قَوْمِهِ (ت. ك. عن أبي هريرة)

RE. 106/3 (*İnne'l-kerîme'bne'l-kerîmi'bni'l-kerîmi'bni'l-kerîmi: Yûsufu'bnü ya'kûbe'bni ishâka'bni ibrâhîme aleyhimü's-selâmü; ve lev lebistü fi's-sicni mâ lebise sümme etâni'r-rasûlü ecebtü; ve rahmetu'llàhi alâ lûtîn, in kâne leye'vî ilâ rüknin şedîdin, iz kàle: Lev enne lî biküm kuvveten, ev âvî ilâ rüknin şedidin; femâ beasa'llàhu ba'dehû nebiyyen illâ fî zirvetin min kavmihî.*)

(*İnne'l-kerîme'bne'l-kerîmi'bni'l-kerîmi'bni'l-kerîm*) "Hiç şüphe yok ki kerim oğlu kerim oğlu kerim oğlu kerim; (*yûsufü'bnü ya'kùbe'bni ishàka'bni ibrâhîm*) İbrahim oğlu İshak oğlu Ya'kub oğlu Yusuf'tur." *Salla'llàhu aleyhim ecmaîn.*

Yusuf peygamber güzelliğiyle tanınmıştır. O, İbrahim AS'ın oğlu İshak AS'ın, onun oğlu Yakup AS'ın neslinden gelmiştir. Yakup oğlu Yusuf'tur.

İbrahim AS kerimdir, İshak AS kerimdir, Yakup AS kerimdir. Yusuf AS da kerimdir. Kerim oğlu kerim oğlu kerim oğlu kerim Yusuf AS...

Peygamber Efendimiz, (*aleyhimü's-selâm*) diyor, hepsine selâm ediyor. Biz müslümanlar el-hamdü lillâh güzel durumdayız. Cihanda gelmiş, yaşamış, göçmüş bütün peygamberleri biz tanıyoruz. Kâfirler durumlarına ağlasınlar; Allah'ın peygamberlerinden bazısına inanmıyorlar.

Bizim inanmadığımız bir peygamber var mı?

Yok! Hepsine inanıyoruz. Hz. İsa'ya da, Hz. Musa'ya da, Hz. İbrahim'e de, Hz. İshak'a da, Hz. Ya'kuba da, Hz. Yusuf'a da inanıyoruz. Eğer tarafgirlik yapsaydık "İbrahim Abraham'dır, İshak İzak'tır, Yakup Yakop'tur, Yusuf da Yasef'tir" diye bunların adını ağzımıza almazdık.

"—Bunlar yahudilerin peygamberleri!" derdik.

Hayır, onlar yahudilerin değil bizim peygamberlerimiz! Çünkü

bizim yolumuz İslâm yolu, onların yoluna mutabık. Yahudilerin şimdiki hali, yolu onlara mutabık değil. Onlar, onlardan memnun değildirler. Bu peygamberler şimdiki şaşırmış yahudilerden hoşnut değillerdir.

Biliyorsunuz Yusuf AS hapse girdi.

"—Ne suç işledi de hapse girdi? Suç mu işledi Yusuf AS?"

Aziz'in karısı ve beldenin soylu kadınları Yusuf AS'ı sevdiler, ona âşık oldular. Yusuf AS'a dediler ki; "Gel eğlenelim." Âşık, mâşuk ile ne yaparsa… Davet ettiler, ısrar ettiler, tehdit ettiler. Yusuf AS kabul etmedi:

رَبِّ السِّجْنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِمَّا يَدْعُونَنِي إِلَيْهِ (يوسف:٣٣)

(*Rabbi's-sicnü ehabbü ileyye mimmâ yed'ùnenî ileyh*) "Bunların çağırdıkları günahlı yola gitmektense, hapse girmek daha iyidir yâ Rabbi!" dedi. (Yusuf, 12/33)

Allah'tan hapse girmeyi istedi. Kadınların elinden kurtulmak için… Çünkü Yusuf AS'ın dayanılmaz güzelliği vardı.

İlk önce şehirdeki kadınlar; "Aziz'in hanımı Yusuf AS'ı seviyor." diye dedikodu yaptılar. Aziz'in hanımı kim? Züleyha Validemiz… Sonra tevbekâr oldu,

Bütün kadınları konağına çağırdı. Filanca vezirin hanımı, filanca soylu kişinin kızı, bilmem kim; bütün kadınları çağırttı. Hepsine iltifat etti, ikramda bulundu. Elma verdi, ellerine bıçak verdi;

"—Buyurun, meyve ikram ediyorum. Soyun, yiyin." dedi.

Elma kıymetli bir meyvedir. O zaman da öyleydi.

Onlar elmayı soyarken Yusuf AS'ı çağırdı:

وَقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ (يوسف:٣١)

(*Ve kàleti'hruc aleyhinne*) "Çık bakalım şunların yanına!" diyor. (Yusuf, 12/31)

Yusuf AS, perdenin arkasından çıkıverince… Tabii boyu güzel, yüzü güzel, huyu güzel, kalbi güzel… Peygamber!.. Kerim oğlu,

kerim oğlu, kerim oğlu, kerim… Hem soyu, hem yüzü, hem hali, hem kalbi, hem inancı güzel… Geliverince, kadınlar afalladılar, şaşırdılar; elmayı soyacakken ellerini doğradılar.

وَقَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ (يوسف:٣١)

(*Ve katta'ne eydiyehünne*) "Kadınlar ellerini kestiler." Elleri kan revan içinde kaldı. Neden?

Onu görünce şaşırdılar, tutuldular, afalladılar. Dediler ki;

Elma filan gitti akıllarından. Kadınlar Yusuf AS'ı, güzelliğini görünce elma yerine ellerini kestiler. *Katta'ne*, tef'il babından, "parça parça ettiler, çok kestiler" demek. Az değil yani, birazcık "Ay!" filan değil. O kadar yani, akılları başlarından gitmiş.

وَقُلْنَ حَاشَ لِلَّهِ مَا هَذَا بَشَرًا ، إِنْ هَذَا إِلاَّ مَلَكٌ كَرِيمٌ (يوسف:٣١)

(*Ve kulne hâşe li'llâhi mâ hâzâ beşeren, in hâzâ illâ melekün kerîm*) "Bu insan değil, yeryüzüne inmiş bir melek! İnsan soyuna benzemiyor, bu ne güzellik!" dediler. (Yûsuf 12/31)

Aziz'in hanımı:

"—İşte beni kınadığınız kişi bu! 'Gönlünü kaptırmış!' diye bana dedikodu yaptığınız kişi bu! İşte ben buna gönlümü kaptırdım. Hadi bakalım, siz kaptırmayın da göreyim. Bakın, görün ne kadar güzel!" dedi.

Hepsinin kafası, niyeti bozuldu ama Yusuf AS duasını etti:

"—Yâ Rabbi! Bunlar bana bir şeyler yaptırmak istiyorlar ama ben hapse girmeye razıyım." dedi.

Onlara muhalefet etti, sert çıktı, karşı çıktı. Rûhî bir takım kaideler vardır, sevgi tatmin olmazsa, şiddetli nefrete dönüşür. "Hayır" deyince bu sefer sinirlendiler, inatlaştılar, kızdılar ve bunu hapse tıktırdılar. Yusuf AS hapsi boyladı. Arada haber de gönderiyorlardı:

"—Uslandın mı, fikrini değiştirdin mi?" diye…

فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ (يوسف:٤٢)

(*Felebise fi's-sicni bid'a sinîn*) "Senelerce zindanda kaldı." (Yusuf, 12/42)

"—Hayır! İstemiyorum, yapmayacağım." dedi, zindanda kaldı, zindanı tercih etti. Peygamber SAS onu anlatıyor:

(Ve lev lebistü fi's-sicni, mâ lebise sümme etâni'r-rasûlü ecebtü) "Eğer Ben onun kadar hapiste olsaydım, hükümdarın davetine icabet ederdim."

(Yusuf AS hapiste iken hükümdarın rüyasını yorumladı. Yorum hükümdarın hoşuna gitti, Yusuf AS'ın hapisten çıkartılıp kendisine getirilmesini istedi. Fakat Yusuf AS hemen hapisten çıkmadı. Azizin hanımının ve ellerini kesen diğer hanımların ifadesinin alınmasını, iftiraya uğradığının, haksız yere hapsedildiğinin ortaya çıkmasını istedi. Gerçek ortaya çıktıktan sonra hükümdarın yanına gitti. Burada Peygamber SAS Efendimiz, "Ben olsaydım daha fazla cezaevinde beklemezdim, hemen çıkardım." buyuruyor.)

(*Ve rahmetu'llàhi alâ lûtîn*) Sonra Lût AS'a da Allah'ın rahmeti olsun. (*İn kâne leye'vî ilâ rüknin şedîdin*) "Ah! Kuvvetli bir sığınak bulsaydım, ona dayanırdım, sizin elinizden ona sığınırdım." diye Kavmi kötülük yapmak ve misafirlerine tasallut etmek için geldiği zaman temennide bulundu.

(*İz kàle: Lev enne lî biküm kuvveten, ev âvî ilâ rüknin şedîd*) "Ah! Elimde güç kuvvet olsaydı da size haddinizi bildirebilseydim, canınıza okusaydım veyahut da dayanabileceğim kuvvetli bir sığınak, bir direk, bir arka bulsaydım." dedi. Desteksiz olduğuna şikâyetlendi.

Lût kavminin tasallut etmek istedikleri, Lût AS'a gelmiş meleklerdi. Meleklerin o kadar güzel olduğunu görünce Lût kavminin, lûtîlik arzuları galeyana geldi. Onları Lût AS'ın elinden kaçırmak istediler. Onlar dediler ki:

"—Yâ Lût! Biz Rabbinin elçileriyiz. Korkma, onlar bize bir şey yapamazlar."

(*Femâ beasa'llàhu ba'dehû nebiyyen illâ fî zirvetin min kavmihî.*) "Ondan sonra Allah, peygamberleri bu âciz duruma düşürmedi. Artık kavimlerinin hâkimi, önderi, yüksek şahsiyetler olarak gönderdi."

Hani Yusuf AS zindana atıldı. Lût AS'ın kavmi misafirleri

kaçırmak, yağmalamak, onlara tasallut etmek için eve hücum ettiler. O durumlar artık olmadı, diye Peygamber SAS bildiriyor.

Buradan benim çıkarttığım ibretler, duygular şunlar:

El-hamdü lillah, biz ne kadarsa Peygamberlerin adedi, hepsine inanmışız. *Amentü bi'llâhi ve melâiketihî ve kütübihî ve rüsulihî*... Peygamberlerin hepsine inanmışız, biz rahatız, el-hamdü lillâh... Allah'ın hak peygamberlerine, sevgili, mübarek, evliyâ kullarına inanmayıp da onlara hasım olanlar dertlerine cayır cayır yansınlar. Yahudiler, hıristiyanlar, budistler, brahmanistler... Ağlasınlar, zırlasınlar, saçlarını, başlarını yolsunlar. Biz hepsine sevgi ve saygı duyuyoruz, AS diyoruz.

Bir de Peygamber Efendimiz'in Yusuf AS'ı sevdiğini çıkartıyorum. Yusuf AS çok güzeldi ama Peygamber Efendimiz ondan daha güzeldi. Peygamber SAS Efendimiz'in her şeyi çok güzel! Cesareti güzeldi, cömertliği güzeldi, vücudunun yapısı güzeldi, omuzları genişti, dişlerinden etrafa ışık saçılırdı, sözü ve konuşması güzeldi... Her şeyi güzeldi.

Peygamber Efendimiz nedir? (*Seyyidü'l-enbiyâi ve'l-mürselîn*) "Bütün peygamberlerin ve rasullerin serveri, seyyidi, önderi..."

Tabii Peygamber Efendimiz'in silsilesi İbrahim AS'a varıyor; hepimizin dedesi, benim de sizin de... O da çok mübarek bir şahsiyet. Onların hayatlarını öğrenin, muhterem kardeşlerim!

İbrahim AS'ın yaptığı şeyi olur olmaz insanlar yapamaz. Nedir, birkaç tanesini hatırlayalım:

1. Kavminin bütün yanlış inançlarının karşısına tek başına çıktı; "Bu putlara tapmayın. Ben sizin bu putlarınızı parça parça parçalayacağım." dedi, parçaladı. Koca bir kavme, koca bir devlete hakkı söylemek babında boyun eğmedi, hakkı söyledi. Büyük cesaret!

"—Ateşe atacağız, yakacağız!" dediler, ondan da korkmadı.

Ölmekten de korkmadı. Ateşi yaktılar, içine mancınıkla attılar ama Allah korudu, bir şey olmadı. Bu mühim bir şey!

2. Rüyada oğlunu kesmesi emredildi kendisine, kesmeye kalkıştı. Yapamayız, yapamazsınız; koyun kendinizi... Peygamberlerin rüyaları sıradan rüyalar değildir, vahyin bir çeşididir. Onlar boş rüya görmezler. Çok seviyor, bekliyor, bir evlat

istiyordu. Hani sevilmeyen, sakat bir evlat filan değil; çok güzel bir evlâdı kesmeye kalktı. Bu fedakârlığı kimse yapamaz. Bu fedakârlıktan ibret alın, öteki cesaretten ibret alın.

Allah için hakkı söylemekten korkmayın, korkmayalım. "Ben böyle yüksek yere çıkmışım. Yüksek mertebeden korkmayayım. Önce kendime nasihat edeyim. Hakkı söylemekten korkmayayım." diyelim. Bir de Allah rızası için fedakârlıklardan kaçmayalım. Evlat kesmek yapılacak bir şey değil.

Hz. İbrahim tam keseceği sırada, Allah koç gönderdi ama kesmeye teşebbüs etti.

Profesörlerden bir tanesi diyor ki:

"—Bu ruhsal hastalıktır."

Ona, "Hz. İbrahim hastalığı" diye isim koymuş. İnsan böyle düşünürse kâfir olur, Allah saklasın. Peygamberler aklî dengeleri olmayan insanlar mı? Senden daha merhametli… İbrahim AS çok merhametliydi.

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ (هود : ٧٥)

(*İnne ibrâhîme halîmün evvâhün münîb*) "İbrâhim AS çok gözü yaşlı, çok rikkatli, çok gözü yaşlı, çok halîm bir insandı Çok merhametli bir insandı." (Hûd, 11/75)

Sen ne sanıyorsun ya aptal adam, şaşkın adam, cahil adam! Herhalde Avrupalılar böyle demiş olmalı. Bir insan, bir baba evladını keser mi? Kesmez! Kesiyorsa ruhsal bakımdan hasta sanıyor. Aptal! Cahil! O peygamber! O, senin gibi değil!.. Sen onu anlamazsın.

Allah kestirtmedi, o denemek idi… İbrahim AS'ın Allah için fedakârlığını anla.

"—Ben o kadar yapamam!"

Hiç olmazsa paranın kırkta birini ver mübarek, zekâtını bile vermiyorsun, utan! Allah sana kırk tane paket gönderiyor:

"—Bir paketini fukaraya ver!" diyor. "Otuz dokuzu sende kalacak." diyor, bir tanesini bile vermiyorsun.

Müslüman zengin zekât vermiyor, olur mu? O cömertliği anlamak lazım!

İbrahim AS yalnız başına hiç yemek yememiş. Gidermiş, etraftan insan arar bulurmuş; hep misafirle yemek yemiş. İbrahim AS çok cömertmiş, ibret almak lazım!

Başka nelerinden ibret almak lazım gerektiğini anlamak için peygamberlerin hayatlarını öğrenmek lazım! Güzel yazılmış kısası enbiyâ kitaplarından peygamberlerin hayatını öğrenin. Yusuf AS'ı, Yakup AS'ı, İshak AS'ı öğrenin. Allah onları niçin sevmiş anlayın! Güzel huylarını öğrenin, onları yapın…

e. İnsanların Ahirette Yüzüstü Sürünmesi

Enes RA'dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[6]

إِنَّ الَّذِي أَمْشَاهُمْ عَلَى أَرْجُلِهِمْ فِي الدُّنْيَا ، قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُمْشِيهُمْ عَلَى وُجُوهِهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ (حم. عبد بن حميد ، خ. م. ن. حب. ك. عن أنس)

RE. 106/4 (*İnne'llezî emşâhüm alâ ercülihim fi'd-dünyâ, kàdirün alâ en yümşiyehüm alâ vücûhihim yevme'l-kıyâmeti.*)

(*İnne'llezî emşâhüm alâ ercülihim fi'd-dünyâ*) "Yeryüzünde, dünyada onları ayakları üzere yürütmeye kâdir olan Allah, (*kàdirün alâ en yümşiyehüm alâ vücûhihim yevme'l-kıyâmeti*) ahirette de cezaları dolayısıyla yüzleri üzere süründüre süründüre yürütmeye kàdirdir."

Allah CC kıyamet gününde mücrimleri yüz üstü düşürecek,

---

[6] Tirmizî, *Sünen*, c.X, s.416, no:3067; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.354, no:8632; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.318, no:359; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.265, no:4279; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.334, no:2566; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.468, no:8782; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.167, no:8631; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.264, no:4278; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.342, no:7220; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VI, s.420, no:11367: Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.437, no:3517; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.530, no:39524; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.264, no:6259.

yüzleri üzeri gidecekler. Yüzleri perişan olacak, parça parça olacak.

"—İnsanlar ayaklarıyla yürürken yüz üstü nasıl olacak, yüz üzere nasıl gider?"

Allah her şeye kâdirdir.

Muhterem kardeşlerim!

Akıllı olan insan Allah'a iyi kul olmaya, Allah'ın sevgisini kazanmaya çalışır. Allah'ın sevgisini kazanmayı düşünmeyen, Allah'ın gazabından korkmayan insanlar çok aptaldır, hepsi çok aptaldır. Çok yanlış bir yol tutturmuş bulunuyorlar. Bu, çok büyük bir aptallıktır.

Siz öyle olmayın! Allah size basiret ihsan etsin, basiretinizi açsın… Hakkı hak olarak görüp uymayı, bâtılı bâtıl olarak görüp ondan korunmayı nasib etsin…

Allah'ın sevgili kulu olmaya, Allah'ın sevdiği işleri yapmaya, Allah'ın sevdiği kullarla beraber olmaya çalışın!

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

06. 10. 1996 – İskenderpaşa Camii

02. ZEKÂT VERMEYENİN CEZASI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytànir-racîm.

Bismi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü lillâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve tâci ruûsinâ ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emma ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsü kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetün bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الَّذِي لاَ يُؤَدِّي زَكَاةَ مَالِهِ ، يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مَالُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شُجَاعًا

أَقْرَعَ لَهُ زَبِيبَتَانِ ، فَيَلْزَمُهُ أَوْ يَطَوِّقُهُ ، يَقُولُ: أَنَا كَنْزُكَ ، أَنَا كَنْزُكَ !

(حم. ن. عن ابن عمر)

RE. 106/5 (*İnne'llezî lâ yüeddî zekâte mâlihî, yuhayyelü ileyhi mâlihî yevme'l-kıyâmeti şücâan, akrau lehû zebîbetâni feyelzemehû en yettavvakahû, yekùlü: Ene kenzük, ene kenzük!*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u TeA'lâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi, ihsânı, ikrâmı dünyada, ahirette üzerinize olsun... İki cihanda Allah bahtiyar eylesin, cennetiyle cemâliyle müşerref olun... Peygamber Efendimiz'e Firdevs-i A'lâ'da komşu olun... Allah-u TeA'lâ

Hazretleri cümlenizi cümlemizi hayırları işlemeğe muvaffak eylesin...

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden bir demet, o gül bahçesinden bir deste size sunmak üzere konuşmaya başlıyoruz.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına, izahına geçmeden önce, evvelâ Peygamber Efendimiz'in ruhuna hediye olsun diye; sonra onun bütün mübarek âline, ashabına, ezvâcına, evlâdına, etbaına, zürriyet-i tayyibesine, hulefâsına, ahbâbına, ihvânına ve hàsseten makam-ı irşâdının vârisleri ulemâ-ı muhakkıkîn ve mürşidîn-i kâmilînimizin ruhlarına;

Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü'l-Murtazâ ve sair sahabe-i kirâm rıdvanu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaîn hazretlerinden, şeyhimiz, başımızın tacı, kutbü'l-aktâb ve gavsu'l-vâsilîn Muhammed Zahid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Efendimiz'e kadar, cihandan gelip geçmiş bütün mürşid-i kamillerimizin, evliyaullah büyüklerimizin, Allah'ın mübarek sevgili kullarının ruhlarına;

Bizim de ahirete göçmüş olan bütün müslüman annelerimizin babalarımızın dedelerimizin ninelerimizin ecdâd ü ceddâtımızın, akraba u taallûkàtımızın, evlâdımızın, kardeşlerimizin, sevdiklerimizin, dostlarımızın ruhlarına hediye olsun diye;

Bu caminin bânîsi İskender Paşa'nın, caminin çevresinde medfun bulunan mevtânın ruhlarına; bu İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Muhammed Hân Cennet Mekân'ın ruhuna, ordusu mensubu mübarek mücahidlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz eseri yazan ve eserin içindeki hadis-i şerifleri bize nakil ve rivâyet eden ravilerin ve alimlerin ve müeellifi merhum Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhànevî Efendimiz Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye;

Allah onların ruhlarını şad etsin, kabirleri cennet bahçesi olsun, makamları yüce olsun, onları memnun ve mesrur etsin, bizlere de tevfikini refik eylesin, ömrümüzü rızasına uygun geçirmemizi, sevdiği kullar olmamızı, huzuruna sevdiği kullar olarak varmamızı nasib eylesin diye, bir *Fatiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım! Buyurun:

.....

a. Zekât Vermeyenin Cezası

Okuduğumuz hadis-i şeriflerin kaynaklarını merak edenler olabilir; Gümüşhaneli Hocamız tarafından te'lif edilen *Râmûzül-Ehâdîs* isimli kitabın 106. sayfasının, 5. hadis-i şerifi.

Ahmed ibn-i Hanbel ve Neseî, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[7]

إِنَّ الَّذِي لاَ يُؤَدِّي زَكَاةَ مَالِهِ ، يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مَالُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ شُجَاعًا

أَقْرَعَ لَهُ زَبِيبَتَانِ ، فَيَلْزَمُهُ أَوْ يَطَوَّقُهُ ، يَقُولُ: أَنَا كَنْزُكَ ، أَنَا كَنْزُكَ !

(حم. ن. عن ابن عمر)

RE. 106/5 (*İnne'llezî lâ yüeddî zekâte mâlihî, yuhayyelü ileyhi mâlihî yevme'l-kıyâmeti şücâan, akrau lehû zebîbetâni feyelzemehû en yettavvakahû, yekùlü: Ene kenzük, ene kenzük!*)

(*İnne'llezî lâ yüeddî zekâte mâlihî*) "Zekâtını vermeyen kimsenin malı, (*yuhayyelü ileyhi mâlihî yevme'l-kıyâmeti şücâan*) kıyamet gününde karşısına bir yılan olarak çıkacak. (*Akrau lehû zebîbetâni feyelzemehû en yettavvakahû*) En zehirli yılan, en korkunç yılan; böyle gözlerinin altında benekler olan veya böyle keskin dişleri olan, başı çıplaklaşmış, yıllanmış, yaşlanmış, korkunç, iyice zehiri artmış, azılı bir yılan şeklinde boynuna dolanacak. (*Yekùlü: Ene kenzük, ene kenzük!*) "İşte biriktirdiğin paran benim, malın benim!" diyecek, hart hart ısıracak."

Parayı biriktirip de zekâtını vermeyenler hakkında ayet-i kerimede buyruluyor ki:

---

[7] Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.213, no:2435; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.98, no:5729; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.20, no:2260; İbn-i Huzeyme, Sahîh, c.IV, s.12, no:2257; Ukaylî, *Duafâ*, c.IV, s.229, no:905; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.303, no:15796; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.266, no:6264.

وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الذَّهَبَ وَالْفِضَّةَ وَلاَ يُنفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ (التوبة: ٣٤)

(*Ve'llezîne yeknizûne'z-zehebe ve'l-fiddata ve lâ yünfikùnehâ fî sebîli'llâh*) "Altın ve gümüşü yığıp da, onları Allah yolunda harcamayanlar yok mu, (*febeşşirhüm bi-azâbin elîm*) işte onlara elem verici bir azabı müjdele!" (Tevbe, 9/34) diye âyet-i kerîmede bildiriliyor.

"—Siz altını gümüşü vermiyorsunuz, parayı pulu Allah yoluna sarf etmiyorsunuz, vazifenizi yapmıyorsunuz, çok feci bir azaba uğrayacaksınız!" diye onlara şimdiden ihtar et, dünya hayatındayken bilsinler ahirette başlarına gelecekleri!

يَوْمَ يُحْمَى عَلَيْهَا فِي نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَى بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ

وَظُهُورُهُمْ، هَذَا مَا كَنَزْتُمْ لأَنفُسِكُمْ فَذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْنِزُونَ

(التوبة: ٣٥)

(*Yevme yuhmâ aleyhâ fî nâri cehenneme fetükvâ bihâ cibâhuhüm ve cünûbühüm ve zuhûruhüm*) "O günde ki o depo ettikleri mallar cehennem ateşinde kızdırılacak; yüzleri, alınları, yanları ve sırtları o ateşlerle dağlanacak."

Sonra kendilerine denilecek ki:

(*Hâzâ mâ keneztüm li-enfüsiküm*) "İşte bunlar kendi keyfiniz için, 'keyfim yerine gelsin' diye, 'zengin olayım' diye biriktirdiğiniz paralar… (*Fezûkû mâ küntüm teknizûn*) "İşte biriktirdiğiniz paralar, ne kadar tatlıymış, tadın bakın azabını!" diye kinâyeli sözlerle cehennemde azap görecekleri bildiriliyor. (Tevbe, 9/35)

Demek ki müslüman biliyor ki, üzerindeki farzlardan birisi de mâlî vazîfe, mâlî farz. Namaz kılıyor, bu bedeni bir ibadet. Abdest alıyor, camiye geliyor, seccadesine dikiliyor, kıbleye yöneliyor

abdestliyken; namaz kılıyor. Bunda bir para pul yok işte. Bunu herkes yapabilir. Yoksul bir insan da gelir, suyu bulduğu yerde, denizde, deryada, derede abdestini alır. Seccadesi yoksa, kumda, toprakta, çimende, çayırda; işte hırpani kılıklı, üstü örtülü, deri örtmüş veya çarşaf örtmüş, veya bir kumaşla sarılmış, veya onu bulamamış da yapraklarla örtünmüş olabilir. Bir şeyle örtünüp, "*Allàhu ekber!*" diyebilir. Bu, para istemeyen bir bedeni ibadet, namaz...

Oruç?.. O da bedeni bir ibadet. Yâni, sıhhatli bir insan oruç tutuyor, Allah'ın emri için yemesini, içmesini, keyfini, zevkini, nefsinin şehevânî arzularını tutuyor. Helâl arzularını bile tutuyor, vermiyor. Su haram değil, yemek haram değil; ama şu vakitten şu vakte kadar tutuyor kendisini, yemiyor. Alıştırmak için nefsini, Allah böyle bir ibadet emretmiş. O da bedeni bir ibadet.

E, zekât?.. Zekâtın bedenle ilgisi yok, hasta da olsa, sağlam da olsa, büyük de olsa, küçük de olsa; Allah "Vereceksin!" diyor. Malının belli miktarını, mal sahibi insan, malının cinsine göre; şu ölçüde, şu ölçüde, şu ölçüde verecek. Paraysa, kırkta birini verecek. Koyunca, kırk koyunda bir koyun verecek. Deveyse, beş devede bir şey, ondan sonra artarsa şu kadar, şuradan şuraya... Hepsinin cetveli var, sıralanmış. Fıkıh kitaplarını okusun, müslümanlar ne kadar zekât vermesi gerektiğini bilsin.

Ziraatle meşgulse, ziraat mahsülünün öşürü vardır, yâni, onda birini verecek. Eğer zahmet çekiyor da; eliyle su çekiyor kuyudan, uğraşıyor, didiniyor, daha zahmetliyse yirmide birini verecek, *nısf-ı öşür* verecek. Yâni, öşrün yarısını verecek...

Bunların hepsi ilmihal kitaplarında, farzlardan biri olan zekâtın anlatıldığı kısımda anlatılmış. Verecek bunu... Neden?.. Allah ona vermiş, bir miktarını da o fakirlere verecek. Allah'ın emrettiği yerlere, bu mali birikim sarf edilecek. Bunu yapmıyor... Niye yapmıyorsun, Allah'ın emri?.. Namaz kılmaya gelince kılıyor, oruç tutmaya gelince tutuyor, para vermeye gelince veremiyor... Olmaz! O da farz, o da farz.. Yâni, hiç bir farzı inkâr ve ihmal edemez hiç bir müslüman.

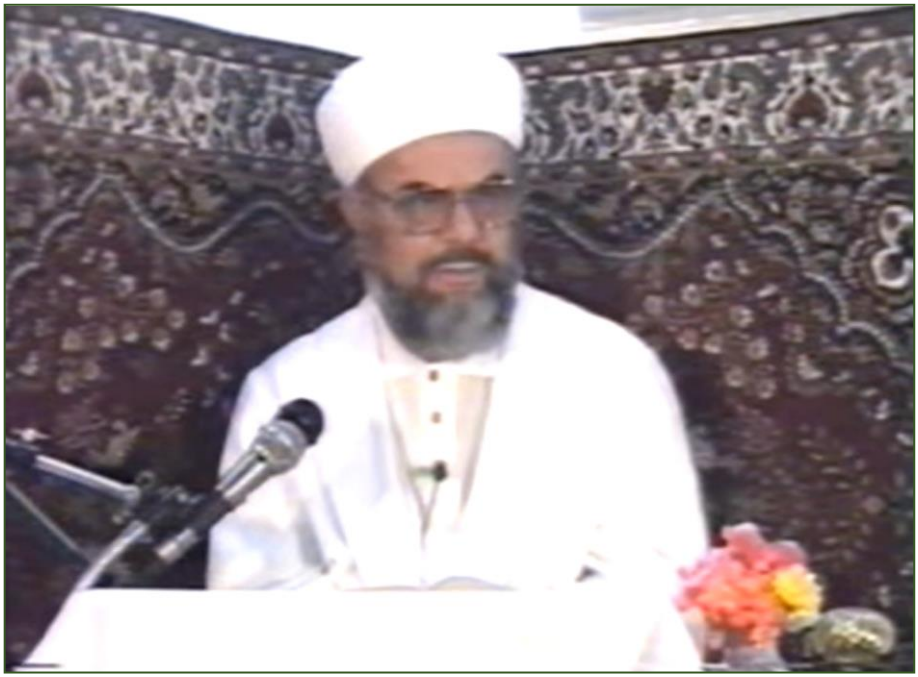

Ebû Bekr-i Sıddık zamanında, Ümmet-i Muhammed'in bazı şahısları tecrübesiz oldukları için, dediler ki:

"—Yâ Ebâ Bekir! Sen halife oldun, Peygamber Efendimiz irtihal-i dâr-ı bekâ eyledi, ne yapalım. Biz namaz kılacağız, müslümanız bak. Kur'an okuyacağız, namaz kılacağız, oruç da tutacağız; ama bizden zekât isteme!.. Develeri vermek zor geliyor, koyunları, keçileri vermek zor geliyor. Bizden zekât isteme!" dediler.

Dedi ki:

"—Bakın, zekât bir farzdır, bu işin şakası yoktur, Rasûlüllah Efendimiz zamanında verdiğiniz gibi gene vereceksiniz. Vermezseniz, vermeyenlerle çarpışırım, savaşırım!" dedi...

Neden?.. Bir farzı yapmamak suçtur. İnkâr ediyorsa, inkârından dolayı savaşılır. İnkâr etmiyor da vermiyorum derse, temerrüdünden dolayı gene halife onunla çarpışır, cezasını verir ve öyle şey yapmıştır. Neden? Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ . لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ (المعارج:٣٤-٢٥)

(*Ve'llezîne fî emvâlihim hakkun ma'lûm*) "Zenginlerin malları içinde, mâlum bir hak vardır. (*Li's-sâili ve'l-mahrûm.*) Dilenenler için ve o mala sahip olmayan mahrum kimseler için ayrılmış, Allah'ın tayin ettiği belli bir hak vardır." (Meàric, 70/24-25)

"—Ben bunu kimseyle ortak olarak çalışmadım, kendim çalıştım, kendim kazandım bu parayı. Kimse benim ortağım değil!"

İşte ortağın olmasa bile, o malının bir miktarı fakirin hakkı. O hakkı vermezsen, sen hırsızsın, sen cimrisin, sen pintisin, sen àsîsin, sen Allah'ın emrini tutmayan bir insansın, başkasının hakkını yiyorsun sen.

"—Yemiyorum!"

Yiyorsun... Yiyorsun, çünkü fakirin hakkını vermiyorsun, senin cebinde kalıyor. Ceza...

“—Vermiyorum...”

Vermiyorsan, yarın boynuna bir yılan dolandığı zaman, en zehirli yılan, en korkunç yılan; böyle gözlerinin altında benekler olan veya böyle keskin dişleri olan, böyle başı çıplaklaşmış, yıllanmış, yaşlanmış, korkunç, iyice zehiri azılı, artmış bir yılan şeklinde boynuna dolanacak.

“—İşte biriktirdiğin paran benim, malın benim!” diyecek, hart hart ısıracak.

Muhterem kardeşlerim! Tabii bazı insanlar yılan sokması nedir bilmez. Arafat’ta bir arkadaşımızın babasını akrep sokmuş. Suyun başındayken, su içecekken, abdest alacakken; akrep belirmiş, kocaman... Oranın, sıcak yerlerin akrepleri de simsiyah, biraz irice oluyor.

“—Aman, öldürelim!..”

“—Yok öldürmesek mi? Acaba ihramlıyken, Arafat’ta öldürülür mü, öldürülmez mi?..”

Yâhu, akrep öldürülür. Ama tereddüt geçirince, o da hızlı bir şekilde hareket etmiş;

“—Nasıl olduğunu anlayamadım. Hızla geldi benim ayağıma, benim ayağımı soktu.” diyor.

Kendisi anlatıyor. Hastaneden, sedyeyle hastaneye götürmüşler, hastaneden geldikten sonra bizim yanımıza oturdu, o anlatıyor... Dağ gibi bir adam. Yâni şuraya otursa benim boyuma kadar gelir, şurada dikilse önümde... Dağ gibi, şişman, güçlü, kuvvetli bir efe bir adam. Şu kadarcık akrep, ayağına bir iğnesini batırmış. “Küt diye kendimi yerde buldum.” diyor. “Küt!” yere düşmüş.

Akrep soktu filan diye almışlar, hastaneye götürmüşler, ilaçlar filan... Ondan sonra biraz düzelmiş. Bana geldiği zaman, aradan kaç saat geçtiyse geçmiş, akrebin sokmasından:

“—Hocam! Sanki usturayı almışlar, jileti almışlar; ayağımız üst tarafından aşağıya doğru, cızzt, cızzt böyle kesiyorlar gibi acı geliyor hàlâ oradan... İlaç verildiği halde.” diyor.

Yâni, azabın ne kadar şiddetli olduğunu buralardan anlasın insanlar. Bir akrep sokuyor, böyle oluyor. O zehirli yılan, dünyada sarılıp boynuna sokarsa, insanı öldürür. Ahirette ölmek yok, ölse kurtulacak.

لَا يُقْضَى عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا (فاطر:٣٦)

(*Lâ yukdà aleyhim ve yemûtû*) "Ölüp de kurtulmak yok. (*Ve lâ yuhaffefu anhüm min azâbihâ*) Azabın indirilmesi de yok." (Fatır, 35/36) Azabı devamlı çekecekler.

Cehennem azabının şiddetini bilmek için, kolay bir tecrübe imkânı var: Bir kibrit çöpünü alsın, kutunun kenarında cık diye yaksın; o çöp yanıncaya kadar, parmağını o alevin üstünde tutsun. Buyur, tecrübesi bedava... Cehennem ateşi nasıl acıymış, gör... O parmak, o bir tanecik kibrit çöpünden... Hatta, tamamı değil de, dibinde kaldığı zaman elinden atmamışsa, buraya böyle dibine doğru gelip, yanmasından, insanın parmağını öyle bir acıtıyor ki, bir hafta, on gün, on beş gün, iki hafta devam ediyor bu acısı. Burası kabarıyor tabii... Ondan sonra kuruyor, ondan sonra kabuk bağlıyor... filan. Başıma geldiği için biliyorum, böyle tam anlatabiliyorum.

Bir kibrit çöpünün alevine dayanamıyorsunuz, ey insanlar; cehennemin azabına nasıl dayanacaksınız? Cehennemden korkmaz mısınız? Cehennemden kurtulmak istemez misiniz? Cenneti kaçırdığınıza pişman olmaz mısınız? Ah, vah etmez misiniz? Cehenneme atmasalar bile, cennete sokmasalar, cennetten mahrum kalsanız, o mahrumiyet size acı olarak yetmez mi?.. Ötekiler girmiş cennete, sen açıkta kalmışsın ayazda, dışarıda, cennete girememişsin, köşkler yok, nimetler yok, hizmetçiler yok; olur mu?.. Yâni, cennete girememek bile çok büyük bir mahrumiyet, bir de cehenneme atılıp, azap görmek...

"—E, neden yapıyor bu azabı, bu insan niye üstüne çekiyor, kaşınıyor... İlle azaba şey yapıyor?"

Cimriliğinden...

"—E, hocam böyle senin anlattığın gibi anlatsalar, kimse zekâtını vermekten imtina etmez. Hemen koşa koşa verir."

İşte İslâm'ı bilmeyince oluyor bunlar, ya da inanmıyor, kâfir olduğundan...

"—Hah hah ha!" gülüyor.

Meselâ, haram bir şey için;

"—Sen yemiyorsan, ver ben yiyeyim! Seninkini de ver, ben yiyeyim." diyor, alay etmeye kalkıyor.

Tabii onlar, yarın azabı gördükleri zaman anlayacaklar ama;

وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ

(الملك: ١٠)

(*Ve kàlû lev künnâ nesmeu ev na'kılu mâ künnâ fî ashàbi's-saîr.*) "'Ah keşke kulağımıza o nasihatler girseydi de, biz de aklımızı başımıza toplasaydık! Şimdi şu alevli cehennemin mahkûmları arasında olmazdık.' diyecekler." (Mülk, 67/10) İşte Allah bildiriyor. İşte Rasûlüllah SAS Efendimiz bildiriyor...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Başkasının malını yemeyin, fakirin malını hiç yemeyin! Yazık, o orada açlıktan ölüyor, sana Allah kırk bölük mal vermiş, bir bölüğünü ona vermiyorsun. İnsan, insansa, kendi ihtiyacı kadarını alır, hepsini verir yâhu... Ne kadar milyarı var?.. Kırk milyarı var... Tamam, bir milyarını ayırır, otuz dokuz milyarını verir merhametli bir insan. Kırkta birini istiyor Allah, "Kırkta birini ver bari!" diyor; kırkta birini dahi vermiyor. Olmaz...

Cimri cehenneme düşmeye yakındır, cömert cennete girmeye yakındır. Cömert cennete yakındır, cimri cehenneme yakındır. Cimriliği atacak, cömert olacak.

Cömertlik üç çeşittir:

1. Mal cömertliği... Para, pul, harcama, masraf... Masrafsız iş olmuyor. Bak, bu güzel sesi büyütme cihazları olmasa, nakletme

cihazları olmaza, aşağıdaki cemaat, dışarıdaki cemaat bunu dinleyemez. Bu ışıklar yanmasa olmaz. Bu cihazlar olmasa, bunlar videobantlara alınamaz.

E, bunlar nasıl oluyor? Hadi bakalım, bir tanesini sen al... Bu haftalık masrafı sen al hadi. Kaç milyon olduğunu anlarsın. Öyle hapı yutarsın yâni.

"—Vay be, amma masraflıymış..."

Geliyor millet, camide kaloriferli namaz kılıyor. Pekiyi, bu kalorifer neyle ısınıyor? Halının üzerinde namaz kılıyor, dışarıda şırıl şırıl sular akıyor, hizmetler oluyor... Nasıl oluyor?.. Parayla oluyor. Yâni, hayır sahipleri çıkıyor, hayır yapıyor. Birisi diyor ki:

"—Hocam, en güzel cihazlar, en kıymetli cihazlarla ses tertibatı ve teşkilâtı yapılsın. Parası ben vereceğim!" diyor, "Masraftan korkmayın, ama en güzeli olsun!" diyor.

Ben de burada yorulmadan anlatıyorum, gümbür gümbür ses geliyor, siz de rahat rahat dinliyorsunuz. Her şey masraf... Masrafsız bir şey var mı? Yâni, şuradan dışarı çıktığın zaman, Türkiye'de nefes almak, vermek bile masraflı. Vergisi vardır insanın.

"—Benim tarlam var, bir de oraya tenekeden gece-kondu yaparım, otları yerim, yaşarım!" desen, gene vergi memuru gelir, senden bir vergi alır.

Bir şey vergisi vardır. Arsa vergisi vardır, arazi vergisi vardır, gelir vergisi vardır, bilmem ne vergisi vardır, yol vergisi vardır, belediye vergisi vardır. Belediye ev yaptırtmaz, "Yaptırmıyorum, harcını yatır! Ruhsat almak için şu kadar para..." der, bilmem ne der. Parasız yaşanmıyor, parasız hizmetler de yürümüyor.

Eski devirde de öyleydi, ileride de öyle olacak. Yâni, bazı cömertler cömertlik yapıyor da, işler öyle yürüyor. Bazı masraflar oluyor da, bu yemekler öyle pişiyor. Bu rahatlar öyle sağlanıyor. O halde, herkes biraz dini için fedakârlık yapmayı öğrenecek, çalışacak.

Şimdi biz meselâ; burası soğuk bir camiydi, kalorifer yaptık. E,

kaloriferin kazanı var, şusu var, busu var, yakıtı var... E, yakıtını —Allah razı olsun— Lokman Amca'nın oğlu öderdi. Belki yine o ödüyordur; bilmiyorum yâni, haberim yok. Ben de sizin gibi geliyorum, ısınarak namaz kılıp gidiyoruz. Yakıtını birisi ödüyor, kaloriferini birisi yapıyor, ses tertibatını birisi yapıyor vs. böyle hayırlar oluyor.

"—E, cami kalabalık, yetmiyor hocam, cemaat çok!"

O zaman biz ne yaptık?.. Şimdi arka tarafı açtık, arkadaki odaların üstünü açtık, orayı düzledik, çatı kalktı arkadan... Ne olacak? Orası cemaat alacak. Cemaat oraya çıkacak, orada namaz kılacak, rahat olacak. Buradan görüntüler ve sesler oraya gidecek. Oradan da dinlenebilecek. Kocaman, böyle ekrandan görecek benim konuşmamı ve duyacak, oradan da dinleyebilecek. E, bu bir çalışma... O halde el birliğiyle, kardeşçe bunlar yapılacak.

Hadi bunlar bu camiye ait meseleler. Çeçenistan var, Afganistan var, Kuzey Irak var, misafirlerimiz var, kardeşlerimiz var, dostlarımız var; anlatıyorlar, sıkıntılarını söylüyorlar... Dünyanın her yerinde, benim bir buçuk milyardan fazla din kardeşim var. Filipinler'deki yoksul, Malezya'dakiler bilmem ne, Afrika'dakiler sıkıntıda, Avrupa'dakiler dertte, Kıbrıs'takiler... vs.

Hem bunlara yemek lâzım, içmek lâzım; hem de fırsatı buldu bu saldırıyorlar, kuvvetli olmak lâzım!.. Mermi lâzım, silah lâzım, ordu lâzım, sınır lâzım, tank lâzım, uçak lâzım... Bir uçak bilmem ne kadar milyar dolara... E, bunların hepsi para. Bu paralar verilmedi mi, bu hizmetler, tedbirler görülmedi mi, yapılmadı mı adam saldırıyor. Hadi, bakıyorsun, falanca yerde şu kadar bin müslümanı kesmiş kâfirler. Şu kadarına saldırmış, yersiz, yurtsuz sürmüş.

Ermeniler, Azerileri yurtlarından, yerlerinden çıkarmış. İhtiyar adamlar, böyle buruşuk yüzlü zavallılar yürüyorlar, yorganlarını almışlar. Nereye gidiyor?.. Ermeniler saldırmış, öbür tarafa mülteci, muhacir... Yazık yâni...

E, bunlar hep parayla oluyor. O halde parası olan müslüman, bu

kardeşlerine yardımcı olacak. Ya şahsen yardımcı olur, gider, arar, bulur, verir... Ya da işte vakıflar yoluyla olur, ya da devlet, İslâmî devlet, İslâmî usüllere göre yönetilen şekliyle bunu alır, öbür tarafa hizmetleri götürür.

Bu hususta cimriliğin sonunda, dünyada da cezasını çeker insan. Onun için, İslâm'ı sadece duygusal bir olay olarak almayın! İşte insanın imanı olması lâzım kalbinde, kendi şahsi ibadetini yapar. Allahla kulun arasına girilmez.

"—Tamam, ben şahsen müslümanım!"

Şahsen müslümansın ama, içtimâî görevlerin de var. İçtimâî görevlerini yapmazsan, olmaz. Mâlî görevlerin de var, iktisâdî görevlerin de var. Onları da yapmazsan olmaz. Askeri görevlerin de var, onları da yapmazsan olmaz. Allah müslümanların canlarını ve mallarını talep ediyor, müşteri, satın almak istiyor:

إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

(التوبة: ١١١)

(*İnna'llâhe'şterâ mine'l-mü'minîne enfüsehüm ve emvâlehüm bi-enne lehümü'l-cenneh*) "Mukabilinde cenneti vererek, Allah müslümanlardan canlarını ve mallarını satın aldı." (Tevbe, 9/111) Satın almayı teklif ediyor Kur'an-ı Kerim'de. Eski ümmetlerde de böyle olmuş:

وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ (التوبة: ١١١)

(*Va'den aleyhi hakkan fi't-tevrâti ve'l-incîli ve'l-kur'ân*) [Bu Tevrat'ta, İncil'de ve Kur'an'da Allah üzerine hak bir vaaddir.] (Tevbe, 9/111) Ne zaman peygamber gelmişse, o zamanlar da böyle olmuş bu işler. Gerekirse malını vereceksin, gerekirse canını vereceksin.

"—Savaş çıktı, cihad var!"

"—Gideceksin..."

"—E, ölürüm?.."

"—Öleceksin..."

Mukabilinde cennet var, şehide cennet veriliyor. (*Bi-enne lehümü'l-cenneh*) Buradaki *bi*, *bâ* harfi bâ-ı mukabeledir. Cenneti vermek mukabilinde, canlarını, mallarını Allah müslümanların satın aldı. Canını Allah'a vereceksin, malını Allah'a vereceksin...

"—E, hocam canı Allah yaratmış, bana o vermiş, niye istiyor?"

İşte sahibi istiyor bazen. Mâdem senin değil, o zaman ver! O zaman vermemeye hiç hakkın yok. Madem Allah vermiş.

"—Canı kim verdi sana?.."

"—Allah..."

"—Malı kim verdi?"

"—Allah..."

E, sahibi istiyor...

Cânı cânan dilemiş, vermemek olmaz ey dîl
Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir ne benim.

Olur mu vermemek?.. Vereceksin, sahibi istiyor. Onun için bu hususa, çok bastıra bastıra dikkati çekmek istiyorum: Bütün dini hizmetler, parayla, pulla dönüyor; sizin şahsi işlerinizin parayla, pulla döndüğü gibi. Sen evine ekmek alırken, parayla olduğu gibi, elektrik su parayla olduğu gibi... Hava parayla olduğu gibi... Hava para, cıva parası... Vergiler vs. olduğu gibi, İslâmî hizmetler de para sarf ederek oluyor. Sen de üzerine düşeni yapacaksın!..

Helalinden kazanacaksın, fakirin hakkını kazancının içinden ayıracaksın;

"—Bu benim değil, fakirin hakkıdır!" diyeceksin.

Fakiri arayıp, bulup, vereceksin. Fakire vereceksin, daha başka yerlere, nerelere verileceğini ilmihal kitabından okuyacaksın, aziz ve muhterem kardeşim!..

Önemli bir farz bu...

"—Namazı kılarım, zekâtı vermem!" dese, kâfir olur insan.

"—Kabul etmiyorum!" dese, kâfir olur.

Allah'ın farzlarıyla oynanmaz. Allah'ın farzları inkâr edilmez. Ederse, insan dinden çıkar, Allah sevmez, defterden silindi mi, mahvolur insan.

b. Her Hastalığın Şifası Vardır

İkinci hadis-i şerife geçiyoruz.

Bu da Safvân ibn-i Assâl RA'dan rivâyet edilmiş, Taberânî rivâyet etmiş. Peygamber Efendimiz müjde ediyor, müjde veriyor, buyuruyor ki:[8]

إِنَّ الَّذِي أَنْزَلَ الدَّاءَ أَنْزَلَ الدَّوَاءَ ، وَلَمْ يَنْزِلْ دَاءً إِلاَّ أَنْزَلَ دَوَاءً ،

---

[8] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.371, no:3376; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.5, no:19465; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.53, no:28324; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.475, no:6710.

إِلاَّ دَاءً وَاحِداً : اَلْهَرَمُ (طب. عن صفوان بن عسَّال)

RE. 106/6 (*İnne'llezî enzele'd-dâe enzele'd-devâe, ve lem yenzil dâen illâ enzele lehû devâen, illâ dâen vâhidâ: El-heremü.*)

(*İnne'llezî enzele'd-dâe enzele'd-devâe*) "Hastalığı indiren Allah, ilacı da indirmiştir. Hastalığı indiren, devasını da indirmiştir. (*Ve lem yenzil dâen illâ enzele lehû devâen*) Hiçbir hastalık indirmemiştir ki, onun devası inmemiş olsun. Yâni, her derdin devası, her hastalığın şifası vardır. (*İllâ dâen vâhidâ*) Ancak bir hastalığın devası yoktur. (*El-heremü*) O da ihtiyarlık..."

Yâni, insan zamanı gelince, yaşlandıkça, gören gözler görmez oluyor, yürüyen ayaklar tutmaz oluyor, elleri titremeye başlıyor, baston kullanıyor, beli iki kat oluyor, çöküyor çöküyor çöküyor...

Beli iki kat olmuş, böyle yerlere bakına bakına yürüyor.

"—Ne arıyorsun yerde?"

"—Gençliğim kayboldu, onu arıyorum..."

Gençlik gitti elden, ara bakalım, bulmak yok. Onun çaresi yok; ihtiyarlık... Yaşayan, bedenî bakımdan gittikçe yaşlanıyor ve sonunda vâdesi yetince ahirete göçüyor.

Bu hadisten ne dersler çıkartabiliriz? Bir kere ümitsizliğe düşmemek lâzım, her hastalığın şifası varmış, müjde... Müjdeler olsun ki, her hastalığın şifası varmış. Demek ki tedavi olmak için, ilacı arayacağız. İlacı bulunca da kullanacağız. Oluyor... Tedavisi oluyor. Hastalık geçiyor.

"—E, hocam, bazı amansız hastalıklar varmış."

E, her hastalığın devası var diyor Peygamber Efendimiz, burada müjdeliyor. Amansız hastalığa düştüm diye, ümitsizliğe düşmemek lâzım. Bazı amansız hastalıklardan adamlar iyi oluyor.

Diyorlar ki:

"—Yaşama gücüyle kanseri yendi!"

Hadi oradan, palavracı, aptal!.. Yaşama gücüyle falan değil, işte Allah şifasını veriyor.

Demek ki, kurtulma imkânı oluyor. Arap kardeşlerimizden bir

tanesi, Avusturya'ya gitmiş, bacağını göstermiş. Ooo, fena bir hastalık bacağında. Şişmiş bacağı, fil gibi böyle.

"—Eh, keseceğiz, çare yok!" demişler.

"—Dur, ben memlekete bir gideyim." demiş

Memlekette;

"—Çörek otu ye!" demişler, "Çörek otunda şifa var." demişler.

Çörek otu yemiş. Yemiş yemiş, bir müddet sonra bir daha gitmiş. Doktor demiş ki:

"—Nasıl tedavi ettin bunu? Kesecektik bu bacağı, şimdi iyi olmuş."

Tabii ya, her hastalığın bir devası var işte. Allah-u Teàlâ Hazretleri veriyor.

Deva bazen dua da olur. Dua da bir devadır. Dua edersin geçer. Sahabe-i kiramdan, böyle dua edip de zehirli yılan soktuğu halde, vücudu şişmeye başladığı halde, zehiri geçip kurtulanlar var. Dua ile... Bir ilaç vermiyor, al şu ilacı yut demiyor. Gidiyor, okuyor duayı. Zehirli yılan ısırmış, ölmek üzere adam, şişmeye başlamış. Şişi geçiyor, şifa buluyor. Dua ile de iyi olur. Devayla da iyi olur, ilaçla yâni... Duayla da iyi olur. Dilerse Allah şifayı verir.

Şimdi biz hastanedeydik buraya gelmeden önce. Epeyce bizim kanımızı, canımızı aldılar. Batırdılar iğneleri, kanları çektiler vs. filan; ama duvara ne yazmış kardeşlerimiz? Allah râzı olsun:

"—*Yâ Şâfî*!"

Levha vardı duvarda, "*Yâ Şâfî!" diye.* Ne demek?.. "Ey şifayı veren, alemlerin Rabbi olan Allah-u Teàlâ Hazretleri... Şifayı sen verirsin!" *Yâ Şâfî* diye yazmışlar, hoşuma gitti, güzel bir levha.

Evet, hastalar ümitsizliğe düşmesin. Her derdin devası var. tedavi olsunlar. Başka bir hadis-i şerifte de diyor ki:[9]

إِنَّ اللهَ أَنْزَلَ الدَّاءَ وَالدَّوَاءَ ، وَجَعَلَ لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءً ، فَتَدَاوَوْا ! وَلَا

[9] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.X, s.371, no:3376; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.5, no:19465; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.53, no:28324; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.475, no:6710.

تَدَاوَوْا بِحَرَامٍ (د. طب. ق. وابن السني ، وأبو نعيم في الطب
عن أبى الدَّرْدَاءِ)

(*İnna'llàhe enzele'd-dâe ve devâe*) Hastalığı da, şifayı da Allah indirdi. (*Ve ceale li-külli dâin devâen*) Her hastalığa deva yarattı. (*Fetedâvev*) O halde tedavi olun, tedavi yolları, şifâ yolları arayın kendinize… (*Ve lâ tedâvev bi'l-haram*) Fakat haramla tedavi olmayın!"

Ben hatırlıyorum, ilkokul talebesiyken birisi rahatsızlandı, dediler ki doktorlar:

"—Bu biraz hastalanmış, zayıflamış; konyak içsin..."

Kanyak mı, konyak mı? O da var, o da var galiba... İkisi de içki yâni... "Kanyak içsin!" diye içki tavsiye ediyor. Çocuk şişmanlasın diye, içki tavsiye ediyor. Bak, Peygamber Efendimiz ne buyuruyor

"—Haramla tedavi olmayın. Tedavi olun; ama haramla tedavi olmayın!.."

"—Efendim, işte falanca vahşi hayvan yakalanırsa, soyulur da yenilirse, şu hastalığa iyi gelirmiş."

O hayvan yenilir mi? Fıkıh kitabında yenilir diye yazıyor mu?.. Yenilmez, murdar veyahut yenilmeyen hayvanlar sırasında adı geçen bir hayvan. O zaman onda deva olmaz. (*Ve lâ tedâvev bi'l-haram*) "Haramla tedavi olmayın!" Helâlinden, helâlle tedavi olacaksınız. Tedavi olun, ama haramla tedavi olmayın!

"—E, peki doktor söyledi..."

Doktorların bazısı hasta. Kafadan hasta, kalpten hasta, imandan hasta, itikaddan hasta, inancı yok, imanı yok; müslümanı da sakallı gördü mü kızıyor. Kadıncağızı da başörtülü gördü mü kızıyor. Ona inadına haram haram şeylerdi söylüyor.

Delikanlı gelmiş, Ankara'da bir Prof. Dr. vardı, herhalde şimdi öldü, ahirette hesabını versin. Veriyordur, veremiyordur yâni... Cezasını çekiyordur. Ruhsal, ruhi rahatsızlıklarını anlatmış, hasta delikanlı, müslüman...

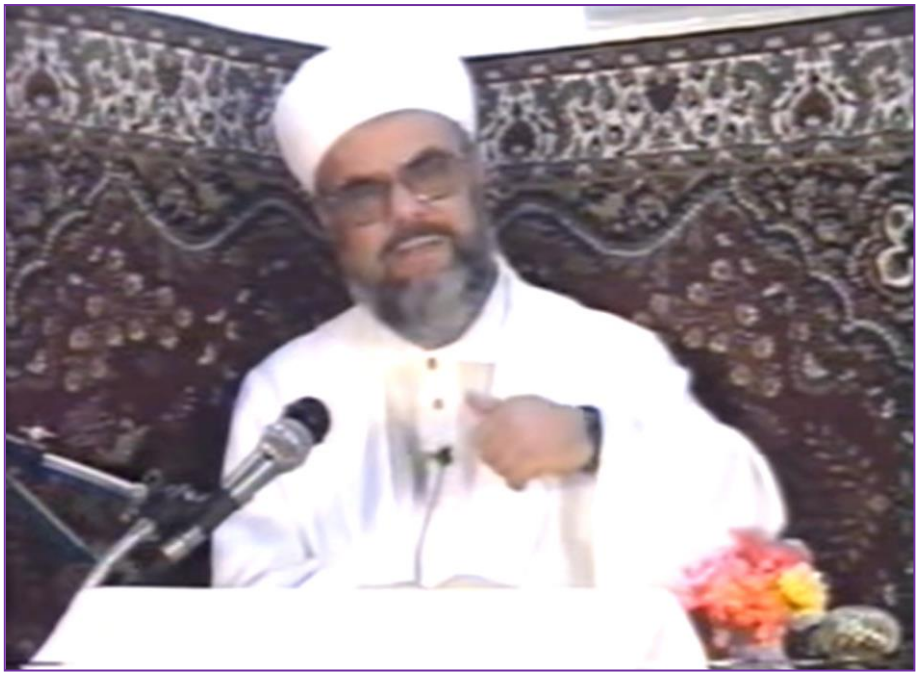

"—Ha, tamam, sen bunalım içindesin; sen" demiş "kızlarla biraz gez, toz, eğlen, flört yap!..."

Flört... Doktor tavsiye ediyor. O da gidecek doktor tavsiyesiyle günah işleyecek. Ruhi rahatsızlıkları geçsin diye.

E utanmaz mısın be adam? Yâni, Allah öyle yapmayın diyor da, sen Allah'ın yapmayın dediği şeyi çare olarak, sana gelmiş, senden çare bekleyen bir delikanlıya bunu söylemeye utanmaz mısın? Peygamber Efendimiz ne diyor?

"—Ey gençler, evlenin; evlenmeye mali imkanınız yoksa, oruç tutun!" diyor.

Oruçta faydalar var. Sen Peygamber Efendimiz'in tavsiyesini tutsana; veya ey doktor, sen Peygamber Efendimiz'in tavsiyesini tavsiye etsene!.. "Şunu alın, şunu kullanın!" diye... İmansız, kalbi hasta, kafası hasta, inancı bozuk; dalga geçiyor bazısı da müslümanla...

"—Bunlar içki içmez," diyor, "tamam, bana ver, bana ver!"

"—Al yâhu, benim hatırım için bir kadeh iç!"

"—Yok içmem!"

"—Tutun şunun ellerini, yatırın yere, dökün ağzına..."

İlle içirecek yâni, bazısı böyle yapıyor, zorla günahı yaptırmaya çalışıyor. E, tabii öyle insanlarla ahbaplık etmemek lâzım, onların yanına da gitmemek lâzım; çünkü ateşin yanına giden, yanar... Kötü insanlarla arkadaşlık eden... Arkadaşlarının zorla böyle içki içirttiği insanlar var. Sarhoş ettiği insanlar var.

"—Tutun şunu, devirin yere, dayayın ağzına şeyi... Lıkır, lıkır, lıkır... Biraz içti, biraz daha içti..."

Ondan sonra adam ayağa kalkıyor; alışmamış zavallı hiç içmemiş, zorla arkadaşları içirdi. Kötülük yaptırtanlar var böyle. Gülüyorlar bir de...

"—Amma sarhoş oldu ha! Kah kah kah, kih kih kih!.."

E, günah, haram, Allah'ın yapma dediği şeyi yaptırtıyor.

Haramla tedavi olmayın! Tedavinin helâl olmasına dikkat edin!

c. Zikirlerin Arş-ı A'lâ'ya Ulaşması

Bir hadis-i şerif daha okuyalım!

En-Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan bu hadis-i şerifi, Ahmed ibn-i Hanbel Rh.A mübarek mezhep imamı, hadis alimi rivâyet etmiş. Diyor ki Peygamber SAS Efendimiz:[10]

الَّذِينَ يَذْكُرُونَ مِنْ جَلاَلِ اللهِ ، وَتَسْبِيحِهِ وَتَكْبِيرِهِ وَتَحْمِيدِهِ وَتَهْلِيلِهِ ،

يَتَعَاطَفْنَ حَوْلَ الْعَرْشِ لَهُنَّ دَوِيٌّ كَدَوِيِّ النَّحْلِ ، يُذَكِّرْنَ بِصَاحِبِهِنَّ ،

أَفَلاَ يُحِبُّ أَحَدُكُمْ ، أَنْ لاَ يَزَالَ لَهُ عِنْدَ الرَّحْمٰنِ شَيْءٌ ، يُذَكِّرُ بِهِ

---

[10] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.271, no:18412: İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.X, s.289, no:30028; Taberânî, *Dua*, c.I, s.482, no:1693; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.678, no:1841; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.IV, s.269; Nu'man ibn-i Beşir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.431, no:1862; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VII, s.272, no:6279.

(حم. ش. طب. ك. عن النعمان بن بشير)

RE. 106/6 (*İnne'llezîne yezkürûne min celâli'llâhi, ve tesbîhihî, ve tekbîrihî, ve tahmîdihî, ve tehlîlihî, yeteàtafne havle'l-arş'ı lehünne deviyyun kedeviyyi'n-nahli, yezkürne bi-sàhibihinne, efelâ yuhibbu ehadüküm en lâ yezâle lehû inde'r-rahmâni şey'un, yüzkeru bihî?*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemà kàl.

(*İnne'llezîne yezkürûne*) "Zikir yapan insanlar." Ama zikir çok çeşitli. Yâni, zikir nedir, zikir nasıl yapılır diye hiç duymayan insanlar… Bizim cemaat bilir de, şimdi şu bandı da birileri dinleyecek. Zikir nedir? Çok çeşitli olabilir. Çeşitlerini de söylüyor Peygamber Efendimiz;

(*Min celâli'llâh*) Meselâ Allah'ın celâlini, azametini, kudretini ifade eden kelimeleri tekrar tekrar söyleyerek; meselâ, *celle celâlühû* diyoruz ya, meselâ... E, bu bir şeydir. Teàlâ, celle ve a'lâ, azze ve celle filan... Allah dediğimiz zaman böyle güzel şeyler söylüyoruz, Allah'ın ululuğunu, azametini ifade eden sözler, bu da zikirdir.

(*Ve tesbîhihî*) *Sübhàna'llàh* filan diyoruz, e bu da bir çeşit tesbih. *Sübhàna'llàh* ne demek? Ya Rabbi! Senin her şeyin çok güzel, her şeyin tastamam, hiçbir eksiğin yok, her sıfatın en âlâ, en kıymetli, en güzel, en tam demek yâni...

(*Ve tekbîrihî*) Tekbir ne demek? *Allahu ekber* demek, Allah'ın ulu olduğunu ifade eden sözler söylemek. (*Ve tahmîdihî*) Hamd etmek, Allah'ı övücü, Allah'ın nimetleri karşısında ona şükredici sözler söylemek. (*Ve tehlîlihi*) *Lâ ilàhe illa'llàh*, *Lâ ilàhe illa'llàh* diye, öyle Allah'ın birliğini ifade edici sözler söylemek şeklinde böyle zikir yapan kimseler."

Onların bu zikirleri ne olur? (*Yeteâtafne kavle'l-arşi*) "Bunlar Arş'ın etrafında toplanırlar.

Arş-ı A'lâ nerede, nasıl?.. Çok muazzam bir şey... Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin Arş-ı A'lâsı, Arş-ı A'zam'ı çok muazzam bir şey...

Muazzamlığını nasıl anlayabiliriz? Biliyorsunuz, başımızı kaldırdığımız zaman semâvât var, semalar var.

الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا (الملك:٣)

(*Ellezî haleka seb'a semâvâtin tıbâkà*) [O birbiri ile ahenkli yedi göğü yaratmıştır.] (Mülk, 67/3)

Yedi kat sema var." Sonra?

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالأَرْضَ (البقرة:٢٥٥)

(*Vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard*) [Onun Kürsîsi gökleri ve yeri içine alır. Semaları ve arzı kuşatmıştır.] (Bakara, 2/255)

Eee, bunu da anladık. Yâni semaları da içine aldığına göre, Kürsi daha büyük. *Ayete'l-Kürsi* var biliyorsunuz, okuyoruz. Kürsi daha büyük.

Arş... Arş Kürsi'den çok çok daha büyük. Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin Arş'ı, Arş-ı A'zam'ı... Yâni, insan aklının kavrayamayacağı, tahayyül edemeyeceği kadar muazzam büyüklükte Allah'ın Arş'ı…

Şimdi bu Arş'ın etrafında toplanırlar, dönmeye başlarlar. Bu zikirler Arş-ı Rahman'a kadar ulaşır, orada birikir, dönmeye başlarlar. Dönmeye başlarlar, ses de çıkartırlar. (*Lehünne deviyyün kedeviyyin nahl*) "Arının vızıltısı gibi ses de çıkartırlar Arş'ın etrafında dönerken bu zikirler." Kulun Allah'ı çeşitli cinslerle yaptığı zikirler, Arş-ı Rahman'a kadar çıkar, orada böyle arı vızıltısı gibi dönmeye başlarlar, Arş-ı A'zam'ın etrafında dolaşmaya başlarlar. Sonra, (*yezkürne bi-sâhibihinne*) kendisini zikreden kişileri orada onlar zikreder, anarlar, yad ederler, söylerler orada:

"—Bizi falanca zikretti dünyada, aşağıda bizi filanca söyledi." diye kendilerini zikreden, kendilerini dilinden telaffuz eden şeyleri orada anarlar, andırırlar, söylerler başkalarına.

"—Siz kimsiniz yâhu? Nerede geldiniz buraya? Bu vızıltı, bu

böyle kalabalık, izdiham...”

“—Biz falancanın zikirleriyiz işte, biz oradan geldik.” diye “Kendilerini zikredeni orada yad ederler, bildirirler, anlatırlar.” diyor Peygamber Efendimiz...

Demek ki, Arş-ı A’lâ’da, Arş-ı A’zam’da namı söyleniyor zikreden insanın...

Güzel ilâhileri vardı bizim Avustralya’daki ihvanımızın, kardeşlerimizin öğrendikleri, çok söyledikleri:

Arş-ı A’lâ sallanır, derviş Allah dedikçe...
Levh ü kalem allanır, derviş Allah dedikçe...

Yâni Arş’a kadar gidiyor işler, oralarda da namı yürüyor zikredenin.

Onun üzerine, Peygamber Efendimiz bunları bildirdikten sonra, soruyor şimdi size:

“—Ey Yirminci Yüzyıl’ın müslümanları! Şu soruyu siz de dinleyin. Siz de dinleyin, bandı seyredenler de dinlesinler, bir de zikrin karşısında olanlara da şimdi Peygamber Efendimiz’in sorusunu ben naklediyorum. Diyor ki Peygamber Efendimiz:

(*Efelâ yuhibbu ehâdüküm*) “Sizden biriniz istemez mi, sevmez mi yâhu; (*en lâ yezâle lehû inde’r-rahmâni şey’ün yüzekkiru bihî.*) “Rahman’ın huzurunda kendisinin adını andıran, kendisinin anılmasına sebep olan bir şeyin olması siz istemez misiniz? Sizden biriniz istemez mi bunu?” Rahman’ın yanında kendisinin anılmasına vesile olacak bir şeyin olmasını, Rahman’ın Arş’ına kadar gidecek bir şeyin olmasını istemez misiniz?” diyor, Peygamber Efendimiz soruyor.

Ey bu vaazı dinleyenler, sonra ileriye kadar da dinleyecek olanlar; belki ben öldükten sonra da dinleyecek olanlar! Bu söz tabii böyle banta girdikten sonra, kim bilir kaç sene dinlenilecek... Ey zikrin düşmanları, ey tasavvufun düşmanları, ey tarikatın hasımları! Ey bu işlere karşı çıkıp da, müslümanım dediği halde, bunları tenkit edenler!.. Verin bakalım bunun cevabını...

Peygamber Efendimiz niye soruyor bu soruyu? Diyor ki:

"—Yâhu bu güzel bir şey, siz de zikredin, sizin de namınız Arş'ta anılsın!" diyor, teşvik ediyor Peygamber Efendimiz...

Peygamber Efendimiz böyle diyor da, sen niye zikrin karşısındasın be kardeşim?.. Sahabe-i kiram zikir yapmış, Peygamber Efendimiz zikir yapmış, kendisi zikri tavsiye etmiş;

"—O kadar zikredin ki, sizi mecnun sansınlar!" diye zikri tavsiye ediyor.

Kur'an-ı Kerim'de:

وَالذَّاكِرِينَ اللهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

(الأحزاب:٣٥)

(*Ve'z-zâkirîna'llàhe kesîran ve'z-zâkirât*) "Allah'ı çok zikreden o erkekler ve Allah'ı çok zikreden o hanımlar var ya; (*eadda'llàhu lehüm mağfireten ve ecran azîmâ*) işte Allah, öteki sayılan vasıflara

sahip insanlarla beraber bunlara da— ecr-i azîm ihsan etmiştir, büyük mükâfatlar hazırlamıştır, ahirette onları ihsan edecek." (Ahzâb, 33/35) diye mağfiret-i Rahman'a ereceklerini, ecr-i azim sahibi olacaklarını söylüyor. Kur'an söylüyor, Peygamber Efendimiz söylüyor. Allah seviyor, Allah kendisini zikredeni kendisi zikrediyor, sen niye sevmiyorsun yâhu?..

Senin bu kafan bozuk!.. Sen Kurban Bayramı'nda bu kafayı değiştir, bir güzel kuzu kafası al bari. Bu kafayla senin halin ne olacak kardeşim?..

Sen kendi kendine din mi ortaya çıkartıyorsun? Yoksa Kur'an'a mı uyacaksın, Peygamber Efendimiz'den mi dinini öğreneceksin? Sen kimsin yâhu? Sen yeni bir şey mi çıkaracaksın ortaya?.. Çok mu bilgili bir şeysin, çok mu matahsın? Çok mu akıllısın? Senin aklın olsaydı, böyle Kur'an'a, hadise karşı gelmezdin.

Bir sürü şeyi var. Hepsini sor dışarıya çıkanlara, zikre tasavvufa, tarikata taraftar mısın, karşı mısın?

"—Karşıyım!.."

"—Müslüman mısın, değil misin?"

"—Müslümanım!"

"—E, müslüman olup da nasıl karşı oluyorsun ayete, hadise?"

"—Efendim, işte iyisi var kötüsü var!"

"—Tamam, iyisini kötüsünü ayırsana be adam! Niye toptan karşısına çıkıyorsun?"

İyisi var, tamam; kötüsü var... Öğretmenlik iyi bir meslek; ama filanca öğretmen talebesinden rüşvet almış. Tamam, o kötü işte, rüşvet alan öğretmen kötü... Babalık iyi bir şey de, falanca baba çocuğuna bakmamış; tamam o kötü baba, onu söyle. Yâni, her mesleğin kötüsü olabilir. Şu kadar asker, kahraman şehid olmuşlar; Çanakkale'de iki yüz elli bin, üç yüz bin, dört yüz bin, beş yüz bin... Üç tanesi askerden kaçmış. Ne yapalım, üç tanesi de askerden kaçan, cepheden kaçan... O da büyük günah. Bak İslâm'da cepheden kaçmak büyük günah.

(*El-firâru yevme'z-zahfi*) "Savaş gününde cepheden kaçmak büyük günah, kaçmayacak." Kaçmış, eh... E bütün askerler mi kötü? Bu kadar şehidleri görmüyor musun? Ne kadar kalabalık... Şehidler iyi, öğretmenler iyi... Memurların bir tanesi rüşvet almış. Tamam rüşvet alan memur kötü, ötekiler iyi...

O zaman sen de, zikir iyidir de, zikir iyidir de, zikretmek de iyidir de; ama birisinin bir kusurunu görüyorsan, kusurunu söyle... Falanca adam zikrediyor da, şu kusuru yapıyor. Tamam, o zikre ait bir kusur değil. Sen zikre karşı olamazsın. Bu kadar ayet varken, bu kadar hadis varken, zikre karşı olman mümkün değil. Zikre karşı olursan, kâfir olursun; ama

"—Gene sevemiyorum hocam, ne yapayım, bu sarıklı, şalvarlı, sakallı, çarşaflı müslümanları sevemiyorum!"

Tedavi ol kardeşim, tedavi ol! Kalbin hasta, hastalık sarmış. Niye sevemiyorsun? Allah seviyor, sen niye sevmiyorsun. Allah'ın sevdiğini seveceksin. Zorlayacaksın kendini... Kendinde bir kusur olduğunu anlayacaksın, halini düzelteceksin aziz ve muhterem kardeşim.

"—Efendim, işte tasavvuf, tarikat tembellik!"

Göster bir tane tembel şey bana... Yâni diyorlar da, göster...

Cephede ölen onlar, camiyi yaptıran onlar, Kur'an kursunu yaptıran onlar, hayrat u hasenata keseyi açıp parayı veren onlar... Ötekisi kaytarır, kaçar, içki içer, oynar, eğlenir, kumar oynar, zina eder, savaştan firar eder, askerin istihkakını yutar bilmem ne... Bütün iyi şeyleri yapan bunlar. Bu övünmek de istemiyor tabii... Benim yaptığım şeyi Allah bilsin, mükafatımı Allah versin diyor, sevabını da saklıyor, söylemiyor. Ama şairin dediği gibi:

Dinime dahleyleyen, bari müselman olsa...

Demiş, yâni dinim hakkında ileri geri konuşan, bari kendisi müslüman olsa, yüreğim yanmayacak. Bre edepsiz!.. Sen gel bakalım, hayatını, şöyle bir günlük hayatını bir anlat bana... Gece içki içtin, gece sarhoş uyudun; kustun... Gece zina eyledin... Sabahleyin kalktın falanca işe gittin, filancayı aldattın... Yalan söyledin, dolandırıcılık yaptın, rüşvet aldın, bilmem ne... Şimdi kalkmışsın, bir de Allah'ın o has, halis, muhlis kullarının aleyhinde bulunuyorsun. Olmaz...

"—E, onlar öyle de, pekiyi ötekiler ona niye kanıyor?"

"—Filanca şey şöyle yazdı, filanca yazar şöyle dedi, filanca gazete böyle yazdı, filanca dergide şu..."

E, anlasana!.. İyiyi kötüden ayır... Aklın... Allah sana akıl vermiş. Şu adam zırvalıyor, şu doğruyu söylüyor. Anlasana... Doğru söyleyeni...

Yâni, sen Peygamber Efendimiz'in zamanında da olsaydı aziz ve muhterem kardeşim, karşında bir Peygamber Efendimiz olacaktı, bir de Ebû Cehil olacaktı... O zaman da mecburdun aklını kullanmaya... Akıl kullanmadan cennet kazanılmaz. Aklını kullanacaktın gene, Peygamber Efendimiz'in yanında yer alacaktın; Ebû Cehl'in yanında değil... Kureyş ordusunda yer almayacaktın, Medine'nin muvahhid ordusunda, Bedir ordusunda, Bedir harbine katılan müslümanların arasında yer alacaktın. Sen o zaman da bu kafayla, o zaman da müşrik olacaktın yâhu... O zaman da bilemeyecektin işi... Peygamberimize de güzel ümmetlik

yapamayacaktın, sahabelik yapamayacaktın o zaman. Aklını başına topla!..

Şu gazete yalan söylüyor, domuz... Şu gazete Amerika'nın borazanının öttürüyor orada; Dıt dıdı dıt dıdı dıt dıdı dıııııtt... Amerikan borusu... Şu gazete Avrupa'nın borusunu öttürüyor. Şu kâfir, şu da mü'min... Fark etmiyor.

Şu bana iyilik yapmak istiyor, şu beni arkamdan hançerlemek istiyor.. Anlamıyor... Böyle aptallık olmaz. Böyle aptal müslüman da olmaz. Aldanıyorsa, aptalsa; mü'minin feraseti vardır, anlayamıyorsa, basireti kapalı demektir. O zaman o da tedavi olsun. Anlayamıyor, ağzı açık ayran budalası gibi anlayamıyor. Onda da hastalık var, o da tam müslüman değil. O da tam Kur'an okusa, şıp diye anlardı.

"—Haaaaa, anladım, bu Kur'an'a yaramaz sözler söylüyor, bu İslâm'a aykırı laf söylüyor!.."

"—Acaba İslâm doğru mu ki, eğri mi ki? Acaba İslâm hak din mi ki, değil mi ki?.."

Hapı yuttun sen şimdi. Böyle tereddüt ettin mi müslüman değilsin, gittin sen...

Ben gebermiş gitmiş birisi ile, meslek dolayısıyla bir yerde bulunuyordum da, anası öldü:

"—İşte şöyleydi, böyleydi, çok hizmet etti bana, öksüz büyüttü beni..." filan... Böyle diyor

"—E," dedim, "hizmet ettiyse üzülme, Allah mükâfatını verir, cennetlik eder."

"—Acaba ahiret var mı ki, cennet var mı ki?" diyor.

Hay Allah müstehakını versin, hay aptal hay... İnanmıyor... "Acaba var mı ki?" ile olur mu?..

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلٰهَ إِلاَّ اللهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden*

abdühû ve rasûlühû) Allah var, şeriki naziri yok, Muhammed-i Mustafâ onun gönderdiği peygamberi... Kur'an-ı Kerim Allah'ın kitabı, ahiret hak, cennet hak, cehennem hak... Ahirette insanların mahkeme-i kübrada muhakeme edilmesi hak, amellerin tartılması hak, sırat hak... Söylesene bunları, sağlam sağlam söylesene...

"—E, ileride olacak..."

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ (البقرة:٣)

(*Ellezîne yü'minûne bi'l-gaybi*) [Onlar gayba inanırlar.] (Bakara, 2/3) diye okumadın mı?

Mü'min istikbaldeki gerçekleri de görür, gayıbdan olana da iman eder yâhu... Bu kadar aklın yok mu senin?.. Sen müslüman oldun. İslâm akla mantığa aykırı değil; ama ileriden bir habere, ileride olacak bir habere, mecburen şimdiden, gayba iman ederek inanacaksın.

Bak bu kadar güzel ayetler var, hadisler var. onları okuduğun zaman, görmüş gibi anlarsın.

"—Acaba var mı ki?.."

Hay Allah müstehakını versin, aptal... İnancı yok... Acabayla olmaz, sapasağlam... Sapasağlam olacak.

Çoban olabilir bir insan, cahil olabilir, köylü olabilir, işçi olabilir, amele olabilir.

"—*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh*... Rabbim beni yarattı. O besliyor beni. Ben onu biliyorum." diyor.

Bak nasıl sağlam imanı... Öteki profesör:

"—Acaba ahiret var mı?.."

Tüh, belânı bulmuşsun zaten. Ne yaptın da bu belânı buldun, bilmem ki... Profesör olmuş, imanı yok. Zalim... Gayrı müslim... İslâm'ın düşmanı...

E, onun öyle olduğunu da anlayacak. İşte müslümanın feraseti olacak anlayacak. Anlamıyor; onun da müslümanlığı zayıf. Öyle çarık çürük müslümanlıkla cennet kazanılmaz. İslâm'ı güzel

öğreneceksin, sapsağlam yapışacaksın.

"—Allah'ın ipine sımsıkı yapışın!" diyor.

Nerede Allah'ın ipi?.. Kur'an-ı Kerim işte, dolaplar dolu. Allah'ın ipi, Allah'ın dini, Allah'ın Kur'anı... Sımsıkı yapışacaksın.

Hiç okumuyor. Pecos Pill, Tom Miks, bilmem ne; küçük yaşta bunlarla başlıyor. Resimli romanlarla. Büyüdügü zaman macera ve aşk romanları. Bazısı polisiye romanlar... Onları okuyor, hepsini okuyor. Mike Hummer, bilmem ne... Böyle şeyleri hiç kaçırmıyor. Öyle filmler olursa gidiyor. E, bu ömür az değil ki, bir gün yirmi dört saat. Bir sene üç yüz altmış ben gün... Yirmi yıl, elli yıl... Bu zaman nasıl gider. Okuyor, okumaz olur mu; resimli roman okuyor, çizgi roman okuyor, macera romanları okuyor, televizyon... Telefisyon; telef makinesi... Telef makinesini seyrediyor, günah makinesi...

Haram bir şey çıktı mı; günah oluyor, sadece telefle kalmıyor. O zaman senin üstüne günah fışkırtmaya da başlıyor. Televizyonu açtın, seyrediyorsun... İşte aman; sağ açık, sağdan ilerine doğru ilerledi, topu bir vurdu, kaleci arslan gibi bir atladı, bir yumruk vurdu, topu auta çıkartı; uuuuuuuuuu; oturuyor, kalkıyor, iniyor... Telef... Şu anda zamanlar, ömürler telef oluyor. Şu anda makine telefisyon makinesi, telef makinesi, telef makinesi...

Ara vereceğiz şimdi diyor; sen Fenerbahçelisin, Galatasaraylısın, Beşiktaşlısın veya milli maç var diye böyle hastasısın; televizyonun karşısındasın. Beş dakika mola diyor, reklamlar başlıyor. Çıplak kadınlar, çıplak bacaklar, çıplar kollar, çıplak göğüsler, saçlar, bilmem neler. Bilmem neyin reklamı, bilmem falanca yağın şu kadar hafif olduğu, filanca kanepenin şu kadar rahat olduğu. Şu kadar şampuanın, saçları bu kadar güzel yaptığı...

E, ne oluyor? Hani sen maç seyrediyordun?.. Şimdi ne olmaya başladı? Hamamda kadını görmeye başladın. Bak kadının saçları... Nasıl dalgalanıyor... Kadını görüyor. Tabii, polis yasak koymuş. Her tarafını göstermez kadının... Topuğundan başlıyor, dizine kadar gösteriyor. Pırt atlatıyor... Yukarısını gösteriyor, göğsünün

birazını gösteriyor, bir heveslendiriyor, pırt kapatıyor. Ne oldu şimdi?.. Artık telefisyon makinesi değil, şimdi artık günah makinesi oldu. Şimdi sen günaha girmeye başladın.

"—E, geceleyin hocam..."

Çanak antenler var. Fezadan günahları topluyor çanak antenler, aşağıdaki makineden onu seyredenin gönlüne günahları akıtıyor, böyle güldür güldür, güldür güldür, manavgat şelalesi gibi... Güldür güldür, güldür güldür, o koca gönül alemi günahla doluyor.

Uçsuz bucaksız gönül alemi, Allah'ın tecelligahı olan gönül alemi, neyle doluyor? Kadın bacağıyla doluyor, kadın göğsüyle doluyor, günahla doluyor, şehvetle doluyor, haramla doluyor... Ne oldu şimdi bu makine?.. Telef makinesi değil şimdi, telef makinesi hafif kalır, günah makinesi, günah fabrikası...

AIDS mikrobu olan insanın yanından alarga geçiyor böyle millet.

"—Şurada AIDS mikroplu adam var, kadın var."

Doktorlar gidip elini sürmüyor, dişini çekmiyor.

"—AIDS mikrobu varmış bunda." diye kaçıyorlar.

Veya cüzzam hastalığı varmış, kaçıyor. Ama herkesin evinde televizyon var. AIDS mikrobundan, görünmeyen şu kadarcık mikroptan kaçıyor; bu kadar canavarı evine sokmuş, para vermiş. Onu da alıyor, onu da seyrediyor.

"—Hocam kötü şey seyretmiyorum!" diyor; ama tam maçın arasında kötü şey geliyor.

Ben de yakalandım. Ne o Birand denen herif... Yusuf İslâm gelmiş diye duyurdu, duyurdu, duyurdu... Yusuf İslâm kardeşimiz sakallı, müslüman olmuş, İngilizken, Yunanlıyken müslüman olmuş diye seyredelim dediler. Gittik, seyredeceğiz... Aaa, Yusuf İslâm gelmeden önce, 32. Gün'e bir şeyler geldi... Hiiii, çok müstehcen bir film varmış da, ceza yemiş de, neden ceza yemiş? Bir de bizim memlekette bazı ukalalar, neden o film ceza yemiş, hürriyet varmış. Milleti zehirleme hürriyeti yok; müstehcen... Ama

müstehcen mi, değil mi diye onu koymuş, müslümanlarla alay ediyor, alay ediyor. Yusuf İslam'ı seyredeceğiz ya, tutulduk ya, kafese kısıldık ya... Şimdi Yusuf İslam'ı seyrettirmeden önce getirdi mi karşımıza filanca yasak filmin sahnelerini... Hadi bakalım, ayıkla pirincin taşını... Öyle oluyor.

Aklı olan evine sokmaz. Aklı olan kanalların bazılarını mühürler. Arkasını açar, kapatır, bilmem ne yapar, şu kanal, iptal... Bu kanal, bilmem ne... Başka kanal yok. İşte güzel şeyi...

Kimisi Kur'an-ı Kerim'i oradan öğrenmiş, iyi, tamam; onu açık tut... Ama en güzel denilen kanallarda bile gene saçları açık kadınlar, madınlar, bilmem neler... Gene tehlikeli şeyler oluyor.

Nereden açtık bunları?..

"—Ha, istemez misin; Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin Arş'ının yanında senin anılmana sebep olan güzel bir şeyler olmasını istemez misin?" diye Rasûlüllah Efendimiz soruyor.

Ben susuyorum artık, bu sorunun cevabını siz aklınızdan verin. Aklınız varsa, Rasûlüllah'ın tavsiye ettiği şeyleri yaparsınız.

"—Yapmam!"

Kendisi bilir, ne yapalım?.. Allah-u Teàlâ Hazretleri, emrini tutan kulları için cenneti yaratmıştır. Asi kulları için de, cehennemi yaratmıştır. Allah'a itaat edenler, cennete girer; isyan edenler, Allah'ın emirlerini tutmayanlar, zekâtını vermeyenler de cezayı çeker.

Allah-u Teàlâ Hazretleri Peygamber SAS Efendimiz'e:

إِنْ عَلَيْكَ إِلاَّ الْبَلاَغُ (الشورى:٤٨)

(*İn aleyke ille'l-belağ*) "Sana düşen sadece bildirmektir, tebliğ etmektir ey Rasûlüm!" diye hitap ediyor. (Şûrâ, 42/48)

Anlattım mı?

اللَّهُمَّ هَلْ بَلَّغْتُ اللَّهُمَّ هَلْ بَلَّغْتُ (خ. عن ابن عباس)

(*Allàhümme hel bellağtü*) "Ya Rabbi, senin emrini tebliğ ettim mi?" diyor, Veda Hutbesinde Peygamber Efendimiz. Tebliğ ediyor:

"—Hanımlarınıza saygılı olun, sevgili olun, zulmetmeyin! Çocuklarınıza güzel muamele yapın! Faiz yemeyin, içki içmeyin, şunu yapmayın, bunu yapmayın... Oku Veda Hutbesini... Herkes basıyor işte, evlerde duvarlarda... Bazen oluyor... Ezberle, çocuğuna ezberlet... Çocuk neler ezberliyor... Veda Hutbesini ezberlesin. Kur'an-ı Kerim'in filanca ayetini, filanca suresini ezberlet, mânâsını da ezberlet!

Mânâsını bilmeden okuyor. Ne okudun?.. Hiç oraya uygun olmayan bir şey okudun. Neden?.. Mânâsını bilmiyor. E, Arapçayı öğren, mânâsını öğren! Bu sûre şundan bahsediyor, mânâsını öğren!..

Kimisi de var, Arapça bilmiyor, mânâsını bilmiyor; Kur'an-ı Kerim'den ahkâm çıkarmaya çalışıyor. Yapamazsın ki... Olmaz...

Yâni, Arapça bilmeden Kur'an-ı Kerim'in Türkçe mealinden mânâ çıkmaz. O meali yapan da senin gibi bir şahıs, Allah'ın kulu yâni, netice itibariyle Kur'an-ı Kerim'in kelimesinin karşısına Türkçe bir kelime koymuş; ama Kur'an-ı Kerim o değil, o Kur'an-ı Kerim'in meali... Mealden alimlik olmaz, ictihad olmaz.

Televizyonlarda görüyoruz: Arapça bilmiyor herif, ondan sonra hüküm çıkarmaya kalkıyor. Bütün ulemanın dediklerinin zıddı bir mânâyı ortaya atıyor,

"—Bu böyledir."

Olmaz...

Allah ahir zamanın fitnelerinden, şu zamanın fitnelerinden bizi korusun... Hele hele imandaki fitnelerden korusun... Tabii, toplumdaki fitneler, kargaşa...

Afganistan'da bir lider vardı, Hikmetyar vardı. Rabbani ile çarpıştı, çarpıştı, çarpıştı... Cihadın canına okudular Ruslar gittikten sonra. Ondan sonra, onları düzelteceğim diye bir Taliban çıktı... Çarpıştı, çarpıştı, çarpıştı... Cihadın canına okudular. Onların karşısına falancalar çıktı...

Kâfirler gülüyor müslümanlara, gülüyor... Mollaymış Taliban, ilim talebesiymiş... E, peki niye kardeşini öldürüyorsun?.. Tamam sen mollasın, din adamısın diye sevmiştik başında. Niye öldürüyorsun kardeşini?.. Niye takip ediyorsun?.. Pençşir Vadisi'ne gideceksin. Kime atıyorsun?.. Bir müslümana. Niye atıyorsun? Ne yapmış?..

"—Müslüman müslümana silah çekerse, birbirlerine silah çekerlerse; ölen de öldürülen de cehennemdedir." diye Peygamber Efendimiz buyuruyor.

Sen niye silah çekiyorsun? Galip ol, işi hallet, bitsin meselâ... Ama düşman da bu işi biliyor. Bir müddet Taliban'a yardım ediyor, Taliban galip geldiği zaman, öbür tarafa yardım ediyor. Öbür taraf galip geldiği zaman, beri tarafa yardım ediyor; kıs kıs gülüyor. Müslümanı müslümana kırdırıyor. Kıs kıs gülüyor:

"—Amma birbirine düşürdüm müslümanları..."

Taliban Rabbaniye, Hikmetyar bilmem kime, falanca

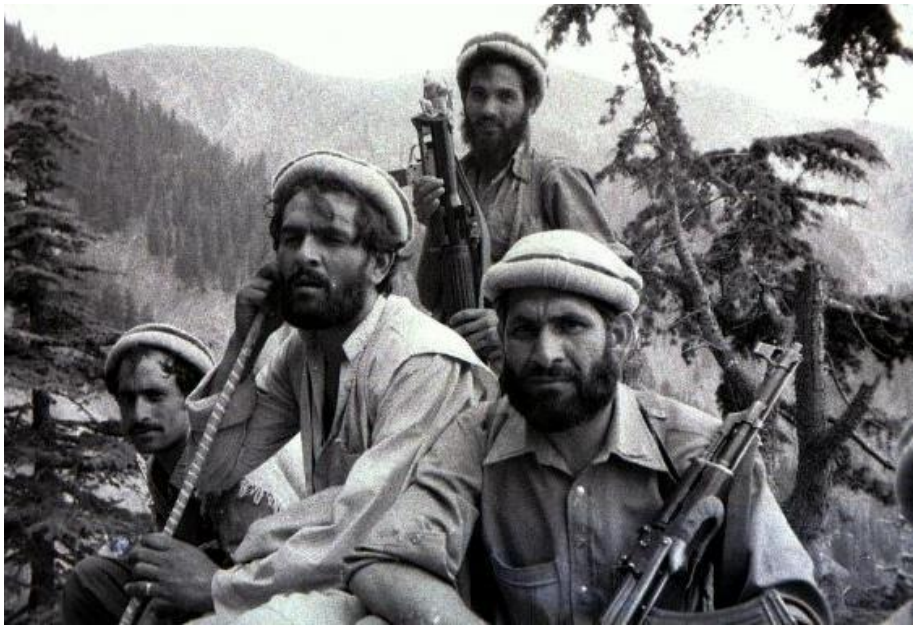

filancaya... Yâni, şu kadarcık Afganistan. Şu kadarcık yâhu... İnsaf! Her yerde böyle… Her yerde böyle oluyor, Allah toplumdaki fitnelerden de korusun, ama asıl itikattaki fitnelerden korusun. Adamın kafası bozuk olur da imanı giderse, isterse balla börekle yaşasın, isterse ne bileyim Büyük Ada'da köşklerde, şeylerde yaşasın, özel adalarda yaşasın... İmanı gittikten sonra kıymeti yok ki... Ahireti mahvolduktan sonra...

Bu dünyada zekâtını vermiyor.

"—Benim paralar da amma birikti ha! Vay vay vay vay, banknotlara bak. Vay vay vay vay daha da yükseliyor..."

Ne olacak? Yarın boynuna zehirli yılan olarak dolanacak. Yarın ateşte kızdırılacak, kızdırılacak; alnına, sırtına caz caz yapıştırılacak, ceza... Öyle ceza görecek. Cehennemde azap görecek. Yarın olduğu için korkmuyor. Bugün olsa korkar. Bugün bir toplu iğne batırsan arkasına gidip de şöyle bir zıplar... Bugün toplu iğneden korkuyor, kıvılcımdan korkuyor; ama yarının harıl harıl cehennem ateşinden korkmuyor. İmansızlıktan...

Bu dünya imtihandır, imansız öyle yapabilir, sen imanlısın, sen imanını kollamaya çalış; sen ahirette cenneti elden kaçırma, sen ahirette cehenneme düşme. Bu akıl işte. Aklı kullanmak her zaman da insan için gerekli. Peygamber Efendimiz'in zamanında da olsaydın, kullanacaktın. Bu zamanda da kullanacaksın. Bu zamanda da Peygamber Efendimiz'in yolundan gidenleri bileceksin, Ebû Cehl'in yolundan gidenleri bileceksin. Evliyaullahı bileceksin, evliyâü'ş-şeytanı bileceksin... Şeytanın dostlarını bileceksin, Rahman'ın dostlarını da bileceksin. Ayıracaksın, Rahman'ın tarafında yer alacaksın.

"—Yok ben hiç birisini beğenmiyorum, tarafsızım..."

Hak ile batılın mücadelesinde tarafsız olunamaz. Tarafsızlık demek, karşı olmak demektir. Hakkın yanında yer alacaksın, hakkı söyleyeceksin, hakkı destekleyeceksin.

"—Ben bîtarafım!"

Sen Allah tarafını tutmuyor musun? Tamam, Allah tarafından değilsin o zaman. Kestik attık, seni de kestik attık. Sende de iş yokmuş. Tarafsızlık olmaz, hakkı tutacaksın. Tarafsız olma yoktur, bunu da öğrenin.

"—Ben etliye, sütlüye karışmam! Beş hoşgörü sahibiyim!"

Midem bulanıyor, hoşgörü sözünden artık midem bulanmaya başladı, böğüreceğim neredeyse böyle böööğ diyeceğim. Bıktım, hoşgörü hoşgörü... Hoşgörüden önce, İslâmi görüş... Doğruyu gör önce, neyi hoş görüyorsun?.. Haram hoş görülür mü? Zina hoş görülür mü? Allah'ın yasakladığı şeyler hoş görülür mü? Allah'ın sevmediği kimseler hoş görülür mü? Değil kâfir, bir münafığa, münafık... Bir münafıka, bir müslüman "Efendim!" dese, (*Yâ seyyidî*) dese; seyyid efendi demek. "*Yâ seyyidî,* ey efendim!" dese Arş-ı A'lâ zangır zangır, zangır zangır titrermiş korkusundan.

"—Hiiiiii, şu adama bak ya hu, münafığa efendim dedi, Allah şimdi bunu başına ne belâlar yağdıracak!" diye Arş-ı A'lâ titremeye başladı "Efendim demek yüzünden." Kafirle dost olunur mu?

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللهِ وَالْيَوْمِ الاٰخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّه وَرَسُولَهُ

وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ (المجادلة:٢٢)

(*Lâ tecidü kavmen yü'minûne bi'llâhi ve'l-yevmi'l-âhiri yuvâddûne men hàdda'llahe ve rasûlehû ve lehû kânû âbâehüm ev ibnâehüm, ev ihvânehüm ev aşîretehüm*) [Allah'a ve ahiret gününe inanan bir toplumun —babaları, oğulları, kardeşleri yahut akrabaları da olsa— Allah'a ve Rasûlüne düşman olanlarla dostluk ettiğini göremezsin.] (Mücâdile, 58/22)

Rasûlüllah'la, Allah'la çarpışan insan, akrabası olsa bile dostu olamaz, olmaması lâzım. Tarafsızlık da olmaz... Nereden olacak? Haktan yana olacak aziz ve muhterem kardeşim. İmtihan işte bu... Fitne, ahir zamanın fitneleri...

Evrad-ı Şerîfemizin günlük kısmında Deccal'den korunmakla ilgili dua var, nasıl?

Bi'smi'llâhi'r-rahmân'ir-rahîm:[11]

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ ، وَمِنْ
فِتْنَةِ مَحْيَا وَالْمَمَاتِ ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ .

(*Allàhümme innî eùzü bike min azâbi cehennem, ve min azâbi'l-*

---

[11] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.412, no:588; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.277, no:5514; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.258, no:2342; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.356, no:721; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.715, no:1955; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.154, no:2702; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.463, no:7953; Taberânî, *Dua*, c.I, s.199, no:620; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIII, s.295; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.50, no:2288; Ebû Hüreyre RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.323, no:984; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.524, no:3494; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1262, no:3840; İmam Mâlik, *Muvatta* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.215, no:501; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.242, no:2168; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.280, no:999; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.241, no:694; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.29, no:10939; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.304, no:1021; Taberânî, *Dua*, c.I, s.198, no:619; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.VII, s.371; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.30; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

kabr, ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât, ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl.) diye dua ediyoruz.

(*Allàhümme innî eùzü bike min azâbi cehennem*) "Ey benim Rabbim, cehenneme düşüp orada azab görmekten, cehennemlik olmaktan ben sana sığınırım."

(*Ve min azâbi'l-kabr*) "Kabir azabından da koru yâ Rabbi! Öyle bir şey de başımıza gelmesin…

(*Ve min fitneti'l-mahyâ ve'l-memât*) "Ölümün ve yaşamın, ölmenin ve yaşamanın fitnesinden de sana sığınırım."

(*Ve min şerri fitneti'l-mesîhi'd-deccâl*) "Mesîhi'd-Deccâl'in fitnesinin şerrinden de yâ Rabbi, sana sığınırım."

Deccal'in fitnesi de var. Böyle her şey ters dönmüş. Hak bâtıl gibi horlanıyor; bâtıl da hak gibi süslenip, takdim edilip, yutturulmaya çalışılıyor. Bu da Deccal'in fitnesi işte, Deccal fitnesi bu da... Cennet gibi gösterdikleri cehennem, cehennem gibi gösterdikleri de cennet yolu. Yutma, hapı yutma, aldanma... O cennet gibi gösterdikleri eğlence, içki, dans, beş yıldızlı otel, bilmem keyif vs. vs. ama cehennem. Bu taraf, cennet...

Onun için, aklınızı kullanacaksınız. Allah akıl sahibi eylesin... Allah hidayet eylesin... Allah yardım eylesin... Hakkı hak olarak görmeyi nasib eylesin; uymayı nasib eylesin... Bâtılı bâtıl olarak görüp, ondan korunmayı nasib eylesin...

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

13. 10. 1996 – İskenderpaşa Camii

03. İSLÂM TEMİZLİK DİNİ

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh… Alâ külli hàlin ve fî külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn, ve şefîi'l-müznibîn muhammedini'l mustafâ… Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ.,,

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الْمَاءَ لاَ يُنَجِّسُهُ شَيْءٌ ، إِلاَّ مَا غَلَبَ عَلَى رِيحِهِ ،وَطَعْمِهِ وَلَوْنِهِ

(ه. طب. ق. فى المعرفة عن أبى أمامة)

RE. 106/8 (*İnne'l-mâe lâ yüneccisühû şey'ün, illâ mâ galebe rîhahû, ve ta'mehû, ve levnehû.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun. Allah-u Teàlâ Hazretleri gönüllerinizin muratlarını sizlere dünyada, ahirette ihsan eylesin… Cümlenizi cennetiyle cemaliyle müşerref eylesin…

Peygamber SAS Hazretlerinin her hàli, her sözü başımızın tacı, dinimizin esası olduğundan Peygamber Efendimiz'in hadîs-i şerîflerinden okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce Peygamber SAS'e hediye olsun diye ve onun âline, ashâbına, ezvâcına, etbâına, ihvânına, hulefâsına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri evliyâllulâh-ı kirâm, mürşidîn-i kâmilîn-i mükemmilîn

ve meşâyih-ı vâsilînimizin cümlesinin ruhlarına; Ebû Bekr-i Sıddîk, Aliyy-i Mürteza'dan, Efendimiz Muhammed Zâhid-i Bursevî Hazretlerine kadar silsilelerinden güzerân eylemiş olan cümle sâdât-ı turuk-u aliyyemizin ruhlarına;

Bu beldeleri fetheden Fatih Sultan Mehmed Hazretlerinin ve ordusu mensubu bulunan mübareklerin ruhlarına; bu beldelerde yaşamış, gelmiş geçmiş enbiyâlullah ve evliyâullahın, salihlerin ruhlarına;

Kitabın müellifi Gümüşhànevî Hazretleri'nin ruhuna, bu kitaptaki hadisleri ve nakilleri rivayet etmiş olan râvilerin, muhaddislerin ruhlarına;

Uzaktan, yakından bu dersi dinlemeye gelmiş bulunan siz cemaat kardeşlerimizin bütün müslüman ecdâd ü ceddât akrabâ ü taalukât, evlâd u zürriyâtlarının ruhlarına bizlerden hediye osun, kabirleri nur dolsun, ruhları şad olsun, makamları yücelsin, dereceleri yükselsin diye;

Bizler de Cenâb-ı Mevlâmız'ın rahmetine erelim, rızasına vâsıl olalım, ömrümüzü Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin sevdiği ve razı olduğu şekilde geçirelim, dîn-i mübîn-i İslâm'a ve müslüman kardeşlerimize faydalı işler yapalım, arkamızda hayrât u hasenât, sadakât-ı câriyât bırakalım, Rabbimiz'in huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak yüzü ak, alnı açık olarak varalım diye, bir *Fâtiha,* üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım!

……

a. Suyun Kirlenmesi

Okuduğumuz hadîs-i şerîfler; *Ramûzü'l-Ehâdîs* kitabının 106. sayfasının 8. hadîs-i şerîfi ve devamı olacak.

Metnini okuduğumuz hadîs-i şerîf, Ebû Ümâme RA'dan rivayet edilmiş olan bir hadîs-i şerîf.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[12]

إِنَّ الْمَاءَ لاَ يُنَجِّسُهُ شَيْءٌ ، إِلاَّ مَا غَلَبَ عَلَى رِيحِهِ وَطَعْمِهِ وَلَوْنِهِ

[12] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.139, no:514; Ebû Ümâme RA'dan. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.312, no:7366.

(ه. طب. ق. فى المعرفة عن أبى أمامة)

RE. 106/8 (*İnne'l-mâe lâ yüneccisühû şey'ün, illâ mâ galebe rîhahû, ve ta'mehû, ve levnehû.*)

(*İnne'l-mâe lâ yüneccisühû şey'ün*) "Suyu bir şey necis yapmaz; (*illâ mâ galebe rîhahû, ve ta'mehû, ve levnehû*) ancak kokusu, tadı ve rengine galip olacak miktarda bir şey olursa suyu o bozar. Aksi takdirde necis olmaz."

İslâm temizlik dinidir; temizliğin her çeşidini çok büyük bir önem vererek tavsiye buyurmuştur.

İlk inen âyet-i kerîmelerde bile —mesela İkra' (Alak) sûresinin başındaki beş âyet ilk önce inmiş, ondan sonraki Müddesir sûresindeki baştaki ayetler inmiş— hemen üçüncü âyette:

وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ (المدثر: ٤)

(*Ve siyâbeke fetahhir*) [Elbiseni tertemiz tut!] (Müddessir, 74/4) diye emir olduğundan, elbisesinin de temiz olması şartı var.

Elbise temizliği, vücut temizliği, maddî temizlik, hadesten taharet, necasetten taharet, kalp temizliği, niyet temizliği" bunların hepsi derece derece, "temizlik" denince maddî mânevî akla ne geliyorsa onu emretmiştir.

Maddi temizlik tavsiye ediliyor. Maddî temizliğin içinde beş vakit abdest almak vardır, gusül abdesti almak vardır, dişleri fırçalamak vardır. Terlerin biriktiği kılları koltuk altlarından temizlemek vardır. "Burnun altındaki kıllar daha çabuk kirlenebilir." diye bıyıkları kısaltmak vardır, sakalları uzatmak vardır. "Tırnakların altına pislikler yerleşir." diye tırnakları kesmek vardır.

Maddî temizliğin her çeşidi vardır. Vücut tertemiz olacak. Temizliğin üstüne ilave süs ve ziynet, kadayıfın üstüne kaymak olarak bir de "güzel koku" vardır.

Peygamber Efendimiz güzel kokuyu çok severdi, çok sevdiğini de açıkça beyan etmiştir:

"—Sizin dünyanızdan bana üç şey sevdirildi." diye söylenince birisi de "güzel koku"dur.

Galiba güzel kokuları biz biraz az sürüyoruz. O diyarlarda saçları bile kokulu maddeyle biraz yağlamak vardır. Ona (*tedhîn*) derler. Saça briyantin sürmek gibi oluyor. Saçlar yağlandığı zaman güzel kokularla, maddelerle sıcağın aşırı tesirinden korunmuş oluyor. Faydası var.

Hem temizlik vardır, hem güzel koku vardır. Hem de göze hitap eden güzellikleri de sağlamak vardır. Mesela Peygamber Efendimiz; Saçın sakalın tanzim edilmesini, derbeder, karmakarışık olmamasını tavsiye buyururdu.

Ayna her yerde bulunan basit bir ev aleti ama o devirde bu kadar bol imal edilmiyordu, kolay bulanan bir şey değildi. Çok yüksek, zengin insanların eşyasıydı.

Bir de gümüşten yapılırdı, kararırdı. Karardığı zaman aynanın pasını silmek gerekirdi. Şimdi öyle bir şey yok. Camın arkasına bir parlak, yansıtıcı malzeme yapıştırılıyor, onun arkasına kağıt yapıştırılıyor, hiç bozulmuyor. Eğer bir yerden yırtık yoksa tertemiz duruyor. Ve şimdi aynadan güzel görünüyor. Eskiden aynalar bu kadar mükemmel değildi.

Birisi Peygamber Efendimiz'le görüşmek istedi. Peygamber

Efendimiz su kabına eğildi, saçını sakalını düzeltti. İntizamı seviyor.

Bir müslümanın elbisesi basit kumaştan olabilir ama temiz olur; tertemiz olması lazım.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[13]

اَلطُّهُورُ شَطْرُ الْإِيمَانِ (حم. م. ت. عن أبي مالك الأشعري)

RE. 221/2 (*Et-tuhûru şatru'l-îmân.*) "Temizlik imanın yarısıdır."

Bir de vücut bazen maddî bir şey olmasa bile mânen pisleniyor. O zaman da namaz abdesti almak gerekiyor. Tuvalete gitti mi, bir tarafın kanadı mı abdest almak gerekiyor ya bu da bir mânevî temizlik getiriyor. El yüz yıkanıyor, bir taraftan da günahlar arınıyor.

Gusül de öyle... Tepeden tırnağa her yerini, su varmamış hiçbir yeri kalmayacak şekilde, her tarafını ovuştura ovuştura, mübalağalı bir yıkama ile yıkayacak. Bunlar da insanı hadesten temizliyor.

Aslında vücudu temiz bile olsa bu başka bir temizlik, mânevî bir temizlik; oradan temizliyor. Vücut böyle, elbise böyle, diş böyle; her şey temiz olacak.

Bir de içinin temiz olması lazım, niyetinin temiz olması lazım; bu da en önemli şey. Hatta ilk hükmü; herkesin en başta mütalaa etmesi gereken, göz önünde bulundurması gereken bu.

Niyetine göre bakılır:[14]

---

[13] Müslim, *Sahîh*, c.I, s.203, no:223; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.342, no:22953, 22960; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.174, no:653; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.284, no:3424; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.14, no:37; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.45, no:12; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.42, no:185; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.132; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.189, no:600; İbn-i Esir, Üsdü'l-Gàbe, c.I, s.1208; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.II, s.195, no:2043; İbn-i Sa'd, *Tabakàt*, c.IV, s.358; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.314; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.462, no:3976; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.487, no:25998; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.658, no:1669; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.156, no:14009.

[14] Buhàrî, *Sahîh*, c.I, s.1, no:1; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1515, no:1907; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.670, no:2201; Neseî, *Sünen*, c.I, s.58, no:75; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1413, no:4227; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.25, no:168; İbn-i

إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ (خ. م. د. ن. ه. حم. عن عمر)

(*İnneme'l-a'mâlü bi'n-niyyât*) "Ameller niyetlere göre mükâfâtlandırılır veya mükâfât alamaz, cezâ yer."

Yapılan şeyin hangi niyetle yapıldığı İslâm'da çok önemlidir, çok ana noktadır, ana esastır. Niyet iyi olunca, amel kıymet kazanır.

Yapılan her şeyin günahı sevabı niyetine göre verildiği için, niyetin tertemiz olması lazım!

"—Sen bu işi ne niyetle yapıyorsun?"

"—Halis bir niyetle yapıyorum. Katıksız, sâfî, tertemiz bir niyetle yapıyorum." Bu da çok önemli.

Niyet kötü olduğu zaman, bozuk olduğu zaman, katışıklı olduğu zaman sevap olmuyor.

Demek ki temizliğin her çeşidi olacak. Temizlik işin esası olduğundan -temizlik malzemeleri, temizliğin çeşitleri- ilmihal kitaplarının ilk bahsi temizlik bahsidir. *Kitâbü't-tahâre* derler. İlmihal kitabının temizlik bölümü.

b. Temizlik Su İle Yapılır.

Temizlik bölümünün ilk kısmı, "Temizlik ne ile yapılır?" hemen onu anlatmaya başlar, temizliğin şekillerini anlatmaya başlar. En başta gelen temizlik malzememiz, Allah'a hamd u senâlar olsun sudur.

Huzeyme, *Sahîh*, c.I, s.73, no:142; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.50, no:1; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.9, no:37; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.17, no:40; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.380, no:257; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.336, no:6837; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.41, no:181; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.79, no:78; Tahâvî, *Şerh-i Maànî*, c.III, s.96, no:4293; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.42; Hamîdî, *Müsned*, c.I, s.16, no:28; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.195, no:1171; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.62, no:188; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.244; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.III, s.136, no:656; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXII, s.166; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.I, s.171; Tahàvî, *Şerh-i Maànî*, c.III, s.96, no:4293; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.488, no:7438; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.64, no:257; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.IX, s.380, no:3707; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.48, no:78; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid,* c.I, s.206, no:483; Hz. Ömer RA'dan.

Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.342; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.422, no:7263; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.1, no:1; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.IX, s.459, no:8819.

Allah-u Teàlâ Hazretleri iyi ki su gibi bir madde yaratmış. Su olmasaydı, bizim yaşamamız mümkün olmazdı. Havayla filan yaşasaydık, bir düşünün.

Su o kadar bol bir malzeme; o kadar işi yarıyor ki. Her şeyi eritiyor, kirleri arıtıyor, terleri gideriyor. Çok faydalı bir madde. Çok ibret alınacak bir kimya maddesi.

Bir kere çok özel bir madde. Bütün maddelerden ayrı bir özelliği var. "Siz ne yaparsanız yapın, ben başka türlüyüm." diyor, geçiyor baş köşeye oturuyor.

Bütün maddelerin —Sadece bir kimyasal madde istisna ediliyor— katı sıvı gaz hali var; demirin bile... Ne demek?

Çok ısıtırsan demir bile eriyor, taş bile eriyor. Maden cevherleri alıyor, eritiyor; aslıyla cürufu ayrılıyor. Uygun dereceye kadar ısıttın mı en tahmin etmediğin maddeler bile eriyor, demir bile eriyor.

Demir fabrikasında kapak bir açılıyor; kıpkırmızı, ateş halinde erimiş demir, potalara şar şar dökülüyor. Elli metre uzaktan geçerken bile bakamazsınız. Eritme fırınının kapağı açıldığı zaman içine düşsen ne olur?

Anında buhar olur; o kadar ısıtılması gerekiyor.

Demirin erimesi için daha ısıtsak ne olur? Gaz olur, havaya gider.

Her madde katı olur, ısıtırsan sıvılaşır. Daha ısıtırsan, istediği kadar harareti verdin mi gaz olur, uçar. Her madde böyle. Her maddenin en ağır şekli katıdır. Sıvı kısmı ondan biraz daha hafiftir, gaz en hafiftir; kimyada böyle anlatılıyor.

Su böyle değildir; "Ben sizin kaidelerinizi tanımam." diyor. Allah onu başka türlü yaratmış.

Su nasıl olur?

Su hem katı olur, hem sıvı olur, hem gaz olur. Katı hali buz, sıvı hali su, gaz hali buhar. Üç hali vardır ama katı hali, sıvı hâlinden daha hafiftir.

"—Ne diye anlatıyorsun bunları, ne diye bahsediyorsun, kimya dersine mi geçtin?" diyecek olursanız, bunda büyük bir ibret olduğu için anlatıyorum, sebebi o.

Su çok soğuk olduğu zaman donuyor, buz oluyor ama buz, suyun

üstüne çıkıyor, suyu kaplıyor, nehirleri kaplıyor; bazen Tuna nehri donuyor, bazen Karedeniz donuyor.

Haliç donmuş; bir tarafından öbür tarafına suyun üstünden yürüyerek geçmişler, çok soğuk yıllar olmuş. Bir keresinde buzlar parçalar halinde yüze yüze Tuna nehrinden geldi, Boğaz'da birikti, gidemediler, tıkandılar. Millet Beykoz'dan Sarıyer'e boğazı yürüyerek geçti. Buzlar suyun üstünde yüzüyor, denizlerin üstü buz tutuyor.

Kuzey denizinin üstü buz tutuyor, Nautilus atom deniz altısıyla Amerikalılar buzların altına daldılar, öbür taraftan çıktılar. Altı su, üstü buz. Göllerin üstü buz tutuyor, insanlar kayıyorlar. Ayaklarına paten dedikleri, kayma pabucu giyiyorlar. Öbür tarafta da birisi testereyle buzu kesiyor, oltayı sarkıtıyor, balık yakalıyor. Çünkü altı su. Aşağıda hayat devam ediyor.

Ne sayede devam ediyor?

Buz hafif olup suyun üstüne geldiğinden, suyu yorgan gibi örttüğünden dolayı oluyor. Eğer böyle bir durum olmasaydı, suyun katısı olan buz, sıvısı olan durumdan daha ağır olsaydı, hava soğuduğu zaman, su buz tuttuğu zaman, buz dibe gidecekti. Öteki de soğuyunca onun üstüne gelecekti. Daha ötekiler soğuyunca üste gidecekti. Bu sefer okyanuslar, göller, denizler, nehirler hepsi dipten buzlaşıp yukarı doğru donacaklardı. Bir daha bunu kimse ısıtamaz, hayat bitti. Bütün balıklar, canlılar buzun içinde donup kalırlardı. Bir kışta hayat sönerdi.

"—Allah nasıl yaratmış, anlayın!" diye bu kadar şeyi söylüyorum. "Allah-u Teàlâ Hazretleri bütün maddeleri öyle yaratmış da suyu neden böyle yaratmış?"

Su, hayatı böyle koruyor:

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ (الأنبياء: ٣٠)

(*Ve cealnâ mine'l-mâi külle şey'in hayyin*) "Tüm canlı olan şeyleri sudan yarattık." (Enbiyâ, 21/30) diyor Allah Celle Celâlühü... İnanmıyorlar mı?

İnanıyoruz; âmennâ ve saddaknâ… Avrupa'dan birisi gelmiş, çeşmelerimizi görmüş, şaldır şaldır akıyor.Üstünde eski yazıyı

görmüş:

"—Burada ne yazıyor?" diye merak etmiş.

"—Ayet yazıyor." demişler:

وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ (الأنبياء: ٣٠)

(*Ve cealnâ mine'l-mâi külle şey'in hayyin*) "Her canlı şeyi sudan yarattık!"

Ne söz! Alemlerin Rabbi'nin âyeti. Hayran kalmış.

Su böyle bir maddedir. Suyun kıymetini bilmiyoruz ama bolluğundan kıymetini bilmiyoruz. Su çok kıymetli bir malzemedir; en çok kullanılan ve işe yarayan temizlik malzemesidir. Terlersin, yıkanırsın, tertemiz olursan rahat edersin. Üstüne bir şey bulaşır, dökülür, yıkanırsın tertemiz olursun. Su sayesinde oluyor.

Yağmurlar yağarken havayı filtre ediyor, süzüyor. Yağmur yağdığı zaman hava berrak olur. İstanbul'da Beyazıt'tan baktın mı Uludağ'ı görürsün. Hava tertemiz oldu; yağmur bütün tozları süzdü, aşağı indirdi, hava tertemiz oldu. Havayı temizler.

Ondan sonra bütün çiçekler; dağların başındaki, kayaların arasındaki, yarıklardan bitmiş otlar diyorlar ki:

"—Suya ihtiyacımız var! Sen er-Rahmânü'r-Rahîm'sin, su gönder… Biz bu kayanın içine kök salmışız, aşağıya inemeyiz, deniz kenarına gidemeyiz, kovayla su getiremeyiz. Sen bize su gönder yâ Rabbi, bize su gönder!"

Allahu Teâlâ hazretleri denizlerden suları buharlandırıyor. Rüzgâra diyor ki;

"—Dua eden o bitkilerin üstüne sevk et bakalım!"

Bulutlar kayaların üstüne üstüne gidiyor:

"—Şuraya yağdır, buraya yağdırma!"

Bunu duymuş olanlar var, Peygamber Efendimiz'in hadislerinde var; ona yağdırıyor, ona yağdırmıyor. Dağın başındaki otlar bile, kaç bin metre yüksekliğindeki yamaçlar bile yemyeşil orman…

Aman Allah'ım, bu dağ ne güzel manzara! Yukarıları çam ormanı, en üstünde buzlar var, aşağısında dereler var, söğüt ağaçları var, meyve bahçeleri var, tarlalar var; bir bereket! İşte su...

Allah CC neler yaratmış, şu kâinatın düzenini, nizamını nasıl kurmuş? Nasıl suyu yukarılardan, pınarlardan yağdırmış. Bir de topraktan süzüyor. Yukarıdan yağdırıyor, topraktan süzüyor, bu taraftan pınar olarak "göze" dediğimiz şeylerle su çıkıyor, şırıl şırıl aşağıya akıyor.

Çok kıymetli bir şey! Var mısınız bu pazar su başına gidelim.

"—Ne olacak?"

Kır sefası yapacağız, "piknik" değil. Alimallah, hepinize yüz bin lira ceza yazarım, piknik filan yok; kır sefası, mesire gezmek, tenezzüh…

Başka kelime bulamadın mı? Piknik, ithal malı. Kırın başına gidiyorsun, el-hamdü lillâh kır sefası yapıyorsun.

"—İyi hocam, ama bazıları da orada bira şişelerini alıyor, 'donsun' diye çeşmenin havuzuna dolduruyor, bu tarafta mezeleri hazırlıyorlar, suyun başında kafaları çekiyorlar!"

Bu da insanların densizliği, insafsızlığı, imansızlığı, edepsizliği…

Neden?

Allah nimet vermiş, nimetin başında şükredecek:

"—Bana bu nimeti sen verdin." diye şükredecek. Öyle yapmıyor da suyun başında Allah'a asi oluyor:

"—Yâ Rabbi! Sen bana bu nimeti vermişsin, ben de senin sözünü dinlemeyeceğim, senin yasak ettiğin içkiyi içeceğim!" diyor. Edepsizliğe bak!

En çok şükredilmesi gereken yerlerde bugün gazinolar kurulmuş; içkili gazinolar, dansözlü gazinolar... Kızların isimleri de uydurma: Sevtap…

Utanmaz, arlanmaz! Sevtap ne demek? Böyle bir isim kurmaya utanmıyor musun? "Sevtap" diyor, dansözün ismi.

"—Meşhur dansöz Sevtap bu gazinoda, gel hem bunu gözünle seyret, günaha gir; hem de rakıyı iç, günaha gir; hem de kazıklan, cebindeki paralar gitsin."

O paraları hayra niye vermiyorsun?

Hayra vermez, içkili gazinoya verir. İçkili gazinolarda fiyatlar çok yukarıdadır. "Astronomik" değil! Çok göklerdedir, fiyat ta yukarıdadır. Neden? Sarhoş zaten, kafasını buldu mu keyfinden verir:

"—Gel buraya, al şunu!" der.

Garson bir bakar ki sarhoş kafayı buldu, cüzdandaki çok paraları veriyor. Alır, koyar cebine.

Bazen çok büyük fatura verirler:

"—Ne bu para?" der, bakar iki tane ızbandut gelir, parayı da alırlar, kapıdan da dışarı atarlar. Öyle değil, bir tekme vurur dışarıya da atarlar.

En çok Allah'a ibadet edilecek yerde, en büyük günahlar işleniyor. Eskiler ne yapmış? En sefalı yerlere tekke kurmuşlar. Ta dağın tepesine tekke kurmuş. Orada geceleyin yıldızların altında tesbihi eline alacak, "Allah" diyecek.

İnsanların gürültüsü yok; tabiatla haşır neşir, kucak kucağa, yan yana...

Dağlar ile, taşlar ile;
Çağırayım Mevlâm seni!

Seherlerde kuşlar ile;
Çağırayım Mevlâm seni!

Sefaya bak! Seher vaktinde kalkacak, kuşlar cıvıl cıvıl.

"—Susun keratalar!"

Susmazlar. Onlar öyle yapacak; bu da dağlar ile şırıl şırıl akan sular ile burada zikredecek.

Necip Fazıl ne diyor:

Bırak sürsün keyfini,
Şehirlerin köleler…

Kimin şeytanın kölesi, nefsin kölesi, eğlencenin kölesi, barın pavyonun kölesi, içkinin kölesi.

Bırak, keyfini sürsün,
Şehirlerin, köleler…
Yeter bizi tuttuğu,
Tükensin velveleler…

Kalk arkadaş, gidelim;
İnsanın unuttuğu
Allah'ı zikredelim!
Gül ve sümbül hırkamız;
Sular kuşlar halkamız…

Allah'ı böyle zikredelim. "Güllerle, sümbüllerle, çimenlerde, kuşlar cıvıl cıvıl öterken, sular şırıl şırıl akarken, nimetlerin içinde böyle Allah'ı zikredelim." diyor.

Onun hâlet-i rûhiyesine bak, zayıf insanın anlayışına bak!

"—Aman, burası Emirgan, çok sefalı yerler; gelsin içkiler!"

"—Aman burası Çamlıca, çok güzel manzaralı; gelsin içkiler!"

"—Aman burada pınarlar akıyor, alabalık çıkıyor, havası çok güzel; gelsin içkiler!"

İnsanın utanması lazım ama maalesef İslâmî terbiye olmayınca yalan yanlış işler çok oluyor.

Su çok kıymetli bir maddedir.

Onun için abdest alırken ne diyoruz?

"—Çok israf etme, israf haram, ölçülü kullan bakalım!"

Abdest dualarını okuyoruz:

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا ، وَجَعَلَ الْإِسْلَامَ نُورًا

(*El-hamdü li'llâhi'llezî ceale'l-mâe tahûren, ve ceale'l-islâme nûrâ*) "Suyu temizleyici bir malzeme olarak yaratan, İslâm'ı da tepeden tırnağa, sayfalar dolusu, ömürler boyu nur kılan Allah'a hamd olsun!"

El-hamdü lillâh müslümanım da ondan abdest alıyorum. Yoksa abdesti nereden bilecektim?

Gayrimüslimlere ne diyoruz?

"—Bırak ya abdestsizleri, gusülsüzleri" diyoruz.

Bilmez ki, yıkanmaz ki… Neden yıkanmaz?

"—Vaftiz suyunun bereketi kaçmasın." diye yıkanmaz.

Küçükken ailesi kiliseye götürüyormuş; papaz şaraplı sudan üstüne serpiştiriyorlarmış, bebek vaftiz oluyormuş. Vaftiz olmanın Türkçesini bilmiyorum. İçki de necistir; üstüne necaset sıçratıyorlar.

Hz. İsa yapmış mı? Hayır! Uydurma, bid'at, yalan, iftira.

قُلْ إِنَّ اللهَ لاَ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ (الأعراف:٢٨)

(*Kul inna'llâhe lâ ye'muru bi'l-fahşâ'*) "Ey Rasûlüm! Onlara de ki: Allah kötü şey emretmez!" (A'raf, 7/28)

Allah kötü bir şey emretmez, insanlar uydurur.

"—Puta tapmak var mı?"

Yok, hâşâ!

"—Pekiyi, puta değil de Hz. İsa'nın uzun saçlı heykeline tapmak var mı?"

O da yok, o da iftira!

Allah-u Teâlâ Hazretleri, Hz. İsâ'ya soracak:

وَإِذْ قَالَ اللهُ يَاعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ ، أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأُمِّي

إِلٰهَيْنِ مِنْ دُونِ اللهِ ، قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا لَيْسَ

لِي بِحَقٍّ ، إِنْ كُنتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ ، تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ

مَا فِي نَفْسِكَ ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ (المائدة:١١٦)

(*Ve iz kàle'llàhu yâ îse'bne meryem*) Allah-u Teàlâ Hazretleri, Hazret-i İsâya: "Ey Meryem oğlu İsa! (*E ente kulte li'nnâsi'ttehizûnî ve ümmiye ilâheyni min dûni'llâh*) İnsanlara, 'Beni ve anamı, Allah'tan başka iki tanrı edinin!' diye sen mi dedin?" diye soracak.

O da diyecek ki:(*Sübhàneke mâ yekûnü lî en ekùle mâ leyse lî bi-hakkın*) "Hâşâ! Seni tenzih ederim; hak olmayan şeyi söylemek bana yakışmaz. (*İn küntü kultühû fekad alimtehû*) Eğer ben bunları söyleseydim, sen zâten bilirdin. (*Ta'lemü mâ fî nefsî*) Sen benim içimdekini bilirsin, (*ve lâ a'lemü mâ fî nefsike*) halbuki ben senin zâtında olanı bilmem. (*İnneke ente allâmü'l-guyûb*) Gizlilikleri eksiksiz bilen yalnızca sensin!" (Mâide, 5/116)

Hz. İsa'ya böyle bir soruyu sorması bilgi almak için mi? Hayır.

"—İnsanlar bu sorudan, bu cevaptan ibret alsın." diye.

Kim ibret alacak?

Nasrânîler, İsevîler ibret alacak. Allah Hz. İsa'ya soracak:

"—Yâ İsa, 'Bana tapının!' diye sen mi söyledin?"

"—'Benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a tapının!' dedim."

Bunu Kur'ân-ı Kerîm bildirdiği için hıristiyanların bunu dinlemesi lazım. Hz. İsa onlardan razı değil, Allah onlardan razı değil… "Bana tapının!" demedi. "Benim de sizin de Rabbiniz olan Allah'a ibadet edin!" dedi.

O uydurma vaftiz suyunun tesiri kaçmasın diye yıkanmamak da fena!

"—Abdestsiz, namazsız pis gâvur!" diyoruz.

Neden "Pis gâvur!" diyoruz. Taharet bilmez, yıkanmak istemez.

"—Vaftiz suyunun tesiri kaçmasın." diye abdest yok, gusül yok…

Bu ne olacak? İnsanların zaman zaman belirli şekillerde yıkanması gerekir.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي جَعَلَ الْمَاءَ طَهُورًا ، وَجَعَلَ الْإِسْلَامَ نُورًا

(*El-hamdü li'llâhi'llezî ceale'l-mâe tahûren, ve ceale'l-islâme nûrâ*) "Suyu temizleyici madde olarak yaratan Allah'a hamd u senâlar olsun. (*Ve ceale'l-islâme nûrâ*) İslâm'ı da nur yapmış."

Onun sayesinde nurlu oluyoruz, onun sayesinde içimiz dışımız nurlanıyor. İyi bir de kul olursa tepeden tırnağa nur oluyor.

Peygamber Efendimiz'in gölgesi yere düşmezmiş, biliyor musun?

Nur olduğundan. Nurun gölgesi olmazmış. İnsan tamamen nur olur; saçı nur olur, sakalı nur, yüzü nur olur, kalbi nur olur, içi nur olur, dışı nur olur, serâbâ tepesinden tırnağına kadar nur olur.

İslâm'ın her ahkâmı nurdur.

Nur ne işe yarıyor?

Nur karanlığı aydınlatmaya yarıyor. İslâm her şeyi aydınlatıyor. Her karanlık noktayı aydınlatıyor.İtikattaki karanlıkları aydınlatıyor, bilgilerdeki karanlıkları aydınlatıyor, ahlâktaki karanlıkları aydınlatıyor.Her şeyi aydınlattığı için İslâm nurdur.

"—İslâm'ı nur yapan Allah'a hamd olsun, suyu temizleyici madde yapan Allah'a hamd olsun." diyoruz.

Elimizi yıkıyoruz. Çünkü elimizle öbür azaları yıkıyoruz. Kendisi temiz olmayan şey başkasını temizleyemez. Üç defa ağzımıza, üç defa burnumuza, üç defa yüzümüze suyu alarak temizliyoruz. Ağız temiz, burun temiz, yüz temiz, kollar temiz, ayaklar temiz, pırıl pırıl, gayet güzel.

Su temiz ama pislenebilir; lağım karışırsa pislenir, necaset düşerse pislenir. Ölçüsü nedir?

Bir yerden bir şey düşmüşse, bir pislik karışmışsa ne olacak? Nehir yukarıdan aşağıya geliyor. Köyün yanından geçmişse, affedersin küçüğün birisi oraya çiş yaptıysa...

Muhterem kardeşlerim!

Bir çevreci kimse olarak konuşacağım. Türkiye'de bizim ihvanımızın, kardeşlerimizin kurduğu birçok çevre derneği var ama bizim vazifemiz çevreyi korumak, tertemiz tutmak. Çevrenin bir bölümünde suları korumak. Muhterem kardeşlerim! Ben bir mendili alıyorum, burnumu siliyorum, atmıyorum, etrafıma bakıyorum, çöp tenekesi var mı? Yok, cebime koyuyorum. Ya evde atıyorum ya da arabada çöp torbam var, oraya atıyorum. O torbada biriken çöpü de yine çöp kutusunu atıyorum.

Medine-i Münevvere'de yolda yürürken yoldaki meşrubat kutularını, kağıtları, pislikleri alırlar, toplarlar. Neden? Medine bizim belde-i tayyibemiz.

بَلْدَةٌ طَيِّبَةٌ وَرَبٌّ غَفُورٌ (سبأ: ١٥)

(*Beldetün tayyibetün ve rabbun gafur*.) "Ne güzel bir belde ve çok bağışlayıcı bir Rab!" (Sebe, 34/15)

Cenâb-ı Mevlâ'nın en mukaddes yerlerinden biri… Oraya çöp atılır mı? İnsan elindeki kâğıdı atar mı, tükürür mü, pisletir mi? Böyle bir şey olmaması lazım. Müslümanlar bu şuurda değil. Herkes bir çöp atarsa, bin kişi geçerse, bin tane çöp olur; çöpçüler baş edemez.

Çöpleri atmayın, tükürmeyin pisletmeyin, kirletmeyin! Pis suyu sokağa salmayın! Ayıp, günah!

Peygamber Efendimiz;

"—Evin içindeki süprüntü, evden bereketin gitmesine sebep olur." diyor.

Ev süprüntüsüz olacak, sokak temiz olacak, pis sular kenarlardan akmayacak, akarsular pisletilmeyecek, akarsulara çöp dökülmeyecek, denize çöp atılmayacak.

Bunlar dinimizin gereği. Yapılmıyor. Herkes arabadan camı açtı mı portakalın, elmanın kabuğunu yola atıyor. Şimdi trafik kanununda ceza gelmiş galiba.

Ben atmam, atılmasına da taraftar değilim. Elimden geldiğince

temizlemeye çalışırım. Bir benzin istasyonuna gireceğim, elimi yıkayacağım; lavabo beyaz ama eskiden satın alındığı zaman beyazmış, şimdi simsiyah. Niye böyle! Alırım bir kâğıdı silerim, temizlerim. Neden?

"—Benden sonraki temiz bulsun." diye.

Bazıları güzel yazı yazıyorlar, diyorlar ki:

"—Geldiğin zaman burayı nasıl bulmak istiyorsan öyle bırak!" Nasıl bulmak istersem öyle bırakıyorum. İçeriden çıkmam; şaldır şaldır yüznumara temizliyorum.

Aziz Mahmud Hüdâyî Efendimiz temizlememiş mi?

c. Temizlik İmanın Yarısıdır.

İslâm'da kibir, gurur yok. Bir şey çok hoşuma gidiyor, Singapur'da öğrendim: Singapur'da bir tuvalet pis bırakılırsa, yüznumaranın sifonu çekilmemişse, sahibine bilmem kaç yüz dolar ceza yazılıyormuş.

Yüznumara alafranga, alaturkası yok, haberiniz olsun, alaturka dedikleri yine alafranga. Bizim ecdadımız öyle yüznumara yapmaz, "Bu alaturka, bu alafranga" diye, şaşırmayın, yanılmayın. Hayır, bunların hepsi alafrangadır. Bizim ecdadımızın yüznumarasında insan küçük abdestini yaparken abdest yüzüne sıçramaz, ön tarafı yarık olur. Bunun şu kadarcık deliği var. Ben onları kullanmak istemiyorum. O çeşit alafranga yüznumaraları kullanmak istemiyorum.

Neden? Küçük abdestini yaparken nereye gidiyor? Üstüne gidiyor. Şu kadar mesafeden giden küçük abdest ne olur?

Orada, kimisi ayakta yapıyor. Boğaz köprüsü gibi ayaklarını açıyor, oluktan boşanırcasına deve gibi, at gibi ihtiyaç görüyor. Ne oluyor? Oraya çarptığı zaman iki metre öteye sıçrıyor; pantolonuna geliyor, üstüne geliyor. Böyle temizlik olmaz!

Bu alaturka değil, bu alafranganın iki numarası. Birincisi bir numara, ötekisi iki numara… Yüznumarada küçük abdest sıçramamalı. Gidin Süleymaniye Camii'ne bakın!

Hele kadınlar, bu taraf ne oluyor? Erkek ters döner oturur, isabet ettirir, o deliğin içine küçük abdesti yapabilir. Kadın öyle yapamıyor. Kadının eteği, şalvarı, dizi, her tarafı yarı pis oluyor.

Neden söylüyoruz?

"—Temizlik imandan gelir." dedik ya,

Peygamber Efendimiz ne buyuruyor:[15]

الطُّهُورُ شَطْرُ الإِيْمَانِ (حم. م. هب. عن أبي مالك الأشعري)

RE. 221/2 (*Et-tuhûru şatru'l-imân*) "Temizlik imanın yarısıdır."

"—Dinin, İslâm'ın yarısı temizlik!" dedik ya, yüznumara bir ölçüdür.

Malezya'da bir güzel camiye gittim; yüznumarasına terlik bile koymamışlar, yalınayak giriliyor. İddialı adam; o kadar temiz ki şıp şıp yalınayak gidiyorsun, tertemiz, şırıl şırıl sular akıyor, tertibatı çok güzel, hayret ettim. Çıplak ayakla yüznumaraya gidiyorsun. Tertemiz, çok güzel!

Ne camii? Şah-ı Âlem cami…

Dünyanın en güzel camilerinden biri. Secde edilecek yere, o taraftan bu tarafa kadar beyaz örtü seriyorlar. Millet örtünün üzerine secde ediyor. Sıcak, insan terliyor, halılar kirlenmesin diye.

Temizliği anlatmaya çalışıyorum; ayıp bir şey! Küçük abdest büyük abdest; bunlar mahrem şeyler… Yüznumara; bunlar mahrem şeyler. Kimsenin görmediği yerlerde olup biten şeyler ama oradaki yanlışlıklar senin ibadetine tesir ediyor.

Çünkü üstün pis olduğu zaman namazın kabul olmaz, çünkü sen orada bu işleri güzel yapmadığın zaman abdestin, namazın tamam olmaz, ibadetin boşa gider. Yukarıdan yapılmaz, ayakta iken yapılmaz. Niye? Mekruh… Sıçradığı için mekruh. Sıçramaması için, yüznumara ona göre yapılmalı!

"—Alaturka yüznumara yok!" diyorum. Ben oturur da bir plan çizersem; "Yüz numara şöyle olur." diye belki icad edebilirim. Birisi

---

[15] Müslim, *Sahîh*, c.II, s.3, no:328; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.342, no:22953; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.284, no:3424; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.38, no:2805; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.42, no:185; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.174, no:653; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.189, no:600; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.6, no:37; Deylemî, *Müsnedül-Firdevs*, c.II, s.462, no:3976; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.314, no:6794; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.276, no:25998; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.156, no:14009.

icad etsin, oturduğu zaman su sıçramasın. Hangi açıyla su sıçrarsa, o açıyla öbür tarafa gider ama etrafa da sıçrar.

Yansımaları düşünün, çarpmaları düşünün. Hiçbir şey çarpmasın, koku da gelmesin. Doğru, açık olursa koku gelir. Koku da gelmeyecek şekilde bir S harfi, "eğri boynu, deve boynu" diye, "Fare gelmesin, koku gelmesin." diye kapılı olması lazım.

Bazıları yüznumara yapıyor. Kapıyı açıyorsunuz, içeri girdiniz. Kapı kapanmıyor. Be adam, yer kıtlığı mı var, niye bu kadar dar yapıyorsun, niye bu kapıyı benim üstüme sürdürtecek şekilde yapıyorsun? Biraz geniş yap.

Ben belediye başkanı olsam veya kanun koyan adam olsam; "Bir yüznumaranın boyu şu kadar, eni şu kadar olacak." derim, kılıcı takarım boynuma, kamçıyla gezerim. Zaten Hz. Ömer'in sünneti, kamçıyla dolaşırmış, yeri gelince de kullanırmış.

Yüznumara ferah olacak, sıçramayacak şekilde olacak. Yanına kadar gelecek su sıçramayacak. Bu taharet bezi; o kullandı, ötekisi kullandı. Öyle şey olur mu? O da olmayacak. Birisinin kullandığını ötekisi kullanırsa, hastalık geçer. Bunların hepsine dikkat edeceksiniz.

Bir evin yüznumarası o evin Müslümanlığının seviyesini gösteren bir ölçü olacak. Her şeyine dikkat etmek lazım. Tabii yüznumarada kıbleye dönmek olmaz. Önünü de, arkasını da kıbleye dönmek olmaz, yan duracak şekilde ve ferah olacak.

Su temizlik malzemesidir; içine pislik katılırsa, karışırsa pislenir. Bunun ölçüsü nedir? Nehir pis mi temiz mi; söyle bakalım

Peygamber Efendimiz bu hadiste buyuruyor:

(*İllâ galebe*) "Eğer suyun içinde katışan malzeme, suyun kokusunu bozmuşsa, o suyla abdest alınmaz, pis. Veya tadına tesir etmiş, bozmuşsa veyahut rengini bozmuşsa, kıpkırmızı bir su, bununla abdest olmaz."

Su kıpkırmızı olmuştur. Su böyle değildir ki rengi, tadı ve kokusunu bastırmışsa, bozmuşsa o su artık temizleyici olma vasfını kaybetmiştir.

Nasıl olacak? Kokusuz olacak, renksiz olacak, içine katılmış şeyler bu vasıflarını bozmayacak. O zaman su, temizlik malzemesidir.

Fakat bir şeye dikkatinizi çekmek istiyorum. Bu devirde insanların sayısı çoğaldı, İstanbul'un nüfusu oldu on milyon. Evler eskiden bir katlıydı, iki katlıydı. Şimdi konaklar yedi kat, on bir kat, on beş kat… Sabancı Merkezi bilmem kaç kat.

Deniz kenarları çoğaldı, suların kullanımı çoğaldı, atıkları da çoğaldı; bunlar her şeyi pisletiyor. Kuyular bile pislik yuvası oluyor. Şimdi ben bir çeşmeden su içmeye korkuyorum, bir kuyudan su çekmeye korkuyorum. Çünkü pis sular yer altına gidiyor, denize dökülse denizde balıkları öldürüyor; "Su hapı yuttu." demek.

Çok büyük pislikler oluyor. Artık olanca gücümüzle temizliğe riayet etmemiz gerekir. Bunların hepsi mühim şeyler. Çünkü her gün suyla oynuyoruz, her gün su içiyoruz.

Bizim arkadaş hastalanmış. İçtiği sudan, ateşli hastalık olmuş. Midesi bağırsakları bozulmuş, ishal. Neden? İçtiği pis sudan.

Suyun tertemiz olmasına dikkat etmek lazım. Tertemiz olmayan bir suyu da tertemiz yapmanın şartlarına dikkat etmek lazım. Eğer su güvenilir değilse, kaynamış su içmek lazım, çay içmek lazım, ıhlamur gibi bir şeyler içmek lazım.

d. Ezanın ve Lebbeyk'in Faydası

Câbir RA'dan rivayet edilmiş.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[16]

إنّ المُؤَذِّنِين والمُلَبِّين يَخرُجُونَ مِنْ قُبورِهِمْ ، يُؤَذِّنُ المُؤَذِّنُ ، ويُلَبّي المُلَبِّي (طس. عن جابر)

RE. 106/9 (*İnne'l-müezzinîne ve'l-mülebbîne yahrücûne min kubûrihim, yüezzinü'l-müezzzinü, ve yülebbi'l-mülebbî.*)
Müezzin ne demek? "Ezanı okuyan kişi" demek.
Mülebbî ne demek? "Lebbeyk çekenler" demek.
Telbiye de hacca gidenlerin bildiği bir ibaredir:

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ، لَبَّيْكَ لاَ شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ وَالْمُلْكَ ، لاَ شَرِيكَ لَكَ .

(*Lebbeyk, allàhümme lebbeyk, lebbeyke lâ şerike leke lebbeyk, inne'l-hamde ve'n-ni'mete leke ve'l-mülk, lâ şerike lek*)
Bu ifadeyi söylemektir. *Mülebbî*, lebbeyk çekenler.
Ne zaman çekiliyor?
Hacca giderken, ihrama gidilirken, yolda çekiliyor. İhrama girdikten sonra çekiliyor.
"—Lebbeyk yâ Rabbi, ne demek hocam?"
"—Ben senin emrini tutuyorum, emrindeyim, kat kat emrindeyim, emrini tutuyorum." demek.
Neden öyle?

---

[16] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.40, no:3558; İbn-i Şâhin, *Fadàilü'l-A'mâl*, c.II, s.153, no:567; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.II, s.84, no:1841; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.679, no:20881; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.314, no:7370.

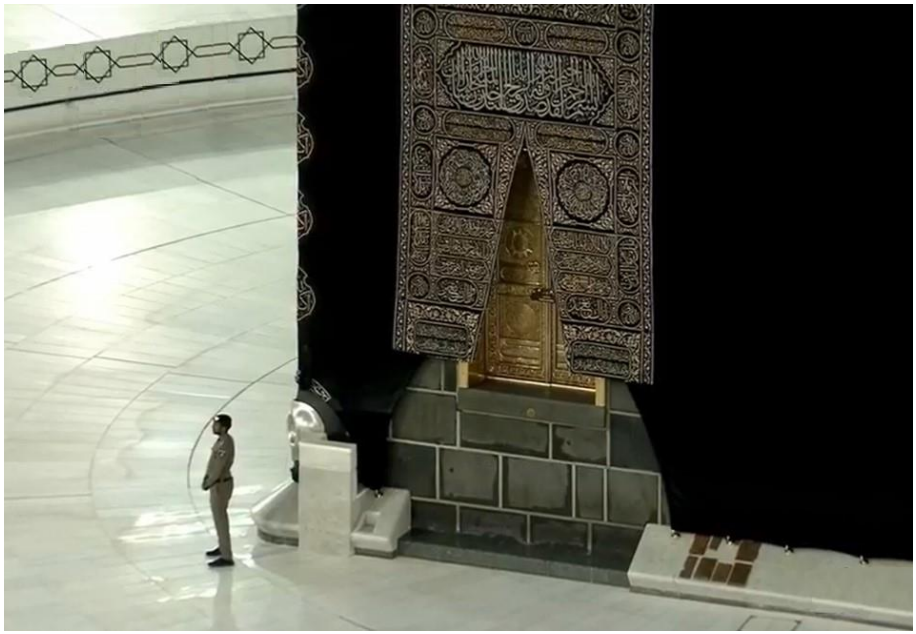

Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri, İbrahim AS'a Kâbe'nin tekrar inşasını emretmiş. İsmail AS ile çalışmışlar, Makam-ı İbrahim'in üstüne çıkmışlar, taşları kaldırmışlar, Kâbe'yi bina etmişler.

Sonra Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki:

"—Yâ İbrahim! Şimdi çık, insanlara Kâbe'yi, mukaddes mabedi ziyaret etmelerini duyur, seslen, nida et." diye emretmiş.

Rivayete göre İbrahim AS demiş ki;

"—Yâ Rabbi! Benim sesim nereden nereye kadar duyulur? Burada insan yok, burası tenha bir yer, ekin bitmez bir vadi. Öteki insanlar nasıl duyacak?"

"—Yâ İbrahim! Sen çağır. Çağırmak senden, duyurmak benden." buyurmuş.

"—Ey insanlar! Allah-u Teàlâ Hazretleri, bu Kâbe-i Müşerrefe'yi ziyaret etmenizi emrediyor. Şartlara sahip olanlarınız gelin, bu Kâbe'yi ziyaret edin." diye, dört bir tarafa seslenmiş.

İbrahim AS Mekke-yi Mükerreme'den seslenmiş. O nidaya hacılar diyorlar ki;

"—Lebbeyk Allah'ım lebbeyk, yâ Rabbi, senin emrindeyiz,

çağırdın geliyoruz.”

Araplarda da şöyle:

“—Yâ Ahmed, Ahmed buraya gel.” diye çağırıldığı zaman Ahmed ne diyecek?

“—Lebbeyk!” der. Buyur mânasına bir kelime.

Biz Türkçe’ de ne diyoruz?

“—Ahmet gel!”

“—Buyur… Geliyorum.”

Bu, “Buyur” mânasına bir kelime.

Lebbeyk;

“—Buyur yâ Rabbi, çağırdın, emrettin, geliyorum, emret, buyur.” demek.

Çok güzel bir mânası var. Çok sevap.

Müezzinler, böyle telbiye edenler, lebbeyk çekiciler kabirlerinden nasıl kalkacaklar?

Ezan okuya okuya, lebbeyk çeke çeke kalkacaklar. Öyle ölmüşler, ezan okuyarak, lebbeyk çekerek kalkacaklar.

Allah-u Teàlâ Hazretleri, bizi ömrümüzü sevdiği hal üzerine tamamlamak nimetine erdirsin… Mü’min olarak ahirete göçenlerden eylesin… Mü’min olarak ba’s eylesin… Mü’min olarak mahşer yerine gelenlerden eylesin…

Peygamber Efendimiz’in *Livâü’l-Hamd*’i altında cem eylesin… Arş-ı A’lâ’nın gölgesinde gölgelendirsin… Bir de yüzümüz yok ama yüzümüz olmadığından böyle dua ediyoruz:

Bizim defterimizi, amel defterimizi açmadan, hesaba çekilmeden bi-gayri-hisâb cennetine dâhil eylesin… Açarsa hâlimiz harap, Allah affetsin…

Fâtiha-i şerîfe mea’l-besmele!

20. 10. 1996 – İskenderpaşa Camii

04. MÜ'MİN VE İYİLİK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihi ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُؤْجَرُ ، فِي إِمَاطَةِ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ ، وَفِي هِدَايَتِهِ

السَّبِيلَ ، وَفِي تَعْبِيرِهِ عَنِ الأَرْثَمِ ، وَفِي مِنْحَةِ اللَّبَنِ ، حَتَّى إِنَّهُ

لَيُؤْجَرُ فِي السِّلْعَةِ ، تَكُونُ مَصْرُورَةً فِي ثَوْبِهِ ، فَيَلْمَسُهَا فَيُخْطِئُهَا

يَدُهُ (ع. عن أنس)

RE. 106/10 (*İnne'l-mü'mine le-yü'ceru, fî imâtati'l-ezâ ani't-tarîkı, ve fî hidâyetihi's-sebîl, ve fî ta'bîrihî ani'l-ersemi, ve fî minhati'l-lebeni, hattâ ennehû leyü'ceru fi's-sil'ati, tekûnü masrûraten fî-sevbihî, feyelmesuhâ feyuhtıühâ yedühû*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Çok aziz ve muhterem ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri'nin rahmeti, selâmı, izzeti, ikramı üzerinize olsun. Allah-u Teàlâ hazretleri iki cihanda cümlenizi bahtiyar eylesin... Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin...

Peygamber-i zîşânımıza komşu eylesin…

O server-i enbiyâ, habîb-i hüdâ Muhammed-i Mustafâ Efendimiz'in mübarek hadîs-i şerîflerini okumak, dinlemek, taallüm etmek, tefeyyüz eylemek üzere toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına geçmeden önce Peygamber Efendimiz'in ruhuna bizden bir hediye olsun, âline, ashâbına, etbâına, ezvâcına, evlâdına, zürriyetine, hulefâsına, ahbâbına, ihvanına ve Ümmet-i Muhammed'in mürşid-i kâmilleri, evliyaullah, sâdât-ı meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhlarına, sàlihlerin ruhlarına;

Buradaki hadîs-i şerîfleri nakil ve rivayet etmiş olan hadis alimlerinin, ravilerin ruhlarına, kitabın müellifi Gümüşhaneli Ahmed Ziyaeddin Efendimiz'in ruhuna; kendisinden feyz aldığımız sevgili hocamız Muhammed Zahid-i Bursevî'nin ruhuna;

Bu diyarları fetheden fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ve bilhassa Fatih Sultan Muhammed han cennetmekânın ruhuna; bütün hayır hasenât sahiplerinin ve hâsseten şu caminin bânisi İskender Paşa'nın ruhuna ve bu camiyi tarih boyunca ayakta tutmuş, tamir ve tecdid ve tevsî eylemiş olanların ruhlarına;

Uzaktan yakından bu hadîs-i şerifleri dinlemek için gelmiş olan siz sevgili kardeşlerimin de ahirete göçmüş olan bütün müslüman geçmişlerinin, yakınlarının, sevdiklerinin, dostlarının ruhlarına hediye-i Kur'aniyemiz olsun, ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları a'lâ olsun diye;

Biz de dünya ve ahiretin hayırlarına erelim, Rabbimiz'in sevdiği kullar olarak yaşayalım, huzuruna sevdiği razı olduğu kullar olarak varalım diye bir *Fâtiha,* 11 *İhlâs-ı Şerîf* okuyup öyle başlayalım, buyurun!

……..

a. Hiçbir İyiliği Hor Görmeyin!

Okuyacağımız hadîs-i şerîfler *Râmûzü'l-Ehâdîs* kitabının 106. sayfasının 10. hadisi ve devamı olacak.

Mübarek metnini okuduğum hadîs-i şerîf Enes RA'dan rivayet olunmuş. Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerîfte, müslümanın pek tahmin edilemeyecek ufak tefek işlerden dolayı

bile sevap kazanabileceğini bildiriyor.

Başka bir hadîs-i şerîfte Efendimiz buyuruyor ki:[17]

لاَ تَحْقِرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا (ابن أبي الدنيا عن سليم بن جابر)

RE. 469/4 (*Lâ tahkıranne mine'l-ma'rûfi şey'â*) "Sakın ha, asla ve asla iyilikten hiçbir şeyi hor ve hakir görme!"

Yâni şu küçüktür şu büyüktür demeyin. Bazen bir insan bir iyilikten dolayı cenneti kazanabilir, bir tek iyilikten… Ömür boyu iyilik değil de bir tek iyilikten cenneti kazanabilir. Peygamber Efendimiz söylüyor. Bir haseneden, bir iyilikten dolayı bazen bir insan cenneti kazanabilir.

Nasıl olur? Bilemeyiz. Allah'ın, hem adaleti var, hem ihsanı, ikramı var, bilemeyiz nasıl olduğunu ama şöyle olabilir; sevabı günahı tam denk düşer de bir iyiliği galip gelir, sevabını bastırır öyle girer yani, bilemiyoruz ama hiçbir iyiliği hor hakir görmememiz gerektiğini Efendimiz tavsiye ettiği için iyi biliyoruz.

Peygamber Efendimiz burada hor hakir görülmemesi gereken iyiliklerin bazısını sayıyor. Buyuruyor ki:

(*İnne'l-mü'mine*) "Allah'ın imanlı kulu, (*le-yü'ceru*) ecir kazanır. Kendisine ecir ihsan olunabilir, şu sayılacak şeylerden dolayı

---

[17] İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *Samt*, c.I, s.119, no:166; Ebû Cürey Süleym ibn-i Câbir el-Hüceymî RA'dan.

Lafız farkıyla: Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.63, no:20652; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.403, no:1182; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.279, no:521; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VII, s.62, no:6383; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.167, no:1208; Begavî, *Şerhü's-Sünneh,* c.VI, s.315; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.252, no:8050; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.486, no:9691; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.454, no:3100; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.VII, s.397, no:2854; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.196, no:1489; Ebü'ş-Şeyh, *Emsâlü'l-Hadîs*, c.I, s.87; Şeybânî, *el-Âhàd ve'l-Mesânî*, c.II, s.363, no:1181; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstîàb*, c.I, s.67; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIX, s.270, no:3758; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IV, s.199; Abdullah ibn-i Mübârek, *Zühd*, c.I, s.360, no:1017; Ebû Cürey Süleym ibn-i Câbir el-Hüceymî RA'dan.

Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.220, no:3376; Ebû Zer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.685, no:16445; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.43, no:83; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.63, no:16217.

ecirlenebilir, ecirlendirilebilir; kendisine ecir, sevap verilebilir şu şeylerden. Ondan dolayı da dünyası ahireti mamur olabilir.

Ama ne diyor? (*İnne'l-mü'mine*) "Muhakkak ki mü'min kul şunlardan şunlardan sevaplanabilir"

Kâfir? Kâfire bir şey yok!

Kâfire bir şey yok, mümine var. Neden? İman öyle bir cevher ki her şeyi canlandırıyor. Evdeki şebekenin, elektrik tesisatının ana şebekeye bağlanması gibi bir şey.

Evde şebeke olsa da dağın başında bir şebeke olsa, ana şebekeye bağlantısı olmasa, evdeki elektrik şebekesinden istifade edebilir misin? Edemezsin.

İman bağlantısıyla imanlı olursa insan o zaman her şey kıymet kazanıyor. Veyahut şöyle söyleyelim; bunların hepsi nihayet bizim size meseleyi anlatmak için aklımıza gelen misallerdir; doğru olabilir, eksik olabilir, fazla olabilir.

Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne inanamamak, onu bulamamak, her yerde hâzır ve nâzır olduğu halde!.. Allah her yerde hâzır ve nâzırdır.

هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ

(الحديد: ٣)

(*Hüve'l-evvelü ve'l-âhiru ve'z-zâhiru ve'l-bâtınü ve hüve bi-külli şey'in alîm*) [O ilktir, sondur, zâhirdir, bâtındır. O, her şeyi bilendir.] (Hadîd, 57/3)

Zâhir ne demek? Âşikâr, görünüyor demek. Göründüğü halde görememek için kör olmak lazım. Demek ki kâfirler kör; müminler gözü gören insanlar, kâfirler kör.

Demek ki bu kadar zâhir, âşikâr olan Allah'ı; mübîn, her yerde hâzır ve nâzır, bize bizden yakın, nerede olsak bizimle olan; bizim söylediğimizi işiten, yaptığımızı gören, içimizi dışımızı bilen, âlemlerin Rabbini bulamamak demek ki o kadar büyük bir suç ki, hiçbir iyilik onu telafi edemiyor.

Bir adamın kardeşini öldürsen, ondan sonra da çıkartıp:

"—Yâ aman sen de ne üzülüyorsun! Al sana bir milyon lira

para!" desen ne olur?

Adam senin gırtlağına zaten çöker de, bir de bundan dolayı çöker ayrıca...

"—Ya hayatla bir milyon ölçülür mü?" der.

Küfür o kadar büyük bir kusur ki, demek ki öteki iyiliklerin hiçbirisi para etmiyor. Muhterem kardeşlerim, insan ilk önce iman edecek, Allah'ın mü'min kulu olma sıfatını kazanacak. İlk önce Allah'a iman!

Bunlar mü'mine verilecek, kâfire bir şey yok!

"—Edison elektriği bulmuş…"

Hava alır. Çünkü elektriği bulması, Allah'ı bulamaması günahını telafi etmez.Efendim, kâfirin birisi bir bina yaptırmış, misyoner teşkilatına vermiş, çok geniş, üç dönüm arazide beş katlı bina.

Bir şey değil, malı mülkü Allah yaratmış, Allah veriyor da o da bir yere harcamış. Allah'ı bulamadığı için, o yaptığı küçük işten onu telafi edemez.

Muhterem kardeşlerim, insan önce mü'min olacak!

Bana mektup yazmış zıpırın birisi. Herkes akıllı olmuyor tabii, dünya üzerinde akıllısı var, delisi var, zır delisi hınzır delisi var, bazısı da hınzır deli oluyor; zır deliden de ileri o, deli ama domuz gibi deli, bazısı da öyle.

Mektup yazmış, abuk sabuk şeyler tabii.

"—E hıristiyanlar, yahudiler, bilmem ne onların da imanı yok mu?"

Bizim radyomuzda, "İnananlara selâm olsun!" diyormuşuz da onu tenkit etmeye kalkıyor. Bre cahil, Peygamber Efendimiz'in ifadesi o, aptal adam. Peygamber Efendimiz'in sözünü tenkit ediyor. Bizi söyledi sanıyor! Bilmiyor ki biz peygamber Efendimiz'in sözünü söylüyoruz.

Peygamber Efendimiz mektup yazdığı zaman Bizans kralına, imparatoruna Herakliüs'e, İran Sasani imparatoruna mektup yazdığı zaman;

"—Selam hidayete tâbi olanlara olsun." diyordu, inananlara olsun diyordu; herkese demiyordu.

Elin adamına, elin kâfirine, Allah'ın sevmediği insana Allah'tan hayır dua ister mi, eder mi?

Etmez, zaten edebî itibariyle etmez, etse de kabul olmaz!

إِنْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَهُمْ (التوبة: ٨٠)

(*İn testağfir lehüm seb'îne merreten felen yağfira'llàhu lehüm*) "Yetmiş defa istiğfar eylesen dahi, Allah onları mağfiret etmeyecektir." (Tevbe, 9/80) diye Kur'an-ı Kerim'de bildiriliyor.

Neden? Çünkü kâfir; içi kâfir dışından mü'min gibi görünüyor. Onlara Peygamber Efendimiz'in dua etmesi uygun olmaz, etse bile, yetmiş defa etse bile kabul olmaz diye Kur'ân-ı Kerîm bildiriyor. Onun için kâfire dua edilmez.

Biz de "inananlara" demişiz, inansın. Adam da bizi tenkit ediyor. Yahu biraz haddini bil! Sen avamdan, cahil bir insansın; bak âyet bilmiyorsun, hadis bilmiyorsun. Hiç olmazsa ulemaya bir saygı olması lazım, hiç olmazsa bilmediği yerde susmasını bilmesi lazım insan.

Hıristiyanlar mü'min mi? Değil.

Eski hıristiyanlar mü'mindi ama işi doğru bilenler; bunlar mü'min değil, bunlar puta tapıyor, bunlar Hz. İsa'ya tapıyor.

Hz. İsa Allah'ın kulu ve peygamberi, Allah'ın oğlu değil.

Allah'ın oğlu; öyle şey olur mu! Hâşâ, sümme hâşâ… Onun için mü'min değil.

Yahudiler? Onlar da mü'min değil. Muhterem kardeşlerim!

Hatta müslümanım diyenlerin bazısı bile mü'min değil.

İman öyle kolay mı? Öyle bir laf söylüyor ki imandan çıkıyor. İnandım demek yetmiyor, dikkatli olmak gerekiyor. Mü'min olmak zor, imanı muhafaza etmek daha zor. Olmadık bir laf söylüyor imandan çıkıyor. Benim aklım öyle şeye ermez kabul edemem diyor, Allah'ın bir farzını inkâr ediyor. Hadi bakalım, iman gitti!..

Peygamber Efendimiz'e vahiy kâtipliği yapıyordu birisi. Vahiy geldiği zaman yazıyordu, yazıyla tespit ediyordu. Bir âyet indi, ben de zaten böyle yazacaktım dedi, yani sezinledim, ben de böyle yazacaktım deyince gitti, bitti. Öyle oyuncak değil bu! Vahiy kâtibiyken insan güme gider. Bir gün evvel havada uçarken ertesi gün cehenneme uçar; ölür, cehenneme gider.

Çok dikkat etmek lazım, Allah'a çok yalvarmak yakarmak lazım:

"—Aman yâ Rabbi, beni mü'min kulun ettin, imanımı muhafaza et yâ Rabbi, koru!" demek lazım. "Beni mü'min olarak yaşat, iman üzere öldür, huzuruna mü'min olarak çıkar yâ Rabbi!" demek lazım.

Mü'min olmak iyi bir şey ama yeterli değil, çünkü imtihan bitmedi daha. Hayat imtihanı ölümle beraber bitecek; son nefesi verirken mü'minse bitecek. Son nefeste kâfir olduysa, olmaz.

Adam kanser olmuş acısına dayanamamış, Beyazıt kulesinden çıkmış kendisini aşağı atmış. Yazık, intihar etti kâfir, ebediyen cehennemlik. Yapmayacaktı bunu, kanserden kıvransaydı bile yapmayacaktı bunu, yapmaması lazım, bilmiyor yaptı öldü. Çünkü intihar edenlerin cehenneme gideceğini biliyoruz, kesin.

Allah imanımızı son nefeste kaybettirmesin…

Yâ ilahi! Saklagıl imanımız;
Verelim iman ile tâ canımız.

Mühim olan bu. "İmanımızı koru, sakla, hıfz eyle, muhafaza eyle

yâ Rabbi de iman ile canımızı verelim; mü'min olarak yaşayıp yaşayıp da imanla ölelim!"

"—Başka misal söyle hocam, biraz korktum ama biraz da tereddüdüm var bu böyle mi değil mi diye. Bir misal daha söyler misin?"

Söylerim. Birisi Peygamber Efendimiz'in ordusunda kâfirlerle, müşriklerle çarpışıyordu. Geldiler dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah! Filanca çok güzel çarpışıyor; ön safta çarpışıyor, aslanlar gibi saldırıyor düşmana, etrafındakileri kırıp geçiriyor, ordumuza faydası oluyor, filan..."

Tabii neler demişlerse bilmiyorum da, böyle söylediler Peygamber Efendimiz'e. Peygamber Efendimiz üzüntülü bir şekilde:

"—O, cehennemliktir." dedi.

Muhterem kardeşlerim!

Gece gündüz oturup ağlamamız lazım. Peygamber Efendimiz'in zamanında, onun sohbetine girmiş bir insan, onun ordusunda çarpışan bir insan, cehennemliktir dedi Peygamber Efendimiz.

Herkes sarsıldı, perişan oldu, bunu duyanlar arasında velvele, zelzele oldu! Tabii çok üzüldüler, korktular filan ama Rasûlüllah yalan, yanlış, eksik, hatalı söylemez ama işte bir acayip bir şey oldular, şaşırdılar. Çarpışıyor, cihad ediyor filan. Nasıl olur, nasıl olur…

Nasıl olur görün bakın, tahmin edemezsiniz.

Biraz sonra haber geldi, o adam çarpışırken yaralanmış, yaralanınca yarasının acısına dayanamamış, kılıcının kabzasını toprağa dayamış, sivri ucunu karnına dayamış, kılıcına abanmış, intihar etmiş.

Ne oldu?

"—*Allahu ekber!*" dedi ashâbı kirâm. *Allahu ekber, Allahu ekber*… Hepsi *Allahu ekber* dediler.

Neden *Allahu ekber* diyorlar?

Hayretlerinden, işin muazzamlığından dolayı *Allahu ekber* diyorlar. Çünkü Rasûlüllah'ın dediği çıktı. Az önce İslâm ordusunda kâfirlerle çarpışıyordu ama intihar ettiği için kâfir göçtü.

Onun için, hiç kibirli gururlu olmaya gelmez, hiç günahkârları ayıplamaya gelmez bu iş. Hiç ibadetine mağrur olmaya, ibadetine güvenmeye gelmez; ben hacca gittim, ben namaz kıldım, ben oruç tuttum, ben hayır yaptım demeye gelmez. Çok ihtiyat üzere olmak lazım muhterem kardeşlerim.

Dün akşamki derste ne diyor Ebû Osmân-ı Hîrî Hazretleri.

"—Saidlik, cennetlik olma alâmeti nedir? Allah'a itaat edecek ama yine de acaba sonum nasıl olur diye korkacak; bu saidlik alâmeti… Şakîlik alâmeti nedir? Allah'a isyan edecek de Allah affeder yahu diyecek; o da şekâvet alâmeti, cehennemliklerin işi o…"

Ekseriyetle insanlar bugün böyle düşünüyor. Gidiyorsun birisine bir şey anlatmaya, haramı helâli, yaptığı bir yanlışı anlatmaya çalışıyorsun, diyor ki:

"—Kardeşim, aman yâ, siz de hocalar, bu dar kafalı yobaz müslümanlar Allah'ın rahmetini daraltıyorsunuz, ne bu yâ böyle! Allah Gafûr'dur, Rahîm'dir; affeder." diyor.

Bak, şekâvet yolunda! Hem isyanda devam ediyor, hem de Allah'tan rahmet umuyor; hem diken ekiyor, hem de buğday bekliyor.

Yahu ektiğin diken, diken çıkacak. Ektiğin yerde çoban çökerten dikeni çıkacak. Çoban çökerten dikeni, gürz gibi bir şey; bastığı zaman alimallah tokyo terliğin altından insanın ayağına batıyor. Üstüne bastın mı, tokyodan geçiyor fırt ayağını kanatıyor insanın. Diken...

Diken ektin, niye buğday bekliyorsun? Ne ekersen onu biçersin. Ekseriyetle yanlış düşünüyorlar.

b. Mü'mine Ecir Kazandıran İyilikler

Ebû Ya'lâ Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[18]

إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيُؤْجَرُ ، فِي إِمَاطَةِ الأَذَى عَنِ الطَّرِيقِ ، وَفِي هِدَايَتِهِ

---

[18] Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.189, no:3473; Enes ibn-i Mâlik RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.157, no:786; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.320, no:7380.

السَّبِيلَ ، وَفِي تَعْبِيرِهِ عَنِ الأَرْثَمِ ، وَفِي مِنْحَةِ اللَّبَنِ ، حَتَّى إِنَّهُ

لَيُؤْجَرُ فِي السِّلْعَةِ ، تَكُونُ مَصْرُورَةً فِي ثَوْبِهِ ، فَيَلْمَسُهَا فَيُخْطِئُهَا

يَدُهُ (ع. عن أنس)

RE. 106/10 (*İnne'l-mü'mine le-yü'ceru, fî imâtati'l-ezâ ani't-tarîkı, ve fî hidâyetihi's-sebîl, ve fî ta'bîrihî ani'l-ersemi, ve fî minhati'l-lebeni, hattâ ennehû leyü'ceru fi's-sil'ati, tekûnü masrûraten fî-sevbihî, feyelmesuhâ feyuhtıühâ yedühû*)

(*İnne'l-mü'mine leyü'ceru*) "Hiç şüphe yok ki mü'min ecirlendirilebilir, ecir kazanabilir."

Mü'mine, mü'min kula bunlar. Tamam mı, kesin!

Nelerden, ne konusunda?

1. (*Fî imâtati'l-ezâ ani't-tarîkı*) "Yoldan gelen geçene sıkıntı, ezâ veren bir şeyi kenara almaktan, kaldırmaktan bile sevap kazanabilir müslüman."

E yolda ne takılabilir insana, ne ezâ cefâ verebilir? Meselâ bir taş… Orta yerde bir taş olur, arabanla geçerken küt arabanın altı vurur; veyahut bir dal olur, diken olur, geçen adamın ayağına takılır; veya bir pislik olur, çöp olur, bir şey olur… Bu yolda insanlara, gelen geçene ezâ veren şeyi izâle etmek, kenara almaktan bile ecir alabilir bir insan.

Onun için ben arabayla gidiyorum, bakıyorum çukur görüyorum, kaç defa da söyledim bizim evin civarında:

"—Ya küreği getirin, şuradan iki kürek kumu şu çukura atarız sevap kazanırız; çukur dolar, gelen araba küt diye inmez."

Araba küt diye vuruyor.

Karadeniz seyahati yaptık, yolların bozukluğundan kaç sefer cantımız eğrildi. Trabzon'a, Rize'ye kadar bir sefer yaptık. Güm bir ses geliyor, hapı yuttuk, teker pıs sönüyor. Tamirciye gidiyoruz cant eğrilmiş, tübles lastik olduğu için oradan fıs şey yapıyor. Kaç sefer düzelttirdik. Kızgınlığımdan arabayı sattım, değiştirdim cantı çabuk eğriliyor diye. Çelik cantlı yok mu dedim, bulamadık değiştirdik arabayı…

İşte böyle ezâ verici şeyler, ne olursa; çukursa çukuru doldurursun. Pislik akıyorsa, sıçramasın kimsenin üzerine diye pisliği akıtmazsın. Taş varsa, taşı kaldırırsın. Dal, ağaç varsa, onu kenara çekersin.

Hatta ben âciz kardeşiniz arabayı gelip geçene sıkıntı verecek şekilde durdurmayı, park etmeyi, yanlış durdurmayı dahi ayıplıyorum. Bu da modern bir ayıplama, çağdaş bir ayıplama, eski kitaplarda yok. Eski kitaplarda günahların, mekruhların arasında arabayı yanlış yere park etmek diye bir ayıplama, bir mekruh yok ama bana göre o da yanlış.

Çünkü ben arabamla geliyorum. Dün akşam Söğütlüçeşme Camii'ne vaaza yetişeceğim. Şuradan kıvrıldık, buradan kıvrıldık, adam orta yere park etmiş arabayı, kendisi yok. Dıt dıt, dıt dıt, şoför yok… Arabayı park etmiş gitmiş. Yol kapalı, yolu kapattığı, bana ezâ verdiği için mekruh, yaptığı iş doğru değil. E şimdi buraya geliyoruz, iki sıra araba burada durmuş, bir sıra da burada durmuş, bir sırayı daha getirmiş buraya, arabasını buraya bırakmış, adam yok ortada…

Ben nereden geçeceğim?

Bizim mahallede ev yapmış adam, arsasının hududuna kadar evi yapmış, balkonunu sokağa taşırmış. O da günah, yolun hakkını alıyor. Hatta arsasının hududuna bile gelmemesi lazımdı, yola pay vermesi lazımdı, açgözlülük yapmış. Balkonun iz düşümü, yani balkondan şakulü aşağı sarkıtsan, sokağa geliyor; olmaz öyle şey!

Sokağın havasını işgal ediyor. Sokağın havasını da işgal edemezsin, altını da işgal edemezsin, insanların geçtiği yeri de işgal edemezsin, bir şey koyamazsın.

Gazinocular kaldırımlara masaları sandalyeleri koyuyor, e ben nereden geçeceğim kardeşim? Sen buradan para kazanacaksın ama ben nereden geçeceğim?

"—Sokaktan geç!"

E arabalar nereden geçecek, üstüme gelirse, çarparsa ne olacak?

"—Ne olursa olsun, ben belediye zabıtasını haracımı verdim, bu kaldırımı kullanırım!" diyor.

Bunlar çağdaş mekruhlar, eski kitaplarda yok ama bana göre bunlar ayıp. Ben yapmam, yapılmasına da razı olmam.

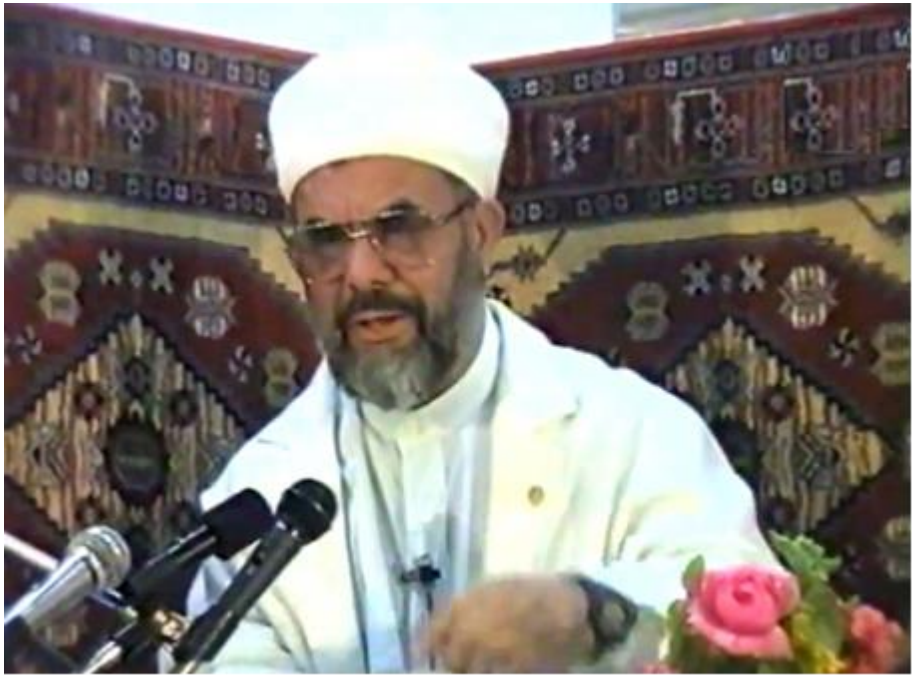

Yol ferah olmalı, yol insanlara bir hizmet, iyilik vasıtasıdır. İyilik yapmak sadece cami yaptırmak demek değildir, yolu da güzel yapmak lazım. Belediyenin söylediği kadar huduttan geriye de çekmek lazım.

Niye, belediye kendi menfaati için mi yapıyor?

Belediye o beldede duran insanların rahatı için yapıyor. Şaar yukarıdan bir su geliyor, bulaşık suyu sokağa… Olmaz! Sen sokağın sana düşen kısmını temizlemekten bile sorumlusun, pisletmekten değil... Buradan sular çıkıyor, sokaktan kıvrıla kıvrıla gidiyor öbür tarafa. Geçen arabalar bir düşüyor, şaff, gelen insanın pardösüsünden ensesine kadar kirli su, pis su! Bu adam onunla, o elbiseyle namaz kılacak. Bunlar doğru değil.

Aksi olan şeyler de; güzel olan şeyler de sevap. Yoldan dikeni aldın kenara koydun, dalı düşmüş aldın kenara koydun sevap, taşı kenara koydun sevap.

(*İmâtatü'l-ezâ ani't-tarîk*) "Yoldan gelen geçene zarar verecek ezâlı cefâlı bir şeyi kaldırmak." İşte bunlar incelikler, mü'min insan böyle yapar.

Mekke-i Mükerreme'de, Medîne-i Münevvere'de sokaklar...
Oraya kâfirler giremez. Kimler var orada?

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ فَلَا يَقْرَبُوا الْمَسْجِدَ

الْحَرَامَ بَعْدَ عَامِهِمْ هَذَا (التوبة:٢٨)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû*) "Ey iman edenler! (*İnneme'l-müşrikûne necesün*) müşrikler pis varlıklardır, necis varlıklardır; (*felâ yakrabü'l-mescide'l-harâme ba'de àmihim hâzâ*) bu yıldan sonra bir daha Mescid-i Haram'a ziyarete gelmesinler, yaklaşmasınlar!" (Tevbe, 9/28)

Müşrikler necis olduklarından bu mukaddes yerlere giremezler. Oraya hep hacılar, umreciler giriyor, müminler giriyor.

Sokaklar nasıl? Sokaklar berbat, berbat! Lıkır lıkır lıkır lıkır paat! Boğazını temizler, paat! Bütün çöpler sokağa. Olmaz, atamaz! Sen atarsan, o atarsa, iki milyon insan iki milyon tane çöp atarsa ortalık yığılır, pis pis kokar, atamazsın! Burada abdest alıyor, o şeylerle karışıyor, ötekisi şap şup, şap şup üstenden geçiyor, olmaz.

Nasıl olacak? Çiçek gibi olacak, çiçek gibi!.. Dilimizde daha güzel bir tabir var; bal döksen yalanacak gibi olacak.

Bal dökülse yalayabileceksin, neden?

Mekke'nin kaldırımı diyeceksin, temizdir burası diyeceksin, burada pislik yoktur diyeceksin. Adam küçük abdestini yapıyor! Tabii küçük abdesti yapacak yerleri kâfi miktarda yapmayıp da ticarethane yapanların da günahı var, oranın sorumluları falanca filanca. Dükkân dolduracağına biraz da hizmet tesisleri kur! O da onun günahı... Ama Allah herkesin niyetini biliyor; iyisine mükâfatı, kötüsüne cezayı verir.

Bir şey atmayacaksınız sokağa; kibrit çöpü bile atmayacaksınız, "Ne olacak kibrit çöpünden?" demeyeceksiniz. Eviniz de, sokağınız da temiz olacak; üstünüz de, şehriniz de temiz olacak… Temizlik timsali olacağız, temizlikte numûne-i imtisâl olacağız, parmakla gösterilen şehir olacağız.

مُشَارٌ اِلَيْهِ بِالْبَنَانِ

(*Müşârun ileyhi bi'l-benân*) Temizlikte parmakla gösterilen şehir, parmakla gösterilen ülke olmamız lazım. Pırıl pırıl, şıkır şıkır, şırıl şırıl, ışıl ışıl… Öyle olması lazım.

Müslüman yoldan ezâ verecek şeyi kaldırmaktan ecir alır. Başka?

2. (*Ve fî hidâyetihi's-sebîl*) "Yol göstermesinden de sevap alır." Yolu bilmeyen bir insana yol göstermek, âmâ bir insana oradan gitmeyeceksin, buradan gideceksin diye alıp sevk edivermek.

Hidayet; "sevk etmek, doğru yola götürmek" demektir. Doğru tarafa götürüvermek de sevaptır. Adam âmâ tık tık tık gidiyor böyle, kolundan tutacaksın benimle gel, karşıya mı geçmek istiyorsun, evet… Allah razı olsun, tamam geçivereceksin. Hangi sokağa gitmek istiyordun, filanca yere, buyur. İşte bu da sevap; yol gösterivermek, yolu tarif edivermek, çekip götürüvermek… Bu da sevap.

Meselâ, bir şehre geliyoruz arabayla, camı açıyoruz soruyoruz;

"—Ya filanca sokak, filanca adresi arıyoruz." diyoruz.

"—Peşime düşün!" diyor.

Düşüyoruz peşine, o önden gidiyor biz arkadan gidiyoruz.

"—İşte burası!" diyor.

"—Allah razı olsun…" diyoruz.

Bu ne? Bize yol göstermek, *hidâyet-i sebîl* işte, yol gösterdi kılavuzluk etti.

Bunlar sevap, bu da bir sevap.

Sayıyor, sonra?

3. (*Ve fî ta'bîrihî ani'l-ersemi*)

Ersem, peltek se ile; "Muradını diliyle doğru düzgün ifade etmekten âciz insan" demektir. Bazı insan anlatamaz derdini, muradını söyleyemez, kekeler durur, heceler durur, söyleyemez. Böyle maksadını, muradını anlatamayacak insanın muradını karşı tarafa anlatıvermek. O da sevap.

Gidiyorsun gümrük şeyine masasına, adam bir şeyler soruyor berikisi anlamıyor. Bu Türk, ötekisi de Arap… Hicaz'a gidecek,

gümrüğe gelmişler pasaport muamelesi oluyor, bir şey soruyor, ne dediğini anlamıyor. Böyle derdini anlatamayan bir insanın derdini anlatıvermek, bu da bir sevap, bu da bir hayır meselâ…

Başka bir misal: Bir kadıncağız var, dul; veya bir ihtiyar adamcağız var yalnız, belediyeyle işi var, takip etmesi mümkün değil; anlatamaz, mümkün değil. Sen elinden tutuyorsun gidiyorsun:

"—Bu adamcağız zavallı bir kimsedir!" diyorsun veya "Bu teyzecik zavallı!" diyorsun. "İhtiyardır, kimsesi yok. Bunun evine şöyle bir haksızlık yapılmış, şu şöyle olsun, bu böyle olsun…" diyorsun, yardım ediyorsun, derdini anlatıveriyorsun.

Belediyelerdekiler de diyorlar ki:

"—Tamam anladık, pekâlâ, öyle olsun!" diyorlar.

İşte bak böyle, bu da bir misal meselâ...

En sevaplı işlerden birisi, ihtiyacını ilgili mercilere, tabii hadîs-i şerîfte sultan diyor. Sultan demek elinde sulta olan, salâhiyeti olan demek. Gidip derdini anlatamayan kimsenin derdini söyleyivermek, en sevaplı işlerden birisi, bu da bir çeşit hayır.

Sonra?

4. (*Ve fî minhati'l-lebeni*) "Süt ikram edivermek."

Tabii şimdi bizim burada süt kıymetli ama orada ucuzdu. O zaman kolaydı çünkü herkesin devesi vardı, herkesin sütü vardı da ama ekmeği yoktu. Suyu belki süt kadar çok değildi. Belki suyu tuzluydu, kabaydı. Kuyudan çektiği su o kadar güzel değildi ama sütü daha çoktu.

Yün çok boldu, post çoktu, şimdi post kıymetli, yün kıymetli. Yedi kulede dericiler şahane ceketler yapıyorlar çok pahalıya satılıyor, ihraç ediliyor filan, işler değişti, olabilir. Ama o zaman basit bir şeydi süt ikram etmek.

Süt hediye etmek; "Al kardeşim, bir tas süt iç!" demek.

Allah razı olsun. İşte bundan da ecir kazanabilir, yani basit bir şey.

Derdini anlatamayan bir insana derdini anlatabilmek, yol soran bir insana yolu gösterivermek, yolda olan bir taşı bir ezâ verecek şeyi kenara alıvermek… Basit şeyler, çok ahım şahım şeyler değil.

Sonra başka misal?

5. (*Hattâ ennehû leyü'ceru fi's-sil'ati, tekûnü masrûraten fî-sevbihî, feyelmesuhâ feyuhtıühâ yedühû*)

Burası hadîs-i şerifin anlaşılması biraz zor bir kısmı, ben kelimelerine tek tek baktım. Geçen hafta da Irak'tan çok büyük bir alim vardı, büyük bir alim, seyyid, Peygamber Efendimiz'in de soyundan, bizi ziyarete gelmişti. Geçen hafta belki bu hadis gelir diye ona da sordum. O da dedi ki, yani hadis olunca Arapça bilmek yetmiyor dedi, zorlandı yani.

Ben de evde birçok kelimelerine baktım ama hadisin şerhine bakamadım. Hadis şerhi kaynakları, kitapları hazinedir. Hazinedir, asıl onlara bakmak lazım, lügatta bulamadığını orada bulursun; en ince, en derin bilgileri, en hassas ayarları orada yaparsın, öyle bulursun.

Diyelim ki Buhârî'nin şerhi, Müslim'in şerhi, falanca büyük alim yapmış. Ömrünü vermiştir ona o, kaç defa okutmuştur, nerelerden faydalanmıştır. Onun için ilahiyattaki talebe kardeşlerime söylüyorum tabii burada olanlar var, bandı dinleyecekler var. İslâm alimi olmak istiyorsanız, hadis şerhi kitaplarını okuyun. Çünkü orada her şey ta dibine kadar, en uç köşesine kadar çok güzel anlatılmıştır.

O Arap alimi dedi ki;

"—Yanımızda şerh filan yok, Arapça bilmek yetmiyor."

Halbuki büyük alim. Kendi memleketinde Irak'ta hutbeye, vaaza çıktığı zaman cami dolar taşarmış, hareket olurmuş şehirde, öyle bir alim.

Neyse, inşaallah yanlış değildir, benim çıkarttığım mana şu;

(*Hattâ ennehû le-yu'ceru fi's-sil'ati*) "Hatta adam, bir müslüman şundan da sevap kazanır. (*Fi's-sil'ati*) *Sil'a*, "metâ, mal" demek. Bir maldan da insan sevap kazanabilir.

Başka bir hadîs-i şerîfte geçiyor:[19]

أَلاَ إِنَّ سِلْعَةَ اللهِ غَالِيَةٌ ،

[19] Tirmizî, *Sünen*, c.VIII, s.489, no:2374; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.358, no:10576; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.343, no:7851; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.425, no:1460; Ebû Hüreyre RA'dan.

(*Elâ inne sil'eta'llàhi gàliyetün*) "Allah'ın malı, metâı çok pahalıdır hâ!"

Allah'ın metâı ne, bize ne satıyor, ne alıyoruz biz? Cenneti alıyoruz. Cennet çok pahalıdır.

Ne yapmak lazım? Dikkat etmek, fedakârlık yapmak, nefsini yenmek, para harcamak, ibadet etmek, zekât vermek, oruç tutmak, hacca gitmek, cihad etmek lâzım… Kolay değil öyle, Allah'ın metâını, malını almak kolay değil diye bir başka hadîs-i şerîf var. Maldan da insan ecir kazanırmış; eşyadan, metâdan…

(*Fi's-sil'ati tekûnü masrûraten fî-sevbihî*) "Mal elbisesinde sarılmış, paketlenmiş olur. (*Feyelmesuhâ*) Şöyle mala temas eder, mala bakar; mal sarılı, paketli, mala bakar. (*Feyuhtıühâ yedühû*) Eli ona iç sızısı verir, yani içini ah ettirtir." diyor.

Tabii bunu neden verir diye düşünüyoruz.

Şimdi insan Çarşamba Pazarı'na gitti veyahut Mahmutpaşa çarşısına gitti veya zengin filanca çarşıya gitti, çok iyi malların, pahalı malların satıldığı bir yere gitti. Kendisinin de bir ihtiyacı var, bir mal gördü, şöyle baktı, ambalajında çok güzel, evirdi çevirdi elledi, ama parası yok alamadı. Eli ona ah ettirtiyor yani eli temas ediyor ama alamıyor ki, eli ona ah ettirtiyor.

"Alamadığı şeyden bile yüreği yandığı için ecir kazanır."

"—Yâ param olsaydı şunu alsaydım!" dedi de alamadı, ondan dolayı bile ecir kazanır. Hasretlik duyuyor içinden; param olsaydı şunu alırdım çocuğuma giydirirdim ama alamıyorum; param olsaydı şunu alırdım, hanımıma hediye ederdim, onun da gönlü hoş olurdu ama alamıyorum. Param olsaydı, şu soğuk günde şunu alırdım, ayağıma giyerdim de üşümezdim ama alamıyorum filan gibi yani, böyle olabilir.

Tabii bu hadisin bir yerde şerhini bulur da okursak, inşaallah bu bizim anladığımız gibidir mana… Şerhine bakarsam, bulursam size naklederim inşallah...

"—Hani o hadis vardı ya!" diye anlatırım. Hani bir zamanlar şöyle konuşmuştuk ya onun mânası tam isabetmiş veya şöyleymiş diye anlatırız o zaman.

Demek ki ambalajında sarılmış olan bir metâı eli temas ediyor, elliyor da, eli ona ah ettiriyor yani alamadığından ah ediyor, bundan dolayı da ecir alır.

Peygamber Efendimiz mü'minin nelerden ecir aldığını saydı?

"—Yoldan ezâ verici şeyi kenara almaktan ecir kazanabilir, yol göstermekten bir yol bilmeze, yol görmeze sevk edivermekten, kılavuzluk etmekten sevap kazanabilir. Derdini anlatamayanın derdini anlatmakta yardımcı olmaktan sevap kazanabilir. bir tas süt ikram etmekten, çok basit bir şey yani, oradan sevap kazanabilir; hatta alamadığı bir mala eliyle temas edip de içinin yanmasından bile sevap alabilir."

Bu tercümede de yok, burada atlanmış tercümesinde de yok, bu tarafta tercümesi var ya, tercümede de orası atlanmış.

"—Birisinin keçisini sağıverir ondan sevap alır." demiş ondan sonraki cümle tercümeye girmemiş de, herhalde zor olduğundan girmemiş nasıl olduysa. Allàhu a'lem manası böyle.

Başka, hocam bunlardan başka sevaplı, böyle beleş, bedava sevaplar var mı?

Bunların hepsi beleş! Parasız insan da yapabilir bunları! Cebinde bir kuruş parası olmazsa bir insan bunların hepsini yapar. Beş parasız fukaracık, İstanbul'un en fakir semtinde gecekonduda

oturan bir kardeşimiz bu sevapları alabilir.

Neden?

Yoldan ezâ verecek bir şeyi kaldırmak yapabileceği bir şey, yol göstermek yapabileceği bir şey, derdini anlatamayana yardımcı olmak yapabileceği bir şey. Eh, kendisi sütü yok da keçisi, koyunu yok da ineği yok da süt ikram edemiyor, bazen bir bardak su bile makbule geçiyor, yerine göre.

Ben Medîne-i Münevvere'de nezle oldum. İnsan sıcaktan da nezle oluyor. Hele orada pervaneler var. Vantilatör değil, der miyim, demem. Pervaneler var dönüyor, oradan çarpıyor filan, nezle oldum. Yanımda bir iki tane mendil var tamam ama böyle yapıyorum filan.

Arabın birisiyle konuşuyoruz, adamcağız çıkarttı bir dolu dolu paket, böyle bitmiş değil, dolu dolu bir paket mendil verdi bana, buyur kardeşim dedi. Tamam, işte orada en uygun hediye o... Orada bana bir bardak soğuk su verse, zaten ben nezleyim ne yapayım! Orada ne verse o kadar makbule geçmez, çünkü elimdeki mendil bitiyor da ondan sonra rezil olacağım, bir daha hapşurursam hapı yuttum demek. O bana bir paket mendil verdi, tamam.

Muhterem kardeşlerim!

İşte bu bir şeyi yerine göre yapmak, yeri zamanı gelince yapmak. Yeri zamanı gelince en basit bir şey çok makbule geçer; yersiz yapıldığı zaman aynı şey can sıkabilir, hoşa gitmez.

Tam camiye gelmişsin dua ediyorsun bilmem ne filan;

"—Selamün aleyküm!"

"—Ve aleyküm selâm…"

"—Nasılsın hocam?"

"—İyiyim, teşekkür ederim."

"—Ne var, ne yok hocam?"

"—İyilik sağlık…"

"—Yâ mübarek, bırak da ibadet edeyim! İşte camide ibadet etmeye gelmişim. Burası kahve değil… Bak burada hal hatır sormak iyi olmadı."

"—Neden?"

"—Cami olduğundan…"

Veyahut hutbe esnasında birisi dinliyorken, ötekisi geliyor ona

bir şey söylüyor. Her şeyin yerini bilmek lazım. Yerli yerinde yapılan şey makbule geçer. Aynı şeyi yersiz yaparsan, kızgınlık uyandırır, ters olur; yerini bilmek lazım. Neyi ikram edeceğini bilmek lazım. Gözünü açacaksın!

Müzdelife'de en makbul şey ne?

"—Müzdelife ne?"

Hacıların en dağıldığı yer. Orada para da, pul da para etmiyor. Arafat'tan hacılar geliyor, Müzdelife'ye arabalar onları silkeleyip atıyor, kendisi gidiyor, duramaz, otobüs fırt gidiyor. Hacılar orada kaldı. Ya bana su lazım, yok… Yüznumara lazım, çok sıkıştım, o da yok… Yatak lazım, o da yok… Var mı bir diyeceğin? Anla bakalım, zengindin memleketinde, ama fakirlerin halini anla bakalım! Kaldın mı dağ başında ayazda; aş yok, yemek yok, yatak yok, ev yok, yüznumara yok, su yok…

Ha orada en makbul şey ne?

En zengin adam etrafa bakınıyor böyle, fukara dilenci gibi, ne istiyor? Bir ibrik su olsa da bir abdest alsa... Namaz kılacak su yok. İşte orada en makbul şey bir ibrik su. Geliyor yalvarıyor, bidonun başına dikiliyor:

"—Bu bidonun sahibi kim?"

"—Benim…"

Allah'ın rızası için, dileniyor; yeni caminin önündeki dilenci gibi dileniyor, Allah rızası için birazcık su ver. Pekiyi diyorsun ama biraz canın sıkılıyor ha! Çünkü su sana da lazım sabaha kadar, ondan sonra biraz veriyorsun yarım, bu kadar yeter diyorsun. Bir tanesi daha koşarak geliyor, aman diyor bana da! Biraz daha canın sıkılıyor, biraz daha veriyorsun.

Neden? İşte orada su kıymetli, yerine göre.

Onun için, işi yerli yerinde yapana can kurban, yersiz yapana da Allah akıl fikir versin…

Bir işi yerli yerinde yapmak nedir? Hikmet dediğimiz vasıftır.

Hikmetli insan, hikmetli söz, hikmetli iş ne demek? Yerli yerinde yapılan iş, yerli yerinde söylenen söz, işi yerli yerinde yapan adam demek.

Hikmet; bir şeyi yerli yerinde yapmak demek, bu çok önemli. Müslümanın hikmetli olması lazım; sözünün, işinin, hareketinin

hikmetli olması lazım. Bu da ariflerde olur. Arif olmazsa insan, arif olmadığı zaman pot kırar, hikmetsiz iş yapar, yalan yanlış iş yapar.

Kafayı çalıştırmak lazım; iyi Müslümanlık kafa çalıştırma işidir, aptallıkla iyi Müslüman olunmaz. Fakir olabilir, tahsilsiz olabilir ama açıkgöz olacak; gözünü açacak, sevaplı şeyi bilecek, yapacak; güzel, yerinde yapacak, zarif yapacak, kalp kırmadan yapacak, gönül alacak şekilde yapacak, yumuşak yapacak.

Birisi mektup göndermiş bana, masada kaldı keşke yanıma alsaydım da size okusaydım. Hocamıza da rahmetli Muammer Dolmacı bir mektup göndermişti şöyle üç dört satır, dosya kâğıdının ortasına üç dört satır bir şey yazmış. Hocamız okudu, çok beğendi, bana verdi, "Bak, oku!" dedi bana. Yani böyle olur işte! "Sevgi, dervişlik, bağlılık, saygı böyle olur" demek istedi. Aldım okudum, ben de bayıldım.

Beş altı satır içinde öyle tatlı kelimelerle, hissiyatını o kadar güzel ifade etmiş ki Hocamız'a Muammer Dolmacı kardeşimiz, Allah rahmet eylesin cümle geçmişlerimizle beraber. Ben de bayıldım, Hocamız da çok memnun oldu.

Bu nedir?

İnsanın eti yenmez, derisi giyilmez, tatlı dilinden başka nesi var işte! Tatlı dili, güzel duyguları…

Tabii tatlı dil gönülden söylenmezse, dalkavukluk olur, meddahlık olur, yalan olur, palavra olur, pohpohlama olur… Kalpten gelirse, kıymetli olur. Şuradan gelecek, buradan değil... Kalbinden geldiği zaman güzel olur.

Beleş, bedava, sevaplı şeyleri söyleyecektik ya!

Başka bir hadis-i şerifte buyruluyor ki:[20]

اَلْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ (خ. م. عن ابى هريرة)

---

[20] Buhârî, *Sahîh*, c.X, s.163, no:2767; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.180, no:1677; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.316, no:8168; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.219, no:472; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.89, no:93; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.202, no:3325; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.229, no:5667; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.374, no:1493; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.439, no:16437; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.333, no:15634.

(*El-kelimetü't-tayyibetü sadakatün*) "Hoş bir söz, gönül alıcı bir söz sadakadır."

Muhterem kardeşlerim! Tatlı güzel bir söz sadakadır.

Başka? Hadis-i şeriflerde yine buyrulmuş ki:[21]

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ (ت. عن ابى ذر)

(*Tebessümüke fî vechi ahîke leke sadakatün*) "Arkadaşının yüzüne tebessüm etmen, senin için sadakadır."

O da beleş sevaplardan birisi; böyle kaş çatmıyorsun, tebessüm ediyorsun, tatlı dille karşılıyorsun, güzel söz söylüyorsun.

"—Kovandaki suyu arkadaşının kovasına boşaltıvermen de sadakadır."

O da kolay bir sevaptır. Onun için insanın sevap kazanması için ille para sahibi olması gerekmiyor. Ne sahibi olması gerekiyor? Zevk-i selîm, kalb-i selîm, hiss-i selîm sahibi olması gerekiyor. Selim insan olması gerekiyor.

Selim ne demek?

Selâmetli, arızalı değil, tam; hisleri tam, arızasız, eksiksiz, kusursuz; zevki tam, eksiksiz, kusursuz, her şeyi öyle.

Demek ki İslâm çok güzel bir din, çok harc-ı âlem şeylerden dahi bir insan sevap kazanabilir, bir haseneden bile cennete de girebilir.

Onun için hiçbir iyiliği küçümsemeyeceğiz, her iyiliği yapmaya çalışacağız. Her işimizin, hareketimizin, sözümüzün güzel olmasına gayret edeceğiz, kötü olmamasına dikkat edeceğiz. Her şeyimiz öyle olacak; tertemiz olacak, pırıl pırıl olacak, ışıl ışıl olacak.

---

[21] Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.213, no:1879; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.287, no:529; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.220, no:3377; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.183, no:8342; Bezzâr, *Müsned*, c.II, no:108, no:4070; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.307, no:891; Taberânî, *Mekârimü'l-Ahlâk*, c.I, s.26, no:20; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.70, no:2396; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.275; Ebû Zerr-i Gıfârî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VI, s.410, no:16305; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XI, s.202, no:10571.

c. Mü'minin Kabri Yeşil Cennet Bahçesi

Bir hadîs-i şerîf daha...
Bu ikinci hadîs-i şerîf Ebû Hüreyre RA'dan.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[22]

إِنَّ الْمُؤْمِنَ فِي قَبْرِهِ فِي رَوْضَةٍ خَضْرَاءَ ، وَيُرْحَبُ لَهُ سَبْعُونَ ذِرَاعًا
وَيُنَوَّرُ لَهُ فِيهِ كَلَيْلَةِ الْقَمَرِ ، أَتَدْرُونَ فِيمَ أُنْزِلَتْ هٰذِهِ الآْيَةُ : فَإِنَّ لَهُ
مَعِيشَةً ضَنْكًا ، فِي عَذَابِ الْقَبْرِ ؛ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، إِنَّهُ لَيُسَلَّطُ
عَلَيْهِ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ حَيَّةً ، لِكُلِّ حَيَّةٍ مِنْهَا تِسْعَةُ رُءُوسٍ ، يَنْفُخْنَ
فِي جِسْمِهِ يَلْسَعُونَهُ ، وَيَخْدِشُونَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ (الحكيم عن
ابي هريرة)

RE. 106/11 (*İnne'l-mü'mine fî kabrihî fî ravdatin hadrâe, ve yerhabü lehû seb'îne zirâan, ve yünevveru lehû fîhi keleyleti'l-kameri, etedrûne fîme ünzilet hâzihi'l-âyetü: fe-inne lehû maîşeten danken, fî azâbi'l-kabri; ve'llezî nefsî bi-yedihî innehû leyüsallatu aleyhi tis'atün ve tis'ûne hayyeten, li-külli hayyetin minhâ tis'atü ruûsin yenfuhne fî cismihî ve yelseünehû ve yahdişûnehû ilâ yevmi'l-kıyâmeti.*)

(*İnne'l-mü'mine fî kabrihî fî ravdatin hadrâe*) "Allah'ın mü'min kulu kabrinde, yemyeşil bir bahçededir; mü'min kulun kabri yemyeşil bir bahçedir."

Hadrâ ne demek? Yeşil demek.

El-Kubbetü'l-Hadrâ ne demek? Yeşil kubbe demek.

Neresi? Peygamber Efendimiz'in türbesinin üstü; bir… Bir de Konya'da Mevlânâ KS Hazretleri'nin türbesinin üstü de yeşil, ona da *Kubbe-i Hadra* diyorlar. *Hadrâ* yeşil demek.

---

[22] *Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.30, no:3012; Ebû Hüreyre RA'dan.

Hadrâ boru var; bizim şirketimizin reklamını yapıyorum şimdi dikkat edin! *Hadrâ boru* bizim şirketimiz.

Ne demek? Yeşil boru demek. Fabrikamız var, boru çekiyoruz satıyoruz. Kazancımızı da vakfın hizmetlerinde kullanıyoruz.

"Mü'min kul kabrinde yeşil bir bahçededir. (*Ve lehû seb'îne zirâan*) Kabrin duvarları itilir, mü'min kul için 70 zirâ olarak genişletilir."

Yetmiş zirâ açılır. Kabir öyle mü'min kul için daracık olmaz, 70 zirâ genişler. Zirâ bir ölçü demek; sanıyorum arşın demek, yani arşın kadar.

Arşın ne kadar? İşte şu kadar bir şey, 60 küsur santim mi, 62 santim mi, 66 santim mi bir ölçü.

Yetmiş zirâ kabir oraya oraya duvarları itilir, mü'min kul için genişletilir mü'minin kabri. Mü'minin kabri mâneviyat bakımından geniş olur ve mânevî yönden genişletilir.

(*Ve yünevveru lehû*) "Ve kabri nurlandırılır, nur gönderilir mü'minin kabrine… (*Keleyleti'l-kameri*) Dolunay günündeki gibi,

aydınlanır kabri… Elektrik tesisatı yok kabirde ama kabri dolunayın olduğu gibi aydınlanır, aydınlatılır.” Kim tarafından? Allah tarafından.

Allah mü’minin kabrini geniş eyliyor ve münevver eyliyor. Mehtaplı gibi aydın oluyor kabri…

(*Etedrûne fîme ünzilet hâzihi’l-âyeh*) “Şu biraz sonra okuyacağım ayet kimin hakkında inmiştir, biliyor musunuz?” diyor Peygamber Efendimiz. Mü’minin kabrinin geniş ve nurlu olduğunu anlattıktan sonra, bu ayeti okuyor:

فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا (طه: ١٢٤)

(*Feinne lehû maîşeten dankâ*) “Kâfirin de dar bir yaşamı vardır, sıkışık bir yaşamı vardır.” (Tàhâ, 20/124)

(*Feinne lehû maîşeten danken*) ayeti kim hakkında inmiştir, hangi konu hakkında inmiştir, biliyor musunuz?” diye soruyor Peygamber Efendimiz. (*Fî azâbi’l-kabri*) “Kabir azabı hakkındadır.” buyuruyor.

Hâ, bu kabirde azap gören kimdir? Kâfirdir dedik.

Âyet-i kerîmenin evvelinde:

وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ أَعْمٰى (طه: ١٢٤)

(*Ve men a’rada an zikrî*) “Kim benim hatırlatmamdan, uyarımdan, zikrimden yüz çevirirse; hatırlatılmasına rağmen, zikredilmesine rağmen, hakikatları dinlemez, sırtını çevirirse, dönerse, kabul etmezse; (*feinne lehû maîşeten dankâ*) ona böyle sıkışık bir yaşam, tatsız bir hayat vardır. (*Ve nahşüruhû yevme’l-kıyâmeti a’mâ*) Biz onu ahirette gözleri kör olarak ba’sederiz.” (Tàhâ, 20/124)

(*Ve men a’rada an zikrî*) “Benim zikrimden yüz çeviren; zikrimi yapmayan, zikrimden dönen kimse.” demek.

Tabii bu çok derin uzun bir izah ister. Yâni zikrimden dönen kimse ne demektir?

İlk önce kâfir demektir, çünkü Allah'ın zikri Kur'an'dır, Allah'ın zikri Peygamber Efendimiz'dir, Allah'ın zikri şeriatin ahkâmıdır. Allah'ın zikrinden yüz çeviren, İslâm'dan yüz döndürmüş demektir, kâfir demektir, ona kabirde azap var, bu olabilir.

Başka? Kur'ân-ı Kerîm'den okumayan, Kur'an'a uymayan, yüz döndüren kabirde azap görecek demektir.

Başka? Tesbihleri çekmeyen, Allah'ı zikretmeyen kabirde azap görecek demektir. Zikrimden kim yüz çevirir, i'raz ederse, vazgeçerse; (*feinne lehû maîşeten dankâ*) ona sıkışık bir yaşam vardır."

"—Ne demek sıkışık yaşam, nerede?"

Kabirdeki yaşamı sıkışık olacak diye Peygamber Efendimiz bu sözlerin, (*Fî azâbi'l-kabri*) "Kabir azabı hakkında." olduğunu bildiriyor.

Kabirde kâfir azap görecek mi?

Görecek, daha kabre konulurken başlayacak cayır cayır yanmaya, azap görmeye…

Mü'min kabirde azap görecek mi?

Görebilir. Mü'minlerden bazıları kabirde azap görebilirler, hatta bazen mühimsemedikleri şeylerden bile azap görebilirler.

Peygamber Efendimiz iki mezarın yanından geçiyordu dedi ki;

"—Bu iki mezardakiler azap görüyorlar; birisi laf taşırdı, dedikoduculuk yapardı. Ötekisi de küçük abdestini, idrarını yaparken sakınmazdı."

Bir yaş çubuk getirin dedi, yaş çubuk getirdiler ikiye böldü, birisini bir kabrin üstüne sapladı, birisini bir kabrin üstüne sapladı.

"—Bu yaş çubuklar kuruyuncaya kadar bunların azabı durur, azap görmezler." dedi.

Demek ki yeşillik azap görmesini engelliyor ama onlar mü'minlerdi birisi dedikodudan dolayı kabirde azap görüyor, birisi küçük abdestini uygunsuz yaptığından dolayı azap görüyor.

Başka hadîs-i şerîflerde Peygamber Efendimiz diyor ki;

"—Bir mü'min kabre konulduğu zaman kabirde azap melekleri geldiler, onun kafasına bir ateşten topuz patlattılar. Pat! Kafası darmadağın oldu, kabrin içi ateş ve duman doldu. O da feryada

başladı, dedi ki:

"—Ben Müslümanım, niye bana bu azabı yapıyorsunuz? Ben mü'min kulum!" dedi.

Melekler ona dediler ki:

"—Evet, sen mü'min kulsun ama dünyada iken filanca yerden geçiyordun, müşrikler, kâfirler bir mü'mine orada azap ediyorlardı. Sen mü'minin yardımına koşmamıştın. Ondan dolayı bu azabı görüyorsun." denilecek diye Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde bunu bildiriyor.

Demek ki kusurlu mü'minler kabirde azap görebilirler. Zikirden dönen, o da kabirde böylece azap görebilir.

Bu zikirleri kim söyledi?

Peygamber Efendimiz'in tavsiyesi. Benim size söylediğim zikirler peygamber Efendimiz'in tavsiyesi. Günde 100 defa *Estağfiru'llah* deyin, 100 defa *Lâ ilâhe illa'llah* deyin, 100 defa salevat getirin, 100 defa *Kulhüva'llah* okuyun. Bunlar hadislerde olan zikirler, Efendimiz'in tavsiyesi.

Niye tavsiye ediyor Efendimiz?

Allah zikri çok seviyor da ondan, sevap kazanalım diye tavsiye ediyor, hem de kolay da ondan. Zikir çok kolay bir ibadettir.

"—İbadetlerin en kolayı en beleşi hangisidir?"

Zikirdir.

"—En yapılmayanı hangisidir?"

Zikirdir.

"—Niye yapılmaz?"

Şeytan kandırır bu müslümancıkları, saf bizim müslümancıklar kanarlar, şeytan aldatır yaptırmaz zikri. Gazete okur, televizyon seyreder, roman okur, lak lak eder, gevezelik eder, dedikodu eder zikir yapmaz.

"—Neden?"

Zikir sevaplı da ondan.

"—İsteyerek mi yapmıyor?"

Hayır, şeytan günahları allar pullar, süsler güzelleştirir, bunun önüne sürer. Oltaya balığın takılması gibi takar bunu çeker günaha…

Onun için çok dikkat etmek lazım. Zikirsiz vakit geçirirse bir

insan, mü'min-i kâmil bile olsa zikirsiz geçirdiği zamana cennette hayıflanacak, tahassür duyacak. "Niye dünyada o vaktimi zikirsiz geçirmişim, niye gaflet etmişim, niye o zaman da zikretmemişim?" diye o bile, cennette bile bir içi yanacak.

O bakımdan işte kabir azabı bu zikirden yüz döndürenler hakkındadır, o âyet-i kerîme onlar hakkındadır.

Rasûlüllah Efendimiz, (*Vellezî nefsî bi-yedihî*) "Şu nefsim elinde olana andolsun ki." deyince kime and etti? Allah'a and etti, çünkü herkesin nefsi Allah'ın elinde… Ne demek?

Nefis can demek, herkesin canı Allah'ın elinde, dilerse yaşatır dilerse öldürür. Öl derse öldürür; bunu öldür.

"—Azrail! Ey benim Melekü'l-mevtim! Al bunun canını!"

Hapı yuttu adam gitti, hayatı bitti, hayatı söndü.

"—Bu yaşasın!" derse, yaşar.

Ölecek bir insan sadaka verirse yaşar, sıla-i rahim yaparsa yaşar. Neden?

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Sadaka, iyilik, sıla-i rahim yapmak ömrü artırır."

"—Nasıl artırır hocam?"

Ne bileyim ben Allah'ın işini! Peygamber Efendimiz öyle bildiriyor, artırır.

"—E insanın ömrü alnına yazılmamış mı?"

Yazılmış ama Allah onu hesaplamıştır ona göre yazmıştır, artırır, sen iyilik yapmaya bak.

Bazı şeyler anlaşılmaz, yani neden anlaşılmaz? Allah'ın işi olduğundan, karmaşık olduğundan akıl ermez.

"—Dünyanın aşağısında olanlar niye aşağıya düşmüyor?"

Bırak dünyanın aşağısını, şimdi hastaneden buraya geliyorduk, Edirnekapı'da lunaparkta gördük. Şöyle kayık gibi bir şey var, içine eğlenmek isteyenler binmiş böyle sallanıyor, böyle sallanıyor, biraz daha hızlanıyor, daha yukarı çıkıyor, daha yukarı çıkıyor, daha yukarı çıkıyor, daha yukarı çıkıyor, en sonunda hop bu tarafa dönüyor.

Ne oldu bu adamlar şimdi? Kayığın içindekiler ne oldu yukarıda? Baş aşağı geldiler, böyle böyle sallanırken daha hızlandı, daha hızlandı, daha hızlandı böyle döndü.

Niye sapır sapır aşağıya düşmediler?

"—E hocam merkezkaç kuvveti var, sen fizik okumadın mı lisede?"

Tamam, merkezkaç kuvvetinden, işte baş aşağı da olsa insan düşmüyor. Yer çekiminden fazla oluyor merkezkaç kuvveti… Tamam onu biz de biliyoruz ama bazen insanın aklı ermiyor.

Bazısının aklı ermez. Eskilerin aklı ermemiş de dünyayı tabla gibi düşünmüşler. Müslüman coğrafyacılar bulmuşlar dünyanın yuvarlak olduğunu. Onlar söylemişler, onlar Afrika'dan gemilerle gitmişler de dokuzuncu asırda Amerika'yı bulmuşlar yerleşmişler oraya. Kristof Colomb oraya gittiği zaman orada yerleşmiş Arap kavimler, Afrikalı kavimler buldu ama kitaplar bunları yazmaz.

Neden? Avrupalılar kendilerine metheder, bizim meziyetlerimizi saklar. Biz de kendi meziyetlerimizi onlar söylemediği için bilmeyiz.

Matbaayı John Gutenberg buldu sanırız, Amerika'yı Kristof Colomb buldu sanırız, çiçek aşısını Edvard Gener buldu sanırız… Yalan! Hepsi kuyruklu, bin kuyruklu yalan.

Bunların hepsini daha önce müslümanlar bulmuştur ama bizim kendi medeniyetimizden haberimiz yok. Kendi irfanımızdan, kendi güzelliklerimizden haberimiz yok. Avrupalı geliyor, ısrar ediyor ısrar ediyor nihayet bizimkiler yavaş yavaş kendi örfümüzün, âdetimizin, giyimimizin kuşamımızın, yememizin, içmemizin her şeyimizin daha güzel olduğunu Avrupalılar bastıra bastıra tekrar tekrar söylediği için zar zor nihayet kabul ediyor.

Avrupalı müslüman oluyor, bizimkiler kâfirlik peşinde, Avrupalı müslüman oluyor bizimkiler kâfirlik peşinde Avrupalılara şaşıyor. Vay bu gerici Avrupalılar vay, ne aptal adamlar, ne enayi adamlar yahu müslüman oluyor diyor, kendisi enayi. Enayi olan kendisi; elindeki nimetin kıymetinin bilmiyor, ayağı küfre kaymış âhireti mahvoluyor Avrupa'nın müslüman olanını anlamıyor.

E canım işte Yusuf İslâm müslüman olmuş filan.

"—O caz şarkısıydı, bana ne? Olmuşsa olmuş!"

Pekiyi, büyük mütefekkir, büyük alim Roger Garaudy de müslüman oldu. Falanca papaz da müslüman oluyor, piskopos da müslüman oluyor, filanca devlet adamı da müslüman oluyor, Amerika'da bir senatörün müslüman olduğundan haberiniz var mı?

Müslüman, resmen müslüman olmuş, Amerika senatosundaki senatörlerden bir tanesi müslüman…

"—Aptallığından mı oluyor?"

Toplumuna direnerek, karşı çıkarak, anasının babasının yoluna bırakarak müslüman oluyor. Büyük kahramanlık, büyük başarı, herkes yapamaz. Anan baban müslüman da sen kendi memleketinde Müslümanlığını elinde tutmaya utanıyorsun, o adam kendi memleketine muhalefet ederek müslüman oluyor, o çok daha büyük kahraman.

Vellezî nefsî bi-yedihî, canım elinde olana andolsun ki, yâni Allah'a yemin ederim ki… Yani Allah dilerse yaşatır, dilerse öldürür, ondan böyle yemin ediyor. Peygamber Efendimiz'in yemin tarzlarından birisi bu. Hepimizin hayatı Allah'a bağlıdır; dilerse yaşatır, dilerse öldürür. Yaşatmayı murat ederse, Amerika'yla Rusya ve Çin birleşse, hepsi şu gariban Es'ad Coşan'ı öldürmeye kalksa, öldüremezler; İbrahim AS'ı öldüremedikleri gibi.

Öldürmeyi dilerse; cümle tabîbân-ı cihân toplansa, bütün hekimler toplansa ilaç etseler, beni yaşatamazlar, çünkü Allah ölsün artık demiş. Onun için "*vellezî nefsî bi-yedihî*" diyor. Onun zevkine varmak lazım, o yeminin tadını duymak lazım! Ağzını şapırdatması lazım insanın, böyle bu güzel manaları idrak edince mest olması lazım!

"—Ne o, erimeye başladın?" demesi lazım arkadaşı, niye?

"—E Rasûlullah'ın güzel kelimelerinden mest oluyorum, biraz erimeye de başladım." demesi lazım insanın.

(*Vellezî nefsî bi-yedihî innehû le-yüsallatu aleyhi tis'atün ve tis'ûne hayyeten*) "O zikirden dönen kimselere, kabirde 99 tane yılan musallat kılınır."

Doksan dokuz tane yılan; cıyır cıyır, vıkır vıkır kabrin içi yılan dolu. Doksan dokuz tane yılan musallat kılınır, ne yaparlar onlar? (*Li-külli hayyetin minhâ tis'atü ruûsin*) "Her birisinin dokuz kafası vardır."

Dokuz başlı 99 tane ejderha yılan musallat kılınır kabirde o zikirden dönen; kâfir mi demek, Kur'an'dan dönmüş kusurlu müslüman mı demek, zikrini ihmal eden zikirsiz müslüman mı demek neyse işte, ona bunlar musallat kılınır.

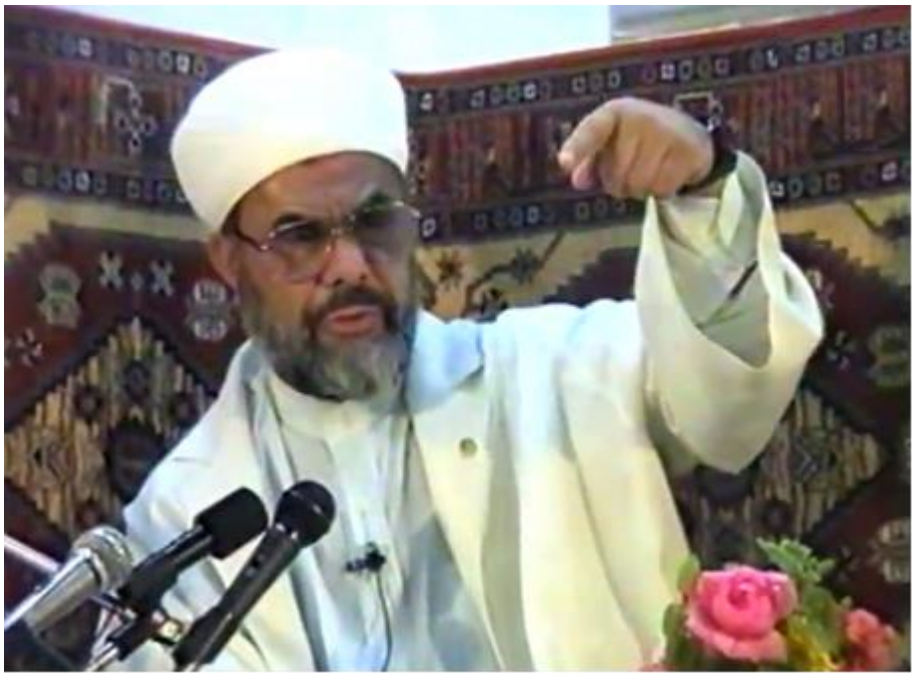

(*Yenfuhne fî cismihî*) "Hepsi zehirlerini onun cismine, yüzüne üfürürler. (*Ve yelnehû*) Hepsi onu, o zikirden dönenini ısırırlar. (*Ve yahdişnehû*) Ve ısırıp onu parçalarlar, cismini koparırlar. (*İlâ yevmi'l-kıyâmeti*) Bir sefer mi yaparlar bunu? Hayır. Kıyamete kadar kabirde böyle azap görür. Kıyamet kopuncaya kadar..."

Sonra ne olacak, kurtulacak mı? Hayır, kıyamet koptuktan sonra daha beter olacak. Mahkeme-i Kübrâ bittikten sonra cehenneme atılacak, orada daha beter olacak.

Peygamber SAS Efendimiz:[23]

الْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ ، أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفَرِ النِّيرَانِ

[23] Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.500, no:2384; Deylemi, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.231, no:4682; Ebû Said el-Hudri RA'dan.

Taberani, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.271, no:8613; Ebu Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.546, no:42109; *Keşfü'l-Hafa*, c.II, s.90, no:1853; *Câmiü'l-Ehàdis*, c.XXVIII, s.432, no:41805.

(ت. عن أبى سعيد)

(*El-kabru ravdatün min riyâdı'l-cenneti, ev hufratün min huferi'n-nîrân*) "Kabir, mü'mine cennet bahçelerinden bir bahçedir veya kâfire cehennem çukurlarından bir çukurdur." dememiş miydi, işte o.

Kabir, kâfir için yılanlar dolu bir cehennem azap çukurudur, mü'min için de neydi; yetmiş arşın genişletilmiş yemyeşil bir bahçeydi, ayın on dördü gibi mehtapla aydınlatılıyordu, mü'minin kabri öyleydi. Kâfirin kabrinde de yılanlar ısırıyorlar, üfürüyorlar, sokuyorlar kıyamete kadar.

Muhterem kardeşlerim!

وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَام (آل عمرن: ٤)

(*Va'llàhu azîzün zü'ntikàm*) [Allah Azîz'dir, intikam sahibidir, intikam alandır.] (Âl-i İmran, 3/4)

Kimden intikam alacak?

إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ (السجدة: ٢٢)

(*İnnâ mine'l-mücrimîne müntakımûn.*) "Biz Azîmüşşân mücrimlerden böyle intikam alırız." (Secde, 32/22) diyor Allah-u Teàlâ Hazretleri…

Niye "biz" diye konuşuyor, Kur'ân-ı Kerîm'in ifadesi niye böyle? Buna "azamet nûnu" derler, azamet ve celâlinden dolayı biz diye konuşuyor. Arapça'da üslup böyledir.

Türkçe'de "ben" demek azamet ifade eder, Arapça'da "biz" demek azamet ifade eder. "Biz" onu azaplandıracağız demek, "Ben" azîmüşşân onları fena halde azaplandıracağım demektir; intikam alacağım mücrimlerden diyor. Allah'ın sözü sözdür, va'di haktır, va'dinden hulfü yoktur.

Ne yapmak lazım?

Allah'ın intikam alacağı insan durumuna düşmemek lazım;

mücrim duruma düşmemek lazım, Allah'ın sevdiği kul olmaya çalışmak lazım, akıllı insan budur.

Akılsız insan Allah'ın intikam alacağı insan durumuna düşen insandır.

İnsan niye bu duruma düşüyor?

Dünyanın menfaatleri, paraları, pulları, zevkleri, keyifleri hoş geliyor, unutuyor, bunları düşünmüyor ondan yapıyor. Paradan, mevkiden, hırstan, ihtirastan, hınçtan dolayı yapıyor…

Olmadık şey; adamı bıçaklamış, hastaneye götürürken yolda tekrar tekrar yine bıçaklamış, kafasını kesmiş, eline almış, bıçakla beraber karakola götürmüş.

Muhterem kardeşlerim!

Polis olaylarını, zâbıta olaylarını bir olay olarak dinleyin, ibretle seyredin, bir de sebebini düşünün; neden yapıyor bunu?

İçki içtiğinden yapmadı mı, daha önce arkadaş değil miydi bu ikisi, içki içmeden önce arkadaş değil miydi bunlar? Neden yaptı bunu? İçki içtiği için.

Şimdi ayıldığı zaman ne diyecek?

Çok sarhoştum, ne yaptığımı bilmiyordum, çok üzgünüm çok sevdiğim arkadaşımdı diyecek. Tamam mı, büyük ihtimalle böyle.

Peygamber SAS Efendimiz:[24]

اَلْخَمْرُ أُمُّ الْخَبَائِثِ (طس. عن ابن عمرو)

(*El-hamru ümmü'l-habâis*) "İçki, bütün kötülüklerin anasıdır." diyor.

Bak nasıl kötülük doğurdu ana! İçki içtiler kàtil oldu, arkadaşlıkları bitti. Birisinin hayatı söndü, ötekisinin de hayatı söndü; hem dünya hayatı söndü, hem ahiret hayatı söndü.

Eh, İslâm'ın içkiyi yasaklaması iyi miymiş, kötü müymüş? Ey

---

[24] Dâra Kutnî, *Sünen*, c.IV, s.247, no:1, 4; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.IV, s.81, no:3667; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.68, no:57; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.523, no:13183, 13246; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.205, no:1225; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XII, s.417, no:12215.

biracılar, ey bira imalatçıları, ey bira satanlar, ey birayı dükkânında bulunduran bakkallar, ey buna müsamaha edenler! Tüyleriniz ürpermiyor mu bu olaydan? Yanlış mı İslâm'ın birayı haram kılması? Değil.

İslâm doğru. İslâm'ın karşısına çıkanlar yanlış; onlar gerici, onlar hâin, onlar zalim. Bütün zâbıta olaylarından onlar sorumlu. Memleketin batması onların yüzünden. Hem kafaları akılları ermiyor, hem de Allah'a karşı çıkıyorlar; hem dünyaları hem ahiretleri mahvoluyor.

Ötekisi ne yapmış?

Göbeğine hamile süsü vermiş dinamitleri bağlamış. Karakola dalmak istemiş, polisler engellemek istemişler, dinamitlerin pimini çekmiş, dinamit patlamış. Kendi vücudu parçalanmış, üç tane polis şehid olmuş, şu kadarı yaralanmış. Kendisinin kafası gövdesinden kopmuş, karakolun damında bulmuşlar, resmini çekmiş gazeteciler. Çok büyük bir ibret! Böyle gözü şey bir resim, onu alıp çerçeveletmek lazım.

Bu 17 yaşındaki kız bu hale nasıl geldi?

Bunun araştırmasını yapmazsanız, bunun üzerinde düşünmezseniz hiçbir şeyi çözemezsiniz.

Bu kız bu hale niye geldi?

Bu kız bu hale İslâmî terbiye almadığı için geldi.

İslâmî terbiye almış olsaydı öyle yapmazdı; başkasını öldürmezdi, intihar etmezdi, hayatını söndürmezdi. On yedi yaşında daha, hayatının ilkbaharında, namuslu olarak kalsaydı, evlenecekti, çoluk çocuk sahibi olacaktı… Hayat bir imtihan; iyi günler görürdü, kötü günler görürdü ayrı ama kaç kişinin hayatını söndürdü, ahirette ne azab görecek, dünyada da hayatı bitti.

Ne eline geçti?

Böyle yapa yapa bir Kürt devleti kurulacak da ne olacak? Bundan hayır gelir mi? Haramla elde edilen bir sonuçtan hayır gelir mi?

Gelmez, kesinlikle hayır gelmez. Haramla kazanılan para parayı kazanın burnundan fitil fitil gelir. Haramla kurulan bir devlet mutlaka mahvolur, bundan hiç hayır gelmez. Görecek millet,

cihan görecek, cihan tarihi görecek. Belki bir zaman gelir de Es'ad Coşan adında bir hoca da İskenderpaşa Camii'nde bunu önceden söylemişti derler.

Aklı varsa bir insanın hayırlı iş yapmaya çalışmalı, insanlığa faydalı olmaya çalışmalı. Böyle bir karıncayı bile incitmek doğru değilken, o polisin ne suçu vardı? O polisi belki tanımıyordu o kadın, o kız, tanımıyordu belki.

"—Polisler düşman, askerler düşman…"

Pekiyi, polislik ve askerlik niye kuruldu? Yani sen devlet kursan sende polis olmayacak mı? Senin Irak'ta askerin yok mu?

Asker doğrudan doğruya kötü değil, polis doğrudan doğruya kötü değil. Belki o öldürdüğün insanların yetim çocukları şimdi kaldı, arkada başörtülü anneler kaldı, belki bir tanesi de Kürt, kurcalasan belki bir tanesi, iki tanesi de kürt kökenli olabilir. Türk veya Kürt karmakarışık… Kimisinin babası Kürttür, kimisinin annesi Kürttür, olabilir. Bu suç değil, kabahat değil, kader…

Ne oldu? İslâm terbiyesi olmadığından oldu, iman olmadığından oldu, yanlış eğitimden oldu. Eğitimimiz yanlış, Milli Eğitim yanlış yolda! Öyle bayrak merasimiyle, bir dakika saygı duruşuyla bu işler bitmiyor.

Öyle yetiştirdiniz olmadı, bitmiyor! Öyle işlerle iş bitmiyor, mü'min olacak insan! Mü'mine düşman olma, imanın kıymetini anla!

d. Amellerin Bir Sûrete Bürünmesi

Üçüncü hadîs-i şerîfe geçiyoruz:

Bu da Taberî'nin tefsirinde Katâde Rh,A'ten rivayet ettiği bir hadis-i şerif. Okuyacağımız sonuncu hadîs-i şerîf ama uzunca, ikinci hadîs-i şerîfi tamamlıyor.

Çok ibretli hadisler okuduk bugün. Dersi de uzatabilirim çünkü bugün seyahatim yok, uçak kaçmıyor.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[25]

---

[25] Taberî, *Tefsir*, c.XV, s.27, no:17558; Katade Rh.A'den.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.366, no:38963; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.315, no:7373.

إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ صُوِّرَ لَهُ عَمَلُهُ فِي صُورَةِ حَسَنَةٍ وَبِشَارَةٍ حَسَنَةٍ ، فَيَقُولُ لَهُ: مَا أَنْتَ ، فَوَاللَّهِ إِنِّي لأَرَاكَ امْرَأَ صِدْقٍ ؟ فَيَقُولُ : أَنَا عَمَلُكَ ، فَيَكُونُ لَهُ نُورًا وَقَائِدًا إِلَى الْجَنَّةِ ؛ وَأَمَّا الْكَافِرُ إِذَا خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ صُوِّرَ لَهُ عَمَلُهُ فِي صُورَةِ سَيِّئَةٍ وَبِشَارَةٍ سَيِّئَةٍ ، فَيَقُولُ: مَا أَنْتَ ، فَوَاللَّهِ إِنِّي لأَرَاكَ أَمْرَأَ سَوْءٍ ؟ فَيَقُولُ : أَنَا عَمَلُكَ . فَيَنْطَلِقُ بِهِ حَتَّى يُدْخِلَهُ النَّارَ (ابن جرير عن قتادة مرسلاً)

RE. 106/12 (*İnne'l-mü'mine izâ harace min kabrihî, suvvira lehû amelühû fî sûretin hasenetin ve şâratin hasenetin feyekùlü lehû: Mâ ente, feva'llàhi innî leerâke imrae's-sıdki? Feyekùlü: Ene amelüke, feyekûnü lehû nûran kàiden ile'l-cenneti; ve emme'l-kâfiru izâ harace min kabrihî suvvira lehû amelühû fî sûretin seyyietin ve şâratin seyyietin, feyekùlü: Mâ ente, feva'llàhi innî leerâke imrae sev'in? Feyekùlü: Ene amelüke, feyentaliku bihî hattâ yüdhilehü'n-nâre*)

(*İnne'l-mü'mine izâ harace min kabrihî*) "Mü'min kul kabrinden çıktığı zaman."

Ne zaman çıkacak? İnsan kabre girdi ne zaman çıkacak?

Sûra üfürüldüğü zaman. İsrafil AS sûra ikinci defa üfürdüğü zaman, nefha-i sâniyede, herkes kabirden çıkacak, nereye gidecekler? Mahşer yerine gidecekler.

Sûr nedir? İsrafil AS'ın borusu, borazanı.

İsrafil AS sûra birinci defa üfürdüğü zaman, birinci üfürmede ne olacak? Kıyamet kopacak, kıyamet kopma alâmeti o. Kıyamet koptuktan sonra da ikinci defa üfürünce herkes kabirden kalkacak, bütün ölüler dirilecek.

(*El-ba'sü ba'de'l-mevti hakkun*) "Öldükten sonra dirilmek haktır ve gerçektir." Âhiret hayatı olacak, kabirden herkes kalkacak.

Kabrinden kalktığı zaman bir müslüman ne olacak, kâfir kalktığı zaman ne olacak onu anlatıyor bu hadîs-i şerîf.

"Mü'min kul kabrinden çıktığı zaman, (*suvvira lehû amelühû*) ameli onun karşısına tecessüm ettirilir. (*Fî sûretin hasenetin*) Şöyle güzel yüzlü, sevimli, sıcak; insanın içine huzur veren insan suretinde, (*ve şâratin hasenetin*) güzel bir görünümle böyle çıkacak."

Şâre kelimesine bakamadım, onu göremedim geçen gün. İşâretün ve sâretün diye de rivayetleri varmış. Şerhten bakarız sonra kelimenin ne mânasına geldiğine.

Güzel bir sûretle, güzel bir giyimli kuşamlı manzaralı halde karşısına çıkacak. Ne çıkacak? Dünyada işlediği sevaplar, amelleri, güzel bir görünümle mü'minin karşısına çıkacak.

(*Feyekùlü lehû*) "Mü'min diyecek ki: (*Mâ ente*) "Sen nesin, kimsin böyle yahu? Kabirden kalktı, telaşlı bir gün, herkes kabirden kalkıyor, bir kaynaşma bir kıyamet günü. (*Mâ ente*) "Sen kimsin, nesin?"

Mâ, "Nesin?" demek ama yani nasıl şeysin, ne biçim şeysin, nesin sen? (*Feva'llàhi*) "Allah'a yemin olsun ki, (*innî leerâke*

imrae's-sıdki) ben seni şöyle iyi, doğru bir insan olarak görüyorum. Sen kimsin yahu, nasıl şeysin sen ya böyle! Bu telaşlı günde benim yanıma geldin!" der. (*Feyekùlü*) O Allah'ın tecessüm ettirdiği, dünyadaki mü'minin güzel amellerinin o tecessüm etmiş şekli, artık bir insan gibi tecessüm ediyor. O da ona der ki…"

Veyahut insan gibi değil de, (*Mâ ente*) "Sen nesin?" dediğine göre, bir başka şeklide ama anlıyor yani konuşabilecek bir şey, soruyor, o da cevap veriyor.

(*Feyekùlü: Ene amelüke*) "Ben senin dünyada işlediğin sevaplı işlerim işte! Allah bana bu şekli verdi. (*Feyekûnü lehû nûran*) Bu kişi için nur olur bu amelleri, nur olur. (*Kàiden ile'l-cenneti*) Yahut cennete sevk edici bir kılavuz olur. O önünde ötekisi arkada cennete giderler. Ameli nur olur, kılavuz olur önüne düşer, mü'mini kabrinden cennete götürür."

(*Ve inne'l-kâfire*) "Buna mukabil kâfire gelince."

Kâfir muhakkak ki ne olur? (*İzâ harace min kabrihî*) "O da kabrinden kalktığı zaman, (*suvvira lehû amelühû fî sûretin seyyietin, ve şâratin seyyietin*) dünyada işlediği günahlar, kötülükler kötü bir yüzle, sûretle, kötü bir görünüşle karşısına tecessüm ettirilir, bir varlık olarak çıkartılır."

(*Feyekùlü: Mâ ente*) "Yahu sen ne şeysin böyle, karşıma çıktın diye sorar. (*Feva'llàhi*) Allah'a yemin olsun ki, (*innî leerâke imrae's-sev'i*) ben seni çok kötü bir kişi gibi görüyorum. Haydut musun, eşkiyâ mısın, terörist misin, nesin sen ya? Eyvah çok korktum senden, sen nesin?" diye böyle sorar.

(*Feyekùlü: Ene amelüke*) "Ben senin dünyada işlediğin amellerin ve yaptığın kötülüklerinim der o… (*Feyentaliku bihî*) Onu götürür." Ne götürür? Bu haydut götürür, haydut gibi tecessüm ettirilmiş olan şey onu alır, sürükleye sürükleye götürür.

Hani kovboylar bir kement atıyorlar ondan sonra atının arkasına takıyor, atını sürüyor arkadan sürükleye sürükleye götürüyor, belki öyle. Belki yakasından tutuyorlar bir herifi, sürükleye sürükleye zorbalar götürüyorlar, itiraz edemiyor zayıf düşüyor, belki öyle. "Sürükler götürür onu; (hattâ yüdhilehü'n-nâre) cehenneme tıkıncaya kadar, götürür götürür cehenneme atıncaya kadar."

Hangisi daha iyi?

Buyurun işte iki tane hadîs-i şerîf. Müminin kabrinde durum nasıl olacak, kabirden kalkınca nasıl olacak; kâfirin kabirde durumu ne olacak, kabirden kalktıktan sonra durumu nasıl olacak, nereye gidecekler? Mümin nereye gidecek, kâfir nereye gidecek? Acaba biz mi aldanıyoruz dünyada? Enayi biz miyiz acaba?

Ya kâfirlere bakın! Hawai adalarına gidiyorlar, çıplak çıplak kızlar, çiçeklerden çelenk yapıyorlar, boynuna takıyorlar, oynuyorlar. Bunlar da kaşmak çalmak derler bizde böyle, alkış tutuyor, —tempo tutmak diyorlar onu demem, cezalı, onu demiyoruz— oynuyorlar, eğleniyorlar, çalsın sazlar, oynasın kızlar; vur patlasın, çal oynasın… Yiyin efendiler yiyin, doyuncuya, patlayıncaya, tıksırıncaya kadar yiyin... Yiyorlar yatıyorlar, yan gelip yatıyorlar, çamura batıyorlar, kumda kızarıyorlar, güneşte yanıyorlar, bilmem ne filan... Filmlerde millet görüyor ağzının suyu akıyor:

"—Hay Allah, biz de böyle olsak!" diyorlar.

İyi, sen bilirsin, işte Peygamber Efendimiz'in iki hadîs-i şerîfi; mü'minin kabirdeki durumu, kabirden sonraki durumu, varacağı yer; kâfirin kabirdeki durumu, kabirden kalktıktan sonraki durumu ve varacağı yer…

Allah bizi cehennemden âzad eylesin… Cennetine dâhil eylesin… Cemaliyle müşerref eylesin…

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

27. 10. 1996 – İskenderpaşa Camii

05. EVLENMEKTE HAYIR VAR!

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn… Hamden kesiran tayyiben mubareken fîhi âlâ külli hâlin ve fi-külli hîn… Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn… Seyyidinâ ve senedinâ ve mededinâ muhammedini'l-mustafâ ve âlihî ve sahbihî ecmaîn… Ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn…

Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu teàlâ aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الْمَرْأَةَ مِنْ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، لَيُرَى بَيَاضُ سَاقِهَا مِنْ وَرَاءِ سَبْعِينَ حُلَّةً ،

حَتَّى يُرَى مُخُّهَا ، وَذٰلِكَ بِأَنَّ اللهَ تَعَالَى يَقُولُ: كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ .

فَأَمَّا الْيَاقُوتُ فَإِنَّهُ حَجَرٌ ، لَوْ أَدْخَلْتَ فِيهِ سِلْكًا ، ثُمَّ اسْتَصْفَيْتَهُ لَرَأَيْتَهُ مِنْ

وَرَائِهِ (ت. عن ابن مسعود)

RE. 107/8 (*İnne'l-mer'ete min nisâi ehli'l-cenneti leyürâ beyâdu sâkihâ min verâi seb'îne hulleten hattâ yerâ muhhuhâ ve zâlike bi-ennellàhe teàlâ yekùlü: Keenne hünne'l-yâkùtü ve'l-mercân.Feemme'l-yâkûtü feinnehû hacerun, lev edhalte fîhi silken sümme's-tasfeytehû leraeytehû min verâihî.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve sevgili ve mübarek kardeşlerim, salih kardeşlerim!

Allah cümlenizden razı olsun… Allah cümlenizi iki cihanda taltif eylesin, cennetiyle cemâliyle müşerref eylesin... Peygamber-i

zîşânımız Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'ne komşu eylesin…

Onun mübarek hadîs-i şerîflerini okumak, anlatmak, dinlemek, taallüm etmek ve tefeyyüz eylemek için toplanmış bulunuyoruz.

Bunların izahına başlamadan önce, evvela Peygamber-i Zîşânımız'ın ruhuna biz ümmetlerinden bir hediye-i Kur'âniyye olsun diye, sonra onun mübarek âline, ashâbına, ezvâcına, evlâdına, zürriyet-i tayyibesine, etbâına, ihvanına, ahbâbına, hulefâsına, makàm-ı irşâdının vârisleri olan evliyâullah-ı mukarrebîn ve mürşidîn-i kâmilîn-i mükemmilîn sâdât-ı meşâyih-i turuku aliyyemizin cümlesinin ruhlarına; Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü'l-Mürtezâ'dan Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar gelmiş geçmiş bütün mürşid-i kâmillerimizin, evliyâullah büyüklerimizin ruhlarına;

Uzaktan yakından bu dersi dinlemeye severek, koşarak, fedakârlık duyguları içinde, aşk ile şevk ile gelmiş olan siz sevgili kardeşlerimin de ahirete göçmüş olan bütün müslüman âbâ u ümmühât, ecdâd ü ceddât, akrabâ u taallukât, evlâd-ı zürriyâtlarının ruhlarına hediye olsun, cümlesinin ruhu şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları yüksek olsun, Allah-u Teàlâ Hazretleri bizim dualarımızla onlara yeni mânevî lütuflar, ikramlarla ikrâm eylesin diye;

Bizler de Rabbimiz'in sevdiği, razı olduğu kullar olabilelim, ömrünün rızasına uygun geçirelim, sevdiği hayrât ü hasenâtı, ibâdât ü tâati yapmağa muvaffak olalım diye; Allah-u Teàlâ Hazretleri bizlere sıhhat ü âfiyet versin, güç kuvvet versin ma'rifet muhabbet versin de sevdiği kul olalım diye;

Ümmet-i Muhammed'e umumî olarak Mevlâmız rahmeylesin, lütfeylesin diye; hastalarımıza şifa, dertlilerimize devâ versin diye; gönüllerimizin muratlarını bizlere ihsan eylesin diye bir *Fâtiha*, 11 *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, ruhlarına bağışlayalım, öyle başlayalım!

……

a. Cennet Hanımları

Metnini, mübarek kelimelerini az önce okuduğumuz hadîs-i şerîf *Râmûzü'l-Ehâdîs*'in 107. sayfasının 8. hadisidir. İbn-i Mes'ûd RA'dan Tirmizî rivayet eylemiştir, sahih hadis buyurmuş bu

mübarek alim. Peygamber SAS Efendimiz bu hadîs-i şerifte cennetteki hûrîleri anlatıyor.

Biliyorsunuz Kur'ân-ı Kerîm'de:

حُورٌ مَقْصُورَاتٌ فِي الْخِيَامِ (الرحمن: ٧٢)

(*Hûrun maksûrâtün fi'l-hıyâm*) "Gelin çadırlarında hûrî kızları var." (Rahmân, 55/72) buyuruluyor.

Hadîs-i şerîf de onların bir vasfını anlatıyor. Allah-u Teàlâ Hazretleri mü'min kullarına hûrî kızlarını zevce olarak ihsan edecek.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[26]

إِنَّ الْمَرْأَةَ مِنْ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، لَيُرَى بَيَاضُ سَاقِهَا مِنْ وَرَاءِ سَبْعِينَ حُلَّةً ،

حَتَّى يُرَى مُخُّهَا ، وَذَلِكَ بِأَنَّ اللهَ تَعَالَى يَقُولُ: كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ .

فَأَمَّا الْيَاقُوتُ فَإِنَّهُ حَجَرٌ ، لَوْ أَدْخَلْتَ فِيهِ سِلْكًا ، ثُمَّ اسْتَصْفَيْتَهُ لَرَأَيْتَهُ مِنْ

وَرَائِهِ (ت. عن ابن مسعود)

RE. 107/8 (*İnne'l-mer'ete min nisâi ehli'l-cenneti, leyürâ beyâdu sâkihâ min verâi seb'îne hulleten, hattâ yerâ mühhuhâ; ve zâlike bi-ennellàhe teàlâ yekùlü: Keenne hünne'l-yâkùtu ve'l-mercân. Feemme'l-yâkùtu feinnehû hacerun, lev edhalte fîhi silken, sümme's-tasfeytehû leraeytehû min verâihî.*)

(*İnne'l-mer'ete min nisâi ehli'l-cenneti*) "Cennet ehli, cenneti kazanmış, cennete girmeye ermiş, o devlete, o saadete vâsıl olmuş olan kimselerin hanımlarından bir kadının; yani hûrîlerden bir hurinin, (*leyürâ beyâdu sâkihâ*) baldırın beyazlığı, ayağının,

---

[26] Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.78, no:2456; Hennâd, *Zühd*, c.I, s.54, no:11; Ebû Nuaym, *Sıfatü'l-Cenneh*, c.I, s.480, no:403; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.477, no:39330; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.335, no:7416.

bacağının beyazlığı muhakkak ki görülür, (*min verâi seb'îne hulleten*) yetmiş cennet elbisesinin altından, arkasından ayağının beyazlığı görülür. (*Hattâ yerâ mühhuhâ*) Ayağının cildi değil kemiğinin iliği bile görülür."

Hani insanın ayağı var, deri var üstünde. Derinin altında kasları, adaleleri var, adalelerinin altında ayağının kemiği var, uyluk kemiği, baldır kemiği, kaval kemiği dediğimiz kemik yapısına ait kemikleri var, kemiğin de iliği var, iliği görülür, iliği!

(*Ve zâlike bi-enne'llàhe teàlâ yekùlü*) "Bu şuradan da anlaşılır, şundandır ki Allah-u Teàlâ Hazretleri şöyle buyuruyor:

كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ وَالْمَرْجَانُ (الرحمن:٥٨)

(*Keennehünne'l-yâkùtü ve'l mercân*) "O cennetteki hûrî kızları sanki yakut mücevheri gibi mercan gibidir." (Rahman, 55/58) diyor Kur'ân-ı Kerîm'de.

"Sanki o kadınlar Yakut gibidir, Mercan gibidir. (*Feemme'l-yâkùtü feinnehû hacerun*) Yakut denilen kıymetli mücevher taş bir kıymetli taştır ki; (*lev edhalte fîhi silken*) sen onun içinden, deliğinden ipekten kıvrılmış bir ipi geçirsen… Hani şöyle gerdanlık merdanlık filan takılacağı zaman düşmesin diye geçiriliyor ya; içinden öyle bir ipek iplik geçirsen... (*Sümme's-tasfeytehû*) Sonra onu geçirip ta dibine kadar götürsen, (*leraeytehû min verâihî*) dıştan görürsün. İşte bak iplik şuraya geldi, geçiyor filan diye. Yakut şeffaftır ya, şeffaflığından görürsün." diyor.

Muhterem kardeşlerim!

Peygamber SAS Efendimiz ashabıyla otururdu, sohbet ederlerdi, doyulmazdı sohbetine... Ashâb-ı kirâm, başlarının üstüne kuş konmuş da kaçacakmış gibi dinlerlerdi Rasûlüllah Efendimiz'i. Kıpırdamazlardı; ayak değiştireyim, uzatayım, bilmem ne yapayım, yok... Böyle başının üstüne kuş konmuş gibi... Edep var! Edep!.. Terbiye var! Terbiye çok mühim bir şey...

Edep bir mânevî taçtır. Allah o manevî tacı müslümanların hepisinin başına nasib etsin...

Öyle dinlerlerdi doyamazlardı ama Peygamber Efendimiz çok uzun konuşmayı istemezdi. Çünkü uzun konuşsa da birisi yahu

bitirse dese; çünkü hastası var... Mesela şeker hastaları biraz oturdular mı ihtiyaç beliriyor, hasta adamcağız ne yapsın. Soruyor:

"—Kardeşim bir yüznumara filan var mı burada?" diye araştırmaya başlıyor.

Neden?

Hasta zavallı, idrar sıkıştırıyor, duramıyor, patlayacak gibi oluyor. E öksürük olur, midesi bozulmuş olan olur ve saire...

"—Yahu, bitirse…" dese mahvolur!

Öyle şey olur mu? Konuşan Rasûlüllah SAS! Mahvolur... Efendimiz onları güç durumda bırakmazdı, kısa keserdi.

"—Bir insanın konuşmasının, hutbesinin kısalığı, ama namazının uzunluğu onun dini iyi bildiğine, o adamın dinde iyice bir fakih olduğunu gösterir." buyururdu.

Neden?

E baksana, kısa kesiyor konuşmayı. Kısa kesiyor, halkın ihtiyacını düşünüyor, halkı müşkül durumda bırakmıyor, halkı nefret ettirmiyor.

Peygamber SAS Efendimiz bir hadîs-i şeriflerinde:[27]

يَسِّرُوا وَلاَ تُعَسِّرُوا ، بَشِّرُوا وَلاَ تُنَفِّرُوا (ق. حم. ن. عن أنس)

(*Yessirû ve lâ tuassirû*) "Kolaylaştırın, zorlaştırmayın! (*Beşşirû ve lâ tüneffirû*) Müjdeleyin, sevdirin; nefret ettirmeyin, kaçırtmayın!" buyuruyor.

Ne yapacağız? Sevdireceğiz, anlatacağız...

Bizi yeni tanıyan bir kimse:

"—Yâhu İslâm ne güzelmiş! Yâhu şu müslümanlar ne mübarek, ne kadar iyi insanlar… Allah Allah, şunlara bak! Yâhu ben de

---

[27] Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.122, no:67; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.365, no:625; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.443, no:5890; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Müslim, *Sahîh*, c.IX, s.152, no:3262; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.462, no:4195; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.399, no:19588; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.I, s.338, no:695; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.177; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.215, no:6558; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.250, no:7319; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI, s.33, no:10951; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.37, no:5360; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.129, no:26792.

ömrümde dünyanın birçok ülkesini dolaştım, bu kadar hoş insanlar görmedim!" diyecek.

İkram edeceksin, iltifat edeceksin, yardım edeceksin, gönül alacaksın, duasını alacaksın... Gönül yapmak Kâbe yapmak gibi sevap.

"—Müjdeleyin, nefret ettirmeyin!" buyrulmuş. Onun için kısa kesmek lazım. Ama sen kendin namaz kılıyorsun, buyur sultanım, buyur aslanım! Sen aslansın, paşasın, paşalar paşasın, sultansın... Buyur, evinde istediğin kadar kıl! Müsaade sana, haydi bakalım yatsı namazından sonra gece yarısına kadar kıl, gece yarısından sonra sabaha kadar kıl. Senin kendi özel şahsî durumun. Kıl o zaman! Ama başkalarıyla ilgili olduğu zaman onları da düşün; işi var gücü var, onu da düşünmek lazım.

Efendimiz tatlı tatlı anlatırdı umumiyetle kısa keserdi, bazen de o kadar tatlı olurdu ki, ne Rasûlüllah Efendimiz konuşmayı keserdi, ne de dinleyenler kesilmesini isterdi, Peygamber Efendimiz'in mescid-i saadetinde sabahladıkları olurdu. Ashâb-ı Suffe toplanmışlar Rasûlüllah konuşuyor, haydii sabah vakti oluvermiş!

Zamanın nasıl geçtiği anlaşılamamış, neden?

Tatlı vakit çabuk geçer de ondan, nasıl geçtiği anlaşılmaz. Acı vakit zor geçer. Adamın ağrısı var hastanede kıvranıyor;

"—Aah, doktor gelse de bu derdimi söylesem! Aahh, eyvaah!"

Sancıydı, bilmem neydi; sabah olmaz, olmaz ya! Saate bakar, üçü iki geçiyor. Biraz sabreder, bilmem ne, "Kaç oldu acaba?" diye bakar, üçü dört geçiyor. Hay Allah, iki dakika geçmiş. Biraz sonra yine bakar üçü yedi geçiyor. Yahu dönmüyor saatin akrebi yelkovanı, tembelleşti!

Neden? Acı vakit geçmez, uzunmuş gibi gelir, tatlı vaktin de nasıl geçtiği anlaşılmaz;

"—Bitiverdi hay Allah! Ne tatlıydı sohbet, bitiverdi." olur.

Peygamber Efendimiz bazen soru sorarlardı, cevap verirdi, bazen de kendiliğinden anlatırdı. Cennet şöyle olacak, cennette şunlar olacak; kıyamet şöyle olacak, kıyametin kopmasından önce millet böyle olacak, huyları şöyle değişecek böyle bozulacak, ahlâksızı şöyle rezil olacak, böyle kepaze olacak... Rasûlüllah SAS Efendimiz'i böyle canla, aşkla şevkle dinlerlerdi.

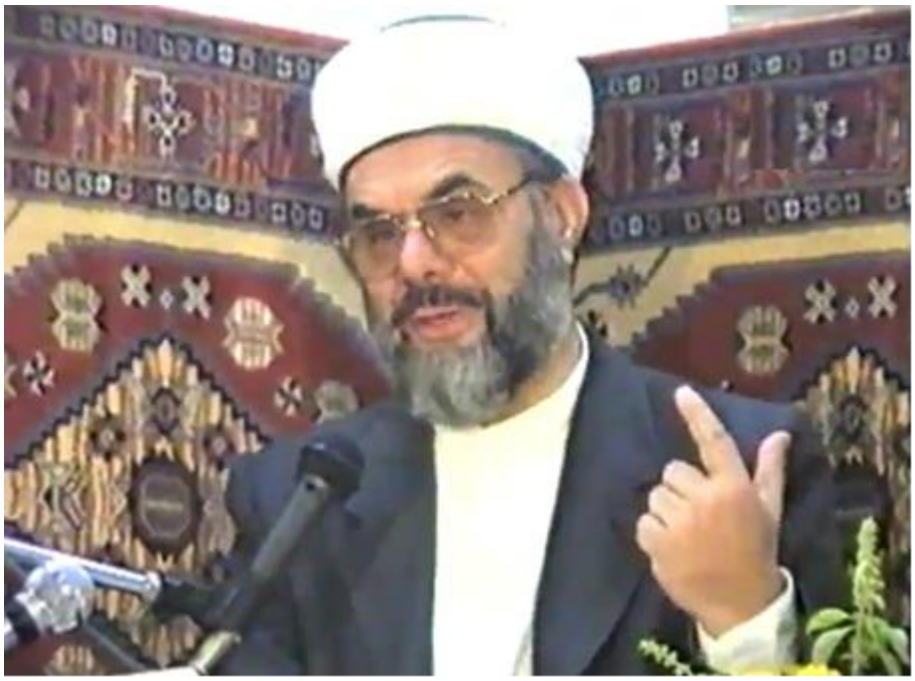

Peygamber Efendimiz çok şeyler anlattı, ciltlerle hazineler bıraktı. Anlattı bize, çok şeyler anlattı ve biz okumuyoruz! Biz ne biçim insanlarız, ne biçim müslümanlarız ki sayfaları içer gibi cart cart bitirmemişiz, Rasûlüllah Efendimiz hadislerini yutmamışız... Kendime söyleyeyim, ben size ne karışıyorum, yutmamışım, o ciltler kütüphanede duruyor, Rasûlüllah'ın sözleri…

Biz de Allah Allah! Şunu okuyoruz bunu okuyoruz, vakti öyle geçiriyoruz böyle geçiriyoruz. Rasûlüllah'ın hazineleri orada! Sübhanallah!.. Nasıl müslümanız, nasıl zayıfız! Pilimiz mi bitiyor ne oluyor, akü mü zayıfladı, şarj mı olmuyor, bozukluk mu var, kondensatör mü bozuk, hatlarda mı bir şey var, kutup başları mı küflendi? Ne oldu bize ki bir aşk, bir şevk, bir heyecan bir şey yok...

Böyle dinlerlerdi, kelimesi kelimesine ezberlerdi. Bak;

"—Peygamber Efendimiz şöyle dedi." diye söylüyor.

İnsan aşk ile dinledi mi, ezberler. Böyle aşk ile candan dinledi mi ezberler

"—Bugün gibi gözümün önünde, Hocamız şöyle demişti, aynen

şöyle demişti." diyoruz meselâ… Neden?

Aşk ile şevk ile dinledi. İnsanın aklında başka bir şeyler varken aklına öbür bilgiler girmez. Girmek ister, aklında başka şeyler var. Girecek, itiyor itiyor giremiyor. Dolmuş beyler zorlamayın!.. Otobüs gibi, halk otobüsü gibi, dolmuş gibi doldu içerisi. E bilgi girecek, giremiyor. Haydi bir dahaki otobüse, bir dahaki adama kaldı.

Senin kafanda futbol, ayak topu var, siyaset var, bilmem ticaret var, şunu var bunu var… Ama olması gereken şey yok! Her türlü şey, her türlü bilgi var bizde. Bizim bilgilerimizi, hani şu kadar kilobayt diyorlar, her basışına bir bayt deniliyor. Bir bilgisayarın hacmi ne kadar kilobayt bilgi aldığı ile ölçülüyor.

Şu kadar kilo bayt... Vayy! Demek o kadar ha! Her bastığın harf bir bilgi oluyor oraya giriyor. Bizim de kafamızda ne bilgiler var ama işe yaramaz, hepsini toplasan incir çekirdeğine doldurmaz. Kaç tane futbol takımının 11'lerini yedekleriyle beraber gözü kapalı sayar.

"—Ne olacak bundan, ne çıkacak bundan yahu?"

Hangi partinin bilmem ne yaptığını da, bilmem ne ettiğini de, ne zaman ne olduğunu da...

"—E ne olacak bunlar, hayır ola?"

İşe yaramaz bir sürü bilgi dolmuş, işe yarayan bilgi girmek istiyor:

"—Müsaade edin beyler, ben de gireyim!"

"—Yer yok, öbür otobüse..."

Kafa boş şeyle dolunca iyi bilgiye yer yok.

O halde insan kafasını da boş şeylerle doldurmamalı, hafızasını boş şeylere harcamamalı, hayırlı şeylere harcamalı; hadisleri, ayetleri öğrenmeye çalışmalı, kafasını da korumalı.

Adam meselâ yatağını ipe sarmış sucuk gibi, otobüse gireceğim diye işaret ediyor, otobüs şoförü diyor ki:

"—Yok, olmaz!"

Niye?

"—E bu yatak bu buraya girerse, öteki iki kişi de yatak getirdi mi, yolcu giremez. Olmaz!" diyor, boş otobüsü doldurmuyor.

Bizim otobüs şoförü kadar kafamıza acımamız yok mu?

Gazeteleri alıyoruz bir tanesi yetmiyor, iki tanesi yetmiyor, paramızın gücüne göre beş tane, on tane, 15 tane, Sabah, Akşam

gazetesi, bilmem Günaydın, tünaydın gazetesi ve saire ve saire...

"—Eeh, ne oluyor?"

O öyle demiş de bu böyle demiş de, ötekisi böyle demiş de, falanca bilmem ne yapmış da o ona şöyle demiş de...

Ne olacak?

Aziz ömür, aziz ömrün zamanı boşa gidiyor, kafa saman çuvallarıyla doluyor, mücevherat dışarıda...Mücevherat alacak, saman çuvalları dolu olduğundan içeri girmiyor.

Peygamber Efendimiz buyurmuş ki:

"—Cennet ehlinin kadınlarından bir kadının ayağının beyazlığı, 70 kat elbisesinin, cennet elbisesinin altından görünür."

Tabii bu sadece bir anlatım... Cennette köşkler var da, ırmaklar var da, nehirler sütten, baldan, cennet şaraplarından ve saireden... Ağaçlar var da, meyveler var da, meyveler sarkıyor da, hulleler, elbiseler var ve sâire ve sâire... Cennetin nimetleri, manzaraları saymakla bitmez. Ben bile epeyce sayarım; akşam namazı okunur, yatsı okunur, sabah okunur yani... Çok şeyler, çok bilgiler var ama eh biraz biraz, azıcık azıcık anlatmak lazım.

Cennette hûrîler var, hûrîler de böyle güzel. Böyle güzel! Bu kadar güzel!

Yine Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

"—Hûrî kızlarından bir tanesi serçe parmağını dünyaya gösterse, cennetteki hûrî kızı şu serçe parmağını dünyaya gösterse bütün dünya nura gark olurdu."

Işıl ışıl, öyle nurlu, öyle güzel... Allah'ın orada gözlerin görmediği, kulakların işitmediği, insanların hayal bile edemediği kadar çok nimetleri var kullarına, mü'min kullarına! Mü'min kullarına ikramı olarak çok nimetleri var. Bir nimetin bir bölümünün birkaç cümleyle anlatımı bu, o kadarcık! Nimetler çok!..

b. Allah Kullarını Cennete Çağırıyor

"—Aman hocam, aman! Biraz yüreğim hoplamaya başladı, zıplamaya başladı içeride şimdi. Bu cennete acaba ben de girebilir miyim?"

Allah CC cennete hepinizi, hepimizi çağırıyor...

"—Nereden bildin hoca, yüksek perdeden, yüksek yerden

konuşuyorsun?”

Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm:

وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى دَارِ السَّلَامِ (يونس:٢٥)

(*Va’llàhu yed’ù ilâ dâri’s-selâm*) “Allah-u Teàlâ kullarını dâru’s-selâm olan, selâmet yurdu olan cennetine davet ediyor, çağırıyor.” (Yunus, 10/12)

Hepinizi davet ediyor, bütün insanları, herkesi çağırıyor.”

Bir de peygamber göndermiş. *Peygamber* ne demek? Haber getiren demek. *Nebî* ne demek? *Nebe’* de haber demek, o da haber getiren demek. *Peygamber* Farsçası, *nebî* Arapçası.

*Neb*î, çok haber bilip çok haber getiren demek. Peygamber Efendimiz çok şeyler biliyor, haber getiriyor bize… Ahiretten haber getiriyor, olacaktan, istikbalden haber getiriyor, cenneti şimdiden anlatıyor.

“—E niye anlatıyor şimdiden? Niye anlatıyor?”

Cennet için çalışın diye, aşkınız şevkiniz coşsun diye, ona heves edin diye...

“—Cehennemi de anlatıyor, e niye anlatıyor cehennemi?”

Oraya düşmemeniz, oradan korunmanız için.

Herkesi Allah cennete çağırıyor, peygamber göndermiş, elçi göndermiş. *Rasûl*, elçi demek, gönderilen kişi demek. Bir kimsenin bir kimseye gönderdiği aracıya *rasûl* derler. Allah *rasûl* göndermiş. Onun göndermesi dolayısıyla, gönderilen kişi mânasına *rasûl* diye adlandırılıyor, haber getirmesi dolayısıyla *nebî* deniyor. Haber getiriyor ahiretten, Allah’tan… Allah’ın emirlerinden, yasaklarından haber getiriyor.

Biz de rasûllerin elçiliğini dikkate almıyoruz, getirdikleri haberleri dinlemiyoruz, dinlediklerimizi de uygulayalım inşallah, uygulamıyoruz demeyeyim. Allah uygulamak nasib etsin...

Çok güzel, çok güzel şeyleri verecek Allah, kimlere? Mü’min kullarına, ibadet, itaat eden kullarına, emirlerini tutan kullarına…

Ne emrediyor Allah? Hırsızlık yapmayın diyor, faiz yemeyin, içki içmeyin, zulüm yapmayın, cana kıymayın, sıralıyor...

Başka ne diyor? Kibirlilik yapmayın, vefasızlık yapmayın,

ahdinizi bozmayın, gıybet etmeyin... O da emir bu da emir, hepsi emir.

Gıybet yapıyor muyuz? Tonlarla, binlerle...

E ne oldu Allah'ın emri?

Allah'ın emirlerini tutmalıyız, yasaklarını yasak bilip onlardan uzak durmalıyız, kaçınmalıyız, bu kadar kolay…

Allah'ın emirleri de belli yasakları da belli, bu kadar kolay; ama insanlar bu mantığa yanaşmıyorlar. Bu bir bilgilenme meselesi, önce bilecek. Ben şimdi size anlatıyorum siz de biliyorsunuz, yüzde yüz kànîsiniz; "Tamam, hoca doğru söylüyor, hakkı söylüyor!" diyorsunuz. Tamam, ilk önce duyacak, aklı yatacak...

Kimisi bunu duymuyor, bilmiyor onun için karşı çıkıyor. Nasıl karşı çıkıyor?

Bir tahsil görmüş; eğitim görmüş, İngilizce öğrenmiş, Amerika'ya gitmiş, mühendis olmuş veya içtimaî ilimleri öğrenmiş, bilmem ihtisas yapmış, doktora yapmış, geliyor filan, Ondan sonra diyor ki:

"—Ben ne ülkeler gördüm, ne medenî ülkeler gördüm! Bizimkiler geri, bizimkiler gerici, bizimkiler anlamaz bu işi. Bizimkiler yobaz, bizimkiler 1400 yıl evvel çölde uygulanan şeyleri uygulamak istiyorlar. Bunları gerici, bunların aklı ermiyor, bunlar çağdışı..."

Bilmiyor, içeriğini bilmiyor, bizim bilgilerimizin içinde ne olduğu bilmiyor, okumamış.

"—Kelime-i şahadet getir bakalım!" diyorsun;

"—O ne demek?" diye bakınıyor.

"—Yahu, (*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llàh, ve eşhedü enne muhammeden abduhû ve rasûluhû.*) de bakayım!"

Diyemiyor, dili dönmüyor ama İngilizceyi çok güzel kıvırttırıyor; İngiliz'den, Amerikalı'dan farklı olmayacak şekilde kıvırttırıyor. Zaten giyimi de ona benziyor; blucin pantolon, saçlar böyle, bıyık sakal *mâ fî*, yok yani… *Mâ fî*, Arapça'da "yok" demek.

Bu kim? Bu olsa olsa Amerikalı filan galiba.

Yok canım, bizim Nevşehir'den, Kırşehir'den, Kars'tan, Karadeniz'den, Tokat'tan, Amasya'dan... Ama işte o tahsili görmüş bundan haberi yok, bu bilgileri bilmiyor. İnsan bilmediği şeyi tabii uygulayamaz, uzaktan da bilmediği şeye de düşman olur.

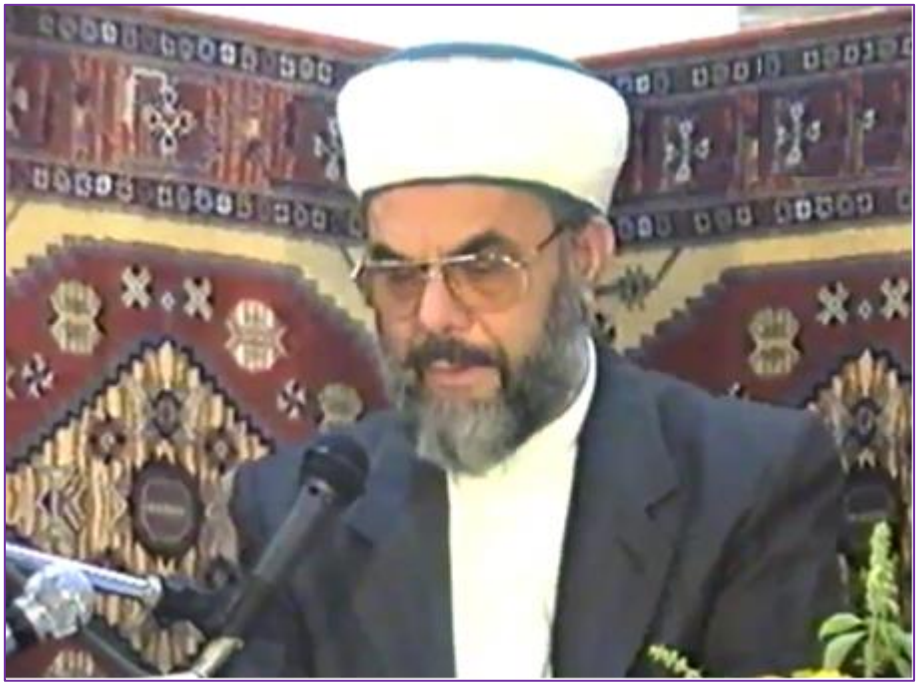

Barolar Birliği Başkanı düşman, Anayasa Mahkemesi Başkanı bilmem ne, falanca ilerici kadınlar derneği başkanları çok iyi şeyler yapıyoruz diye halkla mücadele ediyorlar. Bu şeyler yanlış, bunları atsın, bunlar şucu olsun, bunlar bucu olsun! Bunlar yanlış yoldalar, bunlar gericiler diyorlar.

Farkında değiller, bunlardan haberdar değiller. Sonuçtan, akibetten haberleri yok, ahiretten haberleri yok! Allah ile çatıştıklarından haberleri yok, Allah ile harp edenlerin ordusunda kullanıldıklarının farkında değiller, aldatıldıklarının farkında değiller! Dünyada bir Allah'ın ordusu var, hizbullah; bir de şeytanın ordusu var, hizbü'ş-şeytan. Şeytanın ordusunda yer alıyorlar da Rahman'ın ordusuna tüfek atıyorlar, kurşun sallıyorlar bir de kendilerini iyi bir şey yaptık sanıyorlar!

Nitekim Kehf Sûresi'nin sonunda Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:

قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالاً. اَلَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ

الدُّنيا وَهُمْ يحسبون أَنَّهُمْ يحسِنُونَ صُنْعًا (الكهف:١٠٣-١٠٤)

(*Kul hel nünebbiüküm bil'l-ahserîne a'mâlâ. Ellezîne dalle sa'yühüm fî'l-hayâti'd-dünyâ ve hüm yahsebûne ennehüm yuhsinûne sun'a.*) [De ki: Size yaptıkları işler bakımından en çok ziyana uğrayanları bildirelim mi? Bunlar, iyi işler yaptıklarını sandıkları halde, dünya hayatında çabaları boşa giden kimselerdir.] (Kehf, 18/103-104)

(*Kul hel nünebbiüküm bi'l-ahserîne a'mâlen*) "Yaptığı işler bakımından en çok zararda, ziyanda olanları haber vereyim mi?" buyuruyor Allah-u Teàlâ Hazretleri. En çok ziyanda olan kim?

En çok ziyanda olan: (*Ellezîne dalle sa'yühüm fi'l-hayâti'd-dünyâ ve hüm yahsebûne ennehüm yuhsinûne sun'â*) "Dünyadaki yaptığı işler sapık istikamettedir, yanlıştır, hatalıdır." Dalle, sapıtmıştır, dalâlettedir yaptıkları işler.

(*Ve hüm yahsebûne ennehüm yuhsinûne sun'â*) "Hâlâ iyi bir şey yaptıklarını sanıyorlar. Yani kendilerine göre iyi bir yaptık sanıyorlar." (Kehf, 18/103-104)

Birisi geliyor bizimle tanışıyor, ben Allah'ın âciz nâçiz bir kuluyum, yüzüm de kara biraz, sakalım da kara, böyle yaratmış Mevlâ, ne yapalım. Kâdir Mevlâ nasıl isterse öyle yaratır. Konuşuyor bizimle filan.

"—A, hocam, özür dilerim.

"—Hayrola!"

"—Ben seni böyle sanmıyordum, ben seni gerici sanıyordum." diyor.

Ben gericilerin şâhıyım, evelallah, el-hamdü lillah, kartvizit de bastırabilirim. Ne sandın? Gericiler böyle insanlar, ne sandın sen?

Gericiler temizdir, orman diker. Gericiler kimseye zarar vermez, hayır yapar, hasenât yapar. Gericiler insanlara iyilik yapar, affeder, bağışlar, zekât verir...

Ne sandın sen gericileri! Ne sandın?

Sırp mı sandın, Yunan mı sandın, Rus mu sandın, Bulgar mı sandın, ne sandın sen gericileri! İşte İngilizleri gör, Amerikalıları gör... İngiltere'de demokrasi var, halkın idaresi halkın iradesine

göre yönetim... Neyse, külahımı çeviriyim de sen anlat da, neyse...

Bizim arkadaşlar bir ülkeye gidecekler, soruyorlarmış;

"—Siz tarikatçı mısınız?"

Evet ehli tarikim, ne var? Sana ne?

"—Eh, oraya gidip de İslâm'ı mı yayacaksınız, müslümanlara İslâm'ı mı öğreteceksiniz, onları serbest bıraksanız da uyumları tamamlansa..."

Entegrasyon, uyum. Yani bizim buradan giden kardeşlerimiz onlara uyacak. Yani ne demek? Benzeyecek! Integration, benzeme, ona ayarının tamamen uyması.

Yani ne olacak? Fransız olacak, Alman olacak, İngiliz olacak...

Vay akıllım vay! Öyle yağma mı var! Peygamber Efendimiz ne diyor:[28]

خَالِفُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارٰى

(*Hàlifü'l-yehûde ve'n-nasârâ*) "Yahudilere ve hristiyanlara muhalefet edin! Onlara aykırı davranın, onlar gibi olmayan bir şekilde davranın! Yâni, Yahudilere de benzemeyin, Hristiyanlara da benzemeyin!" diyor.

Ben onlara benzer miyim! Benim uyumum evliyâullah ile... Benim uyumum enbiyâullah ile... Ben onlara uymaya çalışırım, Rasûlüllah'ın sünnetine uymaya çalışırım ben! Evliyâullahın yolunda yürürüm...

"—Rahat bıraksanız da bulundukları ülkeye uysalar."

Yaa! Onları boş bırakayım, onlara irşad ve tebliğ vazifemi yapmayayım, onlar da gâvurlaşsınlar, öyle istiyorsun değil mi? Gâvur olsunlar, dinsiz olsunlar veyahut haça tapsınlar, puta tapsınlar, öyle mi?

Öyle yağma yok...

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri cennetin nimetlerini anlatıyor ki, bilin

---

[28] İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.V, s.561, no:2186; Şeddad ibn-i Evs RA'dan.

Allah yolunda gitmezseniz neler kaçıracağınızı, elinizden neler gideceğini bilin! Allah yolunda yürürseniz ne nimetlere nâil olacağınızı bilin! Bu anlatılanlar onların bir kısa ikazı ve ihtarıdır.

Adam diyor ki:

"—Bir yarışma açtık, bu yarışmayı kazanan birinciye 100 milyon lira mükâfat vereceğiz."

Vuu, herkes o yarışmaya katılır, neden? Sonunda mükâfat var alayım diye yarış.

Hayat da bir yarıştır.

سابقوا الي الخيرات

(*Sâbikù ile'l-hayrâti*) "Hayırlara müsâbaka edin, hayırlarda yarışın!" Daha çok hayır yapmaya yarışın, öyle olacak.

c. Kadınlara Dikkat Edin!

İkinci hadîs-i şerîf, sayfadaki 9. hadîs-i şerîf.

Câbir RA'dan rivayet edilmiş. Ahmed ibn-i Hanbel, Müslim ve Ebû Dâvud rivayet etmişler.

Bu da dünyadaki kadınlarla ilgili bir hadis. Ötekisi cennetteki hûrîlerle ilgili idi, bu da dünyadaki kadınlarla ilgili bir bilgi veriyor Peygamber Efendimiz:[29]

إنّ المَرْأَةَ تُقْبِلُ فِي صُورَةِ شَيْطانٍ ، وتُدْبِرُ فِي صُورَةِ شَيْطانٍ ،

فَإِذَا رأَى أَحَدُكُمُ امْرأَةً أعْجَبَتْهُ ، فَلْيَأْتِ أهْلَهُ ، فَإِنَّ ذٰلِكَ يَرُدُّ

مَا فِي نَفْسِهِ (حم. م. د. عن جابر)

---

[29] Müslim, Sahîh, c.VII, s.80, no:2491; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.330, no:14577; Beyhakî, Şuabü'l-İman, c.IV, s.367, no:5435; Ebû Avâne, *Müsned*, c.III, s.15, no:4028; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.351, no:9121; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.V, s.326, no:13056; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.333, no:7408.

RE. 107/9 (*İnne'l-mer'ete tukbilu fî sûreti şeytànin, ve tüdbiru fî sûreti şeytànin, feizâ raâ ehadükümü'mraeten fea'cebethü, felye'ti ehlehû, feinne zâlike yeruddü mâ fî nefsihî.*)

(*İnne'l-mer'ete tukbilu fî sûreti şeytànin*) "Kadın cinsi karşıdan şeytan sûretinde gelir, şeytan görünümünde gelir. (*Ve tüdbiru fî sûreti şeytânin*) Ve şeytan görünümünde arkası dönük gider."

Şeytan görünümde gelir şeytan görünümde gider. Tık tık tık tık geliyor...

Tek tek basaraktan,
Bâde süzerekten,
İnci dizerekten,
Gel cânım gel amman!

Şarkısı var. Tık tık, tek tek basaraktan...

Bâde süzmek ne demek? Gözler bâde gibi sarhoş ediyor, kendisi de baygın, öyle süzülerek büzülerek.

İnci dizerekten... Yani ağzından inci gibi sözler söyleyerekten gel canım gel amman! Ha, geliyor ama şeytan gibi, neden?

Günaha götüren bir vâsıta…

Sen ona bakacaksın, helâlin mi? Değil… Nikâhlın mı? Değil.

Nikâhlın olsa bak, istediğin kadar bak, helâl olsun.

"—Helâlim…"

Tamam, ona bir şey yok ama, yabancıya niye bakıyorsun?

O yabancı ya birisinin karısı, ya birisinin kızı ya da birisinin anası; ayıp değil mi? Neye bakıyorsun?

Başkasının karasına baksan bir edepsizlik, sahibi var! Başkasının anasına baksan evlatları nasıl üzülür, nasıl kızar! Bulsa ne yapar seni? Ya da birisinin kızı, anne baba ister mi kızının böyle bir duruma düşmesini?

Üçten başka ihtimal var mı? Ya karısı, ya kızı, ya anası...

Başka bir ihtimal yok. O halde insan bir başka kadına nasıl bakar günah olacak şekilde! Bakmaması lazım!

Onun için bizim yolumuzda, bizim tasavvuf kaidelerimizden birisi:

"—Gözü pabucunun ucunda olmak. (*Nazar ber kadem*) kaidesi

vardır, etrafa bakmaz. Yani gözüyle nâmahreme, haramlara bakıp da günaha girmemek için konulmuş bir kaide, bir tavsiye bu… Baktın mı günaha girersin! Şeytan da baktırır, şeytan da beğendirir... “Bak şurası ne kadar şöyle, burası ne kadar böyle!” diye beğendirir.

Aksi de olur. Bir delikanlı gelir selvi boylu, fidan boylu, levent gibi, kaytan bıyıklı, hilal kaşlı, ay yüzlü bir delikanlı gelir, bu taraftan camdan o zaman kız bakar ona, o da günah.

Allah, Kur’ân-ı Kerîm’de buyuruyor:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ (النور: ٣٠)

(*Kul li’l-mü’minîne yeğuddù min ebsàrihim ve yahfezù furûcehüm*) “Mü’min erkeklere söyle ey Rasû’l-i Zîşânım, gözlerine sahip olsunlar, namuslarını korusunlar, harama kuşak açmasınlar!” (Nur, 24/30)

Ondan sonraki ayette de:

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ (النور: ٣١)

(*Ve kul li’l-mü’minâti yağdudne ebsàrihinne ve yahfazne furûcehünne*) “Hanımlara da söyle, onlar da gözlerine sahip olsunlar, haram olan yerlere, kişilere bakmasınlar; namuslarını korusunlar, namuslarını pâyümâl etmesinler!” (Nur, 24/31) diye tavsiye, iki tarafa birden veriliyor.

Yani erkek kadına bakmayacak diye yasak var da, kadın erkeğe bakabilir mi? Kadın da erkeğe bakamaz, o da bakmayacak.

Neden?

Bu iş bakıştan başlar, kaş göz işaretinden başlar. Bakış şeytanın zehirli oklarından bir oktur, insanın kalbine saplanır. Şeytan nişan alır, bir salar, “Zınk!” kalbine zehirli ok saplanır.

Ne olur kalbi? Ölür, bir bakar ölür. Harama bir bakar, ölür.

Kadın nasıl giyiniyor, nasıl giyinmesi lazım? Örtünmesi lazım.

Hani Kur’ân-ı Kerim’de de geçiyor ya;

يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِاَزْوَاجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ

مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ (الأحزاب: ٥٩)

(*Yâ eyyühe'n-nebiyyü kul li-ezvâcike ve benâtike ve nisâi'l-mü'minîne yüdnîne aleyhinne min celâbîbihinne*) "Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle; üzerlerine cilbablarını, dış örtülerini alsınlar." (Ahzab, 33/59) diye.

Başından aşağı örtünecek kadın. Boynunu göstermeyecek, kulağını göstermeyecek, göğsünü belli etmeyecek, kalçasını belli etmeyecek, örtecek, tepeden tırnağa örtünecek kadınlar!

Örtünmüyor, aksine açılıyor, saçılıyor, donanıyor, boyanıyor, sayın bayan soyunuyor, boyanıyor. Sayını soyun anlıyor, bayanı boyan anlıyor, soyunuyor boyanıyor, soyunuyor boyanıyor.

Neden hayrola? Sen reklam kâğıdı mısın, nesin sen? Dikkati çekmek için neye boyandın, hayrola? Ayıp değil mi, günah değil mi?

O dikkat çekmek istiyor ötekisi de şeytan kışkırtıyor, bir dürtüyor; ne oldu ya?

"—Bak şuraya bak kim geliyor! Bak kim geliyor?"

"—Vay be, Allah Allah!"

Bir de diyor ki:

"—Güzele bakmak sevap!"

Seni mendebur seni! Bir de böyle söylüyor. İnsan bu laftan dolayı kâfir bile olur. Allah nâmahreme bakmayın diyor, bu da diyor ki burada, dalga geçiyor:

"—Hoca hoca, sen işine bak!"

Bacak bacak üstüne de atıyor, ondan sonrada ağzını eğerek bükerek, yamuk yamuk, eğri büğrü, eze büze diyor ki:

"—Hocam, güzele bakmak sevap!"

Şimdi gelirsem senin ensende boza pişiririm. Bir patlatırım kıpkırmızı olur, pişer, Vefa bozasından daha güzel olur!

Sen utanmıyor musun Allah'ın haram dediğine sevap demeye? Ayıp değil mi?

Güzele bakmak sevapmış!.. Yani günah, günah yapabilirsin, yap

yap diyor. Sen şeytan mısın?

Böyle başlar, bakıştan başlar.

Bakışını korumayanın kalbi nurlu olmaz, neden?

Kalbine şeytan nişan alır, zehirli bir ok saplar, kalbine zehirli bir ok saplanmış bir insanın da kalbi yaşamaz, ölür.

Boş ver ya! Şunun peşine takılayım, bakalım nereye kadar gidiyor. Tık tık tık, tık tık tık filan... Böyle gider bu, önce bakıştan, sonra takipten başlar. Ondan sonra şöyle olur, böyle olur...

Ne olacak? İnsan şeytana uymayacak.

Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerîfinde diyor ki:

"—Kadın şeytan gibi, şeytan sûretinde gelir şeytan sûretinde döner gider." Gelişi gidişi sanki kadın değil, sanki şeytan... Özellikle hele hele bu zamanın soyun boyanları; sayın bayan değil soyun boyanları...

Neye bu yırtmacı yaptın kız? Gel buraya, cadoloz! Eteğin uzun, bu yırtmaç ne?

"—Şuradan şuraya kadar görünsün diye..."

Ne olacak? Karşı tarafın yüreği hoplayacak.

E burayı neye açtın, hava soğuk? Soğuk havada mini mini mini etek giyiyor, dizleri mosmor oluyor. Neye böyle şey yaptın?

Başkası ona baktıkça, laf attıkça hoşuna gidiyor da ondan.

Beğeniliyorum diye seviniyor ama Allah beğenmiyor ki, Allah sevmiyor ki! Meleklerin ağlıyor, Allah sevmiyor, şeytan gülüyor... Anne baba anlatamıyor...

Kızım örtün diyorsun;

"—Örtünemem!"

Kızım başörtü ört!

"—Hayır! Ağlarım, utanırım, arkadaşlarım bana ne der?

Allah ne diyecek yarın rûz-ı mahşerde, Allah ne diyecek mahkeme-i kübrâda? Düşün, sana Allah ne diyecek, Allah'a ne diyeceksin sen?

"—Ey kulum! Sen benim emirlerimi duymadın mı? Neye dinledin beni?" derse, ne cevap verecek?

Bunları düşünmüyor. Düşünmüyor, yani nefsinin eline esir olmuş, şeytanın eline esir olmuş onun dediğini yapıyor. Esir, şeytanın esiri, nefsinin esiri...

Tasavvuf ne?

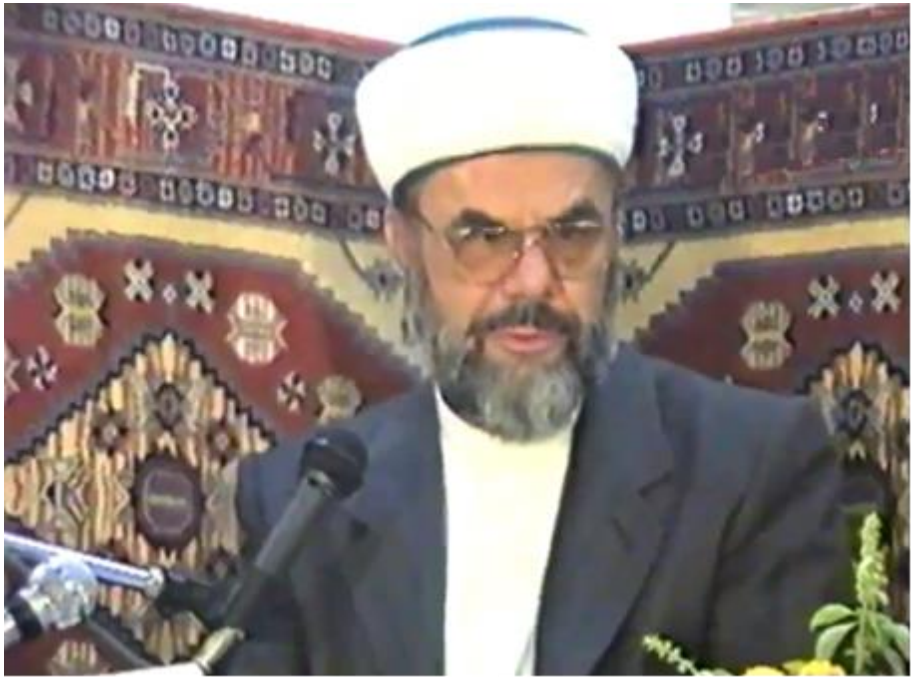

Tasavvuf nefsine muhalefet etmek, muhalefet etmeyi öğrenmek, nefsinin hevâsına, heveslerine şehevâtına karşı durabilmek yolu.

Duramıyor. Demek ki tasavvuftan kabiliyetin notun düşük. Duracaksın, sabredeceksin, Allah rızası için duracaksın.

"Bir kadın şeytan sûretinde karşıdan gelir, şeytan sûretinde döner gider. (*Feizâ raâ ehadüküm*) Sizden biriniz gözü rastlarsa görürse, (*imraeten a'cebethü*) bir kadın görür de hoşlanırsa… Kadın onun hoşuna giderse, kadın onu cezbederse, aklını alırsa, gönlünü çelerse... (*Felye'ti ehlehû*) "Ailesinin yanına dönsün gitsin, ailesinin yanına varsın, evli hanımın yanına varsın! (*Feinne zâlike yeruddü mâ fî nefsihî*) Çünkü böyle hareket etmesi, onun gönlünde başlayan günaha meyil kıpırtısını def eder. Vartaya düşecekken, uçuruma yuvarlanacakken yuvarlanmaktan kurtulur."

"—Pekiyi hocam, bu evliler için güzel bir tavsiye, bekârlar ne yapacak? Evliler böyle de bekârlar ne yapacak?"

Peygamber Efendimiz SAS Hazretleri buyuruyor ki:

“—Evlenin, erken evlenin, çoluk çocuk sahibi olun, ben sizin çoluk çocuğunuzun, benim ümmetimin sayısının çok olmasıyla övüneceğim, iftihar edeceğim. Evlenin çoluk çocuk sahibi olun.” diyor.

E bu devirde de diyorlar ki;

“—Evlenme! Bekârlık sultanlıktır! Aklını başına topla, kendini cendereye sokma, sıkıntının altına girme! Şöyle 40 yaşına 50 yaşına kadar gez dolaş, zevk ü sefâna bak, ye iç yan gel keyfine bak! Vur patlasın çal oynasın, hem oyna, hem oynat! Şıkıdım şıkıdım şıkıdım... Aman Allah, yandım Allah!.. Böyle geçsin...”

“—E sonra?”

Sonra evlenirsin

“—Pekiyi o evleneceği zamana kadar ne olacak, 40-45 yaşına kadar ne olacak?”

Günaha devam. Bu devir öyle diyor.

“—Dur evlenme daha!”

Niye?

“—Üniversite var, sonra master var, sonra doktora var, sonra askerlik var, sonra meslek var, sonra şunu var, sonra bunu var...”

Adamın şakaklarına aklar düşüyor, ondan sonra evlenecek de... filan.

Bu devirde İslâm’ın anlatımlarına, isteklerine aykırı hareket ediliyor. İslâm’da erken evlenmek esas…

Peygamber Efendimiz bir hadîs-i şerîfinde buyurmuş, ben size zaman zaman söyledim bunu. Çünkü benim vazifem de nihayet size anlatmak. Diyor ki;

“—Birisinin yanında yetişkin evlâdı olur da evlendirmezse, evlat da delikanlılıktan dolayı bir günaha dalarsa, bir kusur işlerse, günah ana babanın olur, ebeveynin olur.”

Evlendirecek;

“—Evladım evlendireyim seni, namuslu bir aile kur, günaha hiç bulaşma, Allah’ın sevgili kulu ol!” diyecek, evlendirecek.

“—Hocam evlenecek durumumuz yok, paramız pulumuz yok.”

Allah kolaylık verir. Evlenene, ev yapana Allah yardım eder.

“—E hocam tahsil bitmeden evlenme olur mu?

Olur, ne olacak, daha iyi olur. Hanımı çay yapar o ders çalışır. Ondan sonra okula gider. Hanım, çoluk çocuk var diye haylazlık

etmez, dersleri dinler, imtihanlara iyi hazırlanır, daha iyi olur.

"—Hocam biz bunu hiç duymadık, görmedik, şimdi yok da. Lise çağında evlenen hiç yok, üniversitede yok gibi, az, çok az. Üniversiteden sonra da bir hayli evlilik yaşı ileriye doğru gidiyor."

O zaman günahkâr olur, o zaman günahlar çok oluyor. Zaten çok… Günahlar o kadar kolaydır ki, cehennemin yolu çok kolaydır. Cehennemin yolu düz bir vadide böyle basılmış, muntazam, rahat gidilen yol gibidir, yani asfalt gibidir veya otoyol, hızyolu gibidir. Kolaydır, vızt diye gider insan…

Sonu ne? Cump cehennem! Cayır cayır, cayır cayır yanar insan!

"—Cennetin yolu?"

Cennetin yolu, dağdaki sarp meşakkatli yol gibidir; yürüyeceksin, terleyeceksin, ayağın yamulacak, dikenli, taşlı... Cennetin yolu zordur. İnsan sabredecek cennete öyle girecek, ibadet edecek cennete öyle girecek, fedakârlık yapacak cennete öyle girecek. Bu dünyanın imtihanı bu işte! İmtihanın özü bu! Keyfine tâbi olursan, nefse şeytana uyarsan cehennem; Allah'ın emrini tutarsan, meşakkate zahmete kaplanırsan cennet. İmtihanın aslı bu!

"—Hocam ibadetten zevk almıyorum!"

Almazsan alma! İbadet zevk için, keyif için değil ki! Allah'ın emri olduğundan yapıyorsun. Şeytan bazen zevk verdirtmez, olmazsa da yapacaksın.

"—Seni hınzır mendebur seni!" diyeceksin, "Sen beni ayartmaya çalışıyorsun!" diyeceksin.

"—E hocam işte öyle böyle ama, ben senin konuşmanı babama da söyledim, anama da söyledim, 'Ana beni eversene!' dedim. O da babama söylemiş, kendi aralarında konuşmuşlar; 'Dursun, daha erken!' demişler. E ben de evlenmek istiyorum."

Ha, o zaman orucu tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz. Çünkü oruç insanın arzularını tutmasına yardımcı olur. Oruç tutacak ki, delilik divânelik yapmasın...

Muhterem kardeşlerim, oruç insanı böyle engeller. Bir de öğrenciyse, derslere kendisini verirse, aman bunu iyi çalışayım, o neydi, ansiklopediye bakayım, kütüphaneye gideyim, biraz daha araştırayım... Kendini ona kaptırırsa, o kaptırmada evlilik

ihtiyacını unutur. Ona kaptırdığı zaman unutur. Yani ders çalışsın, bir an önce okulunu bitirmeye çalışsın. Ondan sonra iş güç sahibi olunca, evlensin.

d. Haramdan Sakınanın Mükâfâtı

Bu hadîs-i şerîf Ebû Hüreyre RA'dan.
Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[30]

إِنَّ الْمَرْأَةَ سَهْمٌ مِنْ سِهَامِ إِبْلِيسَ ، فَمَنْ رَأَى امْرَأَةً ذَاتِ جَمَالٍ ، فَأَعْجَبَتْهُ ، فَغَضَّ بَصَرَهُ عَنْهَا ، ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللهِ ، أَعْقَبَهُ اللهُ عِبَادَةً يَجِدُ لَذَّتَهَا (ابن النجار عن أبى هريرة)

RE. 107/10 (*İnne'l–mer'ete sehmün min sihâmi iblise, femen raâ imraeten zâte cemâlin, fegadda basarahû anhâ, ibtigàe merdàti'llâhi, a'kabehu'llàhü ibâdeten yecidü lezzetehâ.*)

(*İnne'l–mer'ete sehmün min sihâmi iblise*) "Kadın iblisin oklarından bir oktur." Saplanır, zehirli…

(*Femen raâ imraeten zâte cemâlin*) "Sizden birisi güzellik sahibi, zât-ı cemâl, —cemâl, güzellik demek— kadın görürse; (*fegadda basarahû anhâ*) ama gözünü kapatırsa..." Allah harama bakmayın demiş dedi, gözünü kapattı.

Gözünü kapatırsa, neden? (İbtigàe *merdàti'llâhi*) "Allah'ın rızasını elde etmek için yaparsa bunu…"

"—Ben şimdi buna bakarsam, şeytanın hoşuna gidecek. Yok, Allah sevmeyecek, ben gözümü kapatayım, Allah'ın rızasını kazanayım!" diye.

"Allah'ın rızasını kazanmak için, güzel kadına bakmaktan gözünü kapatırsa; (*a'kabehu'llàhü ibâdeten*) Allah ona onun arkasından öyle bir güzel kulluk, ibadet nasip eder ki, (*yecidü lezzetehâ*) Allah ona tadını duyduğu, iyice zevkine vardığı kulluk nasip eder."

---

[30] *Kenzü'l-Ummâl*, c.V, s.328, no:13067; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.334, no:7413

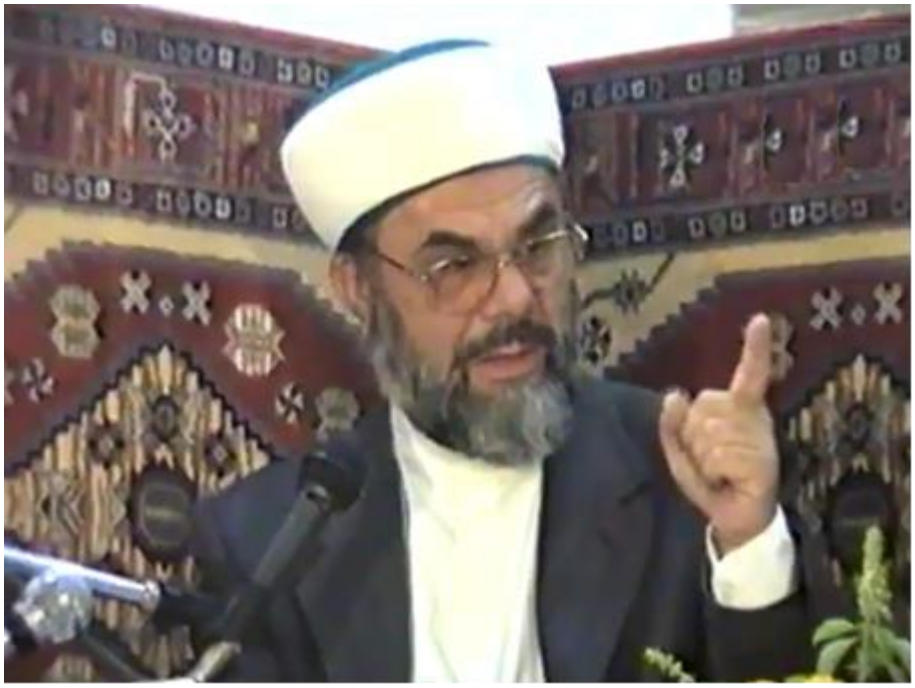

Bu bir umumî, İslâmî, imanî kaidedir ki kim nefsine hâkim olur, bir haramdan kendini çekerse, frenlerse kendisini, nefsi istiyor ama yine frenliyor, frenlerse; o zaman Allah ona ibadetin zevkini verir. Haramdan kaçana Allah ibadetin zevkini verir! Tatlı, zevkli, şevkli kulluk yapmaya başlar, tat verir.

Onun için haramdan kaçınmaya çok dikkat edin, gözünüze sahip olun, dilinize sahip olun, her işinize dikkat edin, haram günah işlememeye çalışın. O zaman lezzetini bulursunuz bu işin.

Demek ki ne yapacakmışız? Gözümüzü kapatacakmışız.

"—Hocam ben sokakta bakmıyorum amma televizyona bayılıyorum. Televizyona bayılıyorum, televizyonun karşısından ayrılamıyorum. Akşam yemeğini yedik mi, koltuğumuza rahatça bir oturduk mu, gelsin çaylar… Kahvede de olsan, Cine5'ler, bilmem neler oynatılan bir kahvehane, bilmem ne...

Aman Allah'ım! Ne güzel futbol maçı var! Aman Allah'ım! Bilmem ne filmi varmış ki şahaneymiş, bilmem ne ödülü kazanmış. Aman bilmem ne filan, ben televizyona dayanamıyorum onu seyrediyorum."

Hapı yuttun, hapı yuttun arkadaş!

Neden?

Televizyonun haberinde, reklamında bile var bu Allah'ın yasakladığı şey! Reklamının içinde bile pattadak karşına çıkar. Bir kadın çıkar, bilmem ne halıları... Aman şöyle böyle, halının üstüne yatar, yayılır, açılır. Mahsustan bacağını açar, neden?

Sen günaha giresin diye, seni günaha sokmak için…

"—Hay Allah! Tuh! Allah müstehakını versin. Bre mendebur, ben haberleri dinliyordum, firma araya reklam koydu. Reklamın içinde de sen çıktın karşıma!"

Hah, işte böyle olur! Tuzak! Bubi tuzağı...

Bubi tuzağı ne demek? Toprağın altına saklanmış olan, bastığın zaman "Güm!" diye paytlayan bomba… Tuzak, patlatır alimallah! İnsanı havaya uçurur.

Ne yapacak? Aklını başına toplayacak, benden söylemesi!

Hepiniz biliyorsunuz, bildiğiniz şeyi neye söylüyorum?

Biliyorsun da, "Yapma!" diye söylüyorum, aklını başına topla diye söylüyorum. Müteyakkız ol, aklını başına topla diye söylüyorum...

e. Murabıtın Mükâfâtı

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[31]

إنّ المُرَابِطَ في سَبِيلِ اللهِ ، أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ جمعَ كَعْبَيْهِ يَرْتَادُ

شَهْرًا صَامَهُ وَقَامَهُ (هب. عن أبي أمامة)

RE. 107/11 (*İnne'l-murâbıta fî sebîli'llâhi, a'zamu ecran min racülin, cemea ka'beyhi yertâdü şehren sàmehû ve kàmehû.*)

Murâbıt, *rıbat* kelimesiyle ilgilidir. Bir yere *rabt* olmak, sımsıkı orada durmak kelimesiyle ilgili... *Rabtiye* diyoruz ya, duvara bir şeyi rabtediyoruz, bir yere bağlıyoruz. Murâbıt, bir yere bağlı olan kimse demek.

---

[31] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4294; Ebû İmâme RA'dan. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.331, no:7405.

Hudutlarda, müslümanları korumak için kalelerde duran, oraya kendisini yerleştirmiş, bağlamış olan gözcü mücahide derler. *Mücahid*, cihad eden demektir. *Murâbıt*, cihad olmasa bile kalede bekliyor, "Ya düşman gelirse?" diye. Bekliyor ya daha savaş yok, *mücahid* değil. Ha, *murâbıt* işte hudut kalesinde, rıbatta düşman gelmesin diye bekleyen kimse.

(*Fî sebili'llah*) "Allah rızası için hudut kalelerinde düşman gelmesin diye nöbet tutan, murabıt olan, hudutta bekçilik yapan, Allah rızası için düşmanlardan müslüman ülkeyi koruyan kimseler, kişi; (*a'zamu ecran*) sevap bakımından daha yüksek durumdadır."

Kimden?

(*Min raculin cemea kâ'beyhi yertâdü şehren sàmehû ve kàmehû*) "Kendisini derleyip toparlayıp ibadet etmek için uykusuz kalmayı göze alarak, bir ay gündüzleri oruç tutup, geceleri kalkıp namaz kılan insandan sevap bakımından daha üstündür."

Kim? *Murâbıt*. Bekleyen, hudut kalelerinde bekleyen... Düşman gelirse çarpışacak, gelmezse bekliyor. Düşmandan ondan korkar oradan gelmez, bekliyorlar diye gelmez. Bekleyen olmazsa gelir, sızar, huduttan sızar, olursa gelmez. İşte murâbıt bu.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Tabii bu hudutlarda beklemek tarih boyunca yapılmıştır. Hatta Afrika'da (*Murâbıtîn*) *Murâbıtlar* devleti vardı.

Afrika'da İslâm yayıldı, İspanya'da yayıldı, Fransa'nın ortasına kadar gitti. Yedi asır Endülüs beldesi, İspanya İberik yarımadası müslüman olarak yaşadı, Sicilya adası asırlarca müslüman olarak yaşadı. Palermo limanı filan var ya hani, Etna yanardağı filan bum, güm patlayan... İşte o Sicilya müslümandı, Tunus'un karşısında idi.

Malta adası müslümanların olmuştu, Balkanlar müslümanlarındı, Tuna vilayeti, Mora vilayeti, Romanya müslümanlardı, Beserabya müslümanlarındı, yani Beyaz Rusların olduğu yerler. Kırım müslümanlarındı, Kazan müslümanlarındı, Kafkasya müslümanlarındı...

Ne oldu? *İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râci'ûn*...

Elden gitti, gidiyor... Gidiyor boyuna, boyuna gidiyor ve biz de aldanmakla meşgulüz, dünyayla uğraşmakla meşgulüz. İslâm için

çalışan az! İslâm için hayatını vakfeden, İslâm için parasını veren az! Çocuğuna sünnet yaptıracağım diye en lüks oteli kapatıyor, şu kadar milyon harcıyor, Allah rızası için hizmet yapan az.

Eğer bütün müslümanlar sulh u sükûn zamanında Allah'ın dinine yardımcı olmayı düşünüp çalışsalardı, masraf etselerdi; yedi asır İslâm diyarı olarak yaşamış olan Kurtuba'nın, Gırnata'nın camilerini yapan o ahâli kâfirlerin karşısında mağlup olmazdı, orası İslâm diyarı olarak kalırdı.

Anadolu nedir? Yüzde 99'u Müslüman… Laik Türkiye! Laik ama yüzde 99'u müslüman... Müslüman değil mi, müslüman...

E, İspanya? İspanya hıristiyan devleti değildi, yedi asır müslümandı! Hıristiyanlar derlendiler, toparlandılar, saldırdılar... İspanya'nın filanca kralı Katolik Ferdinand ile bilmem hangi devletin başındaki kraliçe İzabel ile evlendi, güçlerini birleştirdiler. Ama onların karşısındaki müslümanlar birleşmediler, hatta hıristiyanlarla ittifak yapıp hınç duyduğu, düşman olduğu müslüman devlete saldırdılar.

Müslümanlar böyle gaflet ile birbirlerine saldıra saldıra, o onu yıktı, o onu yıktı. Ondan sonra da hıristiyanlar hepsini yıktı. İspanya'dan İslâm gitti, Müslümanlık kalmadı.

Yedi asır, Anadolu kadar müslümandı, çok büyük alimler yetişmişti. En büyük tefsir kitaplarından birisi kim yazmıştır?

El-İmam Kurtubî! Üff, öyle bir eser yazmış ki şâheser! Muazzam bir tefsir yaşmış, Kurtuba'da yetişmiş, yani İspanya'da...

Hani nerede? Kabri nerede, kendisi nerede, İspanya'nın Müslümanlığı nerede?

Ha, var orada. Kurtuba sarayı var, el-Hamrâ sarayı var ve saire var. Köşkler kalmış, içine kilise kurmuşlar orayı ele geçirenler.

Bu gafletten müslümanların uyanması lazım! Bu gafleti müslümanların bırakması lazım! Müslümanların dinlerine dönmesi lazım! Müslümanların dinlerine canlarıyla, mallarıyla hizmet etmeleri lazım!

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

24. 11. 1996 – İskenderpaşa Camii

06. GÜNÜMÜZDE MURÂBITLIK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve tâci ruûsinâ ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emma ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsü kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetün bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[32]

إنّ المُرَابِطَ في سَبِيلِ اللهِ ، أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ جَمَعَ كَعْبَيْهِ يَرْتَادُ

شَهْرًا صَامَهُ وَقَامَهُ (هب. عن أبي أمامة)

RE. 107/11 (*İnne'l-murâbıta fî sebîli'llâhi, a'zamu ecran min racülin, cemea ka'beyhi yertâdü şehren sàmehû ve kàmehû.*)

Sadaka rasûlüllah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allah-u Teàlâ Hazretleri cümlenizi sevdiği kullardan eylesin… İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin… Cennetiyle, cemâliyle müşerref eylesin….

---

[32] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4294; Ebû İmâme RA'dan. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.331, no:7405.

Serverimiz, rehberimiz, önderimiz, her şeyimiz, Peygamberimiz Efendimiz Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerini okumak için toplanmış bulunuyoruz.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına başlamadan önce, izahına geçilmeden önce, başta Peygamber Efendimiz'in rûh-i pâkine biz âciz nâçiz ümmetlerinden birer hediyye-i Kur'âniyye olsun diye başta onun ruhuna, sonra âline, ashabına, etbâına, ezvâcına, evlâdına, ihvanına, ahbabına, hulefâsına;

Evliyâullah büyüklerimizin, sâdât u meşâyih-ı turâk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü Murtazâ ve sâir sahabe-i kirâm (*rıdvânu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaîn*) hazerâtınndan kendisinden feyz aldığımız mürşid-i kâmilimiz kutbü'l-aktâb ve gavsü'l-vâsılîn Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Efendimiz'e kadar güzerân eylemiş olan cümle mürşid-i kâmillerimizin, evliyâulla büyüklerimizin, şeyhlerimizin ruhlarına;

Hepimizin ahirete göçmüş olan Müslüman anne ve babalarımızın, dede ve ninelerimizin, ecdâd ü ceddâtımızın, akraba ü taallûkatımızın, evlâd ü zürriyâtımızın ruhlarına;

Allah yolunda canla başla çalışıp, şu beldeleri fethedip, bize emanet ve yâdigâr bırakmış olan Fâtih Sultan Muhammed Han Hazrelerinin ve diğer bütün fatihlerin, şehidlerin, gàzîlerin, mücahidlerin ruhlarına;

Bütün hayır hasenat sahiplerinin ve şu camiyi yaptıran İskender Paşa'nın ruhuna; okuduğumuz kitabı yazan Gümüşhaneli Ahmed Ziyêddin Efendimiz'in ruhuna; kitapta ismi gecen râvîlerin, alimlerin, muhaddislerin, sahabenin ruhlarına;

Bizim sevdiğimiz, kendisinin ruhuna hediye göndermek istediğimiz dostlarımızın, yakınlarımızın cümlesinin ruhlarına; ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları a'lâ olsun, dereceleri yüksek olsun diye;

Bizler de dünyanın ve ahiretin hayırlarına nâil olalım, iki cihanda aziz ve bahtiyar olalım diye, bir Fâtiha, 11 İhlâs-ı Şerif okuyalım, öyle başlayalım!

……

a. Kâfirlerin Mü'minlere Saldırması

Okuduğumuz hadis-i şerif, *Râmûzül-Ehâdîs* kitabımızın 107. sayfasının 11. hadis-i şerifidir. Ebû Ümâme el-Bâhilî RA'dan rivayet olunmuştur.

Murâbıt'tan bahsediyor. *Murâbıt*; ribatlarda, hudut kalelerinde düşman gelmesin diye nöbet tutup, gözcülük yapıp, bekleyen kimseye derler.

Müslümanlar hudutlarını korumak için kaleler yaparlar, oraya askerleri koyarlar. Beklerler; düşman gelirse onlar ilk karşılamayı yaparlar, çarpışırlar, huduttan içeriye düşmanı sokmazlar. Ondan sonra da asıl büyük orduya haber iletilir. O da gelir savaş olur, cihad olur, çarpışılır.

Şimdi, daha savaş yokken bile hudutları beklemek icab eder. Murâbıt, işte bu hudutlarda beklemeyi yapan, gözcülük yapan, bekçilik yapan, gerekirse çarpışan kimse demek oluyor. Bunun sevabı çok büyüktür.

Bunu eskiden dervişler yaparlardı. Allah'ın rızasını kazanmak isteyen, Allah yolunda sevap kazanayım, canım fedâ olsun, zamanım öyle geçsin diye düşünen insanlar yaparlardı.

Silahlarını alırlardı, giderlerdi, hudutta bir yer inşâ ederlerdi, binâ ederlerdi. Müstahkem bir yer; hemen şöyle itilip kakılınca yıkılıp yakılmayacak bir yer, sağlamca bir yer... Ribat derlerdi buna. Ribat bir çeşit kale gibi bir şey oluyor; kale de olur, kaleden küçük de olur. Kale biraz daha anlı şanlıdır, ribat küçük bir bina da olabilir.

Bu ribatlarda kalan kimselere de *murâbıt* derlerdi. Yâni mücahid gibi ama, bekçilik yapıyor. Savaş yok, savaş olmadan bekçilik yapıyor, olursa savaşacak. Düşman gelirse çarpışır da, düşman yok… Düşman gelmesin diye bekliyor.

Tabiî bu, mühim bir vazife. Çünkü hudutlar beklenmezse, gözcüler olmasa, nöbetçiler olmasa, düşman içeriye sızar, evleri köyleri basar, insanları öldürür, malları yağmalar, zarar verebilir.

Bekçi olursa, bekçi olan yere herkes kolay kolay giremez. Gelirse de bir çarpışma olur, ondan sonra imdat istenir, sağdan soldan yardım istenir. Yardım da gelince düşman püskürtülür, cezası verilir. Emniyet için gerekli olan bir şey.

İşte bu murâbıtların sevabı çok büyük oluyor. Çünkü onlar hudutta bekledikleri için, hududun içindeki memlekette yaşayan insanlar, emniyet içinde işlerine güçlerine gidiyorlar, huzur içinde yatıp kalkıyorlar, rahatlıkla ibadetlerini yapıyorlar. Bekçi olmasa, her an kuşkuda olacaklar, her an dikkatli olmaları lâzım!

Aslında dikkatli olmak da bütün müslümanlara emrediliyor. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuş ki:

"—Kişinin kılıcını kuşanmış olarak kıldığı namaz, kılıçsız kıldığı namazdan yedi yüz kat daha sevaplıdır."

Neden?.. Camide savaş olmaz ama, camiye baskın yapar düşman... Bunlar nasıl olsa namazda diye baskın yapar;

"—Silahsızken şunları yakalayayım, camiyi yakayım, adamları içeride öldüreyim!" diye düşünürler; düşünmüşler ve yapmışlar.

Meselâ, Yugoslavya'da senelerce önce, Tito zamanında, —belki ondan önce, ben tarihini iyi bilmiyorum— Drina köprüsü faciası diye bir olay olmuş. Bir bayram gününde müslümanlar bayram namazında iken, bu hain kâfirler saldırmışlar, camide katletmişler. Öldürüp öldürüp, Drina köprüsünden nehre atmışlar müslümanları, oranın ahalisini... Onların hunharlıkları, canavarlıkları, gaddarlıkları, zalimlikleri tarih boyunca böyle.[33]

Allah bir millete, bir ümmete zaaf vermesin. Zaaf oldu mu, her yerden düşmanlar saldırır. Vücut da öyledir. Şimdi bak bizim vücudumuz var, sizin vücudunuz var.

"—Nasılsınız?"

"—El-hamdü lilâh, iyiyiz."

"—Sıhhatte, afiyette misiniz?"

---

[33] 1992 - 1995 yılları arasındaki Bosna Savaşı sırasında, ülkenin doğusundaki Visegrad şehrinde ve Drina Köprüsü'nde yine katliam yapılmış, Sırplar tarafından öldürülen Müslüman Boşnak sayısı üç bini bulmuştur. (M.E.)

"—Çok şükür el-hamdü lillâh, bir şeyim yok, turp gibiyim, sapa sağlamım!"

Sen biraz zayıf ol, o zaman bak nasıl mikroplar her yerden hücum ederler. Etrafta mikrop yok değil; havada mikrop var, toprakta mikrop var, suda mikrop var, yiyecekte içecekte mikrop var... Karşısındaki adamda mikrop var; öksürür, aksırır, havaya mikroplar saçılır. Bunu doktorlar söylüyor, biliyoruz.

Her santimetreküp, şöyle yüksük içi kadar olan havada beş milyon mikrop var diyorlar meselâ... Saymakla bitmeyecek mikrop var, ama zarar veremiyor. Neden?.. Sen sağlamsın da tesir edemiyor. Ne zaman çürüsen, zayıflasan, o zaman saldırırlar. Meselâ deri sağlamken bir şey olmaz. Ama deri çizildiği zaman, zedelendiği zaman, oraya bir mikrop bulaşırsa, orada iltihap yapar, hastalık yapar; belki öldürücü hastalık olur. Deri zedelendi, çizildi, yara oldu, oraya mikrop yerleşti.

Sen zayıflarsın, uyku uyumazsın, uykusuz kalırsın; vücut kilodan düşer, çaptan düşer. Ondan sonra bakarsın akciğerde rahatsızlık başlar, midede rahatsızlık başlar. Yâni zayıf oldu mu,

etraftaki başka yaratıklar insanın vücuduna saldırıyor.

Müslüman toplum da zayıf oldu mu, etraftaki kâfir toplumlar mikrop gibi saldırırlar müslümanların üzerine, üşüşürler.

Peygamber SAS Efendimiz diyor ki:[34]

يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ ، كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا ، قَالَ قَائِلٌ: وَمِنْ قِلَّةٍ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ ؟ قَالَ: بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ ، وَلَكِنَّكُمْ غُثَاءٌ كَغُثَاءِ السَّيْلِ ، وَلَيَنْزِعَنَّ اللهُ مِنْ صُدُورِ عَدُوِّكُمُ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ ، وَلَيَقْذِفَنَّ اللهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ ، فَقَالَ قَائِلٌ: يَا رَسُولَ اللهِ ، وَمَا الْوَهْنُ ؟ قَالَ : حُبُّ الدُّنْيَا ، وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ (د. عن ثوبان)

(*Yûşikü'l-ümemü en tedâà aleyküm*) "Kıyamete yakın zamanda, ahir zamanda başka ümmetler size hücum edecekler, üzerinize üşüşecekler; (*kemâ tedâa'l-ekeletü ilâ kas'atihâ*) Yemek yiyenlerin tabaktaki yemeğe üşüştükleri gibi, sizin üzerinize hücum edecekler. Tabaktaki yemeğe nasıl herkes elini uzatıp, herkes bir lokma, bir kaşık bir şey alıp tabağı bitiriyor ya, öyle hücum edecekler."

(*Kàle kàilün*) O zaman sahabe-i kirâm sormuşlar, demişler ki: (*Ve min kılletin nahnü yevmeizin*) "Yâ Rasûlüllah, o zaman bizim sayımız az mı olacak da böyle saldıracaklar?"

---

[34] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.514, no:4297; Ahmed ibn-i Hanbel *Müsned*, c.V, s.278, no:22450; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.VII, s.336; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.334, no:600; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.133, no:992; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XV, s.53, no:38402; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.V, s.527, no:8977; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.I, s.182; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XIII, s.46, no:2811; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXIII, s.330; Sevban RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.132, no:30916; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIV, s.281, no:27158.

(*Bel entüm yevmeizin kesîrun*) “Hayır, o gün az olmayacaksınız, belki bugünden de fazla olacaksınız. (*Ve lâkinneküm gusâün kegusâi’s-seyli*) Fakat selin üzerindeki çör çöp gibi dağınık ve değersiz olacaksınız.”

(*Ve leyenzianna’llàhü min sudûri adüvvikümü’l-mehàbete minküm*) “Allah düşmanınızın kalbinden sizin korkunuzu sökecek, (*ve leyakzifenne’llàhu fî kulûbikümü’l-vehn*) ve sizin kalbinize *vehn* bırakacak.”

(*Fekàle kàilün*) Orada bulunanlardan birisi dedi ki:

(*Yâ rasûla’llàh, veme’l-vehnü*) “*Vehn* nedir ey Allah’ın Rasülü?”

(*Kàle*) Buyurdular ki:

(*Hubbü’d-dünyâ, ve kerâhiyetü’l-mevt*) “Dünyayı sevmek ve ölümden korkmak!”

Bu iki hastalık olduğu için yenileceksiniz. Düşmanlar size saldıracak. Eğer siz dünyayı sevmeseniz, ölümden korkmasanız düşmanlar size böyle yapamazlar, yanaşamazlar. O zaman haliniz başka türlü olur.

"—E hocam, tabii değil mi bunlar, insan dünyayı sevmez mi? Boğaziçi'nde Emirgân var, çay içiliyor; Çamlıca var, manzarası güzel; köşkler, saraylar, lokantalar, canlı balık lokantası, kızartmalar, kebaplar, kaymaklar, Mado dondurması, bilmem ne baklavası... vs."

Eskiler dünyayı sevmiyorlardı, ahireti seviyorlardı. Dünyaya dalmıyorlardı, ahireti kazanmağa çalışıyorlardı. Dünyayı fedâ edip ahiretlerini ma'mûr etmeğe çalışıyorlardı. Eskiler böyleydi.

Kim bu eskiler?... Peygamber SAS Efendimiz, sahabe-i kirâm efendilerimiz (*Rıdvânu'llahi aleyhim ecmaîn*), evliyâullah büyüklerimiz, selef-i sâlihînimiz, sâlih ecdâdımız böyleydi. Onlar dünyayı bizim gördüğümüz gibi görmüyorlardı.

"—Ne olacak, fâni dünya; ne kıymeti var?" diyorlardı.

Yalan dünyasın, yalan dünyasın,
Evliyâullàhı alan dünyasın!

Yalan dünya ile ilgili Yunus'un ne güzel şiirleri var. Keşke tamamını bilsem de, şimdi okusam size... "Yalan dünyasın, inanmam sana, kanmam sana!" diyor. "Yalancı dünyasın, aldatırsın insanı; ondan sonra dönüp, uzaktan bakıp da gülersin, aldatıcısın!" diye dünyaya meyletmemişler.

Ne yapmışlar bu adamlar?.. Bu mübarek adamlar, bu evliyâullah büyüklerimiz ne yapmışlar?.. Dünyalığı ahireti kazanmakta kullanmışlar.

"—Paran var mı?"

"—Var..."

Ne yapmış?.. Allah yolunda hayır, hasenât, çeşme, cami, köprü, su hayrı, yetimlere, dullara bakmak... vs. Her şeylerini ahiretini kazanmağa tevcih etmişler, dünyayı sevmemişler.

Dünyanın bir gün elden gideceğini biliyorlardı, bir gün öleceklerini biliyorlardı. Kabre götürüp gömdükleri yakınları gibi, bir gün de sıranın kendilerine geleceğini unutmuyorlardı. Gaflete düşmüyorlardı, ahirete çalışıyorlardı.

"—E pekiyi, müslümanların içinde zengin yok muydu?"

Vardı; Ebû Bekr-i Sıddîk Efendimiz, Hazret-i Osmân-ı Zinnûreyn —*radıya'llàhu anhümâ*— zengin insanlardı, daha başka zenginler vardı. Tarih boyunca zengin insanlar olmuştur. Has müslümanlardan, cennetlik olduğu bilinen müslümanlardan zengin olanlar olmuştur. Ama onlar mallarını helâlden kazanıyorlardı, hayırlara harcıyorlardı. Gözleri dünya hırsıyla kanlanmamıştı, kapanmamıştı, kör olmamıştı; Allah yolunda masraf yapıyorlardı, Allah yolunda dünyalığı harcıyorlardı.

Bir de ölümü istiyorlardı, gece gündüz dua edenleri var... Bir tanesi, *Kitâbüş-Şifâ*'nın sahibi Kàdı Iyâz Rahimehullah, şu zat diyor, ismini söylüyor; her akşam yatsı namazından sonra el açıp dua edermiş:

"—Yâ Rabbi bâri bu akşam canımı al! Dün akşam almadın, hiç olmazsa bu akşam canımı al, şu Muhammed-i Mustafâ'ma kavuşayım, sevdiklerime kavuşayım, öldür beni yâ Rabbi!..

Kavuşayım, dayanamıyorum seviyorum; onlar ahirete gitti, ben de onların yanına gitmek istiyorum." diye dua edermiş.

Ölümü temennî ederlermiş, ölümü isterlermiş. Ölümün hak yol üzere, kendileri ibadet ve tâatte iken olmasını isterlermiş. Onun için kılıcını kuşanır, eşine dostuna helâllik dilermiş, vedâ edermiş, gelirmiş bir ribata, bir kaleye yerleşirmiş. Ölümü istiyor, düşman gelirse çarpışacak, ölecek.

"—Yâ Rabbi, ben savaşa giriyorum; hayırlısıyla sen bana şehidliği nasib et!" deyip savaşa girerlermiş.

Savaştan gàlip çıkınca, sağlam çıkınca oturup köşede hüngür hüngür ağlarlarmış.

Çanakkale Harbi'nde böyleleri var... Komutanın birisi bakıyor ki, iki askeri ağlıyor. Köşede baş başa vermişler, ağlaşıyorlar.

"—Gelin bakayım buraya! Niye ağlıyorsunuz?" demiş.

Ses yok... Çanakkale Harbi'nde bu, yakın zamanda.

"—Yâhu, erkek adam ağlar mı, niye ağlıyorsunuz, ölümden mi korkuyorsunuz?"

"—Yok komutanım…"

"—Çoluk çocuğunuzu mu özlediniz, acı bir haber mi geldi?.."

"—Yok komutanım…"

"—Allah aşkına söyleyin, niye ağlıyorsunuz?" deyince; o zaman söylemek durumunda kalmışlar.

Demişler ki:

"—Komutanım, biz buraya kefenlerimizi yanımıza alıp, Allah yolunda şehid olmağa geldik. Kaç çarpışmaya giriyoruz, hâlâ ölmedik. 'Acaba Allah bize şehidlik nasib etmeyecek mi, bizim bir kusurumuz mu var?' diye düşünüp ona ağlıyoruz." demişler.

Dünya sevgisi yok, dünyaya metelik vermiyorlar, gerektiği zaman Allah yolunda vermelerinden belli... Bizim gibi böyle sımsıkı değiller, veriyorlar. İkincisi, ölümden korkmuyor, ölümü istiyor, temenni ediyor. İşte bu ikisi sıhhatli duygu, imanlı insanda sıhhatli alâmet bunlar... Hem dünyalığı sevmiyor, dünyalığı Allah yolunda verebiliyor, vaz geçebiliyor, fedâkârlık yapabiliyor; helâlinden

kazandığı gibi hak yola harcamaktan çekinmiyor; hem de ölümden korkmuyor.

Başkaları?.. Başkaları ölümden korkar. İnsanoğlu ölümden korkar. Hayvan da korkar, insan da korkar. Bütün canlılar canını korumak ister. Canını korumak istemesi tabiî, ölümden korkması tabiî... Aslan saldırınca ceylan kaçar. Bir kaçmaca, bir kovalamaca... Neden? Canından korkuyor. Canlılarda canını korumak içgüdüsü var, herkes canını korumağa çalışır; ama mü'mine gelince, mü'min canını vermeye çalışır. Allah yoluna canını vermeye çalışıyor.

Dünyayı sevmek bir hastalıktır, ölümden korkmak ikinci bir hastalıktır. Bu iki hastalık geldiği zaman; siz dünyalığı sevdiğinizden, ölümden de korktuğunuzdan düşmanlar sizin üstünüze saldıracaklar, çullanacaklar.

Demek ki nasıl olmamız lâzımmış muhterem kardeşlerim? Efe olmamız lâzımmış biraz, hepimizin efe olmamız, kabadayı olmamız lâzımmış.

"—Yâ hocam, dervişliği ben sizin anlattığınız gibi sanmıyordum. Sanıyordum ki dervişlik bir kenara çekilip, boynunu bükmek, ses çıkartmamak, oturmak... vs."

O da var! O da var, o da var; yerine göre... Geceleyin kalk ibadet yap; gündüzleyin koş, Allah yolunda çalış!.. Hepsi var. Bir ibadeti yapınca öteki ibadeti yapmamak diye bir şey yok... Hem ibadetini yap, hem cihadını yap! Hem namazını kıl, hem orucunu tut, hem de İslâm için çalış çabala!

İşte murâbıt böyle bir insan; canını vermeğe fedâkârca razı, hududa gitmiş, bekliyor.

Şimdi paralı asker var, maaşlı asker var, düzenli ordu var, ordular bekliyor. Ama eskiden bu işler, birçok işler fî sebîlillâh yapılırdı. Bu camilerin hepsini hükümet mi yaptı? Hayır… Hiç bir zorlama olmadan parası olan vezir, paşa, ağa, zengin hayır yaptı; cami yaptı, çeşme yaptı, köprü yaptı... Bütün hayır hizmetleri hayır duygusuyla hareket eden mü'min insanlar tarafından yapıldı.

Çok şeyler borçluyuz mü'minlere! İslâm'a çok şey borçluyuz. Bir kere şu vatanı borçluyuz müslümanlara... Müslümanların karşısında olanlar tarihe nankörlük ediyorlar. Kendilerine iyilik etmiş olanlara nankörlük ediyorlar. Evvelâ Allah'a nankörlük ediyor, kâfirlik ediyor; ondan sonra da kendilerine sonsuz iyilik yapmış olan ecdâda nankörlük ediyor.

Çok şeyler borçlu... Bu devrin insanı İstanbul'da oturuyorsa, İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Mehmed'e borçlu... Fatih Sultan Mehmed Han'ın o mübarek ordusuna borçlu...

Bu camide oturuyorsak, bu camiyi yaptıran adama borçluyuz biz... Allah razı olsun, yaptırmış.

"—Canım, bakılmasaydı şimdi harab olurdu. Şimdi gıcır gıcır, tertemiz, pırıl pırıl, dayalı, döşeli, sıcak, elektrikli, pervâneli, her türlü rahatı var..."

Demek ki, bunları yapanlardan da Allah razı olsun, bu da bir şey... Çok şeyler borçluyuz. Sen burada gelip oturuyorsun, ben burada gelip oturuyorum. Önümde mikrofon, ben bunun parasını vermedim. Bir hacı kardeşimiz verdi, hayır sahibi. Kesesinin ağzını

açmış, emretmiş, ricâ etmiş, demiş ki:

"—Çok güzel bir ses tertibatı yapılsın, paradan kaçınılmasın; hepsini vereceğim!" demiş.

Onun için tıkır tıkır dinliyoruz. Ben konuşuyorum, benim sesim sivrisinek vızıltısı gibi iken, gök gürültüsü gibi çıkıyor. Bu, sesi büyütüyor.

Bu bir para, hadi almağa çalış! Hadi bakalım sen bir tane evine almağa çalış. Kaç para olduğunu gör! Teknik alet ve edevatın parasının ne kadar yüksek olduğunu gör!..

Çok şeyler borçluyuz. İşte malını veriyor, kimisi de canını veriyor. Bir gül bahçesine girercesine harbe giriyor, isteye isteye saldırıyor, Allah Allah diyor, düşmandan yüzünü döndürmüyor, çarpışıyor.

Ama şimdi muhterem kardeşlerim, böyle yapsan, düşman böyle yapmaktan korkmuyor. Bunu ben de yapacağım, sen de yapacaksın ama, bu devirde;

"—Hadi kalk, kılıçları kuşanalım! Kılıçlı namaz kılmak yedi yüz misliymiş, hadi bakalım yeniden bir kılıççı ustası bulalım, İskenderpaşa cemaatinin her birisine, boyuna posuna uygun, beline koluna uygun birer kılıç yapsın, kınını yapsın; belimize bağlayalım, kılıçlı cemaat olalım!.."

Gülerler adama, bu devirde gülerler. Adam senin yanına yanaşmıyor ki, tâ uzaktan uzun menzilli silahla takır takır ateş ediyor. General helikopterden inerken, uzun menzilli silahla güp, aşağıya gidiyor. O kadar tedbirli olunmasına rağmen…

O halde ne olacak?.. Bu devrin şartlarına uygun hazırlık yapılacak. Kılıç yetmez. Kılıç insanı iki metredeki düşmana karşı korur. Beş metredeki, on metredeki düşman tabancasını çekerse, kılıçlıyı vurur yere devirir. Kılıcın devri geçmiş.

"—Tabancanın?"

Onun da devri geçmiş, çünkü daha ileri silahlar var. O halde biz her sahada en ilerisini yapmak zorundayız.

Neden biz Ak-Radyo'yu kurduk, niye Ak-Televizyon'u kurmağa

çalışıyoruz; niye hastaneler açıyoruz; niye mektepler açıyoruz, niye üniversite kurmağa çalışıyoruz? Bu devirde bunlar lâzım da ondan. Cihad bununla oluyor.

Adam hristiyan, adam misyoner, adam müslümanları dininden döndürüp kâfirleştirmeye çalışıyor. Parası bol, gelmiş Türkiye'de bir televizyon kanalını yakalamış, televizyon yayını yapıyor. Sen onun papaz olduğunu bilmiyorsun, misyoner olduğunu bilmiyorsun, televizyonda papazın yayınını dinliyorsun, seyrediyorsun. Adam papaz, İslâm düşmanı, hristiyan...

Biliyor muydunuz bir kanalın papaz kanalı olduğunu İstanbul'da, Türkiye'de?.. Bilmiyordunuz. Söyleyemem ki buradan, arayın bulun! Ama iş böyle... Ne yapmak lâzım? O zaman bizim de onları yapmamız lâzım!

Nasıl yapılacak bunlar?..

Bizim cemaatimiz Allah razı olsun, dut ağacı gibi... Çeşme başına dikilmiş dut ağacı gibi mâşaallah bizim kardeşlerimiz. Sahipsiz, herkes çıkar üstüne, dutlarını yerler, dallarını kırarlar... Sahibi yok, izin almazlar. Meyvaları yerlere dökülür. Bizim cemaat öyle...

Bizim cemaat, şöyle bir toplanalım da, "Yâhu bu hoca niye uğraşıyor, ne yapmak istiyor?" diye bir düşünelim!.. Düşmanlar daha iyi takip ediyor. Bizim için yurtdışında yayın var... Yurtdışındaki gazetelerde hakkımızda yayın var. Ben kestim, İngilizce yayın var. Yurtdışı bizimle ilgili yayın yapıyor. Benim kardeşlerim yurtdışında bir yere gitmek istediği zaman soruyorlar:

"—Sen tarikatçı mısın?"

"—Tarikatçıyım, ne olacak?"

"—E niye gidiyorsun oraya? Oradaki müslümanlara tarikatı aşılamak, İslâm'ı öğretmek için mi gidiyorsun?"

"—Evet, İslâm'ı öğretmek için gidiyorum, ne olacak?"

"—Onları serbest bıraksanız da güzelce entegrasyonlarını tamamlasalar ya... Onların yakasını bıraksanız ya!"

Entegrasyon ne demek?.. *Entegrasyon*, uymak demek. Müslüman oraya gitmiş, o kâfir toplum içinde yaşıyor; ona entegre

olacak, uyacak yâni...

"—Ne demek yâni?"

Müslüman kâfire benzeyecek; onu istiyor. "Yakasını bıraksanız da bu gönderdiğiniz halkın, onlar oraya entegre sağlasalar, uyum sağlasalar. Tamam, kâfirlerle kucak kucağa, yan yana, omuz omuza, kol kola, kafa kafaya, kadeh kadehe yaşasınlar." diyor.

Öyle şey olur mu?.. Benim dünyada vazifem var, senin de var; Allah'ın emri herkese... Benim vazifem İslâm'ı yaşamak, İslâm'ı anlatmak, İslâm'ı yaymak... Onun için ben dünyanın her yerine gideceğim. Orta Asya'ya da gideceğim, Avrupa'ya da gideceğim, Kanada'ya da gideceğim, dünyanın her yerine gideceğim. Afrika'ya da gideceğiz, her yere gideceğiz. Hepsine ben yetişemem, bir kısmına da siz gideceksiniz.

Neden?.. Allah bize müslüman olmamızı emretmiş, bir de İslâm için çalışmayı emretmiş. Bak, dedelerimiz hudutlara kadar gidiyormuş, murâbıt oluyormuş. Biz ne yapacağız?.. Biz de bu devrin murâbıtı olacağız. Biz de gideceğiz, biz de bir yerlerde nöbet tutacağız, biz de İslâm için çalışacağız. Onlar mallarını canlarını vermiş, biz de vereceğiz.

Bize devlet desteği yok bu işleri yapın diye; biz nerden yapıyoruz bu işleri?.. Para istemek de ağır geliyor bize... Ben bir kaç defa zekâtlarınızı şuraya verin, buraya verin dedim; millet ya veriyor, ya vermiyor. Dut ağacı gibi; başkası yiyebilir, herkes istifade edebilir... Nakşîler dut ağacı gibidir, buyurun, bütün herkes istifade edebilir. Para istenmiyor, zekât istenmiyor, herkes kendi bildiğini yapıyor.

Ne oluyor?

"—Şirket kuralım, çalıştıralım, kârıyla şu işi yapalım!" diyoruz, didiniyoruz, uğraşıyoruz. Üniversite kuracağız, hastane kuracağız, kolej kuracağız, radyo-televizyon kuracağız.

Radyo televizyonda ulusal televizyona geçemedik. Neden?.. Paramız yok, geçemedik. Para olsaydı geçerdik. Biz de uydu kirasını verseydik, şu kanallardan birisi de bizim olacaktı. Ama

yapamadık. Neden?.. Parasızlıktan... Para olmadığından mı?.. Para var ama para toplanmıyor, beraber iş yapılmıyor.

Eskiler yapmışlar, topluca hareket etmişler. Ölümden korkmamışlar, hayata değer vermemişler, mal depo etmemişler. Allah yolunda çalışmışlar, harcamışlar. İslâm yayılmış. Nereye kadar yayılmış. Viyana'ya kadar yayılmış. İspanya'dan Fransa'ya kadar yayılmış. Tunus'tan Sicilya'yı almışlar, İtalya'ya kadar yayılmış. Toronta kalesini Fatih Sultan Mehmed zamanında almışız, bizim olmuş. Kırım bizim olmuş, Karadeniz Türk gölü olmuş. Romanya bizimmiş, Bulgaristan, Tuna Vilâyeti bizimmiş, Kafkasya bizimmiş. Şimdi nasıl?

—Şimdi bizim değil.

Neden?.. Bizim bir araya gelmememizden, bizim silahların asrın icabına göre olanlarını hazırlamamamızdan. Bizim dünyayı sevmemizden, bizim ahireti kazanmak için masraf yapmamamızdan.

Eğer biz şu asrın değişmesi zamanında petrolümüze sahip olsaydık, otomobili ve sâireyi önce biz yapsaydık, Osmanlı devleti olarak motorize bir kuvvet olsaydık; atların üzerinde gitmek yerine, mekkâreler kullanmak yerine, katırlarla cephane taşımak yerine ordumuz motorize olsaydı; uçaklarımız olsaydı. Çanakkale savaşında düşman bize karşı uçak kullandı, bizim uçağımız yoktu. Verseydik parayı, alsaydık... Kuru ekmekle peynir yeseydik, zeytin yeseydik, ot yeseydik...

Ot var bizim memlekette, otları topluyorsun, yemek oluyor. Hem de doktorlar da tavsiye ediyor. Kolesterolü azmış, bilmem neymiş, bilmem ne...

Ot yeseydik, kuru ekmek yeseydik, tayyaremiz olsaydı da düşman Çanakkale'ye gelip beş yüz bin tane müslüman askeri şehid etmeseydi. Balkanları kaçırmasaydık, Tunus'u, Cezayir'i, Afrika'yı elden çıkartmasaydık... Petrol bölgelerini İngilizlere, Amerikalılara, Fransızlara kaptırmasaydık.

Bu hep işte bu murâbıtlıkla ilgili, Allah yoluna hayatını vakfetmekle ilgili, malını vermekle ilgili...

E bu devirde böyle yapan insan yok! Bunlar ne, aptal mı bunlar? Bunlar niye böyle yapmışlar? Bunların ağzı dili yok mu, midesi yok mu, keyfi zevki yok mu, vücutları istirahat istemez miydi?.. İsterdi ama, onların imanları sağlamdı. Onlar ahirete inanıyorlardı, ahirete hazırlanıyorlardı. Dünya gözlerinde yoktu, ana nokta bu... Dünyaya meyilleri, sevgileri, muhabbetleri yoktu.

b. Dünyâ Sevgisinin Zararı

Peygamber Efendimiz diyor ki:[35]

حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ .

[35] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VII, s.338, no:10501; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.388; İbn-i Asàkir, *Târih-i Dimaşk*, c.IIIL, s.428; Hz. İsÂ AS'dan.
Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.192, no:6114; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.412, no:1099; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XLI, s.326, no:45030.

(Hubbü'd-dünyâ re'sü külli hatîeh) "Dünya sevgisi bütün hatâların başıdır."

Hased ondan olur, rekabet ondan olur, kavga ondan olur; kardeşlerin mirasta birbirleriyle küsmesi ondan olur, iki dükkân komşusunun kavgası ondan olur, iki köy halkının silah alıp birbirleriyle çatışması ondan olur. İki paralık dünya için...

Birinci kusur bu: Dünyayı sevmek, dünyaya aşık olmak, dünyaya bağlanmak, ahireti unutmak, ahireti düşünmemek...

İkincisi de, ölümden korkmak... Ölümden istediğin kadar kork; ölümden korkmak ölümü insandan öteye uzaklaştırmaz. İnsan ne zaman ölecekse, o zaman ölür. Yanaşsa, sürtünse, kaşınsa, ölemez insan... Gitse silahlı bir insana öldür beni dese; Allah yazmayınca öldüremez. Ya silah patlamaz, ya adamın parmağı çekmez, ya şöyle olur, ya böyle olur... Allah'ın yaşatacağı insanı kimse öldüremez.

Koca bir kavim tek bir babayiğiti, İbrâhim AS'ı öldürebildi mi?.. Öldürmek istemediler mi, yakmağa teşebbüs etmediler mi, yakalamadılar mı, ellerini ayaklarını bağlamadılar mı, ateşin içine atmadılar mı yâhu?!..

"—E attılar."

Öldü mü?.. İbrâhim AS öldü mü ateşe atılınca?..

"—Ölmedi!"

Demek ki, Allah öldürürse öldürür, Allah öldürmezse kimse öldüremez. Koca bir kavim bir araya gelse, sabahtan akşama uğraşsalar, öldüremezler.

Firavun Mûsâ AS'ı öldürmek istedi, öldürebildi mi?.. Öldüremedi, öldüremez!

Peygamber Efendimiz'i öldürmek istediler, evini kuşattılar, öldürebildiler mi?.. Mağaraya kadar takib ettiler, öldürebildiler mi?.. Arkasından at koşturdular mızrakla, öldürebildiler mi?.. Öldüremediler. Ordu çektiler, geldiler Medine-i Münevvere'ye, öldürebildiler mi?.. Öldüremediler, öldüremezler.

Allah bir insanı yaşatmışsa, kaderinde şu kadar yıl yaşayacak, şu sene ölecek diye yazılmışsa, onu kimse o zamana kadar öldüremez.

Ölümden korkmak o zaman, aptalca bir şey... Niye korkuyorsun ölümden?.. Bir dakika öne de gelmez, bir dakika sonraya da gitmez; ölümden niye korkuyorsun kardeşim?

Hâ, işte bu iman oldu mu, ölümden korkmuyor. "Dünyadan da bir şey beklemiyorum. Para pulda da, mevkîde makamda da gözüm yok..." diyor. Tamam, bu insanı kimse yenemez, bu insanın sırtı yere gelmez.

Amma dünyayı sevdi mi, paraya kanar, mevkii makamı düşünür, hesap yapar; düşmanla işbirliği yapar, düşmanın rüşvetini kabul eder, "Eyvallah, tamam, yan cebime koy; ben onların aleyhinde çalışırım!" der; casus olur, ajan olur, maşa olur, onların oyununa düşer, her şeyi yapar.

Neden?.. Dünyayı seviyor. Dünyayı sevdi mi, böyle olur. Ahireti düşünmüyor. Ahirette mahkeme-i kübrâ var, Allah hesap soracak.

Dedikodu yapıyorlar bizim aleyhimize... E, yapsın...

Çok hoşuma gidiyor Cüneyd-i Bağdâdî veya Hasan-ı Basrî

(Rh.A), kendisine dedikodu yapana bir tepsi kıymetli meyva göndermiş. “Sen dedikodu yapıp, gıybetimi yapıp sevaplarını bana veriyormuşsun, ben de sana bunu hediye gönderiyorum.” demiş.

Bir tanesi de diyor ki:

“—Gıybet yapmam ya, eğer gıybet yapacak olsam, anamı babamı gıybet ederdim. Çünkü gıybet yaptığım kimseye sevaplarım gidecek ya, bari sevabım anama babama gitsin diye... Hiç olmazsa anamı babamı gıybet ederdim ki, benim sevaplar yabana gitmesin, anama babama gitsin.” diyor, anlayın.

Peygamber Efendimiz’e iftira atmadılar mı?.. Attılar. Mecnun demediler mi, sihirbaz demediler mi, kâhin demediler mi?.. Dediler. Yalancı peygamberler çıkmadı mı?.. Çıktı. Bir şey değil, onlara gelmiş imtihan... Yapan utansın, söyleyen utansın!

Allah-u Teâlâ Hazretleri gafletten cümlemizi uyarsın... Gözümüzden perdeleri kaldırsın, ahireti unutmayan mü’min-i kâmiller eylesin...

İmanın kuvveti ahirete bağlılıktandır. Yoksa, ahiret inancı olmazsa, inanç olmaz. “Ahirete inanıyorum ben, mahkeme-i kübrâya inanıyorum, adâlet-i ilâhiyyeye inanıyorum, cennete cehenneme inanıyorum!” diyen insan başka türlü insan olur. Böyle insan olmaz, bu tip insan olmaz.

Bu devirdeki insanları Peygamber Efendimiz’in söylediği iki hastalık sarmış. Dünya sevgisi, para sevgisi, mal sevgisi, mülk sevgisi, ticaret sevgisi, köşk sevgisi, yalı sevgisi, otomobil sevgisi, banka sevgisi, banka cüzdanı sevgisi, hesap sevgisi, sermaye sevgisi, lüks sevgisi, servet sevgisi, eğlence sevgisi, tatil sevgisi, av sevgisi, kumar sevgisi... Bir sürü sevgiler sarmış. Hubbüd-dünyaya dalmışlar; en büyük hatâ!

Dünyayı seviyorlar, bir de ölümden korkuyorlar.

“—Hiiih, ölmek de mi var, hapı yuttuk!”

Tabii yuttun ya, herkes yutacak. Ölümü yutmayan, ölüm şerbetini içmeyen var mı?.. Hazırlanacaksın; her an gelebilir, birden gelebilir, aniden gelebilir, pattadak gelebilir, hiç belli olmaz.

Onun için hem ölümden korkmayacağız hem de ölüme hazır olacağız. Dervişlik ne?.. Dervişlik ölüme hazır olmak sanatıdır. Hazır mısın ölüme, hazır mısın hemen şu anda?..

Ferîdüddîn-i Attâr'ın dükkânına —daha mübarek, böyle dükkâncılık yaparken— birisi gelmiş; konuşmuşlar, dervişliği methetmiş, Allah'a teslimiyeti anlatmış, hayatın değersizliğini anlatmış. Ondan sonra;

"—Sen bunları yapabilir misin?" deyince;

"—Yaparım inşaallah!" demiş.

Yatmış yere, "Allah!" demiş, canını vermiş. Yâni köprünün öbür tarafına adımını atıvermiş. Hazır; borcu yok, hesabı yok, sözü yok, bir şeyi yok, her şeyi hazır!

"—Hazır mısın hemen ölmeğe?"

"—Daha dur bakalım hocam, daha hacca gitmedim, emekli olmadım, çocuğu evlendirmedim, evi tamamlamadım, borcumu ödemedim..."

Bir sürü alâkan var, ama bunları hiç dinlemez ölüm. Ölüm bir geldi mi:

Alır yiğidin âlâsın,
Divane eyler anasın.
Gelinlik kızların kınasın,
Teneşirde yıkar ölüm.

Ölüm birden gelir. Onun için hem korkmamak lâzım, hem de hazır olmak lâzım!

Ölüm nedir? Dünya imtihanının bittiğini gösteren bir işaret... Bitti el-hamdü lillâh; meşakkat bitti, üzüntü bitti, hastalık bitti, dert bitti, hasretlik bitti... Tamam, sevgilinin sevdiğine kavuştuğu andır ölüm! Perdelerin kalktığı andır. Mü'min için tabii... Cennet ile insan arasında ölüm bir perdedir. Öldüğü zaman perde kalkıyor, cennete gidecek.

Bir insan her namazın ardından *Ayetel-Kürsî*'yi okursa... Niye okuyoruz *Ayetel-Kürsî*'yi?.. Kimse bilmiyor. Anasından, babasından

öyle gördüğü için okuyor. Peygamber Efendimiz tavsiye etmiş ve buyurmuş ki:

"—Namazın arkasından bir insan *Ayetel-Kürsî*'yi okursa, onun cennete girmesine sadece ölüm mânidir. Başka bir mâni yok, hayatta olduğundan giremiyor cennete; ölmüş olsa cennete girecek."

Ondan okuyoruz *Ayetel-Kürsî*'yi... O tesbihleri çekmemizin sebebi var, salât ü selâm getirmemizin sebebi var... İnsanın okuması lâzım, dininin kaynaklarını okuması, bilmesi lâzım; yaptığı şeyi bilerek yapması lâzım!..

c. Murabıtın Mükâfâtı

Adam gitmiş kalede nöbet tutuyor, Para da almıyor, maaş da istemiyor. Allah rızası için... Allah rızası için cihad, Allah rızası için bekçilik, Allah rızası için hayır, Allah rızası için imamlık, Allah rızası için müezzinlik... her şey Allah rızası için; ne güzel!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[36]

إنّ المُرَابِطَ في سَبِيلِ اللهِ ، أَعْظَمُ أَجْرًا مِنْ رَجُلٍ جَمَعَ كَعْبَيْهِ يَرْتَادُ

شَهْرًا صَامَهُ وَقَامَهُ (هب. عن أبي أمامة)

RE. 107/11 (*İnne'l-murâbıta fî sebîli'llâhi, a'zamu ecran min racülin, cemea ka'beyhi yertâdü şehren sàmehû ve kàmehû.*)

(*İnne'l-murâbıta fî sebîlilâh*) "Allah yolunda murâbıt olan kimse, hiç şüphe yok ki, (*a'zamü ecran*) ecir bakımından daha büyük mazhariyete sahiptir, daha büyüktür; (*min racülin*) şu adamdan daha çok sevap kazanır ki, (*cemea kâ'beyhi yertâdü şehran sàmehû ve kàmehû*) adam gayrete gelmiş bir ay gündüzleri oruç tutarak, geceleri uyumayıp ibadet eden gayretli insanın

---

[36] Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.43, no:4294; Ebû İmâme RA'dan. *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.331, no:7405.

sevabını alır.”

Bir günlük veya bir miktarlık murâbıtlıktan bu sevabı alıyor. Arkada, geride rahat ibadet edenlerin hepsinden hisse alıyor. Bir ay gündüz oruç tutup, gece kalkıp gece namazları kılıp ibadet eden gayretli müslümandan derecesi daha büyüktür murâbıtın... Bir günlük murâbıtlık böyle... İşte böyle olmamız lâzım!..

Ama, şimdi ben kalkayım Edirne’ye gideyim, Kapıkule’nin yanında, askerî kulede silâhı alayım, nöbet tutayım; ne olacak?.. Gelmez ki Bulgar... Oradan gelip de ne olacak, harp olur.

Düşman öyle gelmez, turist vapuruyla gelir. Karaköy rıhtımına yanaşır. Uçakla gelir, Yeşilköy Havaalanı’nda iner, arana girer. Para gönderir, buradan adam tutar; dergi çıkartır, gazete çıkartır, müstehcen yayınlar, Peygamber Efendimiz’in aleyhine, dinin aleyhine, ahlâkın aleyhine çirkin neşriyat yapar, öyle yıkmağa çalışır.

Şimdi Kapıkule’de nöbet tutmanın kıymeti azaldı. Asıl kıymet, iman nerden darbe yiyorsa orda düşmana karşı koymak, orda düşmanı yenmek, orda müslümanları korumak!.. Onun için dergi çıkarıyoruz, onun için radyo yayını yapıyoruz, onun için televizyon yayını yapacağız, onun için her türlü yayınları yapacağız. Siz de yapmak isterseniz, elbirliğiyle yapılacak.

d. Yardım İstemek Şu Üç Kişiye Caizdir

Bu bir sürü sağlam kaynağı var. Enes RA’dan rivayet edilmiş.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[37]

---

[37] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.IV, s.449, no:1398; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.VI, s.439, no:2189; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.114, no:12155; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.285, no:2145; Ziyâü’l-Makdisî, *el-Ehàdîsü’l-Muhtâreh*, c.III, s.1, no:2261; Beyhakî, *Sünenü’l-Kürâ*, c.VII, s.25, no:12992; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.II, s.77, no:1201; Heysemî, *Mecmaü’z-Zevâid*, c.IV, s.150, no:6380; Enes ibn-i Mâlik RA7dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.498, no:16705; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.VIII, s.337, no:7419.

إِنَّ الْمَسْأَلَةَ لاَ تَحِلُّ إِلاَّ لأَحَدِ ثَلاَثَةٍ: لِذِي دَمٍ مُوجِعٍ ، أَوْ لِذِي غُرْمٍ مُفْظِعٍ ، أَوْ لِذِي فَقْرٍ مُدْقِعٍ (ط. حم. ت. د. ن. ه. وابن منيع ، هب. ض. عن أنس)

RE. 107/12 (*İnne'l-mes'elete lâ tahıllü illâ li-ehadi selâsetin: Li-zî demin mûciin, ev li-zî gurmin mufzıin ev li-zî fakrin müdkıin.*)

(*İnne'l-mes'elete*) *Mes'ele*, Arapça'da dilenmek, istemek demek. Yani "şimdi benim bir meselem var filanca adamla." diyoruz o mânaya değil. Arapça'da mes'ele, *suâl*; hemze ile "dilenmek" demek; *sâil* "dilenci" demek. Öteki mânasını biliyor da bu mânasını çokları bilmiyor.

"Dilenmek, istemek, (*lâ tahıllü illâ li-ehadi selâsetin*) şu üç kişiden birisi için helal olur, başkası için helal olmaz uygun değil. Şunlar istekte bulunabilir:"

1. (*Li-zî demin mûciin*) "Altından kalkınmaz bir kan diyeti borcu altında olan kimse." İnsanı üzen bir kan diyeti, borcu var onu ödeyecek adam parası yok, bu isteyebilir.

2. (*Li-zî gurmin mufzıin*) "Çok ağır bir borcu var, kalkamıyor altından, onu ödeyecek insan isteyebilir."

3. (*Ev li-zi-fakrin mudkıin.*) "Ya da şiddetli bir fakirliği var, o zaman isteyebilir." Başkası istemesin, isteyemez.

Herkes elini açıyor, dileniyor, istiyor. Cebi dolu, bankada hesabı var, evi var, başka bir şeyleri var, belki istediği adamdan mali durumu daha güzel, istiyor.

Caiz mi? Caiz değil, dinimizde doğru değil, yukarıdakilere müsaade var ötekilere müsaade yok.

Meselâ, bizim bir arkadaşımızın oğlu araba kullanırken Suudi Arabistan'da kaza yaptı, birisinin ölümüne sebep oldu, mahkûm oldu. O ölümüne sebep olduğu kimsenin kanının diyetini ödeyecek, muazzam paralar, milyonlar. Çocukcağızın bunu ödeyecek parası yok.

O zaman zenginlere gidildi:

"—Yahu zekâtlarınızdan verin de bunun kan diyetini verelim. Aksi takdirde bizi hapisten çıkartmıyorlar, hapisten kurtulalım." diye para topladılar.

Kurtuldu. Zor kurtuldu. Kendisinin ödemesi mümkün olmayan büyük paralardı. Peygamber Efendimiz:

"—Böyle bir kan diyeti borcu olan isteyebilir." diyor.

Veyahut çok borçlanmış, oluyor bazen; bir gece zengin yatıyor sabaha fakir oluyor insan. Türkiye'de neydi o "5 Nisan Kararları"? Bir gecede, bir kararla bir insanın, bir tüccarın mali gücü üçte ikisi gitti üçte biri kaldı, Çok muazzam sarsıntılar oldu.

Dolarla, markla, dövizle borçlu olanlar mahvoldular, ödeyemez duruma geldiler. Tıkır tıkır muntazam ödeme durumunda olan insanlar daire almış borçlanmış, araba almış, iş açmış borçlanmış ödeyemez duruma geldi. İstemediği halde çok ağır borca düştü. Böyle bir insan sağdan soldan isteyebilir, yani

"—Bana yardımcı olun, zekâtlarınızdan verin." diyebilir veyahut onun namına birisi toplayabilir ona yardım olarak verebilirler.

"—Düşmez kalkmaz bir Allah" derler bazen böyle oluyor.

Bazen insan zenginken bir fecaate, bir felakete uğruyor, bir şeyler başına gelebiliyor; o zaman yardımcı olmak lazım. Kendisi de isteyebilir kendisi isteyemezse birilerinin ön ayak olup da yardımcı olması düşünülebilir. Bir de çok şiddetli fakirlik varsa o zaman isteyebilir.

Yoksa Peygamber Efendimiz böyle dilenen bir kimseye baktı ki hali biraz iyi, güçlü kuvvetli; ip satın aldırdı:

"—Git bir ip al, bu iple git dağdan odun topla, odunları ipe bağla sırtına sar, ondan sonra getir burada odun sat parasını al, dilenmekten daha iyidir." dedi.

Efendimiz dilenmemeyi tavsiye ediyor. Ancak şu şartlar altında olanlar artık kendisi ne yapsa dilenmezse işi çözümlemeyecek, "öylelerine müsaade var" diyor. Ötekiler dilenmeyecek alnının

akıyla alnının teriyle, elinin emeğiyle çalışarak dilenmeden yaşamaya çalışarak. Çok rahat bir hayat olmayabilir, olsun, bir şey istemek doğru değil, istememek daha iyi.

e. İştişare Edene Allah Yardım Eder

Üçüncü hadîs-i şerîfi okuyalım!

Bu üçüncü hadîs-i şerîf Hz. Aişe Validemiz'den rivayet olunmuş.

Biliyorsunuz ashâb-ı kirâmın fetva veren, kadılık yapan, büyük isimlerinden birisi de Hz. Ayşe validemizdi. Hanımdı ama kadıydı, bilgisi vardı. Hem de çok derin, çok geniş bilgisi vardı, çok da merakı vardı.

Geldiler ona "Ey müminlerin annesi, senin tefsir bilgine şaşmıyoruz. Tabii Peygamber Efendimiz'in hanımısın, Peygamber Efendimiz'e ayet indikçe ayetin mânasını senin yanında konuşulmuştur sen bilebilirsin. Ona şaşmıyoruz. Hadis bilgine şaşmıyoruz çünkü Peygamber Efendimiz'in yanındasın, fıkıh bilgine şaşmıyoruz, ama sen bu tıp bilgisini nereden elde ettin?" dediler.

Çok da güzel tıp bilgisi varmış, her hastaya bir ilaç söylermiş. Kabiliyetli yani çok meziyetli bir insan. Bir insan meziyetli ise, bilgiliyse, akıllıysa, Allah öyle yaratmışsa o zaman her şeyi güzel yapıyor.Hangi işi versen güzel yapıyor. Allah yardımcımız olsun. O, Hz. Âişe anamız, Âişe-i Sıddîka Validemiz RA rivayet etmiş. Allah hanımlarımızı kızlarımızı öyle eylesin, onun gibi cennetlik eylesin, dini bilgisi kuvvetli eylesin.

Muhterem kardeşlerim!

Biliyorsunuz bir işi yaparken insan başkalarıyla danışmak ihtiyacını duyar. Tek başına karar verirse bir insan, çok kere hatalı olur. Çünkü tek başına olduğu zaman insan duygusal davranabiliyor; kızgınlıklarıyla, sevgileriyle gözü biraz gerçekleri görmeyebiliyor, kızdığı insanı fazla batırıyor, sevdiği insanın kusurlarını görmüyor, isabetli karar veremeyebiliyor.

Onun için bazen bilgisi de yetmiyor, uzman bir kimseye sormak

gerekir. Bazen de duyguları, gerçeği bulmasına, işlemesine mani olabiliyor. Onun için istişare sünnettir istişare etmek, yani danışmak lazım. Tavsiye edilen bir şeydir, iyi bir davranıştır, akıllıca bir şeydir.

Burada peygamber Efendimiz buyuruyor ki:[38]

إِنَّ الْمُسْتَشِيرَ مُعَانٌ ، وَالْمُسْتَشَارَ مُؤْتَمَنٌ (العسكرى فى الأمثال عن عائشة)

RE. 108/1 (*İnne'l-müsteşîra muànün, ve'l-müsteşâre mü'temenün.*)

(*İnne'l-müsteşîra*) *Müsteşir*, "iştişare eden kimse" demek.

"—Ben şöyle bir şey yapacağım, ne dersin aziz kardeşim? Sen de bir fikrini söyle..." diye geldi, sana soruyor.

"Bu istişare yapan kimse, soran kimse, (*muànün*) avn-i ilâhîye, ilahi yardıma mazhar olan." demek. Böyle istişare edene Allah yardım eder, bereket verir, işini rast getirir, yardımcı olur. İstişare eden iyi bir şey yapıyor. Allah yardım eder, berekete erişir.

(*Ve'l-müsteşâru*) "Kendisiyle istişare olunan, mesele sorulan kimse; o da (*mü'temenün*) güvenilen, emin kimsedir."

Adam yerine koymuş, fikrine kanaatine itimad etmiş, gelmiş soruyor. Bu adam doğru bildiği şeyi söylemezse, içinden geçeni bildiğini, doğruyu söylemezse olur mu? Olmaz.

İtimad olunmuş kimse, o halde itimadına göre karşı tarafa açık kalplilikle, doğru bildiği şeyi güzelce söylemesi lazım!

Çeşitli sebeplerden söylenmeyebiliyor; karşı tarafın hatırı kırılmasın diye veyahut bir başka şeytanlıktan, dalavereden ve sâireden filan söylenmiyor. Bu doğru değil. Eğer doğruyu söylemezse, istişare olunan kimse hıyanet etmiş olur. Kendisine

---

[38] İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVIII, s.410; Sehàvî, el-*Makàsîdü'l-Haseneh*, c.I, s.604; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.410, no:7187; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.339, no:7424.

soru soran kimseye doğruyu söylemeyen haindir. Sözü dosdoğru olacak, kanaatini söyleyecek.

İşlerinizi istişare ile yapın, isabetli görüşleri olduğunu tesbit ettiğiniz arkadaşları mimleyin.

"—Bak şu birkaç defa ne söylediyse çıktı, doğru kafası olan, zevk-i selîmi, akl-ı selîmi olan dürüst bir arkadaş."

Tamam… Mimleyin onu, aklınıza yerleştirin; filanca insan akıllı, uslu, isabetli düşünebilen, meziyetli, kabiliyetli bir insan. Böyle insanları belleyin, mimleyin, aklınıza yazın! İşiniz olduğu zaman böyle insanlara sorun.

Deniliyor ki:

"—Kadınlara danışın, dediklerinin aksini yapın!"

Bu neyi gösterir eğer böyle bir söz söylenmişse: Kadınlar umumiyetle işin duygusal tarafını tercih ederler, duygusal davranırlar, dünya, eğlence zevk ve keyif tarafını tercih ederler. Bu işin dünya tarafı, dünyevî tarafı, duygusal tarafı, keyif ve zevk tarafı nedir anlamak için sorarsın.

Anlaşıldı, bu bunu tercih ettiğine göre tamam, nefisler canlar bunu çekiyor diye anlarsın, o zaman onu yapmazsın. Çünkü, bu işte böyle yapmak, demek ki nefsin hoşuna gidecek şey diye belli oldu.

Musa AS birisine imanı teklif etmiş de o zamandaki bir kimseye "Müslüman ol!" diye söylemiş. O da demiş ki:

"—Ya Musa, yarın cevap vereceğim sana!"

Ertesi gün Musa SAS'ın karşısına çıkmış demiş ki:

"—Yâ Musa teklifini kabul ediyorum, imana geldim, sana tabî oldum, *Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah*…" diye söylemiş.

Musa AS da merak etmiş, yahu niye dün söylemedin, bugüne tehir ettin?

"—Ben her şeyi nefsime, kendime, kendi içime 'Nasıl yapmamı istiyorsun ey nefsim' diye danışırım. O neyi istiyorsa, aksini yaparım."

"—Nefsim şimdi ne yapalım, ne istiyorsun anlat bakalım, söyle bakalım?"

"—Şöyle rahat bir yatakta yatmak istiyorum."

"—Tamam, sana yatmak yok, hadi bakalım çalışmanın başına."

"—Nefsim, bugün pazartesi ne yapalım, acaba oruç tutsak mı?"

"—Aman, işte bugün oruç tutma, hava güzel, arkadaşlarla bilmem ne de filan. Evde de baklava var börek var, kaymak var, çörek var."

Nefis bunu istiyor, demek ki oruç tutacağım. Niyet ettim bugün Allah rızası için oruç tutmaya. Nefis de insana nefsanî şeyler, arzular; şehavet-i nefsanîyeyi emrettiğinden o zât da öyle yapmış, nefsinin dediğinin aksini yapmış.

Musa AS imana davet ediyor sormuş. "Neyine gerek gidip de öyle mü'min olmak ibadet edeceksin, bir sürü mükellefiyetler, emirler var, olma!" demiş. Bu nefis bundan hoşlanmıyor demek bunda hayır var, gelmiş Müslüman olmuş.

Hakikaten nefse muhalefet etmek lazım. Nefis umumiyetle;

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلاَّ مَا رَحِمَ رَبِّي (يوسف: ٥٣)

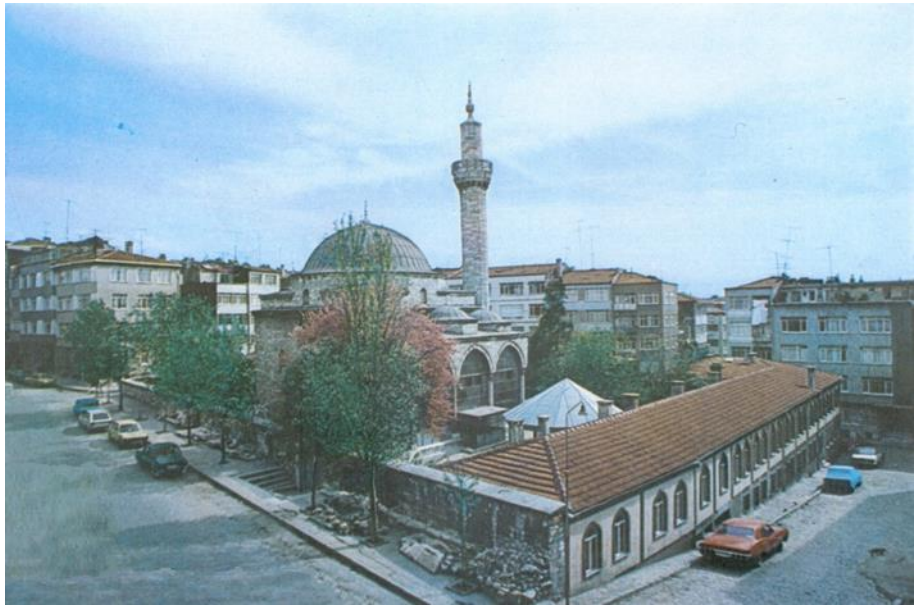

(*İnne'n-nefse leemmâretün bi's-sûi illâ mâ rahime rabbî*) "Nefis insana olanca şiddetiyle kötülüğü emreder, ancak Mevlâ'nın rahmetiyle lütfedip korudukları müstesna..." (Yusuf, 12/53)

Ekseriyetle "İçim, canım öyle çekiyor, öyle istiyorum." diyoruz ya nefis o Allah'ın rızasına aykırı olan şeyi ister, ekseriyetle öyledir. Onun için nefsine muhalefet etmek, nefsinin arzularına, şehevât-ı nefsâniyesine, hevâ-yı nefsine muhalefet etmek gerekiyor.

"—Bugün Pazar, İskenderpaşa'da hadis dersine mi gidelim, yoksa çoluk çocuğu toplayalım, bir iki has arkadaşla da anlaşalım, filanca subaşında filanca ağaçların altında, falanca manzaraya karşı falanca börekleri, çörekleri hazırlayıp çayları-mayları pişirip meyveleri götürüp karpuzları kavunları kesip orada bir kır sefası mı yapalım?"

"—Kır sefası yapalım"

Nefis ne diyor:

"—Kır sefası yapalım."

Çoluğa çocuğa sorsan o da:

"—Baba kır sefası yapalım!" der.

Demek ki İskenderpaşa'ya gideceğim.

Neden? Nefis istemiyor. Ötekisi eğlence, zevk, keyif; burada da sevap var…

Şeytan da sevaplı şeyi istetmez:

"—Yapma onu aman ya şaşırdın mı sen?"

"—Burada keyifli, zevkli, eğlenceli vakit geçirmek varken ne yapacaksın orada sıkışık sıkışık oturuluyor, herkes istediği gibi rahat da edemiyor, koltuk da yok, arkana yaslanmak da yok, hoca da vaazı biraz uzatınca insanların dizleri de acıyor ve saire…"

"—Boş ver, bu hafta gitme, bir dahaki hafta gidersin."

Tam kandıramazsa böyle kandırır.

"—Bu hafta gitme de bir dahaki hafta gidersin. Bir hafta aşırarak git!"

Bir hafta getirtmemeyi kâr sayıyor.

Sadece size mi diyor? Hayır! Bana da söylüyor.

Bana da diyor ki:

"—Her hafta gitme İskenderpaşa'ya!"

Dün akşam neredeydik biz? İzmir'deydik.

Dün gece yolculuk yaptık, İstanbul'a 1'de geldik. İzmir'de diyor ki:

"—İstanbul'a gitme, İzmir'de vaaz ver, vaazdan kaçmıyorsun ya, İskenderpaşa'ya gitme!"

Bana da söylüyor. Aramızı açmak için çalışanlar var, haberiniz olsun.

Allah cümlemizi korusun…

"—İstişare eden Allah'ın yardımına mazhardır. İstişare edilen de güvenli kimse olsun, güveni suistimal etmesin, güvenildiği halde hainlik yapmasın, hıyanet etmesin."

Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!

01. 12. 1996 - İskenderpaşa Camii

07. ALLAH'IN DİNİNE HİZMET

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih...

Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne, ve tâci ruûsinâ, ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emma ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsü kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetün bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fin-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الْمُنْفِقَ عَلَى الْخَيْلِ فِي سَبِيلِ اللهِ كَالْبَاسِطِ يَدَيْهِ بِالصَّدَقَةِ

لاَ يَقْبِضُهَا (طب. ك. عن سهل بن الحنظلية)

RE. 109/3 (*İnne'l-münfika ale'l-hayli fî sebîli'llâhi, ke'l-bâsıtı yedeyhi bi's-sadakati ve lâ yakbiduhâ*)

Sadaka rasûlü'llah, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem, sevgili ve değerli kardeşlerim!

Ramazanınız mübarek olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri bu feyizli ayın her türlü maddî mânevî faydalarına, nimetlerine, rahmetlerine cümlenizi erdirsin, cümlenizi mazhar eylesin, hiçbirinizi mahrum eylemesin...

Peygamber-i zîşânımız Muhammed-i Mustafâ —*aleyhi efdalü's-salevâti ve ekmelü't-tahiyyâti ve't-teslîmat*— Efendimiz Hazretleri'nin mübarek hadis-i şeriflerini, her birisi bir mücevher

gibi olan mübarek sözlerini, nasihatlerini okuyoruz. El-hamdü lillâh, Allah nasib etti, kıtalar ötesinden aranıza tekrar dönüp okuma imkânını bulmuş olduk.

Bu güzel bilgileri okumadan önce Peygamber SAS Efendimiz'in rûh-i pâkine mübarek Ramazan ayında bizlerden birer hediye olsun diye; Efendimiz'in iltifatına, sevgisine rızasına, teveccühüne nail olalım diye;

Peygamber-i Zîşânımızın mübarek âline, ashâbına ezvâcına, evlâdına, etbâına, ihvânına, hulefâsına verese-i Nebî olan evliyâllulah mürşid-i kâmillerimizin, sâdât u meşâyih-i turuk-u aliyyemizin, Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtezâ'dan şeyhimiz kutbü'l-aktâb ve gavsü'l-vâsilîn Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Hazretleri'ne kadar turuk-u aliyyemiz silsilelerinden güzeran eylemiş olanların ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri Allah rızası için mallarını, canlarını feda ederek, ortaya koyarak fethetmiş olan fatihlerin, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin, Fatih Sultan Mehmed Han cennetmekân Hazretleri'nin ve ordusu mensubu gazilerin, şehidlerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve hâsseten içinde toplandığımız, ibadet ettiğimiz, vaaz verdiğimiz İskender Paşa Camii'nin bânisi İskender Paşa Hazretleri'nin ve bu camiyi zaman zaman tamir, tecdid ve tevsî etmiş olanların, tamirine masraf edenlerin ruhları için; içinden güzeran etmiş olan imamlar, hatipler, müezzinler, kayyumlar ve cemaatlerin çevresinde medfun bulunan mevtânın ruhları için;

Uzaktan yakından bu dersi dinlemeye şehirlerarası mesafelerden kalkıp gelmiş siz kardeşlerimizin, burada oturan kardeşlerimizin, bu vaazı dinleyen kardeşlerimizin; bundan sonra da banttan dinleyecek kardeşlerimizin ahirete göçmüş olan, tarihin içinde ta müslüman oldukları ilk zamanlara kadar gelmiş geçmiş ne kadar âbâ u ümmehât, ecdâd ü ceddâd, akraba u taallûkat varsa geçmişlerinin, sevdiklerinin ruhlarına hediye olsun diye;

Bizler de şu dâr-ı dünyada —dâr-ı imtihandır— imtihan dünyasında vazifelerimizi Mevlâmızın rızasına uygun yapmayı başaralım, imtihanı kazanalım, Rabbimiz'in huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varabilelim diye; bizim de iki cihan saadet ve selâmetimize vesile olsun diye üç İhlâs-ı Şerife, bir Fâtiha okuyalım! Hem mevtâmıza hediye edelim hem kendimizin dileklerimizi Mevlâmız kabul eylesin diye, buyurun!

.....

a. Cihad İçin At Beslemek

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabının 109. sayfasındaki 3. hadis-i şeriftir. Atlarla ilgili bir hadîs-i şerif.

Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[39]

إِنَّ الْمُنْفِقَ عَلَى الْخَيْلِ فِي سَبِيلِ اللهِ كَالْبَاسِطِ يَدَيْهِ بِالصَّدَقَةِ

لاَ يَقْبِضُهَا (طب. ك. عن سهل بن الحنظلية)

RE. 109/3 (*İnne'l-münfika ale'l-hayli fî sebîli'llâh ke'l-bâsıtı yedeyhi bi's-sadakati ve lâ yakbiduhâ*)

(*İnne'l-münfika ale'l-hayl*) "Atlara, at beslemeye, bakımına, eyerine, semerine, dizginine, nalına... para harcayan insan, masraf yapan insan; (*fî sebîli'llâh*) Allah'ın yolunda, —keyif için, gösteriş için, kumar için, at yarışı için değil— Allah'ın rızasını kazanmak için atı besleyen kimse, (*ke'l bâsıtı yedeyhi bi's-sadakah*) sadaka için elini açmış, (*ve lâ yakbiduhâ*) elini hiç kapatmamış, cimrilik yapmamış, boyna veren insan gibidir."

---

[39] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.125, no:3566; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.179, no:17659; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.101, no:2455; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr,* c.VI, s.94, no:580; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.163, no:6204; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.208, no:6634; Sehl ibn-i Hanzaliyye RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IV, s.288, no:10534; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.363, no:7483.

Veriyor boyna... Adam, mâşaallah çıkartıyor cebinden, tutuşturuyor onun eline, çıkartıyor cebinden tutuşturuyor ötekisinin eline... Alan adam bir bakıyor, büyük bir para; gözleri yaşarıyor, seviniyor.

Nice muhtaç insanlar var muhterem kardeşlerim! Sizin çevrenizde ya vardır, ya yoktur, ya biliyorsunuzdur, ya bilmiyorsunuzdur amma, öyle fukara, öyle yoksul, öyle gariban, öyle mazlum, öyle mağdur insanlar var ki; Yirminci Yüzyıl'da kimisi tokluktan mide fesadına uğruyor, çatlayacak gibi göbeğini dolduruyor, kimisi açlıktan kenarda kıvranıyor. Hem bizim Türkiye'nin içinde böyle durumlar var, hem de İslâm alemini düşünecek olursak, Afrika'da, Asya'da, Orta Asya'da, Balkanlar'da böyle insanlar var.

Ziya Paşa diye Tanzimat devri şairlerinden birisi var, — edebiyat dersi görmüş olan herkes bilir— şiirinde diyor ki:

Firengistan'ı dolaştım, beldeler kâşâneler gördüm,

Dolaştım mülk-i İslâm'ı, bütün virâneler gördüm.

Frengistan Avrupa işte; Frenklerin, Fransızların, Almanların, İtalyanların, İspanyolların, Sırpların yaşadığı yer... Frengistan daha ziyade Fransa demek ama, Avrupa anlamında kullanılıyor.

Nereden çıkmış? Biz her sözün Türkçe'sini arıyoruz, arkadaşlarla da şaka yapıyoruz. Ak-Televizyon bizim televizyonumuz; inşaallah yayınlanacak, başlayacağız yayına, hazırlık yapıyoruz, kolları sıvadık. Ak Türkçe de, televizyona ne diyeceğiz?

Haydi bakalım, yarış açacağız. Bir dahaki haftaya kadar cami kürsüsünden yarış! Televizyon kelimesi yerine Türkçe güzel bir kelime uydurup bulalım, onu kullanalım! Ak TV. Kimisi de *tivi* diyor. İngilizce T harfine Ti dedikleri için. Öyle şey olur mu?

Ben mahsustan, şaka olsun diye AK-teve de demiyorum, Ak-deve diyorum ama televizyona başka bir isim bulmak lazım.

"Frengistan" demiş, "Avrupa" ne oluyor? Ben Avrupa filan

tanımam. Benim aksakallı, nur yüzlü, mücahid, mübarek dedelerim *Frengistan* demiş ya; *Frengistan*, tamam.

"—*Frengistan'ı dolaştım, beldeler kâşâneler gördüm.*" diyor. Hakîkaten de öyle, adamlar öyle koruyorlar ki beldelerini... Öyle güzel muhafaza ediyorlar ki; köşkler, caddeler, parklar, mezarlıklar...

Bizim mezarlıklar yağmalanır, çalınır, ölülerin dişleri sökülür. Her mezarın kafa tarafından açıyorlarmış, el sokup ölüyü araştırıyorlarmış, kafatasını çıkarıyorlarmış, çenesinde altın varsa söküp alıyorlarmış. Yâni mezarda bile rahat yok, Vehbi Koç bile rahat etmedi, parası pulu para etmedi, mezarda rahat olmadı.

Orada her şeyi muhafaza ediyorlar. Adam diyor ki ekmek fabrikası, 1389'dan beri faal... Bizim Fatih Sultan Mehmed Han'ın dedesinin zamanı... O zamandan beri adam o müesseseyi ayakta tutmuş. Bu nedir? Bir işi götürmek, devam ettirmek demektir. Çok önemli...

b. Tarihî Çevreyi Korumak

Muhterem kardeşlerim, iyi bir işi, başlattığı bir işi, yaptığı bir ibadeti devam ettirmek, kurmuş olduğu bir vakfı devam ettirmek, kurmuş olduğu bir hayırlı derneği devam ettirmek, başlattığı bir hayırlı çalışmayı devam ettirmek; bu çok önemli!.. Sebat deniliyor buna, yâni sağlam, kaymıyor ayağı, düşmüyor oradan...

İşte sebat etmek... Sebat, güzel ahlâktan bir tanesidir. Sebatkâr olmak, dönek olmamak... Döneklere bazen diyorlar ki, maymun iştahlı... Bir ona hevesleniyor, onu bırakıyor başka şeye hevesleniyor, onu bırakıyor başka şeye hevesleniyor... Hiçbir şey tam değil.

Benim rahmetli dedem;

"—Olur mu işi yarım bırakmak?" derdi.

Küçükken beni alırdı, bağa götürürdü. Bağda üzümlere ilaçlar ekerdi, kükürt ekerdi, göztaşı püskürtürdü, hastalık olmasın diye...

"—Dede artık gidelim!" derdim ben, küçük, okula gitmeyen çocuğum...

"—Olur mu evlâdım, işi yarım bırakıp gitmek olur mu? Sonra ne derler biliyor musun: '*Yarım işli, çapa dişli*' derler." derdi.

Çapa dişliler gözümün önüne gelirdi, ben de korkardım.

İşi yarım bırakmak olmaz, işi devam ettirecek. Ne zamandan beri? Tâ Peygamber-i Zîşanınımız'dan beri bu böyle...

Bak, İskender Paşa İkinci Bayezid devrinin adamıdır; bak camisini ayakta tutmuşuz, genişletiyoruz, güzelleştiriyoruz. Eskiden, Hocamı Mehmed Zâhid Kotku Rh.A. buraya gelmeden önce burası nasıldı, biliyor musunuz? Bilemezsiniz, nereden bileceksiniz, çoğunuz yenisiniz; Hocamız'ı tanıyanlarınız da var ama, tanımayan çoğunlukta...

Arka taraf çöplüktü. Şu binaların olduğu yer, şadırvanın arka tarafı mahallenin çöplüğüydü. Duvar vardı orda, oraya mahalleli götürüp çöplerini dökerdi. Şu yan tarafta küçük küçük evler vardı. Ama, eskiden herhalde caminindi de parça parça çalınmış, parça parça el değiştirmiş.

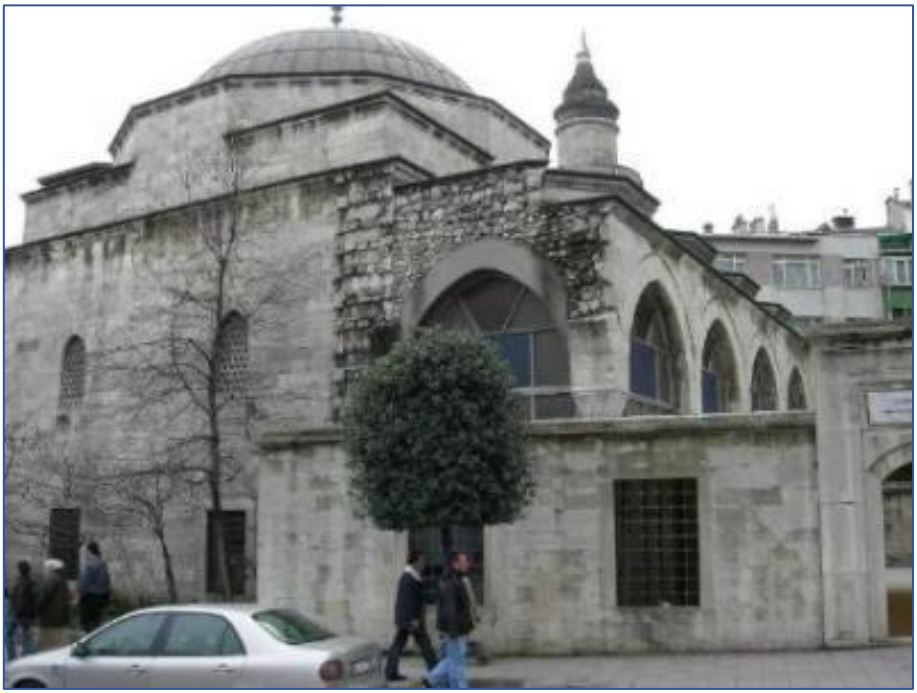

Şimdi bir caminin yanına gidiyorum, bakıyorum, caminin yanından yol gidiyor. Meselâ, şuradaki Dülgerzâde Camii'nin son cemaat yerinin bir kubbesi eksik, kemerin yarısından kesilmiş. Yol geçireceğiz diye kesmişler kemeri... Öyle şey olmaz! O tarihî bir eser... Tarihî eserin kılına dokundurtmaz Almanlar. Yüz sene geçti mi üzerinden, "Yüz sene geçmiş, bu tarih oldu." derler, kılına dokundurtmazlar. Dış tarafı aynen muhafaza edilecek.

Tarih sevgisi var, vefâ var... Bütün alimlerinin el yazıları saklı. Ben bir müzeye gittim; falanca alimin filânca tarihte yazdığı mektuplar... Fişlemişler, kitapları değil el yazılarını fişlemişler.

Şimdi bizde kitaplar çalınıyor, müzeler çalınıyor, mezar taşları çalınıyor, nerdeyse camiler çalınacak. Bir de bakacaksın, falanca cami yok; çalınmış, hırsızlar başka bir ülkeye kaçırmışlar meselâ... Bakarsın teknikleri gelişir, hırsızlar bunu da yaparlar. O hale geldi.

Her şeyi korumak çok önemli... Vefalı olacağız, sadık olacağız.

c. Medâr-ı İftiharımız Olan Şeylere Sahip Çıkalım!

Şimdi gelelim, bu kadar açıldıktan sonra dönelim hadis-i şerifimize:

"—Allah yolunda atlara para harcayan kimse, elini açmış hiç kapatmayan, boyna hayır yapan insan gibidir."

Hayra çok ihtiyaç var, hayrı çok yapmamız lâzım! Hem insanlara hayır yapmamız lâzım, hem tarihimizi korumamız lâzım, hem mefâhirimizi, medâr-ı iftiharımız olan şeyleri korumamız lâzım!

Biz meselâ, medâr-ı iftiharımız olan şeyleri korumak için, bir sürü bölgede, şehirde, kasabada ahlâk, kültür, çevre derneği kurdurtuyoruz kardeşlerimize, kuracaksınız.

"—Yazıklar olsun!" diyorum ben; "Siz bir şehirde, kasabada olacaksınız da orada bizim bir dernek faaliyetimiz, böyle bir çalışmamız yoksa, yazıklar olsun!.. Niye derviş oldun sen?"

Derviş ne demek? Elini kolunu sıvamış, Allah'ın yoluna hizmet etmeye hazır insan demek... Dervişler hazır asker demek... Çalışkan, arı gibi uçan, karınca gibi çalışan insan demek... Hem de güzel huylu demek. Dervişlik güzel huydan ibaret…

Tarihî çevreyi korumak, mefâhirimizi korumak... Ne yaptık meselâ, gittik Gümüşhâne'de bir Gümüşhâneli toplantısı yaptık, iki gün sürdü. Vali geldi, belediye başkanı geldi, profesörler geldi, herkes geldi. Gümüşhâneliler dediler ki:

"—Yâhu, bizim böyle dünyanın tanıdığı, dünya çapında yetiştirilmiş bir alimimiz varmış da, sizden öğrendik; Allah sizden razı olsun!" dediler.

Bilmiyorlar Gümüşhâneli Ahmed Ziyâüddin Efendimiz'i... Padişahlar elini öpmüş, hürmet etmiş. Mısır'da talebeleri var, Endonezya'da talebesi var... Herkes tanıyor, seviyor, biliyor, hürmet ediyor. Bizimki bilmiyor, Gümüşhaneli bilmiyor. "Ben Gümüşhâne'denim, Gümüşhâneli Ahmed Ziyâüddin Efendi gibi insanlar yetişmiş yerdenim!" demesi lâzım. Bilmiyor, bir şeyden haberi yok.

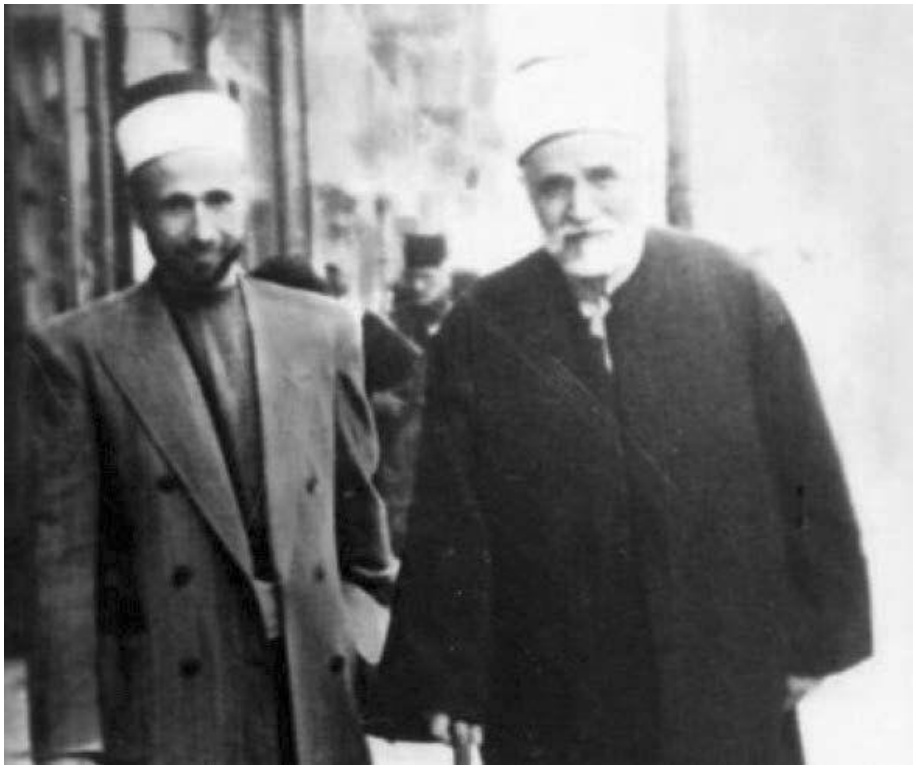

Geldik, Düzce'de Muhammed Zâhid el-Kevserî Hazretleri (1879-1952) için bir toplantı tertipledik, bir sürü ilmî konuşmalar oldu. Düzcelilerin ağzı açık kaldı. Bu kim?.. Cihanda şöhret yapmış olan Düzceli bir alimimiz. Bizim dergâhtan, bizim tekkenin eskilerinden… Adı da Hocamız'ın adına benziyor Muhammed Zâhid-i Kevserî... Kafkasyalı bir alim. Mısıra gitmiş, Mısır'da öyle ilmini isbat etmiş ki, Mısırlılar hayran kalmışlar. Makaleleri toplanmış, hakkında doktora tezleri yapılmış.

Bir insanın hakkında doktora tezi yapılması, onun çok mühim bir insan olduğunu gösterir. Sıradan bir insan için yapmazlar böyle bir çalışmayı...

Bunları tanıtmak için toplantılar yaptık. Yapacağız, her güzel şeyimizi yerden kaldıracağız, tozunu silkeleyeceğiz, lâyık olduğu yere koyacağız, koyacaksınız. Elbirliği ile çalışacağız, bu

memlekette öğünülecek, beğenilecek, hakîkaten güzel olan, Allah'ın sevdiği, kulların hayran kaldığı neler varsa, onları pırıl pırıl ortaya çıkartmamız lâzım!

Onlardan birisi ne meselâ, Süleymaniye Camii... Şimdi bir yaşlı, asâletli, evliyâullahtan birinin soyundan, çok kıymetli bir ihvânımız Süleymaniye üzerinde çalışıyor, hesaplarına hayran kalmış.

"—Öyle ince hesaplar, öyle esrârengiz ilişkiler var ki, Süleymaniye Camisi bir harika! Mimar Sinan Hazretleri evliyâullah; evliyâ olmasa bu kadar ince hesaplı şeyi yapamaz." diye kitaplar yazmış.

Böyle yüzlerce dosya getirdi, bana emanet etti:

"—Ben ihtiyarladım, bundan sonra Süleymaniye'yi korumak sizin vazifeniz hocam!" dedi, bana havale etti.

Evet, Süleymaniye'yi de koruyacağız, her türlü medar-ı iftiharımız olan şeyi koruyacağız.

Bunlar da neden oluyor; sadaka için, hayır için insanın elini açması lâzım, himmetinin çok olması lâzım!.. Himmet de hem koşturmakla, gayretle olur, hem de fedâkârlıkla olur. Mâlî fedâkârlık, bedenî fedâkârlık; kardeşini tercih etmek, ona vermek, kendisi yememek, yedirmek; giymemek, giydirmek... Tasavvuf bu, yâni güzel ahlâk... Hepimiz öyle olacağız. Bizden kötü bir huy, kötü bir hal görmeyecekler.

Tasavvuf Kur'an-ı Kerim'de Allah'ın:

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا. وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا (الشمس:٩-١٠)

(*Kad efleha men zekkâhâ. Ve kad hàbe men dessâhâ.*) "Kim nefsini terbiye ederse felâh bulur; etmezse mahvolur, perişan olur." (Şems, 91/9-10) dediği nefsi terbiye etme yolu, güzel ahlâkı kazanma yolu, evliyâullah büyüklerimizin yoludur.

Hacı Bayram-ı Velî'nin yolu, Aziz Mahmud-u Hüdâî Hazretleri'nin yolu, Yunus Emre'nin yolu, Mevlânâ Hazretleri'nin yolu, Eşrefoğlu Rûmî'nin yolu... Bunlar muhteşem insanlar, bunlar harika insanlar; bunları tanıtmamız lâzım!

Bilmiyor millet, açıyor ağzını, tepeden tırnağa bütün tarihini kötülüyor, bütün eski büyüklerini kötülüyor, tarikatı kötülüyor, tasavvufu kötülüyor, şeyhleri kötülüyor... Haftalardır yalan, dolan, iftira... Görüyorsunuz; çalışmak lâzım!.. Çünkü anlatmazsan bilmez, çamurun içine düşmüş mücevheri çakıl taşı sanır, anlamaz; çünkü çamurlandı üstü... Ama şöyle bir yıkarsan, temizlersen;

"—Yâhu, bu yakut, senin haberin var mı?.. Baksana bu hakîkî yakut!"

"—Nereden bileyim?.."

"—Bak, camın üstüne bir sürt! Cızzzt... Bak camı çizdi. İşte bu yakut, bu taklit taş değil..."

Mücevherin kıymetini kuyumcu bilir. Siz kuyumcu gibi mücevherin kıymetini bileceksiniz.

Yere düşmekle cevher sakıt olmaz kadr ü kıymetten!

Çamura düştü ise bile, cevher cevherdir. Altın yüzük, elmas küpe çamurun içine düştüyse bile, bulan yaşadı. Çünkü çamurlandı diye elmasın, pırlantanın kıymeti düşmez; yıkarsın gider. Altının kıymeti düşmez, çünkü altın paslanmaz; altın soylu bir madendir.

İşte o kıymetleri biz anlatacağız, biz öğreteceğiz. "Yâhu kardeşim, bak şu adam ne kadar büyük fedâkârlık yapmış!.. Bak şu adam vatan için canını vermiş, kanını akıtmış, hayatını fedâ etmiş!.. Bak şu insan şu kadar masraf etmiş, şöyle eserler ortaya koymuş." diyeceğiz.

Süleymaniye dünyanın en büyük, en önemli eserlerinden biri... Bir tarafı çöplük, bir tarafı mezbele... Bir tarafı satılmış, başkalarının eline geçmiş, başka işlerde kullanılıyor. Bir tarafı pisletiliyor, kirletiliyor... Mefâhirimize sahip çıkacağız.

d. Cihad İçin Masraf Etmek

"Allah rızası için, Allah yolunda atlara masraf eden kimse, elini sadaka vermek için açmış da hiç kapatmayan, boyna sadaka veren insan gibidir." diyor Peygamber Efendimiz SAS...

O zaman hepimiz birer tane at besleyelim... Arkasından itip asansöre tıkarız, üst kata çıkartırız, balkona bağlarız...

"—Hocam, biraz zor..."

Haa, onun için zâten ben size diyorum ki, bu apartman usûlü de; bak adı bile yabancı, buna da Türkçe bir şey bulmamız lâzım! Apartman eskiden yoktu, her evin az çok bahçesi vardı, evler bahçeli idi. Ne güzeldi bahçeli bahçeli evler... Bütün buralarda, şu caminin etrafında hep bahçeli bahçeli evler vardı, konaklar vardı. Karşıda yüksek duvarların ardında bahçeler vardı. Şimdi hep apartman oldu.

Yâni, "*Delik demir icad oldu, mertlik bozuldu.*" dediği gibi, bu apartmanlar çıktı, ne at besleyebiliyoruz, ne horoz besleyebiliyoruz, ne tavuk besleyebiliriz. Halbuki horoz da çok mübarek bir hayvan, at da çok sevaplı bir hayvan...

"—E ne yapacağız hocam, o benim dört mislim masraf çıkartır.

Ben şu kadarcık ekmekle yetinirim, bir at aldık mı benim bütçemi bir günde sömürür, bitirir. Ben ondan sonra o atı ne yapacağım?"

Doğru tabii, şartlar değişti. Niye bu kadar medhetmiş Peygamber SAS Efendimiz atı; biraz onu düşünelim. Niye medhetmiş?.. At ne işte kullanılıyor? Cihadda kullanılıyor. Kıvrak bir hayvan, yaya bir insanın harpteki başarısından daha büyük başarı sağlıyor. Atın üstüne süvarisi biniyor, oradan oraya koşturuyor, başarı kazanıyor; kaç tane yayaya bedel... Yâni, iyi bir harp malzemesi.

Bizim Osmanlı dedelerimiz Firengistan'a her yıl sefer yaparlarmış. At üstünde giderlermiş, at üstünde uyurlarmış, at üstünde cihad ederlermiş. At çok önemli...

Yaya da giderlermiş. Yeniçeri yaya gidermiş, sessiz sedâsız iki yüz bin kişilik ordu çıt çıkmadan sefer yaparmış; zafer kazanır gelirmiş. O kadar böyle güzel...

Tarihimizi açsanız, tarih bilen insanların sohbetine gitseniz bayılırsınız. Bizim Ak Radyomuzu dinleyin, cebinize küçük bir radyo alırsınız, şuranıza da bir kulaklık takarsınız; kimseyi rahatsız etmeden dinlersiniz. Hazine, her türlü bilgi var.

Neden ata bu kadar sevap veriliyor, niye at beslemenin sevabı bu kadar çok?.. Cihada yaradığı için, cihad malzemesi olduğundan.

Cihada yarayan her şeyin sevabı fazla... Meselâ Peygamber Efendimiz'in bir hadis-i şerifi var:

"Kişinin kılıcını kuşanmış olarak kıldığı namaz, kılıçsız kıldığı namazdan yedi yüz kat daha sevaptır."

Şimdi beni böyle cübbemin kenarından kılıç kuşanmış olarak düşünün: Şakır şukur, şakır şukur... Ne oluyor?.. Bir dönüp bakacaksınız, Es'ad Coşan Hoca kılıcıyla camiye giriyor. Hiç şaşırmayın, kafasını acaba bir yere mi vurdu, başına bir şey mi düştü filân demeyin. Peygamber Efendimiz ne diyor: "Kişinin kılıcını kuşanmış olarak kıldığı namaz, kılıçsız kıldığı namazdan yedi yüz kat daha sevaptır."

Az mı?.. Kıldığınız namaza göre 699 tane daha, az mı kâr? Ne dersiniz? Az değil. O zaman her birimiz birer kılıç edinelim, şakır

şukur caminin içi böyle kılıçlı insanlar...

"—Hocam, bu deminki ata benzedi. Atı merdivenlerden tangır tungur dokuzuncu kata nasıl çıkartacağız, balkonda nasıl besleyeceğiz?.. Bu kılıcımızla biz minibüse nasıl bineceğiz, belediye otobüse nasıl bineceğiz, sokakta nasıl yürüyeceğiz?"

Bunların hikmeti ne: Cihad! Cihadın hikmeti ne: İslâm'ın bekàsı, İslâm'ın i'lâsı, İslâm'ın korunması, müslümanların korunması, Allah'ın dininin yayılması, doğrunun öğretilmesi, şirkin küfrün yeryüzünden silinmesi... Cihadın anlamı ne: İnsanla Allah arasındaki mânileri kaldırmak...

Neden Yunanlı, Sırp, Bulgar, Fransız, falanca filânca gâvurcuklar yanlış inanç içinde?.. Neden Hintliler öküze tapıyor, neden Japonlar güneşe tapıyor, imparatorları güneşin oğlu diye inanıyor, bu kafadaki sakatlık neden?.. Bunlara niye doğru inancı öğretmiyoruz?.. Niye bunlar bu yanlış işleri yapıyorlar? Niye Allah'a kulluk etmiyorlar da puta tapıyorlar?

Şimdi biz Avustralya'da Volongog diye bir şehre gittik... Orada bilmem kaç dönüm, yüzlerce dönüm arazi üzerinde budistler bir ibadet külliyesi meydana getirmişler. Kaç tane bina var. Hocam şurayı görelim dediler, gittik gördük. Puthane, puthane, puthane... Puthane ama, İskenderpaşa'nın cemaatini alacak yeri yok; adam yüzlerce dönüm araziye öyle kocaman, öyle muhteşem binalar yapmış ki, 56 milyon Avustralya doları para harcamışlar puthane yapmağa...

Şu adamların putlarını bir görelim, nelere nasıl tapındıklarını görelim, paraları nerelere harcadıklarını görelim dedik, gittik gördük. Çiçekli bir bahçe, çok güzel, saray bahçesi gibi güzel... Tabiî o kadar para harcanınca güzel olur. Merdivenlerden çıkıyorsun, çıkıyorsun, içeri giriyorsun; koca göbekli, şişko putlar... Bir salonun duvarına da küçük küçük on iki bin tane put koymuşlar. Küçüklü büyüklü putlar, putlar, putlar...

Bir salona da girdik; orada bekleyen budist rahibi, şöyle bir naylon torbacık içinde yirmi-otuz pirinç var, bize verdi.

“—Ne olacak?” dedik.

“—Puta sunacaksınız.” dedi.

Öyle şey olur mu, ben müslümanım el-hamdü lillâh... Ne yapacak bu pirinci?.. Pilav yapacak gàlibâ... Ben reddettim tabiî...

Gezdik ama, çok acı bir şey ama, insanlar putlara tapıyor. İnsanlar güneşe tapıyor. Halbuki bu güneşten başka bir sürü güneşler var bu dünyanın semasında... İnsanlar elleriyle yaptıklarına tapıyor, insanlar cahil, insanlar gàfil, insanlar aldatılmakta, insanlar aldanmakta... Hak yola saldıranlar, gitsinler de putperestlerle uğraşsınlar!

İşte insanların Allah’tan gayriye tapmalarını engelleme çalışmalarının hepsine cihad derler. Cihad ne imiş: İnsanları Allah’a kul etme çabasıymış... Allah’tan gayriye kulluk etmekte olanları hakka döndürme çalışmasıymış... Allah’tan gayriye taptırtmama çalışmasıymış.

Cihad çok mühim bir çalışmadır, çok sevaplı bir çalışmadır, her

şeyi sevaptır. Cihad yapmak için kılıç taşırsın, namazın yedi yüz misli... At beslersin, elin açık boyna sadaka veriyormuş gibi at canlı durdukça sevap kazanırsın, her adım attığında sevap kazanırsın... Şehid olursan, kanını ilk damlası yere damlarken, Allah cennetteki yerini gösterir insana... Cennetlik olduğu kesin... Cihadın bir sürü böyle fazileti var.

"—Peki hocam tamam, yavaş yavaş iknâ olmağa başladım, bir at edineceğim, bir de kılıç..."

Şimdi atın olsa, kılıcın olsa, küfrü engelleyebilir misin, kâfiri İslâm'a getirebilir misin, İslâm ile insan arasındaki mânileri atla, kılıçla kaldırabilir misin?..

Kaldıramazsın! Şimdi mânileri kaldırmak için başka çalışmalar yapmak lâzım!..

e. Müslümanların Korunması

Doksan tane yalancı, şamata edip şurada yalan yanlış şeyi bangır bangır bağırıyor, doksan milyon insan burada bağıracak malzemesi yok, onlar kadar sesi çıkmıyor. Kızıyor, üzülüyor, yalan söylediğini biliyor, iftira ettiğini biliyor, alçaklığını biliyor, bir şey yapamıyor. Neden?.. Vasıtası yok!

Bak ne demiş büyüklerimiz: "*Alet yapar, el öğünür.*" Aletleri almış adam, doksan milyona, altmış milyona meydan okuyor. Ne yapacaksın?.. Aletleri sen de alacaksın. Aletler olmadığı zaman atın üstüne binip kılıcını sallarsan, —Beyazıt Meydanı'nda veya Fatih Camisi'nin avlusunda— gülerler adama... Derler ki: "Bir de senin kafanda huni eksik; bir de şöyle tersine huni tak!" derler.

Demek ki, Allah bize akıl verdiği için her şeyin sebebini, hikmetini düşüneceğiz. Peygamber SAS Efendimiz zamanının cihad malzemesi o idi, bu zamanın cihad malzemesi neyse bunu temin edeceğiz. Hepimiz vebal altındayız, hepiniz vebal altındasınız, hepiniz çalışacaksınız!

İslâm savunulamıyor, müslümanlar mağdur, müslümanlar mazlum, müslümanlar maktul, müslümanlar mahbus... Küfür

serbest, küfür zengin, küfür kuvvetli, küfür yaygın, küfür etkili... Tamam mı? O zaman çalışacaksınız! O zaman vazifeni yapmıyorsun, vazifemizi yapmıyoruz, vebal altındayız. Kendi kendimize oruç tutuyoruz, burada namaz kılıyoruz ama, İslâm geriliyor. Müslümanlar mazlum ve mağdur olduğu için geriliyorlar.

Biz şimdi Avustralya'dan gelirken Malezya Kuala-Lumpur havaalanında indik, uçak değiştireceğiz. O arada baktım, çizmeli kadınlar, çizmeli erkekler; gözlerime inanamadım. Şalvarlı, çizmeli, örtülü, sakallı mübarek insanlar bir sürü... Kuala-Lumpur havaalanını doldurmuşlar, yerlere oturmuşlar garibanlar... Anladım işin ne olduğunu, yanlarına gittim;

"—Türkistan?.." dedim.

"—Çin…" dediler; Çin filân değil Türkistan... Belki o kelimeyi bilmiyorlar. "Çin!.. Çin!.." dediler, beni anlamadı zannettiler.

"—Sinkiang, Sincan?.." dedim.

Anlamadılar. Bölgelerinin adı o... Şimdi Sincan kasabası, şehri var ya, oradan geliyor. Nasıl bizim İstanbul'da Yeni Bosna semti var, Bosna'dan geliyor hatıra... Horasan kasabası var Ağrı'ya giderken, Horasan'ın hatırasına... Konya'nın Taşkent kasabası var, nasıl Özbekistan'daki Taşkent'in hatırasıysa... Öyle ama Sincan'ı bilemedi, Türkistan'ı duymamış, bilmiyor, unutturmuşlar. İnsanlar unutturulmuş, kandırılmış.

"—Kaşgar?.." dedim, hepsinin gözleri açıldı, yüzleri güldü. Tamam, iletişim sağlandı.

"—Mekke'ye mi gidiyorsunuz?" dedim, güldüler başlarını salladılar.

Hepsi mübarek insanlar, evliyâ gibi tertemiz insanlar ama üç asır, dört asır gerideler... Çizmeler giymiş kadınlar, şalvarlı... Belli ki atın üstünden inmiş gelmişler. Dizine kadar çizmeli, adamlar da öyle... Orta Asya Kuala-Lumpur'a gelmişti.

Acıdım, ağlayacağım geldi, ağlamaklı oldum. Neden?.. Çevre o kadar gelişmiş ki, Kuala-Lumpur, Malezya, Avustralya, Honkong Yirmi birinci Yüzyıl'a ayak basmış, bizimkiler dört asır geri... Dört asır geri zavallılar... O tarihte, o kıyafette...

"—Ben Türkiye'denim." dedim, çok sevindiler. "İstanbul..." dedim, sevindiler.

Benim onlarla mülakat yapmam lâzımdı, resim çekmem lâzımdı. Konuşmam lâzımdı, sormam lâzımdı, sizlere de bunları anlatmam lâzımdı. Şimdi nasib oldu, şimdi anlatıyorum.

Yâni neyi anlatmak istiyorum: Müslümanlar üç asır, dört asır, iki asır, elli yıl, otuz yıl geride...

İngilizce bir dergide ben kardeşiniz için yazı yazmışlar. Ben biraz gericilerin başıyım ya, bizim hakkımızda dışarda yazı yazıyorlar. İçerden de yazıyorlar, radyolarda, televizyonlarda namımız yürüyor. Ne demişler:

"—Prof Dr. M. Es'ad Coşan cemaatinden on yıl ileride, cemaati hocasından on yıl geride..."

Çok utandım. Bir şeyler anlatmak istiyorum, siz anlamıyorsunuz, benim ne demek istediğimi o anlıyor, diyor ki:

"—Cemaati hocayı takip edemiyor, on yıl gerisinde..."

Halbuki bizim elli yıl önde olmamız lâzım, elli yıl sonrasını bilmemiz lâzım, ona göre hazırlanmamız lâzım, devir o devir!.. Televizyonlarımızın olması lâzım!.. Bak, ulusal televizyonumuz yok. Neden? Kör olmayasıca para yüzünden. Paramız yoktu ulusal televizyona müracaat edemedik.

Sizden de para istemiyoruz, para veriyoruz biz; kimseden para istediğimiz yok... Kimsenin parasında gözümüz yok, para da istediğimiz yok. Ama hizmet yapılacak, ulusal televizyona çıkamadık. Keşke dilenseydik, ulusal televizyona çıksaydık... Keşke bir televizyonumuz olsaydı, şimdi ne kadar iyi olurdu.

Neden?.. Bu zamanın kılıcı televizyon, o kesiyor. Bu zamanın atı teşkilatlar, dernekler, vakıflar... Onun için dernekler, vakıflar kuruyoruz; kolejler, üniversiteler kuruyoruz.

Şimdi ben takip ediyorum basında ve yayında, televizyonda bize ne gibi tenkitler yakıştırıyorlar filân diye... Birileri diyor ki:

"—Cemaatler holdingleşti. Bunlar ahiret cemaati iken dünya cemaati oldu..."

Battı mı? Battı galiba sana?.. Biz ahiret cemaati olacağız, sen de o zaman:

"—Bu koyunlar burada otluyorlar, kuzucuklar otlasınlar, semirsinler; sırası geldikçe ben bunları birer birer keserim. Kuzu etinden şiş kebap da ne kadar tatlı olur. Postunu da güzelce dericiye terbiye ettiririz, araba koltuğuna hakîkî deriden sıhhatli kılıf yaparız!" diye, postumuzu kullanacaklar, etimizi yiyecekler, kemiğimizden de belki ilaç yaparlar, belki bir yerlerde kullanırlar. Yâni, "Cemaatler ahiret işiyle uğraşacak, efendim para ile ne işi var?" diyorlar.

Para ne? Para da bir vasıta...

Onun için, Peygamber SAS Efendimiz bir hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[40]

نِعْمَ الْمَالُ الصَّالِحُ ، لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ (حم. حب. ك. طس. ش.
ع. هب. كر. عن عمرو بن العاص)

(*Ni'me'l-mâlü's-sàlih, li'r-racüli's-sàlih*) [Sàlih bir mal, sàlih bir adam için ne güzeldir.]

"—Sàlih bir insana, sàlih bir para ne kadar iyi gider, ne kadar yaraşır." Çünkü hayır yapar, hasenat yapar, himmet eder, gayret eder, zahmet eder, masraf eder bir hastane yapar, bir okul açar, bir hayırlı faaliyette bulunur. Bunlar hep para ile oluyor.

---

[40] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.197, no: 17798; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VIII, s.6, no:3210; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.3, no:2130; Buhàrî, *el-Edebü'l-Müfred*, c.I, s.112, no:299; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.III, s.291, no:3189; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.263, no:7336; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VII, s.18, no:22628; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.91, no:1248; Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.259, no:1315; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.186; Tayâlisî, *Müsned*, c.II, s.316, no:1061; Tahàvî, *Müşkilü'l-Âsâr*, c.XIII, s.268, no:5284; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *İslâhu'l-Mâl*, c.I, s.32, no:43; İbn-i Hacer, el-İsâbe, c.IV, s.653; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XXXXVI, s.143, no:100019; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.257, no:6757; Beyhakî, *el-Âdâb*, c.III, s.86, no:791; Amr ibnü'l-As RA'dan.

Keşfü'l-Hafâ, c.II, s.1821, no:2823; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXIII, s.348, no:26199.

Peygamber Efendimiz'in zamanında para yok muydu? Peygamber Efendimiz'in ashabı para harcamadılar mı? Peygamber Efendimiz kalkıp cemaate konuştuğu zaman;

"—Allah rızası için ordu techiz edilecek, hadi bakalım!" demedi mi, istemedi mi?

Parasız olmuyor işte, her şey para ile dönüyor.

Biz ahiret cemaatiyiz. En rahat tarafı bir köşede oturup tesbih çekmek, namaz kılmaktır. Ondan sonra kendi hayal dünyasında keyifli keyifli yaşamaktır. Ama karın nasıl doyacak, Çeçenistan'daki kardeşime ben nasıl yardım edeceğim, Bosna'daki kardeşimi nasıl kurtaracağım? Onu söyler misiniz!

Onun için çağdaş bütün vasıtaları arayacağız, bulacağız, Allah rızası için onları kullanacağız.

"—Hocam ben bunları anlamıyorum, oturalım, toplanalım, konuşalım!"

Biz oturduk, toplandık, konuştuk, karar verdik, ortaya çıktık, yapıyoruz; bizi izlemeye devam edin! Bu kadar basit... Vakıf kurmuşuz, dernek kurmuşuz, neler yaptığımızı yazmışız.

"—Efendim, tarikatlar gizli, karanlık kuruluşlar..."

Bizim hiç karanlık tarafımız yok... İşte vaazımız burada, biz de karşınızdayız. El-hamdü lillâh, çok şükür, Allah'a hamd ü senâlar olsun. İnsanı Allah sevsin, kimsenin sevgisini istemiyoruz biz...

Tamam, vakıflarımız var; Hakyol Vakfımız var, İlksav Vakfımız var, Sağlık Vakfımız var, kardeş vakıflarımız var... Derneklerimiz var yüzlerce, beş yüze yakın kuruluş var... Neden?.. Bu ictimâî kuruluşlar nedir: Bunlar silahtır, bunlar araçtır, bunlar hayrı çok yapmak için faydalı bir düzendir. Bunlarla çalışmalar güzel oluyor.

Hayrünnisâ Hastanemiz var, hanımlarımız gidiyorlar, Allah razı olsun diyorlar, tedavi oluyorlar. Şâdiye Hatun Kliniğimiz var, Allah razı olsun, hastalara bakıyorlar. Doktorlarımız var, oda açtılar, burada haftada iki gün cemaati muayene ediyorlar.

Diyorum ki: Cemaatin her birine fiş çıkartalım, hasta olmadan muayene edelim, hasta olmadan tamir edelim adamlarımızı!..

Çöktükten sonra, duvar yıkıldıktan sonra değil de, kolaydan tamir edelim diyorum, yapmağa çalışıyoruz bunları...

Ben de biraz onurlu bir insanım, kimseden para istemek istemiyor canım... Olmadığı zaman da küsüyorum. Söylüyorum, yapılıyor. Yapılmazsa, "Ben söyledim bana ne?" diyorum, "Gidip de yalvaracak değilim ya!" diyorum.

Benden ders almış adamlar;

"—Tamam Hocam, sana derviş olacağız!" demişler; semtimize uğramıyorlar.

Kanı ey zalim benimle ahd ü peymân ettiğin?

Hani ahd ü peyman etmiştik, hani sen Allah yoluna girmiştin, Allah'ın askeri olmuştun, Allah'ın dinine hizmet edecektin, derviş olmuştun; ne oldu?

Adam Kayseri'den İstanbul'a çalışmaya gelmiş. Evini barkını, çoluğunu çocuğunu unutmuş. Kayseri'den yakma yakmış kadıncağız:

Yarim İstanbul'u mesken mi tuttun,
Gördün güzelleri, beni unuttun;
Sılaya gelmeye yemin mi ettin?
Gayri dayanacak özüm kalmadı,
Mektuba yazacak sözüm kalmadı.

Düşünüyorum, duygulanıyorum, ağlayacağım geliyor. Gitmiş İstanbul'a çalışacağım diye, karısını çocuğunu unutmuş bir insan... Anlatılan bu...

Yakma yakarlardı eskiden, böyle şiir şeklinde yazarlardı, bestelerlerdi, ağlayarak söylerlerdi. Adet bu, bizim Anadolu'nun adeti... Yakma yakmak; ağıt , mersiye söylemek mânâsına...

Böyle mi olması lâzım?!.. Ahde vefalı, hizmet ehli, gayretli, himmetli insan olacağız. İslâm'ın ihtiyacı var, müslümanların ihtiyacı var! Çalışacağız; çalışana sevap çok, çalışmayana vebal

var... Hepsi vebal, her şey vebal ve zarar dönüp dolaşıp çalışmayana gelir.

f. Allah'ın Dininin Yardımcıları Olalım!

Ben şimdi kendim İstanbul'da durmayabilirim. Yalova'da arkadaşlara söyledim, yer alın dedim, ben de aldım. Yalova'ya giderim ben, bir de at alırım, orda atı beslerim, bu hadis-i şerifi uygularım... Bir de kılıç alırım, Yalova'da kendi arazimin içinde dolaşırım. Bir de cami yaptırırım kenarına üç-beş arkadaşla namaz kılarım...

Yetmez!.. Hepimizin Allah'ın dinine akılla, mantıkla, her türlü imkân ve müktesebâtımızla, çağdaş şartlarla, aletlerle yardımcı olmamız lâzım muhterem kardeşlerim!.. Allah-u Teâlâ Hazretleri ayet indirmiş, buyuruyor ki:

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونوا أَنصَارَ اللَّهِ (الصف: ١٤)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenû kûnû ensàra'llàh!*) "Ey iman edenler Allah'ın yardımcıları olun!" (Saf, 61/14) Bu ayet Kur'an-ı Kerim'in Saf Sûresi'nde... Allah sizlere sesleniyor, bize sesleniyor:

(Yâ eyyühe'llezîne âmenû) "Ey iman edenler!"

"—Buyur yâ Rabbi, emret yâ Rabbi!.."

(*Kûnû ensàrà'llàh!*) "Allah'ın dininin yardımcıları olun!"

Tebliğ ettim mi?.. Herkes hizmet edecek, hepiniz hizmet edeceksiniz. Karıncanın bile hizmeti vardır. Bir binanın yapılmasında köşe taşına da ihtiyaç vardır, kum tanesine de ihtiyaç vardır. Herkesin İslâm'a faydası olabilir. Çocuğun bile, kadının bile, yaşlının bile, ihtiyarın, hastanın bile... Hiç olmazsa dua eder.

Ne buyuruyor Peygamber Efendimiz:[41]

---

[41] Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.290, no:1624; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VII, s.162, no:2227; Neseî, Sünen, c.X, s.262, no:3128; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.198, no:21779; Hàkim, *Müstedrek*, c.II, s.157, no:2641; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.345, no:6181; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.117, no:4139; Ebü'd-Derdâ RA'dan.

إِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضُعَفَائِكُمْ (ت. د. حم. عن أبي الدرداء)

(*İnnemâ turzakùne ve tünsarûne bi-duafâiküm.*) [Sizin rızıklanmanız ve zafer kazanmanız zayıflarınız sebebiyledir.]

Size Allah niye rızık veriyor, size niye Allah gökten taş yağdırmıyor?.. Allah size niye yağmur yağdırıyor, nimet veriyor, sıhhat veriyor, afiyet veriyor, rızkı niye veriyor: İçinizdeki zayıflara acıyor, çoluklara çocuklara, yetimlere, dullara, hastalara, ağzı dualı ihtiyarlara acıyor, ondan veriyor. Yoksa, "Bu heriflerin ben canına okurum!" diyecek, taş yağacak gökten...

Yağar, yağabilir, yağmış; tarihte böyle helâk olmuş kavimler çok... İbret almak lâzım, tarih okumak lâzım, ilim öğrenmek lâzım, bilmek lâzım, aziz ve muhterem kardeşlerim!..

Bir hadis-i şerifte kaldık ama, bu hadis-i şerif sizin ve bizim saadet-i dâreynimizin anahtarıdır. Ramazan'da hepimiz oruç tutuyoruz.

"—Keyfiniz yerinde mi?.. *Keyfe hâliküm yâ ihvânî?* Nasılsınız ey kardeşler, iyi misiniz, hoş musunuz?"

"—İyiyiz hocam! Sahurda kalktık börekleri, çörekleri yedik, kaymakları höpürdettik, çayları içtik, meyvaları yedik..." vs.

"—Sırtınız pek mi?"

"—Pek..."

"—Üşüyor musunuz?"

"—Üşümüyoruz, cami kaloriferli, her şey tıkırında..."

"—E biraz korkunuz yok mu?"

"—Evde bizim hanım şimdi iftariye yemekler hazırlamıştır; dolmalar, sarmalar, kebaplar, çorbalar, tatlılar... Hepsi hazır. Endişem yok, bir korkum yok."

"—Bu kadar rahat içindeyiz, bu kadar nimet içindeyiz; Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin emirlerini tutuyoruz Ramazan'da diye, Allah-

---

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.179, no:6048; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.I, s.119, no:181; RE. 8/8.

u Teâlâ Hazretleri'nin buyruğu üzereyiz diye sevinç içindeyiz, değil mi?"

Tutmuyoruz, tutmuyoruz Allah'ın emirlerini muhterem kardeşlerim!.. Allah'ın bizim orucumuza, teravihimize ihtiyacı yok; amma, müslüman kardeşlerimizin bizim yardımımıza ihtiyacı var!.. Bizim de Allah yolunda hizmet etmeye ihtiyacımız var; çünkü öyle yaptığımız zaman Allah'ın rızasını kazanacağız.

Bizim ihtiyacımız var. Vazifeyi tam yapmıyoruz, kendimizi aldatmayalım, nefsimizi oyalamayalım, uyumayalım, gözümüzü açalım!.. Vazifemizi yapmıyoruz. Müslümanlar vazifelerini yapmıyorlar, müslümanlar çağ dışı, müslümanlar üç asır geri...

Tabiî, Orta Asya'da Rus ilim öğretir mi? İstedikleri her şeyi yaptırmışlar. Biz gezdik Özbekistan'ı, gördük.

Altmış kişi heyet halinde gittik Özbekistan'a... Dedim ki ben:

"—Resmî havadan sıyrılalım, halkla ilişki kuralım, tanıyalım halkı! Çarşıda pazarda dolaşın, kendinizi davet ettirin, bir eve gidelim!" dedim.

Bir eve gittik, oradan da birileri geldiler, konuşuyoruz, konuştuk, anlaştık. Orada söz sahibi birisi bana sordu:

"—Senin mesleğin ne?"

"—Emekli üniversite profesörüyüm."

"—Sen?.."

"—Doktor..."

"—Sen?.."

"—Mühendis..."

Hepsi böyle kalburun en üstünde kıymetli eleman, her birisi Türkiye'nin gözbebeği insanlar... Hepimizi dinledi, şöyle acı bir ifade takındı yüzüne:

"—Yâhu, içinizde şöyle elinin emeğiyle çalışıp kazanan doğru düzgün bir adam yok mu?.." dedi.

Bak, Rus nasıl kafa vermiş ona!.. Elinin emeğiyle işçi olarak çalıştığı zaman Lenin'in istediği olacak, tam istediği... Çünkü işçi lâzım, ırgat lâzım pamuk tarlalarında çalışacak, fabrikalarda çalışacak, ağır işleri yapacak... Onlara onu methetmiş, adamın gözü

doktoru görmüyor, mühendisi görmüyor, profesörü görmüyor.

Hepimiz adamın gözünde sinek kadar küçük, zerre gibiyiz. İçimizden bir tanesi çıksaydı; "Hocam, benim tahsilim yok, ilkokulu bitiremeden ayrıldım. Nalbantta çalıştım, demirciyim, eşek nallıyordum. Şimdi bir fırsat oldu Özbekistan'a geldim." deseydi, onu alnından öpecekti, "Tamam iyi, sen elinin emeğiyle çalışıyorsun." diyecekti.

Elin gâvuru sana güzel şeyi öğretmez, sen kendin öğreneceksin!

Geri bırakmış, Orta Asya geri... Arnavutluğa gitti arkadaşlar, yürekler acısı... Halbuki Türkiye'de bir sürü Arnavut var, belki içinizde de kaç tane Arnavut vardır. Yâhu, sizin Arnavutluğa karşı bir borcunuz yok mu?.. Arnavutluğa fabrika götürün, mektep götürün, bilgi götürün, hizmet götürün! Arnavutluğa yardım edin Allah rızası için...

Boşnaklar niye bu kadar sıkıntı çektiler, ileri insanlar olsalardı böyle olur muydu?.. Köylü hepsi, masum insanlar, temiz insanlar, Osmanlı... Güzel ama, iki asır öncenin insanı... Çağımızın insanı olsaydı böyle olmazdı.

Çeçenler öyle... Çünkü, elin gâvuru seni geliştirmez, senin yetişmeni istemez. Sen çalışacaksın, sen gayret edeceksin, sen koşturacaksın!..

Adapazarı'nın, Düzce'nin ahalisinin kökeni Kafkasya'dır; gidecek Kafkasya ile ilgilenecek. Filanca yerin ahalisinin kökeni Boşnaktır, Arnavuttur; gidecek ora ile ilgilenecek. Kenan Evren Arnavut kökenlidir; gidecek orayla ilgilenecekti. Kenan Evren'in Türkiye'de reisicumhur olmasının nimetini Arnavutluk görecekti. Neden?.. Babası Arnavut, kendisi Arnavut... Ordan gelmiş. Yâni hizmet etmesi lâzım biraz oraya...

Boşnakların nice fabrikatörleri var Bursa'da filân; biliyorum, çok kızıyorum. Niye Bosna'yı unuttunuz, niye Arnavutluğu unuttunuz, niye Batı Trakya'yı unuttunuz?.. Niye Kıbrıs'ı unuttunuz, niye Kafkasya'yı unuttunuz?.. Niye Orta Asya'yı unuttuk?.. Niye çalışmadık, niye çalışmıyoruz. Fırsat olduğu zaman niye gitmiyoruz, niye masraf etmiyoruz?.. Niye Allah rızası

için çalışmıyoruz, niye cihad etmiyoruz?.. Kul ile Allah arasındaki engelleri kaldırmak için var gücümüzle niye çalışmıyoruz?..

Bizim Ak-Radyo'muz İsveç'ten Orta Asya'ya kadar dinleniyordu. Uydu değiştirdik, başka bir uyduya geçtik, İsveç'ten duyulmamağa başladı. İsveç'tekiler duyulmasını istiyorlar, çünkü dinlediler, sevdiler, memnun kaldılar.

Ben bir hafta önce Avustralya'daydım. Avustralyalılar bizim yayınları dinlemek istiyor. Nasıl olur bu?.. Cebimde para olsaydı, milyarder olsaydım; bir uydu da oradan geçen uydulardan kiralardım, Avustralya'daki kardeşim de dinlerdi benim vaazlarımı, hadisleri, ayetleri, nasihatleri, bütün yaptığımız çalışmaları; İsveç de dinlerdi, Amerika da dinlerdi. Gelip dolaşıp paraya dayanıyor, tekniğe dayanıyor.

"—Efendim bunun çaresi yok, ondan yapamıyoruz."

Çaresi para!.. Para oldu mu, her şeyin çaresi bulunuyor; kesenin ağzını açtığın zaman her şey oluyor.

Millet yapılan mânevî hizmetin, insanın gönlüne, kafasına, imanına yapılan hizmetin kıymetinin farkında değil. Ona para vermiyor, onun için koşturmuyor. Onun için müslümanlar çok vebal altında...

Bunlar çalışmadığı için de öbür taraftaki müslümanlar çok mazlum, çok mağdur, çok miskin, dünyadan habersiz, çok zavallı... Tarihin içinden, sanki zaman tünelinden geçmişler buraya gelmişler.

İyi ki dinimizde hac ibadeti var da biraz kendi kabuklarını yırtıp, başka diyarlardan geçip Mekke-i Mükerreme'yi bir görüyorlar, Medine-i Münevvere'yi bir görüyorlar, çok eğitim oluyor. Uçağı havada görenler, uçağın içine giriyorlar hiç olmazsa... Biraz dünyayı öğreniyorlar.

Evet, aziz ve muhterem kardeşlerim, Allah yolunda cihad edeceksiniz! Cihad sadece savaş demek değildir, İslâm'a hizmet demektir, müslümanlara hizmet demektir, Allah'ın dinine hizmet

demektir; Allah'a ibadet edilmesine mâni olan engelleri kulların önünden kaldırmak demektir. Kulu Allah'a ibadet edecek hale getirmek için çalışma yapmak demektir. Cihad bu...

Onun için insanın kendi nefsiyle de uğraşmasına cihad deniliyor. Nefsi ne istiyor:

"—Hadi gündüz oruç tuttun, aslansın, ağasın, paşasın, bir tanesin, eşin yok, sen sultansın... Gündüz oruç tuttun, hadi gel akşam Beyoğlu'nda eğlen!" diyor.

Zâten eskiler de böyle yapmış Şehzadebaşı'nda... Bilmem filanca kantocuyu dinlemişler, seyretmişler. Neden?.. Ramazan akşamları aman ne keyifli olurmuş, televizyonlar anlatıyor. Millet farkında değil:

"—Vay be eski Ramazanlar ne kadar tatlıymış, ne kadar eğlenceliymiş?" diyor.

Eğlence değil, gündüz kazandığı sevabı gece mahvediyor. Gündüz sevap kazanıyor, gece günah kazanıyor. Öyle şey olur mu?..

Nefis istiyor:

"—Arkadaş gel gir koluma, bu akşam bir yere gidelim! Oruçluyduk ya, iftarı da yaptık, teravihten sonra nereye gidelim: Karagöz oyununa mı, meddah oyununa mı, orta oyununa mı, tiyatroya mı?.. Şarkıya mı, türküye mi, çalgıya mı, kasıklarımız patlayıncaya kadar gülelim mi?.. İçelim mi, eğlenelim mi?" diyor.

Neden?.. Nefsinin esiri olduğundan... Oruç tutmuş ama, orucun anlamını anlayamamış. Orucun nefisle savaş olduğunun, kendisiyle cihad olduğunun farkında değil... Birçok kimse farkında değil. "Oruç tuttum; tamam aç kaldım, susuz kaldım, iftar vaktine kadar bekledim." diyor.

Çok câhilmişsin, senin bir şeyden haberin yok!.. Oruç insanın nefsiyle cihadıdır. Cihad demek ki insanın kendisiyle de oluyormuş. Nasıl olacak bu?.. Kendinin içindeki kötü arzuları engelleyeceksin, iyi işleri canın yapmak istemese bile yapacaksın.

"—Hocam ben oruçluyum bugün, hiç takatim yok, bana dokunma; ben şimdi öğleden ikindiye kadar yatacağım! Hattâ ikindinin de biraz geç vaktinde kalkarım, abdestimi alırım, ikindiyi

son vakte sıkıştırırım, orucu uykuya tuttururum. Biraz dokunuyor bana oruç, yatayım!"

Camide mukabele var, vaaz var, camiye gelmek sevap...

"—Hocam dermanım yok, dokunma bana..."

Bak bu nefis iyi şeyi yapmak istemiyor, gördünüz mü?.. Neyi istiyor: Yatmak istiyor. Halbuki oruç, nefisle cihad etmekti, adam nefisle cihad edemiyor. İçme arzusunu engelliyor, yeme arzusunu engelliyor, evlilik arzusunu engelliyor ama, öteki arzularını engellemiyor. Neden?.. Bilmiyor da ondan... Bilse belki onu da engelleyecek. Bilmiyor muhterem kardeşlerim, orucun nefisle savaş olduğunun millet farkında değil...

Yalan söylüyor, gıybet ediyor, dedikodu ediyor, göz zinası ediyor. Gelene geçene bakıyor, günaha giriyor. Hacım, hocam, müslüman kardeşim, sen oruçluydun, hayrola?.. Bu geçeni burdan başladın, göz hapsine aldın, bu tarafa kadar seyrettin. Allah seni ıslah etsin, allah sana hidayet versin; ne oldu senin orucun biliyor musun?.. Gitti; akşama kadar aç ve susuz kaldın boşuna...

Gıybet ediyor, onun bunun aleyhinde dedikodu ediyor... Haram! Gıybet haram, yalan söz haram, harama bakmak haram, haramı dinlemek haram...

Millet bunları bilmiyor, yâni İslâm'ı bilmiyor. Müslüman İslâm'ı bilmiyor, müslüman Kur'an'ı bilmiyor.

"—Hocam Ramazan'da Kur'an-ı Kerim'i baştan sona bir hatmettim."

Tamam, hatim de sevap ama, Kur'an-ı Kerim'in içinde emirler var, yasaklar var, emir ve yasaklar kitabı, Allah'ın sana emirleri var; onların da farkında mısın?.. Hatmi indirdin ama, biliyor musun ki faiz haram, biliyor musun ki gıybet haram, biliyor musun ki sûizan etmek haram... vs.

Müslüman Kur'an'ı bilmiyor, müslüman İslâm'ı bilmiyor, müslüman imanı bilmiyor, müslüman orucu bilmiyor... Müslüman dünyayı da bilmiyor, ahireti de bilmiyor. Bunların giderilmesi lâzım, bunların giderilmesi için çalışmak lâzım!.. İşte cihad...

Cihadın çeşitleri bunlar, harıl harıl herkesin çalışması lâzım!..

"—Hocam sen kürsüye çık, anlat! Arkadaşlar da videoya alıyorlar, onlar da çoğaltsınlar, Anadolu'ya dağıtsınlar; onlar da dinlesinler!"

Öyle yağma yok... Mûsâ AS'ın kavmi değilsiniz siz. Mûsâ AS'ın kavmi ne demiş:

"—Hadi gidelim, Kudüs'ü kurtaralım kâfirlerden, müşriklerden!" deyince, Mûsâ AS'ın kavmi:

"—Biz savaşmayız, biz senin yanında gelmeyiz.

فَاذْهَبْ أَنْتَ وَرَبُّكَ فَقَاتِلَا إِنَّا هَاهُنَا قَاعِدُونَ (المائدة: ٢٤)

(*Fe'zheb ente ve rabbüke*) "Sen Rabbinle git, (*fekàtilâ*) siz ikiniz çarpışın; (*innâ hâhünâ kàidûn*) biz burada bekleyeceğiz. Sen çarpış Rabbinle, oradaki adamları def edin oradan, biz bekliyoruz burada... Siz orayı fethettikten sonra biz de arkanızdan geliriz." (Mâide, 5/24) demişler.

Bu nedir? Bu isyandır, bu peygamber sözü dinlememektir, bu cahilliktir; öyle şey olmaz. Mûsâ AS çarpışacak, onlar bekleyecekler; öyle şey yok...

Herkes imtihan oluyor, bu dünyada imtihan olmayan insan yok... Herkes imtihan geçiriyor, herkes vazifesini yapacak!

Bilmem anlatabiliyor muyum, Allah tesirini halk etsin… Allah hepinizden razı olsun!..

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

12. 01. 1997 İskenderpaşa Camii

08. PEYGAMBER EFENDİMİZ'E UYMAK

Eùzü billâhi mineş-şeytànir-racîm.

Bismillâhir-rahmânir-rahîm...

Elhamdü lillâhi rabbil-àlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîh... Kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ves-salâtü ves-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaînet-tayyibînet-tâhirîne ilâ yevmid-dîn...

Emma ba'dü fa'lemû eyyühel-ihvân... Feinne efdalel-hadîsi kitâbullàh... Ve efdalel-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin sallallàhu aleyhi ve sellem... Ve şerrel-umûri muhdesâtühâ ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fin-nâr... Ve bis-senedil-muttasıli ilen-nebiyyi sallallàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُعَذَّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ (خ. م. د. ت. ن. عن ابن عمر ؛ خ. م. ت. عن عمر ؛ طب. عن ابى موسى)

RE. 109/4 (*İnne'l-meyyite leyüazzebü bi-bükâi ehlihî aleyh.*)

Sadaka rasûlü'llah, ve nataka habîbu'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl...

Aziz ve sevgili kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmeti, bereketi, ihsânı, ikrâmı, eltâfı dünyada, ahirette üzerinize olsun... İki cihanda Allah bahtiyar eylesin, cennetiyle cemâliyle müşerref olun... Peygamber Efendimiz'e Firdevs-i A'lâ'da komşu olun... Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlenizi cümlemizi hayırları işlemeğe muvaffak eylesin...

Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafa SAS Hazretleri'nin mübârek hadîs-i şerîflerinden bir demet okuyup,

dinleyip; tefeyyüz etmek, dinimizi iyi öğrenmek, inceliklerine âşina olmak, Peygamber Efendimiz'in âdâbı ile edeplenmek niyeti ile hadîs-i şerîfleri okuyoruz.

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına ve izah edilmesine başlamazdan önce, Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'ne bağlılığımızın, sevgimizin, saygımızın, bir nişanesi olmak ve rûh-ı pâkine takdim kılınmak üzere; ve onun cümle âlinin, ashabının, etbaının, ahbabının ruhlarına hediye olmak üzere; sâir enbiyâ ve mürselîn ve cümle evliyâullah ve mukarrabînin ruhlarına ve hâsseten Ümmet-i Muhammed'in mürşidleri olan ulemâ-i muhakkıkîn verese-i nebî sâdât ve meşâyih-i turuk-ı âliyyemizin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu hadîs-i şerifleri bize kadar nakil ve rivayet eylemiş bulunan bütün hadis alimlerinin ve râvilerin ruhlarına; ve eseri te'lif eylemiş olan Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Hocamız'ın ve kendisinden feyiz aldığımız Hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'nin ruhlarına hediye olsun diye;

Bu beldeleri fetheden fatihlerin, Fâtih Sultan Mehmed Hanın, şehidlerin, gazilerin, mücahidlerin ruhlarına hediye olsun diye; bu beldeyi düşmanlardan korumuş ve temizlemiş olan mübareklerin ruhlarına hediye olsun diye;

Cümle hayır ve hasenât sahiplerinin ve bilhassa içinde toplanıp, ibadet edip hadis-i şerifleri okuduğumuz şu caminin bânîsi İskender Paşa Hazretleri'nin ve tekrar tekrar tamir ve tevsi eyleyenlerin kendilerinin ve geçmişlerinin ruhları için;

Uzaktan ve yakından bu hadîs-i şerîfleri dinlemek üzere gelmiş olan siz mübarek kardeşlerimizin ahirete göçmüş bütün sevdiklerinin ve yakınlarının ruhları için;

Biz yaşayan müslümanların da Rabbimizin rızasına uygun ömür sürüp, sünnet-i seniyye-yi Nebevî'ye temessük eyleyip, Kur'ân-ı Kerîm'in yolunda yürüyüp, Rabbimizin rızasına vâsıl olup, cennetiyle ve cemâliyle müşerref olmamız için bir *Fâtiha*, üç *İhlâs-ı Şerîf* okuyalım, öyle başlayalım, buyurun!

……

a. Cenaze Yakınlarının Ağlamasından Rahatsız Olur

Okuduğumuz hadis-i şeriflerin kaynaklarını merak edenler olabilir. Mukaddimede metnini okuduğum hadis-i şerif, Gümüşhaneli Hocamız tarafından te'lif edilen *Râmûzül-Ehâdîs* isimli kitabın 109. sayfasının, 4. hadis-i şerifidir.

Bu hadis-i şerif Buhârî'de, Müslim'de, Ebû Dâvud'da, Tirmizî'de, Neseî'de, yâni altı sahih hadis kitabının beşinde mevcut olan bir hadis-i şerif... Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA rivayet eylemiş.

Peygamber Efendimiz mevtânın hâlini anlatıyor, ölmüşlerin halini bildiriyor. Üç hadis-i şerif geçecek peşpeşe, bunlar vefat etmiş kimselerle ilgili... Birincisi bu:[42]

إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُعَذَّبُ بِبُكَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ (خ. م. د. ت. ن. عن ابن عمر ؛ خ. م. ت. عن عمر ؛ طب. عن ابى موسى)

RE. 109/4 (*İnne'l-meyyite leyüazzebü bi-bükâi ehlihî aleyh.*)

(*İnne'l-meyyite leyüazzebü*) "Hiç şüphe yok ki meyyit, ölmüş olan kimse muazzeb olur, üzülür; (*bi-bükâi ehlihî aleyh.*) ailesi efradının, yakınlarının kendisi üzerine ağlamasına üzülür, muazzeb olur, ruhu sıkılır, memnun olmaz."

Biliyorsunuz, ölüm hepimizin başında... Kaçmak mümkün değil, nerede, nasıl olacaksa olacak, hepimiz öleceğiz. Allah iman ile göçmeyi cümlemize nasîb eylesin...

"—Az ağrı, âsân ölüm, kâmil bir iman ile çene kapayıp göz yummayı…" diye Hocamız öyle dua ederdi.

---

[42] Buhàrî, *Sahîh*, c.V, s.33, no:1206; Müslim, *Sahîh*, c.V, s.1, No:1544; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.54, no:386; Hz. Ömer RA'dan.

Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.398, no:2722; Neseî, *Sünen*, c.VI, s.397, no:1832; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.38, no:4959; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.71, no:6958; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.269, no:13081; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.609, no:1982; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.48, no:5681; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.9; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.I, s.168, no:155; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Az ağrı, âsân ölüm, kolay bir ölüm ve kâmil bir iman ile, sapasağlam, kale gibi sağlam bir iman ile ahirete göçmeyi Allah hepimize nasib eylesin...

Şimdi ölenin yakınları vardır; anası, babası, akrabası, evlâdı, karısı, eşi, dostu, onu seven, tanıyan arkadaşı... birileri vardır. Ölüm bir ayrılık olduğundan —bu taraftan ayrılıktır, öbür taraftan kavuşmadır. Mevlânâ Hazretleri diyor ki:

"—Ben öldüğüm zaman *el-firâk, el-firâk* deme, ah birbirimizden ayrıldık deme; ben kavuşmaya gidiyorum."

İşin bir de o tarafı var tabii; buradan ayrılıyor, daha güzel yere, kavuşmaya gidiyor. Bir bakıma da kavuşma... Hele Allah'ın sevgili kullarının Allah'ın nimetlerine kavuşması, Allah'a kavuşması... Allah'ın rızâsına kavuşması, daha önceden vefat etmiş Allah'ın sevdiği kullara kavuşması... Düğün, bayram, şeb-i arus, düğün gecesi... Öldüğü gece düğün gecesi insanın...

Ama bu taraf için öyle değil, bu taraf ağlar. Neden?.. Bir kere ayrılığa ağlar. Ondan sonra, "Zavallı fukaracık, şu kadar sene çekti." veya "Şu kadar yatalaktı, bu kadar hastaydı... Vah vah!" veya "Trafik kazası oldu, yazık!" veya "Denizde boğuldu... vs." ölümün şeklinden dolayı, vefat edenin hallerinden dolayı, merhametinden dayanamaz, ağlar insan... Ölen kimseye üzülmemek mümkün değildir.

Hocamız burada rahatsızlandığı zaman, vefatına sebep olan rahatsızlığıyla yattığı zaman, çok kimseler biliyorum ki:

"—Yâ Rabbi, benim canımı al, ona ver, o yaşasın!.. Ben öleyim, o yaşasın!.." diyorlardı.

Ama tabii, Allah'ın birisinin canını alıp da ötekisine vermeğe ihtiyacı yok ki... Ömür verirse verir ama, kadar öyle olunca da, değişmez. Hocamız da vefat etti.

Peygamberler de geldi geçti. Peygamber Efendimiz Muhammed-i Mustafâ SAS Hazretleri'ne, Allah-u Teâlâ Hazretleri hâl-i hayatında buyurdu ki:

إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ (الزمر: ٣٠)

(*İnneke meyyitün ve innehüm meyyitûn*) "Sen öleceksin, senin etrafındaki şu insanlar da ölecek!" (Zümer, 39/30)

Dostlar, düşmanlar, sahabe, kâfirler, müşrikler, iftiracılar, zâlimler... Hiç kimseye kalmayacak bu dünya, herkes ölecek, zâlim de ölecek, mazlum da ölecek. Maktulü öldürdü diye kàtilin kendisi kalmayacak ki, o da ölecek. Kàtil de ölecek, zâlim de ölecek, müfteri de ölecek.

Ne demek yâni: Bu dünyada böyle ama, ahirette görürsün demek... Hoşuma giden bir ilâhi var, diyor ki:

Er yarın Hak divanında belli olur.

Burada mevkî makam, para pul söker de; kavim kabile, arkadaş ahbap, entrika, dalavere söker de orada sökmez! Er yarın Hak divanında belli olur. Kim gerçek adammış, mertmiş, orada belli olur.

Şimdi ayet-i kerîmede:

وَمَا مُحَمَّدٌ إِلاَّ رَسُولٌ ، قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ، أَفَإِيْن مَاتَ أَوْ

قُتِلَ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ (آل عمران: ١٤٤)

(*Vemâ muhammedün illâ rasûl*) "Muhammed Allah'ın elçisi, elçiden başka bir şey değil. (*Kad halet min kablihir-rusül*) Bilinen bir gerçek ki, ondan önce de nice Allah elçileri, nice peygamberler geldi, göçtü. Yâni o da göçecek." (*Efein mâte ev kutile'nkalebtüm alâ a'kàbiküm?)* "Eğer Rasûlülah ölürse, veya öldürülürse; öldüğü zaman veyahut suikasde uğrayıp öldürüldüğü zaman, topuğunuzun üstünde yüz seksen derece geriye dönüp de İslâm'dan vaz mı geçeceksiniz?"

(Bu çok mühim bir ayet-i kerime... Şimdi bana hattatlar

soruyorlar, “Hocam bazı güzel cümleleri tesbit edin de biz onları yazalım, levha olsun.” diyorlar; bu ayet yazılabilir.)

Hani oklarını kılıçlarını alıp da evin etrafını sarmadılar mı, hicrette peşine düşmediler mi, mağaranın ağzına kadar gelmediler mi?.. Niyetleri ne idi, yakalasalardı ne olacaktı?.. Hazret-i Ebû Bekir mağaranın içinde Rasûlülah için tir tir titremeğe başladı, mahzun oldu. Ağlamağa başladı, üzülmeğe başladı. Diyor ki Rasûlüllah Efendimiz SAS:

“—Yâ Ebâ Bekir, üzülme! Allah bizimle beraberdir. Sen ne tahmin edersin iki kişinin âkıbeti hakkında ki, üçüncüsü Allahtır.”

Üçüncüsü Allah olan iki kişiye, zarar verebilir mi Allah’ın istemediği mahlûklar?.. Veren Allah’ın müsaadesiyle veriyor, müsaade etmezse veremez; dili tulur, ayağı kırılır, canı çıkar, gözü çıkar...

Peygamber Efendimiz’in yanına, mağaraya kadar gelmişler; ama göstertmemiş Allah... İstese oraya da getirtmezdi, daha Sevr Dağı’nın dibinde helâk ederdi. Başlarına taş yuvarlardı, yıldırım yağdırırdı. Her şeye kàdir... Kaderin güzelliğini anlayıp teslim

olmak lâzım!..

Aşere-i Mübeşşere'den, cennetle müjdelenmiş mübareklerden birisi a'mâ olmuş, iki gözüne görmeme durumu gelmiş. Ama cennetlik, Aşere-i Mübeşşere'den, Peygamber Efendimiz'in sevdiği kimse, duası müstecâb, kime dua etse, duasını kabul ediyor Allah... Demişler ki:

"—Biliyoruz ki duan makbul, şu gözün açılsın diye kendine de dua etsene!.."

Şahâne bir söz söylüyor, harika bir söz söylüyor:

"—Allah'ın kaderini, gözümün nurundan daha çok severim!" diyor. "Öyle takdir etmiş, 'Gözümü aç yâ Rabbi!' demem." diyor.

Kadere sevgiye bak!.. Neden?.. Kaderi takdir eden Allah da ondan... Allah'ı seviyor, her şeyini seviyor; lütfu da hoş, kahrı da hoş... Hayat verse hoş, ölüm verse hoş, her şeyi hoş... Öyle müslüman olmak lâzım, Allah'a öyle bağlanmak lâzım!..

Neşeli zamanda Allah'a kulluk edip de sıkıntılı zamanda Allah'tan dönmek olmaz. İyi bir şey olduğu zaman Allah'a ibadet edip de kötü bir şey olduğu zaman isyan etmek, feryad etmek, feveran etmek olmaz. Mertliğe sığmaz, ahlâka sığmaz. Allah o kadar nimet vermiş vermiş, bir de şimdi böyle imtihan ediyor. Ne var, ona da sabret!.. Her hale sabredecek.

Peygamber Efendimiz bey'at alırken, kendisine tabi olanlardan söz alırken, onların tabi olmalarını kabul ederken, derdi ki: "Bana sevinçli durumda da, üzüntülü durumda da asi gelmeyeceksiniz; tamam mı?.. (*Fil-mekrahi vel-menşat*) Hoşlanmadığınız durumda da tabi olacaksınız, isyan yok; hoşlandığınız durumda da..."

"—Hadi bakalım geceleyin git, soğukta nöbet tut!"

Tutacak.

"—Hadi bakalım, düşmana sen saldır!"

Saldıracak.

"—Hadi bakalım şu işi yap!"

Hoşlanmasa da yapacak... Neden?.. Sözü tam verecek:

"—Ben sana tabiyim, yâ Rasûlallah; emret, emrin başım üstüne!" diyecek.

Müslümanlık bu...

Ama bizim neslimiz İslâm'ı anlamakta çok zorluklarla mücadele etmek zorunda kalıyor. Bir sürü aykırı söz, aykırı fikir, aldatıcı laf, sahtekâr, ukalâ insanlarla karşılaşıyor. Bir ona kulak veriyor, bir buna kulak veriyor, bir öyle, bir böyle, afallayıp kalıyor:

"—Allah Allah, hangisi doğru?.. Tarikat doğru mu yanlış mı, tasavvuf eksik mi, fazla mı?.. Tasavvuf İslâm'ın özü mü, değil mi?.. Bütün tarikatlar fenâ mı, değil mi?"

Bu kadar adam Ramazan'da bangır bangır ortalığı inleterek konuşuyorlar. Bu kadar gürültünün patırtının arasında insan gerçeği bulacak; çok zor... Belki eskiden de zordu, bilemiyoruz. Belki o zamanın da başka zorlukları vardı. Bu zamanın insanının imtihanı da bu...

"—Nasıl kurtulurum ben hocam bu imtihandan, bana bir ışık göster!"

b. Kur'an'a ve Sünnete Sarıl!

Kur'an-ı Kerim'e sarıl, Peygamber Efendimiz'in sünnet-i seniyyesine, hadis-i şeriflerine yapış!.. Bu kitabı niye okuyoruz biz?.. Kütüphaneler dolusu kitaplar var, hattâ hepimizin evinde nice kitaplar var; niye bu kitabı okuyoruz?.. Bu Peygamber Efendimiz'in sözü... Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılmayı Peygamber Efendimiz bize emrediyor, "Sımsıkı sarılın!" diyor. Sünnetine sarılan kurtulur, sarılmayan hapı yutar.

"—Efendim, ben sünneti kabul etmiyorum!"

O zaman hapı yuttun sen...

"—Ben Kur'an'a bağlanırım, başka şeye bağlanmam!"

Sus yalancı, aptal... Kur'an-ı kerim'e bağlansan sen, Kur'an-ı Kerim'de Allah sana "Rasûlüme bağlan!" diye emrediyor. Yalancı, kimi kandırıyorsun?.. Bak ayet okuyayım, *bismillâhir-rahmânir-rahîm*:

قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ (آل عمران: ٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fettebiûnî yuhbibkümu'llàh*) "Allah'ı seviyorum diyorsanız, Rasûlüllah'a tâbî olun da Allah da sizi sevsin." (Âl-i İmran, 3/31)

أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ (النساء: ٥٩)

(*Etîu'llàhe ve etîu'r-rasûl*) "Allah'a ve Rasûlüne itaat edin!" (Nisâ, 4/59)

İtaat nasıl olacak?

"—Ben Rasûlülah'a itaat etmek istiyorum hocam, tamam anladım; Allah'a da itaat edeceğim, Rasûlüne de itaat edeceğim."

Nasıl itaat edeceksin Rasûlüne?.. Sözünü dinleyeceksin. Sözü nerde?.. İşte hadisleri... Hadis, Türkçe söz demek... Hadis-i şerif, şerefli söz... Neden şerefli?.. Rasûlüllah'ın fem-i saadetinden çıkmış, onun sözü, mübarek, başımızın tâcı... Onu dinleyeceksin.

"—Efendim, ben evliyânın kerametine inanmam!"

Boynun devrilsin, aptal adam! Kur'an-ı Kerim'de keramet var, Peygamber Efendimiz'in hadislerinde keramet var... O asr-ı saadette keramet var, bu asr-ı rezâlette keramet var... Aptal, gözünü aç, ne kapatıyorsun?.. Hadisi oku, ukalâlık etme, milleti kandırma, doğruyu söyle...

"—Kur'an'a inanırım, hadisleri kabul etmem!"

O zaman, kâfir olursun. Rasûlüllah'tan rivayet edildiği şeksiz olan bir sözü, bir insan inkâr etse, "Benim aklım bu işe ermez, ben böyle düşünmüyorum, ben bunu kabul etmem!" derse, o anda kâfir olur. Kâfir olmak için ille Kur'an'a karşı gelmek, Salman Rüşdü olmak lâzım değil... Rasûlüllah'ın sahih bir hadis-i şerifine, "Benim gönlüm buna yatmadı, bu benim aklıma uymadı, ben bunu kabul etmiyorum!" derse bir insan ne olur?.. Kâfir olur. Neden?.. Rasûlüllah'ı Allah gönderdiği için...

Ama:

"—Bu hadis doğru mudur?"

Tamam, bunu herkes sorabilir. Bakalım doğru mu, yanlış mı, gerçekten Rasûlüllah Efendimiz söylemiş mi?.. Alimlerimiz bunu senden benden iyi incelemişler. Bak kitapta küçük bir cümle ama, kaynaklarını veriyor: *Hà* harfi, Buhârîden kısaltma; *mim* harfi, Müslim'den kısaltma; *dal* harfi, Ebû Dâvud'dan kısaltma; te herfi, Tirmizî'den kısaltma; *nun* harfi, Neseî'den kısaltma... Beş tane kale gibi sağlam kaynak, İbn-i Ömer'den rivayet etmiş. Tirmizî ve Neseî Hz. Ömer'in kendisinden rivayet etmiş. Taberânî de Ebû Mûsâ'dan rivayet etmiş. Bak kaç yerden geliyor, bu sağlam...

"—Ben böyle şeye inanmam! Ölen adam arkasından ağlayanın ağlamasından muazzeb olurmuş, inanmam!" derse bir insan, cehennemin aşağısına yuvarlanır.

Neden?.. Rasûlüllah söylüyor, bu inanmıyor.

"—Benim aklım ermez öyle şeye, adam öldü, ne diye muazzeb oluyor?" diyor.

Olur. Peygamber Efendimiz olur dediği için, ağlayanın ağlamasından ölü rahatsız olur. Ya buna inanırsın, mü'min

olursun; ya da inkâr edersin, dinden çıkarsın. Çünkü senin bildiğin şey değil... Aptal, gözün açık olsa, gerçekleri görsen, sen de anlayacaksın, sen de göreceksin üzüldüğünü... Senin gözün kapalı da ondan anlamıyorsun. Rasûlüllah görüyor.

Bedir Harbi'nde müşriklerin cesetlerini, leşlerini kör bir kuyuya attılar. Peygamber Efendimiz kuyunun başına geldi. Dedi ki:

"—Ey müşrikler! Biz Rabbimizin bize vaad ettiği zafere nâil olduk, vaadine mazhar olduk. Siz de Rabbimizin size önceden bildirdiği azaba kavuştunuz mu? Rabbimizin size vaad ettiğini siz de buldunuz mu?.." diye sordu.

Ölmüş adamlar, kaskatı kesilmişler, yaralı, kanları kurumuş, kuyuya atılmış adamlara, kuyunun başında böyle seslendi Peygamber Efendimiz...

Sahabe-i kiram İslâm'ı yeni öğreniyorlardı, dediler ki:

"—Yâ Rasûlallah! Duyarlar mı sizin bu sözünüzü?.."

"—Sizden iyi duyarlar, yalnız cevap veremezler." dedi.

Kabrin içindekinin halini enbiyâullah görür, evliyâ da görür. Peygamber SAS Efendimiz iki kabrin yanından geçti.

"—Bu iki kabirdeki insanlar müslüman ama, azab görüyor." dedi.

Neden?.. Birisi laf taşırmış, koğuculuk yaparmış, birisinin lafını ötekisine söylermiş. Ötekisi de küçük abdestini yaparken sakınmazmış. Ondan dolayı kabirde azap görüyorlar diye söyledi. Sonra bir çubuk aldı, ikiye böldü, birer birer o kabirlerin üstüne sapladı:

"—Bu çubuk kuruyuncaya kadar azab görmezler." dedi.

Kabristanlarda niye ağaçlar var, niye ağaç dikiyorlar?.. Vefat edenin başına hemen ağaç dikiliyor, kabrin üstündeki otları yolmak doğru değil; neden?.. İşte onlar yeşil durdukça azab görmüyor da ondan...

Bunlar bizim bu aklımızla anlayacağımız şeyler değil, bunlar peygamberlerin söylediği şeyler; oradan biliyoruz. Bizim için perdeler var, öbür tarafı görmüyoruz. Oraları gören, oraları bilenler

haber veriyor. Ahirete ait haberleri biz şimdiden bilemeyiz.

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ (البقرة:٣)

(*Ellezîne yü'minûne bi'l-gaybi*) [Onlar gayba inanırlar.] (Bakara,2/3)

Ama biz gaybe inanıyoruz, hem de sapasağlam...

وَبِالآْخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ (البقرة:٤)

(*Ve bi'l-âhireti hüm yûkınûn*) [Ahiret gününe de kesinkes inanırlar.] (Bakara, 2/4)

Yakîn ile, sımsıkı bir inançla biliyoruz ki, öldükten sonra kabirde kabir hayatı var; ondan sonra kıyamet koptuktan sonra ahiret olacak, mahkeme-i kübrâ olacak, sırattan geçenler cennete varacaklar, ebedî saadete erecekler... Nasıl biliyoruz?.. Sapasağlam biliyoruz. Gayba inanıyoruz, olmadan biliyoruz.

"—Gördün mü be adam?"

Görmedim ama, biliyorum; ben mü'minim, ben Rasûlüllah'a tâbîyim, ben Kur'an'a tâbîyim!.. Ben onun kölesiyim, ben ona âşıkım, ben o ne derse, hiçbir şeyine itiraz etmem, senin gibi şaşkın değilim. Benim bilgi kaynağım Kur'an-ı Kerim, hadis-i şerif; seninki akıl... Müşrikin aklı yok mu, Hintlinin aklı yok mu, kuş beyinli!.. Kâfirlerin, Avrupalıların, putperestlerin, buşmanların, hotantoların, Eskimoların aklı yok mu?.. Onlar da alet yapıyor, ev yapıyor, elbise dikiyor, bir şeyler yapıyor; aklı yok mu?.. Akıl yeter mi, aptal?..

Ne lâzım?.. Vahyin nuru ile yolunun aydınlanması lâzım!..

Akıl kendi başına her insanı bir tarafa götürüyor. Ağacı alıyor heykel yontuyor, taşı alıyor heykel yontuyor, mermeri heykel yapıyor; utanmadan geçip ondan sonra karşısına ağlıyor, yalvarıyor, "Bana şunu ver, bunu ver..." diyor. A beyinsiz, a aptal,

bunu demin sen yapmadın mı?.. Bu taş değil miydi?..

Önüne diz çöküyor. Avustralya'da gözümle gördüm. Budist mâbedine görelim diye gittik. Halı sermişler. "Pabuçlarınızı çıkartacaksınız!" dediler, çıkarttık; biz alışkınız, biz zaten sokağın kirini eve taşımayız. Kocaman bir Buda heykeli yapmışlar oraya, şişman bir adam heykeli... Çıplak, göbek deliği görünüyor, üstünde örtü var, ablak suratlı, yuvarlak, tonbul yanaklı, kulakları omuzuna kadar uzun... Geçti onun karşısına bir Hintli, diz çöktü, ellerini şöyle kenetledi... Yüreğim parçalandı. Taşa ibadet ediyor. İnsanların yaptığı taş, üç sene önce biz gittiğimiz zaman orda yoktu. Daha sonra getirdiler oraya, vinçle diktiler. O taşa tapınıyor.

Bu rezâlet... Böyle aklı sen götür, denize at!.. Buna akıl mı denir, aptallık bu... Neden?.. Böyle tapındığı zaman, Allah'ın gazabına uğruyor. Alemlerin Rabbi diyor ki:

"—Seni ben yarattım, ben besliyorum, sen başkasına ibadet ediyorsun; kulum bu ne şaşkınlık!.. O mu yarattı seni?.. O taş idi, sen doğduğun zaman o heykel yoktu, şimdi üç senedir orada var... Seni o yaratmadı, seni ben yarattım ey kulum!.. Alemlerin Rabbi, hâlik-i kâinât, hâlik-ı kevn ü mekân benim! Ben yarattım seni, rızkını da ben veriyorum. Sen kalkmışsın, gitmişsin, başka şeylere tapınıyorsun; olur mu böyle?" diyor.

Sevmiyor Allah, imtihanı kaybediyor insan... Rabbini bulamamış oluyor, kendisine iyiliği yapan yaradanını tanıyamamış, anlayamamış oluyor.

Tasavvuf nedir?.. Allah'ı tanıma yoludur, Allah'a giden yoldur. Allah'ı bulmak, bilmek, sevmek yoludur. Bulamamış... Hattâ peygamber gönderilmiş kavimler bile sapıtıyorlar. Sapıtabilir, şeytan boş durmaz çünkü... Nasıl kandırır?.. İnsanın aklına yatkın laflar söyleyerek kandırır.

Nasıl kandırırmış?.. Akıldan kandırırmış. Şeytan zâten ilk başta akıl ileri sürüp de, ukalâlık etmedi mi cennette?.. Kendisine Allah-u Teâlâ Hazretleri tarafından:

"—Yâ İblis, Adem'i yarattım, secde et!" denilince;

"—Etmem..." dedi.

"—Niye secde etmiyorsun?.."

"—Ben ondan daha hayırlıyım. Sen beni ateşten yarattın, onu topraktan yarattın; ben ondan hayırlıyım. ben ona secde etmem!"

"—Etmezsen, ben de seni ebediyyen cehennemde yakarım, defol!" dedi, koğuldu.

Mel'un oldu, matrud oldu, koğulmuş şeytan oldu, huzur-u ilâhîden, rahmet-i ilâhîden atılmış, mahrum bırakılmış şeytan oldu. Akıl yürütmedi mi?.. Akıl yürüttü, "Ben ondan daha hayırlıyım, beni ateşten yarattın, onu topraktan yarattın!" dedi. Nerden biliyorsun şaşkın, ateşin topraktan daha iyi olduğunu?.. Nerden çıkarttın?.. İşte yanlış bir akıl...

Akıllı dediğimiz insanlar yanlış iş yapıyorsa, bir yerde bir bozukluk var... Elektrikçi şebekeyi döşer, girersin eve, elektrik yanmaz. Şebekeyi döşedi, niye yanmıyor bu elektik?.. Bir yerde bir hata var da ondan... Şebeke var, ampul var, her şey var; ama

olmuyor. Haydi, baştan aşağı inceler, hatasını bulur, düzeltir.

Bir yerde bir hata ediliyor. Şeytan insana sûret-i haktan görünerek yanaşıp, aldatıyor, kandırıyor. Şeytanın işi, mesleği kandırmak değil mi?.. Geliyor: "Yâ, olur mu böyle şey?.." filân diye vesvese veriyor. Her insanın tavrını gözlüyor, ben bunu nasıl aldatabilirim diye ordan yanaşıyor yanına... Birisinin yanına gidiyor, diyor ki:

"—Sen çok iyi bir adam oldun, senin eşin yok, sen dünyada bir tanesin! Sen olgunlaştın, kemâle erdin." diyor, şişiriyor, dalkavukluk ediyor.

Ondan sonra da rüyasına giriyor:

"—Senin ibadete ihtiyacın yok, artık oldun." diyor.

Rüyasında aldatıyor, aklına girerek aldatıyor, gönlüne kalbine girerek aldatıyor... Ne yapacak, kurtuluşun yolu ne?.. Kurtuluşun yolu vahyin çizgisine gelmek, vahyin ışığında etrafı seyretmek... Rasûlüllah'ın sözleriyle hareket etmek...

Anlayamaz yoksa, hatanın nerede olduğunu sezemez. Bir sürü akıllı adam var Avrupalı, Amerikalı... Nelere tapınıyor, git, inanç bakımından incele nelere tapındıklarını... İnançları ne kadar bâtıl... Akıl yetmiyor, akıl yetmez. Akıl yetseydi, Allah peygamber göndermezdi. Allah peygamber göndererek akılları irşad ediyor. Akl-ı selimi irşad ediyor, şu tarafa gidersen, şöyle yaparsan doğru diyor.

Onun için, sırf aklına güvenmek hiç kimseyi kurtarmamış. Vahyin ışığında, vahyi esas alacaksın.

Şimdi ben müslümanım... Ben üniversitede profesördüm, bölüm başkanıydım, yüksek mevkiim vardı, maiyetimde bir sürü insan vardı. Bizim fakültede felsefe okunurdu; ilk çağ felsefesi, orta çağ felsefesi, yeni çağ felsefesi, yakın çağ felsefesi, İslâm felsefesi, din felsefesi, felsefe felsefesi... okunurdu. Felsefeye göre düşünenlere de filozof denirdi. Felsefe tarihini aç oku; Aristo'dan, Eflâtun'dan bu zamana kadar bir sürü fikir... Sonuç yok... Sonuç vahiyle...

Bak Allah-u Teâlâ Hazretleri Kur'an-ı Kerim'de buyuruyor ki:

الرَّحْمَنُ . عَلَّمَ الْقُرْآنَ . خَلَقَ الإِنْسَانَ . عَلَّمَهُ الْبَيَانَ

(الرحمن:١-٤)

(*Er-rahmân.*) "Rahman olan Allah, (*Alleme'l-kur'ân.*) Kur'an'ı öğretti. (*Haleka'l-insân. Allemehül-beyân*) İnsanı yarattı, ona konuşmayı öğretti." (Rahmân, 55/1-4)

İnsan kendisi yaptım sanıyor, Allah öğretince oluyor, peygamberler öğretince öğreniyor insan...

الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ . عَلَّمَ الإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (العلق:٤-٥)

(*Ellezî alleme bi'l-kalem. Alleme'l-insâne mâ lem ya'lem*) [O Rab ki, kalemle yazmayı öğretti. İnsana bilmedikleri şeyi öğretti.] (Kalem, 96/4-5)

İnsana bilmediklerini kim öğretiyor?.. Allah öğretiyor. Sen Allah'a tâbî olmazsan nereden öğreneceksin?.. Bilemezsin ki... Her mahlûkun kendine göre bir aklı var ama, hatâ ediyor, av oluyor. Balık karnımı doyuracağım derken, oltaya takılıyor, hayatı gidiyor. Çeşitli avları, onların aklına uygun gelen yollarla avlıyor avcılar. Şeytan da insanın avcısı... O da insanı aklından avlıyor.

Ne yapacaksın?.. Kur'an'a tâbî olacaksın. Ben profesörüm, falanca feylesof... Şimdi sen de bir laf söylersin, felsefe tarihine senin de adın girer belki... Eğer muntazam düşünceye sahipsen, falanca şahıs da şöyle demiş derler, senin de adın anılır. Eksistansialist felsefe, sürrealist felsefe, bilme ne, bilmem ne... Senin de adın bir yere girer, o kadar.

Biz müslümanlar müslüman oluşumuzun menşeini düşünelim. Müslüman olmak ne demek: Gidip Allah'a kendisini teslim etmek demek...

"—Yâ Rabbi, ben müslüman oldum!" ne demek?

"—Yâ Rabbi, sana teslim oldum ben... Kendi keyfimi, arzumu, hevâ-yı nefsimi, şehevât-ı nefsâniyyemi bıraktım, ben sana teslimim yâ Rabbi!" demek...

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللهُ ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ .

(*Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden abdühû ve rasûlüh*) "Allah'tan başka ilah yok, o benim Rabbim, Muhammed onun elçisi; teslim olduk." diyoruz.

Teslim olduk deyip de teslim olmamak olmaz. Hem teslim oldum diyor, hem de Kur'an'a bağlı değil... Hem teslim oldum diyor, hem de Peygamber Efendimiz'i kabul etmiyor;

"—Ben Peygamber'e bile aldırmam!" diyor.

O zaman olmaz. Çünkü, eğer Allah'a tâbî olmak istiyorsan, Allah'ın sevdiği yolu bize Peygamber Efendimiz öğrettiği için, olmaz. Yanlış yola gidersin, sapıtırsın, mutlaka hâib ve hâsir olursun, pişman ve perişan olursun, dünya ve ahiretin mahvolur.

Peygamber Efendimiz'in hadislerini onun için okuyoruz. Çok önemli, bunu iyi bilmek lâzım! Sözlerinin ve fikirlerinin kaynağını Kur'an'a dayandırması lâzım, hadise dayandırması lâzım!..

"—Niye böyle yaptın?.. Niye çıktın, burada konuşuyorsun?"

Peygamber Efendimiz'in verdiği vazifeyi yapıyorum.

"—Niye namazdan önce mukabele okundu?"

Peygamber Efendimiz Ramazan'da okuduğu için...

"—Niye Ramazanlarda akşamleyin yirmi rekât teravih kılıyoruz?"

Efendimiz SAS, kıldığı için...

Terâvih namazı Kur'an-ı Kerim'de yok... Kur'an-ı Kerim'de, "Teravih namazı kılın ey müslümanlar!" diye bir ayet yok... Nerede var?.. Efendimiz'in sünnetinde var. Demek ki, sünnet olmasaydı biz teravih namazından haberdar olmayacaktık. Birçok şeyden haberdar olmayacaktık...

Sünnetten müstağni kalınamaz, sünnetsiz İslâm anlaşılamaz, yaşanamaz. Bu çok kesin bir şey... Peygamber Efendimiz diyor ki:

"—Ben vefat ettikten sonra arkamda iki şey bırakıyorum: Birisi

Kur'an, birisi de benim sünnetim... Bu ikisine sarılırsanız, aslâ sapıtmazsınız!"

Niye birisine sarılırsanız demiyor?.. Rica ediyorum, düşünün: Niye Kur'an'a sarılırsanız demiyor da, kendi sünnetini de söylüyor?.. Çünkü sünneti, Kur'an-ı Kerim'in açıklamasıdır. Peygamber Efendimiz'in hayatı ne?.. Kur'an'ın hayata uygulanmasının gözle görülen, elle tutulan misâli...

"—Anlayamadım ben, kavrayamadım." diyebilir bir insan.

Biliyorum, gençlik çağları olur, buhranlı devreleri olur insanın; sözü hiç anlamaz. İnsanın vücudundaki değişikliklerden, ifrazattan ve sâireden kaynaklanan delikanlılık çağı oluyor. Konferansa gider, hiçbir şey anlamaz; gelir, şikâyet eder. Doktora gider, der ki:

"—Ben Türkçe konuşulan bir konferansa gittim, hiçbir şey anlamadım, zihnimi toplayamıyorum..."

Neden?.. Delikanlı olmağa başladı, delikanlılık alâmetleri vücudunda belirmeğe başladı, toplayamıyor zihnini... Böyle şeyler olur.

Netice itibariyle aziz ve muhterem kardeşlerim, Rasûlüllah SAS Efendimiz'in sözleri Kur'an'ın açıklaması olduğundan, sözle anlayamayacak olan bir insan, baksın Rasûlüllah'ın hayatına!..

"—Gel sen, okuma yazma bilmiyor musun?.."

"—Bilmiyorum, ümmîyim, *elif*'i *be*'den ayırt edemem. Elif'i görsem mertek (sopa) sanırım."

"—Tamam, geç şu televizyonun karşısına, seyret; bak böyle yapacaksın!.."

"—Hah, şimdi anladım yâ, Allah razı olsun!.. Çünkü gözümle gördüm."

İşte Peygamber Efendimiz gözle görülen şekli... Kur'an, yazısı; Peygamber Efendimiz de yazının mücessem, gözle görülen şekli... Öyle yaşamış, Kur'an'a göre yaşamış.

c. Peygamber Efendimizin Ahlâkı

Rasûlüllah Efendimiz'in ahlâkını Hazret-i Aişe Validemiz'e

sormuşlar:

"—Ey müslümanların anası Validemiz! Rasûlüllah Efendimiz'e biz yetişemedik. Onun hayatı nasıldı, ahlâkı nasıldı, huyu nasıldı?.."

Diyor ki:

"—Siz Kur'an okumaz mısınız mübarekler?

كَانَ خُلُقُهُ الْقُرآنَ (حم. م. د. عن عائشة)

RE. 543/6 (*Kâne hulükuhü'l-kur'ân*)[43] "Rasûlüllah'ın ahlâkı Kur'an-ı Kerim idi." buyurdu.

Yazılışı Kur'an, uygulanışı Rasûlüllah Efendimiz ve sünneti... Bundan vaz geçebilir mi insan, geçilir mi?.. Her tavsiyesini yapmak lâzım!..

"—Efendim, bu devirde şimdi misvak mı kullanacağız; hart hurt, cart curt..."

Onun da cevabı var sünnette... Misvakın yoksa, Peygamber SAS buyuruyor ki:[44]

الْأَصَابِعُ تَجْرِي مَجْرَى السِّوَاكِ ، إِذَا لَمْ يَكُنْ سِوَاك (طس. أبو نعيم كثير بن عبد الله بن عمرو بن عوف المزني عن أبيه عن جده)

---

[43] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.VI, s.163, no:25341; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.115, no:308; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.30, no:72; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.154, no:1428; Hz. Aişe RA'dan.

Lafız farkıyla: Müslim, *Sahîh*, c.I, s.512, no:746; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.426, no:1342; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.410, no:1475; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.II, s.171, no:1127; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VI, s.292, no:2551; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.499, no:4413; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.168, no:425;

İbn-i Sa'd, *Tabakàtü'l-Kübrâ*, c.I, s.364; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*; c.III, s.382; Hz. Aişe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.255, no:18378 ve s.380, no:18718.

[44] Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat,* c.VI, s.288, no:6437; Abdullah ibn-i Amr ibn-i Avf el-Müzenî babasından, o da dedesinden.

Mecmaü'z-Zevâid, c.II, s.268, no:2577; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.550, no:26168; Câmiu'l-Ehàdîs, c.XI, s.24, no:10166.

RE. 190/1 (*El-esàbiu tecrî mecre's-sivâk, izâ lem yekün sivâk.*) "Misvak olmadığı zaman, parmaklar da misvak yerine geçer."

O zaman parmağınla böyle yapacaksın, böyle yapacaksın. Ağzını, dişlerini abdest alırken temizleyeceksin. Çer çöp kalmayacak. Ekmek, gıda parçası kalmayacak. Çalkalayacaksın, temiz olarak geleceksin.

Mühim olan ağzı temizlemek, dişi temizlemek olduğunu burdan anlıyoruz. "Misvağın yoksa, parmağını da böyle yaparsın, dişlerini yine temizlersin!" diyor. Tamam, bak senin itirazına hadiste cevap var. Sen misvak düşmanlığı yapıyorsun, tamam, anladık ama; bak Peygamber Efendimiz de söylüyor, mühim olan dişlerin temizlenmesi olduğunu...

Fakat, misvakın kendine göre özellikleri ve güzellikleri var. Onu seçmiş Rasûlüllah Efendimiz, faydası var. Antiseptik... Antiseptik ne demek: Mikropları temizleyen, öldüren özelliği var. Antiseptik madde var içinde... Allah Allah, şu Allah'ın işine bak! Bir odunun içine dişlere yarayacak antiseptik malzeme koymuş, ilaç koymuş. İlaçlı... Onu kullanan insanda, kullanmayan insanların yüzde yetmişinde, doksanında olan *piyore* hastalığı olmuyor. Neden?.. Misvağın içine Allah ilaç koymuş da ondan...

"—Misvak da kullansak olur, naylon diş fırçası da kullansak olur."

Olur ama, misvakta ilaç var, naylon fırçada ilaç yok... Misvak antiseptik, ayrıca asitleri söndürücü... Ağızda insanın dişlerini çürüten asitlerdir. Gıdalar parçalanıyor, asit oluyor. Asitler geliyor, dişlerin minesini yiyor, oradan delik oluşuyor. Misvak asiti söndürüyor. Asiti söndürünce, dişler kovuk olmuyor, delik olmuyor, çürümüyor. Bak, özellikleri var...

Şimdi, İslâm'ın esrarındandır. Peygamber Efendimiz buyurdu ki hanımlara:

"—Sizin içerinizde bana ilkönce kavuşacak olan, eli en uzun olanınızdır."

Hemen kenara gittiler, birbirlerinin ellerini ölçmeğe başladılar, "Hangimizin eli daha uzun?" diye... Sevde Validemiz'in eli daha uzunca imiş. Herkes böyle el ölçmeğe kalkınca, Peygamber Efendimiz buyurdu ki:

"—Eli uzunluktan maksat, cömertlik... Sağa sola sadakayı, nafakayı çok veren demek... Çünkü insan ufak tefek yapılı olabilir, cüce yapılı olabilir, kolu kısa olabilir ama, kalbi zengin olur; o da eli uzun demek... Yâni el uzunluğu demek ne oluyor, cömertlik demek oluyor."

Amma eli en uzun Sevde Validemiz çıkmış. Cömertmiş o da, çok hayırsevermiş; ilkönce o kavuşmuş Peygamber Efendimiz'e... Hem eli uzun olduğundan o kavuşmuş, hem de cömert olduğundan yine ilkönce o kavuşmuş.

Yâni bu esrâr işte... Kaç yönlü doğru söylüyor Peygamber Efendimiz... Bir lafı söylediği zaman kaç yönden doğru oluyor, sadece bir yönden doğru olmuyor. Bu sır işte, işin esrarengiz tarafı...

Yâni şu müjde çıkıyor ki, sen Rasûlüllah'ın buyruklarını tuttuğun zaman, anlasan da anlamasan da bazı faydalar geliyor.

"—Efendim namaz kılarsan şöyle sevap kazanırsın, oruç tutarsan şöyle olursun, teravih kılarsan, aşırı yediğin iftar yemeğini öğütürsün... Sahura kalkarsan şu olur, bu olur..."

Bunlar bilinse de, bilinmese de kişi uyguladığı zaman sevap kazanır. Müslüman müslümanlığını iyi yaptı mı, her bakımdan sıhhat kazanıyor. Bilse de, bilmese de... Çünkü, sırlar konmuş işin içine...

Onun için sen ne yapacaksın?..

"—Ben müslümanım, ben kendimi Allah'a teslim ettim. 'Yâ Rabbi, sana teslimim!' dedim, Rasûlülah'a tâbî oldum." diyeceksin.

"—Benim düşünceme göre, benim felsefeme göre, bana göre..."

Sen kimsin ukalâ, sen kimsin?.. Benim felsefeme göre deme, "Kur'an-ı Kerim'e göre, hadis-i şerife göre şöyle yapmam lâzım!" de, kendini düzelt!..

"—Ben böyle kılları filân sevmiyorum, ne bu böyle siyah siyah,

öcü gibi?.. Ben sabahleyin aynanın karşısına geçerim, 'Car cart... Curt curt... Kırt kırt...' ne sakal ne bıyık, dere tepe dümdüz, pırıl pırıl kaymak gibi yaparım; ben bunu seviyorum."

Tamam senin zevkin bu... Senden başka türlü düşünmüş Peygamber Efendimiz, sakalı medhetmiş. Kendisi sakallı... Sakal bırakmanın sevabı var, sakal kazımanın günahı var... Mecburiyet yoksa bırakacaksın, kesmeyeceksin!

Adam bunu öğrendiği zaman sakal bırakınca ne yapmış oluyor?..

"—Ben Allah'ın emrine teslim olmuştum, Allah'a tâbî oluyorum." demiş oluyor.

Bak, Amerikalı bir kardeşimiz geldi, Allah razı olsun, sakallı...

"—Efendim, ben bırakmayacağım!"

"—Neden?"

"—İşte ben böyle kaymak gibi olmayı daha iyi görüyorum."

"—Haa bak, sen tâbî olmamışsın daha..."

Her yönden tâbî olacak yâni... Giyimde, kuşamda, tıraşta, yemede, içmede, konuşmada, huyda, halde, yaşamda, inançta, ahirete ait meselelerdeki kararlarında... Hepsinde Rasûlüllah'a tâbî olacak!.. Teslim oldum demek, o demek...

Böyle yapmayanlar hata etmiş oluyor. Adam, hadis kabul etmiyor... Haa, sen temelden yamuldun sen! Senin temel böyle yamuk... Sen bunun üstüne ne yapsan, paldır küldür gidecek bu... Temel yok...

Ben Kur'an-ı Kerim'i ve hadis-i şerifi temel almış, Rasûlüllah'ın bağlan dediği bu iki şeye sımsıkı sarılmış bir insanım!.. Kur'an'da bir şey varsa yaparım; hadis-i şerifte bir şey varsa, Rasûlüllah'ın tavsiyesini tutarım! Var mı bir diyeceğin, var mı bir itirazın?..

Bir arkadaşla bir kadıncağıza tapu almak için bir yere gitmiştik. Oradaki adam bankacı, faizin medhini yapmağa başladı. Bizi sakallı gördü böyle, gericiyiz ya...

"—Bu devirde faizsiz olmaz!" vs. dedi.

Bende üniversite hocalığı olduğu için, böyle fikre fikirle karşılık

vermeğe çalışıyorum. Yanımdaki arkadaş tüccar, kestirmeci, işi hemen halletmesini bilen, akıllı uslu bir arkadaş... Dedi ki:

"—Ben müslümanım, benim inancıma göre faiz haramdır. Sizin sözünüzün bence hiç kıymeti yoktur, boşuna nefesinizi harcamayın!" dedi.

Bitti, tamam...

İnsana şeytan gelir bir şey söyler.

"—Bana bak ey şeytan, ey mendebur, ey mel'un! Ben mü'minim, ben Kur'an'a ve Rasûlüllah'a tâbîyim, boşuna uğraşma! Kaybol burdan, gözüm görmesin, hadi bakalım!" demek lâzım!..

İnsanların da şeytanları olur, cinlerin de şeytanları var. Ne yapacağız?.. Ben Kur'an'a tâbîyim, Kur'an'da bir şey varsa, ben de varım! Var mı?.. Var... Ben de varım.

Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

يَاأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللهَ ذِكْرًا كَثِيرًا (الحزاب:٤١)

(*Yâ eyyühe'llezîne âmenü'zküru'llàhe zikran kesîrâ*) "Ey iman edenler, Allah'ı çok çok zikredin!" (Ahzab, 33/41)

Kur'an söylüyor bunu... Zikirden yana nasılsınız, ne var ne yok, ne alemdesiniz? Zikir yapıyor musunuz, çok zikredin diyor Allah...

"—Yook, zikri dervişler yapıyor diye biraz da kızıyorum. Tarikatın bir uygulaması diye kızıyorum."

Ne kızıyorsun, Kur'an emretmiş. Mübarek Kur'an'ın emrini tutuyor. Yâni ne kızıyorsun, zikrine ne karışıyorsun?.. Ne hakkın var?.. Kur'an'a uyuyor, Rasûlüllah'ın sünnetine uyuyor. Sakala niye kızıyorsun, başörtüsüne niye kızıyorsun; Allah'ın emrine uyuyor. Niye işten atıyorsun, niye haklarını çiğniyorsun?.. Niye böyle yabânîlik yapıyorsun, niye böyle vahşîlik yapıyorsun?..

Yirminci Yüzyıl'da mıyız, Türkiye'de miyiz, Afrika'da mıyız, Amazon ormanlarında mıyız?.. Çıplak gezen kalkanlı, mızraklı yerlilerle, yüzlerini boyamış vahşîlerle mi karşı karşıyayız, Yirminci Yüzyıl'da mıyız?.. Yâni anlayalım, ne oluyor?..

Biz Kur'an'ın hadimleri,
Pür imanlı ve zindeyiz.
Bu yoldan dönmeyiz aslâ,
Peygamber'in izindeyiz!..

Ne güzel! Bu bir marş, Kur'an Kursları marşı... "Biz Kur'an'ın hadimleri, hizmetlileri; pür imanlı ve zindeyiz. Bu yoldan dönmeyiz aslâ, kimse döndüremez; Peygamber'in izindeyiz!.." İşte bizim kısaca şiirle halimiz bu: Kur'an'ın hizmetindeyiz, Rasûlüllah'ın izindeyiz.

Sen kendi mevkiini tayin et, ben sana fikirle de karşı çıkmasını bilirim. Senin fikrin çürük, ben onu ezer geçerim. Sen köksüz, çürük, yamuk, eğri, büğrü, mantıksız bir haldesin! Ben onu da tartışırım ama, işin kısası: Ben Kur'an'ın yolundayım, Peygamber'in izindeyim, bana o lâzım!.. Ben o yolu tutturmuşum.

İşte iman bu, müslümanlık bu... Birçokları bunu anlamıyor.

"—Benim aklıma göre..." bilmem ne...

Yerin dibine baksın senin bu aklın!.. Bu mantığın, bu felsefen yerin dibine batsın! Sen nesin, daha bir şeyden haberin yok... Mesleğini gel bakalım söyle, işini gel söyle bakalım, hayatını bir göreyim...

Bin türlü hatân var senin yâ, sen hiçbir şey bilmiyorsun!.. Ansiklopedik bilgin yok, umûmî kültürün yok, yabancı dil bilgin yok... Sen nesin yâ, ne sanıyorsun kendini?.. Bana göre, bana göre...

Lise mezunu, bilmem ne... Küçümsemiyorum ama, bilmeden olmaz ki... Bilmediği konularda konuşmak olmaz ki... Bu işin erbâbı, uzmanları, muazzam, muhteşem insanlar...

Şimdi bizim *El-İbrîz* kitabının tirajı çok artmış; birisi aleyhinde konuşuyor ya, "*El-İbrîz*'de şöyle yazıyor, böyle yazıyor..." diye... Bulunmuyormuş piyasada, herkes *El-İbrîz*'i istiyor. *El-İbrîz*'i, İzmir müftüsü mübarek dostumuz Celâl Yıldırım tercüme etmiş:

"—Bu kitabı çok sevdiğim için, hayran olduğum için, âşık olduğum için tercüme ettim." diyor.

El-İbrîz'in karşısındaki adamcık, coğrafya mezunu... Ötekisi müftü, bu coğrafya mezunu... Git oradan yâ!..

Sonra anlamıyor, lafı kuyruğundan anlıyor. Evliyânın kerametini anlatıyor: Şeyh efendi ümmî, müridine diyor ki:

"—Dün akşam sen evde hanımınla şöyle konuştun, böyle konuştun..."

Adam diyor ki:

"—Şeyh efendi müridin yatak odasına giremez!"

Keramet olarak onun ne konuştuğunu söylüyor, onun yatak odasına girmiş değil ki o... Yâni böyle ne kadar saptırma yapıyor.

"—Şeyhler röntgenciliği tavsiye ediyor." diyor.

İftira; hiç tavsiye eder mi?.. İslâm'da olmayan bir şeyi tavsiye eder mi?.. Sen o zaman çok kötü bir iftiracısın!.. Lâfı çarpıtıp, evirip, çevirip, kıvırıp, kerâmeti röntgencilik diye tefsir ediyorsun.

"—Kötü düşünen kötüdür." demiş Konfiçyus gàlibâ...

Yâni senin fesatlığından böyle bu yorumun. Başka bir şey değil...

Gelelim hadis-i şerife: Vefat eden kimse, arkadan ağlayanların ağlamasından muazzeb olurmuş. Nereden biliyoruz?.. Peygamber Efendimiz söyledi de oradan biliyoruz. Ama evliyâ olsa, evliyâ da görür, o da bilir. Allah'ın gösterdiği kullar da bilir. Bu tamâmen bilinmeyen bir şey değil...

"—E ne olacak, hiç mi ağlayamayacak?.. Tutamıyoruz hocam kendimizi, işte sevdiğimiz insan, ağladık..."

Eğer ağlamak hüzünden olursa, sessiz sedâsız, kendini tutamadığı için olursa, vebâli günahı yok; çünkü üzüntü, normal... Amma bunu bir merasim haline getirenler var. Ölüme ağlayıcılık mesleği vardı Araplarda, *nâhiye* deniliyordu. Feryad ü figan, ölünün tabutunun önünde, arkasında saç baş yolarak, göğüs parçalayarak, tırnak geçirerek, kan akıtarak feryad ü figan... Öyle şey yok! Öyle bağırmayla, çağırmayla olunca, o haram...

Anasının vefatına üzülüyor, kardeşinin vefatına üzülüyor, normal olarak ağlıyor... Onda bir şey yok. O öyle gösteriş için, merasim diye, adet diye, örf diye ağlarsa bağıra çağıra; o zaman ölü ondan üzülür:

"—Yâ bunlar bunu niye yapıyorlar? Böyle yapacaklarına bana Kur'an okusalar, dua etseler daha iyi... Ne oluyor bu ağlama, bu saçma sapan şey?" diye, ölü üzülür.

d. Cenaze Kendisine Hizmet Edenleri Tanır

İkinci hadis-i şerif. Ebû Said el-Hudrî'nin bildirdiğine göre, Ahmed ibn-i Hanbel'de, İbn-i Cerîr'de var.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[45]

إِنَّ الْمَيِّتَ يَعْرِفُ مَنْ يَحْمِلُهُ ، وَمَنْ يُغَسِّلُهُ ، وَمَنْ يُدَلِّيهِ فِي قَبْرِهِ

(حم. ابن جرير عن ابى سعيد)

[45] Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.3, no:11010; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan. *Kenzü'l-Ummâl*, c.XV, s.592, no:42334; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.367, no:7495.

RE. 109/5 (*İnne'l-meyyite ya'rifu men yahmiluhû*, ve *men yugassiluhû*, ve *men yüdellîhi fî kabrihî.*)

(*İnne'l-meyyite ya'rifu men yahmiluhû*) "Ölmüş olan kişi cenazesini taşıyanı bilir, tabutunu taşıyanı bilir. (*Ve men yugassiluhû*) Kendisini yıkayanı bilir. (*Ve men yüdellîhi fî kabrihî.*) Kabrine onu indireni, sarkıtanı da bilir."

Ölü kimin ne yaptığını bilir. Kim kendisine cenâze namazı kıldı, kim cenazesini taşıdı, kim cenazesini yıkadı, kim kabre kadar geldi, kim onun cenazesini kabrin içine indirdi; bunları bilir. Böyle buyuruyor Peygamber Efendimiz...

Neden bu böyle?.. Çünkü insanda iki şey vardır: 1. Ceset... 2. Ruh... Ceset ölüyor, ruh duruyor. Ruh durduğu için ruhla biliyor. Ceset öldü ama, ruh duruyor; ondan biliyor.

e. Kişi Öldüğü Elbise İle Diriltilir

Üçüncü hadis-i şerif:[46]

---

[46] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.372, no:2707; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.384, n6395: İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.308, no:7316; Hàkim, *Müstedrek*, c.I,

إِنَّ الْمَيِّتَ يُبْعَثُ فِي ثِيَابِهِ الَّتِي يَمُوتُ فِيهَا (ك. ق. عن ابى سعيد)

RE. 109/6 (*İnne'l-meyyite yüb'asü fî sıyâbihi'lletî yemûtü fîhâ*)

"Ölen kişi, öldüğü zaman üzerinde olan elbisesi ile ba's olunur." Nasıl öldü ise, kıyafeti neyse, o kıyafeti ile ba's olur.

Şehid nasıl kalkar? Harpte yaralanmış, kanlı kıyafeti ile kalkar, ama mis gibi kokar. Ahirette o şehidin o kanlı elbisesi çok büyük bir şeref... Onun için şehidin elbisesi çıkartılmaz, kefen yapılmaz.

Ölen kimse hangi elbise ile ölmüşse, o elbise ile ba'solur. Biz kefene sarıyoruz, öyle defnediyoruz; kefenle kalkar diye de düşünülebilir.

f. Cumaya Erken Gelmenin Mükâfâtı

Bir tane daha okuyalım: İbn-i Mâce'de, Taberânî'de, Beyhakî'nin Şuabü'l-İman'ında İbn-i Mes'ud RA'dan rivayet edilmiş bir hadis-i şerif.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:[47]

إِنَّ النَّاسَ يَجْلِسُونَ مِنَ اللهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، عَلَى قَدْرِ رَوَاحِهِمْ إِلَى الْجُمُعَاتِ ؛ الأَوَّلَ ، ثُمَّ الثَّانِيَ ، ثُمَّ الثَّالِثَ ، ثُمَّ الرَّابِعُ (ه. طب. هب. عن ابن مسعود)

---

s.490, no:1260; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XX, s.395; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.578, no:42251; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.366, no:7491.

[47] İbn-i Mâce, *Sünen*, c.III, s.398, no:1084; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.X, s.78, no:10013; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.99, no:2995; Ukalylî, *Duafâ*, c.VIII, s.312, no:1974; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.710, no:21947; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.372, no:7509.

RE. 109/7 (*İnne'n-nâse yeclisûne mina'llàhi yevme'l-kıyâmeti alâ kadri revâhihim ile'l-cumuât*) İnsanlar kıyamet gününde, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin huzurunda, cumalara gidişlerinin sırasına göre Rablerine yakın otururlar. (*El-evvel*) Önce camiye ilk giren, (*sümme's-sânî*) sonra ikinci giren, (*sümme's-sâlis*) sonra üçüncü giren, (*sümme'r-râbi'*) sonra dördüncü giren..."

Camiye erken gelmenin sevabı çoktur, cumaya erken gelmenin sevabı çoktur. Gusül abdesti alıp, mümkün olduğu kadar erkenden camiye gelmek lâzım ki, sevabı çok olsun. Ahirette de böyle oluyor.

g. Ye'cüc ve Me'cüc'den Sonra Hayat

Beşinci hadis-i şerif:

Bu da Ebû Said el-Hudrî RA Hazretleri'nden:

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:[48]

إِنَّ النَّاس لَيَحُجُّونَ ، وَيَعْتَمِرُونَ ، وَيَغْرِسُونَ النَّخْلَةَ ، بَعْدَ خُرُوجُ

يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ (عبد بن حميد عن ابى سعيد)

RE. 109/8 (*İnne'n-nâse leyehuccûne ve ya'temurûne ve yağrisûne'n-nahle ba'de hurûcu ye'cûce ve me'cûc.*)

"İnsanlar Ye'cüc ve Me'cüc çıktıktan sonra da hac ve umre yapacaklar, hurma dikmeye devam edecekler."

Yâni, Ye'cüc ve Me'cüc çıktı diye hayat birden durmayacak, kesilmeyecek. Evet, onların çıkması kıyamet alâmetidir ama, o işler bir müddet daha devam edecek demek...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

19. 01. 1997 – İskenderpaşa Camii

[48] Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.293, no:941; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XIV, s.339, no:38867; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s. 372, no:7508.

09. ASHABA VE EVLİYAYA SÖĞMEK

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytàni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîren tayyiben mübâreken fîhi alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Hamden kemâ yenbağî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultânih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîne ve tâci ruûsinâ, ve tabîbi kulûbinâ muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...

Emma ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesetin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasıli ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme, ennehû kàl:

إِنَّ النَّاسَ يَكْثُرُونَ ، وَأَصْحَابِي يَقِلُّونَ ، فَلاَ تَسُبُّوا أَصْحَابِي ، فَمَنْ

سَبَّهُمْ ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ (خط. عن جابر ؛ د. عن ابن عمر ؛ قط.

في الأفراد عن أبي هريرة)

RE. 109/9 (*İnne'n-nâse yeksürûne, ve ashàbî yekıllûne, felâ tesübbû ashâbî, femen sebbehüm fealeyhi la'netu'llàh.*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemâ kàl.

Aziz ve muhterem, sevgili ve değerli kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rahmeti, bereketi, ihsânı, ikrâmı dünyada, ahirette üzerinize olsun... Allah-u Teâlâ Hazretleri şu mübarek aydan en yüksek derecede istifade etmeyi, feyzyâb olmayı cümlenize nasib eylesin... Rabbimiz cümlemizi rahmetine erdirip, mağfiretine mazhar eyleyip, iki cihanda korktuklarımızdan emin,

umduklarımıza nail eylesin... İbadetlerimizi, tâatlerimizi, hayrâtımızı, hasenâtımızı, affımıza, mağfiretimize vesîle eylesin... İbadetlerimizi güzel yapmayı nasib eylesin...

Peygamber-i Zişânımız, serverimiz, önderimiz, rehberimiz, eşrefü'l-verâ Muhammedini'l-Mustafâ Efendimiz Hazretleri'nin mücevher misâli hadis-i şeriflerinden bir demet okuyarak şu mübarek günde Kur'an okuduğumuz gibi zikirler yaptığımız gibi, zamanımızı Rabbimizin rızasına uygun geçirmek üzere burada toplandık. Allah-u Teàlâ Hazretleri hepimizi rızasına vâsıl eylesin...

Bu hadîs-i şerîflerin okunmasına başlamadan önce evvela Peygamber Efendimiz'in ruhuna bizden hediye olsun diye, sonra âline, ashâbına, esbabına, ahbâbına cümle evliyâullah büyüklerimizin ruhlarına hediye olsun diye, hâsseten İstanbul'da medfun bulunan Ebû Eyyüp el-Ensârî Efendimiz'in ruhuna, makamı bulunan Yûşa AS ve sair evliyâ ve mürselînin ruhuna, bu beldeyi fethetmiş olan cennet mekân Fatih Sultan Mehmed Han Hazretleri'nin ve ordusu mensubu mübarek mücâhidlerin, gazilerin, şehidlerin ruhlarına;

Cümle hayır hasenât sahiplerinin ve hâsseten bu camiyi yaptırmış olan İskender Paşa'nın ruhuna, ve bu camiyi asırlar boyunca hizmette tutmak için zaman zaman tamir ve tevsî ve tecdid eylemiş olanların, buna az veya çok katkıda bulunanların ruhuna; bu camiden gelmiş geçmiş imamların, müezzinlerin, vazifelilerin, caminin etrafında merhum bulunan mü'minlerin ruhlarına;

Uzaktan, yakından bu dersi kar demeden, kış demeden dinlemeye gelen siz dergâh kardeşlerimin âhirete göçmüş bütün müslüman yakınlarının ruhlarına hediye olsun diye; cümlesinin ruhları şâd olsun, kabirleri nur dolsun, makamları âli olsun diye bizler de Rabbimizin sevdiği kulları olalım da ömrümüzü rızasına uygun geçirip huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak varalım diye bir Fâtiha on bir İhlâs-ı Şerîf okuyalım, öyle başlayalım!

.....

a. Ashab-ı Kiram'ın Aleyhinde Konuşmayın!

Mukaddimede Arapça metnini okuduğum hadis-i şerif, *Râmûzü'l-Ehâdîs* isimli hadis kitabımızın 109. sayfasındaki 9. hadis-i şeriftir. Ebû Hüreyre RA tarafından rivayet edilmiştir.

Bu hadîs-i şerîfinde Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:[49]

إِنَّ النَّاسَ يَكْثُرُونَ ، وَأَصْحَابِي يَقِلُّونَ ، فَلاَ تَسُبُّوا أَصْحَابِي ، فَمَنْ سَبَّهُمْ ، فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللهِ (خط. عن جابر ؛ د. عن ابن عمر ؛ قط. في الأفراد عن أبي هريرة)

RE. 109/9 (*İnne'n-nâse yeksürûne, ve ashàbî yekıllûne, felâ tesübbû ashâbî, femen sebbehüm fealeyhi la'netu'llàh.*)

(*İnne'n-nâse yeksürûn*) "İnsanlar, müslümanlar çoğalıyor. (*Ve ashâbî yekıllûn*) Ama benim ashabım günden güne azalıyor artık." Yâni, insanlar asırlar boyunca yaşayacaklar, çoğalacaklar; ama ashabım sayılı, onlar gittikçe azalıyorlar, yaşayanlar ölüyor. Azala azala, işte nihayet kalmayacak.

(*Felâ tesübbû ashâbî*) "Sakın benim ashabıma söğmeyin, söğüp saymayın, saygısızlık etmeyin!" Kıymetini bilin! Gittikçe azalacaklar bunlar, kalmayacak. "Rasûlüllah'ı gören var mı içinizde?" dediğiniz zaman, bulunmayacak.

Peygamber Efendimiz'i görüp sohbetine erenlere *sahabi* deniliyor, Peygamber Efendimiz'in ashabını görenlere *tabiîn* deniliyor. Bir zaman gelecek ashabı görenler bile nadîde insanlar olacaklar, kıymetli insanlar olacaklar. "Yâhu sen demek ki Rasûlüllah Efendimiz'in ashabından birisini gördün ha?.. Onu

---

[49] Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.IV, s.133, no:2184; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı Isfahan*, c.II, s.265, no:529; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IX, s.746, no:16423; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s377; Hatîb-i Bağdâdî, *Tarih-i Bağdad*, c.III, s.149; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XI, s.528, no:32461; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.374, no:7512.

gören bir kimseyi gördün ha?" diye o kıymete binecek.

"Onun için bu mübareklerin, benim sohbetimde bulunmuş, beni görmüş olan bu ashabımın kıymetini bilin de, onların aleyhine düşünüp taşınıp, söğüp saymayın!"

Söğerse ne olur? (*Femen sebbehüm fe aleyhi la'netu'llàh*) "Kim onlara söğüp sayarsa, kötü söz söylerse, Allah'ın lâneti onların üzerine olur."

İki mânâ olabilir burada:

"—Allah'ın lâneti onların üzerine olur, Allah gazab eder, onları cezalandırır. Aman böyle yapmayın, sonra çarpılırsınız." diye bir bilgi... Ya da, "Allah'ın lâneti onların üzerine olsun!"

O mânâya da geliyor. Arapçada ifade hem temenni mânâsına gelir, bilgi mânâsına gelir. İhbar ediyor ki, böyle olursa böyle olur; yapmayın! Bir de dua mânâsı, inşâî mânâsı derler ona; o da: "Böyle yaparsanız Allah'ın lâneti üzerinize olsun!" demek olur.

İkinci mânânın karşısında bir şey var: Peygamber SAS'e işkence gören sahabileri dediler ki: "Yâ Rasûlalah! Şu müşriklere beddua et, lânet et! Allah bunları kahretsin, yok etsin, mahvetsin, def etsin; biz de kurtulalım!" dediler.

Çünkü çok eza, cefa ediyorlardı. Düşünebiliyor musunuz: Çölde ateş yakıyor, çıplak sırtını ateşin üstüne yatırıyor müslümanın... Nasıl işkence yaptıklarını anlayabiliyor musunuz?..

Sığırın ıslak derisini alıyor, ıslak ıslak rulo halinde çıplak vücuduna sarıyor, sonra güneşte kurutuyor. Rulo demeyelim de dürüm diyelim...

Yabancı kelime kullanmayacağız. Burada kâğıt göndermiş kardeşimiz. Kurduğumuz televizyona Ak-Televizyon demişiz, Ak adını vermişiz zaten, adı tamam... Aşağısındaki televizyon sözüne kızıyorum ben. *Televizyon* sözünün Türkçe bir karşılığını bulalım diye bir yarışma açtım; herkes isim yağdırıyor: "Televizyonumuzun adı şu olsun!" diyor.

Televizyonumuzun adı Ak-Televizyon, ak zâten; adı aklanmış, tamamlanmış. Sen altındaki televizyon sözünün Türkçe karşılığını

bul!..

Ne demek istiyoruz: Yabancı kelimeler girmiş dilimize... Yabancı adetler girmiş içimize... Yabancı fikirler girmiş kafamıza... Kâfirce, zalimce, düşmanca hareket eden insanların her şeyini kontrolsüz almış bizden öncekiler... Veya bazıları kasden sokmuş, sokuşturmuş, tıkıştırmış, mahsustan yapmış... Veya gayr-i ihtiyârî yapmış.

Adam Amerika'da tahsil görmüş de ne yapsın, bir kelimeyi kekeliyor, kekeliyor, karşılığını bulamıyor, öyle deyiveriyor. Ne yapsın, konuşacak, derdini meramını anlatacak, Türkçe karşılığı aklına gelmiyor. Hadi biz hüsnüzan edelim, bundan diyelim. Yani, yabancı tahsil yaptığından, Türkçelerini hatırlayamadığından, yabancı kelimeler girmiş.

Birbirleriyle konuşurlarken:

"—Bu meseleyi ekonomi bazında mütalaa edersek şöyle olur."

Ne demek istiyor bu şimdi?.. *Ekonomi* ne demek, iktisat demek... İktisadı biliyorduk, niye ekonomiyi soktun?.. *Baz* ne demek, temel demek... Yâni iktisat açısından, iktisat temelinden incelersek demek... Niye temel varken bazı kullanıyorsun? Türkçesini niye kullanmıyorsun?..

Bu bir hücum... Senin dilini yok edecek, senin örfünü yok edecek, senin fikrini yok edecek... Etti zaten... Yâni büyük ölçüde tahribata uğramış bir milletiz. Kıyafetlerimiz onların kıyafeti, adetlerimiz onların adeti, evdeki eşyalarımız onların eşyası... Gardrop, komodin, konsol; bunların hiç birisi Türk eşyası değil. Bizimkinin adı dolaptı, raftı, sandıktı. Bizim olan şeylerin bizde adı var. Dışarıdan gelenlerin, takliden gelenlerin adı yok... Müzik setiymiş, bilmem neymiş... Her şey girmiş.

Şimdi biz ona karşı diyoruz ki: Her şeyin dedemizden kalma aslını, âsâr-ı atîkasını, bize ait olanını kullanalım! Televizyon demeyelim de başka bir şey diyelim, radyo demeyelim de başka bir şey diyelim diyorum; derdimi anlatamadım, isim yağdırıyorlar.

Televizyon kelimesinin karşılığını bulacaksınız, onu kullanmayacağız. Ak Televizyon demeyeceğiz, Ak bir şey diyeceğiz.

Ben Orta Asya Türk devletlerinin lügatlarını karıştırdım, radyo için ne demişler diye. Çoğu radyoyu kullanmış da, bir tane buldum:

"—*Ünalgı*" demişler. Ün ses... Ses alan cihaz mânâsına... Televizyon için de buldum, aynı ülkeden —demek ki benim gibi düşünen bir adam var orda— televizyon için de "*Sınalgı*" demişler. Ama *sın*'ın ne olduğunu anlayamadım, görüntü mü demek artık ona bakacağız.

Bir şey bulacağız. Bu Ak-Televizyon'un altındaki televizyon kelimesi silinecek, oraya bizim bulduğumuz kelime gelecek. Kullanmayacağız, heriflerin bir şeyini kullanmayacağız.

"—Efendim tahsil yapıyoruz mecbûren..."

Biz onlardan daha güzel tahsil yapacağız, evlatlarımızı daha güzel yetiştireceğiz. Onun için de mektepler açıyoruz, açtık. Bizim mekteplerimizde yetişenlerin, onların mekteplerinde yetişenlerden daha iyi yetiştiğini de haberlerde okuyoruz, kulağımıza geliyor. Meselâ Avustralya'da, daha başka ülkelerde, burada bunu duyduk.

Evvelallah bizim hastahanemiz daha güzel çalışır, bizim mektebimiz daha güzel öğretir, bizim radyomuz daha faydalı olur... Yapabiliriz, çünkü Allah bize vermiş. Onlara verdiği kabiliyetlerin aynını bize vermiş, ayrıca iman kabiliyeti vermiş, iman kuvveti vermiş. Biz o iman gücüyle onlardan daha üstünüz; onlar yarım... Bir gözleri görmüyor, sadece dünyayı görüyorlar. Biz hem dünyayı, hem ahireti görüyoruz. Hem zahiri hem batını kollamağa çalışıyoruz. Dışı boyayıp da içi berbat etmek olmaz diye, içimizi de dışımızı da düzeltmeğe çalışıyoruz. Reklamda değiliz, dış görünüşte, gösterişte, alkışta değiliz. Allah sevsin diye içimizi de düzeltmeğe çalışıyoruz. Hem dışı, hem içi, her şeyi güzel yapmağa çalışıyoruz.

Onun için biz onlardan üstünüz. Bir şeyi yaptık mı iman gücüyle daha güzel yaparız. İşte bunun bayrağını açtık biz, bunu yapmak istiyoruz, bunu yapacağız. Yaparız; çünkü adamlar onların memleketinde yaşayan kardeşlerimize hayran oluyorlar. Onlar biliyorlar, görüyorlar, ordaki kardeşlerimize hayran oluyorlar: "Yâhu siz daha güzelsiniz!" diyorlar. Onların yanına gitmiyor, bunun yanına geliyorlar.

Ben üç dört gündür İsveç'teydim. Başkalarının yanından bizim yanımıza geliyor. Neden? Elhamdü lillâh, insanın içi de dışı da güzel olursa, zâhiri de bâtını da mâmur olursa, niyeti de güzel olursa, yaptığı iş daha güzel olur. Tek taraflı gibi olmaz, kör gibi olmaz, tek gözlü gibi olmaz, tek bacaklı gibi olmaz, tek elli gibi olmaz.

Onların memleketinde bizim kardeşlerimiz iyi yetiştiği zaman, onlardan iyi oluyor. Çünkü, her şeyi bimiş oluyor. Ama onlar bizim bildiğimiz şeyleri bilmiyor, yarı bilgileri eksik. Bizim yarımız kadar, yarım adam onlar. Hatta bu yarısı olmadığı için, öbür yarımları da bozuluyor. Bu asıl insanı insan eden mânevî tarafı olmayınca, maddî taraf da bozuluyor. Eroinman oluyor, afyonkeş oluyor, esrarkeş oluyor, sarhoş oluyor, kalleş oluyor, alçak oluyor, vefasız oluyor... vs. Neden?.. Bu mânevî yarı yok, maddî yarı da adam etmiyor.

New York'ta bir kesilmiş elektrikler; bütün dükkânların camlarını kırmışlar birileri, yağmalamışlar. Neden?.. Elektrik yok, alârm yok, polis yok, telefon etme imkânı yok; fırsatı buldular, içlerindeki çirkef, kötü huylar icraata geçti. Görüyor musunuz, medenilik filân hepsi masal... Hepsi gaddar, hepsi zalim, hepsi can düşmanı, ırz düşmanı... Öldürüyorlar mâsum insanları, dünyanın her yerinde bunu görüyoruz. Medeniyet masal, kendilerinin reklam vasıtası...

O halde ne yapacağız: Onlara da insanlığı öğreteceğiz, o da bizim vazifemiz! Onlar da bizim Hazret-i Âdem'den kardeşlerimiz; haylazlar biraz ama, ne yapalım... Onlara da yaptıkları işlerin haram olduğunu, günah olduğunu, zararlı olduğunu, insafsızlık olduğunu, yazık olduğunu, ayıp olduğunu anlatacağız:

"—Bak onun yerine sen kendini koy; sen Amerikalı olmasaydın, sen Avrupalı, İngiliz, Fransız, Alman, Rus olmasaydın, Sırp, Ermeni olmasaydın da, şu zulmettiğin Boşnak veya Çeçen veya Afrikalı zenci veya Somalili veya Ugandalı olsaydın; kamplarda çatır çutur öldürülen birisi olsaydın ne yapardın?" diyeceğiz, merhametini uyandırmaya çalışacağız.

Bu adamlar dünyaya silah gücüyle, iktisat gücüyle, alet gücüyle hakim olduğundan, her yerde menfaatlerini güdüyorlar. Bak bu Orta Afrika'daki katliamların arkasında İngilizler var, Fransızlar var... Neden?.. Bütün silahları onlardan almışlar, onlar vermiş. Ya silah ticareti yapıyor, ya da silahı bizzat verip bu tarafı öbür tarafa saldırtıyor. Yâni medeniyetsiz, yâni insafsız, yâni kalleş, yâni fazîletsiz... Bu, gün gibi âşikâr... Geçip de bizim karşımıza insan haklarından filân boş yere bahsetmesinler.

Bunlar nasıl olur?.. Çalışmakla olur. Sen de derdini, fikrini, ilmini, edebini, irfanını anlatabilmelisin. Bu nasıl olacak?.. İşte çalışacağız, çabalayacağız, uğraşacağız; elbirliğiyle, gönül birliğiyle hepimiz çalışacağız. Çalıştığımız zaman olacak inşaallah!..

Kıymetini bilmezse, ashaba söğerse bir insan, Peygamber Efendimiz ihtar ediyor: "Bak Allah'ın lânetine uğrarsınız,

çarpılırsınız, başınız derde girer, ahiretiniz mahvolur. Dünyada da belânızı bulursunuz, ahirette de cezanızı çekersiniz." demek de olabilir; "Onlara lânet olsun!" demek de olur.

Ama Peygamber Efendimiz beddua etmedi. Kendisine ashabı gelip, "Bize işkence edenlere beddua et yâ Rasûlallah, Allah onları kahretsin!" deyince, "Yok; ben lânet edici bir peygamber olarak gönderilmedim. Yâ Rabbi benim kavmim bilmiyor, cahilliklerinden yapıyorlar, sen bunları affet, sen bunlara hidayet ver!" dedi.

Şimdi 1400 yıl geçti aradan, bu devirde ashab kalmadı. Kaç asır geçti, derelerin altından ne kadar sular geçti, ne günler gördü bu köhne dünya, hâlâ ashab'ın bazısının aleyhinde atıp tutan insanlar var... Hâlâ...

İmam-ı A'zam Efendimiz demiş ki: "Biz onların zamanında yaşamadık, kılıçlarımızı onların kanlarına bulamadık, onların kanını döküp de günaha girmedik, kötü işler yapmadık, onlardan o kadar sonra yaşamışız; bâri dilimizi onların aleyhinde kullanmayalım, kötü söz söyleyerek dilimizi kana bulamayalım!" demiş, çok güzel.

Şu sahabi ile bu sahabi karşı karşıya gelmişler. O zamanda yaşasaydık birisini tutacaktık belki, çarpışacaktık. Ama şimdi aradan asırlar geçmiş, tarihî olay olarak bakıyoruz; şimdi aleyhlerinde konuşup da kendimizi tehlikeye sokmayalım, günaha girmeyelim, dilimiz dedikodu ile kirlenmemiş olsun.

—Kimler yapıyor hocam, rümuzlu konuşma, benim aklım öyle dolambaçlı lafları anlamaz, açıkça söyle!

Kimisi Peygamber Efendimiz'in ashabından olan kimseye açıkça, "Allah'ın lâneti üzerine olsun!" diyor. Yâhu, Peygamber Efendimiz'in ashabından; bak Peygamber Eendimiz de aleyhinde konuşma diyor. İsmen düşmanlığı şimdi sürdürüyor. Bitti artık yâhu, o devirler geçti, Peygamber SAS'in asrı üzerinden ondört asır geçti; şimdi müslümanlar kardeş... Kur'an'da ayet-i kerime var:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ (حجرات:١٠)

(*İnnemel-mü'minûne ihvetün*) "Mü'minler ancak kardeştir." (Hucurat, 49/10)

Kardeşliğini yap, ayrılığı gayrılığı bırak şimdi!.. Sünnîlik, Şîîlik, Alevîlik, Ca'ferîlik... vs. Bırak şimdi, Kur'an-ı Kerim'e sımsıkı sarıl! Allah'ın yolunda, Allah'ın rızasını kazanacak şekilde ömür geçirmeğe bak!..

b. Hocamız'dan Birkaç Hatıra

Şimdi bakın, Hocamız Mehmed Zâhid Kotku (Rh.A), binlerce kerametlerini herkesin gördüğü, onunla tanışan herkesin hakkında az-çok bir tatlı hatırası olan bir insan, evliyâ... Som altın gibi hakîkî evliyâ...

Güneydoğu Anadolu'dan Şeyh Ziyâ diye birisi gelmiş idi benim yanıma Gölcük'te... Musafaha ettik, hattâ elimi öpmeye kalktı mübarek adam... Allah rahmet eylesin, öldü. Yaşlı, ben yaşça küçüğüm ondan, elimi öpmeğe kalktı:

"—Senin şeyhin Mehmed Zâhid Efendi'yi de ziyaret etmiştim."

dedi. Muhabbetim, saygım, hürmetim çoktur demek istedi. "Vallah ki ilk görüşmemde iki kerametini görmüşüm." dedi.

Karşı odaya girdiği zaman, Hocamız şöyle duruyormuş, bir bakmış kapıdan birisi geliyor. Yeni bir insan, ilk defa geliyor. Bir bakmış:

"—Ooo, hoş geldiniz, mâşâallah mâşâallah! Hem şeyh, hem de seyyid... Buyurun!" demiş.

Yâ bunun alnında yaftası yok, göğsünde yazısı yok... Adamın alnında ben şeyhim, ben seyyidim diye yazısı yok ki... Yok ama Hocamız şöyle bir bakmış; "Ooo, mâşâallah, hoş geldiniz! Hem şeyh, hem seyyid..." demiş.

İkisi de güzel. *Seyyid*, Peygamber Efendimiz'in evlâdından, sülâle-i tâhireden... *Tâhire* ne demek, temiz demek... Ne kadar güzel! Bir de *şeyh*, yâni irşad hizmeti yapıyor, halkı Allah'ın yoluna çekme çalışması yapıyor. Bakmış, iki güzel vasfı var; "Hem şeyh, hem seyyid..." demiş.

Burda bizim profesör arkadaşlar var, "Kerametlerini yazsak binlerce olur." diyorlar.

Bunları niye anlatıyorum: Birisi caddeden bakına bakına gelmiş, sormuş:

"—Bu ne camisi?"

"—İskenderpaşa Camisi..."

"—Haa..." demiş, girmiş içeri.

Ondan sonra sormuş:

"—Bu caminin imamı nerede?.."

"—Mehmed Zâhid Efendi, işte orada..."

Gitmiş yanına... Öyle adres arayarak geliyor. Adresi nerden almış? Rüyadan... Rüyasında demişler ki:

"—İskenderpaşa Camii'ne gideceksin. Caminin imamı Mehmed Zâhid Efendi kutbü'l-aktâbdır. Gideceksin, ondan ders alacaksın!" demişler.

İnsan hakîkî evliyâ olunca, Allah'ın sevgili kulu olunca böyle oluyor bu işler...

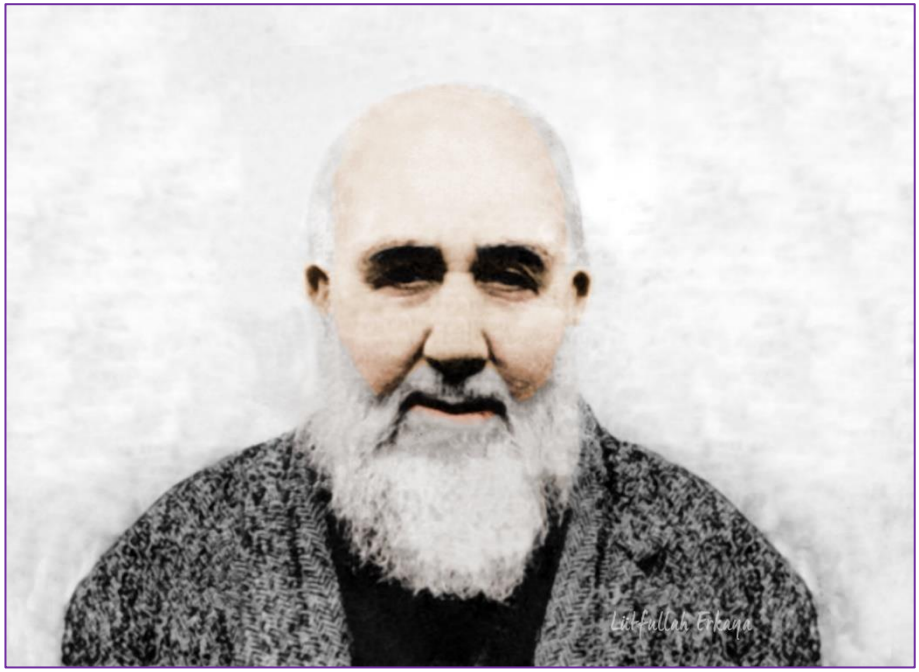

Hocamız şurada otururken söylemişti: Dünyada her şey boş...

"—Mühendislik ahirette geçer mi? Cennette köşk mü inşâ edeceksin, makinaları mı tamir edeceksin?"

"—Mühendislik geçmez."

"—Doktorluk geçer mi?"

"—Geçmez. Cennette hasta olmak yok ki..."

"—Tüccarlık geçer mi, başkanlık geçer mi, bakanlık geçer mi?"

"—Hiçbir şey geçmez. Bunların hepsi boş!" demiş Hocamız. "Ticaret de boş, zenginlik de boş, mevkî de boş, makam da boş... Bütün mesele Allah'ın sevgili kulu olabilmek…" demiş.

Bu dünyada asıl mesele nedir? Hepimizin asıl meselesi, asıl işimiz, asıl derdimiz, asıl gayemiz, asıl aramamız, yapmamız, etmemiz gereken iş nedir: Allah'ın sevgisini kazanmaktır.

Acaba bu sözü sadece Hocamız mı söylemiş? Hani olur ya reklam için, kendisini hoş göstermek için insanlar güzel şeyleri ortaya atarlar, hoşgörü derler. Şimdi televizyonlarda, reklamlarda

çok geçiyor: İslâm hoşgörü dini imiş...

c. İslâm Her Şeyi Hoş Görmez

İslâm hoşgörü dini değildir. İslâm her şeyi hoş görmez. Aptal değil ki müslümanlar... Hırsızlık hoş görülür mü, arsızlık hoş görülür mü, yüzsüzlük hoş görülür mü, riyâkârlık hoş görülür mü, ihlâssızlık hoş görülür mü, kibirlilik hoş görülür mü? Kötü şeyler hoş görülmez.

Adamlar, "İslâm hoşgörü dinidir." deyip, "Benim edepsizliklerime karışma!" demek istiyor. Müslümanları pasifize etmek istiyor. Çalışmasın, çabalamasın, uğraşmasın, kimseye karışmasın istiyor. Açık açık gezecek, bikini ile, yokini ile denize girecek, ayyaş içkisini içecek, kumarbaz kumarını oynayacak, bütün eğlence çarkları dönecek, İslâm hoşgörü dini olduğundan müslümanlar hiç bunlara karışmayacak...

Afyon yutturmağa çalışıyorlar, İslâm müsamaha dini filân değildir. İslâm hakkı tutup kaldırmak dinidir, haktan yana olmak dinidir, batılla mücadele vermek dinidir! Küfürle, şirkle, batılla, yanlışla, günahla, haramla, haksızlıkla, zulümle mücadeledir İslâm!..

Zaten bazıları da oradan kötülemiyor mu? Bazıları da;

"—İslâm mücadele dinidir." diyor.

E kardeşim, gel bakalım, sen "İslâm müsamaha dinidir." dedin, ötekisi de "İslâm savaş dinidir." diyor; hangisi doğru?

Savaş dini doğru... İslâm'da insanın kendi nefsiyle savaş var, kötülüklerle savaş var, kâfirlerle savaş var, şeytanla savaş var...

Almanya'da bir levhaya tabanca şeklinde, pistol şeklinde besmele yazmışlar, duvara asmışlar. Alman makamları gelmiş;

"—Siz buraya silah resmi asmışsınız, savaş telkini yapıyorsunuz." demişler, ceza yazmışlar.

Hiç hakları yok! Çünkü, onların tâbi olduğu hristiyanlıkta da şeytanla savaş var. Bu besmele şeytanla savaş, nefisle savaş, günahla savaş, haramla savaş... Ama ondan ceza yazmışlar,

bizimkiler de kendilerini savunamamış. Cahil oldu mu savunamaz. Cahilin kafasına vururlar, ağzından lokmasını alırlar. Neden? Cahil... Cahillik kadar büyük ayıp olmaz. Aklı başında olsa, savunacak kendisini...

İslâm savaş dini diyenlere diyecek ki:

"—Siz yüzyıllarca Haçlı Seferleri yapıp ne diye geldiniz İngilterelerden, Fransalardan Ortadoğu'ya... Siz barış diniydiniz de niye geldiniz buralara?"

Müslüman çocukları pişirmişler, yemişler de, komutan demiş ki:

"—Bayağı da tatlı oluyor insan eti!" demiş.

Papaz yazıyor hatıralarında, günlüğünde yazıyor. Bizim bu Anadolu'da müslüman çocuklarını körpe körpe yemişler, bayağı da tatlı oluyor demişler. O savaşlara iştirak etmiş papaz yazıyor, ben söylemiyorum.

"—Niye böyle yaptınız?" diyeceksin. Yâni gözünü açacaksın, hakîkati kendin arayıp bulacaksın.

"—İslâm demokrasi dini mi?"

İslâm demokrasi de değildir. Demokraside herkese hürriyet var, İslâm'da herkese hürriyet yoktur. Kötülüğe hürriyet yoktur. Meselâ içki yasaktır. Demokraside içki serbest... İmâli de serbest, satması da serbest, sunması da serbest, içmesi de serbest...

İslâm'da serbest mi? Yasak... Demek ki öyle demokrasi memokrasi yok, İslâm'da demokrasiden daha güzel şeyler var...

Demokrasi onların uydurduğu bir şey... Orada birbirleriyle çarpışmışlar çarpışmışlar, anlaşma yapmışlar, denge kurmuşlar. Demokrasi onların denge rejimidir. Dindarla masonlar arasında, dinsizler arasında, komünistler arasında denge düzenidir. Yâni, kimse kimseye karışmasın, işimiz yürüsün diye.

İslâm öyle değildir. İslâm yüksek fikirlidir, mefkûrecidir, en güzel olanı yapmağa çalışır. Yâni mevcudu kabullenmez, en güzeli yapmağa çalışır.

Bunları anlatamıyoruz, anlamıyorlar, dinlemiyorlar.

Konuşanlar da gerçeği söylemiyorlar. Ya utanıyor, ya korkuyor; karşı taraf hücum edince:

"—Tamam tamam, ben sizin fikrinize aynen iştirak ediyorum!" diyor.

Dur yâ sen müslümansın, onların fikrine nasıl iştirak ediyorsun? Onlar gayr-i İslâmî şeyi savunuyor. Kalabalığı görünce, "Tamam ben de sizin gibi düşünüyorum!" diyor, bir çuval inciri berbad ediyor. Sen onlar gibi olur musun yâ?.. "Ben sizden farklıyım arkadaş!" diyeceksin.

Bak sakalın var, kıyafetin başka, sarığın var... Ben hocayım diye başıma sarık sarmışım, başkaları da başlarına başka sarık sarmışlar. Neden?.. "İslâm'da sarıkla kılınan namaz, sarıksız kılınan namazdan yetmiş kat daha sevaplıdır." diye rivayetler var, o rivayetlere dayanarak öyle yapıyor.

Kimisi namaza durduğu zaman dişlerini misvaklıyor. Neden? Misvakle kılınan namaz, misvaksız kılınan namazdan daha sevaplı olduğu için...

Bugünlerde biz oruç tutuyoruz. Oruç tuttuğumuzdan vücudumuzda yakıt kalmadı, üşüyoruz. Yakıt yok, az yemek yedik, kalorifer yakıtı bitti. Herkes yiyip semirirken, yanakları kırmızı kırmızı olurken, gezecek, eğlenecek yer ararken, neden yapıyoruz biz bunu? Allah emretti diye yapıyoruz, nefsi terbiye etmek için yapıyoruz.

Aklınızı başınıza toplayın, birisine yaranacağım diye İslâm'dan kopmayın! Kur'an okuyun, Peygamber Efendimiz'in hadislerini okuyun, aklınızı başınıza toplayın! Ona buna kapılmayın, birilerinin hazırladıkları havalara girmeyin!

Ayet-i kerimede buyruluyor ki:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ

الْمُنكَرِ (آل عمران:١١٠)

(*Küntüm hayra ümmetin uhricet li'n-nâsi*) "Siz tüm insanlar için

bir örnek olarak ortaya konulmuş, çıkartılmış en hayırlı ümmetsiniz. (*Te'mürûne bi'l-ma'rûfi ve tenhevne ani'l-münker*) Emr-i ma'ruf yaparsınız, nehy-i münker eylersiniz." (Âl-i İmran, 3/110)

Biz görevli bir ümmetiz, bizim görevimiz var. Allah bize, bu ümmete, hepimize görev vermiş. Emr-i ma'ruf yaparız, nehy-i münker eyleriz. Dünyanın neresinde zulüm olsa, karşı çıkarız; dünyanın neresinde mazlum varsa, yardımına koşarız. Dünyanın neresinde zalim varsa, onun karşısındayız.

Rahmetli Mehmed Akif:

Zâlimin hasmıyım amma severim mazlumu,
İrticânın sizin lisanınızda mânâsı bu mu?..

"Ben mazlumu severim, zalime düşmanım; irticâ dediğiniz bu mu?" diyor.

Tamam ben mürteciyim!.. Neden: Zalimin karşısındayım; Amerika'nın her dediğine evet demem, Avrupa'nın her dediğine evet demem, Yahudinin her dediğine evet demem, büyük gazetelerin her dediğine evet demem, büyük televizyon kanallarının her dediğine evet demem... Neden?.. Zalimin hasmıyım da ondan, mazlumu severim de ondan...

Bizim vazifemiz var, Allah vermiş bu vazifeyi... Allah diyor ki:

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ (آل عمران: ١١٠)

(*Küntüm hayra ümmetin uhricet li'n-nâs*) "Halk için, insanlar için ortaya çıkartılmış, özel olarak imal edilmiş bir ümmetsiniz siz!" (Âl-i İmran, 3/110) diyor Allah sizlere ve bizlere... Bırakın başka şeyleri, ayet okuyun!

Kimisi kasılmış kenarda, kravat takmış, sinekkaydı tıraş olmuş, kasılmış, diyor ki:

"—Ben Kur'an'dan başka bir şey tanımam!"

Yalancı, alçak, yalan söylüyorsun! Kur'an-ı Kerim'de bizim

söylediğimiz her şey var... Sen onları yapmıyorsun, sen Kur'an'a da tâbi değilsin

"—Ben hadis kabul etmem!"

E Kur'an-ı Kerim'de Allah, Rasûlüllah'a tâbi olmayı emrediyor.

Onun için İslâm, en güzel nizamdır. Demokrasi filân aşağıda kalır. Mutlakıyet, meşrutiyet, demokrasi, cumhuriyet, kraliyet... hepsi insanoğlunun koyduğu sistemler; İslâm en güzel nizam!.. Neden?.. İslâm'da insanlara her yönden emirler yağıyor; dıştan da, içten de; kalbine, niyetine de, aklına, kafasına da... Dış hareketlerini de düzenliyor, içini de düzenliyor.

Biz bu orucu niçin tutuyoruz?.. Nefsi ıslah etmek, irademize hakim olmak, ahlâkımızı güzelleştirmek için tutuyoruz.

Rahmetli anacığımın çok sevdiği bir *Mecmaü'l-Âdâb* kitabı var... Çarşambalı Seyyid Hulûsî Efendi diye bir eski Osmanlı alimi yazmış; nur içinde yatsın... Orda orucun âdâbını okuyordum, diyor ki:

"—Orucun âdâbından birisi niyet ederken: 'Yâ Rabbi senin rızan için oruç tutmağa niyet ettim, nefsimi ıslaha da niyet ettim.' diyeceksin."

"—Var mı içinizde böyle niyet edip de bugün oruca başlamış olan?.. Parmağını kaldırsın, ayağa kalksın da görelim şöyle boyunu posunu!.."

Hiç nefsi ıslah etmek düşünmüyor. Diyor ki:

"—Akşama kadar yemem içmem, öğleden sonra da uyurum. Aç dururum, susuz dururum, sevabı cebime koyarım giderim!"

O uykuya oruç tutturuyor. Allah ıslah etsin...

Oruçtan maksat, nefsi ıslah etmektir. Olgun insan olacaksın, ahlâklı insan olacaksın... Nefsine uymayan, şeytana uymayan, kötülük yapmayan; tatlı da olsa, cazib de olsa, allı pullu, dallı güllü de olsa kötülüğün yanına yanaşmayan; zahmetli, meşakkatli de olsa doğru işi yapan insan olacaksın... İradeni kullanacaksın, nâhoş bile olsa doğruyu yapacaksın, çok hoş bile olsa eğriyi yapmayacaksın... Tutacaksın kendini.

Bu bir idman... Bir ay nefsimize idman yaptırıyoruz:

"—Bak, su bile içirtmiyorum sana, yemek bile yedirtmiyorum; tutabiliyorsun kendini... Bunu tutabildiğin gibi gazabını da tut, dilini de tut, kafanı da tut, kötülüklerden kendini alıkoy!" diyeceğiz.

Dilini tutamıyor, sinirlerine hakim olamıyor; olmaz.

Orucun bir âdâbı da neymiş:

"—Nefsimi de ıslah etmeye niyet ettim yâ Rabbi! Ben akşama kadar nefsimle de cihad edeceğim." demekmiş.

Hay Allah razı olsun, şu Çarşamba müftüsü Seyyid Hulûsî Efendi'den... Allahu a'lem yine tarikatla, dervişlikle ilgisi varmış ki, böyle diyebilmiş. Herkes diyemez bu lafları... Müftüler bile diyemez, başkanlar bile diyemez. Bunu demek için, çok doğru sözlü olmak lâzım! Öyle rüzgâr gülü gibi, kuyruklu pervane gibi, rüzgâr ne taraftan eserse o tarafa dönüyor; öyle olmaz! Hakkı söylemek lâzım, haktan dönmemek lâzım!

Fıkrası var:

Nakşî bir derviş ile Mevlevî derviş karşılaşmışlar. Nakşî derviş Mevlevî dervişe sormuş:

"—Siz ne yaparsınız?" diye.

Mevlevî:

"—Biz Allah der, döneriz." demiş.

"—Ya siz ne yaparsınız?" diye o da Nakşî'ye sormuş.

Nakşî de:

"—Biz de Allah der dururuz." demiş.

Sabit kadem olmak, yâni hak yolda durmak lâzım!..

Onun için, söğmeyeceğiz, kavgayı gürültüyü bırakacağız, eski düşmanlıkları bu asra taşımayacağız dedik. Başka ne ders çıkıyor bu hadis-i şeriften:

İnsanların arasında öyle edepsiz, haddini bilmez insanlar var ki, öyleleri var ki Peygamber Efendimiz'in ashabına bile söğmüşler. O çıkmıyor mu, birazcık düşününce onu da anlamıyor muyuz? Yâ, bu halkın arasında amma insanlar varmış yâ, hiç mi akılları yoktu bunların, ashab-ı kirama söğmüşler... Allah Allah!..

Yâ Rabbi, sen bizi kötü huylara düşürme!.. Yâ Rabbi sen bizi

edebden mahrum etme, güzel huylara sahib eyle, kötü huylara bulaştırma yâ Rabbi!..

Ankara'da bizim tanıdığımız bir hoca var, ağır toplardan... Demişti ki:

"—Hocam hocam, sen bu halkın yaptığını çok görme, bunlar Peygambere bile laf söylemişler." dedi.

Şair dememişler mi, kâhin dememişler mi Peygamber-i Zîşânımıza...

"—Hattâ hattâ Allah'a söğenler var!" dedi.

Allah'a karşı gelenler yok mu, söğenler yok mu?...

Demek ki olabiliyor. Yaradan'a yamuk bakıyor, Peygamber-i Zîşânımız'a dil uzatılıyor, Ashab-ı kirâma çatıyor, evliyâullaha çatıyor.

Hayatta en mühim iş nedir: Allah'ın sevgili kulu olmaktır. Biz bunu an'anevî olarak, ecdâdımızdan, silsilemizden, şeyhlerimizden, mürşidlerimizden almışız da ne diyoruz:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî ve rıdàke matlûbî*) Rozet yapmışız, levha yapmışız, duvara asmışız, yakamıza takmışız: "Yâ Rabbi benim gayem senin rızanı kazanmak; senin râzı olmadığın bir işte ben yokum. Senin rızanı istiyorum, seni istiyorum!" diyoruz. Gaye bu olunca, insanın her hareketini Allah'ın hoşuna gidecek şekilde yapmağa çalışması lâzım, edebsizlik yapmaması lâzım!

Sen bu dünyada laf kalabalığı yapabilirsin... Sen bu dünyada mevkii, makamı buldun, İslâm düşmanlarının dolduruşuna geldin; ona buna söğebilirsin, sayabilirsin, ileri geri konuşabilirsin... Amma bir de bunun ahireti var! Bu dünya hayatı fâni, gelir geçer. Peygamberlere karşı çıkanlar da öldü, Allah'a iman etmeyenler de öldü... Nemrutlar, Firavunlar, Hamanlar... neler gördü bu köhne dünya sahnesi, hepsi gitti. Sahabe-i kirâma karşı çıkanlar olduğu gibi, evliyâullaha söğenler de oldu, oluyor.

Son günlerde de en güncel mevzulardan biri... Ramazan'da hiç başka mevzu yokmuş gibi, amma başardılar ha... Ramazana en ters mevzuyu, efkâr-ı umûmiyenin ortasına nasıl tıkıştırdılar. Ramazan'ın on beşi oldu, yarısı geçti, hâlâ devam ediyor.

Şimdi onlar başlattılar; bu sefer de müftüymüş, fetvâ komisyonu başkanıymış, falancaymış, filâncaymış; bunları da dolduruşa getiriyorlar, bu sefer bunlar da konuşmaya başladı.

Sen hangi safta olduğuna bir baksana!.. Etrafında kimler var, kimler nereye atış yapıyor, sen kimlerle beraber nereye atıyorsun, tutuyorsun?.. Bir ona baksana, hangi saftasın?

Hadis-i şerifte buyrulmuş ki:[50]

---

[50] Deylemî. *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.519, no:5621; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.36, no:24735; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.1585, no:2588; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XXI, s.345, no:23699; RE. 441/4.

مَنْ كَثَّرَ سَوَادَ قَوْمٍ ، فَهُوَ مِنْهُمْ (الديلمي عن ابن مسعود)

(*Men kessere sevâde kavmin, fehüve minhüm*) "Kim bir grubun yaptığı gibi işler yaparsa, onların arasındaysa, onların kalabalıklığını arttırıyorsa, onlardan sayılır."

Sen gel Türkiye'de, müslüman mahallesinde salyangoz satmaya kalk; müslümanlara karşı Avrupalıların, hristiyanların, gayri-müslimlerin, yahudilerin, dinsizlerin, masonların, bilmem kimlerin kanaatlerini burada yaymağa çalış...

Bakın şunu söylüyorum: Fransa'da bir insanın mason olması normal olabilir. Neden?.. Hristiyanlığın mümessillerinin yanlış hareketlerinden dolayı, onun karşısında öyle olabilir.

Burada olunmaz. Burada hristiyanlık yok, ahir zaman Peygamberinin hak dini olan İslâm var burda!.. Burda Fransa'daki tavır sökmez, yanlış olur, uymaz. Bilmem anlaşılabiliyor mu?.. takliden aynı şeyi burda yaprasan, yanlış iş yaparsın. Burdaki din hak din, burda İslâm var!.. İslâm'ın özü takvâ!.. Takvânın özü ihlâs... Bunların hepsinin hedefi Allah'ın rızasını kazanmak... Bir insan Allah'ın rızasını kazanmazsa, Peygamber Efendimiz'in zamanında bile yaşamış olsa bile kâfir gidebiliyor, cehennemlik olabiliyor.

Nitekim, Peygamber Efendimiz'in hizmetinde bulunan, etrafında bulunan, namaz kılan birisi öldü; "O cehennemliktir!" dedi Peygamber Efendimiz. Eşyasını aradılar ganimetten alınmış küçük bir parça buldular. Ganimet malını çalmaya gulul deniyor; o çıktı. Peygamber Efendimiz'in zamanında, onun yanında iken ne duruma düştü insan...

Ne imiş işin aslı esası?.. İhlâsmış, iyi niyetmiş, Allah'ın rızasını kazanmaya çalışmakmış. Allah'ın rızasını kazanmazsa, unvanlar, şekiller para etmez!..

Niyâzî-yi Mısrî kaç asır önce söylemiyor mu:

Dervişlik olaydı tac ile hırka,

Ben dahi alırdım otuza kırka...

Dervişlik para ile alınacak bir şey olsaydı, sarık almak gibi, cübbe almak şeklinde olsaydı, ben de üç aşağı, beş yukarı pazarlık yapardım, ben de alırdım o zaman.

"—Pekiyi parayla alınmıyor da nasıl oluyor bu?"

Allah yolunda ibadet ederek, nefisle cihad ederek, kalbini temiz tutarak, ahlâkı güzelleştirerek, Allah'ın sevdiği işleri yaparak oluyor. Yâni insanların doğrudan doğruya şeklinin bir kıymeti yok... Şekil de önemli ama, için güzel olması lâzım!..

Karpuzun dışı güzel olur da içi ekşimiş olursa olur mu?.. Olmaz. Elmanın içi çürük olursa olur mu? Olmaz. Sağlam diye bir karpuz alıyorsun, bıçağı vurduğun zaman bakıyorsun ki ekşimiş, zehir... Biraz alsan zehirlenirsin. Dışı güzel, içi bozuk; dışı müslüman içi kâfir, içi münafık; olmaz!..

Tarikat, tasavvuf nedir: İçi ekşitmemektir, içi güzelleştirmektir. Millet boyna bunun karşısına çıkıyor. Neden çıkıyor, sebepleri var, araştırmak lâzım! Herkesin düşmanlığının bir sebebi var. Hoca niye düşman, müftü niye düşman, başkan niye düşman, fetva komisyonu başkanı niye düşman, gazeteci niye düşman, İngiliz niye düşman, Yahudi niye düşman?.. Çeşit çeşit, hepsinin sebebi vardır, araştırmak lâzım!..

Amma, İslâm'ın özünde ahlak var, ahlâkın temeli iyi niyet... Bunlar sağlanmadığı zaman insanın dışının, şeklinin kıymeti olmuyor. İş sakalla bitmiyor, tesbihle bitmiyor, cübbeyle sarıkla bitmiyor; Allah'ın sevdiği kul olmak lâzım geliyor.

Hocamız demiş işte, "Her şey boş..." demiş. Hattâ ne söylüyor, sağlam insan korkmaz söyler:

"—Şeyhlik de boş..." demiş. "Zenginlik, mevki, makam, her şey boş, şeyhlik de boş; ancak vazifeli olmak müstesnâ..." demiş.

Nasıl söylüyor söyleyeceği sözü, nasıl hakîkisini, taklidini ayırt ediyor. Bütün mesele Allah'ın rızasını kazanmak...

Allah'ın rızasını kazanmak için, Allah aşkına elinizi vicdanınıza

koyun da söyleyin:

"—Bir öğretmene ihtiyaç var mı yok mu?"

Var yâhu... Peygamber Efendimiz niye geldi insanların arasına?.. Allah Kur'an'ı indirseydi, herkes okusaydı; niye geldi Peygamber Efendimiz?.. Öğretmek için geldi.

Tarikat nedir?.. Peygamber SAS Efendimizin sahabesine öğrettiği gibi, alimin isteklilere İslâm'ı öğretmesi... Yâni Peygamber Efendimiz'in zamanında yaptığı işi yapmak... Sen bunun karşısına nasıl çıkıyorsun, ne hakla çıkıyorsun, ne mantıkla çıkıyorsun, hangi ilimle çıkıyorsun?.. Akıl almaz yâni...

"—Hocanız ölsün!"

Yâhu sendeki bu hoca düşmanlığı niye?.. Sende Peygamber düşmanlığı da mı var yoksa?..

"—Allah'la kulun arasına girilmez."

Yâhu, hristiyanlık değil bu, İslâm'da böyle bir şey yok... Türkiye'de böyle bir şey yok...

Peygamber Efendimiz kulla Allah arasına girmiyor, kulu Allah'a götürüyor. Şeyh kulla Allah arasına girmiyor, kullara Allah'ı sevdiriyor.

d. Şeyhler Kullara Allah'ı Sevdirir

Kullara Allah'ı sevdirmek hadis-i şerifte geçer.

"—Benim en çok sevdiğim insanlar, kullarıma beni sevdirenlerdir." diyor Allah...

Yâni anlatacaksın, kullar Allah'ı sevecek. Bu güzel...

Müzekkin-Nüfûs'ta Eşrefoğlu Rûmî Hazretleri diyor ki: Şeyhin iki vazifesi var:

1. "Kullara Allah'ı sevdirmek..."

Tamam, anladık. Anlatırsın, anlar; "Rahmandır, rahîmdir, cömerttir, lütfu çoktur, affedicidir." dersin, kullar da sever. Anlatırsın, imanı öğrenir.

2. "Allah'a kulları sevdirmek..."

Bu nasıl olacak? Allah'a kulları sevdirmek, kulları Peygamber Efendimiz'e uydurmakla, Peygamber Efendimiz'in sünnetine tabî

kılmakla olur. Neden diyor, ayeti getiriyor arkasından:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمْ اللهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fettebiùnî yuhbibkümu'llàh*) "O iddiacılara, palavracılara söyle, Allah'ı seviyorlarsa, sana tabi olsunlar; o zaman Allah da onları sever." (Âl-i İmran, 3/31)

Kimmiş o palavracılar?.. Ehl-i kitap, hristiyan ve yahudiler... Peygamber Efendimiz'in zamanında Peygamber Efendimiz'e inanmıyorlar, tâbi olmuyorlar;

نَحْنُ أَبْنَاءُ اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ (المائدة:١٨)

(*Nahnü ebnâu'llàhi ve ehibbâühû*) "Biz Allah'ın oğullarıyız, Allah'ın sevgilileriyiz." (Mâide, 5/18) diyorlar. Yâni müslüman olmuyorlar.

Halbuki dinlerinin devri geçti, Allah yeni peygamber gönderdi. Mûsâ AS'dan sonra, İsâ AS'dan sonra, onların da müjdelediği ahir zaman peygamberi geldi; ona uyacaklar. Diyorlar ki:

"—Biz Allah'ın sevgili kullarıyız, doğru yoldayız; uymayız."

Allah ayet indiriyor onlara:

"—Eğer siz Allah'ı seviyorsanız, Muhammed-i Mustafâ'ya tabi olun! Allah sizi o zaman sever." diyor.

Biz de buradan dersimizi alıyoruz. Demek ki, Allah'ın sevgisini kazanmanın yolu ne imiş: Rasûlüllah'ın yolunda yürümekmiş. Pekiyi benim bu okuduğum kitap ne? Peygamber Efendimiz'in hadis kitabı bu! Biz başka bir şey yapıyor muyuz, ne yapıyoruz burada?

O kadar aptal düşmanlarımız var ki, ezer geçeriz evvelallah... Televizyonlarda seyrediyorum, gülüyorum, üzülüyorum. Yalancı alçak diyor ki:

"—Şeyhlerin ilk işi müridin malını almaktır, ver bakalım

malının hepsini der." diyor.

Allah aşkına söyleyin, böyle bir şey var mı, doğru mu bu?.. Yalan!.. Utanmıyor, yayınlıyor bunu; Radyo Televizyon Üst Kurulu da onu kapatmıyor.

Mevlânâ öyle mi yapmış, Yunus öyle mi yapmış?.. Yunus ne diyor, bak:

Ele geleni yersin,
Dile geleni dersin,
Böyle dervişlik dursun,
Sen derviş olamazsın!

Ele geleni, gelse bile kabul etmiyor. Neden?.. Haram mı, helâl mi diye düşündüğü için...

Hocamız'a bir file getirmişler hediye... Biz sizden hediye filân istemiyoruz, ama hediyeleşmek İslâm'da var... İhtiyacımız da yok, Allah beni müstağni kılmış. Ben kendim zekât veriyorum sağa sola, fakir fukarayı kendim arıyorum. Hediyeye de ihtiyacımız yok. Ama müslümanlar arasında hediyeleşme var, Peygamber Efendimiz'in de yaptığı bir şey...

Hocamıza bir file meyva getirmişler, kapıya koymuşlar. Hocamızın hizmetinde bulunmuş Naime Hanım anlatıyor. Hocamız bakıyormuş, başını sallıyormuş. Demiş ki:

"—Naime kızım, şu torbanın içi yılan çıyan dolu... Evlâdım at bunu dışarı!"

Halbuki elma armut var, meyva var... Neden yılan çıyan diyor: Haram paradan alındığı için... Onu görüyor mânevî olarak.

Demiş ki:

"—Biz gelenlere onların lâyık olduğu muameleyi yapsak, bir daha hiç gelmez. Bu kadına şimdi, 'Senin getirdiğin haramdır.' desek, darılır, gelmez. Halbuki darıltmadan İslâm'ı anlatmaya çalışıyoruz." demiş.

Şimdi ben İsveç'e gittim. Üç dört gün konuştum. Sonradan hepsi dediler ki:

“—Yâ biz hep haram işliyormuşuz, günahtaymışız, tevbe edelim!” dediler.

İlk başta söylesem hepsi kaçardı. Yavaş yavaş fırını yaktık, ısındı, aşlar pişti, birbirimizi tanıdık; ondan sonra hatasını söyledik, anladı, düzeltecek. İçki satıyorlarmış da;

“—Biz haram işliyormuşuz, halimiz ne olacak?” dediler.

“—Tabii, düzeltmek lâzım!” dedim.

Bütün bunları nereden açtık? Bir hadisle bir ders bitti, hasbunallàh... Zaman da rüzgâr gibi geçiyor.

e. Evliyâya Söğmeyin!

Peygamber Efendimiz’in ashabına söğdükleri gibi evliyâullaha da söğenler oluyor. Görüyorsunuz, gördünüz. Vefat etmiş bir insan...

Bir kere SAS Efendimiz’in hadis-i şerifi var:

اُذْكُرُوا مَوْتَاكُمْ بِالْخَيْرِ

(*Üzkürû mevtâküm bi’l-hayr*) “Siz ölülerinizi hayırla yad ediniz!” buyuruyor.

Başka bir rivayette:[51]

اُذْكُرُوا مَحَاسِنِ مَوْتَاكُمْ (ق. عن ابن عمر)

(*Üzkürû mehâsini mevtâküm*) “Ölülerinizin iyiliklerini anınız!” buyuruyor.

Öldü artık, hesabı Allah’a kaldı. Ona da uymuyor.

---

[51] Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.150, no:940; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.51, no:4254; Beyhaki, *Sünenü’l-Kübra*, c.IV, s.75, no:6981; Hàkim, *Müstedrek*, c.I, s.542, no:1421; Taberânî, *Mu’cemü’l-Kebîr*, c.XII, s.438, no:13599; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.VII, s.290, no:3020; Abdullah ibn-i Ömer RA’dan.

Sonra, Hocamız'ı neyle itham etmiş? Nasıl tahammül edilir, bilmiyorum. Hocamız röntgenciliği tavsiye ediyormuş(!). Röntgencilik ne demek?.. Röntgen makinasını kullanmak demek değil, bir argo tabir bu... Bir delikten, soyunan çıplakları seyretmek demek. Anahtar deliklerinden, duvar deliklerinden, bir yerlerden haram olan bir şeyi seyretmek demek...

Hocamız böyle tavsiye ediyormuş. Şeyhler hep kötüymüş, tarikatler hep kötüymüş; Mehmed Zâhid Kotku Hocamız da böyle yapıyormuş. Hiçbiriniz böyle bir tavsiye duydunuz mu Hocamız'dan?..

Bu iftirayı nereden çıkartıyor?.. Bir kitap var, *El-İbrîz* diye; çok güzel bir kitap, okumanızı tavsiye ederim. Evliyalığın nasıl bir şey olduğunu anlamak isterseniz, okuyun! Çok güzel bir kitap... Tasavvuf tarihinde çok önemli kitaplardan birisi... İzmir müftüsü Celâl Yıldırım diyor ki:

"—Ben bu kitaba aşık olduğumdan, çok sevdiğimden bu kitabı tercüme ettim." diyor.

İki cilt tercüme etmiş.

"—Tam tercüme bu, ötekisi yarım..." diyor.

Bizim arkadaşlar da neşretmişlerdi; o biraz seçilerek tercüme edilmiş, tamamı değilmiş.

Müftü aşık, seviyor; bu sevmiyor... Olabilir, ne yapalım, ağır söz söyleyeceğim ama olmuyor. Müftü seviyor; Diyanet ansiklopedisine baktım, ansiklopedide medhediliyor. Yâni alimlerin, müftülerin genel olarak sevdiği, kabul ettiği bir kitap... Bu herif sevmiyor. Ne yapalım, bilmem ne bilmem neden ne anlar [*Eşşek hoşaftan ne anlar?*]

Pekiyi bu kitabın içinde ne var?.. Bu kitabın içinde şeyh efendi müridine diyor ki:

"—Dün akşam hanımınla şöyle şöyle konuştun; tamam mı?"

"—Ayy, nerden bildin; evet hocam konuştum." diyor.

Şimdi bu diyor ki:

"—Şeyh efendinin karı ile kocanın olduğu odada ne işi vardı?.."

Keramet anlatıyor. Oraya gitmiş değil, orayı gözetlemiş değil. Allah onların konuşmalarını duyurur da, görüntülerini göstermez. "Şeyh Efendinin orada ne işi var?" diyor.

A dangalak, bu şeyh efendinin orada işi yok; ordakileri Allah buna bildiriyor. Hadis-i şerifte geçiyor ki, Allah bir kulu sevdi mi, onun gören gözü, işiten kulağı olur. Onun ne konuştuğunu bildirtir. Buna derler keramet...

O kerameti inkâr ediyor. Evliyâullah Allah bildirirse bilir. Fetva komisyonu başkanı da diyor ki:

"—Gaybı Allah'tan başkası bilmez!"

A dangalak, gaybı Allah'tan başkası bilmez ama, Allah bazılarına bildiriyor:

"—Gören gözü olurum, işiten kulağı olurum!' diyor.[52]

Allah bildirirse bilir; bildirmezse bilmez.

Evliyânın kerameti hak mı, değil mi; sen onu söyle! Hak; çünkü Kur'an'da var, hadiste var... Hazret-i Ömer'in kerameti var, Hazret-i Ebû Bekir'in kerameti var; Kur'an'da Süleyman AS'ın vezirinin kerameti var, Meryem Validemiz'in kerameti var; inkâr edemezsin!

İnkâr etmeye mecâli olan var mı? Keramet hak!..

Şimdi bu kerameti, şeyhin orada işi ne diye tersten, kuyruğundan tutuyor. Yâni, "Dam üstünde saksağan, vur beline kazmayı... Yağmur yağdı, sen bana ördek dedin!" diye böyle saçmalıkları anlatırlar. Bu bir...

Peki, o kitabı yazan bunu böyle demiş, Hocamız'a ne oluyor?.. Hocamız bu kitaba önsöz yazdı diye ondan suçlanıyor. Bre insaf!.. Bir kitaba önsöz yazmış, keramet kitabı... Kerametleri anlatan bir kitap, ama çok güzel bir kitap, tavsiye ederim okuyun, kararı siz verin! Oradan böyle sonuç çıkmaz ki...

Bir üçüncü nokta söyleyeyim: Bilmiyordum, geçen gün

---

[52] Buhàrî, *Sahîh*, c.5, s.2384, Rikàk, 84/38, no:6137; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.2, s.58, *Birr ve İhsân*, no:;347; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.8, s.206,no:7833; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.12, s.520, no:7087; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.3, s.346, no:6188, Ebû Hüreyre RA'dan.

söylediler. Gökhan Evliyâoğlu var, bizim ihvandandı, Yeni İstanbul gazetesini çıkartan bir kimseydi. Hocamız herhalde rica etmiş ki, o önsözü de yazan Gökhan Evliyâoğlu imiş. Hocamız da yazmamış, insaf!..

Yazmak istese yazardı, yazsa da bir şey değil. Bana o kitap gelse, Celâl Yıldırım dese ki;

"—Hocam ben şu kitabı tercüme ettim, bir önsöz yazar mısınız?" dese, yazarım.

Orası yanlış anlaşılmasın. Ama önsözü de Hocamız yazmamış üstelik; bu kadar insafsızlık olur mu?.. Bu kadar zalimlik olur mu, bu kadar gaddarlık olur mu?.. Bunun İslâm'la ne ilgisi var, radikal İslâm'la ne ilgisi var bunun? Bu kadar çirkinlik olmaz.

Bunları nereden açtık? Tabii, dertli olan konuşurmuş. Bizim bu günlerdeki derdimiz, güncel dert bu olduğundan konuştuk.

"—İnsanlar çoğalacak, ashabım azalacak; ashabıma söğmeyiniz! Kim onlara söğerse, Allah'ın lâneti söğenlerin üzerine olur." sözünden, insanların densizlerinin, edepsizlerinin Peygamber'e söğebildiğini, sahabeye söğebildiğini, evliyâyâ söğebildiğini, hattâ Allah'a söğebildiğini öğrendik.

Ne yapacağız, görev ne:

1. Böyle bir edepsizliğe insanın kendisinin bulaşmaması.

Bu devirde bir insanı televizyona çağırırlarsa, bu oyuna gelmek olur. Çünkü, şimdi o cepheden sayılmak olur. Oyuna gelmeğe lüzum yok! Bu işe karışmayacak, bulaşmayacak; varsın o bulaşıklar, o cephe belli olsun.

Şimdi başkana gidiyorlar, müftüye gidiyorlar, vaize gidiyorlar... Bence başkanın da, müftünün de, fetvâ komisyonu başkanının da bu devirde konuşması, onların arasına atar onları... O doğru değil...

2. Böyle bir şeyin denilmesine de ortam hazırlamayacağız, çanak tutmayacağız.

3. Haksızlıkları, yanlışlıkları da söyleyeceğiz, susmayacağız.

Diyor ki Peygamber Efendimiz:

"—Senin yanınızda bir adamın gıybeti yapılıyorsa, o adama

yardımcı ol, gıybet yapanları durdur ve orada durma, kalk!" diyor.

Gıybet yapanı durdurmayı tavsiye ediyor; o da bir vazife...

"—Şeyhlerin hepsi menfaatperesttir. Hepsinin ilk işi müridin malını almaktır." deyince;

"—Yok böyle bir şey, yıllardır tanıyoruz." diyeceksiniz.

Soruyorlar:

"—Hiç mi iyi tarikat yok?.."

"—Hiç yok!" diyor.

Yalan, yanlış... Zâten Peygamber Efendimiz diyor ki: "Bu devirde artık iyi insan kalmadı diyen, kendisi kötüdür."

Öyle şey olur mu?.. Belli olmaz.

Bir hadis-i kudsîde Allah-u Teàlâ Hazretleri buyuruyor ki:[53]

أَوْلِيَائِي تَحْتَ قِبَابِي ، لاَ يَعْرِفُهُمْ غَيْرِي .

[53] Gazâlî, *İhyâ*, c.IV, s.357.

(*Evliyâî tahte kıbâbî, lâ ya'rifühüm gayrî*) "Benim sevgili kullarım, gelin çadırı gibi çadırlarımın içinde saklıdır; benden gayrı kimse bilmez."

Allah'ın evliyası birkaç çeşittir: Bir kısmı gizlidir, kimse bilmez; hattâ kendisi bilmez bazen... Kendisi evliyâ olduğunu bilmez, Allah'ın evliyâsıdır. Bazen öyle olur.

Onun için hiç iyi insan kalmadı demek yanlıştır, hadise de aykırıdır. Peygamber Efendimiz hadis-i şerifinde buyuruyor ki:[54]

لاَ تَزَالُ طَائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِي ظَاهِرِينَ عَلَى الحَقِّ ، حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ

(ك. عن عمر ؛ طب. عن مغيرة بن شعبة)

(*Lâ tezâlü tàifetün min ümmetî zàhirîne ale'l-hakkı hattâ tekùme's-sâah.)* "Kıyamete kadar daimâ hakkı tutan, hakkı destekleyen, hak için çalışan, hak için çarpışan bir mübarek grup, tâife-i merdıyye mevcut olacak."

Allah bizi onlardan eylesin... Allah bizi o hakkı tutan zümreden etsin... Dâimâ mevcut olacak.

Onun için hiç yoktur sözü yalandır, yanlıştır, hadise aykırıdır, dine aykırıdır. Kötülüktendir, kendisinin kötülüğündendir. Kendisinin sû-i niyetindendir, kendisinin gözlerinin kör olmasındandır. Kendisinin etrafında öyle bir şey olmamasındandır. Kötü insanların arasında olunca insan, görmez.

Onun için ayetlere, hadislere ters düşmemeli insan; Rasulüllah Efendimiz'in bildirdiği lânete mâruz kalır sonra...

Beni affedin, kusurlarımı bağışlayın!

Sübhâneke lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ente'l-alîmü'l-

---

[54] Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.496, no:8389; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.280, no:2433; Taberî, *Tehzîbü'l-Âsâr*, c.III, s.165, no:921; Hz. Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XX, s.403, no:961; Muğîre ibn-i Şu'be RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.VII, s.564, no:12249; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XVI, s.119, no:16372.

hakîm… Sübhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yesıfûn... Ve selâmün ale'l-mürselîn… Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn…

Sorulara cevap verecek zamanımız yok. Ders almak isteyen kardeşlerimize kabul ettiğimizi söyleyin! Allah razı olsun... Allah-u Teàlâ Hazretleri feyizlerini çok eylesin, iki cihanda aziz olsunlar…

100 *Estağfirullah,*

100 *Lâ ilâhe illallah,*

1000 *Allah,*

100 *Salevât-ı şerife,*

100 *İhlâs Sûresi* okuyarak tesbihleri çekmeğe başlasınlar.

Şimdi bu sefer İsveç'e gidince, bir mendeburluk daha duydum. Mendeburlukların haddi hesabı yok... Birisi var; alçak, hasım, düşman bir herif... Gittiği yerlerde zikir dersi veriyormuş.

Birisi geldi bana:

"—Ben filâncadan ders almıştım; şu tesbihi, şu tesbihi çek demişti bana... Aynen sizin söylediğiniz gibi." dedi.

Benim söylediğim tesbihleri çekmeyi tavsiye etmiş.

Bu öyle salâhiyetsiz insanların vermesiyle olmaz. Dervişlik sadece tesbih çekmek demek değildir. Dervişlik bir eğitimdir. Eğitecek insanın önemi vardır. Eğitecek insanın belgeli, icazetli olması lâzımdır. Öyle kendi bildiğine bir insan, oradan buradan duyup, görüp; mürşidlere gitmesinler diye zikir dersi veremez. Öyle şey olmaz.

Öyle anlaşılıyor ki, insancıkların yolunu kesmek için yapmadıkları mendeburluk kalmıyor. Allah Allah, sübhânallah!.. Hem tarikata karşı, veryansın ediyor, yazı yazıyor aleyhimize; hem de gitmiş orada şu şu tesbihleri çek diye kendisi tarikatçılık yapıyor. Buna derler samîmiyetsizlik, buna derler mendeburluk...

Mâdem inanmıyorsun, erkekçe inanmıyorum de, kenarda dur. Hiç olmazsa senin mert bir münkir olduğunu anlayalım! Mert bir münkirsen, bir zaman gelir, belki yola gelirsin. Ama böyle, bir öyle bir öyle olursan, o zaman şeytan gibisin demek ki... O zaman hiçbir şey olmaz.

Çok fitneli, imtihanlı bir asırdayız, Allah yardımcımız olsun...

Dervişlik sadece tesbih değildir, dervişlik bir bağlılıktır. Bir grubuz biz burada, tâife-i merdıyyeyiz, Allah yolunda yürüyen bir zümreyiz. Sorumlusu ben kardeşinizim, hizmetçinizim, hizmetlinizim; ama bir grubuz. Muhabbetle iş yapmamız lâzım! O kardeşlik, o muhabbet olmadan, o kapılar açılmaz.

O kadar söyleyeyim, anlayan anlasın!

El-fâtihah!..

26. 01. 1997 – İskenderpaşa Camii

10. PEYGAMBER SIFATLARI

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîn... Hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh, alâ külli hâlin ve fî külli hîn... Kemâ yenbagî li-celâli vechihî ve li-azîmi sultànih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-àhirîn, muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...

Emmâ ba'dü fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme ennehû kàl:

إنّ الهَدْيَ الصَّالِحَ ، والسَّمْتَ الصَّالِحَ ، والاقْتِصَادَ ، جُزْءٌ مِنْ خَمْسَةٍ

وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ (حم. د. عن ابن عباس)

RE. 109/14 (*İnne'l-hedye's-sàliha, ve's-semte's-sàliha, ve'l-iktisâde, cüz'ün min hamsetin ve ışrîne cüz'en mine'n-nübüvveti*)

Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemà kàl.

Aziz ve sevgili kardeşlerim!..

Ramazan münasebetiyle seyahatler yaptığımız için, bana göre uzun bir ayrılıktan sonra, böyle bir derste buluşmuş oluyoruz.

Allah Ramazan'da yaptığınız ibadetlerinizi, hayırlarınızı kabul eylesin... Sizleri rahmetine erdirdiği kullarından eylesin... Nice nice Ramazanlara erişip, nice makbul, güzel ibadetler yapmanızı nasib eylesin... Rızasını kazanmanızı nasib eylesin...

Ahirette hesabı geçip, cehennemden kurtulup cennete girmek suretiyle, asıl bayramları, en büyük bayramı da kazanmayı nasib eylesin... Her gününüz mutlu olsun, saîd olsun, bayram olsun... İki cihanda aziz ve bahtiyar olun.

Peygamber SAS Efendimiz'in hadis-i şeriflerinden bir demet, o gül bahçesinden bir deste size sunmak üzere konuşmaya başlıyoruz.

Bu hadis-i şeriflerin okunmasına ve izahına geçmeden önce, evvelâ Peygamber Efendimiz'in ruhuna hediye olsun diye; sonra onun bütün mübarek âline, ashabına, ezvâcına, evlâdına, etbaına, zürriyet-i tayyibesine, hulefâsına, ahbâbına, ihvânına ve hàsseten makam-ı irşâdının vârisleri ulemâ-ı muhakkıkîn ve mürşidîn-i kâmilînimizin ruhlarına;

Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyyü'l-Murtazâ ve sair sahabe-i kirâm (*rıdvanu'llàhi teàlâ aleyhim ecmaîn*) hazretlerinden, şeyhimiz, başımızın tacı, kutbu'l-aktâb ve gavsu'l-vâsilîn Muhammed Zâhid Kotku ibn-i İbrâhim el-Bursevî Efendimiz'e kadar, cihandan gelip geçmiş bütün mürşid-i kamillerimizin, evliyaullah büyüklerimizin, Allah'ın mübarek sevgili kullarının ruhlarına;

Bizim de ahirete göçmüş olan bütün müslüman annelerimizin babalarımızın dedelerimizin ninelerimizin ecdâd ü ceddâtımızın, akraba u taallûkàtımızın, evlâdımızın, kardeşlerimizin, sevdiklerimizin, dostlarımızın ruhlarına hediye olsun diye;

Bu caminin bânîsi İskender Paşa'nın ruhuna, caminin çevresinde medfun bulunan mevtânın ruhlarına, bu İstanbul'u fetheden Fatih Sultan Muhammed Hân Cennet Mekân'ın ruhuna, ordusu mensubu mübarek mücahidlerin, şehidlerin, gazilerin ruhlarına hediye olsun diye;

Okuduğumuz eseri yazan Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüşhànevî Efendimiz Hazretleri'nin ruhuna hediye olsun diye; eserin içindeki hadis-i şerifleri bize kadar nakil ve rivâyet eden ravilerin ve alimlerin ruhlarına;

Allah onların ruhlarını şad etsin, kabirleri cennet bahçesi olsun, makamları yüce olsun, onları memnun ve mesrur etsin, bizlere de tevfikini refik eylesin, ömrümüzü rızasına uygun geçirmemizi, sevdiği kullar olmamızı, huzuruna sevdiği kullar olarak varmamızı nasib eylesin diye, bir Fatiha, üç İhlâs-ı Şerîf okuyup öyle başlayalım, buyurun!

.....

a. Peygamber Sıfatlarından Üç Sıfat

Bu öksürük, Mekke'den, oranın hatırası... Sırtıma bir cübbe getiriver, biraz üşüdüm dışarıda gàliba... El-hamdü lillâh...

Peygamber SAS Efendimiz, Taberânî'nin ve Ahmed ibn-i Hanbel, Beyhakî gibi kaynakların; İbn-i Abbas RA'dan ve diğer kırk beş ravinin şeyinden rivâyet ettiğine göre, bu hadis-i şerifte buyurmuş ki Efendimiz SAS:[55]

إِنَّ الْهَدْيَ الصَّالِحَ ، وَالسَّمْتَ الصَّالِحَ ، وَالاقْتِصَادَ ، جُزْءٌ مِنْ خَمْسَةٍ

وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوَّةِ (حم. د. عن ابن عباس)

RE. 109/14 (*İnne'l-hedye's-sàliha, ve's-semte's-sàliha, ve'l-iktisâde, cüz'ün min hamsetin ve ışrîne cüz'en mine'n-nübüvveti*)

"—Şunlar şunlar şunlar şunlar peygamberliğin yirmi beş bölüğünden bir bölüktür." Peygamberlik makamı yirmi beş şube ise; yirmi beş şubeden bunlar bir bölüktür diye buyurmuş. Şu sayılan şeyler. Peygamberliğin vasıfların güzîdelerinden olduğunu beyan etmiş oluyor, mühim şeyler olduğunu beyan etmiş oluyor.

Yâni bir peygamber hangi sıfatlara sahiptir? Peygamberlik dendiği zaman o makama sahip olan insanın ne gibi halleri vardır? Ne gibi ahlakı vardır? Bu mühim... Peygamber, Allah'ın vazifeli kulu, Allah'ın emirlerini kullara getiren bir kul, olağanüstü kıymetli bir insan... E, bunun sıfatları nasıl olmalı, onlar nasıl insanlardı, nasıl güzel ahlâka sahiplerdi, nasıl güzel sıfatlara sahiplerdi? İşte şunlar, şunlar, şunlar... Burada üç tanesi sayılıyor, Peygamberliğin yirmi beş bölüğünden bir bölüktür. Yirmi beşte biridir. Neymiş bunları şimdi anlayalım. Üç şey sayıyor Efendimiz:

1. (*İnne'l-hedye's-sàlih*) "Birisi hedy-i sàlih."

"—Bir şey anlamadım hocam!" diyeceksiniz...

---

[55] Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XII, s.395, no:4146; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.I, s.296, no:2698; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.106, no:12608; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.240, no:8010; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.VI, s.48; Buhàrî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.276, no:791; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.28, no:5292; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.VIII, s.384, no:7537.

Doğru, anlatacağım. *Hedye's-sàlih*; bir...

2. (*Ve's-semte's-sàlih*) "Semt-i sàlih; iki...

3. (*Ve'l-iktisâd*) İktisad; bu da üç... Bu üçü peygamberliğin yirmi beşte birinden biriymiş.

b. Sadık Rüyâ

Peygamberliğin neden meydana geldiğini bildiren başka hadis-i şeriflerde, Efendimiz buyuruyor ki meselâ:[56]

رُؤيَا المُؤمِنِ جُزْءٌ مِنْ سِتَّةٍ وأرْبَعِينَ جُزءاً مِنَ النُّبُوَّةِ (ش. حم.

خ. م. ت. د. ط. ه. طب. وأبو عوانة ، والدارمي عن أنس ،

وأبي هريرة ، وابن عباس)

---

[56] Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2563, no:6586; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.723, no:5018; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.532, no:2271; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.165, no:2137; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.78, no:575; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.173, no:30453; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.383, no:7625; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2563, no:6587; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1773, no:2263; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.541, no:2291; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1282, no:3894; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.233, no:7183; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s432, no:8174; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.I, s.123, no:393; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.211, no:20352; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.173, no:30450; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.189, no:4763; Ebû Hüreyre RA'dan.

Buhàrî, *Sahîh*, c.VI, s.2568, no:6593; Müslim, *Sahîh*, c.IV, s.1774, no:2264; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.106, no:12056; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.79, no:575; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.91, no:5891; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VI, s.41, no:3285; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.VI, s.174, no:30460; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.186, no:4754; İbnü'l-Ca'd, *Müsned*, c.I, s.207, no:1364; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.II, s.330; Tirmizî, *Şemâil-i Muhammediyye*, c.I, s.353, no:415; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV,s.12, no:16242; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XIII, s.415, no:6050; Hàkim, *Müstedrek*, c.IV, s.432, no:8175; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XIX, s.205, no:462; Ebû Rezin RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XI,s.245, no:11627; Abdullah ibn-i Abbas RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XV, s.584, no:41402.

RE. 288/3 (*Rü'ye'l-mü'mini cüz'ün min sittetin ve erbaîne cüz'en mine'n-nübüvveh*) "Müslümanın rüyası, yâni iman ehli kimsenin rüyası, peygamberliğin kırk altı bölüğünden, parçasından bir parçadır, bir bölüktür." diye bildiriyor.

Yâni, peygamberler rüya gördüler mi, onların rüyaları öyle sıradan bir şey değildir, onların rüyalarında gerçek vardır. Allah'ın rüya yoluyla, rüya âleminde onlara gerçek emri vardır. Rüyaları kıymetlidir. Rüyaları sıradan insanların rüyaları gibi değildir demek.

Peygamber Efendimiz de hangi rüyayı görse, gün ışığı gibi, gün aydını gibi, olduğu gibi rüyası çıkardı ertesi gün. Akşamdan görürdü, sabahleyin olduğu gibi çıkardı. Yâni, bir ilâhi haberleşme vasıtası oluyor rüya. Rüyada Allah söylüyor.

Ben aciz, naçiz kardeşiniz de kendi hayatımdan bazı misaller biliyorum, siz de biliyorsunuzdur. Yâni, sizin de bazen akşam bir rüya görüp de —belki içinizde böyleleri vardır— sabahleyin o olur, olmuştur, karşınıza gelmiştir.

"—Allah Allah, dün akşam ben bu rüyayı gördüm, bak bu sabah böyle oldu..." diye, bazen böyle şeyle karşılaşmış olabilirsiniz.

Ben karşılaştım hem de çok aşikâr, aynı, tıpatıp, aynen öyle şeylerle karşılaştığım oldu. Talebeyken daha hani böyle hocalık mocalık, sarık, cübbe, kavuk filan yokken, daha öğrenciyken olabiliyor yâni böyle şeyler.

Demek ki rüya da boş değil. Yâni, insanın zihnine bir şeylerin gelmesi... E, bu nereden geliyor? Geliş yeri önemli... Şeytandan gelebilir, nefisten gelebilir, meleklerden gelebilir, Allah-u Teàlâ Hazretleri gelebilir... Geliş yeri önemli. Yâni, bana bir şey geliyor; ama hangi kanaldan geliyor? Ekranda bir şey var, hangi kanal, nereden geliyor? Nereden yayınlamışlar da ekrana aksetmiş. Rüya ekranımız bizim, zihnimiz; ama oraya nereden geldiği önemli. Onun için, sàlih rüya da peygamberliğin bölüklerinden bir bölüktür.

Bunlar da, burada sayılan üç şey de peygamberliğin bölüklerinden bir bölüktür.

"—E, bize ne?" diyebiliriz değil mi...

Şimdi akıl yürütüyoruz kendi kendimize: Bize ne? Yâni, bunlar güzel şey, bunları edinmeye çalışalım! Bak peygamberler bu vasıflara sahip; biz de aklımızı başımıza toplayalım, böyle hallere sahip olmaya çalışalım! Çünkü peygamberler bu vasıftaymış.

Allah peygamberleri niçin gönderiyor dünyaya? Elle tutulur, gözle görülür misal olsun diye, nümune olsun diye.

"—İşte bak bu peygamber, öp elini, eteğini öp, ayağını öp; işte bu peygamber. Bak bunu hareketine, nasıl hareket ettiğine bak, ne söylediğine dikkat et!.. Bak bunun yolundan yürü, bunun izini takip et, emrini tut!.."

Nümune-i imtisâl diyoruz, *üsve-i hasene* diyoruz; Allah onları bize nümune insan olarak gönderiyor,

"—Ey kullarım, uzun tarife lüzum yok, ben böyle insan istiyorum. Böyle insan olmaya çalışın! Böyle mükemmel olmaya çalışın, böyle güzel olmaya çalışın, böyle salih olmaya çalışın!" diyor, bu güzel...

Kolaydır yâni, böyle bir öğretme yolu kolaydır. Misali ortaya koyarsınız, öğrenmek isteyenler o misale bakarlar, kendilerini ona benzetmeye çalışırlar. Demek ki bu üç sıfat, değerli sıfatlar. Şimdi

bunları anlamaya çalışalım:

c. İyi Bir Gidiş

(*İnne'l-hedye's-sàlih*) *Sàlih*, iyi demek. İzahını yapacağım, iyi bir tavır, hal... Bu hadis-i şeriflerin okunmasına geçmeden önce de ne diyoruz? (*Efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem*) "Hal ve gidişin en güzeli, Peygamber Efendimiz'in hal ve gidişidir." diyoruz ya. Hadis'i okumaya geçmeden önce, size bir ön konuşma yaptığımız zaman, ne diyoruz?

"—Sözlerin en güzeli Allah'ın kelâmıdır. Hal ve gidişin en güzeli de, Peygamberimiz SAS'in hal ve gidişidir." diyoruz.

Onun Arapçası ne? *Hedy*... Aslında *hedy* kelime olarak nereden geliyor? *Hedâ-yehdî*; yol gitmek ve yol göstermek demek. Yolu gösteren kimseye *hâdî* derler bu kökten...*Hâdî*, yol gösteren. Kendisine doğru yol gösterilmiş de, doğru yoldan gidene de, *mehdî* derler. Kendisine klavuzluk yapılmış da doğru yolda gidiyor mânâsına... Peygamber Efendimiz hem *hâdî*dir, hem *mehdî*dir. Yâni hem kendisi doğru yola kılavuzluk yapıyor, hem de kendisine Allah tarafından doğru yol gösterilmiş de, o yoldan giden bir insan. Her yaptığı güzel...

Hedy de işte böyle hal ve gidiş diye tercüme ediyoruz, uygun. Hal ve gidiş sözü uygun, hal ve gidiş uygun düşüyor. Zaten *hedy* de biraz gitmekle ilgili. Kur'an-ı Kerim'de de Fatiha Sûresi'nde de ne diyoruz?

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ (الفاتحة:٦)

(*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Bizi doğru yola götür. Yâni, oraya kılavuzluk et bizi ya Rabbi, sevk et!" (Fâtiha, 1/6) diyoruz.

Oradan da anlıyoruz. (*İhdina's-sırâta'l-müstakîm*) "Bizi doğru yola sevk et, oraya götür! Oraya gitmemizi sağla..." demiş oluyoruz. *Hedy* böylece hal ve gidiş demek.

Sàlih de uygun demek. *Raculün sâlih;* uygun, iyi insan demek. *Hedyün salih;* iyi bir hal ve gidiş, uygun, uyumlu demek yâni... Eskiler kullanırlar da, belki yeniler bilmezler,

"—Bu işe bu sàlihtir." yâni, uygundur demek.

Uyan, tamam bu işi bu yapabilir, bu işi falanca adam yapabilir, o adam bu işe salihtir.

Hatta salih olmaya, uygun olmaya da ne diyoruz, *salâhiyet* diyoruz; salâhiyet...

"—Bu adam bu konu da salâhiyetlidir."

Ne demek? Yâni, uygunluğu vardır bu adamın bu işe; bu işi yapabilir demek. Uygunluk demek yâni, onun da tam tercümesinin karşılığını bulmuş olduk.

Uygun hal ve gidiş... Uygunsuz değil yâni. Uygunsuz adam, uygunsuz kadın, uygunsuz vaziyet, uygunsuz söz... Yâni bunları biliyoruz, kullanıyoruz dilimizde... Uygun mu? Bir uygun var, bir uygunsuz var. Sözün bir uygunu var, bir de uygunsuzu var. Vaziyetin bir uygunu var, bir de uygunsuzu var.

"—Uygunsuz vaziyette yakalandı! Polis götürdü..."

Ama burada uygun. (*El-hedyü's-sâlih*) "İyi, uygun bir gidiş." Tabii, bu uygunluk nereye uygunluk olacak? Salihlik, salahiyet, uygun oluş... Nereye uygunluk olacak? Allah'ın emrine uygunluk olacak, Allah'ın rızasına uygunluk olacak. Allah'ın seveceği olacak. Demek ki, dine, kitaba, Kur'an-ı Kerim'e, şeriata uygun bir hal ve tavır; denmiş oluyor.

"—E, hocam, kelime kısa da, anlamı şimdi kocaman oldu. Yâni, ben üç nasihat tutacaktım; ama şimdi ben bunun neresinden tutayım? Yâni çok büyüdü iş, genişledi..."

Doğru. Zaten İslâm küçücük bir şey değildir. Bir sistemdir, bir nizamdır İslâm. Hayat nizamıdır. Bizim her şeyimiz başka türlüdür, İslâmcadır, mü'mincedir. Başkasının da başka türlüdür meselâ, Avrupalı'lar başka türlü düşünüyor. Amerikalılar'ın hali başka türlü...

Geçen bir televizyonda gösteriyordu Brezilya'da karnaval varmış, martaval vezninde karnaval... E, rezalet... Rezalet diz boyu değil, boyu aşmış, çamur... Neden? Düşündüm, Brezilya'nın sahası içinde Amazon ormanları var, vahşi kabileler var, daha medeniyetin gidemediği, ulaşamadığı köyler var... E kadın oradan çıkmış, gelmiş büyük şehre... Bu İslâm'ı bilmiyor, imanı bilmiyor, ahlâkı bilmiyor, edebi bilmiyor; orada düşmüş şebekelerin eline... Tabii böyle rezalet olacak.

İnsanı insan yapan nedir? Eğitimdir, bilgilerdir, terbiyesidir. E, o terbiye olmayınca tabii, o karnaval olacak, rezaletler olacak, ölümler olacak, şikâyetler olacak...

"—Çok şikâyet ediyorlar, her senede tekrar ediliyor, çok de rezaletler oluyor." diyor.

Dikkatimi çekti, ibretli bir şey; tamam...

İslâm kendine mahsus bir sistemdir, nizamdır. Her şeyi kendine mahsustur. İslâm'ı başkasıyla tarif etseniz, doğru tarif edemezsiniz, tarif edemezsiniz... Meselâ, leylağın rengi ne renktir? Leylak, leylak rengidir... Çünkü ne diyeceksin, işte biraz kırmızı, biraz mor, mavi karıştırdığın zaman işte şu... Canım işte, leylak rengi. Yâni gök rengi filan... Hani böyle renkleri bazen anlatıyoruz ya; ancak kendisiyle anlatıyoruz. İslâm da kendisi İslam'dır...

"—İslâm demokrasi midir?"

"—Hayır!" İslâm demokrasi değildir, sakın ha!.. İslâm demokrasi falan değildir, İslâm'da demokrasideki kadar kötülüklere müsaade yoktur.

"—Var mıdır? İçki içmek serbest midir?"

"—Değildir!"

"—Zina etmek serbest midir?"

"—Değildir!"

"—Edepsizlik yapmak, günah işlemek... Evin içinde işliyor canım, sana ne... Kapısını kapatıyor..."

"—Evinin içinde bile işleyemez..."

"—Neden"

"—İslâm nizamı böyle..."

"—Demokrasi?"

"—Demokrasi evin içine karışmaz. Halkın hepsi bir edepsizce işe karar verirse, o iş yapılır. 'Şu meydana çıplak iki heykelin resmini koyalım!' derler, belediye meclisi karar verir, koyarlar."

"—Neden?"

"—E, demokrasi var. İkisi karar verir, tamam..."

"—E, bunlar sarmaş dolaş iki heykel olsun."

"—Tamam, o da âlâ, onu da koyarlar. Kabul ederlerse olur."

"—Neden?"

"—Canım işte, bu hükümeti, bu belediyeyi, bu şehri bunlar idare ediyor; halk kabul etti mi, bu böyle olur."

İslâm'da öyle olmaz, İslâm'da demokrasi yoktur. Halkın idaresi yoktur İslam'da... Kötülüğün hâkimiyeti yoktur. Kötülüğü yapabilme serbestliği yoktur. Kötülük yapılmaz, kötülük yasaktır İslâm'da...

"—E, hangisi daha iyi? Hürriyet mi iyi, hürriyetsizlik mi iyi?"

"—İslâm daha iyi... Çünkü kötülüğü engelliyor, yaptırtmıyor."

Aslında bu bizim çağdaş toplumlarda da bazı şeyler yaptırılmıyor. Neden yaptırılmıyor? Bayağı, aşikâr bir tehlikesi görülen şeyler yaptırılmıyor.

"—Bu genel sağlığa aykırıdır, bunu yapamazsın!"

Geliyor adam mühürlüyor, dükkânı kapatıyor.

"—E, canım, demokrasi var memlekette, ben bu dükkânı çalıştıracağım, ne kapatıyorsun?"

"—Kapatırım, var mı diyeceğin? Demokrasi memokrasi tanımam, burada halkın sağlığı önemli..."

"—Allah Allah, bak şu belediye zabıtasının yaptığına... Bak nasıl şeyler yapıyor, zorbalık yapıyor! Ama kimse de bir şey demiyor."

Neden? Memnun... Halkın sağlığını korumak bakımından, genel ahlâkı korumak bakımından, suları korumak bakımından...

"—Deniz kenarına villa yapamazsın... Kanalizasyonu oraya veremezsin..."

Bir sürü yasaklar, bir sürü yasaklar, bir sürü yasaklar. Neresi hürriyet? Toplum ilerledikçe, hürriyetler azalıyor. Toplum nizamını koruyucu tedbirler artıyor yâni. Şunu yapamazsın, bunu yapamazsın. Tükürmek serbest mi? Değil... Meselâ...

Onun için, çağdaş toplumlarda aslında birçok şeyi yasaklıyorlar. İslâm da yasaklıyor yâni, İslâm'ı onlar yasakçı diye kınamasınlar. İslâm'da yasaklıyor; ama İslâm'ın yasakladıkları kötü şeyler. Zinayı yasaklıyor. Bu toplumda, ya da batı toplumunda adam diyebiliyor ki:

"—Sana ne! İki kişi bir şeye karar vermişse kanun bunlara ne karışıyor?" diyebilir,

Bunu bizim hukukçular içinde de söyleyenler var:

"—Kadın da râzı, erkek de râzı; iki kişi böyle bir şeyi yapmaya razıysa, kanun bunun peşine ne koşuyor? Niye evi basıyor?" diyor.

İslâm'da basar... Neden? İslâm beş gayeyi şey yapıyor. Nesli korumayı amaçlıyor. Öyle gelişi güzel, anası babası belli olmayan evlat istemiyor İslâm... Aile istiyor, ana babanın belli olmasını istiyor. Nesebin sahih olmasını istiyor. Soyu, nesebi korumak istiyor İslâm...

Sonra insan sağlığına, insanın kendi vücuduna aykırı şeyleri yasaklıyor. İçki yasak;

"—Sana ne ya hu? Çekil benim karşımdan, bırak!.."

Dün akşam uçakla Antalya'dan geliyoruz, tepsi içinde hanımefendiler ikram sunuyor bize, "göksel avratlar"... Hostes diyemiyorum ceza yazacaklar diye... İkram sunuyor, birisi sarı renkli; şu arkadaşın üstündeki kıyafet gibi, sarı renkli. Tamam, portakal... Ötekisi de şeffaf gibi... Soruyor yanımdaki:

"—Bu ne?"

"—Bu şampanya!" diyor.

Ha, İslâm'da öyle şey yok. İslâm'da olmaz, neden? Sarhoşluk aklı götürüyor, aklı götürünce de trafik kazası oluyor, şunu oluyor, bunu oluyor; İslâm bunu yapmaz.

"—Efendim işte, first class, birinci sınıf yer; bilmem ne..."

Suudi Arabistan havayollarında yok. Sen de istersen yapmazsın. Ne olacak? Çünkü adam buradan inecek, havaalanının yanında duran arabasına binecek, kullanacak. Alkollü kullanacak, ondan sonra kaza yapacak. Ne diye ikram ediyorsun zararlı şeyi... Mümkün olduğu kadar içirme...

Sigara yasak, kanunla yasakladırlar; şampanya serbest... Tezat var, İslâm bu tezadı kaldırıyor. Böyle zıtlık yok İslâm'da... Yasaklar var ama, yasaklar insanın kendisinin lehine, vücudunun sıhhatine, toplumun huzuruna yönelik oluyor.

İşte bunları yapmamız lâzım, bilmemiz lâzım!.. İslâm bir nizam olduğundan, İslâm nizamını bilmemiz lâzım. Nasıl evleneceğim, nasıl yuva kuracağım, nasıl evlat sahibi olacağım, nasıl ticaret yapacağım, nereden kazanacağım, kazancımı nasıl harcayacağım... İşte bu bir yaşam tarzı...

Başkalarınınki farklı; Brezilya'nınki farklı, İsveç'inki farklı... Bakın İsveç'ten bir misal. Burada olan bir arkadaş anlattı bana. İsveç'te tahsil görürken veya oraya bir ihtisas için gittiği zaman; İsveçli bir aile ile tanışmışlar. Adam kaptanmış, evinin anahtarını bizi arkadaşa vermiş:

"—Buyur, evimin anahtarı. Ben dört aylık, gemiyle gidiyorum; eşim yalnız kalacak, buyurun evin anahtarı..." demiş. "Buyurun evin anahtarı..." demiş bizim arkadaşa. Bu İsveç mantığı... Bunlar İsveçli...

"—Ben orada dört ay istediğim gibi yaşayacağım, bu da istediği gibi yaşasın." demiş.

Çünkü, namus telakkisi farklı, dünya görüşü farklı... Çünkü, nizamlar başka türlü nizam. İslâm nizamı başka türlüdür. Onun için, bu İslâm'ın nizamını öğreneceksiniz.

Nedir İslâm nizamının önemli, önde gelen mühim maddeleri? Farzlardır. Farzları öğreneceksiniz. Beş vakit namaz kılacaksınız...

"—Hocam, beş tane olmasa da üç tane olmaz mı?"

Tenzilat hakkımız yok... Tenzilat hakkımız yok, Allah böyle emretmiş. Elli vakit sevabı veriyor, beş vakit namaz.

"—Namazı öyle kılmasam da, böyle kılsam olur mu?"

Olmaz, olmaz... Çünkü Peygamber Efendimiz namazın nasıl

kılınacağını tarif buyurmuş, vs. Yâni, İslâm'ın nizamına uyacağız. Bunları öğreneceğiz, farzları öğreneceğiz. Farzlar gibi, bir de olumsuz farzlar var. Olumlu emirlere farz diyoruz; namaz kıl, oruç tut, hacca git, malından zekât ver ve şunu yap ve bunu yap... Bunlar olumlu emirler, farz...

Bir de olumsuz emirler var, yâni yasak... Şunu yapma... Yalan, söyleme. Haram... Sonra, içki içme, haram... Faiz yeme, haram... Onlar da emir aslında, ama yasak diyoruz. Bu çeşit olumsuz emirlere yasak adını veriyoruz. Emirler ve yasaklar. Bunları öğreneceksiniz.

"—Hocam, ben daha öğrenmedim bunları."

Olmaz, çok geç kalmışsın! Bunları ne zaman öğrenecektin biliyor musun? Bunların hepsini ezbere bilecektin. Ne zaman? Sorumluluk yaşına girmeden önce... Sorumluluk yaşına yani, meleklerin senin sevaplarını günahlarını kaydetmeye başladığı yaştan önce bunları öğrenecektin ki, günah işlemeyip, defterine günah yazdırtmayacaktın. Sevapları kaçırmayıp, günah yazdırmayacaktın. Sevapları yapıp, sevap kazanacaktın.

Ne zaman yâni? Buluğ çağına ermeden önce öğretecektin. Demek ki, İslâm nizamında Allah'ın emirlerini çocuk daha buluğa ermeden öğretmek varmış. Bak, işte nizam değişti, nizamlar farklı. Şimdiki nizamda çocuklara oyunla bir şeyler öğretiyorlar, belli yaşa kadar bir şeyler öğretmiyorlar. İlkokul çağı masum bir çağ olarak kabul ediliyor vs. filan... İslâm'da öyle değil. İlkokulun son sınıfında veya ortaokulun başlarında çocuk buluğa eriyor. Yâni, sorumluluk başlıyor. Demek ki, ilkokulda çok mühim şeyleri öğrenmesi lâzım...

"—Hocam, bu kadar ağır şeyleri çocuk nasıl öğrenir?"

Buna terbiye ilmi derler. Çocuk terbiye ilmi, pedagoji derler. Bunun usulü vardır. Gene o farzları o yasakları o çocuğa onun anlayacağı şekilde öğretebilirsin. Büyüklere öğretim tarzı başka türlü olur, küçüklere başka türlü olur. Basit öğretirsin, ama gene öğretirsin. Öğretilebilir. Sade bir misalle kolayca öğretirsin. Öğretmen lâzım...

Böylece bir güzel hal ve gidişi olur insanın, bilir. Gıybet etmek günah diye bilir, iftira etmek günah diye bilir, dedikodu yapmamak lâzım diye bilir, yalan söylememek gerekir diye bilir; böylece bir hal

ve gidişi ortaya çıkar kişinin... Hal ve gidiş. Nasıl hal ve gidiş? Güzel bir hal ve gidiş ortaya çıkar. Tamam, böyle bir hal ve gidişe sahip olması lâzım bir müslümanın.

"—E, biz bunlara sahip değiliz hocam!"

Neden? Çünkü biz çok başka kafalarla yetiştik. Hem bizi yetiştirenlerin kafası başka türlüydü, hem de belki babalarımızın kafası başka türlü, hem de belki bizim şahsen kendimizin birçok şeyden haberi yok, kendi kafamız başka türlü. Yâni, biz müslüman olmamamızın mantıklı sonucu olarak hareketlerimi düzenleyebilmiş değiliz. Müslüman adam; ama şeriata düşman... Müslüman adam; ama laik... Müslüman adam; ama şöyle...

Kişi laik olmaz. Bunu bilmiyorlar. Kişinin laik olması demek ya kâfir, ya münafık olması demek olur. Neden? Çünkü bir şeyi tutmayacak, tarafsız olacak... Devlet laik olur. Devlet vatandaşlarının inançlarına müdahale edemez, onların karşısında tarafsız olur. Sen şöyle yap, sen böyle yap diye baskı yapamaz. Olsa olsa devlet laik olur; fertler inançlı olur, bir inanca sahip olur. Yahudiyse yahudi olur, Allah saklasın... Müslümansa müslüman olur, el-hamdü lillâh biz müslümanız. Ha, devlet Yahudi'ye baskı yapamaz laik nizamda...

"—Sen sinagoga gitme, sen kiliseye gitme, sen Hıristiyan olma, sen papazlık elbisesi giyme!" diyemez.

Laiklik ne demek? Toplumun içerisindeki inanç gruplarının hareketlerindeki serbestlik demek... Devletin onlara baskı yapmaması demek... Devletin laik olmasını uygun görmüş Avrupa nizamları. Çünkü, bakmışlar Yüzyıl Harpleri olmuş, mezhep kavgaları olmuş, birbirlerini yakmışlar, yıkmışlar filan.. Sonunda bir sonuca da varamamışlar, sertlikten de bir sonuç çıkmamış. Katliamlar yapmışlar. Sen Barthelemi katliamı gibi böyle... Akşamları evleri işaretleyip ondan sonra koyun gibi kesmişler, kıtır kıtır kesmişler; öteki mezhepten diye... Kovmuşlar, saman alevlerinde yakmışlar, sen dünya yuvarlak dedin diye işkence yapmışlar, engizisyon mahkemesine yargılamışlar...

Bakmışlar bu sertlikler sonuç vermiyor. Demişler ki:

"—Karışmayalım biz... Devlet bu işlere karışmasın, kişinin inancına müdahale etmesin!"

Ama devletin başındaki adam dindar olabiliyor. Meselâ,

Amerika reisicumhuru kiliseye gidebiliyor. Bazıları vardı meselâ, yanında papaz gezdiriyordu. Her şeyi papaza soruyordu filan, dindardı bayağı... Şimdikinden önceki birisiydi. Ha, kişi dindar olur, bir dine bağlı olur, bir mezhebe bağlı olur, bir tarikata bağlı olur, devlet ona yan bakıp baskı yapmaz. Bu işte demokrasinin, laikliğin gereği bu...

Ama bizde ne yapıyorlar? Laikliği din düşmanlığı gibi anlayıp dine çatıyorlar. E bu, bu işi anlamamak demek yâni... Hazmedememiş, insan haklarını, hürriyetlerini anlayamamış. Karşısındakine hürriyet vermek istemiyor. Kendisinin istediğini yapmasını istiyor da, karşısındakine istediğini yapma müsaadesini vermek istemiyor bizim Türkiye'deki aydınlarımız. Karşısındakine müsaade vermek istemiyor.

"—E, ne olacak peki?"

"—Ben ne istiyorsam öyle olacaksın!" diyor.

"—E, ben senin yolunu beğenmiyorum ki... Allah seni ıslah etsin, Allah sana hidayet versin... Allah seni, ne bileyim, düzeltsin... Sen yanlış yoldasın..."

"—Hayır, benim gibi olacaksın!"

"—Senin ne meziyetin var da, ben senin gibi olayım? Benim yolum daha güzel, daha mantıklı, daha temiz... İnsanlara daha faydalı, herkesin iyiliğini istiyorum. Tertemizim, pırıl pırılım, hayır yapıyorum, hasenat yapıyorum. Sen niye İslâm'a düşmansın, niye şeriata düşmansın?"

"—İlericiyim ben!"

"—Nerede ilerisin sen? Neye doğru ileri yâni, ilericisin de... Cehennem yolunda mı ilericisin? Yâni, bu ilerilik... Ha aşırısın, tamam... İlerilikten kastın oysa aşırısın. Çünkü sen daha laikliği anlayamamışsın, kanunları anlayamamışsın, anayasayı anlayamamışsın..." filan.

Neyse, bu noktalara tabii temas ediyoruz gerektiği için.

(*El-hedyü's-sàlih*) Şöyle bir güzel, uygun hal ve gidiş. Ahlâklı, edepli, sakin, terbiyeli hal ve gidiş. Yâni adam taşkın değil, azgın değil, saldırgan değil, küstah değil, *hedy-i sàlih*e sahip yâni, iyi bir hal ve gidişi var; bu bir... Peygamberler böyleydi. Saygın kimselerdi... Fazla komik, faza şakacı, fazla gayr-i ciddi, fazla

zalim, fazla sert filan değildi. Yâni, *hedy-i salih*'i vardı, şöyle; sevimli, güzel, ciddi bir hal ve gidişi vardı. Birisi bu; *hedy-i salih*.

E, bu nasıl teşekkül eder, bu nelerle tahakkuk eder? Bu küçük şeylerden teşekkül eder. Nasıl bir televizyonun ekranındaki görüntü küçük noktalardan teşekkül ediyorsan, vericideki her nokta bu tarafta gelip uygun ışığı sana getiriyorsa, o ışıkların birleşmesinden televizyondaki şekil meydana geliyorsa; nasıl bir halı iplik ilmiklerinden meydana geliyorsa; sen halıyı şey görüyorsun ama, halı düğümlerden meydana gelmiş. Düğüm, düğüm, düğüm, düğüm; halı olmuş. Onun gibi...

Sonra, hatta kendimizi düşünelim, kendimiz hücrelerden meydana gelmişiz. Hücre hücre, hücre hücre, biz olmuşuz. Köy köy, kasaba kasaba, bilmem ne Türkiye olmuş; gibi... Yâni, küçük cüzlerden meydana gelmişiz.

İnsanın hedyi de, hal ve gidişi de küçük parçalardan meydana gelir. Bu parçalar nedir? Bir eğitim sürecinde kazanılmış güzel meziyetlerdir. Doğru sözlülüktür, sakinliktir, sabırdır, merhamettir, vesairedir; bunlardan bir İslâmî karakter oluşur, bir güzel hal ve gidiş oluşur, aşırılıklardan uzak bir şeydir yâni. Güzel vasıflar grubudur; bu bir...

d. Güleç Yüzlülük

(*Ve's-semtü's-salih*) Semt de Arapça'da çeşitli mânâları arasında, heyet, görünüm mânâsına geliyor. Bundan da kasdı, insana şöyle bakıldığı zaman güleç yüzlü filan görünmesi. Hali de güzel, huyu da güzel, yüzü de güzel. Böyle tavrı da güzel...

Evet, müslüman biraz bu hususa dikkat edecek; güleç yüzlü olacak, açık yüzlü olacak, beşüş diyoruz, beşaşet diyoruz, yüzde şöyle bir tatlılık olacak müslümanda... Yâni, bu tatlılık olabilir, insan yaparsa, biraz ağzını yayarsa tebessüm oluyor bu. Kaşını aşağı indirirse, kaş çatıklığı oluyor. Yâni, yüzdeki birtakım şeyleri, kaşları, gözleri, dudakları oynatmaktan yüzün manzarası değişiyor. Karşısındaki de ona göre memnun oluyor veya üzülüyor. Diyor ki:

"—Bu adam bana niye kaş çattı? Niye dik dik baktı, böyle niye başını çevirdi."

Biraz böyle bakarsa, "Niye yan baktı?" diyor. Böyle bakarsa,

“Niye dik baktı?” diyor. Demek ki dik bakmak da doğru değil, yan bakmak da doğru değil... E, nasıl bakacağız? Yumuşak bakacaksın, tatlı tatlı bakacaksın, biraz da hatların yumuşak olacak, güleceksin.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:[57]

تَبَسُّمُكَ فِي وَجْهِ أَخِيكَ لَكَ صَدَقَةٌ (ت. عن ابى ذر)

(*Tebessümüke fî vechi ahîke leke sadakatün*) “Kardeşinin yüzüne tebessüm etmen, senin için sadakadır.” Biliyor muyduk? Ben birkaç defa söyledim, vaaza devam edenler bilir, devam etmeyenler ilk defa duymuş olabilirler. Tebessüm sadakadır İslâm’da... Yâni, cüzdanını çıkartacaksın, fakire bir para vereceksin, sadaka, tamam; ama, arkadaşının yüzüne tebessüm etmek de İslâm’da sadakadır. Bu da önemli, çünkü kaş çatıldığı zaman iyi olmuyor, dik bakıldığı zaman iyi olmuyor, dudak büküldüğü zaman iyi olmuyor, kaş kırıştırıldığı zaman iyi olmuyor. Bir kaşını kaldırdığı zaman iyi olmuyor filan... Yâni, hepsinin mânâsı var, insanın kaşını gözünü oynatmasındaki; göz yumduğu zaman,

“—O adam, bu işe göz yumdu.” diyoruz; veyahut gözünü açtığı zaman,

“—Gözünü fal taşı gibi açtı.” diyoruz, o da bir duyguyu ifade ediyor filan. Hasılı, şöyle karşısındakini memnun edecek bir güzel görünümde olacak. Hali de güzel olacak, yüzü de güzel olacak.

e. İtidalli, Dengeli Olmak

(*Ve’l-iktisad*) Üçüncüsü de *iktisad*. Tabii kelimelerin tarih boyunca yaşantıları vardır. Mânâ değişiklikleri vardır, manasında

---

[57] Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.213, no:1879; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.287, no:529; Beyhakî, *Şuabü’l-İman*, c.III, s.220, no:3377; Taberânî, *Mu’cemü’l-Evsat*, c.VIII, s.183, no:8342; Bezzâr, *Müsned*, c.II, no:108, no:4070; Buhârî, *Edebü’l-Müfred*, c.I, s.307, no:891; Taberânî, *Mekârimü’l-Ahlâk*, c.I, s.26, no:20; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.II, s.70, no:2396; İbn-i Adiy, *Kâmil fi’d-Duafâ*, c.V, s.275; Ebû Zerr-i Gıfârî RA’dan.

Kenzü’l-Ummâl, c.VI, s.410, no:16305; *Câmiü’l-Ehàdîs*, c.XI, s.202, no:10571.

gelişmeler ve kaymalar vardır. İktisad, bugün ekonomi mânâsına kullanılıyor. İktisadi ve Ticari İlimler Fakültesi diyoruz.

"—Sen ne iş yaparsın?"

"—Ben iktisatçıyım, işletmeciyim." diyor.

İktisad bugün belli bir mânâya geliyor; ama eskiden de o mânâya gelecek demek değil bu. Her kelimenin bir tarihi var. Tarih içinde başka mânâya gelmesi de mümkün. İktisad, itidalli davranmak demek. Yâni aşırı olmamak; ne fazla öyle, ne fazla böyle... Ne az ne çok. İfrad ve tefridin ortasında dengeli gitmek iktisattır. Yâni, itidallilik demek. Bak gördün mü, iktisat kelimesi eskiden başka mânâya geliyormuş, Peygamber Efendimiz başka mânâya kullanmış. Dengelilik demek yâni, aşırı olmamak demek.

Şimdi aşırılıklar neler olabilir? Meselâ bir adamın parası vardır, çok parasını harcar harcar; bu adama *müsrif* diyoruz. İsrafçı bu adam, israfçı...

Bizim dört gün aile eğitimimiz oldu Alanya'da, çok büyük bir tatil köyünde; 700-800 kişilik bir toplantı yaptık dört gün. Açık büfe, yemekler açık büfeydi, masanın üstünde... Herkes tabağına koyuyor, istediği yemeği koyuyor, gidiyor masaya oturuyor, yiyor onu; serbest, tahdid yok... Yâni, az alacaksın, bir tabak alacaksın diye bir şey yok. Başında nöbetçi yok, karışan yok yâni... Serbest, doyasıya açık büfe...

Şimdi ben dikkat ettim kardeşlerimize, tabii eğer lokanta da olsaydı, kendisine gelen yemeği usta koyacaktı, belli bir miktarda koyacaktı. O da onu yiyecekti... Ben lokantada da yemek yerken, ya çok koydurtmuyorum tabağıma, ya da tabağıma konulanı yiyorum; yahut da satıyorum. Arkadaşlarıma satıyorum. Diyorum ki:

"—Bak şu tarafını hiç yemedim, var mı bunu yiyecek? Ziyan olmasın, yazık..." filan diyorum, "Bak temiz!" diyorum, satıyorum ki dökülmesin, çöpe atılmasın diye. Yâni, israf doğru değil diye.

Şimdi bazıları kocaman, yaygın, büyük tabaklara böyle Mevlevî külahı gibi, yukarıya doğru yığma dolduruyor. Bir orasından alıyor, bir orasından alıyor, ondan sonra götürüyor. Ne olacak o? Atılacak. İsraf haram... Az al, tabağındakinin hepsini sıyır... Yâni, bir damlayı bile ziyan etmek doğru değil. Çok önemli... İsraf haram... Evde de öyle olacaksın, para verdiğin yerde de öyle olacaksın. Ziyafet olan yerde de öyle olacak, açık büfede de öyle olacak.

Bu bir terbiye işte... Tabii, keşke bütün kardeşlerimiz burada olsalardı da oraya katılanlar, anlatsaydık; ama duyarlar bunu, tabağındakini yemediğinin, döktüğünün hesabını verecek yarın Allah'a... O kadar yemeği bol bol aldın, heveslendin, üç tabağı önüne koydun, onlar ondan sonra bidona gitti, çöp bidonuna... Mutfağa gittiği zaman, adam orada fırçayla, fırt fırt yapıyor, hadi atıyor, tabak yıkanmaya gidiyor. Ziyan oldu onlar, israf oldu, israf haram.

Azıcık al, yiyeceğin kadar al!.. Kendini bilmiyor musun, midenin ölçüsünü bilmiyor musun, kendi halini bilmez misin? Azıcık al, sıyır, bitir, tertemiz götür. Ben bazen böyle tabağı sıyırırım, şaka yaparım, hanıma veririm, derim ki:

"—Bak, tertemiz yıkadım sana, zahmet olmasın diye, rafa koy!" derim.

Rafa koymaz tabii de, ama hiç bir şeyi ziyan etmem. Çünkü yağ da bir madde, gıda maddesi oradaki, her şey bir şey. Ziyan doğru değil...

Demek ki israf bir aşırı uçmuş, israf haram; haram...

"—Aaa, israf harammış... İçki de haramdı, hocam içki de haramdı, şimdi ne olacak? İsraf da haram mı?"

"—Aynı, israf da haram!"

"—Ayy, keşke bilseydim; ben o zaman hiç israf yapmazdım."

Tabii ya, içki içmediğin gibi israf da yapmayacaksın! Ben her zaman söylüyorum; haramların çeşitlerini öğreneceksiniz. Bir müslümanın bir müslümana üç günden fazla dargın kalması haram... Ne? Haram... Dargın kalmayacaksın. E, ne olacak? Konuşacaksın, dargınlık yok İslâm'da... Eğer bir derdin varsa, anlat! İnsanlar konuşa konuşa anlaşır, anlaşmak lâzım. Küsmek yok, dargın olmak yok, haram...

İsraf etmiyor da, har vurup harman savurmuyor da; eli böyle sıkı, açabilirsen aşk olsun... Hiç açılmaz eli, sımsıkı yumrukları. Şuradan yalattırmaz yâni dışını, avucunun içindekinin dışını bile yalattırmaz. Ha, bunun da adı cimrilik. Bu da haram... Bu da doğru değil, bu da bir aşırılık.

Müslüman nasıl olacak? Ne müsrif olacak, ne cimri olacak; orta, itidalli olacak. Her şeyi dengeli yapacak. Çok süslenip, giyinip donanıp, çok fiyakalı olmayacak; çok da derbeder olmayacak. Her şeyde ölçülere dikkat edecek ölçülü olacak. İşte buna iktisat diyoruz.

İktisad yâni, tutumluluk demek değil; iki aşırı uçta olmamak, normal yolda olmak demek. Bunlar önemli şeyler. İbadette de var bu. Peygamberlere mahsus bir sıfat olduğu için söyleyelim, Peygamber SAS Efendimiz ashabını uyarmıştı.

Bazıları yemin etmişler. Birisi demiş ki:

"—Ben, hiç oruçsuz vakit geçirmeyeceğim. Bundan sonra her gün oruç tutacağım!"

Bir tanesi de demiş ki:

"—Ben geceleri bundan sonra hep sabahlara kadar ibadet edeceğim!"

Bir tanesi de demiş ki:

"—Hep bu kadınlarla evlenmeden neler oluyor, neler oluyor; hiç evlenmeyeceğim, bekâr yaşayacağım, hep ömrüm böyle geçecek!"

Efendimiz bunları duymuş, çok kızmış, sinirlenmiş, Alnındaki

damarı kabaracak kadar asabileşmiş ve bunlara ikazda bulunmuş:

"—Böyle yapmayın, bu aşırılık!" demiş. "Bakın, ben sizin Allah'tan en çok korkanınızım, Allah'ın en sevdiği kimseyim; ama böyle aşırı yapmıyorum. Gecenin belli zamanları uyuyorum, sonra uyanıp gece ibadeti yaptığım zaman da oluyor. Bazı günler oruç tutuyorum, oruç tutmadığım zamanlar da oluyor. Görüyorsunuz evliyim."

Yâni, tabiata, yaratılışa, hilkate, fıtrata uygun bir din...

"—Efendim, hristiyanlar hiç evlenmiyor, rahibeler evlenmiyor, papazlar evlenmiyor."

Böyle şey yok... Nasıl olacak? Allah madem seni erkek yaratmış, o zaman evleneceksin, çoluk çocuğun olacak. evin erkeği olacaksın, adamı olacaksın, kocası olacaksın kadının, çocukların babası olacaksın, normal bir şey... Madem seni de hanım yaratmış, sen de evleneceksin, çoluk çocuk sahibi olacaksın, ev hanımı olacaksın, çoluk çocuk yetiştireceksin. Neden? Böyle yaratmış Allah... Âdem AS, Havva AS... E, niye böyle olmuş?

سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ

وَمِمَّا لاَ يَعْلَمُونَ (يس:٣٦)

(*Subhàne'llezi haleka'l-ezvâce küllehâ mimmâ tünbitü'l-ardu ve min enfüsihim ve mimmâ lâ ya'lemûn*) [Yerin bitirdiklerinden, insanların kendilerinden ve henüz mahiyetini bilmedikleri şeylerden bütün çiftleri yaratan Allah'ı tesbih ve takdis ederim.] (Yasin, 36)

Hem insanları, hem diğer mahlûkları, hem bitkileri Allah böyle yaratmış. Hurmanın bile erkeği dişisi var... Erkek hurmanın dalları dikenli oluyor. Yâni biraz yanaştığın zaman batıyor. Onun çiçekleri alınıyormuş, dişi hurmanın üstüne asıldığı zaman hurma öyle oluyormuş.

Bizim şurada avluyu genişletelim diye kestiğimiz incir ağacı vardı. Erkek incirdi aşısı olmadığından, kozalakları, kobatları pat pat düşüyordu. Çocuklar birbirleriyle oyun oynuyorlardı onları toplayıp, ellerine alıp, birbirlerine atıyorlardı. Neden düşüyor?

Aşılanmadığı için. Aşılı olması lâzım...

Bizim köyde fıstık aşılamışlar dağdaki yabani birtakım bitkilere; olmamış. Fıstık teşekkül etmiyor. Gitmişler ziraatçılara söylemişler. Demişler ki bunun erkeği var, dişisi var. Siz buna dikkat etmemişsiniz ondan... Erkeğini, dişini temin etmişler, ondan sonra güzel güzel fıstıklar oluyor. Antep'in fıstıklarından da daha pahalı oluyormuş bizim fıstıklar daha iyi oluyormuş yâni, nedense? Kokusu, rayihası filan güzel oluyormuş. Yâni, her şey fıtrata uygun olacak.

"—E pekiyi, bir insan evlenmezse ne olur?"

Bir insan evlenmediği zaman, ruhî ihtiyaçları gelişmediğinden veya baskı altında olduğundan, tabii bir insan olmaz. Gayri tabii bir insan olur. Bir kız evlenmediği zaman, gayri tabii olur. Yaşı geldi mi, geçmeğe başladı mı ruhsal sıkıntılar başlar. Neden? İnsanın tabiatı böyle olduğundan. İnsanın tabiatını Allah böyle yarattığından...

Bekâr durmak yanlış... Bekâr durmayıp da kazanovalık yapmak, çok aşırı kız peşinde koşmak, onu bunu ayartmak mayartmak; bu da haram. Nasıl olacak? Bunun orta yolu nedir? İşte evliliktir, normal ilişkiler içinde ciddi bir hayat sürmektir. İslâm budur, İslâm nedir? İslâm iktisat dinidir, itidal dinidir. Aşırı değildir... İbadette de aşırılık yoktur, fazlalık ve eksiklik yoktur. Hepsinin ölçüsü vardır, davranışlarda vardır, bunlara dikkat edeceksiniz.

Evet, işte iyi bir hal ve gidiş; güzel bir yüz, mütebessim bir çehre ve her işi itidalli, dengeli yapmak; peygamberliğin yirmi beşte birinden birisiymiş.

Güzel yüzlü olabiliriz. Yâni görünüşümüzü düzeltebiliriz. Peygamber Efendimiz görüşünün maddî yönden de güzel olmasına dikkat ederdi. Meselâ dişlerini misvaklardı, dişleri inci gibiydi. Dişlerinden etrafa ışıklar saçılırdı. Böyle tarif ediyor ravîler. Yâni şöyle dudakları aralanıp da dişleri göründüğü zaman etrafa ışıklar saçılırdı. Neden? Çok güzeldi dişleri, öyle sararmış, kararmış, çürümüş, perişan değildi. Diş güzelliğine, ağız sıhhatine dikkat ederdi.

f. Temizlik

Başka nelere dikkat ederdi? Koltuk altlarındaki kılları alırdı Peygamber Efendimiz. Çünkü koltuk altı terler, birisi de koltuk altının terinden dolayı koku olduğunu ona hatırlatmazsa yanındakiler burnunu kapatıp kaçarlar. Keşke birisi buna koltuk altlarına sürülen filanca şeyi anlatsa filan diye reklâmlar oluyor ya...

Çünkü teke gibi kokar insan. Orada terler, bir terleyip bir kurudu mu, bir terleyip bir daha kurudu mu; bazı insanlar maaşallah tekeden de fena kokuyor. Ne yapacak? Koltuk altlarını temizleyecek, yıkanacak, oraya koku, işte ne ise gerekli şeyleri sürecek. Başka çaresi yok çünkü yanındaki duramıyor kokusundan, yanındaki duramıyor.

Ağzı temiz olacak, ağzını çalkalayacak, yıkacak, dişleri misvaklayacak, fırçalayacak filan... Elbisesi temiz olacak.

"—Hocam, benim vücudum temiz de, elbisemi aldırma..."

Olmaz, elbise temizliği de namaz için lâzım. Üst baş temizliği de lâzım. Tertemiz olacak her şeyi müslümanın. Yeni olmayabilir, bir tanecik elbisesi olur; ama tertemiz olacak, pırıl pırıl olacak, burcu

burcu olacak. Burcu kelimesini çok seviyorum, nedense çok hoşuma gidiyor. Burcu burcu kokacak elbisesi...

Bir şeyi okuyunca çok hoşuma gitti, temiz elbisenin tesbihi, zikri varmış; elbise kirlendi mi tesbihi, zikri sönermiş, bitermiş. Biliyor muydunuz? Temiz elbisenin zikri, tesbihi varmış; elbise kirlendiği zaman zikri, tesbihi sönermiş, bitermiş. Mumun böyle bittiği gibi, canı gittiği gibi yâni olurmuş.

Onun için temiz giyineceğiz. İki tane elbise alırız, iki üç tane çorap alırız, birisini yıkarız, ötekisini giyeriz; onu yıkarız ötekisini giyeriz olur biter yâni, hep böyle üstümüzdeki elbiseler tesbih etsin. Her şeyimiz mübarek olsun, giyimimiz, kuşamımız her şeyimiz güzel olsun, tertemiz olsun, pırıl pırıl olsun.

Efendimiz güzel koku sürerdi bir de. En güzel kokuları sürerdi. Zaten kendisi çok güzel kokardı da fakat çok da güzel kokular sürerdi. Bir yerden geçtiği zaman bir başkası o sokaktan geçerse kokuyu duyardı.

"—Peygamber Efendimiz buradan geçmiş." diye kokusunu duyardı.

Güzel koku sürerdi. Taranırdı, tarağı vardı, aynası vardı, misvağı vardı... Bunların hepsi nedir? Güzellik alet edevatıdır. Bilmiyorum sizin tarağınız var mı, misvağınız var mı, güzel kokunuz var mı yanınızda? Bilmiyorum içinizdeki çamaşır kaç günlük? Bilmiyorum koltuk altlarınız temizlenmiş mi? Bilmiyorum ter kokuyor musunuz, kokmuyor musunuz? E, bunları kendiniz şey yapacaksınız, yâni kendi kendinize özen göstereceksiniz, tertemiz olacaksınız, burcu burcu olacaksınız, mümkün olsa...

Abdülhamid Han hoşuma gidiyor, her sabah havlusunu alırmış, her sabah gidermiş, yıkanırmış ondan sonra giyinirmiş. O en güzeli, her zaman yıkanmak en güzeli.

Keşke evler müsait olsa, banyolar müsait olsa, keşke her gün güzelce yıkansanız. O zaman sakal da böyle yumuşacık oluyor, saç da yumuşacık oluyor, insanın da böyle cildinin gözenekleri açıldığı için bir rahatlık hissediyor. Bir hafiflik hissediyor...

Aksi takdirde işte bugün yıkanamadı, yarın yıkanamadı, öbür gün yıkanamadı, böyle bir yapış yapışlık başlıyor insanın vücudunda, kokular başlıyor, ağırlıklar başlıyor filan... Saçlar

keçeleşiyor, sakallar keçeleşiyor filan... E, hiç olmazsa haftada bir yıkansın...

Bak eskiden, mahrumiyet zamanlarında bile Peygamber Efendimiz biliyorsunuz çöllerde yaşadı. Yâni, orada bile haftada bir cuma guslü, abdesti almak ne kadar sevap. Yâni, hiç olmazsa haftada bir, bir güzel yıkansın tepeden tırnağa; hiç olmazsa... Tabii günde beş defa da elini, ayağını yıkıyor. O ayaklar günde beş defa gıcır gıcır yıkanırsa, ayak kokusu kokar mı?

Bizimkiler ne yapıyor? Bir çorabı altı ay giyiyor. Erzurum'dan buraya gelinceye kadar çorabı çıkarmıyor. Ondan sonra da camiye geliyor, arkasındaki adam fenalıklar geçiriyor. Namaz kılıncaya kadar

"—Ayy, sabredeyim ya Rabbi, dur bakayım, üç rekat kaldı, iki rekat kaldı..." filan, neden? Kokuyor, kokuyor,

"—Mübarek adam, sen bu çorabı çıkartsaydın, pabucunun içine koysaydın, bak şurada şadırvandan şırıl şırıl su akıyor. Şırıl şırıl sözü de hoşuma gidiyor benim; burcu burcu gibi... Ne güzel kelimeler var. Şırıl şırıl su akıyor, gıcır gıcır yıka ayaklarını. Hatta sabunla... Sabunluyorum, çok güzel oluyor. Ayaklarını sabunla, araları sabunla, şöyle tertemiz olsun. Kokmasın... Gel buraya, çıplak ayakla gel! Kimse seni ayıplamaz, niye çorapsız geziyor diye. Daha güzel olur...

Hàsılı, Efendimiz dış görünümün şartlarına da dikkat ederdi, güzellik alet ve edevatını da kullanırdı, güzelliğe gayret ederdi, "İslâm temizlik dinidir." buyururdu.

Temizliği de birtakım şartlara bağlamış. Abdest almak namaz için gerekli oluyor, gusül abdesti gerekli oluyor, haftada bir hiç olmazsa Cuma guslü almak gerekli oluyor filan diye... Yâni, temizliği mecburiyetlere bağlamış ki halk ne yapmasın diye? Kaytarmasın diye, yan çizmesin diye...

"—E, bunun ne önemi var Hoca!"

Bunun o kadar önemi var ki; eskiden Avrupalılar yıkanmazmış... Neden yıkanmazmış? Küçükken papazın kendisini ıslattığı vaftiz suyunun bereketi kaçmasın diye yıkanmazmış. Yıkanmaktan sıhhati bozulur diye düşünürlermiş. Bizim Osmanlı dedelerimize şaşarlarmış,

“—Yahu bunlar bıcıl bıcıl, çıpıl çıpıl, şırıl şırıl yıkanıyorlar, bunlar hasta olacak, ölecek!” filan derlermiş, yıkanmazlarmış.

O Paris’in meşhur, güzel kokularının çıkması, o ter kokularını, yıkanmamaktan meydana gelmiş vücuttaki birikmiş pis kokuları bastırmak içinmiş, Paris’in kokularının güzel olmasının sebebi oymuş.

E, bir insanı düşünebiliyor musunuz, büyük abdestini yaptığı zaman iyice temizlenmemesinden ne kokular hasıl olur? Ben bir terzi arkadaşın yanındaydım. Birisi pantolonunu ütületmeye göndermiş terziye... Terzi de malum suya şöyle sokuyor bir şeyi, süngeri, pantolonun şöyle üstüne bir sürüyor, ondan sonra ütülüyor. Yâni, biraz ıslatıyor, öyle ütülüyor. Tam ayak arasını ütülemeye gelince bir kokular çıktı... Yüznumara gibi...

Yâni, adamın kendisi yok pantolonun içinde, adamın kendisi yok; ama neyi gösteriyor bu? Vaziyetin çok fena olduğunu gösteriyor. Yâni pantolonun pis kokusu... Öyle ütülerken, etrafa yüznumara kokuları yayıldı. Demek ki, büyük abdestinden sonra gerekli temizliğe ihtimam etmiyor. Demek ki suları, selleri —su kullanıyorsa— demek ki oraları temiz değil.

Nasıl olacak? Pırıl pırıl olacak. Şu kadar bir yerden daha fazla miktarda veya avuç içi kadar derler, daha fazla miktarda pislik olursa insanın vücudunda, elbisesinde namazı olmaz. Demek ki dikkat edecek, temiz olmaya dikkat edecek, aziz ve muhterem kardeşlerim!..

Evet, demek ki hal ve gidişimiz iyi olacak. Hal ve gidişin iyi olmasını sağlamak kolay bir şey değil. Bu İslâm’ın emirleri öğrenmeyi gerektiriyor. Bu da ilmik ilmik halı dokur gibi bir şey. Yavaş yavaş öğrenilecek. Bak biz buraya geliyoruz, hadis okuyoruz, siz de dinliyorsunuz Allah râzı olsun. Her gün bir şeyler öğreniyoruz, uyguluyoruz... İşte halıya bir iki ilmek atmış oluyoruz. Böylece, böyle ilmik ilmik, ince ince, yavaş yavaş oluyor. Hızlı olsa daha iyi... Aileden olunca hızlı olur. Küçükten öğretilirse, bir insan; küçük yaştan öğretilirse çok iyi olur.

Bu eğitim toplantısı yaptığımız yerde bizim ruh sağlığı merkezimizden bir doktor kardeşimiz bir konuşma yaptı topluma. Ben hayran kaldım. Çok şeyler öğrendim ruh sağlığıyla ilgili. Bir

çocuğun üç yaşına kadarki hayatındaki karşılaştığı olaylar, ondan sonraki hayatında çok büyük tesir meydana getiriyormuş. Meselâ annesinin, "Altına yaparsan senin pipini yakarım!" demesi. "Çişini yaparsan, pantolonunu ıslatırsan, iğne yaparım!" filan demesi; ileride ruhsal bazı hastalıklara yol açıyormuş. O baskılar, o çok önemliymiş. Ne yapacakmışız çocuğa?

"—Aferin evladım, bak kendi kendine haber verdin çiş yapacağını hadi bakalım aferin bilmem ne, al sana şeker bilmem ne..." böyle methederek yapacakmışız bu işleri... Sertlikle olmazmış bunlar. Üç yaşına kadarki şeyler...

Babasının çocuğa ilgi göstermemesi, erkek çocuğunun sonunda buluğ çağına erdiği zaman, ruhsal hastalıklara düşmesine sebep oluyormuş. Babasının davranışlarının önemi var çocuk üzerinde. Annenin şefkatinin önemi var. Üç yaşına kadar... Onları kitap haline getirsinler veya makale haline getirsinler dergilerden okuyun, biz çocuklarımızı ziyan ediyoruz. Hata ediyoruz biz... Hepimiz çocuğa yakarım, ederim demişizdir. İğne batırırım demişizdir yâni... Ben çok üzüldüm... Bunları öğrenmek lâzım... Çocuğun ilerideki ruhsal gelişmesini çok berbat ediyormuşuz biz. Küçük yaştaki eğitim çok önemliymiş. Bunların hepsini öğrenelim...

Hal ve gidişimiz güzel olacak. Bu ilmik ilmik olacak. Sabırla olacak, zamanla olacak, devamlı bir çalışmayla olacak bir eğitim süreci... Kolay değil; ama aileden olursa çabuk olur, sen de biraz heves eder de dini kitapları çok okursan, çabuk olur. İskenderpaşa'da haftada bir hocaefendi vaaz verecek diye beni beklersen, ağır olur. Otuz yılda olur, kırk yılda olur. İşi öğrendiğin zaman iş işten geçmiş olur.

"—Ah be, hay Allah, ben çocuğu istediğim gibi yetiştirememişim! Demek ki kabahat bendeymiş. Haa, benim çocuğumun kusurunun sebebi demek ki benmişim." diye, sonra anlar insan.

Onun için çok okuyun! Dinî kitapları, yayınları, konuşmaları takip edin! Sonra güleç güzlü olacaksınız, heyetiniz, görünümünüz güzel olacak. Bu da önemli... Kaşınıza, gözünüze, bıyığınıza, sakalınıza, kokunuza, temizliğinize, giyiminizin şöyle rahat

olmasına dikkat edeceksiniz; önemli... Kişiliğinizi aksettiriyor.

Ben meselâ birisini ayıpladım. Baktım yaşlı bir insan, saçına filan kır düşmüş. Blue-jean pantolon giymiş, dar da... E, bu delikanlı gibi yâhu, olmadı... Garipsedim yâni ben. Şöyle biraz rahat giyinse ya, ne oluyor böyle daracık patates gibi... Yamrular yumrular çıkıyor ortaya. Çocuklarda da iyi olmuyor da, hadi delikanlılar yapıyor sen niye yapıyorsun? Bari sen yapma!..

Yâni giyim kuşama da dikkat edeceğiz. Yüz güleçliğine, herkesi böyle güleç yüzle, beşaşetle karşılamaya dikkat edeceğiz. Bir de aşırılıktan kaçınıp itidalli bir yolda yürüyeceğiz. Müsrif olmayacağız, cimri olmayacağız. İbadete aşırı düşkün olup, vazifelerimizi ihmal etmeyeceğiz; ibadetten aşırı kaçıp, ibadet kusurlu olmayacağız... vs. Her şeyimizi böyle ölçülü yapmaya gayret edeceğiz.

Allah bize güzel ahlâkı nasib eylesin... Hocamızın Tasavvufî Ahlâk kitabını lütfen okuyun. Hocamız ahir ömründe o *Tasavvufî Ahlâk*'ı ömrünün tecrübelerini size aktarmak için yazdı. O güzel kitabı okuyun, oradaki güzel huyları benimsemeye çalışın, kötü huylardan kurtulmaya gayret edin...

Allah sizi peygamberlerin sahip olduğu güzel huylara sahip olanlardan eylesin... İki cihanda aziz ve bahtiyar eylesin... Cennetiyle, cemaliyle cümlenizi müşerref eylesin...

Fâtiha-i şerife mea'l-besmele!

16. 02. 1997 – İskenderpaşa Camii

11. GÜZEL AHLÂK (İSKENDERPAŞA'DA SON SOHBET)

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.
El-hamdü li'llâhi rabbi'l-àlemîne hamden kesîran tayyiben mübâreken fîh... Alâ külli hàlin ve fî külli hîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ ve senedinâ ve tâci ruûsinâ ve üsvetine'l-haseneti muhammedini'l-mustafâ... Ve alâ âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'l-cezâ...
Emmâ ba'du fa'lemû eyyühe'l-ihvân... Feinne efdale'l-hadîsi kitâbu'llàh... Ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llàhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesetin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin ve sàhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llàhu aleyhi ve selleme, ennehû kàl:

إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ (المستغفرى فى المسلسلات ،
كر. وابن النجار عن الحسن السمتى عن حسن بن على)

RE. 112/9 (*İnne ahsene'l-hüsni el-hulüku'l-hasen.*)
Sadaka rasûlü'llàh, fî mâ kàl, ev kemà kàl.

Aziz ve sevgili, değerli kardeşlerim!
Allah-u Teàlâ Hazretleri'ne sonsuz hamd ü senâlar olsun... Bizi yoktan var etti, varlığından haberdar etti, çeşitli nimetlerine mazhar etti. Nimetlerini üzerimizde dâim eylesin... Üzerimizde olan nimetlerini, bizi kusur işleme durumuna düşürüp de ceza olarak üzerimizden almasın... Bizi yolunda dâim, ibadetine müdavim eylesin... Sonunda huzuruna sevdiği, râzı olduğu kul olarak varmamızı, cennetiyle cemaliyle müşerref olmamızı nasib eylesin...

a. Bugün Önemli Bir Gün

Bugün fevkalâde sevinçli bir anlamlı günde bulunuyoruz. Çünkü, bu konuşmamız şu anda, televizyondan canlı olarak izlenebilecek bir imkâna kavuşmuş bulunuyor. Şu anda —Allah'a hamd ü senâlar olsun— hem caminin içindeki insanlar, hem de televizyonumuzu, Ak-Televizyonumuzu seyredenler bu konuşmayı duyabiliyorlar. Bu büyük bir gelişmedir. Çok büyük bir nimettir. Nimetin şükrü eda edilirse, Allah nimeti artırır. Çok şükürler olsun, hamd ü senâlar olsun, Allah bize bu günleri gösterdi.

Camimizde vaaz ederken, camimiz yetmediğinden; sesimiz daha iyi duyulsun, sözümüz daha iyi anlaşılsın diye dergiler çıkarmaya başladık. Dergilerimiz Türkiye'nin en sevimli, en saygın, en güzel, en uzun ömürlü, en devamlı dergileri oldu. Kıyamete kadar payidar olsun, devamlı olsun... Bu dergileri okumanızı, okutmanızı ayrıca rica ederim.

Dergilerle konuşmalarımız, fikirlerimiz, İslâm'ın emirleri, Kur'an'ın emirleri, Rasûlüllah SAS'in emirleri daha geniş kardeşlerimize duyurulmuş, kitlelere ulaştırılmış oldu.

Ondan sonra, Ak-Radyomuzu kurduk. Sayenizde kuruldu, sizlerle kuruldu, beraberce kurduk. Ak-Radyomuz bugün yüz ellinin üstünde yansıtıcıyla, yüzlerce yayın imkânıyla yerleşim merkezlerinden izlenebiliyor. Ayrıca, uzaydan yayın yaptığı için, çanak anteni olan herkes; Avrupa'dan, Norveç'ten, İsveç'ten, Danimarka'dan, Almanya'dan, Suudî Arabistan'dan Orta Asya'ya kadar herkes Ak-Radyomuzu dinleyebiliyor. Dünyanın en çok dinlenen radyoları durumuna geldik. Allah'ın çok büyük lütfu bu ve en beğenilen, en seviyeli, en nezîh, en güzel yayınlar yapmaya başladık.

Biliyorsunuz, biz her şeyin Allah'ın rızasına uygun olmasını istiyoruz. Dinimiz öyle istediği için, her şeyi öyle yapmak istiyoruz biz de... Her yaptığımız iş Allah'ın rızasına uygun olsun diyoruz. Meselâ, şu rozet de başka bir şeyin rozeti değildir. Burada da:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî, ve rıdàke matlûbî*) "Yâ Rabbi! Benim amacım senin rızanı kazanmaktır, ben onu istiyorum. Seni

istiyorum, senin rızanı istiyorum!" yazıyor.

Demek ki, amacımız bu... Çok büyük bir başarı bu... Yâni, devletlerin başaramayacağı şeyi —el-hamdü lillâh— Allah bize nasib etti; duyuluyor.

Şimdi Ak-Televizyon'umuz küçük bir filiz... Küçücük bir filiz... O sadece Marmara Bölgesi'nin bazı yerlerinden izlenebiliyor. İstanbul'un her yerinden seyredilemiyor. Çünkü çıkış tàkatimiz az. 200 Wat'lık bir güçle çıkış olunca, başka yayınlar bizi bastırıyor. Bir de önüne bir engel geldiği zaman, engelin öbür tarafına görüntü gidemediğinden birçok yerden yayın yapılması lâzım geliyor. Onları sağlayacağız, el birliği ile inşâallah sağlayacağız.

Çünkü bu, hayrın sevabının kat kat artırılması demektir. Camideki şu konuşmamızı iki bin kişi dinliyorsa, televizyondan yayınladığımız zaman iki milyon kişi dinleyecek, yirmi milyon kişi dinleyecek. Bir de bantlardan zaman zaman, tekrar tekrar dinlenecek; bunun sevabının büyüklüğünü düşünün! Yâni, bir insan bir cami yaptırdı mı, içinde namaz kılanların sevabı yaptırana veriliyor. Bu işin sevabı çok...

Onun için, benim biraz gözlerim yaşardı demin şu kâğıdı okuyunca. İçine kardeşimiz bir mektup koymuş. Bu bizim radyo ve televizyon çalışmalarını tebrik ediyor ve;

"—Benim de bir naçizane katkım olsun!" demiş.

Allah razı olsun... Küçük bir çocuk geldi, merdivenlerden tırmandı, şu güzel kırmızı gülü bize sundu, gözümüzün önünde. Daha önce de bir başka kırmızı gül var, kitabın arasında... Böylece güllerle, sümbüllerle, Kur'an'la, hadis-i şerifleri —el-hamdü lillâh— Allah nasib ediyor, okuyoruz. Allah hepinizden râzı olsun... Sebep olanlardan râzı olsun... Kusurlarımızı düzeltip, daha güzel yayınlar yapmamızı nasib etsin...

Bugün çok anlamlı bir gün... Yâni, ilk defa şimdi uzaya bu görüntüler, konuşmalar yayılmış ve alıcılardan alınıp dinlenmekte... Bu çok güzel bir şey, Allah'a hamd ü senâlar olsun…

b. Başladığımız Hayırlı İşleri Devam Ettirelim!

Biliyorsunuz aziz ve muhterem kardeşlerim, bu dünya hayatı fânîdir. Hepimiz bir gün öleceğiz. Her fani gibi kara toprağın altına,

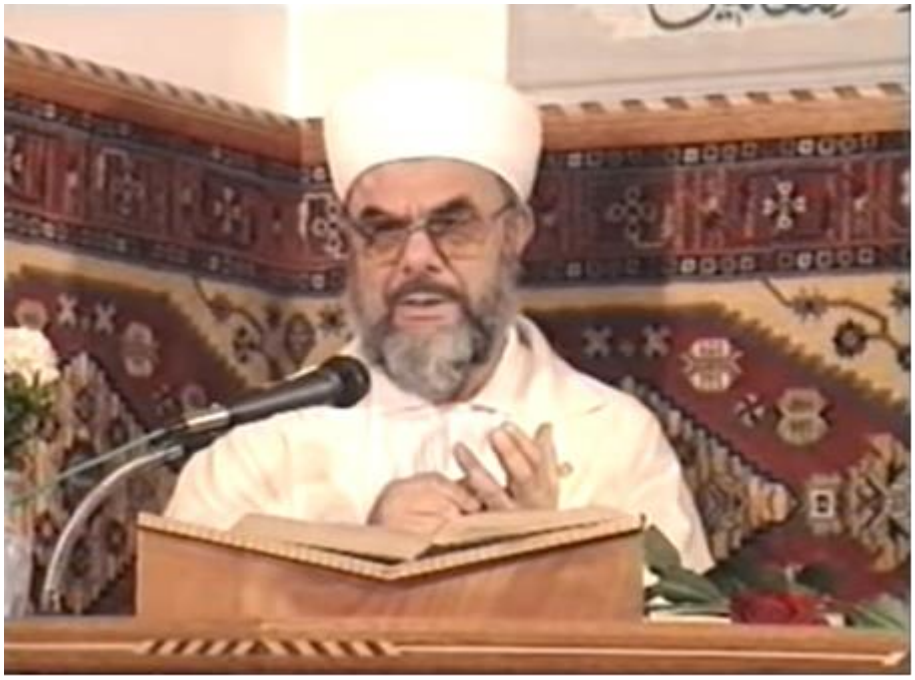

usûl öyle olduğundan, bizi de gömecekler. Alimlerin vucûdu çürümezmiş, adaletli hükümdarların ve ilmiyle âmil olan mübarek insanların vücudu çürümezmiş. Belki çürümeyeceğiz, belki toprak olacağız.

Bu dünya bir imtihan dünyasıdır, burada herkes bir şeyler yapıyor. Sevapları işleyenler, ahirette onun mükafatını görecekler; günah işleyenler, cezasını çekecekler. İmtihan yeri burası, imtihan oluyoruz. ÖSYM gibi böyle bir imtihan olmaktayız biz bu dünyada... Allah imtihanı başarmayı nasib etsin... Nefse, şeytana uymamayı nasib etsin...

Bu yolda, Allah'ın rızasını kazanmanın şekli, Kur'an'a uymaktır. Kur'an-ı Kerim'i tanıyacağız, öğreneceğiz, anlayacağız, uygulayacağız. Nasihati duyup da uygulamamak çok ayıptır. Cahillik de ayıptır; ama duyup da uygulamamak daha ayıptır. Nasihati duyacağız, duyduğumuzu uygulayacağız; sevap kazanacağız. Uyguladığımızı da ihlâsla, yâni tertemiz bir niyetle, katıksız bir güzellikle uygulamamız lâzım! Bu da çok önemli, ihlâs da önemli...

Biliyorsunuz, tarih, coğrafya, fizik, kimya, matematik gibi, ihlâs da bir bilgi... İhlâsın da öğretilmesi lâzım! Bizim şu mekânımız, Hocamız'dan devraldığımız bu mekân ihlâsın, imanın, irfanın, ma'rifetullahın, muhabbetullahın öğretildiği bir yer burası. Bir üniversite burası... Bu üniversiteden milletvekilleri, bakanlar, başbakanlar, başbakan yardımcıları, reis-i cumhurlar yetişti, geçti; el-hamdü lillâh. Gene de öyle olacak... Allah bize hizmetleri güzel yapmayı nasib eylesin... Sevinçlerimizi dâimî eylesin… Başlattığımız bir hayrı, dâimî eylesin, kestirtmesin...

Ben bir hayra başlanmasını uygun görüyorum, gayret ediyorum; ama temenni ettiğim daha önemli bir husus var: Başlanmış olan bir hayrın durdurulmaması... Açılmış olan bir çığırın, kapanmaması... Bir güzel müessesenin işlemeye devam etmesi... Bir çeşmenin suyunun akmasının, ondan istifade edilmesinin devam etmesi... Bu çok önemli... İnşaallah bu güzel fikirlerimizi, Kur'an-ı Kerim'i yâni, kendi fikrimizi değil; Rasûlüllah Efendimiz'in fikirlerini yaymak için, Allah bize daha başka fırsatlar da ihsan etsin...

Yakın zamanda gazete de çıkarmamız lâzım! Çünkü, bu işin bir parçası da odur. Gazete, mecmua, radyo, televizyon, okul... Devam ediyor hepsi. Kolejler, okullar hepsi... El birliği ile çalışacağız. Biz İskenderpaşayız, İskenderpaşalılarız... Bizim işimiz edeb, ilim, irfan, hizmet, fedakârlık... Bunlar olacak. Menfaat değil, insanlara iyilik götürmek. Kendimize menfaat sağlamak değil, insanları irşad etmek. Allah hepimize yardımcı olsun... El birliği ile, bu güzel işleri yapmayı nasib etsin...

c. Sünnîler de Hz. Ali Taraftarıdır

Okuduğum hadis-i şerifler 112. sayfanın, 9. hadis-i şerifi ve devamı olacak. Birinci hadis-i şerif, Hz. Ali Efendimiz'in oğlu, Hz. Hasan RA'dan rivâyet edilmiş.

Ben her zaman söylüyorum:

"—Eğer bir hadis-i şerifi Hz. Ali Efendimiz rivâyet etmişse, bunun bir ayrı önemi var."

"—Neden?"

Türkiye'de bir sünnîler var, bir de şiîler var, alevîler var. Yâni,

bir kısmı alevîyim diyor. Alevî ne demek?

"—Ben Hz. Ali'nin grubundanım, zümresindenim, onun taraftarıyım. Hz. Ali'nin yandaşıyım." diyor.

Ne mutlu! Biz de öyleyiz, hepimiz... Aslında sünnîler de Hz. Ali Efendimiz'in yandaşı; karşıtı değil. Karşıtı olanlar çıkmış; biz onların devamı değiliz.

Hazret-i Ali Efendimiz'le Muaviye RA ve Emevîler, Muaviye RA'ın oğlu Yezîd ve sâirenin mücadeleleri var. Yezid zamanında, Hazret-i Hüseyin Efendimiz'i şehid ettiler. Biz Hazret-i Hüseyin Efendimiz'in tarafındanız, Hazret-i Ali Efendimiz'in tarafındanız. İmam-ı Âzam Efendimiz de öyle... Yâni, onun için hapse girmeye râzı olmuş, Hazret-i Ali taraftarı olduğu için...

Bunları niçin söylüyorum? Bugün alevîyim diyen kardeşlerimiz, bizi bilmiyor. Alevîyim diyen kardeşlerimiz, alevîliği de bilmiyor. Hazret-i Ali'nin nerede olduğunu bilmiyor. Hz. Ali'nin taraftarıyım diyor; ama karanlıkta başka tarafa geçmiş. Kur'an'a karşı, Hazret-i Ali'nin taraftarıyım diyor... İçki içiyor, Hazret-i Ali'nin taraftarıyım diyor... Namaz kılmıyor, Hazret-i Ali'nin taraftarıyım diyor... Onun için ben, Hz. Ali Efendimizle ilgili bir hadis geldi mi; Hazret-i Hasan Efendimiz'den, Hazret-i Hüseyin Efendimiz'den bir rivayet geldi mi, bunun üstüne bastıra bastıra söylüyorum.

Bu hadis-i şerif, Hz. Ali Efendimiz'in oğlu Hasan RA'dan rivayet edilmiş bir hadis-i şerif. Yâni, alevî kardeşlerimiz de dinleyecekler, baş tacı edecekler, ilim öğrenecekler. Yâni, insan ilim öğrenmezse; sünnîsi de, alevîsi de cahil kalır, yanlış işler yapar. İlim öğrenirse, alevîsi de, sünnîsi de kurtulur, bir yolda birleşir, kardeşlik olur. Biz kardeşlik istiyoruz. Kavga ve çatışma ve mücadele ve İslâm dışı işlerin yapılması gibi şeyleri engellemeye çalışıyoruz. Amacımız apaçık bu...

Yâni Allah, bir şeye günah demiş, yasaklamışsa; onu hiç kimse yapmasın... Sevapsa, herkes yapsın diye, onu istiyoruz. Maksadımız ne? Maksadımız yakamızda yazılı, maden üzerine yazılı:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhi ente maksûdî ve rıdàke matlûbî!*) "Yâ Rabbi, ben seni istiyorum yâ Rabbi! Ben senin rızanı kazanmak istiyorum ya Rabbi!" O kadar.

Allah'ın rızasını kazanmaktan gayrı bir amacımız yok. Yaptığımız hizmetten dolayı bir ücret istemiyoruz.

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ ، إِنْ أَجْرِي إِلاَّ عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ

(الشعراء: ١٠٩)

(*Ve mâ es'elüküm aleyhi min ecrin*) [Buna karşı sizden hiçbir ücret istemiyorum. (*İn ecriye illâ alâ rabbi'l-àlemîn*) Benim ecrimi verecek olan, ancak âlemlerin Rabbidir.] (Şuara, 26/109)

Zaman zaman sizden para istiyoruz veya siz paralarınızı getirdiniz, radyoları öyle kurdunuz, fî sebîlillâh bağışta bulundunuz. Evet, parasız iş olmaz. Peygamber Efendimiz'in zamanında da, her şey parayla oluyordu. Cihad olacağı zaman da Efendimiz diyordu ki:

"—Kim bir askeri teçhiz ederse, silahını verirse, atını verirse, devesini verirse; şu kadar sevap kazanır."

Para her yerde lâzım... Birtakım işlerin görülmesi için gerekiyor. Ama biz parayı amaç olarak görmüyoruz. Paranın da peşinde değiliz. Hizmetin peşindeyiz. Para gelsin, hizmete sarf edilsin...

d. Güzelliğin En Güzeli

Bu birinci hadis-i şerif Hz. Ali Efendimiz'in oğlu Hasan RA'dan... Efendimiz SAS'in sözü tabii. Hadis, hadis-i şerif... Ne buyurmuş Peygamber SAS Efendimiz:[58]

إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ (المستغفرى فى المسلسلات ،

[58] Kudàî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.108, no:986; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.XIII, s.116; Hz. Hasan RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.5, no:5152; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.225, no:691; Câmiü'l-Ehàdîs, c.VII,s.141, no:5994.

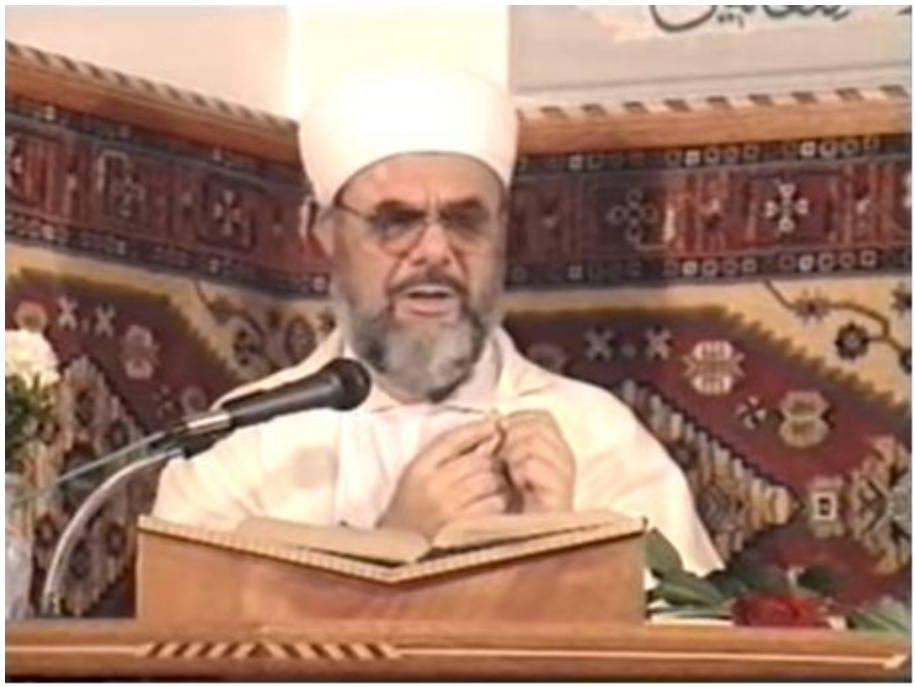

كر. وابن النجار عن الحسن السمتى عن حسن بن على)

RE. 112/9 (*İnne ahsene'l-hüsni el-hulüku'l-hasen.*)

Bak ravisi de *Hasen*, içinde geçen kelimeler de *hasen*. Mühim bir hadis-i şerif bu. Camilerde levha olarak da yazılmıştır. Mühim bir hadis-i şeriftir, meşhurdur, herkes bilir:

"—Güzelliğin en güzeli, güzel huydur."

Üç tane güzel sözü geçiyor içinde. Ravisi de Hasen, o da güzel demek. Üç tane hasen sözü geçiyor, hüsn sözü geçiyor; ravisi de Hasen. İlginç bir irtibatı var, rivayetiyle metni arasında.

Şimdi *hüsn*, Arapça da mastar derler; güzel oluş, güzel olma, güzellik diyoruz biz. "Lik" takısıyla da, "mek, mak" takısıyla da, Türkçe'de masdar mânâsı çıkar. Yürümek, güzel olmak... Masdar diyoruz buna biz. Ama güzel kelimesinin sonuna "lik" eklersek, güzellik; o da masdariyet mânâsı verir sıfata... "Lik" takısı masdariyet mânâsı verir sıfata. Güzellik, güzel oluş.

Güzel oluşun, güzelliğin en güzeli nedir?.. Bunun çeşitleri vardır, güzellik bir tane değildir. Şu çiçek güzel, şu cami güzel, şu elbise güzel, şu sakal güzel, şu sarık güzel, cübbe güzel... Güzelliklerin çeşitleri var. Güzelliğin en güzeli nedir?.. İnsanın süslenmek için üstüne aldığı, benimseyip onunla süslendiği güzel şeyler çok, sayılamayacak kadar çok... Bunların en güzeli hangisi?.. (*El-hulüku'l-hasen*) Güzel huydur. Allah Allah…

Bugünün insanı zàhirini süslemeye çalışıyor. *Zàhir* ne demek?.. Görünen kısmı. Yâni elbisesi temiz olsun... Ben de öyle yapıyorum, siz de öyle yapıyorsunuz. Berbere gidiyoruz, tıraş oluyoruz.

"—Aman, saçım sakalım uzadı..."

Tırnaklarımızı kesiyoruz... Sünnet, tabii uzun böyle çapa gibi, kedi tırnağı gibi, çaylak tırnağı gibi olmayacak. Kesilecek tamam... Onu da dinimiz emrediyor. Dışımızı süslemeye çalışıyoruz. Güzel elbise almaya, güzel giyinmeye; ayakkabımızın güzel olmasına, çamursuz olmasına, lekesiz olmasına gayret ediyoruz. Bu zahir, görünen kısmı...

"—Pekiyi, insanın veya herhangi bir şeyin dışı güzel olsa, içi fena olsa olur mu?"

Olmaz... Meselâ; zehiri paketleseler, çok güzel renkli bir ambalaj içinde sunsalar... Güzel mi?.. Değil... Çünkü zehir, içi fena; o dışı önemli değil.

Bir insanın giyimi güzel olsa da, hırsız olsa, katil olsa, zalim olsa... Önemi var mı dış giyiminin? Yok!.. Neden? Dışı güzel ama, içi fena... İçinin güzelliği daha önemli. Çünkü, insanı insan yapan dış görünümü değildir. Dış görünüm alınabilir, çarşıdan pazardan, dükkândan satın alınabilir; ama iç temizliği, gönlün güzelliği, aklın güzelliği, o bir uzun iştir. Kolay değildir, eğitim işidir. İyi hocaların elinde, iyi bir eğitim gören insan; iyi öğretmenlerin elinde, iyi bir öğretim gören insan, hem bilgili olur, hem terbiyeli olur.

Bilgi başka, terbiye başka... Bazen bir insan bilgili olur da terbiyesiz olur, küstah olur. Bilgi terbiyeli olmak değildir. Yalan söylemenin kötü olduğunu bilmek bilgidir; ama uygulamak, yalan söylememek terbiyedir, bir eğitimdir. Terbiye, ilmi süsler, güzelleştirir. Alim aynı zamanda terbiyeli olursa; insan hem terbiyeli hem bilgili olursa, güzel olur. Sadece bilgili olursa,

bilgisini kötüye kullanır. O zaman fenâ...

İçi kötü olursa, karşısındakini aldatır. Dışı güzel, dışı aldatmakta kullanıyor karşısındakini; dış güzelliğini. İçi fena, niyeti fena, kafası fena... Kafasında bin tane tilki dolaşıyor da birisinin kuyruğu ötekisine değmiyor. Vay, ne kadar kötü bir insanmış, kalbinde bin bir türlü fitne fesat var!.. Vay, ne kadar fena insanmış!..

İç temizliği önemli. Kalp temizliği önemli... E, herkes bunu biliyor da diyor ki:

"—Benim kalbim temiz, sen benim kalbime bak; benim kalbim temiz!"

Hiç dışla için bir ilişkisi yok mu?... Var. İnsanın içi temiz olursa, sözü de özü de, hareketleri de güzel olur. Güzel işler yapar, güzel işler yapışından anlarız. Zaten biz içinin temizliğini anlayamayız bir insanın, hareketlerinden anlarız.

"—Bu adam ne yapıyor? Rüşvet alıyor mu, komşuluğu nasıl, ticareti nasıl, sözüne sàdıklığı nasıl?"

Biraz yanına gideriz, kötü huylarını görürsek,

"—Bu adamda iş yok!" deriz, ayrılırız.

"—Yâhu boylu poslu, giyimi güzel, zengin, parası pulu var, altında Mercedes'i var."

"—Olsun, adam iyi değil; içi fena!" deriz.

Onun için, benim içim temiz demek, isbat ister.

"—Benim içim temiz!.."

"—Peki, ispat et, nereden anlayacağım? Ben senin içinin temizliğini nereden anlayacağım?.."

"—Ben senden daha temiz niyetliyim!"

"—E, göster! Bak senin davranışın hiç de öyle değil! Yalan söylüyorsun, aldatıyorsun, kandırıyorsun. Başkalarını sömürerek para kazanıyorsun. İyi şeyler değil bunlar... Komşun senden yaka silkiyor, bütün insanlar illallah diyor. Ölse de kurtulsak diyor, gitse de kurtulsak diyor. Gidince de, "Oh ya, biraz gitti de rahatladık!" diyor. Demek ki sen iyi değilsin. Yâni, davranışlarından anlaşılacak.

Evet, insanın içinin güzel olması lâzım! İç güzelliğinin de en güzeli, insanın içini en güzel yapacak şey güzel huydur. İnsanın

huyu güzel oldu mu, en güzel, en yüksek derecedeki güzelliğe sahip demektir o. O halde insanın güzel huylara sahip kılınması lâzım!

Kıskançlık kötü huydur. Kin tutmak kötü huydur. Zulüm kötü huydur. Merhametsizlik kötü huydur. Cimrilik kötü huydur. Kibirlilik kötü huydur. Herkese tepeden bakmak kötü huydur. Ağzı bozukluk kötü huydur. Niyetinin kötülüğü kötü huydur. Şehvetine sahip olamamak, uçkurunu tutamamak kötü huydur. Sağa sola yamuk bakmak, kötü niyetle bakmak kötü huydur. Bu kötü huyların hepsini öğrenmek lâzım!..

"—E, kötüyü niye öğreneceğim?"

Yapmamak için... Kötü huyları öğreneceğiz; yapmamak için... Çocukların da bilmesi lâzım;

"—Evlâdım, yalan söylemek kötü! Yapma bunu..."

"—Evlâdım, inatçılık kötü! Yapma... Bak sana anlatıyorum, inat etme!"

"—Evlâdım, bak sende üç tane var; bu da ağlıyor. Bir tanesini de bu kardeşine ver. 'Hepsi benim!' demek kötü. İnsanın karşısındakini de düşünmesi lâzım. Bencillik iyi değil!" diye, küçükten başlar bu; annesi öğretir ilk önce... İlk öğretmeni ailede annesidir. Aile terbiyesi almış bir insan dışarıdan da terbiye alınca, çok güzel olur.

Aile terbiyesi almamış olan insan, anne sevgisi görmemiş, anne sıcağının yumuşaklığını tatmamış, anne şefkatiyle beslenmemiş, sevginin uygulamasını görmemiş insanlar, büyüyünce zalim olurlar. Görmedi ki, hayata girişinden, o vakte gelişine kadar sevgi nedir bilmiyor ki... Bu insan kötü olur, kötü işler yapar. Mafya çetesi kurar, başkalarını aldatır, gözyaşı döktürtür;

"—Çeksin, ben ne kadar çektim!" der.

Öyle kaynanalar oluyor ki, gelinine zulmediyor.

"—Niye yapıyorsun?" diyorsun.

"—Ben çok çektim, o da çeksin!" diyor. "Ben kaynanamdan, cadalozdan çok çektim, o da benden çeksin!"

"—Bak sen cadaloz kaynananı sevmiyorsun, sen bu geline öyle yapma!" diyorsun, yapıyor; meselâ...

Bazen de gelin kaynanaya zulmediyor:

"—Ben oğluyla evlendim, bana ne kaynanadan; gitsin bizim evden!" diyor. "Oğlu benim!" diyor.

Kaynanayı istemiyor. Bu kadıncağız ne yapacak? Geldiği zaman somurtuyor, fırsat buldu mu iğneliyor:

"—Mutfağa gir şunları yıka!" diyor.

"—E, senin bu kaynanan..." filan.

Yâni, huy kötü oldu mu, gelinde de kötü, kaynanada da kötü... Kaynatada da kötü, damatta da kötü... Arkadaşta da kötü, komşuda da kötü... Kötü huy toplumu mahveder. Zaten huy dediğimiz şey, toplum ilişkilerinde çok önemli olan bir şeydir. Toplumların insanları, fertleri güzel huylu olursa; toplum muhabbetli olur, toplum kale gibi olur, sapasağlam olur.

e. Müslümanın Kardeşini Düşünmesi

Bak, bir adama birisi bir baş hediye etmiş. İmam Gazâli, *İhyâu Ulûm*'da yazıyor... Baş, kelle diyoruz. Bu kelle soyulacak, ütülenecek, yâni ateşte kılları yok edilecek. Konacak tencereye, kazana, pişirilecek... Bunun şurası yenilir, burası yenilir. Dil vardır içinde, bilmem yanak eti vardı, beyin vardır. Beyin satırla kırılır, o da işte bir yiyecek filan. Yâni, herkes baş etinin, kelle etinin kahrını çekmez, yapmaz ama, bazısı da sever. Özellikle;

"—Tandır başı satıyor falanca dükkân, gidelim tandır başı yiyelim!" Yâni, "Tandır denilen şeye sokulmuş, pişirilmiş baş etini yiyelim veya ondan yapılmış çorbayı içelim!" derler.

İşkembe çorbası, bilmem ne filan... Bu çeşit böyle yemek yapan dükkânlar oluyor.

"—Aman hocam, şu çok meşhur; gel sana ısmarlayayım bir tane. İşte bu sabah gel, sıcak sıcak, namazdan sonra yiyelim!" filan, böyle şeyler görüyoruz.

Yapması kolay değil ama, işte gene kıtlıkta yoklukta epeyce bir karın doyuracak malzeme oluyor.

Fukaranın birisine bu gelmiş. E, kocaman bir kelle; sığır kellesi... Nah bu kadar dili olur, yanağından şu kadar et çıkar, beyni bu kadar olur filan. Bundan çorba yapılır, çoluk çocuk karnını doyurur. Ekmek doğranır, fukaracıklar doyar.

Ama kelleyi almış, demiş ki:

"—Falanca kardeşim, kaç gündür aç. Ben sabredeyim..." demiş, kelleyi ona vermiş.

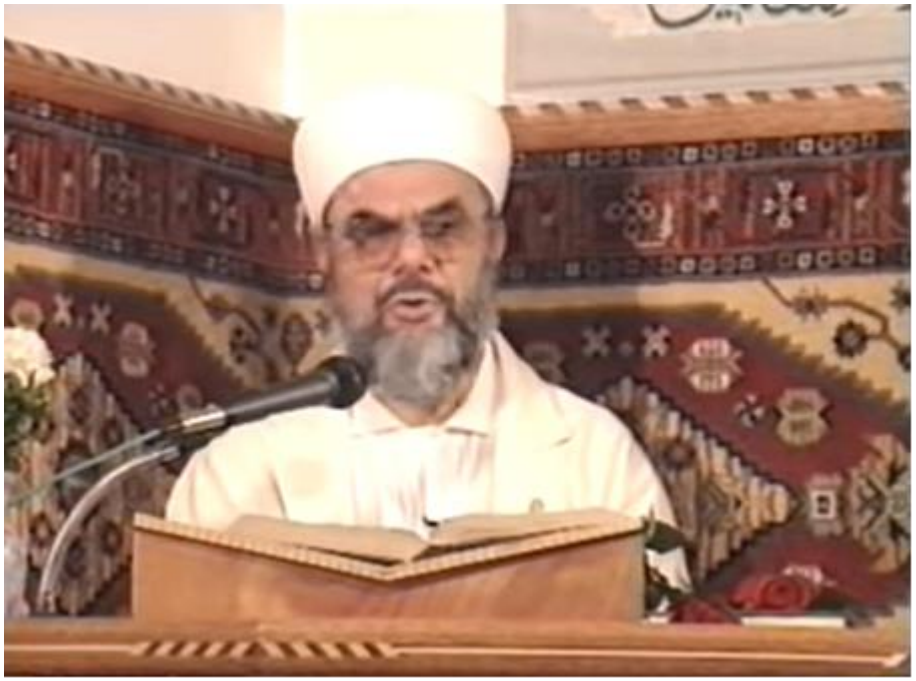

Kelleyi ona göndermiş. Kendisinin değil, kendisine hediye geldi; o da almış birisine hediye etmiş. O da, üç gündür aç; ama kelleyi alınca demiş ki:

"—Falanca kardeşim var, açlıktan kıvranıyor. Onun benden daha kalabalık ailesi filan var."

Acımış ona, ötekisine göndermiş. Etti üç... Birincisi, ikincisi, üçüncüsü... Yedi kapı dolaşmış. Yedinci adam da kelleyi alınca;

"—Ya, falanca komşum kaç gündür açlıktan kıvrılıyor, biliyorum evlerinde bir lokma yemek yenmedi. Şuna göndereyim..." demiş, ilkine göndermiş.

Bilmiyor ilkinden çıktığını kellenin... Altıncısı kendisine verdi. Kendisi bilmiyor ondan geldiğini, o da o kardeşine vermiş. Bu nedir?.. Toplumun çok güzel huylu olduğunu gösteriyor. Merhamet var, insanlar arasında sevgi var.

Fatih Sultan Mehmed, İstanbul'u fethetmeden önce hazırlık yaptı. Boğaz'ın Anadolu yakasını fethetti. Yıldırım Bayezid oraya kale yaptırdı. Anadolu Hisarı'nı yaptırdı. Fatih Sultan Mehmed bu

yakaya geçti, Rumeli Hisarı'nı yaptırdı. Üç ayda yaptırdı, üç paşaya birer kuleyi verdi;

"—Bu bitecek!" dedi.

Üç ayda koskocaman, muhteşem Rumeli Hisarı'nı yaptırdı. Büyük insanların işleri de büyük olur, çabuk olur. Fatih Sultan Mehmed, çağ açan kimse... Üç insana dağıttı...

Zorluklar insanlara dağıtılınca, kolay yapılır. Bir insana verseydi yapamazdı. Dokuz ayda biterdi. Üç paşaya verdi, üç paşaya verince, tabii paşalar arası hayırda yarışma ve rekabet de olur. Rekabet olunca da, işler iyi gider. Rekabet üretimde önemli bir unsurdur, geliştirir, üretimin hızlı olmasını, çok olmasını sağlar. Üç ayda orayı yaptı, tamam! Rumeli Hisarı, Anadolu Hisar'ı, Boğaz'dan düşman gelemez; kilitledi...

Bizim Çanakkale'mizde Fatih Sultan Mehmed bir kale daha yaptırdı. Onu belki bilmezsiniz. Ben Çanakkaleli olduğum için biliyorum. Orada da bir kale yaptırdı. Karşı tarafta da Kilid-i Bahr denilen, Kilitbahir denilen bir kale daha var, oradan da düşman geçemez. İki boğazı sıktı. Buralardan düşman geçemesin diye. Edirne'de toplar döktürdü... Bak büyük insan, zafere nasıl hazırlanıyor.

"—Bir de şu benim halkı tanıyayım!" diye çarşıya çıktı.

Tebdîl-i kıyafet... Böyle süklüm püklüm kıyafetle, yüzünü gözünü belki değiştirecek bir şey yaptı; bilmiyoruz. Gitti,

"—*Selâmün aleyküm!*" dedi.

Sabahleyin bir dükkâna girdi.

"—Şuradan bana yarım okka yağ ver!" dedi.

Adamın haline bakıyor, dükkâna bakıyor, yağa bakıyor, teraziye bakıyor, teftiş ediyor.

Kontrol değil; hiç kontrol der miyim, kontrol dersem ceza yazarlar bana. Neden?.. Türkçe kelime kullanacağız, yabancı kelime yok... Teftiş ediyor; müfettiş, teftiş ediyor. Kontrolör değil, müfettiş...

Teftiş etti, göz ucuyla inceledi, takip etti; her şey güzel. Esnaf harika, gayet güzel tarttı.

"—Bakalım, tartıyı eksik mi yapacak?"

Baktı, güzel. Yağa baktı, katıksız, tertemiz.

Ben Ankara'dayken bir yağ aldım, kahvaltılık. Şöyle bir topak (Hocaefendi avuçlarını birleştirerek bir topak yaptı), tarttırdım, aldım, eve geldim; içinden patates çıktı. Hilekâr, demek ki terbiye olmamış; ama onun yağı halis, güzel. Tartısı güzel... Çok memnun kaldı. Dükkânı temiz. Adam tatlı dilli, ağzı dualı filan. Memnun oldu.

"—Bir okka da peynir ver." dedi. Adam durakladı.

"—E, niye duraklıyorsun?" dedi ki:

"—Ağam,"

Bilmiyor karşısındakinin padişah olduğunu, beyefendi demek istiyor yâni.

"—Efendim, ağam. Ben şimdi yarım okka yağ sattım sana, siftah yaptım. Karşı komşum daha siftah yapmadı. Zahmet olacak; ama rica etsem peyniri de oradan alır mısın? O da siftah etsin, yazık, komşum... Daha siftah etmedi." dedi.

"—Olur." dedi.

Padişahın ağzı açık kaldı.

"—Aferin be!"

Düşman değil, komşu, komşu haklarına riâyet ediyor. Beğendi... Kalktı oraya gitti.

f. Selâm Allah'ın Selâmı

"—*Selâmün aleyküm!*" dedi.

O da güzel karşıladı.

"—*Ve aleyküm selâm!*" dedi herhalde. *Günaydın* değil, *Selâmün aleyküm* dedi.

"—Hocam, *Günaydın*'la, *Selâmün aleyküm* arasında ne fark var? *Günaydın* Türkçe, bak sen Türkçeye de önem veriyorsun. Niye *Selâmün aleyküm* diyorsun?"

Kapsam farkı var, kaplam farkı var. *Günaydın* deyince, bu günün aydınlık olsun diyorsun. Zaten aydınlık... Dışarıda güneş var; günaydın. Yâni aydın olsun demek istiyor da. Tamam, günün aydın olsun. Peki, gün aydınlık olsa da, insanın içi karanlık olsa, kafası karanlık olsa faydası olur mu?.. Yâni nice dertli insan var, güneş pırıl pırıl parlıyor da güneşin aydınlığından, güneşin aydınlığından bir fayda görmüyor. Bu laf, boş bir laf...

"—*Es-selâmu aleyküm* ne demek?"

"—Allah'ın selâmı, selâmetliği üzerine olsun... Dârü's-selâm olan cennet senin olsun... Allah seni hem bu dünyada her türlü elemden, kederden, hastalıktan, üzüntüden uzak eylesin; hem de ahirette cehenneme düşürmesin, azaba uğratmasın; seni cennetine soksun!" demek.

"—Üüüfff, amma geniş kapsamı var... Ne kadar geniş, güzel şeyler istemiş yâhu!"

Kapalı Çarşı'dan kıymetli bir söz, "*Es-selâmu aleyküm ve rahmetu'llàh!*" mücevheratçı dükkânından kıymetli oldu şimdi. Hem bu dünyayı, hem ahireti gül gülistan etti. Çok güzel... O fark var, yoksa taassub değil.

Şimdi bazısına,

"—*Es-selâmu aleyküm!*" diyorsun.

Başını kaldırıyor, kaşını çatıyor;

"—*Günaydın!*" diyor.

Canım ben sana "*Es-selâmü aleyküm*!" dedim. *Günaydın* başka... *Good morning* de diyebilirdim, çüş —yok çüş değil; çüs— de diyebilirdim. Çüs diye bir selâmları var Avrupalıların, birbirlerine çüs diyorlar. Ben ilk önce çüş sandım, ayıpladım; merhaba filan mânâsına geliyor.

Hay diyorlar. Hay, o da tamam merhabalar; ama bunlar bir şey

ifade etmiyor. *Es-selâmu aleyküm,* gönül aleminden karşı tarafa ne güzel şeyler temenni ettiğimizi gösteriyor.

"—Selâm olsun sana, dünyada ahirette selamette ol, esen ol; dert gelmesin, keder gelmesin, hastalık gelmesin, belâ gelmesin, fitne gelmesin, uzun ömürle yaşa... Ahirete de gittiğin zaman cehenneme düşme, cennetlik ol!" diyor.

Hangisi daha güzel?..

Yâni taassub değil. Türkçesi varsa *Selâmün aleyküm*'ün onu diyelim. Yok ama... *Selâm* kelimesinin kapsamının genişliği başkasında yok.

Allah kelimesinin İngilizcesi var mı?.. Yok... İngilizce'de de Allah, Almanca'da da Allah, Rusça'da da Allah, Hintçe'de de Allah... Neden?.. God kelimesi var, gad... God tanrı demek. Puta da tanrı derler... Tanrı kelimesi Allah kelimesi demek değil ki. Tanrı kelimesi nah böyle bir şey, küçücük; ötekisi kâinatın rabbi olan varlığın adı. Fark var... Yâni, o onun karşılığı olamaz. Bu el bu elin karşılığı olur, birbirine denk. Ama zerre, kürenin karşılığı olamaz. Arada çok fark var.

Bunları bilerek söylüyoruz biz. Yâni, taassubdan falan söylemiyoruz. Türkçe'ye özen gösteriyoruz ama, selâm verirken sevdiğimiz insana, *Es-selâmu aleyküm* diyoruz, neden? Cennetlik olmasını istiyoruz da ondan... Bunu tersten tutmamak lâzım!..

Şimdi, "*Selâmün aleyküm!*" demiştir Fatih Sultan Mehmed, hayal ediyoruz. O da:

"—Aleyküm selâm, ağam, hoş geldiniz!" demiştir.

"—Sabahlarınız hayr olsun." demiştir.

O da:

"—Senin de hayr olsun!" demiştir.

"—Bana şuradan bir okka beyaz peynir ver!"

"—Peki ağam..."

Gidiyor, tertemiz peyniri alıyor, tartıyor... Terazisi güzel, tavrı güzel, mal temiz, katıksız... İyi güzel, tamam.

"—Bir okka da zeytin ver!.."

Demiş ki o da bu sefer... Sözleşmiş falan değil bunlar:

"—Efendim, ağam, benden peyniri aldın, zeytini karşı komşudan al! O daha hiç kapısından içeri müşteri girmedi. Oradan

al demiş, oraya git!" demiş.

Şimdi Fatih Sultan Mehmed, bunlardan çıktıktan sonra, demiş ki yanındaki vezirine... O da tebdil-i kıyafet. İki ahbap gibi girip çıkıyorlar. Dükkancılar farkında değil işin. Demiş ki:

"—Ben bu kadar güzel ahlâklı ahaliyle, değil İstanbul'u cihanı fethederim!.." demiş. "İstanbul tamam, İstanbul'u alacağımız belli oldu." demiş.

Neden?.. İstanbul güzel huyla alındı. Zaten İstanbul'daki insanlar:

"—Burada kardinal külahı görmektense, müslüman sarığı görmeyi tercih ederiz." diyorlardı.

Müslümanların güzel huyunu biliyorlardı. Müslümanlar orayı fethettiği zaman da, yâni İstanbul'u fethettiği zaman da zulüm yapmadı. Esenlik içinde, yönetimi devirdi; iyi bir yönetim geldi, o kadar. Zulüm yapmadı, yağmalama yapmadı. Yaptırmadı Fatih Sultan Mehmed... Gül gülistan, herkes mutlu oldu, memnun oldu...

Bunları niçin anlattım? Güzel huy nedir, toplumda önemi nedir? Anlaşılsın diye...

g. İslâm Giderse İnsaf da Gider

Toplumun fertleri kötü huylu olursa ne olur?

Şimdi gelelim, Yirminci Yüzyıl'ın sonunda bizim Türkiyemize... Belediyelerde işler yapılıyor, mahkemelerden işler dönüyor, devlet dairelerinden işler dönüyor. Bunlardan ticari hayatta çeşitli şeyler oluyor. Ne kadar sıkıntılar belirdi. Ne kadar rüşvetler, ne kadar haksızlıklar, ne kadar adam kayırma, ne kadar adaletsizlik, ne kadar yanlışlıklar, ne kadar zulümler...

"—Neden?.."

İşte çok güzel bir soru sordun, neden diye... İslâm bir yerden küser, küstürülür giderse; orası iflah olmaz. İslâm gitti mi, insaf gidiyor demek, adalet gidiyor demek, namus gidiyor demek, hakkaniyet gidiyor demek, merhamet gidiyor demek, dürüstlük gidiyor demek; bütün güzel huylar gidiyor demek. İslâm'la beraber...

O gidiyor, orman kanunu geliyor. Kim kuvvetliyse gidiyor, basıyor; yirmi kişi, elli kişi bir yeri basıyor, kırıp döküyor, gidiyor...

Şu kadar adamı öldürüyor, gidiyor. Neden? İslâm gitti. İslâm'ı küstürmüş bu toplum. İslâm gitmiş, İslâm gittikten sonra insanlardan; insanın içinden İslâm'ı çekersen ne olur?

أُولٰئِكَ كَالأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ (الأعراف: ١٧٩)

(*Ülâike ke'l-en'àmi belhüm edal*) "İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha da aşağıdadırlar." (A'raf, 7/179) buyrulmuştur.

Hayvanlar gibi olur, hayvanlar alemi gibi olur. Orman kanunu dediğim o... Kurt tilkiye saldırır, tilki tavşana saldırır; o onu yapar, bu bunu yapar... Orman kanunu... Yâni, kuvvetlinin her istediğini yapabilmesi. Hâlbuki insan toplumlarında kuvvetli her şeyi yapamaz. Adalet vardır, kanunlar vardır, kanunlara göre olması lâzım.

Türkiye Cumhuriyeti laik, sosyal, demokratik bir hukuk devleti... Bu sözlerin hepsi, bizim için çok güzeldir. Laik ne demek?.. Benim inancıma kimse karışamayacak demek. Laik ne demek? İnanç serbestliği demek... Kimse karışamayacak demek. Karışırsa laikliği çiğniyor demek. Laik ne demek? Kimse inancından dolayı kınanamaz, kimse inancından dolayı birisini hor göremez, baskı yapamaz demek.

"—İyiymiş ya hu! Tamam, güzel, ben o zaman istediğim gibi müslüman olacağım." Güzel, laik...

Sosyal, sosyal yabancı bir kelime, ben onu kullanmazdım; anayasayı ben yazsaydım onu koymazdım oraya. Sosyal; *social* ingilizcesi… *Social* yazılıyor, sooşıl okunuyor. *Social*, sosyete ile ilgili demek. Sosyete de cemiyet demek. yâni, cemiyetin yandaşı. Cemiyete fayda sağlayacak, cemiyete yararlı... Demek ki bizim idaremiz, cemiyeti kayıracakmış.

"—E, cemiyet kim?"

Bendeniz, cemiyet... Siz de cemiyetsiniz. Cemiyet biziz...

"—Allah Allah, anayasamız, devletimiz, ordumuz, milletimiz, herkes socialmış, sosyalmiş yâni, içtimâî, toplumdan yanaymış, toplumun haklarını kollamaktan yanaymış. Tamam, oh yaşadık ya hu. Rahat uyuyalım!.. Demek ki bizi koruyanlar, kollayanlar varmış." iki... Bu da güzel... İnancımda serbest olacağım, korunacağım. Zayıf da olsam, kuvvetli beni ezemeyecek.

Demokratik;

"—A, Allah Allah... *Demos*, halk; demokratik, o da idare midare demek galiba, Rumca... Halkın idaresi... Yâni, demek ki kim idare etsin bu memleketi? Padişah idare edermiş eskiden, şimdi padişah idare etmesin, halktan insanlar seçilsin, halk idare etsinmiş. O da iyi, ben de halkım, sen kimsin?"

"—Hocam, demin cemiyetim dedin şimdi halkım..."

"—Hem cemiyetim, hem halkım…"

Halk, yâni, eğer sen ve ben ve başkası seçilirsek idareyi onlar yapıyor. Halk idare ediyor, içinden seçtikleri mebuslarla, görevlendirdikleri milletin vekilleriyle, bak ne güzel; milletvekili... Milletin vekili yâni, oradaki insanlar, altı yüz kişi bizim neyimiz, beş yüz elli kişi değil mi? Hep bizim vekillerimiz.

"—Oh, yaşadık; ne kadar konforlu, rahat durumdayız, oh! Vekillerimiz var, beş yüz elli tane vekilim var. Hem halkım ben, hem de toplumum, hem de inancım serbest, ne güzel... Ne kadar güzel..."

Lafta güzel... Lafta güzel, laf başka, iş başka... Mühim olan söylenen güzel şeylerin yapılmasıdır. Demin dedik ya, zàhir başka, bâtın başka. İnsanın dış süsü başka, içi başka... İçinden iyi olacak. Demek ki, toplumda da laflar güzel; ama uygulama kötü. Demek ki toplum da münafıklaşmış. Neden böyledir? Bu tabii bir olaydır. İnsanlar nasıl olursa, idare de öyle olur. Çünkü idare gökten inmiyor, Merih'ten gelmiyor; insanlardan teşekkül ediyor. İnsanlar kötü oldu mu, o da öyle olur. İşler bozulur.

Demek ki, toplumun da düzelmesi, anayasanın da uygulanması, mutluluk da gelmesi, her şeyin güzel olması;

"—Her şey gönlümüzce olsun! Şen ve esen kalınız!.." radyolar ve televizyonlar öyle kapanıyor.

"—İyi; ama nasıl şen ve esen kalacağım, her şey nasıl gönlümce olacak?" yâni...

"—Ah, keşke ah, ah... Ağzına sağlık, keşke öyle olsa..."

Ama olmuyor. İşte onun öyle olması neyle olur? Lafla olmaz, neyle olur? Araba ne ile çalışır?.."

"—Çok güzel bir araba var hocam, içine biniyoruz, sırrını anlayamadık, kontağı çeviriyoruz, gır gır, gır gır, yapıyor gitmiyor."

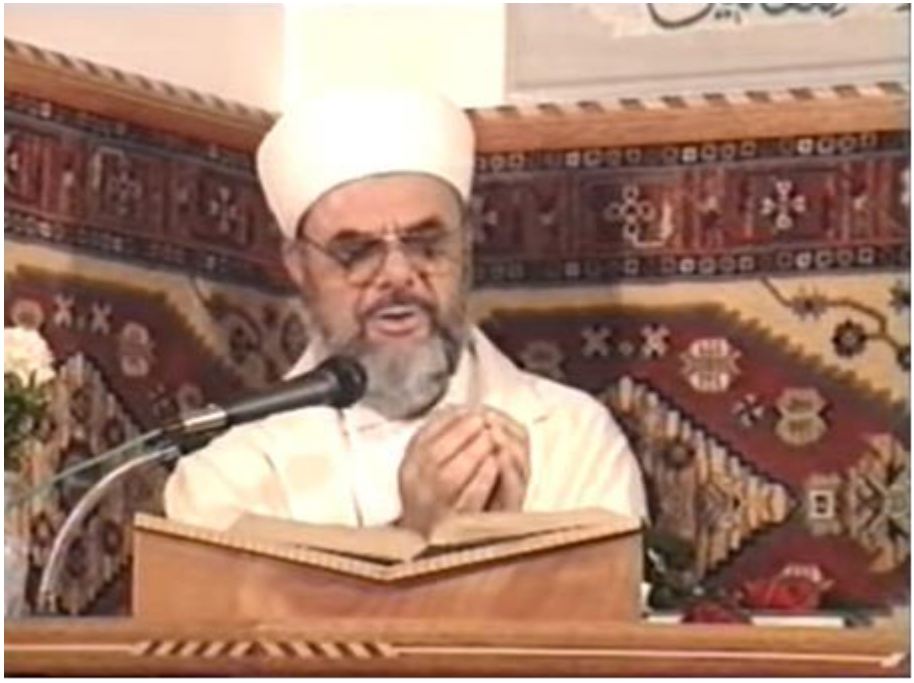

"—Dur bakayım, in bakayım; bir de ben kontrol edeyim. E, bunun deposu boş yâhu!.. İbre sıfırda... Sen buna istediğin kadar gır gır yaptır, o seninle gırgır geçer. Araba çalışmaz, benzin yok. Benzin olmayınca araba çalışmaz."

İslâm olmayınca, toplum çalışmaz. Neden?.. Herkes kötü, herkes bir kötülük yapacak, herkesin başına bir polis dikemezsin. 1 Mayıs'ta yirmi bin tane polis kardeşimiz ter döktüler. Can tehlikesi... Sabahleyin belki hanımıyla helalleşti:

"—Hanım, hakkını helâl et!"

"—E, ne var?.."

"—Ben bugün 1 Mayıs olduğundan, asayişi sağlamaya gidiyorum; ya gelirim, ya gelemem... Gidip de gelmemek var, gelip de görmemek var."

Eve de bir şey isabet edebilir. Adamcağız gelir, evde de bir şey olmuş olabilir. Bu toplum neden böyle oldu? Benzini kalmadı, benzini bitti. Bu toplum ileri gitmez. Neden? Ahlâk yok, ahlâkı besleyen din yok, İslâm yok. İslâm darılmış, gitmiş veya

darılttırılmış, veya itilmiş, veya kakılmış, veya horlanmış, veya uygulanmamış...

"—Hocam, işte İslâm var ya..."

"—Bizde bile İslâm tam değil."

Biz tam müslüman olsak, yâni biz müslümanlar tam müslüman olsak; toplum güzel olur zaten.

Türkiye'nin yüzde doksan küsürü, küsüratını bilemiyorum, eskiden %99'du, biraz azalmış olabilir. Yüzde on fire olmuş olabilir... Yüzde doksanı müslüman... Hah, gülesim geldi; ama televizyon beni kamerayla takip ettiği için gülmüyorum, ciddiyetimi korumam lâzım!.. Neyse dudağımı ısırayım da gülmeyeyim. Yüzde doksanı müslümanmış?.. Değil!.. İslâmca yaşamıyor, İslâmca davranmıyor, güzel huylu değil.

Hepimizi sil süpür, Mevlâna Hazretleri gelsin, Yunus Emre gelsin.

"—Yâ mübarekler, gelin bakalım!"

Burası değişir yâhu... Avrupalılar gelir, müslüman olur. Yunanlı düşmanlığı bırakır. Bulgar bırakır, Rus bırakır. Neden?.. O Mevlâna, onun öyle yüksek fikirleri var ki... Bu Yunus, bu öyle güzel ahlâklı bir insan ki... Fetheder, gönülleri fetheder. Gönül kalelerini fetheder. Biz Türkiye'de birbirimizin gönlünü fethedememişiz. Birbirimize düşmanız. Neden?.. İslam gitmiş, ahlâk gitmiş, bencillikle, İslâmsızlıkla, İslâm'dan yoksunlukla mutluluk olmaz. Benzinsiz araba gitmez. O kadar

"—Hocam, gel bakalım; sen bu işlerden biraz anlıyorsun... Bizim evde elektrikler yanmıyor. Anahtarları çeviriyoruz, tık tık tık hiç yanmıyor. Lamba var, her şey var."

"—Durun bakayım, tutun bakıyım gözümün önüne mumu. Yâhu sigortayı bağlamamışsınız. Şebekeden buraya cereyan gelmiyor ki... Cereyan gelmedikten sonra bu evin hiçbir elektrikli aleti çalışmaz. Neden?.. Gelmemiş."

İslâm olmadığı zaman da toplumun hiçbir yeri çalışmaz. Felç olur.

"—Hocam, sen müslüman olduğundan bunları tarafgir olarak söylüyorsun, İslâm'ın reklâmını yapıyorsun. Eline fırsat geçti mi..."

Hayır, hayır muhterem kardeşim... Bî taraf olarak söylüyorum,

başka içtimaiyat alimleri yâni, batı dilinden sosyologlar da söylüyor: Dinsiz toplum olmaz! Sen yöneldiğin batıyı dinsiz mi sanıyorsun?.. Amerika'yı dinsiz mi sanıyorsun?.. İngiltere'yi dinsiz mi sanıyorsun?.. Almanya'yı dinsiz mi sanıyorsun?.. Vallâhi değil... Ben gittim, gördüm. Her köşede bir kilise, hem de çalışıyor. Hepsi kiliseye gidiyor, hepsi dinlerine bağlı, tarihlerini biliyor, canlarını verecek gibi, keselerini açmışlar, yardımcı oluyorlar. Senden ve bizim toplumdan çok daha dindar... Kendi dinlerine bağlılıklarını ölçebilsek, onların bağlılığı bizden fazla... Onların kendi dinlerine bağlılığı bizimkilerden fazla... Bizim kendi dinimizi uygulamamız onlarınkinden az... Uygulamıyoruz. Müslüman Müslümanlığı uygulamıyor.

"—Nereden belli hocam, bir iki gösterge."

Peygamber Efendimiz ta bin dört yüz yıl önce, dişleri temizleyecek misvak kullanmış.

"—Aç bakayım ağzını, hoh de bakayım. Göster bakayım dişlerini..." sapsarı.

Sen daha diş temizliğini, Peygamber Efendimiz'in yaptığı şeyi yapmamışsın.

"—Kaldır bakayım şu koltuk altını. Kıllar püskül gibi mi, mısır püskülü gibi mi?.. Niye bunları tıraş etmedin? Peygamber Efendimiz bunların tıraşını söylemiş."

Peygamber Efendimiz yıkanmayı tavsiye buyurmuş, cuma güslü sevap, çok sevap... Günde beş defa abdest almak var.

"—Uzat bakayım şu ayaklarını, göreyim bakayım."

Öf, aman! Kaçacak gibi, çok kokuyor. Neden?

"—E, yıkamıyor. Yıkamak lâzım..."

Peygamber Efendimiz ne buyuruyor:[59]

---

[59] Müslim, *Sahîh*, c.II, s.3, no:328; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.342, no:22953; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.III, s.284, no:3424; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.III, s.38, no:2805; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.I, s.42, no:185; Dârimî, *Sünen*, c.I, s.174, no:653; Ebû Avâne, *Müsned*, c.I, s.189, no:600; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.I, s.6, no:37; Deylemî, *Müsnedül-Firdevs*, c.II, s.462, no:3976; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LIV, s.314, no:6794; Ebû Mâlik el-Eş'arî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.276, no:25998; *Câmiü'l-Ehàdîs*, c.XIV, s.156, no:14009.

الطُّهُورُ شَطْرُ الإِيْمَانِ (حم. م. هب. عن أبي مالك الأشعري)

RE. 221/2 (*Et-tuhûru şatru'l-imân*) "Temizlik imanın yarısıdır."

Az bir parçası değil, bir yarısı temizliktir imanın. Bir tarafı inanç tarafıysa, bir tarafı da temizliktir. Her şey tertemiz olacak.

Ben şimdi deli divane oluyorum, bir yere gitti mi. Şu hocanız, emekli profesör; vallàhi lavabo siliyorum, billâhi lavabo siliyorum. Dayanamıyorum kirliliğine... Lavaboyu siliyorum, elimi ondan sonra sabunla yıkıyorum. Benden sonra gelen temiz bulsun burayı diye. Vallàhi yapıyorum. Yüznumara temizliyorum. Biraz da bunun tasavvufî yönü var. Hani evliyaullah büyüklerimiz, nefsi kırılsın filan diye böyle süflî işlere sürürlermiş dervişleri biraz; ahlâkı güzel olsun diye.

h. Nefis Terbiyesi Tasavvufla Olur

Ahlâkın güzel olmasının kaynağı nedir?.. Nefsi terbiye etmektir. Nefsin terbiyesi nedir?.. Tasavvuftur. Sen bugün tasavvufu en büyük düşman ilan edersen, insanların nefsi terbiye olur mu?..

Nerede terbiye edeceksin?.. Stadyumda mı terbiye edeceksin? Stadyumda 'Yuuhh!' diye bağırıyorlar. Şişe atıyor kafasına, hakem dövüyor. İki takım birbirine giriyor, seyirciler birbirini öldürüyor. Sivas-Kayseri maçı olduğu zaman, facia olabiliyor. Stadyumda mı terbiye edeceksin bu milleti, yoksa okulda mı?.."

Okullarda okuduk biz. Ben bu okulların ne olduğunun hocasıyım ben! İlkokul, ortaokul, lise, üniversite... Bu işin mütehassısı benim, gel benden sor!..

Kızılay'dan, hocamın, profesörümün evinden fakülteye gidiyordum arka sokaktan... Maarif Koleji var orada, Türk Eğitim Vakfı'nın çok meşhur bir koleji... Binlerce talebesi var, güzel, özel okul... İlkokulu var, güzel giyimli küçük kızlar okuyor.

Şimdi ben arka sokakta gidiyorum, arkamdan iki tane bacaksız kız geliyor. Bacaksız dediğim, bacakları var da, yâni benim bacağım kadar... Küçük demek istiyorum yâni. İki karış boyunda, hadi diyelim üç karış... Bir, iki, bir tane de sen koy; beş karış boyunda kızcağız. Şimdi ben böyle yürüyorum, onlar benim arkamdan geldiler. Beni sağladılar, ilerlediler. Ama birbirleriyle konuşmaya

dalmışlar. Küçük kızlar; üç karış dedim ya, sen de koyunca üç karış, küçük kızlar, ilkokul kızı... Belki üçüncü sınıfta, dördüncü sınıfta...

Konuştukları konuya ben muttalî oldum... Kulakların kapakları yok, gözün kapağı var. Kapatırsın görmezsin, meselâ karşıda bir şey olsa, bakılmayacak bir şey olsa; ne yapılır? Gözünü kapatırsın, gözün kapağı var. Kulağın kapağı var mı?.. Benim kulağımın kapağı yok... Duydum; kulağın kapağı olmadığı için, kızların konuşmasını duydum. Bacaksız kızların, bacaklı da üç karış boyundaki kızların konuşmalarını duydum.

Neden bahsediyorlar biliyor musunuz?.. Seksten, evlilikten, bilmem neden... Kıpkırmızı oldum. Bu okullarda mı ahlâk öğrenilecek?.. Öğrenilmez... Sevgilisinden bahsediyor, açayım, daha şeffaf konuşayım, daha görünüşlü konuşayım. Birbirlerine onlardan bahsediyorlar... Olmaz... İslâm olmazsa, olmaz!

Çocuk uyuşturucu kullanıyor. Geçen gün bir tanesi bir tanesini öldürmüş, gazetede; lise öğrencisi, resmi de var altında da yazıyor:

"—Öldürdüğüme de pişman değilim!" diyor.

Efeliği de var. Hem öldürmüş kardeşini, cani; öldürdüğüne de pişman değilmiş. Bu nedir?.. Kötü huy... Hem öldürecek kadar gaddar, hem de öldürdüğünden pişman olmayacak kadar küstah... Küstahlık da kötü huy, gaddarlık da kötü huy, katillik de kötü huy...

Bu okullardan mı öğrenilecek güzel ahlâk?.. Öğrenilmez... Ben hocasıyım bu okulların. Kaç tane benim kolejim var. Ben bu okulları biliyorum, hocaları biliyorum, öğrencileri biliyorum. Siz de biliyorsunuz.

Senin okuduğun gazetelerin dışında ne gazeteler var, neler tarif ediyor!.. Ne müstehcen şeyleri tarif ediyor. Şöyle yaparsan, şöyle olur diye, şu gözlerimle görmüşüm, okumuşum. Anlatamam ki, anlatılmaz... Bu okullarla terbiye olmaz.

Terbiye nerede olur?.. Tasavvufla olur, Allah korkusuyla olur:

Ne buyurmuş Peygamber Efendimiz: [60]

---

[60] İbn-i Ebî Şeybe *Musannef*, c.VII, s.106, no:34552; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.I, s.470, no:742-744; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.II, s.270, no:3258; Hennâd, *Zühd*, c.I, s.286, no:497; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللهِ (الديلمي ، هب. عن ابن مسعود)

(*Re'sü'l-hikmeti mehàfetu'llàh*) "Hikmetin başı Allah korkusudur."

Terbiyenin, filozofluğun; filozofluk değil, bilgeliğin, hakîmliğin, kökü kaynağı esası Allah'a inanmaktır, Allah'ın ceza vermesinden korkmaktır, Allah'ın rızasını kazanmak duygusudur.

Bu olmazsa, bir millet adam olmaz. Bu olmazsa, bir millet istiklalini muhafaza edemez. Bu olmazsa, bir millet İstiklâl Harbi'ni kazanmazdı. Bu olmazsa... Bu aşikâr, bunu herkesin bilmesi lâzım... Biz çok söyledik. Dinlemediler. Ben altmış yaşında bir insanım, kırk beş yıldır bunları söylüyorum ben... Fırsat geldikçe; ben bu işin, bu fikrin adamıyım, söylüyorum. Dinlemediler...

Dinlemediler, ne oldu; üniversiteli çocuklar, yabancı dil bilen çocuklar, Orta Doğu'dan mezun çocuklar, Boğaziçi'nden mezun çocuklar, anarşist oldular. Polise silah çektiler. Doğuda köy bastılar. Adam öldürdüler. Yüksek tahsili de olduğu için, polis kolay kolay baş da edemedi. Hakkından da gelmekte zorluk çekti. Olmaz... Bu tarzda olmaz...

Ben ictimâiyat profesörüyüm. İctimâî şeyleri bilen insanım ben... Başka türlü olmaz. Olmuyor, hatta din olduğu zaman bile kolay olmuyor. Derviş yapıyorsun;

"—Gel bakayım buraya, bak yalan söyleme, Allah'tan kork! Şu zikirleri çek de şu sevapları kazan! Güzel huyları öğren! Güzel huyların listesini yap, kendin öğren, çoluk çocuğuna öğret!" diyorsun...

"—Kötü huyların listesini yapın, kendiniz öğrenin, çocuğunuza öğretin!" filân diye sevaplı şeyleri, günahları yazın demedim mi burada, kaç defa?..

Demekle de olmuyor. Demekle olsaydı, Allah-u Teàlâ Hazretleri gökten bir kitap indirirdi;

Kenzü'l-Ummâl, c.III, s.267, no:5873; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.507, no: 1350; *Câmiu'l-Ehàdîs*, c.XIII, s.56, no:12550.

"—Ey kullarım, ben bir kitap indirdim, bu kitaptan her biriniz edinin, okuyun; öyle iyi kulluk yapın!" derdi Allah.

Öyle yapmadı. Hikmetli, her işi hikmetli... Rabbimiz, alemlerin Rabbi ne yaptı?.. Peygamber gönderdi.

Peygamber ne yaptı, dini nasıl öğretti?.. Yirmi üç senede öğretti. Peygamber nasıl öğretti? Beraber oluşla, sohbet metoduyla; hayır sohbet usulüyle... Metod dedim değil mi, eyvah! Sildim. Sohbet usulüyle öyle yetiştirdi. Yan yana bulunarak. Arkadaşlıkla, ahbaplıkla, komşulukla, bir arada bulunarak...

Bu ne usûlüdür? Tasavvufun insanı terbiye usûlüdür. Yunus'un dervişlerini yetiştirme usulüdür. Mevlâna'nın etrafındaki insanları adam etme usulüdür. Buna ne kızıyorsun?.. İyi bir insan, etrafındakilere hayatın her safhasında, gece de gündüz de güzel şeyleri göstererek öğretiyor. Böyle olur bu iş... Var mı bir başka yolu?.. Yok, olmaz!..

"—Nereden biliyorsun olmadığını?"

Ben sana senden misal vereyim. Teknik tahsil görüyor bir öğrenci, ondan sonra yaz aylarında fabrikalara neye gönderiyorlar?.. Staja gönderiyorlar. Stajın Türkçesi ne bilmiyorum ki... Görgüsünü, bilgisini arttırmaya gönderiyorlar. Staj görüyor...

Tıp fakültesinde hoca dersi anlatıyor, ondan sonra laboratuvar var. Laboratuvara gidiyor, orada gösteriyor. Ondan sonra intörnlük var. Yâni intörn oluyor bir sene; her tıp bölümünde, kulak boğaz burunda, iç hastalıklarında, dış hastalıklarında, zührevî hastalıklarda dolaşıyor; tecrübe görüyor, uygulama görüyor, tecrübe kazanıyor. Uygulama olmadan, kuru bilgiyle işler olmuyor.

Pilot, pilot olacağı zaman, nazarî dersleri görüyor, ondan sonra uygulama derslerine geçiyor. Pilotluğu belki hepimiz bilmeyiz, ama ehliyet alınacağı zaman önce bilgilerden imtihan oluyor. Ondan sonra:

"—Geç bakalım arabanın başına, hadi bakalım arabayı sür!" diyorlar.

Bilemezsen, "Bilemedin, kaldın!" diyorlar. Uygulamadan kalabiliyor. Demek ki, uygulamasız iş olmazmış.

Pekiyi, dünyevi işlerde bunları kullanırsınız da be mübarekler, ey Allah ıslah edesiceler, ahiret işlerinde niye kullanmazsınız? Ahiret işi daha mı az önemli? Bir insanın ahlâklı insan olması, daha mı az önemli, niye kullanmıyorsunuz?.. Hani müessesesi?..

Bakın, ben kardeşiniz, aciz naçiz kardeşiniz, baktım ki kardeşlerimizin ihtiyacı var; ruh sağlığı merkezi kurdurdum. Doktorlar bana teşekkür ettiler, Türkiye'de ilk defa siz böyle bir şey düşündünüz, Allah râzı olsun diye. Bizim karşımızdaki gruplar şaşırdılar.

"—Allah Allah, bu müslümanlar, gericiler, mürteciler ruh sağlığı merkezi diye bir şey kurmuşlar; ne oluyor?" filan dediler.

Geldiler, incelediler, hayran kaldılar. Ben de hayran kaldım. Çünkü insanın ruhsal rahatsızlıklarının da tıbbın bir dalı olarak incelenmesi, öğretilmesi lâzım... Bunlar böyle olur.

Bir hadiste kaldık, Allah Allah... Bir hadiste kaldık; böyle vakit de doldu, şimdi ne yapacağız? Burada keseceğiz mecburen.

Onun için, güzel ahlâka hepimiz sahip olacağız. Herkes istiyor güzel ahlâklı olmayı ama, güzel ahlâklı olmanın yolu imandır,

İslâm'dır. Allah korkusudur. Allah'tan korkmayan bir insan, güzel ahlâklı olamıyor. Nereden belli?.. İşte batılılardan belli... Adamları görüyoruz, medenî gibi görünüyorlar, ne katakulliler yapıyorlar!.. Ne oyunlar oynuyorlar, ne zalimlikler yapıyorlar!.. Harpleri çıkartan bunlar değil mi?..

Mahsustan harp çıkartıyor. Neden çıkartıyormuş?.. Silah satmak için. Bre insafsız, gaddar, zalim, Neron!.. Ne diyorlar onlar, barbar!.. Onların, Roma tabiri olarak: Bre barbar!" Bir barbar bir barbara, konuşuyorlar. Ne oluyor?.. Zulüm...

Öyle şey olur mu? Hani sizin centilmenliğiniz, kibarlığınız, asaletiniz? Kalmadı... Öyle şey olur mu? Olmaz... Olmuyor işte. Bak Avrupa'da olmuyor bu iş. Hepsinin bir dış görünüşü var, yağlı boyası var... Altını kazırsan, içine bakarsan, perdenin öbür tarafına bakarsan olmuyor. İyi insan İslâm'la yetişiyor. Misal: işte Mevlâna, işe Yunus.

"—Niye bu iki ismi çok zikrediyorsun?"

Halkımız çok biliyor da ondan, çok seviyor da ondan. Yâni, en tanınmış iki tane misâl... Onlar gibi binlercesi var, milyonlarcası var, isimsizleri var, onların yetiştirdiği insanlar var.

Onlar da, her birisi iyi güzel insanlar olduğu için, bir avuç insanla zafer kazanılmış. Küçücük bir kuvvetle başarı elde edilmiş. Her taraf gül gülistan olmuş. Çok güzel eserler meydana getirmişler. Kesme taştan eserler yapmışlar. Çeşmeler, köprüler, hanlar, hamamlar, hastaneler, her şey... Bütün hayırlar... Onlar işte isimsiz kahramanların eserleri, aziz ve muhterem kardeşlerim!..

Lütfen bunu bilin ve bilmeyenler bildirmek için çok çalışalım!.. Bunun yolu nedir?.. Radyodur, gazetedir, televizyondur, kitle iletişim araçlarıdır. Niye caminin içine bu televizyonu soktuk biz? Bid'at değil mi bu?.. Peygamber Efendimiz'in zamanında var mıydı?..

Yoktu, tamam, doğru... Demek ki, her şey Peygamber Efendimiz'in zamanında yokmuş.

Diyorlar ki:

"—Tarikat tasavvuf Peygamber Efendimiz'in zamanında yoktu!"

Tasavvuf vardı, orada yavaş gel... Ağır ol, hoopp, ağır ol! O kadar

da uzun boylu değil. Vardı da sen bilmiyorsun. Peygamber Efendimiz'in her türlü hali tasavvuftu... Sen dediğim; adam doçent olmuş, profesör olmuş, fetva komisyonunun bilmem nesi olmuş, bilmem hangi dairenin yöneticisi olmuş; o reddediyor. Arapça da biliyor. Anlayamıyor. Allah akıl, fikir versin... Allah iz'an versin... Allah irfan versin...

Allah insanın basiretini bağladı mı, bu gözlerle gerçekler görülmez. Basiretle görülür, kalp gözü ile görülür. Kalp gözü olmadı mı, olmaz, Allah insana evliyalık vermez ki... Odun gibi gelir, odun gibi gider. Âmâ gelir, âmâ gider. Ahirette de âmâ olarak haşrolur.

Allah-u Teàlâ Hazretleri bizi àrif, edip, zarif, kâmil, velî, mahbub, makbul kul eylesin... Güzel ahlâklı eylesin... Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin... Peygamber-i Zîşânımız'a komşu eylesin... Allah hepinizden râzı olsun...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llàhi ve berekâtühû!..

(Ak-Tv yayını burada sona erdi.)

.....

Şu şadırvanın arka tarafı, duvarın öbür tarafı, şu binanın olduğu yerler çöp, çöplüktü orası... Bu yan tarafta, küçük küçük, külüstür, teneke, tıngır mıngır evler vardı. Onların hepsini bu cemaat birer birer aldı, camiye kattı. Burasını sokaktan sokağa, ada halinde, İskenderpaşa adası yaptık, güzel bir şey oldu. Köşe tarafa Hocamız'ın çeşmesini koyduk, ruhu şad olsun, sular aktıkça, istifade edildikçe sevap kazansın diye... Caddeye de —Allah râzı olsun— Tayyip kardeşimiz Mehmed Zahid Kotku Caddesi adını verdi. Allah râzı olsun... Güzelleştirdik. Burası o kadar güzelleşti ki...

Buraya bir kadın gelirdi, dışarıda dururdu böyle;

"—Erkekler girsin de, sonra ben yukarı çıkayım da, namaza gireyim!.." diye.

Abdest alacağı yer yoktu. Komşuların kapısını çalardı:

"—Ben camiye geldim, abdest alacağım, alamıyorum; sizde abdest alabilir miyim?" derdi.

Şimdi kadınlar yeri var, erkekler yeri var. Dar geliyor, büyütüyoruz; dar geliyor, büyütüyoruz; dar geliyor, büyütüyoruz; aşağı tarafları bitince, yukarı doğru büyütüyoruz... El-hamdü lillâh; ama bunlar belki hayret edeceksiniz, parayla oluyor. Allah Allah, sübhânallah, gözü kör olmayasıca para her yerde lâzım oluyor, aziz ve muhterem kardeşlerim!..

i. Hatm-i Hàcegân ve Dua

Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele!..

.....

Üç salevât-ı şerife!..

.....
Bir İnşirah Sûresi, yâni *Elem neşrah leke*, besmeleyle!...
.....
On bir *Kul huva'llàhu ehad*, İhlâs Sûresi, besmeleyle!..
.....
Fâtiha-i Şerife mea'l-besmele!..
.....
Üç salevât-ı şerife!..
.....
Fa'lem ennehû lâ ilàhe illa'llàh...
Lâ ilàhe illallah… (On defa)
Lâ ilàhe illa'llàhu'l-meliku'l-hakku'l-mubîn... Muhammedün rasûlü'llàhi sàdiku'l-va'du'l-emîn... Salla'llàhu aleyhi ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmaîn... Ve selleme ve bâreke aleyhi ve aleyhim kesîran kesîra, ilâ yevmi'd-dîn.

Eùzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.
Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

وَالْعَصْرِ . إِنَّ الإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ . إِلاَّ الَّذِينَ آمَنُواْ وَعَمِلُواْ الصَّالِحَاتِ

وَتَوَاصَوا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْاْ بِالصَّبْرِ (العصر:١-٣)

(*Ve'l-asri inne'l-insâne lefî husr. İlle'llezîne àmenû ve amilü's-sâlihàti, ve tevâsav bi'l-hakkı, ve tevâsav bi's-sabr.*)
Allàhu ekber, sadaka'llàhu'l-azîm. Subhàne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn, ve selâmün ale'l-murselîn, ve'l-hamdu li'llâhi rabbi'l-àlemîn…

Âmîn... Sübhàne rabbiye'l-aliyyi'l-a'le'l-vehhâb...
El-hamdü li'llâhi hakka hamdihî, nahmedühû bi-cemîi mahàmidih... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi-ihsânin ecmâîne't-tayyibîne't-tàhirîn...
Allàhümme yâ rabbenâ, yâ rabbenâ, yâ rabbe'l-àlemîn...
Àcizâne, nâçizâne yapılmış olan ibadetlerimizi, tàatlerimizi, hayrâtımızı, hasenâtımızı; okunmuş olan 12 adet Kur'an-ı Kerim

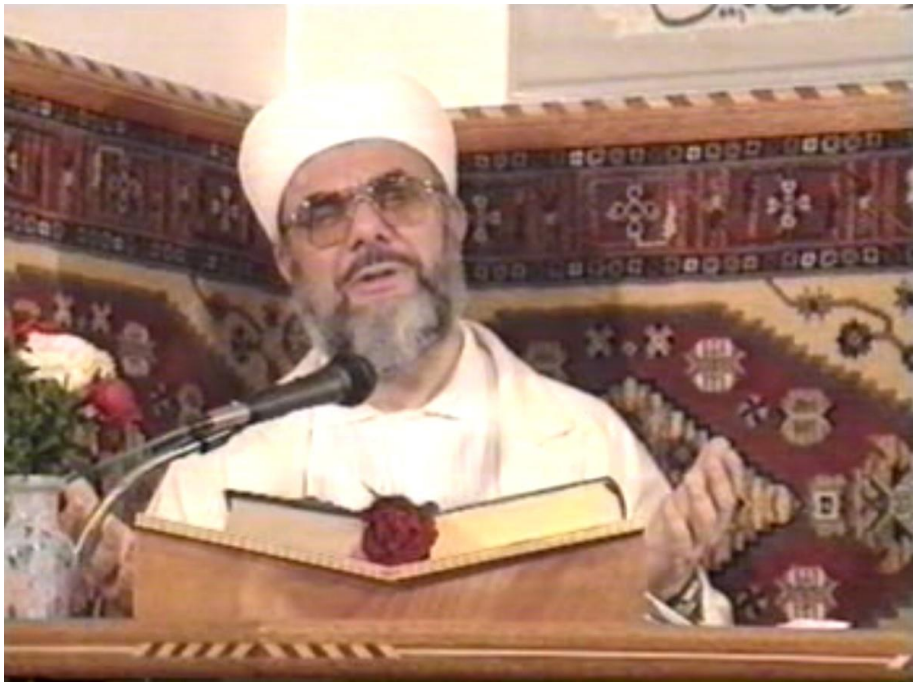

hatmini, 4 adet yetmiş binlik *kelime-i tevhîd* hatmini, 333 adet *Ayete'l-Kürsî*'yi, üç adet 4444'lük *Salât-ı Tefrîciye*'yi, 72 adet *Yâsîn-i Şerîf*'i, bütün diğer kardeşlerimizin de yapmış olduğu ibadetlerle, taatlerle beraber, hayrat u hasenâtla, sevaplı işlerle beraber kabul eyle yâ Rabbi!..

Şu àciz, nâçiz eksikli kusurlu ibadetlerimizi, zikirlerimizi, hatimlerimizi, salât ü selâmlarımızı, kelime-i tevhîdlerimizi, rızânı kazanmamıza, rahmetine ermemize vesile eyle yâ Rabbi!..

Bunlardan hasıl olan ucûr-u mesûbâtı *ba'de'l-kabûlu min fadli ve'l-ihsân* evvelâ, hàsseten Peygamber Efendimiz'e hediye ettik, vasıl eyle yâ Rabbi!.. Peygamber Efendimiz'i bizlerden hoşnud ve râzı eyle ya Rabbi!.. Peygamber Efendimiz'in sevgisine, rızasına, şefaatine, iltifatına, teveccühüne ermeyi cümlemize nasib eyle yâ Rabbi!.. Peygamber Efendimiz'in sünnetine sarılıp, sünnetini ihyâ edip, sünnetini yaşayıp, sünnetini yaşatıp, şu asırda şehîd sevapları kazanmayı cümlemize nasib eyle yâ Rabbi!..

Peygamber Efendimiz'in o mübârek àline, ezvâcına, evlâdına,

ashâbına, ahbâbına, ihvânına, etbàına ve hàsseten makàm-ı irşâdının varisleri olan mürşidîn-i kâmilîn ve ulemâ-ı muhakkıkîn ve meşâyih-i vâsılîn ve sâdât-ı turûk-u aliyyemizin cümlesinin ruhlarına; ve hâsseten Ebû Bekr-i Sıddîk ve Aliyy-i Murtazâ'dan asırlar boyu, yaşayıp, hizmet görüp, gelmiş geçmiş, hocamız Muhammed Zâhid-i Bursevî'ye kadar hizmet görmüş olan mürşid-i kâmillerimizin, pirlerimizin, şeyhlerimizin ruhlarına ayrı ayrı hediyeler eyledik, vâsıl eyle yâ Rabbi!..

O sevgili, mübarek kullarının mânevî yardımına, iltifatlarına, teveccühlerine cümlemizi nâil eyle yâ Rabbi!.. Bizleri de onların zümresinden eyle yâ Rabbi!.. Ahirette onlarla beraber Peygamber Efendimiz'in *Livâü'l-hamd*'i altında haşreyle yâ Rabbi... Arş-ı A'lâ'nın gölgesinde gölgelendir yâ Rabbi!.. Bi-gayri hisâb cennetine dâhil eyle ya Rabbi!.. Habîb-i Edîbine komşu eyle yâ Rabbi!..

Bu hatimleri indiren, zikirleri yapan, tesbihleri çeken kardeşlerimizin ve şu anda cemaatte hazır bulunan kardeşlerimizin ve bu yayını takip eden kardeşlerimizin de ahirete göçmüş olan bütün müslüman ana, baba, kardeş, evlat, eş, dost, akrabalarının, arkadaşlarının geçmişlerinin ruhlarına da ayrı ayrı hediyeler eyledik; senin hazinelerin sonsuzdur, dilersen hepsine verirsin, hepsinin ruhlarına vâsıl eyle yâ Rabbi!.. Ruhlarını şad eyle yâ Rabbi!.. Kabirlerini pür nûr eyle yâ Rabbi!.. Bu hediyelerimizden hepsini haberdar ve memnûn ve mesrûr eyle yâ Rabbi!..

Bizler de onların haline gelip, kara toprağa gömülüp, onlar gibi olunca, bizi de arkamızdan hayır dualarla anacak, bizim de kabrimize hayırlar gönderecek evlâtlar, dostlar, dervişler nasib eyle yâ Rabbi!..

Ya Rabbi, ömrümüzü rızana uygun, Kur'an-ı Kerim yolunda geçirmeyi nasib eyle... Hayatımız senin ikramın, aklımız senin ikramın, sıhhatimiz senin ikramın, nimetlerimiz senden, bizi daha başka türlü nimetlerine de mazhar eyle yâ Rabbi!.. Nimetlerinden mahrum etme yâ Rabbi!..

Kimsenin önünde hor ve zelil ve hakir düşürme yâ Rabbi!.. Kimseye muhtaç etme yâ Rabbi!.. El açtırma yâ Rabbi!.. Boyun büktürme yâ Rabbi!.. Yüzsuyu döktürme yâ Rabbi!.. Maddeten ve mânen kuvvetli ve ganî eyle yâ Rabbi!..

Helâlinden kazanıp, tertemiz kazançlarımızla ihtiyaçlarımızı

gördüğümüz gibi, evlatlarımızı tertemiz helâl kazançla yetiştirdiğimiz gibi, kazançlarımızın fazlasıyla da hayırlar yapmamızı nasib eyle yâ Rabbi!..

Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü hayırlarına bizi erdir yâ Rabbi!.. Dünyanın ve ahiretin bildiğimiz, bilmediğimiz her türlü şerlerini, tehlikelerini, tehlikeli yerlerini sen biliyorsun; bizi onlardan koru yâ Rabbi!..

Ümmet-i Muhammed'i hor etme yâ Rabbi!.. Zelîl etme yâ Rabbi!.. Esir düşürme yâ Rabbi!.. Pay-i mâl etme yâ Rabbi!.. Düşman çizmesi altında ezdirme yâ Rabbi!.. Müslümanları aziz eyle, din düşmanlarını zelil eyle yâ Rabbi!.. İslâm'ı hakim ve gàlip eyle yâ Rabbi!.. Bizleri mansur ve muzaffer eyle yâ Rabbi!.. Senin dinini dünyanın her yerine yaymamızı nasib eyle yâ Rabbi!..

Rusya'nın kapıları açıldı, Rusya'yı müslüman etmek nasib et yâ Rabbi!.. Avrupa'ya gidip geliş imkânlarımız var, Avrupalıları müslüman etmemizi nasib eyle yâ Rabbi!.. Amerika'yı, Güney Amerika'sıyla, Kuzey Amerika'sıyla, Afrika'sıyla, Asya'sıyla, Avustralya'sıyla dünyaya İslâm'ı götürmeyi, anlatmayı, yaymayı nasib eyle yâ Rabbi!.. Malımız, canımız, her türlü imkân ve müktesebatımızla, din-i mübîn-i İslâm'a güzel hizmetler yapmamızı nasib eyle yâ Rabbi!..

Bize bu televizyonla vaazlarımızı yayınlama imkânını, radyolarla konuşmamızı yayma imkânını bahşettiğin gibi, daha nice nice hayırlı hizmetlere de muvaffak eyle yâ Rabbi!.. Hayırları yapalım diye kurduğumuz vakıflarımızı, derneklerimizi, şirketlerimizi, faaliyetlerimizi, yayınlarımızı faideli eyle yâ Rabbi!.. Ümmet-i Muhammed'i yükseltecek hayırlı, kalıcı, tesirli, büyük hizmetler yapmamızı nasib eyle yâ Rabbi!..

Evlâtlarımızı, ailelerimizi de sevdiğin mü'min-i kâmil kullar olarak yetiştirmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Kıyamete kadar nesillerimizi müslüman eyle yâ Rabbi!.. Bizim neslimizden fâsık, fâcir, zàlim, zararlı, muzır kul getirme yâ Rabbi!.. Hayırlı kullar getir yâ Rabbi!..

Bizleri imandan sonra gaflete, dalâlete, cehalete düşürme yâ Rabbi!.. İzzetten sonra zillete uğratma yâ Rabbi!.. Yüksek derecelere çıkmışken aşağı düşürme yâ Rabbi!.. Nefse, şeytana

uydurma yâ Rabbi!.. Dünya'ya kandırtma yâ Rabbi!.. Ahireti unutturma yâ Rabbi!.. İmtihanları başarmamızı nasib eyle yâ Rabbi!.. Sıhhat, afiyet üzere yaşamamızı nasib eyle yâ Rabbi!..

Hastalarımıza şifa ver yâ Rabbi!.. Geçmişlerimize rahmeyle yâ Rabbi!.. Yaşayanlarımıza kuvvet ver yâ Rabbi!.. Hidayet ver yâ Rabbi!.. İzzet ver yâ Rabbi!.. Hikmet ver yâ Rabbi!..

Dünyanın ve ahiretin her türlü hayırlarını senden isteriz, bizlere ihsan eyle; dünyanın ve ahiretin her türlü şerlerinden bizi koru yâ Rabbi!.. Cennetinle, cemâlinle müşerref eyle yâ Rabbi!.. Şu gözlerimize cemâlini görmeyi nasib eyle yâ Rabbi!.. Şu kulaklarımıza selâmını duymayı nasib eyle yâ Rabbi!.. Şu nâçiz kullarına, Peygamber Efendimiz'e komşu olmayı nasib eyle yâ Rabbi!..

Bi-hürmet-i hatemâti'l-kur'âni'l-azîm, ve bi-hürmeti zikrike'l-cemîl, ve bi-hürmeti salevâti'ş-şerîfeh, ve bi-hürmet-i süveri'l-kur'âniyyeh, ve bi-hürmeti esrârı sûreti'l-fâtihah!..

.....

j. Zikir Dersi Tarifi

Ders alacaklar kalsınlar, dersli olanlar gidebilirler. Ders tarifi yapacağım, tasavvufa giriş merasimi. Bunun için beraberce evvelâ tevbe edelim:

Estağfiru'llàh, estağfiru'llàh, estağfiru'llàh, estağfiru'llàhe'l-azîm, el-kerîm, ellezî lâ ilàhe illâ hû, el-hayye'l-kayyûm, ve etûbu ileyh…

Allàhümme ente rabbî, lâ ilàhe illâ ente, halaktenî, ve ene abdüke, ve ene alâ ahdike, ve va'dike mesteta'tü, eùzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûuleke bi-ni'metike aleyye, ve ebûu bi-zenbî, fağfirli, feinnehû lâ yağfiru'z-zunûbe illâ ente…

Ya Rabbi, tevbelerimizi kabul eyle... Günahlardan bizleri pâk eyle... Kul haklarını ödememizi nasîb eyle... Namaz, oruç borçlarımızı ödememizi nasîb eyle... Maddeten, mânen, ibadeten borçlu durumdan kurtar bizi yâ Rabbi!.. Günahlardan pak eyle yâ Rabbi!.. Bundan sonraki ömrümüzü iyi kul olarak geçirmeyi nasib eyle yâ Rabbi!..

Tevbemizi yaptık, duamızı yaptık muhterem kardeşlerim!

Bu duanın içinde de söylediğim gibi, tevbe yaparken bir daha günah işlememeye karar vermek lâzım; karar verdik. Kullar hakları varsa ödemek lâzım, onları da ödeyin!.. O burada hemen olmaz, buradan çıkınca olacak bir şey. Üzerinizde kul hakları varsa ödeyin!.. Namaz, oruç borçları varsa, onlar da ödenecek. Ödenmeden olmaz. Kul borçlarını ödediğiniz gibi, ibadet borçlarını da ödeyin. Bundan sonra, devamlı abdestli gezin muhterem kardeşlerim!..

Tasavvufun temeli helal lokma yemektir, helal lokma yeyin. O bir manevî temizliktir. İnsan haram lokma yedi mi içi pislenir. Bir de devamlı abdestli gezin, o da zahiri temizliktir. Abdestli olduğunuz zaman şeytan yanınıza sokulamaz, sizi kandıramaz, tesir edemez. Hayırlı olur haliniz, feyizli olursunuz, kuvvetli olursunuz manevî yönden, mahfûz olursunuz, korunmuş olursunuz; devamlı abdestli gezin.

Her gün zikir vazifelerinizi yapın. Zikirlerinizi ihmal ederseniz, tasavvufta ilerleyemezsiniz. Zikir dervişin kolu kanadıdır, gıdasıdır, yükselmesi, yaşaması, kuvvetlenmesi zikirle olur. Zikir vazifelerini yapın. Zikri gününüzün hangi saati müsaitse o saatte oturup yapacaksınız. Kıbleye doğru oturun, abdestliyken oturun, gözlerinizi yumun, diz çökerek oturun...

Evvelâ yirmi beş defa *Estağfiru'llàh* çekin. Tevbe edin öyle başlayın... Sonra bir *Fâtiha*, üç *Kul huva'llah* okuyun bunları Peygamber Efendimiz'e, evliyâullah büyüklerimize, mürşid-i kâmillerimize, ruhaniyetlerine hediye edin! O mübareklerden mânevî yönden yardım talep eyleyin. Onlar size himmet eylesinler, sevsinler, mânevî bakımdan; rüyalarınıza girsinler, iltifat etsinler diye siz de onlara böyle hediyeler gönderin!

Sonra, gözünüz kapalı, bu dünyanın fanî olduğunu düşünün, ölümü düşünün, ölümden sonra başınıza gelecekleri düşünün, mahkeme-i kübrâyı düşünün, cehennemi düşünün, sıratı düşünün, hesabı düşünün, teraziyi, mizânı düşünün... Şu zalim nefislerinize deyin ki:

"—Ey nefsim, sen ne yapıyorsun? Aklını başına topla, günahlardan, haramlardan uzak dur, ahireti unutma, cenneti kazanmaya çalış, yoksa sonradan ahirette pişman olmanın faydası olmaz. Aman, aman ölümü unutma, hesabı unutma! Ona göre

hayatını tanzim et, ayağını denk al!" diyeceksiniz.

Buna ne deniyor? Tasavvufta bu bir çalışma, zikre oturduğunuz zaman. Ölümü düşünmek, *rabıta-i mevt*, tefekkür-ü mevt, tezekkür-ü mevt deniliyor. Bunu yapacaksınız; bu bir... Ölüm hepinizin başında, ne zaman geleceği belli olmaz, Azrail kime gelecek, kimin canını alacak, belli olmaz. Akşam yatarsın, sabah kalkamazsın.

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ (البقرة:١٥٦)

(*İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn*) "Biz Allah'ın kullarıyız, Allah'ın mülküyüz, Allah'ınız; biz ona döneceğiz." (Bakara, 2/156)

Buradan arabana binersin, şurada iki adım ötede bir şey olur. Hacca gittiler, Arafat'a çıkarken, Mina'ya gidenler; bir yangın çıktı dört yüz kişi kadar öldü. Bin kişi kadar yaralandı. Şu kadar otomobil, yetmiş bin çadır; telef oldu. Biz de hazırlanıyorduk Mina'ya gitmeye, biz de hazırlanıyorduk. Hazırlanıyorken haber geldi

"—Yangın çıktı!" diye.

Erken gitseydik, *İnnâ li'llâhi ve innâ ileyhi râciûn*, belli olmaz. Ecel ne zaman bitecek? Ecel müddet demek, insanın müddeti...

فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لاَ يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلاَ يَسْتَقْدِمُونَ

(الأعراف:٣٤)

(*Feizâ câe ecelühüm lâ yesta'hirûne sâaten ve lâ yestakdimûn*) [Onların eceli geldi mi ne bir an geri kalabilirler, ne de öne geçebilirler.] (A'raf, 7/34)

Ecel geldi mi anında ölüm olur; ileri de gitmez, geri de kalmaz. O bakımdan ölüme hazırlıklı olmak lâzım!

Bu dervişlik nedir? Ölüme hazırlıklı olmak yoludur. Derviş ölüme hazırdır. Hemen şu anda Azrail gelse,

"—Ver bakayım şu emaneti…" dese;

"—Pekiyi!" deyip, hazır olmak lâzım.

Borçları ödemek lâzım, tevbeli olmak lâzım, abdestli olmak

lâzım, gusüllü olmak lâzım, haramdan, borçtan ve sâireden kendisini kurtarmış olmak lâzım! Çok dikkat edin, ölümü düşünmek; bir...

İkincisi; yapacağınız şeylerden birisi, zikri beraber yapıyoruz diye göz önüne getireceksiniz. Bizi göz önüne getireceksiniz, bize rabıta yapacaksınız. Bunun çok faydası vardır, manevî bakımdan. Bir manevî irtibat da kurulur. Mürşid-i kâmile rabıta yapan, onun ruhuyla irtibatı kurar. Bizi hocalarımızla beraber düşünün. Böyle bir grup halinde oturmuşuz diye. Mehmed Zahid Hocamız, Gümüşhaneli Hocamız, böyle evliyâullah büyüklerimizle... Ben de onların arasına oturmuşum diye... Gönlünüzü gönlümüze bağlayın, gelecek olan feyzi ilâhîye muntazır olun.

Böyle yapa yapa ilerlersiniz, sonunda Peygamber Efendimiz'i görecek hale gelebilirsiniz. Bu rabıta-i mürşidi de güzel yapın. Bazıları vardır, buna itiraz ederler:

"—Şirktir, mirktir!" filan diye.

"—Nereden çıkarttın şirk olduğunu? Şirk Allah'a şerik koşmaktır."

"—Ben gözümü kapatıyorum, Peygamber Efendimiz'i görsem fena mı? Fena mı?"

"—Değil!.."

"—Şirk mi?"

"—Değil!.."

"—Peygamber Efendimiz'in kabrini ziyaret etmek şirk mi? Salât ü selâm getirmek şirk mi?"

Ne biçim laf...

"—Hocasını düşünmek şirk, rabıta etmek şirk!.."

Nereden çıkardın be uyuz adam!.. Nereden çıkarttın...

"—Tamam, sen hocaya kızıyorsun da anladım, gözümü kapatsam, rahmetli annemi düşünsem şirk mi?"

"—Değil!"

"—Dedemi düşünsem şirk mi?"

"—Değil!"

Şimdi tamam, bu değil, bu değil hocamı getirdim koydum...

"—Hocamı düşünsem şirk mi?"

"—Hık mık…"

"—Ya söylesene şirk mi, değil mi? Değil, niye hık mık ediyorsun?

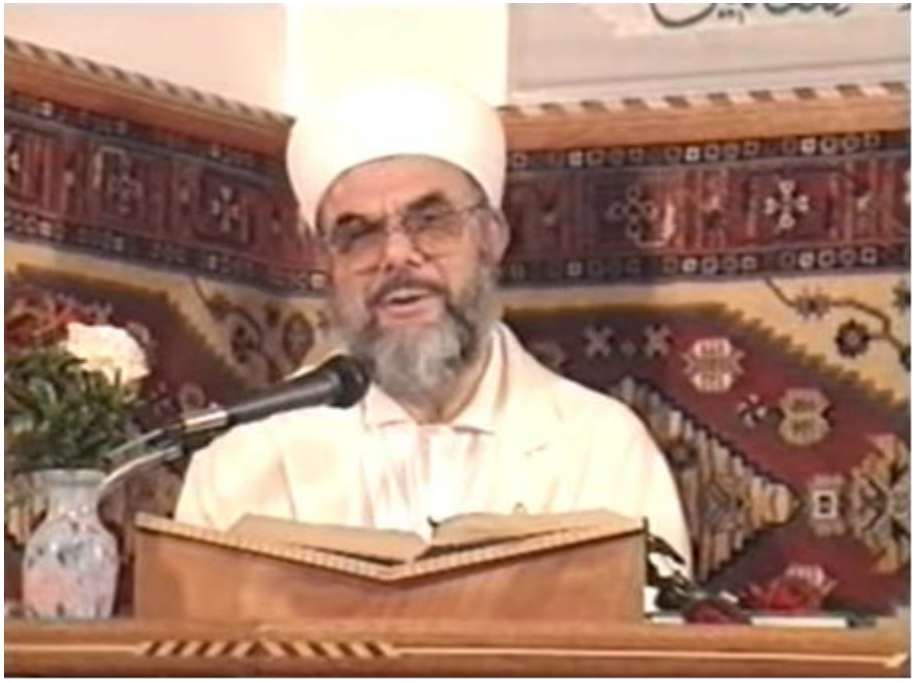

Sevgiden oluyor. Rabıta ne demek, rabıta-i mürşid? Sevgi bağı demek... Öyle yaparsan ne olur? O zaman, bir zaman gelir, Rasûlüllah'ı görecek hale gelir. Fena mı? Değil...

"—Onun için ukâla adam, bilmediğin için karışma!.. Ey aziz kardeşim, sen de onun sözüne kulak asma, işine devam... O bu işi bilmiyor..."

Şirk mirk değil... *Lâ ilâhe illa'llàh, Muhammedün rasûlü'llah*... Şirkin gizlisinden, âşikâresinden Allah'a sığınırız. Şirkle en büyük mücadeleyi veren tasavvuf erbabıdır. *"Lâ ilâhe illa'llàh*, *Lâ ilâhe illa'llàh*, *Lâ ilàhe illa'llàh*…" diye diye şirkin canına okuyor, mahvediyor. Şirkin kafasını kesiyor *Lâ ilàhe illa'llàh* kılıcıyla.

"—Lâ ilàhe illa'llàh!"

"—Kırt…"

Kafa uçtu, kelle gitti... Ne oluyorsun, şirki nereden çıkarttın, iftiracı!.. Bir de bize şey demiş:

"—Mahmud Es'ad Hoca'nın kafası kopsun!" demiş.

Es'ad Hoca'nın kafası kopsa ne geçecek eline? Tavuk muyum

ben horoz muyum? Kafası kopacak bir sürü insan varken, bula bula beni mi buldun? Es'ad Hoca'yı mı buldun? Bu da şey, adam... Adam diye geziyor ortada. Hocayım diye geziyor... Böyle diyen... Boynu kopsun demiş. E, beddua etmek var mı İslâm'da... Es'ad Hoca ne yaptı sana?..

"—Bir şey yapmadı da işte bilmem, dervişlik mervişlik, hık mık..."

E, ne oluyor? Burada hadis-i şerif okutuyoruz, insanları Allah'ın dinine, Kur'an-ı Kerim'e çağırıyoruz.

Eğri bir şey görürseniz, söyleyin. Şurası ayete, burası hadise aykırı deyin. Bu kadar yüksek tahsilli insan var, profesör var, şey var... Görürseniz söyleyin, ne var bunda?.. Peygamber Efendimiz'in tavsiyelerini size söylüyoruz. Bak şimdi zikir vereceğim size, hepsi Peygamber Efendimiz'in tavsiyeleri. Kendimden bir şey söylemiyorum ki, Peygamber Efendimiz'in tavsiyesini naklediyorum. Daha ne istiyor? Adam ne istiyor daha?..

"—1992'de İskenderpaşa'yı karıştırdım!" demiş...

İyi halt etmişsin. Karıştırmak iyi bir şey mi İslâm'da... Fitne demek, fitne karıştırmak... Nasıl karıştırdı onu da bilmiyorum. Kendi kendine herhalde rüya mı gördü ne yaptı? Burası karışmadı el-hamdü lillâh kale gibi sağlam... İslâm'ın kalesi. Uluslararası şöhreti var buranın. Amerika'dan davet geliyor, Avrupa'dan davet geliyor. Niye arada sırada kayboluyoruz? Davet geliyor, gidiyoruz. Uluslararası filanca toplantıya çağırıyorlar, el-hamdü lillâh. Kaç tane, masamın üstünde böyle dosya var; çağırıyor.

"—Amerika'da filanca zamanda şöyle bir ilmi toplantı olacak hocam, gelin!" burada öyle; el-hamdü lillâh...

Ne olmuş yâni. Gayet güzel gidiyor, kale gibi gidiyor. Suları yara yara, Yavuz Zırhlısı gibi gidiyor, daha ne... El-hamdü lillâh...

Âb-ı pâke ne zarar vakvaka-i kurbağadan

Bu ne demek? Tertemiz suya, kurbağanın "Vırak, vırak" demesinden ne zarar gelir. "Vırak vırak, vırak vırak..." Kurbağa vıraklıyor, su akıp gidiyor. Suya zarar gelmez... El-hamdü lillâh...

Bu bir…

Rasûlüllah'ı görmek, güzel; onun emrini tutmak, o da güzel! Güzel bir şeye götüren şey de güzeldir.

"—Abdest almak güzel mi?"

"—Güzel..."

"—Neden?"

"—Namaza götürüyor. Namaz abdestsiz olmuyor da ondan..."

"—E hocam ağzımı yıkıyorum, burnumu sümkürüyorum, bilmem ne filan, temizlik memizlik, musluk bilmem ne..."

"—Olsun, namaza hazırlanıyorsun güzel..."

Güzel şeye götüren şeyler de güzeldir. Kötü şeye götüren şeyler de fenadır...

"—İçki fena!"

"—Neden?"

"—İçki bütün kötülüklerin anasıdır da ondan." Adam içki içiyor, can ciğer kuzu sarması kardeşini bıçaklıyor. Ondan sonra da hàkimin önüne çıktığı zaman diyor ki:

"—Çok sarhoştum, ne yaptığımı bilmiyordum..."

"—Bre mendebur, ne diye zıkkımlandın?.. Allah haram kılmıştı, ne diye içtin onu?.. Bak işte şimdi katil oldun, o canından oldu, sen de hapiste çürüyeceksin. Belki idam olacaksın."

Suudî Arabistan'da olsa idam ederler, biz de hafifletici sebep oluyor sarhoş olmak... Ne diye hafifletiyorsun, içki içmeseydi... Ne diye hafifletiyorsun?.. Suudî Arabistan'da birisini öldürdü mü, öyle hafifletici sebep filan tanımıyorlar.

"—Adamın canı gitmiş, öyle şey mi olur yahu?" diye düşünüyorlar yâni.

Sarhoşmuş, sarhoş hafifletici sebep sayılmamalı. Hafifletici sebep şu olabilir, o ona saldırmıştır. Pat küt, pat küt vururken bu da kendisini savunmak istemiştir; tamam... Savunma hakkından o hafifletici sebeptir tabii.

İkincisi demek ki, *rabıta-i mürşid* yapmak. Birincisi ölümü düşünmek, bu hayatın faniliği; ikincisi, rabıta-i mürşid, mürşidini düşünmek...

Üçüncüsü de Allah'ın huzurunda olduğunu düşünmek; *rabıta-i huzur* bunun adı.

"—Siz neredesiniz şimdi?"

"—Allah'ın huzurunda..."

“—Dışarı çıkınca...”
“—E, orada da Allah’ın huzurunda...”
“—Eve gidince?”
“—E, orada da Allah’ın huzurunda...”
“—Niye?”
Çünkü Allah-u Teàlâ Hazretleri buyurmuş ki:

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ (الحديد: ٤)

(*Ve hüve meaküm, eyne mâ küntüm*) “Siz ey kullar, ey insanlar! Nerede olursanız olun, Allah sizinle beraberdir, sizin yanınızdadır.” (Hadîd, 57/4)

Allah her yerde hàzır ve nâzır olduğundan, sen her yerde Allah’ın huzurundasın.

“—Hocam, o zaman ben hep edepli bir kul olayım, hep Allah’ın huzurunda olduğuma göre edepli hareket edeyim.”

“—Hah, işte bak, şimdi imanı anladın. İşte iman, İslâm bu...”

İmanın en kuvvetli derecesi, nerede olursan ol; Allah’ın huzurunda olduğunu idrak etmek.

“—Aferin bak, şimdi aklın başına geldi işte, aferin bak, sohbetin bereketiyle iyi müslüman oldun.”

İşte bunu düşüneceksiniz. Allah’ın sizi gördüğünü...

وَاللهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (البقرة:٢٦٥ ، آل عمران:١٥٦ ، الأنفال:٧٢)

(*Va’llàhu bimâ ta’melûne basîr*) “Allah her yaptığınızı görüyor.” (Bakara, 2/265; Âl-i İmran, 3/156; Enfal, 8/72)

وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ (البقرة:٢٩ ، الحديد:٣)

(*Ve hüve bi-külli şey’in alîm.*) “Allah her şeyi biliyor.” (Bakara, 2/29)

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (البقرة:٢٨٤ ، الحديد:٢)

(*Va'llàhu alâ külli şey'in kadîr*) "Allah her şeye hakkıyla kàdirdir." (Bakara, 2/284, Hadîd, 57/2)

وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ (لشورى:١١)

(*Ve hüve's-semîu'l-basîr*) "Allah işitendir, görendir." (Şûra, 42/11) Daha ne istiyorsun? Başka delil mi istiyorsun?

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ (ق:١٦)

(*Ve nahnu akrabu ileyhi min habli'l-verîd*) "Biz kulumuza şu kalbinden, kalbinden çıkan şah damarından bile daha yakınız." (Kaf, 50/16)

Daha ne istiyorsun? İçini dışını Allah biliyor, ona layık kulluk etmeye çalışacağız. Allah'ın her yerde hazır ve nazır olduğunu bileceksin, düşüneceksiniz

"—Allah beni şu anda görüyor!" diye. Çünkü, düşünmeyince insan başka şeylerle meşgul olmak bu düşünceden uzaklaştırıyor insanı...

"—Aaa, şurada şu var, a adam şunu yaptı. Aç bakayım televizyonu Fenerbahçe Galatasaray'a kaç tane gol atmış, bilmem ne..."

Golle, topla oynarken unutuyor. Başka düşüncelerle asıl düşünceyi unutuyor. Asıl düşünce ne? Allah'ın huzurunda olduğu.

Öyle edepli insanlar var ki ömründe yatarken bile ayağını uzatıp uyumamış. Allah'ın huzurunda ayağımı uzatmayayım diye. Uzatmak caiz de yâni o edebinden öyle düşünmüş, uzatmamış. Uyurken uzatırım belki diye buraya çember geçirenler var, dizine... Onu göstermek istedim, elimdekiler döküldü şimdi... Dizine kuşak geçirenler var, uyurken ayaklarımı uzatmayayım diye. Bu kadar edepli insanlar, kimler geçmiş buradan. Evliyalar, enbiyalar bu dünyadan neler gelmiş, neler geçmiş. Biz de gelip geçeceğiz de Allah bizi de edepli kul eylesin... Edepli kul olacaksınız.

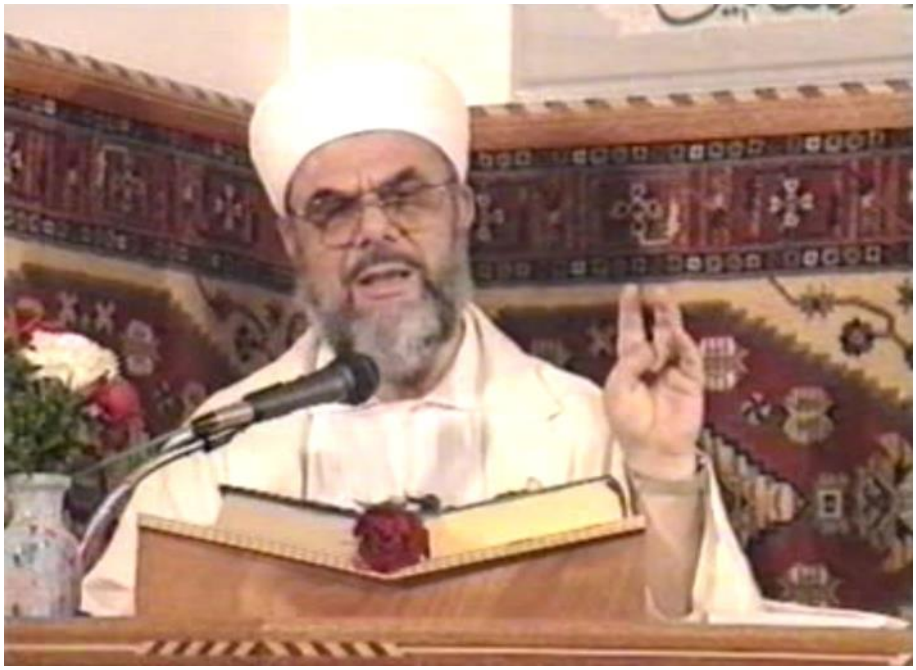

Ahireti düşüneceksiniz, ölümü düşüneceksiniz; bir... Mürşidle bağlantı kuracaksınız, gözünüzü kapayıp; iki... Kalbinize de bir şeyler, feyizler gelecek o zaman göreceksiniz yapınca... Üçüncüsü de Allah'ın huzurunda olduğunuzu düşüneceksiniz... Bu güzel hazırlıklarla, böyle lokum gibi hale gelince tesbihleri çekmeye başlayacaksınız.

Peygamber Efendimiz'in şu kitapta da olan, hadis kitabı yâni bu, *Râmûzü'l-Ehàdîs*, bu kitapta da olan tavsiyelerini söylüyorum. Kendi kafamdan bir şey söylemekten Allah'a sığınırım. Rasûlüllah'ın tercümanlığını yapıyorum. Dellâllığını yapıyorum, meddahlığını yapıyorum.

1. Rasûlüllah Efendimiz tavsiye ediyor. Günde yüz defa *Estağfiru'llah* deyin. Bilenler vardır içinizde bu hadis-i şerifi... Günde yüz *Estağfiru'llah* çekeceksiniz; vazife, Rasûlüllah'tan...

2. Yüz defa *Lâ ilàhe illa'llàh* çekeceksiniz... Hadis var, müjde var, sevabını bildiren tatlı tatlı hadisler var...

3. Bin defa *Allah, Allah, Allah* diyeceksiniz.

Bir kez Allah dîse aşk ile lisân
Dökülür cümle günah misl-i hazân

Adam çağdaş bir insan oluyor, zengin bir insan oluyor, çok müreffeh oluyor, köşklerde, saraylarda yaşıyor; ama yakın bir akrabası öldüğü zaman *Mevlid* okutuyor ona... Akrabalarını çağırıyor, başına örtü örtüyor; Tansu Çiller bile örtüyor, başına örtüyü cenazede, şeyde falan olunca,

"—E, demek ki örtülüyor, yâni başörtü düşmanlığı niye o zaman? Yeri gelince örtülen bir şey demek ki, güzel bir şey, yanlış bir şey değil... O zaman baş örtenlere, üniversitede baş örtüyor diye niye kızıyorsun?"

Mantıksız... Yanıt, mantık dışı... Bilgisayara sorsan ne der? Saçma der... *Absurd*, saçma; olmaz böyle şey, yanlış...

Yüz *estağfirullah*, yüz *lâ ilàhe illallàh*, bin defa *Allah, Allah, Allah* diyeceksin... Niye? Bir defa deyince günahların dökülüyor, bin defa dersen derecen yüksek olur. Her yüz defada bir şu sözü söyleyeceksin; dur bakayım, unutmayayım, neymiş (Hocaefendi burada yakasındaki *İlâhî ente maksùdî* rozetine baktı)

İyi ki burada var bu. O zaman unutulmuyor, yoksa unutulacak:

إِلٰهِي أَنْتَ مَقْصُودِي ، وَرِضَاكَ مَطْلُوبِي !

(*İlâhî ente maksùdî, ve rıdàke matlûbî*) "Yâ Rabbi, amacım sensin, ben senin rızanı kazanmak istiyorum. Amacım dünya değil, menfaat değil, oy değil, ay değil, vay değil, hay değil... Amacım, senin rızanı kazanmak..."

4. Yüz defa *salât ü selâm*, Peygamber Efendimiz'e, salâvât-ı şerîfe...

"—Hocam, bir sürü salât ü selâm var hangisi söyleyeyim?"

"—Hangisini biliyorsan onu söyle, serbest... Al sana serbest." Yüz defa salât ü selâm.

5. Yüz defa da *Kul hüva'llàhu ehad*…

Günlük vazifeler bunlar, bunları çekersin, sevapları kazanırsın, müsterih otururs un. Bundan sonraki zamanında da vaktini boş geçirmeyip de kalbinden Allah Allah dersen, sevabın daha çok olur.

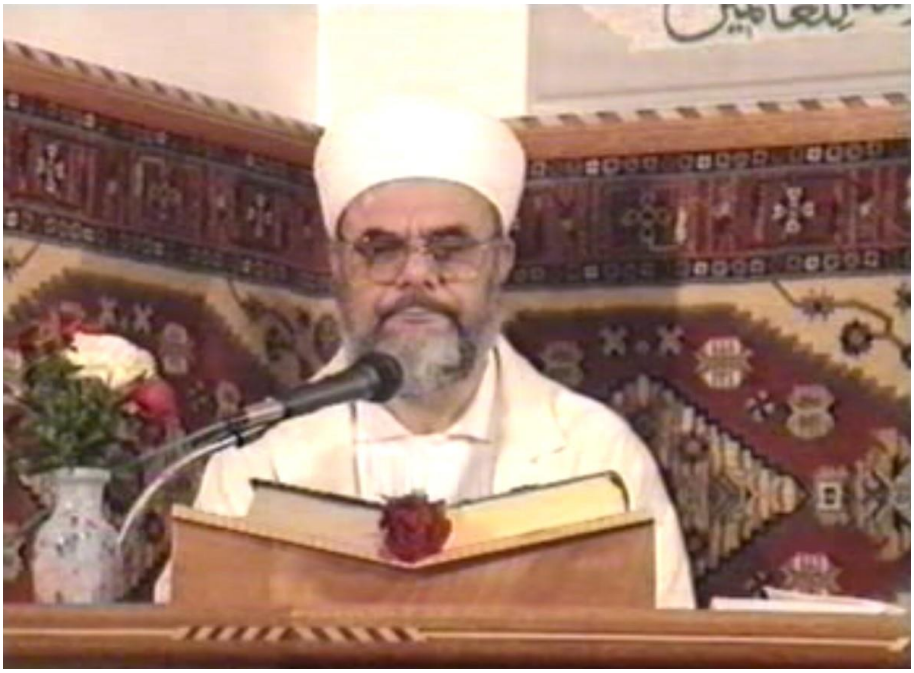

Şimdi ben size, hepinize zikir telkin edeyim:
Lâ ilàhe illa'llàh… Lâ ilàhe illa'llàh, Lâ ilàhe illa'llàh!..
Siz de buyurun:
"—Lâ ilàhe illa'llàh… Lâ ilàhe illa'llàh, Lâ ilàhe illa'llàh!.."
Allah…
"—Allah…"
Allah…
"—Allah…"
Allah…

"—Allah…"
Şimdi ağzınızı kapatın, gözünüzü de yumun; *Allah* demeye içinizden devam edin...
.....
Allah mübarek etsin... İşte böyle, kimse duymadan, dil dudak kıpırdamadan, içinden Allah demek, çok sevaplı bir zikirdir. Buna da devam edin. Meselâ el işi yapıyorsunuz, kalbiniz Allah diyor. Meselâ sokakta yürüyorsunuz, kalbiniz Allah diyor. Meselâ bir

yerde oturuyorsunuz, kalbiniz Allah diyor. Çünkü her Allah dedikçe, mükâfatınız artacak.

Bizim yolumuz, çok kesin olarak söylüyorum, Peygamber Efendimiz'in sünnetine uymak yoludur. Hadis kitapları bizim ders kitaplarımızdır. Kur'an-ı Kerim bizim ders kitabımızdır. Biz Kur'an'ın ve hadis-i şeriflerin çizdiği çizgide gitmek istiyoruz. Bizim tarikatimiz bu... Tarikat-ı Muhammediyye-i Nakşiyye… Tarikat-ı Muhammediyye-i Nakşiyye-i Kàdiriyye-i Halvetiyye-i Hàlidiyye-i Sühreverdiyye-i Çestiyye-i Bayramiyye-i Mevleviyye…

El-hamdü lillah. Kur'an-ı Kerim'in yolundayız, Kur'an-ı Kerim'in hizmetindeyiz, Kur'an-ı Kerim'e bağlıyız, Rasûlüllah Efendimiz'e bağlıyız. O halde, her türlü bid'attan, saçmalıktan, sapıklıktan uzağız. Ana prensibimiz bu...

Bu ana prensibe aykırı ne varsa hepsinden uzağız. Hiçbir kanun, yönetmelik ve resmi emir, anayasaya aykırı olamaz! Bizim de tasavvufta hiçbir şeyimiz Kur'an-ı Kerim'e, hadis-i şerife aykırı olamaz. Aykırı bir şey varsa, biz o işte yokuz. Biz ondan uzağız. Biz Kur'an yolundayız, hadis-i şerif yolundayız. Çok kesin...

Hangi kitabı okuyalım? Gümüşhaneli Ahmed Ziyâüddin Efendimiz, kutbu'l-aktab, gavsü'l-vâsılîn mübârek *Râmûzü'l-Ehàdîs*'i yazmış, tercümesi var, bunu okuyun! Bunun içinde başka çeşitli hadis-i şerifler var, bazıları itiraz ediyor, tabii bu büyük hadis âlimi, uygun görmüş, almış.

İmam Nevevî'nin *Riyâzü's-Sâlihîn*'i var, onu okuyun. Ona kimse gık diyemez. Bazıları buna gık diyorlar, gak diyorlar, cuk diyorlar, cık diyorlar... Ona diyemez. Tamam, sen onu oku!..

Buhàrî'yi oku mübarek... *Sahîh-i Buhàrî*'yi oku, tamam, onu oku da ne diyorsa yap bakalım, hangi çizgiye geleceksin!.. Arkamızdan yetişebilirsen gelirsin, bizim yolumuza geleceksin; yetişebilirsen...

Yolumuz *sünnet-i seniyye* yoludur. Bid'atlardan uzak duracağız, camiyi, cemaati, cumayı, Kur'an'ı, hadisi, sünneti bırakmayacağız. Sünnet-i seniyyeye uygun yaşayacağız, namazlarımızın sünnetlerini kılacağız. Durumumuz müsaitse, sünnet diye sakal bırakacağız, *İşrak* namazı kılacağız, *Duha* namazı kılacağız, *Evvabin* namazı, *Tecdîd-i vudù* namazı, gece yatarken namaz, *Teheccüd* namazı, Pazartesi Perşembe orucu vs.

“—Ne bunlar? Bu teferruat nereden çıktı?”

Hadis-i şeriflerde Efendimiz tavsiye ediyor, onları tutacağız. Çünkü biz Efendimiz’in yolundayız. Biz Peygamber SAS Efendimiz’in yolundayız. Her şeyimiz ondan...

“—Niye bu sarığı sardın?”

Sarığı sardığı zaman, bir insanın namazı yetmiş kat daha sevaplı olurmuş da onun için, sarığı sarıp öyle geliyorum.

“—E, niye cübbeyi giydin?”

Çünkü Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“—İnsan secde ettiği zaman, arkası örtülü olmaz da orası burası belli olursa; kendisinin de, arkasındakinin de namazı bozulur. Kot pantolonla, dar pantolonla, şunuyla, bunuyla olmadığı için cübbeyi giyiyoruz.”

En iyisi uzun bir pardösü gibi rahat bir şeyle gezmek... Şöyle aşağı doğru örtülü... En iyisi o... Ceketini uzun tutturursun, uzun ceket olur, bu da bizim usûlümüz olur veya böyle bir şey giyersin. Böyle bir şeye Millî Güvenlik Kurulu kızıyor, tamam... O zaman bir güzel, sade pardösü alırsın, onu giyersin. Çünkü maksat namazda huşûyu, hudùyu bozmamak, kaçırtmamak...

Adam “Allah-u Ekber!” diyor, öndeki secdede, budu belli, eti belli, girintisi belli, çıkıntısı belli... olmuyor. Olmaz... Niye Maraşlılar, Adanalılar şalvar giyiyor? Tesettür için... Niye hocaefendi cübbe giyiyor? Tesettür için... Niye pardösü giyiyoruz? Tesettür için...

“—Yâni, bu darlık nereden çıkmış?”

Sen bu Avrupalıların işine bakma, onların işi şeytanlıktır. Onlarda şimdi kadınlara şey giydirmeye başladılar; hep unutuyorum adını, çorap gibi; tayt, tayt... It is tayt... Tayt giydiriyorlar, kara böcek gibi... Bana çok acayip geliyor. E, zevkler ve renkler tartışılmazmış.

“—Giyim mi sence?”

“—Giyim...”

“—Yemin et! Şahit getir...”

Giyim mi bu ya hu? Böyle giyim mi olur? Bol olacak, belli olmayacak... Öyle şey mi olur? Ben biraz böyle şaka yollu anlatıyorum ki anlaşılsın. Kadın kılık kıyafet giyiyor, şurası belli

oluyor, olmaz... Beline kuşak sarıyor, belli oluyor; olmaz... Daracık bir pantolon giyiyor; şurası göbeği, şurası çıkıntısı, burası girintisi; olmaz... Giyim nasıl olacak? Serbest olacak, bol olacak, tesettür olacak yâni, görünmeyecek, belli olmayacak...

"—Hocam, iyi tamam, kadınlar öyle yapsın!"

Erkekler de öyle yapacak. Erkeklerin kadınlardan farkı yok. Erkekler öyle dolaşabilir mi? Onlar da dolaşamaz... O da ecdad nasıl yapmışsa öyle yapacak. Fatih Sultan Mehmed'e bakacaksın. Nasıl giyinmiş, niye giyinmiş; tahlilini yapacaksın. Tefekkür edeceksiniz üzerinde...

"—Yahu niye öyle giyinmiş, Amerikalı niye böyle giyiniyor, o niye öyle giyiniyor?"

Yırtık şeyle dolaşıyor. Taşlanmış, eskitilmiş kot giyiyor...

"—Yahu bunu yeni giysene be adam!"

"—Bu Amerikan mantığı, ona karışma hocam. Onlar sığır çobanıydı karışma onların işlerine…"

Tabancalı, sakız çiğneyen, sağa tüküren, çifte tabanca çeken adam...

Ben Peygamber SAS Efendimiz'in izinden gideceğim, sünnetine uyacağım; giyimde kuşamda her şeyde öyle hareket edeceğim. Sen de öyle yapacaksın. Çünkü Peygamber Efendimiz'e uymayı Allah emrediyor. Eğer Allah'ı seviyorsanız, Allah'ın sevdiği kul olmak istiyorsanız; Rasûlü'ne tàbî olun diye emir var Kur'an-ı Kerim'de:

قُلْ إِنْ كُنتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ (آل عمران:٣١)

(*Kul in küntüm tuhibbûna'llàhe fe'ttebiûni yuhbibkümu'llàh*) [Rasûlüm de ki: Eğer Allah'ı seviyorsanız, bana uyunuz ki, Allah da sizi sevsin!] (Âl-i İmran, 3/31)

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ (النساء:٥٩ ، المائدة:٩٢ ، التغابن:١٢)

(*Etîu'llàhe ve etîu'r-rasûl*) [Allah'a itaat edin, Peygamber'e de itaat edin!] (Nisâ, 4/59, Mâide, 5/92, Tegàbun, 64/12)

Yolumuz o... Onun için bunları yapacaksınız. Sevap kazanmak

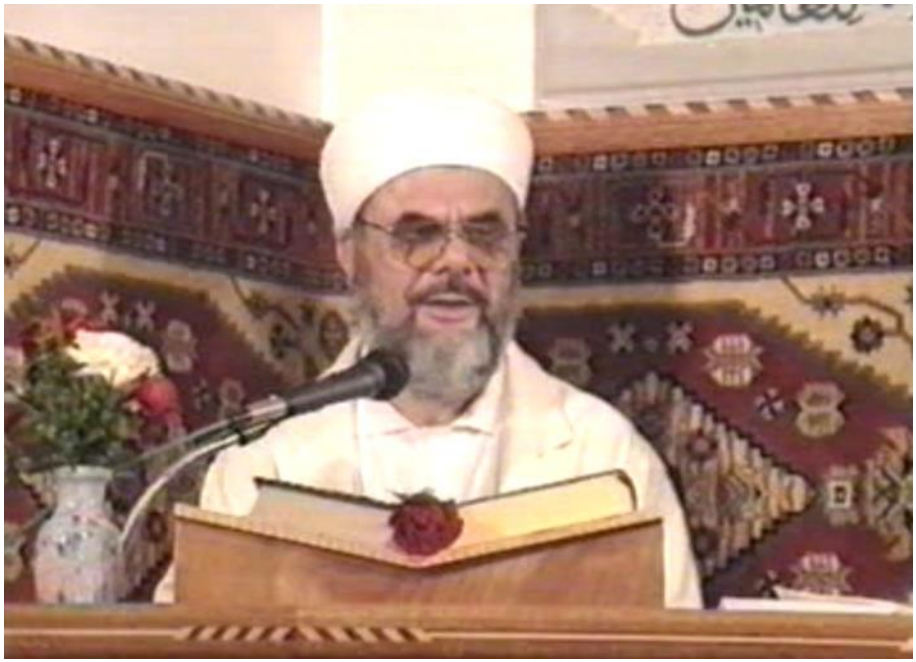

için sünnet olan ibadetleri kaçırmayacaksınız. Oruçlardan, namazlardan sevaplı şeyleri...

Sonra günahlardan kaçınmaya çok dikkat edeceksiniz. Haram lokma yemeyeceksiniz. Her türlü haramdan, günahtan kaçınacaksınız, gözünüzü sakınacaksınız. Şimdi ben gözümü sakınacağım, karşı taraf da beni zorla günaha sokmayacak şekilde olacak. Ben sakınacağım; ama o da açık saçık olmayacak. Açık saçık olursa o da günaha girer. Evet benim bakmamam lâzım; ama o da açık saçık gezmeyecek. İslâm'da mantık bu... İslâm'da kötülüğü engellemek için herkese görev düşüyor. İçki içmek de yasak, içkiyi satmak da yasak...

"—Ben içmiyorum, satıyorum."

Satamazsın! Taşımak da yasak...

"—Hocam şuradan işte alacağım, şu kamyondan bakkala..."

Yapamazsın, taşıyamazsın. Çünkü hiçbir nokta da yardımcı olmamak lâzım!..

Emr-i ma'ruf, nehy-i münker yapacaksın. İyiliği yaptırmaya çalışacaksın, kötülüğü de çelmelemeğe... Bir çelme takacaksın,

tepetaklak gidecek. Dokuz takla atacak, yıkılacak; tamam. Kötülüğü yaptırmayacaksın. *Nehy-i münker* ne demek? Aklın ve şeriatın uygun görmediği şeyi yaptırmamak... Sevaplı işleri yapın, özeti hadis kitaplarından alın, çıkartın, çalışın; özet çıkartın. Günahlı işlerden kaçın, ahlakınızı güzelleştirin!

Bugün bir hadis okuduk, neydi? Güzelliklerin en güzeli, güzel huydur. Güzel huy... Bir hadis okuduk bugün. O kadar vakit oldu. Kâğıt geldi, hocam bir saat oldu kes artık diye, ben de kestim; ama çok güzel bir konu geldi. Ahlâkımızı güzelleştireceğiz. Sen mânevî bakımdan, derviş olarak feyzin, derecen, merteben çok olması için ne yapacaksın?.. Huyunu güzelleştireceksin.

"—Huyu güzel değil!"

"—Olmaz..."

"—Hocam, hangi huylar güzel?"

Diyoruz ya sana, iyi huyların listesini yapacaksın, kötü huyların listesini yapacaksın. Evinde olacak bunlar.

"—Hocam hangi kitaptan liste yapayım?"

"—Hocamızın *Tasavvufî Ahlâk* kitabını oku! İyi huylar, kötü huylar orada yazılı, kısaca, kolayca..."

"—Hocam, zaten benim kütüphanemde var." "

"—Evet herkesin kütüphanesinde oluyor da kimse okumuyor."

Okuyacaksın, tekrar tekrar okuyacaksın. Çoluk çocuğunla okuyacaksın, bileceksin. Çocuk da ezberleyecek:

"—Say bakalım kötü huyları!"

Tıkır tıkır tıkır tıkır sayacak. Neden? İşlememek için öğrenmesi lâzım...

"—Say bakalım iyi huyları!"

Tıkır tıkır tıkır sayacak.

"—Hanım sen de say! Aferin, yarın sana bir bilezik alacağım."

Teşvik de olacak, güzel şeyler de yapacaksınız, iyi huyları öğrenip uygulayacaksınız, iyi huylu insan olacaksınız. Yâni, insan-ı kâmil olacaksınız. Kâmil, olgun insan, derya gibi insan...

"—Olamıyorum hocam!"

E, olamıyorsan, sevapları da alamazsın. Olamıyorsan, mükâfatı da alamazsın. Olacaksın ki alabilesin.

Hepiniz birer *Fâtiha*, üçer *Kul huva'llah* okuyun, duanızı

yapayım!

……

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm:

إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللهَ ، يَدُ اللهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ فَمَنْ

نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهُ اللهَ

فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (الفتح:١٠)

(*İnne'llezîne yübâyiùneke innemâ yübâyiùna'llàh... Yedu'llàhi fevka eydîhim... Ve men nekese ve innemâ yenküsü alâ nefsihî... Ve men evfâ bimâ àhede aleyhu'llàhe feseyü'tîhi ecran azîmâ.*) *Sadaka'llàhu'l-azîm.*

[Muhakkak ki sana bey'at edenler, gerçekte Allah-u Teàlâ'ya bey'at etmişlerdir. Allah'ın kuvvet ve yardımı bey'at edenlerin üstündedir. Şu halde kim bu bağı çözerse, kendi aleyhine çözmüş olur. Kim de Allah ile sözleştiği şeye vefâ, onun hükmünü îfâ ederse, Allah da ona büyük bir ecir verecektir.] (Fetih, 48/10)

Bu anlattıklarım sizinle aramızdaki mukavelenin şartlarıdır. Zikirlerinizi yapacaksınız, ibadetlerinizi yapacaksınız, günahlardan kaçacaksınız, huylarınızı güzelleştireceksiniz... Böyle olursanız, cennetlik olursunuz, Allah'ın sevdiği kul olursunuz...

Ahdinize sadık olun, sıràt-ı müstakîmden ayrılmayın, nefse şeytana uymayın!

Allah yardımcınız olsun, yolunuz açık olsun… Sevginiz çok olsun, kalbiniz nurlu olsun, gözünüz, basiretiniz açık olsun… Allah sizi yolunda daim, zikrinde kàim, ibâdetine müdâvim, sevdiği kul eylesin… Uzun ömür versin, güzel işler yapmanızı nasib etsin… Cennetiyle, cemaliyle müşerref eylesin…

El-fâtiha!

04. 05. 1997 – İskenderpaşa Camii